

ปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน : กรณีศึกษาย่านสำเพ็ง

โดย
นายมนตรี สมบัติวิชาธร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

มหابัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหابัณฑิต แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน : กรณีศึกษาย่านสำเพ็ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม
มหาดบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหาดบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

KEY FACTORS RELATED TO PEDESTRIAN THAT CREATE OPPORTUNITIES FOR
LOCAL RETAIL BUSINESSES IN THE NEIGHBORHOOD : THE CASE STUDY OF
SAMPHENG NEIGHBORHOOD

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Urban and Environmental Planning Master of Urban and Environmental
Planning Program
Department of URBAN DESIGN AND PLANNING
Silpakorn University
Academic Year 2022
Copyright of Silpakorn University

620220061 : หลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหาดินชิต แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : คนเดินเท้า, กิจกรรมบนพื้นที่ริมทาง, ชีวิตสาธารณะ, พื้นที่สาธารณะ

นาย มนตรี สมบัติวิชาวร: ปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกใน
ย่าน : กรณีศึกษาย่านสำเพ็ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. ญัฐวุฒิ
ปรียานิตย์

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะของปัจจัยศึกษาทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า และชีวิตสาธารณะที่ปรากฏบนถนนแต่ละเส้น 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวของกันของปัจจัยศึกษาดังกล่าวข้างต้น 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของถนนแต่ละเส้น และ 4) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาย่านสำเพ็งเพื่อสร้างการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน โดยเลือกพื้นที่ 1 ช่วงของถนน 4 เส้น ที่วางแนวคู่ขนานกันประกอบด้วยส่วนของถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด มีประชากรเป้าหมาย คือ ผู้คนและสภาพแวดล้อมที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสืบค้นจากแหล่งข้อมูล การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ผลการศึกษาพบว่า 1) คุณลักษณะของปัจจัยศึกษาของถนนทั้ง 4 เส้น ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ประเภทของร้านค้าและโครงข่ายเส้นทาง 2) ปัจจัยศึกษาทั้ง 4 ปัจจัยมีคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวของกันทั้งในเชิงบวกและในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญหลายคุณลักษณะ ได้แก่ เทศกาลประจำปี ชีวิตสาธารณะ ศาสนสถาน การใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน พื้นที่กึ่งส่วนตัวหน้าร้านค้า จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง โครงข่ายเส้นทาง ประเภทของร้านค้า และอัตลักษณ์ของสถานที่ และ 3) การพัฒนาย่านสำเพ็งเพื่อสร้างการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน ควรมุ่งเป้าหมายที่การสร้างโครงข่ายเส้นทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางเพื่อให้เดินเท้าได้ใกล้และสะดวกสบาย มีร้านค้าหลากหลายประเภท มีพื้นที่กึ่งภายในกับภายนอกร้านค้าที่ดูสบาย ๆ แวะทำกิจกรรมได้หลากหลาย มีสถานที่และเส้นทางที่จดจำได้ง่าย จัดเทศกาลประจำปีของชาวไทยเชื้อสายจีนและเทศกาลร่วมสมัยอื่น ๆ ใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการบริหารจัดการศาสนสถานและการถ่ายทอดประเพณีความเชื่อสืบต่อไปยังรุ่นลูกหลาน และการร่วมมือกันทำงานระหว่างชุมชนดั้งเดิมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายนอกในการพัฒนาย่านเมืองเก่าชุมชนดั้งเดิมแห่งนี้ให้มีชีวิตชีวาอยู่ต่อไป

620220061 : Major Master of Urban and Environmental Planning Program

Keyword : Pedestrian, Streetside activities, Public life, Public space

MR. Montree SOMBUTWICHATORN : KEY FACTORS RELATED TO PEDESTRIAN THAT CREATE OPPORTUNITIES FOR LOCAL RETAIL BUSINESSES IN THE NEIGHBORHOOD : THE CASE STUDY OF SAMPHENG NEIGHBORHOOD Thesis advisor : Associate Professor Nattawut Preyawanit, Ph.D.

The objectives of this study were 1) to study the attributes of the four study factors consisting of the environment that corresponds to human perception and proportion, area identity, pedestrian accessibility, and public life 2) to analyze relationships between the study factors 3) to analyze the difference among the roads and 4) to propose neighborhood development guidelines for pedestrians that create opportunities for local retail businesses in the Sampheng neighborhood. The study areas include a section of each road that parallels others, the road sections are Charoen Krung Road, Yaowarat Road, Soi Vanich 1st, and Song Wat Road. The target population is the people and environment that appear in the study area. Data were collected from secondary sources, observations, interviews, and questionnaires. The qualitative data were analyzed by content analysis, and the quantitative data were analyzed by statistical methods.

The findings revealed that 1) the attributes of the study factors of the four roads were significantly different, consisting of varieties of shops and street networks. 2) the four study factors had many significant positive and negative correlation attributes, consisting of annual festivals, public life, religious places, mixed land use, the semi-private area in front of the store, transit point, street networks, varieties of the shop, and the identity of the place and 3) development of the Sampheng neighborhood to improve the pedestrian environment that creates opportunities for retail businesses should aim at creating street networks and transit points that comfortable for pedestrian access, creating a neighborhood landscape that reflects public life, a variety of stores, easily recognizable places and routes, mixed land uses, great importance to the management of religious places and the transmission of traditions and beliefs to the next generations, and the collaboration between the

traditional community and outer stakeholders in the development of this traditional old town to remain alive.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ธำปนา บุญยประวีตร ผู้จุดประกายความคิดให้เห็นปัญหาในการฟื้นฟูและพัฒนาเมืองในประเทศไทย ช่วยชี้แนะแนวคิดในระดับสากลที่สามารถนำมาปรับใช้สำหรับประเทศไทยได้ซึ่งสร้างแรงบันดาลใจให้เลือกทำวิจัยในหัวข้อวิทยานิพนธ์นี้ อีกทั้งให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ธนะ จิระพิวัฒน์ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และรองศาสตราจารย์ดร.ณัฐวุฒิ ปรียวนิตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ช่วยชี้แนะ ให้คำปรึกษาข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด ขอขอบคุณคณาจารย์ผู้สอนทุกท่านในหลักสูตรที่มีส่วนช่วยเสริมสร้างให้มีความรอบรู้ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาวิจัย และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระทุกท่านที่ดูแลประสานงานด้านเอกสาร เอื้อเฟื้อสถานที่ในการเรียน และอุปกรณ์การวัดที่จำเป็น ขอขอบคุณพี่พรศักดิ์ อรุณศิริพร สำหรับทุกข้อคิดเห็น คำแนะนำ ในการใช้สถิติในงานวิจัย และเพื่อนร่วมรุ่น MUEP#14 ทุกคนสำหรับมิตรภาพที่ดีที่ได้หยิบยื่นความช่วยเหลือให้กันเสมอมา ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งขอขอบคุณอาสาสมัครทุกท่านที่ช่วยตอบแบบสอบถาม และอาสาสมัครทุกท่านที่ช่วยให้สัมภาษณ์ด้วยความตั้งใจ และกรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านทำให้มีข้อมูลซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทำวิจัยในวิทยานิพนธ์นี้ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับทุกท่านไม่มากก็น้อยในภายหน้า วิทยานิพนธ์นี้อาจสำเร็จมิได้หากขาดความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมา สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัว ญาติ และมิตรทุกคนที่เข้าใจและเป็นกำลังใจให้ในการเรียนตลอดมา

นาย มนต์รี สมบัติวิชาวร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามในการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
วิธีดำเนินการ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 การศึกษาทฤษฎี แนวคิด กรณีสึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดการเติบโตอย่างชาญฉลาด.....	8
จินตภาพเมื่อ.....	8
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่สาธารณะและชีวิตสาธารณะบริเวณถนน	9
มรดกทางวัฒนธรรม	13
อัตลักษณ์ของพื้นที่	14

วิธีเรียนรู้ชีวิตสาธารณะ.....	15
สรุปปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในระดับย่านจากการศึกษาทฤษฎีแนวคิด กรณศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3 การออกแบบวิธีการวิจัย	21
รูปแบบการวิจัย	21
กระบวนการวิจัย.....	21
กรอบแนวคิดในการวิจัย	22
ปัจจัยศึกษา.....	23
ตัวแปร	23
หลักเกณฑ์การบ่งชี้คุณลักษณะ	27
การอนุมานแบบอุปนัยของงานวิจัย	27
พื้นที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง	28
พื้นที่ศึกษา.....	28
กลุ่มตัวอย่าง.....	29
วิธีการเก็บข้อมูล.....	33
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ	36
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ	37
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	38
ข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล	38
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	39
การเตรียมข้อมูล.....	39
ระดับการวัดของข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
กรอบผลวิเคราะห์.....	42

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	43
สรุปการวิจัย	43
บทที่ 4 ผลการเก็บข้อมูล.....	44
แหล่งข้อมูล.....	44
ข้อมูลระดับย่านในบริเวณพื้นที่ศึกษา.....	45
การใช้ประโยชน์อาคาร	45
ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในย่าน	47
เวลาเปิดให้บริการของร้านค้า	48
มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้	50
สภาพภูมิอากาศและมลภาวะ	54
ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับย่านเยาวราช	54
ข้อมูลย่านสำเริงจากการสัมภาษณ์	55
ข้อมูลของพื้นที่ศึกษา	66
ถนนเจริญกรุง.....	66
1. ถนนเจริญกรุง : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	68
2. ถนนเจริญกรุง : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย.....	74
3. ถนนเจริญกรุง : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ	75
4. ถนนเจริญกรุง : การใช้ประโยชน์.....	76
5. ถนนเจริญกรุง : อัตลักษณ์ของพื้นที่	81
6. ถนนเจริญกรุง : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า	82
7. ถนนเจริญกรุง : เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว.....	83
8. ถนนเจริญกรุง : พฤติกรรมของผู้คน	84
9. ถนนเจริญกรุง : ผู้คนที่เดินผ่าน.....	84
ถนนเยาวราช.....	85

1.	ถนนเยาวราช : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	86
2.	ถนนเยาวราช : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย	92
3.	ถนนเยาวราช : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ	93
4.	ถนนเยาวราช : การใช้ประโยชน์	94
5.	ถนนเยาวราช : อัตลักษณ์ของพื้นที่	99
6.	ถนนเยาวราช : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า	100
7.	ถนนเยาวราช: เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	102
8.	ถนนเยาวราช : พฤติกรรมของผู้คน	102
9.	ถนนเยาวราช : ผู้คนที่เดินผ่าน	102
ซอยวานิช ๑		103
1.	ซอยวานิช ๑ : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	105
2.	ซอยวานิช ๑ : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย	109
3.	ซอยวานิช ๑ : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ	109
4.	ซอยวานิช ๑ : การใช้ประโยชน์	111
5.	ซอยวานิช ๑ : อัตลักษณ์ของพื้นที่	116
6.	ซอยวานิช ๑ : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า	116
7.	ซอยวานิช ๑ : เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	117
8.	ซอยวานิช ๑ : พฤติกรรมของผู้คน	118
9.	ซอยวานิช ๑ : ผู้คนที่เดินผ่าน	119
ถนนทรงวาด		119
1.	ถนนทรงวาด : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	121
2.	ถนนทรงวาด : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย	127
3.	ถนนทรงวาด : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ	127
4.	ถนนทรงวาด : การใช้ประโยชน์	130

5. ถนนทรงวาด : อัตลักษณ์ของพื้นที่.....	134
6. ถนนทรงวาด : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า	136
7. ถนนทรงวาด : เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	137
8. ถนนทรงวาด : พฤติกรรมของผู้คน.....	137
9. ถนนทรงวาด : ผู้คนที่เดินผ่าน.....	138
ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง.....	139
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง.....	139
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	140
สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย.....	140
ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ	141
การใช้ประโยชน์.....	141
อัตลักษณ์ของพื้นที่.....	141
การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า	142
เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว.....	143
พฤติกรรมของผู้คน.....	144
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	146
ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปร.....	146
สรุปความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปร	160
ความแตกต่างของถนนทั้ง 4 เส้น.....	161
สรุปความแตกต่างของถนนทั้ง 4 เส้น.....	177
บทที่ 6 อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และสรุปผลการวิจัย	178
อภิปรายผล.....	178
ปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่านสำเพ็ง.....	178
ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ถนนแต่ละเส้นของย่านสำเพ็งมีความแตกต่างกัน.....	182

ข้อเสนอแนะ	184
แนวทางการพัฒนาพื้นที่	184
ข้อเสนอแนะเพื่อการทําวิจัยในครั้งต่อไป	186
สรุปผลการวิจัย.....	187
รายการอ้างอิง	188
ภาคผนวก ก รายละเอียดเครื่องมือวิจัย.....	191
ภาคผนวก ข ข้อมูลทั่วไปของเขตสัมพันธวงศ์	219
ประวัติความเป็นมา	220
ที่ตั้งและอาณาเขต	220
การปกครอง	221
การคมนาคม	222
สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสถานที่สำคัญ	227
เศรษฐกิจ.....	228
สังคม 230	
กฎหมายการผังเมืองที่เกี่ยวข้อง.....	235
ภาคผนวก ค ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น	240
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง.....	241
กลุ่มตัวอย่าง : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	244
กลุ่มตัวอย่าง : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย	250
กลุ่มตัวอย่าง : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ	252
กลุ่มตัวอย่าง : การใช้ประโยชน์	255
กลุ่มตัวอย่าง : อัตลักษณ์ของพื้นที่.....	256
กลุ่มตัวอย่าง : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า	263
กลุ่มตัวอย่าง : เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	270

กลุ่มตัวอย่าง : พฤติกรรมของผู้คน.....	275
ประวัติผู้เขียน.....	281

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สรุปคุณลักษณะที่สำคัญตามแนวคิดของปัจจัยศึกษา	19
ตารางที่ 2 ตัวแปรในงานวิจัย	24
ตารางที่ 3 หลักเกณฑ์การบ่งชี้คุณลักษณะ	27
ตารางที่ 4 การอนุมานแบบอุปนัยของงานวิจัย	28
ตารางที่ 5 วิธีการเก็บข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปรในพื้นที่ศึกษา	34
ตารางที่ 6 ระดับการวัดของข้อมูลเชิงคุณภาพ	40
ตารางที่ 7 ระดับการวัดของข้อมูลเชิงปริมาณ	40
ตารางที่ 8 กิจกรรมการใช้งานพื้นที่ในถนนเจริญกรุง	70
ตารางที่ 9 การใช้งานเสา ต้นไม้ และสิ่งอำนวยความสะดวกในถนนเจริญกรุง	71
ตารางที่ 10 กิจกรรมการใช้งานพื้นที่ในถนนเยาวราช	88
ตารางที่ 11 การใช้งานเสา ต้นไม้ และสิ่งอำนวยความสะดวก	89
ตารางที่ 12 กิจกรรมการใช้งานพื้นที่ในซอยวานิช ๑	106
ตารางที่ 13 กิจกรรมการใช้งานพื้นที่ในพื้นที่ศึกษาลนนทรวงวาด	124
ตารางที่ 14 การใช้งานเสา ต้นไม้ และสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ศึกษาลนนทรวงวาด	124
ตารางที่ 15 ผลวิเคราะห์ที่ (1) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจำนวนถนนที่ได้เดินต่อวัน อย่างมีนัยสำคัญ	146
ตารางที่ 16 ผลวิเคราะห์ที่ (2) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการใช้จักรยานที่เพิ่มขึ้นในย่านนี้ ของผู้คนต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ	148
ตารางที่ 17 ผลวิเคราะห์ที่ (3) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ ภายในย่านต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ	149
ตารางที่ 18 ผลวิเคราะห์ที่ (4) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาใน พื้นที่ต่อปีอย่างมีนัยสำคัญ	151

ตารางที่ 19 ผลวิเคราะห์ที่ (5) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความบ่อยครั้งของการหยุด แวะริมทางต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ.....	152
ตารางที่ 20 ผลวิเคราะห์ที่ (6) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระยะเวลาของการหยุดแวะ ที่จุดแรกอย่างมีนัยสำคัญ.....	154
ตารางที่ 21 ผลวิเคราะห์ที่ (7) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจกับ สภาพแวดล้อมรอบตัวอย่างมีนัยสำคัญ.....	156
ตารางที่ 22 ผลวิเคราะห์ที่ (8) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมา ใช้เวลานิวย่านนี้ต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ.....	157
ตารางที่ 23 ผลวิเคราะห์ที่ (9) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจำนวนย่านในบริเวณนี้ที่ ผู้คนจดจำรับรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญ.....	158
ตารางที่ 24 สรุปผลคุณลักษณะของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อกันอย่างมีนัยสำคัญ.....	160
ตารางที่ 25 ความแตกต่างของคุณลักษณะรูปแบบหน้าร้านในถนนแต่ละเส้น	161
ตารางที่ 26 ผลวิเคราะห์ที่ (10) : ถนนที่ผู้คนให้ความสนใจต่อรูปแบบหน้าร้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ	162
ตารางที่ 27 ความแตกต่างของคุณลักษณะรูปแบบการสัญจรที่ไม่ปลอดภัยในถนนแต่ละเส้น.....	163
ตารางที่ 28 ผลวิเคราะห์ที่ (11) : ถนนที่มีรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญ.....	164
ตารางที่ 29 ความแตกต่างของย่านในบริเวณใกล้เคียงในถนนแต่ละเส้น.....	165
ตารางที่ 30 ผลวิเคราะห์ที่ (12) : ถนนที่มีย่านในบริเวณใกล้เคียงที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ.....	167
ตารางที่ 31 ความแตกต่างของเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในถนนแต่ละเส้น	169
ตารางที่ 32 ผลวิเคราะห์ที่ (13) : ถนนที่ผู้คนให้เหตุผลที่หลากหลายในการเลือกมาใช้เวลาที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ.....	170
ตารางที่ 33 ความแตกต่างของประเภทของร้านค้าริมทางในถนนแต่ละเส้น	171
ตารางที่ 34 ผลวิเคราะห์ที่ (14) : ถนนที่มีความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้คนหยุดแวะแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญ.....	172

ตารางที่ 35 ความแตกต่างของวิธีการเดินทางในการเข้าถึงในถนนแต่ละเส้น	174
ตารางที่ 36 ผลวิเคราะห์ที่ (15) : ถนนที่ผู้คนมีวิธีการเดินทางเข้าถึงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ.....	175
ตารางที่ 37 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของจำนวนคนที่เดินผ่านในระยะเวลา 10 นาที ตั้งแต่ 9.00 - 18.00น. ของแต่ละวันในถนนแต่ละเส้น	176
ตารางที่ 38 สรุปผลคุณลักษณะของตัวแปรในถนนแต่ละเส้นที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ	177

สารบัญรูปรภาพ

	หน้า
รูปที่ 1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา.....	5
รูปที่ 2 กรอบทฤษฎีของงานวิจัย	15
รูปที่ 3 กระบวนการวิจัย.....	21
รูปที่ 4 ความสัมพันธ์ของตัวแปร	22
รูปที่ 5 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา.....	29
รูปที่ 6 ความสัมพันธ์ของข้อมูลเชิงคุณภาพกับวิธีการวิเคราะห์ในงานวิจัย	42
รูปที่ 7 ความสัมพันธ์ของข้อมูลเชิงปริมาณกับวิธีการวิเคราะห์ในงานวิจัย.....	42
รูปที่ 8 การใช้ประโยชน์อาคารบริเวณพื้นที่ศึกษา (บริษัท เอเชีย สเปซ แพลนนิ่ง จำกัด, 2562) (ปรับปรุงข้อมูลโดยผู้วิจัย, 2563)	46
รูปที่ 9 จำนวนการใช้ประโยชน์อาคารบริเวณพื้นที่ศึกษา.....	46
รูปที่ 10 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในย่าน (บริษัท เอเชีย สเปซ แพลนนิ่ง จำกัด, 2562) (ปรับปรุงข้อมูลโดยผู้วิจัย, 2563)	47
รูปที่ 11 จำนวนร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในย่าน	47
รูปที่ 12 เวลาเปิดให้บริการเป็นประจำทุกสัปดาห์ของร้านค้าในย่าน	48
รูปที่ 13 เวลาเปิดให้บริการเป็นประจำทุกวันของร้านค้าในย่าน	49
รูปที่ 14 สถานที่สำคัญในระดับย่าน	50
รูปที่ 15 ถนนและคลองในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4	67
รูปที่ 16 สภาพแวดล้อมทั่วไปในถนนเจริญกรุง.....	67
รูปที่ 17 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงของการใช้งานในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง.....	68
รูปที่ 18 ลานโล่งในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง	69
รูปที่ 19 ทางเท้าฝั่งทิศเหนือในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง.....	70
รูปที่ 20 ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางบนพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง	71

รูปที่ 21	คุณลักษณะของสภาพด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง.....	72
รูปที่ 22	แนวอาคารฝั่งทิศเหนือในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง	73
รูปที่ 23	ทางเท้าฝั่งทิศใต้ในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง	73
รูปที่ 24	รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าริมถนนเจริญกรุง (Google, 2565).....	74
รูปที่ 25	คุณลักษณะของสภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง	74
รูปที่ 26	สภาพผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง.....	75
รูปที่ 27	ผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง	76
รูปที่ 28	การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง.....	77
รูปที่ 29	การแจกแจงการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง.....	77
รูปที่ 30	ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง	78
รูปที่ 31	ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง .	78
รูปที่ 32	แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์.....	79
รูปที่ 33	แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์.....	80
รูปที่ 34	แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน	80
รูปที่ 35	แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน	81
รูปที่ 36	จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษานนเจริญ	83
รูปที่ 37	การแจกแจงจำนวนจุดตัดทางแยกและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณถนนเจริญ.....	83
รูปที่ 38	จำนวนผู้คนที่เดินผ่านในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง	84
รูปที่ 39	ถนนและคลองในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5	85
รูปที่ 40	สภาพแวดล้อมทั่วไปในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช	86
รูปที่ 41	ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงของการใช้งานในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช.....	87
รูปที่ 42	ร้านค้ารถเข็นในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช	87
รูปที่ 43	ทางเท้าฝั่งทิศใต้ในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช	88

รูปที่ 44 ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางบนพื้นที่ศึกษานนเยาวราช 89

รูปที่ 45 คุณลักษณะของสภาพด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช 90

รูปที่ 46 ทศนิยมภาพในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช (Google, 2565)..... 91

รูปที่ 47 สภาพแวดล้อมบริเวณทางเท้าริมถนนเยาวราช (Google, 2565) 91

รูปที่ 48 รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าริมถนนเยาวราช (Google, 2565)..... 92

รูปที่ 49 คุณลักษณะของสภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช 92

รูปที่ 50 สภาพผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช 93

รูปที่ 51 ผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช..... 94

รูปที่ 52 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช..... 95

รูปที่ 53 การแจกแจงการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช..... 95

รูปที่ 54 ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช. 96

รูปที่ 55 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช 97

รูปที่ 56 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์ 98

รูปที่ 57 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์..... 98

รูปที่ 58 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน 99

รูปที่ 59 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน 99

รูปที่ 60 จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษานนเยาวราช 101

รูปที่ 61 การแจกแจงจำนวนจุดตัดทางแยกและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษานนเยาวราช 101

รูปที่ 62 จำนวนผู้คนเดินผ่านในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช..... 103

รูปที่ 63 ถนนและคลองในช่วงสมัยรัชกาลที่ 1 104

รูปที่ 64 สภาพแวดล้อมทั่วไปในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑..... 104

รูปที่ 65 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงของการใช้งานในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑ 105

รูปที่ 66 ร้านกวยจั๊บบริเวณลานโล่งในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	106
รูปที่ 67 ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางบนพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	107
รูปที่ 68 คุณลักษณะของสภาพด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	107
รูปที่ 69 แนวอาคารสองข้างทางในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	108
รูปที่ 70 รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าริมทางในชอยวานิช ๑ (Google, 2565).....	108
รูปที่ 71 คุณลักษณะของสภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑.....	109
รูปที่ 72 สภาพผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑.....	110
รูปที่ 73 ผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	111
รูปที่ 74 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	112
รูปที่ 75 การแจกแจงจำนวนการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑.....	112
รูปที่ 76 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	113
รูปที่ 77 ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	113
รูปที่ 78 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์.....	114
รูปที่ 79 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์.....	114
รูปที่ 80 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน.....	115
รูปที่ 81 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน	115
รูปที่ 82 จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	117
รูปที่ 83 การแจกแจงจำนวนจุดตัดทางแยกและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	117
รูปที่ 84 จำนวนผู้คนที่เดินผ่านในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑	119
รูปที่ 85 ถนนและคลองในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5	120
รูปที่ 86 สภาพแวดล้อมทั่วไปในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด	121
รูปที่ 87 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงของการใช้งานในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด.....	122

รูปที่ 88 ลานจอดรถบริเวณด้านหน้าโรงเรียนเผยอิงในถนนทรงวาด.....	123
รูปที่ 89 ลานโล่งด้านหน้าโรงเรียนเผยอิงในพื้นที่ศึกษานนทรวาด	123
รูปที่ 90 ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางบนพื้นที่ศึกษานนทรวาด	125
รูปที่ 91 คุณลักษณะของสภาพด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษานนทรวาด	125
รูปที่ 92 ทศนิยมภาพในพื้นที่ศึกษานนทรวาด (Google, 2565).....	126
รูปที่ 93 รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าส่งสินค้าเกษตรริมถนนทรวาด (Google, 2565).....	126
รูปที่ 94 รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าร่วมสมัยริมถนนทรวาด (Google, 2565).....	127
รูปที่ 95 คุณลักษณะของสภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษานนทรวาด	127
รูปที่ 96 สภาพผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษานนทรวาด	128
รูปที่ 97 แนวอาคารฝั่งทิศใต้ในถนนทรวาดที่ถอยร่น	129
รูปที่ 98 ผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษานนทรวาด.....	129
รูปที่ 99 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนทรวาด.....	130
รูปที่ 100 การแจกแจงการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนทรวาด	130
รูปที่ 101 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษานนทรวาด.....	131
รูปที่ 102 ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษานนทรวาด	132
รูปที่ 103 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์.....	133
รูปที่ 104 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์....	133
รูปที่ 105 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน.....	134
รูปที่ 106 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน	134
รูปที่ 107 ลวดลายเหล็กดัดของร้านเพลย์ อาร์ต เฮ้าส์ (Play Art House).....	135
รูปที่ 108 จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษานนทรวาด.....	136
รูปที่ 109 การแจกแจงจำนวนจุดตัดทางแยกและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษานนทรวาด	137

รูปที่ 110 จำนวนคนเดินเท้าในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 18.00 น. ในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด	138
รูปที่ 111 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	139
รูปที่ 112 ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ.....	140
รูปที่ 113 ความคิดเห็นต่อการใช้ประโยชน์	141
รูปที่ 114 ความคิดเห็นต่ออัตลักษณ์ของพื้นที่.....	142
รูปที่ 115 การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า.....	143
รูปที่ 116 เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว.....	144
รูปที่ 117 พฤติกรรมของผู้คน.....	145
รูปที่ 118 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (1).....	147
รูปที่ 119 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (2).....	149
รูปที่ 120 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (3).....	150
รูปที่ 121 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (4).....	152
รูปที่ 122 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (5).....	154
รูปที่ 123 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (6).....	155
รูปที่ 124 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (7).....	157
รูปที่ 125 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (8).....	158
รูปที่ 126 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (9).....	159
รูปที่ 127 แผนที่วิเคราะห์ตำแหน่งคุณลักษณะของย่านที่อยู่ใกล้ถนนแต่ละเส้น	166
รูปที่ 128 ผังแนวคิดการพัฒนา.....	185
รูปที่ 129 เครื่องนับจำนวน	192
รูปที่ 130 โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน	193
รูปที่ 131 กล้องถ่ายภาพความร้อน	193
รูปที่ 132 เทอร์โมมิเตอร์.....	194
รูปที่ 133 แบบสังเกตการณ์นับจำนวนคนเดิน.....	195

รูปที่ 134 เขตสัมพันธวงศ์	221
รูปที่ 135 แขวงในเขตสัมพันธวงศ์	222
รูปที่ 136 ขนาดพื้นที่แขวงในเขตสัมพันธวงศ์	222
รูปที่ 137 ถนนสายสำคัญ.....	223
รูปที่ 138 โครงข่ายระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ	224
รูปที่ 139 ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ	225
รูปที่ 140 สถานที่จอดรถ	226
รูปที่ 141 สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสถานที่สำคัญ	227
รูปที่ 142 ย่านการค้า	228
รูปที่ 143 ข้อมูลทางเศรษฐกิจของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563	230
รูปที่ 144 จำนวนประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563	231
รูปที่ 145 จำนวนประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563 จำแนกตามเพศและอายุ	231
รูปที่ 146 สัดส่วนประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563 จำแนกตามโครงสร้างอายุ.....	232
รูปที่ 147 สัดส่วนประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563 จำแนกตามชั่วรุ่น	232
รูปที่ 148 สถิติประชากรตามทะเบียนราษฎร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 ถึง พ.ศ.2563	233
รูปที่ 149 จำนวนบ้านของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563.....	233
รูปที่ 150 ความหนาแน่นประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563	233
รูปที่ 151 ซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา.....	234
รูปที่ 152 ข้อมูลด้านสังคมของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563.....	235
รูปที่ 153 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภททำยกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖ (ขยายแผนผังที่ดินประเภท พ.๓-๒๒ บริเวณเขตสัมพันธวงศ์ และปรับปรุงวิธีการแสดงผลโดยผู้วิจัย).....	238
รูปที่ 154 สัดส่วนร้อยละของเพศ	241
รูปที่ 155 สัดส่วนร้อยละของช่วงอายุ.....	242

รูปที่ 156 สัดส่วนร้อยละของระดับการศึกษาสูงสุด.....	242
รูปที่ 157 สัดส่วนร้อยละของช่วงระดับรายได้ต่อเดือน.....	243
รูปที่ 158 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดเมื่อจัดกลุ่มไว้ในแต่ละบทบาทความสัมพันธ์.....	243
รูปที่ 159 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องบทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่.....	244
รูปที่ 160 สัดส่วนร้อยละของระดับความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมริมทาง.....	244
รูปที่ 161 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ใช้งานพื้นที่ริมทางในแต่ละกิจกรรม.....	245
รูปที่ 162 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องกิจกรรมที่ใช้งานพื้นที่ริมทางจากคำตอบ.....	245
รูปที่ 163 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ต้องการเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละรายการ.....	246
รูปที่ 164 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องสิ่งที่ต้องเพิ่มเติมในบริเวณพื้นที่ศึกษา.....	246
รูปที่ 165 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่สนใจรูปแบบหน้าร้านในแต่ละรูปแบบ.....	247
รูปที่ 166 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องรูปแบบหน้าร้านที่ให้ความสนใจเป็นพิเศษ.....	247
รูปที่ 167 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ให้ลักษณะของที่หลบแดดที่พึงประสงค์ในแต่ละรายการ.....	248
รูปที่ 168 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องคุณลักษณะของที่หลบแดดที่พึงประสงค์.....	248
รูปที่ 169 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ให้ลักษณะของที่หลบฝนที่พึงประสงค์ในแต่ละรายการ.....	249
รูปที่ 170 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องคุณลักษณะของที่หลบฝนที่พึงประสงค์.....	249
รูปที่ 171 สัดส่วนร้อยละของระดับความรู้สึกปลอดภัย.....	250
รูปที่ 172 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่พบเห็นการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยแต่ละรูปแบบ.....	250
รูปที่ 173 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย.....	251
รูปที่ 174 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่พบเห็นกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยแต่ละกลุ่ม.....	251
รูปที่ 175 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย.....	252
รูปที่ 176 สัดส่วนร้อยละของระดับผลกระทบจากแสงแดด.....	252
รูปที่ 177 สัดส่วนร้อยละของระดับผลกระทบจากฝน.....	253
รูปที่ 178 สัดส่วนร้อยละของระดับผลกระทบจากมลภาวะ.....	253

รูปที่ 179 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้สัมผัสกับมลภาวะแต่ละประเภท.....	254
รูปที่ 180 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องประเภทของมลภาวะที่ได้สัมผัส	254
รูปที่ 181 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่หยุดแวะร้านค้าแต่ละประเภท	255
รูปที่ 182 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องประเภทของร้านค้าที่คนหยุดแวะ	256
รูปที่ 183 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ให้เหตุผลในการเลือกเดินทางมาใช้เวลาอยู่ในย่านในแต่ละเหตุผล	256
รูปที่ 184 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องเหตุผลที่มาใช้เวลาในย่านนี้ต่อวัน	257
รูปที่ 185 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่มีต่อย่านในแต่ละการรับรู้ถึงย่าน	258
รูปที่ 186 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องย่านที่จดจำรับรู้ได้.....	258
รูปที่ 187 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รู้จักศาสนสถานแต่ละแห่ง	259
รูปที่ 188 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องจำนวนศาสนสถานที่จดจำรับรู้ได้.....	259
รูปที่ 189 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รู้จักสถานที่สำคัญในกลุ่มเส้นทางสัญจรแต่ละแห่ง	260
รูปที่ 190 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องสถานที่สำคัญในกลุ่มเส้นทางสัญจรที่จดจำรับรู้ได้	260
รูปที่ 191 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รู้จักย่าน อาคาร หรือสถานที่แต่ละแห่ง	261
รูปที่ 192 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องย่าน อาคาร หรือสถานที่ที่จดจำรับรู้ได้	261
รูปที่ 193 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รู้จักเทศกาลที่ยังยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่ละเทศกาล	262
รูปที่ 194 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องเทศกาลที่จดจำรับรู้ได้.....	262
รูปที่ 195 สัดส่วนร้อยละของสถานที่ในบริเวณนี้ที่คนเลือกเป็นจุดสังเกตหรือจุดนัดพบ.....	263
รูปที่ 196 สัดส่วนร้อยละของระดับความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทาง.....	263
รูปที่ 197 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่มีสถานที่หลักแต่ละประเภทอยู่ใกล้บริเวณนี้.....	264
รูปที่ 198 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องประเภทของสถานที่หลักที่อยู่ใกล้	264
รูปที่ 199 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้เดินทางในแต่ละวิธี	265
รูปที่ 200 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องวิธีการเดินทาง	265

รูปที่ 201	สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้ใช้จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในแต่ละรูปแบบ	266
รูปที่ 202	สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่ได้ใช้	266
รูปที่ 203	สัดส่วนร้อยละของกลุ่มสถานที่ที่เป็นจุดหยุดแวะแรก	267
รูปที่ 204	สัดส่วนร้อยละของกลุ่มสถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทาง	267
รูปที่ 205	สัดส่วนร้อยละของระยะทางเดินเท้าจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดหยุดแวะแรก.....	268
รูปที่ 206	สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการเดินทางในแต่ละรายการ ..	269
รูปที่ 207	สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการเดินทาง	269
รูปที่ 208	สัดส่วนร้อยละของความบ่อยครั้งในการมาเดินในพื้นที่.....	270
รูปที่ 209	สัดส่วนร้อยละของระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวัน.....	270
รูปที่ 210	สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่เลือกมาเดินในแต่ละวัน.....	271
รูปที่ 211	สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องวันที่เลือกมาเดิน	271
รูปที่ 212	สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่เลือกมาเดินในแต่ละช่วงเวลา.....	272
รูปที่ 213	สัดส่วนร้อยละของเวลาที่เลือกมาเดิน	272
รูปที่ 214	สัดส่วนร้อยละของความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวัน	273
รูปที่ 215	สัดส่วนร้อยละของระยะเวลาของการหยุดแวะริมทางในแต่ละครั้ง	273
รูปที่ 216	สัดส่วนร้อยละของความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้าต่อวัน	274
รูปที่ 217	สัดส่วนร้อยละของระยะเวลาของการหยุดแวะร้านค้าในแต่ละครั้ง	274
รูปที่ 218	สัดส่วนร้อยละของระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรก.....	275
รูปที่ 219	สัดส่วนร้อยละของระดับความรู้สึกต่อความคึกคักของพื้นที่.....	275
รูปที่ 220	สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้เดินในถนนแต่ละเส้น	276
รูปที่ 221	สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องถนนที่ได้เดินต่อวัน	276
รูปที่ 222	สัดส่วนร้อยละของจำนวนคนที่มาเดินด้วยกัน	277
รูปที่ 223	สัดส่วนร้อยละของการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน	277
รูปที่ 224	สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รับข้อมูลข่าวสารจากแต่ละช่องทาง	278

รูปที่ 225 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร	278
รูปที่ 226 สัดส่วนร้อยละของระดับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19	279
รูปที่ 227 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ปรับตัวในแต่ละวิธีการ	279
รูปที่ 228 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องการปรับตัวเมื่อต้องเฝ้าระวังการระบาดของโควิด-19	280

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ย่านสำเพ็ง พื้นที่ระหว่างคลองวัดสามปลื้มถึงคลองวัดสำเพ็ง หรือบริเวณวัดจักรวรรดิถึงวัดปทุมคงคาในปัจจุบัน เดิมเป็นพื้นที่สวนริมน้ำเจ้าพระยา มีวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยาตั้งอยู่หลายแห่ง กระทั่งชุมชนชาวจีนได้ย้ายมาจากบริเวณท่าเตียนในช่วงเริ่มต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ด้วยทำเลที่ยาวขนานริมน้ำสายสำคัญและความถนัดในการค้าขายของชาวจีน ทำให้สำเพ็งกลายเป็นย่านการค้าสำคัญบริเวณนอกกำแพงเมือง ความรุ่งเรืองในการค้าขายทำให้ชุมชนขยายตัวจากริมน้ำเข้าไปในพื้นที่สวนและขยายลงมาบริเวณตลาดน้อย เมื่อมีการขุดคลองผดุงกรุงเกษม ทำสนธิสัญญาเบาว์ริง และตัดถนนเจริญกรุงในสมัยรัชกาลที่ 4 ทำให้เกิดการขยายตัวครั้งใหญ่ของเมืองและชุมชนจีนในสำเพ็งและพัฒนาเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้าที่คงเอกลักษณ์ความเป็นจีนรวมอยู่ด้วย ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 เป็นย่านการค้าขนาดใหญ่ที่การกระจายตัวของหน้าร้านค้าและความหนาแน่นของการค้าขายอยู่บริเวณริมถนนหลัก เช่น ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ถนนสำเพ็งหรือซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด ซึ่งเป็นถนนในแนวขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา (ญาณี นัฏิกิจจนา กิจ และ เทิดศักดิ์ เตชะกิจจจร, 2565) ซึ่งเป็นย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมที่มีพัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยังคงหลงเหลือหลักฐานทั้งทางด้านกายภาพและวิถีชีวิต (ยงฉนิศร์ พิมลเสถียร, 2557)

ย่านสำเพ็งมีพัฒนาการอยู่คู่กับความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมาได้โดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2325 จนถึงปัจจุบันที่กำลังเผชิญกับความท้าทายให้ต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจเพื่อให้ดำรงอยู่ได้อย่างร่วมสมัยจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวร่วมสมัย ระบบเศรษฐกิจออนไลน์ และการเข้ามาของระบบรถไฟฟ้าใต้ดินที่ทำให้เกิดโอกาสการพัฒนาได้มากขึ้นบริเวณโดยรอบสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกรตามแนวคิดการพัฒนาพื้นที่โดยรอบระบบขนส่งมวลชน (Transit Oriented Development : TOD) ที่ขาดความเชื่อมโยงกับความรู้และแนวปฏิบัติทางสังคม อันได้แก่ หลักความเชื่อ ประเพณีการไหว้เจ้า และอาหารจีนต้นตำรับ เป็นต้น ซึ่งได้รุกคืบเข้ามาสร้างแรงกดดันอย่างมาก (CREATIVE CULTURAL CITY มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2564) ต่อย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมแห่งนี้ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของคนในพื้นที่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ชุมชนดั้งเดิม ผู้คนที่เข้ามาทำงาน หรือเจ้าของธุรกิจร้านค้าปลีก และคนภายนอกพื้นที่ อันได้แก่ นักวางผังและออกแบบเมือง นักธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ กรุงเทพมหานคร และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการร่วมมือกันพัฒนาย่านสำเพ็งในการศึกษาทำความเข้าใจปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างรอบด้าน และศึกษาทำความเข้าใจ

มรดกทางวัฒนธรรมของย่านสำเพ็งเพื่อบูรณาการเป็นทุนทางวัฒนธรรมร่วมกับปัจจัยที่สำคัญอื่น ๆ โดยนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้ย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมแห่งนี้มีชีวิตชีวาและดำรงอยู่ได้อย่างร่วมสมัยเกิดความสมดุลทั้งสภาพแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจต่อไป ในวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในช่วงปี พ.ศ. 2562 ถึงปี พ.ศ. 2564 ที่ผ่านพ้นไปแล้วนั้นบนถนนหนทางทุกสายร้างไร้ผู้คนบ่งชี้ถึงความตายของย่านซึ่งปรากฏขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในทุกระดับของเมือง ผู้คนหรือชีวิตสาธารณะที่ปรากฏในถนนจึงเป็นปัจจัยที่บ่งชี้ถึงความมีชีวิตชีวาของเมืองได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การเข้าใจในความต้องการของคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำ และนักท่องเที่ยวที่ปรากฏในถนนแต่ละเส้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าของผู้คนเหล่านั้น

จากการศึกษากรอบทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปรากฏองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าของผู้คนในแนวคิดการเติบโตอย่างชาญฉลาดในหลักการผสมของการใช้ประโยชน์ที่ดินหลายอย่าง (Mix Land Uses) หลักการสร้างชุมชนแห่งการเดิน (Create walkable neighborhoods) และหลักการจัดหาให้มีทางเลือกของการคมนาคมขนส่งที่หลากหลาย (Provide a Variety of Transportation Choices) (Smart Growth Network, 1996) การสร้างการจดจำรับรู้ถึงสถานที่จากองค์ประกอบของเมือง 5 สิ่งที่เด่นชัดที่ประกอบด้วย เส้นทาง (Path) ที่รวมกิจกรรม (Node) ขอบ (Edge) ย่าน (District) และที่หมายตา (Landmark) เพื่อสร้างจินตภาพของเมือง (Lynch, 1977) มรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนซึ่งเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าอันแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของย่าน และลักษณะของพื้นที่สาธารณะที่เชื่อมโยงและเอื้อต่อการเกิดกิจกรรมของผู้คนหรือชีวิตสาธารณะที่ต้องมี “บางสิ่ง” ที่ดึงดูดผู้คนโดยองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือ ผู้คน (ญาณ เกทล์ และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 90) ซึ่งต้องเน้นให้มีกิจกรรมการหยุดแวะในระยะเวลาที่ยาวนาน (ญาณ เกทล์ และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 101) โดยบริเวณที่ผู้คนมักหยุดแวะ คือ ด้านหน้าอาคารที่มีการเคลื่อนไหว (ญาณ เกทล์ และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 104) และพื้นที่กึ่งส่วนตัว (ญาณ เกทล์ และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 98) ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าบนถนนในย่านสำเพ็งซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนในท้องถิ่นในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสภาพแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจของย่านที่ชัดเจน โดยมุ่งไปที่ปัจจัยสำคัญเหล่านั้นอันส่งผลให้เกิดการเดินเท้าได้มากขึ้นในถนนแต่ละเส้นและที่สำคัญเป็นการสร้างโอกาสในการค้าขายให้กับธุรกิจค้าปลีกท้องถิ่นในย่านไปพร้อมกับได้สร้างบรรยากาศที่มีชีวิตชีวาให้กับย่าน โดยปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่จะศึกษาในครั้งนี้มี 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ แจกแจงเป็นตัวแปรประกอบด้วย 1.1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพจากการศึกษาขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่และด้านหน้าอาคารชั้นล่าง 1.2) สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยจากการศึกษากิจกรรมเชิงลบและการจราจร และ

1.3) ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ 2) ปัจจัยอัตลักษณ์ของพื้นที่ แจกแจงเป็นตัวแปรประกอบด้วย 2.1) การใช้ประโยชน์จากการศึกษาการใช้ประโยชน์อาคาร ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ และการใช้งานหลายช่วงเวลา และ 2.2) อัตลักษณ์ของพื้นที่จากการศึกษามรดกทางวัฒนธรรมและจินตภาพเมือง 3) ปัจจัยการเข้าถึงด้วยการเดินเท้าโดยศึกษา 3.1) การเข้าถึงด้วยการเดินเท้าจากการศึกษาวิธีการเดินทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง และ 4) ปัจจัยชีวิตสาธารณะ แจกแจงเป็นตัวแปรประกอบด้วย 4.1) เวลาที่ผู้คนปรากฏตัวจากการศึกษาเวลาที่ผู้คนหยุดแวะและช่วงเวลาที่ผู้คนเลือกมาเดิน 4.2) พฤติกรรมของผู้คนจากการศึกษาลักษณะของผู้คน และ 4.3) ผู้คนที่เดินผ่าน

ในปัจจุบัน (ปี พ.ศ.2566) ถนนเยาวราชมีบรรยากาศการค้าขายริมทางที่มีชีวิตชีวาอย่างเห็นได้ชัดที่ผู้คนเดินบนทางเดินเท้ามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับถนนเส้นอื่น ๆ โดยรอบในย่านกลับพบว่ามีความแตกต่างอย่างมาก การศึกษาเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าบนถนนในบริเวณย่านสำเพ็งซึ่งเป็นย่านเก่าและชุมชนดั้งเดิมโดยการศึกษาจากการเดินเท้าของผู้คนในถนน ได้แก่ ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด จึงมีความสำคัญเนื่องจากถนนดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นถนนเส้นหลักที่มีบทบาทสำคัญต่อย่านสำเพ็งแตกต่างกันไปและเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วก็พบเห็นผู้คนที่เดินผ่านไปมาจำนวนมากขึ้นแตกต่างกันด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยสำคัญใดที่ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ดังกล่าวแล้วคุณลักษณะใดของปัจจัยเหล่านั้นที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าซึ่งหากสร้างสรรค์ให้ปรากฏในถนนเส้นอื่นทั้งในย่านสำเพ็งหรือในย่านอื่น ๆ แล้วจะสามารถเพิ่มจำนวนคนเดินเท้าบนทางเท้าได้ซึ่งจะส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่านนั้น ๆ ได้ด้วยเช่นเดียวกันต่อไป

คำถามในการวิจัย

ปัจจัยสำคัญที่ความสัมพันธ์กับการเดินเท้าของผู้คนที่ปรากฏบนถนนในย่านสำเพ็งคืออะไร และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ที่เดินเท้าอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้คนที่ใช้ชีวิตสาธารณะในถนนสร้างโอกาสในการค้าขายให้กับธุรกิจค้าปลีกในย่านพร้อมกับสร้างบรรยากาศที่มีชีวิตชีวาให้กับย่านนั้นโดยสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ และการเข้าถึงด้วยการเดินเท้า เป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตสาธารณะที่ปรากฏบนถนนในย่านสำเพ็ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะของสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า และชีวิตสาธารณะที่ปรากฏในถนนแต่ละเส้นของย่านสำเพ็ง
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เกี่ยวข้อกันของสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า และชีวิตสาธารณะ
3. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของถนนแต่ละเส้น
4. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาย่านสำเพ็งเพื่อสร้างการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาข้อมูลของตัวแปรที่ปรากฏบนถนนในย่านสำเพ็งซึ่งอยู่ในปัจจัยศึกษา 4 กลุ่ม ดังนี้

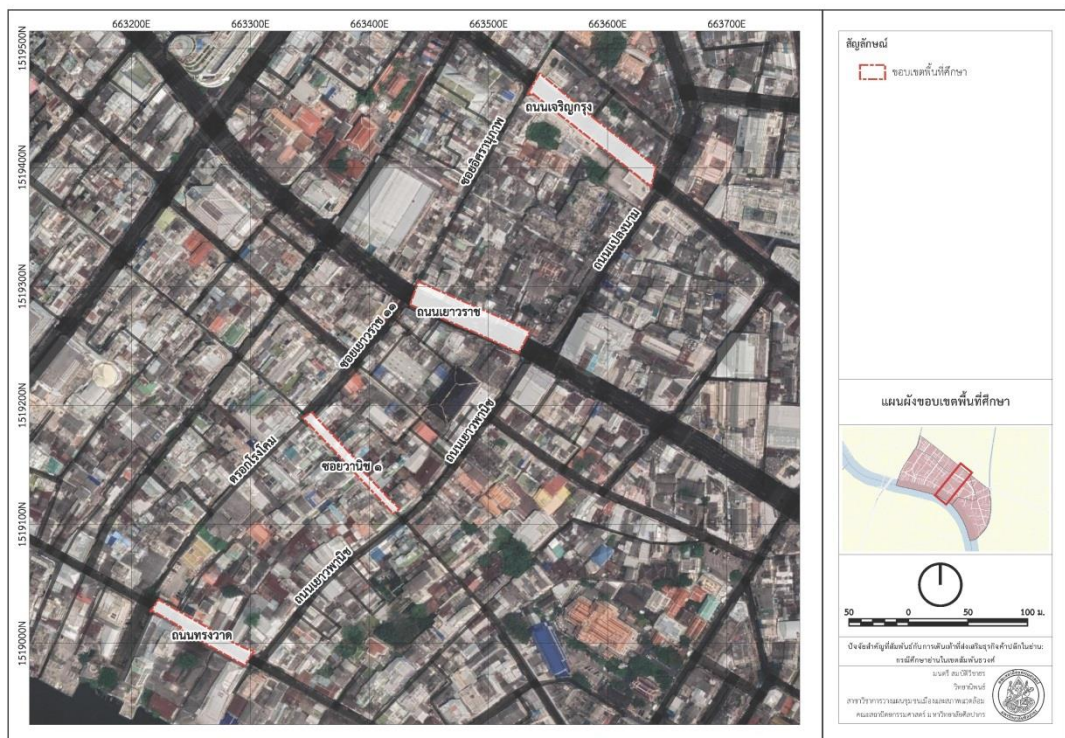
1. สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย และผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ
2. อัตลักษณ์ของพื้นที่ ได้แก่ การใช้ประโยชน์และอัตลักษณ์ของพื้นที่
3. การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า
4. ชีวิตสาธารณะ ได้แก่ ผู้คนที่เดินผ่าน เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว และพฤติกรรมของผู้คน

ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

ศึกษาย่านสำเพ็ง ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 เป็นย่านการค้าขนาดใหญ่ที่การกระจายตัวของหน้าร้านค้าและความหนาแน่นของการค้าขายอยู่บริเวณริมถนนหลัก เช่น ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ถนนสำเพ็งหรือซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด ซึ่งเป็นถนนในแนวขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา (ญาณิน ธัญกิจจานุกิจ และ เทิดศักดิ์ เตชะกิจขจร, 2565) ที่เป็นย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมที่มีพัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยังคงหลงเหลือหลักฐานทั้งทางด้านกายภาพและวิถีชีวิต (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร, 2557) ที่กำลังเผชิญกับความท้าทายให้ต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจเพื่อให้ดำรงอยู่ได้อย่างร่วมสมัยจากการเข้ามาของรถไฟฟ้าที่ทำให้เกิดโอกาสการพัฒนาได้มากขึ้นบริเวณโดยรอบสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร การพัฒนาด้านกาห้องเที่ยวร่วมสมัย และระบบเศรษฐกิจออนไลน์ โดยทำการศึกษาบนพื้นที่เขตทางสาธารณะครอบคลุมพื้นที่ด้านหน้าอาคารที่หันเข้าสู่แนวถนน โดยเลือกพื้นที่ 1 ช่วงของถนนหลัก 4 เส้น ที่วาง

แนวคูขนานกันเป็นแหล่งข้อมูลประกอบด้วยส่วนของถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และ ถนนทรงวาดในแขวงจักรวรรดิและแขวงสัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย รวมทั้งหมดจำนวน 4 ช่วง ได้แก่

ถนนเจริญกรุง	ช่วงระหว่าง	ซอยอิศรานุภาพ กับ ถนนแปลงนาม
ถนนเยาวราช	ช่วงระหว่าง	ซอยอิศรานุภาพ กับ ถนนแปลงนาม
ซอยวานิช ๑	ช่วงระหว่าง	ซอยเยาวราช ๑๑ กับ ถนนเยาวพานิช
ถนนทรงวาด	ช่วงระหว่าง	ตรอกโรงโคม กับ ถนนเยาวพานิช

รูปที่ 1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดประเด็นการวิจัยถึงที่มาและความสำคัญของปัญหา
2. กำหนดคำถามในการวิจัย
3. ศึกษาทบทวนทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย สมมติฐานงานวิจัย และตัวแปรในงานวิจัย
4. ออกแบบวิธีการวิจัย เพื่อดำเนินการ กล่าวคือ
 - 4.1 กำหนดรูปแบบการวิจัย
 - 4.2 กำหนดกระบวนการวิจัย
 - 4.3 ออกแบบกรอบแนวคิดในการวิจัย
 - 4.4 พื้นที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง
 - 4.5 ออกแบบวิธีการเก็บข้อมูล
 - 4.6 กำหนดวิธีการวิเคราะห์
 - 4.7 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ
 - 4.8 สรุปการวิจัย
5. เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิด้วยวิธีการเก็บข้อมูล กล่าวคือ
 - 5.1 ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลที่มีผู้รวบรวม เรียบเรียง วิเคราะห์ สรุปไว้แล้ว
 - 5.2 ข้อมูลปฐมภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจภาคสนามด้วยวิธีการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่เหมาะสม
6. วิเคราะห์ข้อมูล กล่าวคือ
 - 6.1 วิเคราะห์ข้อมูลของถนนแต่ละเส้นด้วยการบรรยายและอธิบาย
 - 6.2 ค้นหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปร
 - 6.3 วิเคราะห์ความแตกต่างของถนนทั้ง 4 เส้น
 - 6.4 เขียนอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมสรุปสาระสำคัญอันเป็นความคิดรวบยอด
 - 6.5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
7. อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ
8. สรุปผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. แสดงคุณลักษณะของปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกบนถนนในย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมจากกรณีศึกษาย่านสำเพ็ง
2. สามารถศึกษากรอบทฤษฎี กรอบแนวคิดการวิจัย และกระบวนการวิจัยของงานวิจัยในครั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยซึ่งอาจช่วยให้ค้นพบปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าในพื้นที่ศึกษาอื่น ๆ ได้
3. ได้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อนักผังเมืองและสถาปนิกผังเมือง สถาปนิกเจ้าของธุรกิจร้านค้าปลีก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษา วิจัย และพัฒนาเพื่อสร้างการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในระดับย่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งในย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้คน หมายถึง กลุ่มคนที่แตกต่างกันอย่างกว้าง ๆ วัตจากตัวแปรที่หลากหลาย
2. เดินเท้า หมายถึง การเคลื่อนที่ด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายด้วยการเดินเท้ารวมถึงการเดินทางด้วยรถเข็นของผู้พิการ โดยปราศจากการใช้ยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ทุกชนิด ซึ่งมีระยะทางที่ยอมรับกันโดยทั่วไปไม่เกิน 800 เมตร
3. ชีวิตสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมของผู้คนที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะซึ่งสังเกตเห็นได้จากอิริยาบถพื้นฐาน เช่น การยืน การเดิน การวิ่ง การนั่ง และการนอน เป็นต้น
4. พื้นที่สาธารณะ หมายถึง พื้นที่ส่วนรวมซึ่งผู้คนทุกคนสามารถเข้าถึงได้และมีการใช้ประโยชน์ที่หลากหลายร่วมกัน ซึ่งในงานวิจัยนี้ คือ ถนนหรือทางสาธารณะ

บทที่ 2

การศึกษาทฤษฎี แนวคิด กรณีศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการเติบโตอย่างชาญฉลาด

ในปี ค.ศ. 1961 ปรากฏหลักการเพื่อสร้างความหลากหลายในย่าน 4 ประการ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของย่าน อันได้แก่ ผสมผสานการใช้ประโยชน์ในสิ่งจำเป็นพื้นฐาน (The need for primary mixed uses) ในชีวิตประจำวันของผู้คนไว้ในย่านเพื่อทำให้เกิดการใช้งานถนนในทุกช่วงเวลา แบ่งบล็อกถนนขนาดเล็ก (The need for small blocks) เพื่อให้ผู้คนสามารถเดินเท้าไปได้ทั้งย่านอย่างทั่วถึง มีอาคารในต่างยุคสมัยอยู่ร่วมกันในพื้นที่ (The need for aged building) และสร้างความหนาแน่นของผู้คน (The need for concentration) (Jacobs, 1961)

ในเวลาต่อมา เกิดแนวคิดการเติบโตอย่างชาญฉลาด (Smart Growth) ได้ให้หลักการไว้อย่างสอดคล้องกันโดยมีหลักการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้แก่ หลักการการผสมของการใช้ประโยชน์ที่ดินหลายอย่าง (Mix Land Uses) ว่าเป็นการจัดวางการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์หลายอย่างผสมผสานกัน เช่น ร้านค้า แหล่งงาน และบ้านเรือน หลักการสร้างชุมชนแห่งการเดิน (Create walkable neighborhoods) โดยการวางผังและออกแบบโครงข่ายทางเดินให้ต่อเนื่องกันทั่วทั้งชุมชน และปรับปรุงกายภาพถนนและสภาพแวดล้อมเพื่อดึงดูดและกระตุ้นให้ประชาชนเดิน ปั่นจักรยาน และใช้ระบบขนส่งมวลชนไปสถานที่ทำงาน ย่านการค้า และย่านนันทนาการ และหลักการจัดหาให้มีทางเลือกของการคมนาคมขนส่งที่หลากหลาย (Provide a Variety of Transportation Choices) ให้ผู้คนมีทางเลือกมากขึ้นในด้านที่อยู่อาศัย แหล่งช้อปปิ้ง ชุมชน และการคมนาคมขนส่ง (Smart Growth Network, 1996)

จินตภาพเมือง

หนังสือเรื่อง จินตภาพของเมือง (Image of the City) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเมืองที่ได้จากการสังเกตที่ประกอบด้วย เอกลักษณ์ (Identity) มีความงามที่มีลักษณะเฉพาะอันชัดเจน โครงสร้าง (Structure) โครงสร้างของผังที่ชัดเจน และความหมาย (Meaning) มีเอกลักษณ์ของพื้นที่ที่สะท้อนออกมาทางประเพณีวิถีชีวิตหรือแม้กระทั่งสถาปัตยกรรม ส่วนประกอบทั้งสามต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดจินตภาพของเมืองที่ชัดเจนซึ่งมีความแตกต่างไปจากเมืองอื่นอันชวนให้ระลึกถึงและจดจำได้ง่าย โดยองค์ประกอบทางกายภาพของเมืองที่ผู้คนมักใช้ในการสร้างจินตภาพขึ้นในใจระหว่างตนเองและภูมิภาคนั้นมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ เส้นทาง (Path)

ที่รวมกิจกรรม (Node) ขอบ (Edge) ย่าน (District) และที่หมายตา (Landmark) เมื่อองค์ประกอบ ทั้ง 5 นั้นมีความสัมพันธ์ประกอบกันอย่างชัดเจนก็จะทำให้เกิดจินตภาพที่จะสามารถจดจำได้อย่าง ง่ายดายซึ่งหมายความว่ามนุษย์จะหาเส้นทางในสภาพแวดล้อมหรือเมืองนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อไม่เกิดการหลงทางหรือกังวลแล้วจึงทำให้การรับรู้เมืองของผู้คนสามารถพบเห็นรายละเอียดของ เมืองได้มากขึ้นสร้างประสบการณ์ที่มีต่อภูมิทัศน์ของเมืองนั้น ๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญ (Lynch, 1977)

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่สาธารณะและชีวิตสาธารณะบริเวณถนน

กิจกรรมหลัก ๆ ที่พบเห็นผู้คนเดิน หยุดอยู่กับที่ หรือนั่งบริเวณทางเท้า ทั้งที่เกิดขึ้นจาก ความจำเป็นของชีวิตประจำวัน เช่น การเดินทาง การหยุดแวะริมทาง การหยุดแวะร้านค้า และการ ค้าขายริมทาง หรือด้วยเหตุผลข้ออ้างอื่น ๆ ผู้คนจะเลือกใช้งานหรือทำกิจกรรมบนถนนที่มีลักษณะ เชื้อเชิญและเอื้อต่อกิจกรรมนั้น ๆ และมีภูมิทัศน์ถนนสาธารณะที่มีความสวยงามและใช้งานได้เต็ม ประสิทธิภาพ เช่น มีทางเดิน ต้นไม้ คันขอบถนน เสาไฟส่องสว่าง และองค์ประกอบอื่น ๆ (สิทธิพร ภิรมย์รัตน์, 2561) การสร้างความมีชีวิตชีวาในพื้นที่สาธารณะต้องมี “บางสิ่ง” ที่ดึงดูดผู้คนโดย องค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือ ผู้คน (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 90) ซึ่งต้องเน้นให้มี กิจกรรมการหยุดแวะในระยะเวลาที่ยาวนาน (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 101) โดย บริเวณที่ผู้คนมักหยุดแวะ คือ ด้านหน้าอาคารที่มีการเคลื่อนไหว (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 104) และพื้นที่กึ่งส่วนตัว (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 98) เช่น พื้นที่ระหว่าง ภายในกับภายนอกร้านค้า ซึ่งสามารถทำกิจกรรมได้หลากหลาย นอกจากนี้มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

การรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์

คนเดินเท้ามีความสูงประมาณ 175 ซม. และมีลานสายตาในแนวนอนมากกว่าแนวตั้ง สายตาของเราจับการเคลื่อนไหวของมนุษย์ได้ที่ระยะ 100 เมตร ตาเราเริ่มมีปฏิริยาทางสังคมและ สังเกตเห็นรายละเอียดได้ในระยะทางที่สั้นกว่าซึ่งเรื่องนี้มีผลต่อการที่เราจะจัดการสภาพแวดล้อมของ เรา ผลการทดสอบของการติดต่อสื่อสารระหว่างคนที่อยู่ชั้นล่างกับคนที่อยู่ชั้นอื่น ๆ ด้านบนในอาคาร สูงการติดต่อสื่อสารจะหายไปเมื่อเลยชั้นที่ 5 (ประมาณ 13.5 เมตร จากระดับพื้นชั้นล่าง) (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 108) รวมถึงระยะในเดินเท้าที่ยอมรับได้ซึ่งไม่เกิน 800 ม. (นิรมล เสรีสกุล และ อติศักดิ์ กันทะเมืองลี, 2565) เป็นต้น

กิจกรรม

การจัดประเภทกิจกรรมให้ครอบคลุมเหตุการณ์อันหลากหลายนั้น โดยทั่วไปกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

กิจกรรมจำเป็น อันได้แก่ การจับจ่ายใช้สอย การเดินไปกลับจากป้ายรถประจำทาง การเดินในฐานะเจ้าหน้าที่ดูแลที่จอดรถ เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือบุรุษไปรษณีย์ เป็นต้น

กิจกรรมทางเลือก อันได้แก่ การเดินเล่นหรือการวิ่ง การนั่งบนบันได แก้อ้อหรือมานั่งเพื่อพักผ่อน อ่านหนังสือ หรือแค้มป์ชมบรรยากาศขณะที่ได้เดินไปรอบ ๆ หรือนั่งเล่น กิจกรรมที่เสี่ยงไม่ได้สำหรับบางคนอาจถูกเลือกโดยบางคนอย่างอิสระ

กิจกรรมทางสังคมสามารถพัฒนาขึ้นทั้งจากกิจกรรมจำเป็นหรือกิจกรรมทางเลือกภายใต้เงื่อนไขของการมีผู้อื่น ๆ อยู่ในพื้นที่นั้น ๆ กิจกรรมทั่วไปหรือกิจกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ การติดต่อสื่อสารเชิงรับ ในรูปแบบของการดูและฟังผู้อื่น กิจกรรมหลักบนพื้นที่สาธารณะ คือ การเดิน การอยู่กับที่ การนั่ง และการเล่น ซึ่งเหตุผลที่แท้จริงของการเลือกพื้นที่สาธารณะเป็นเรื่องง่าย ๆ เพื่อให้ได้เห็นและเพื่อให้เห็นคนอื่นเห็น (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 90)

ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง

พื้นฐานแล้วสายตามนุษย์ถูกพัฒนามาสำหรับการมองเห็นในแนวราบสิ่งที่เรามองส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับสายตา สำหรับอาคารสิ่งปลูกสร้างก็จะเป็นระดับชั้นล่างที่ตั้งดูตาดสายตาวงเราได้ ในการศึกษาด้านหน้าอาคารที่เปิดและปิดในถนน 7 แห่งในเมืองโคเปนเฮเกน การศึกษาแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการออกแบบด้านหน้าอาคารมีอิทธิพลอย่างมากต่อรูปแบบกิจกรรมบนถนนสายซ็อบบิง ระดับกิจกรรมของช่วงถนนที่ด้านหน้าอาคารที่เปิดโล่งมีการเคลื่อนไหวมีกิจกรรมมากมายเกิดขึ้นมากกว่าช่วงถนนที่มีด้านหน้าอาคารแบบปิดที่ปิดถึง 7 เท่า ผู้คนจะเดินช้ากว่า หันหน้าไปมองตามหน้าร้านบ่อยกว่า และหยุดแหวะถี่กว่า ซึ่งการได้เห็นผู้คนยังดึงดูดความสนใจผู้คนเสมอ (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 104) กล่าวคือ ช่วงถนนที่ด้านหน้าอาคารมีความเคลื่อนไหว มีลักษณะ ได้แก่ ร้านขนาดเล็ก ๆ มีหลายประตู มองเห็นกิจกรรมการใช้สอยหลากหลายส่วนยื่น ส่วนเว้าของด้านหน้ามีลักษณะเฉพาะ องค์ประกอบของด้านหน้าอาคารส่วนใหญ่เป็นแนวตั้ง มีรายละเอียดและใช้วัสดุอย่างดี หรือมีร้านที่เงียบไม่กี่ยูนิต เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากช่วงถนนที่ด้านหน้าอาคารไม่มีความเคลื่อนไหว มีลักษณะ ได้แก่ ร้านขนาดใหญ่และมีประตูทางเข้า-ออกน้อย มองไม่เห็นกิจกรรมการใช้สอย ปิดทึบหรือเงียบสงบ หรือด้านหน้าอาคารเป็นแบบเดียวกัน ไม่มีรายละเอียด ไม่มีอะไรให้ดู เป็นต้น (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 105)

สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยบริเวณถนน

ในบริเวณถนนนั้นระหว่างความปลอดภัยของการจราจรกับความรู้สึกปลอดภัยในการเดินเท้าของผู้คนบ่งชี้ด้วยปัจจัยที่แตกต่างกัน ถนนที่แก้ปัญหาโดยมุ่งไปที่สถิติความปลอดภัยของการจราจรและอุบัติเหตุด้วยวิธีการ อันได้แก่ การทำถนนให้กว้างขึ้น การทำสัญญาณจราจร และการทำถนนทางเดียวจะยิ่งเป็นการเพิ่มปริมาณการจราจรให้มากขึ้น แต่ถนนที่ผู้คนรู้สึกปลอดภัยในการใช้ชีวิตคือถนนที่มีการจราจรหนาแน่นน้อยซึ่งมีกิจกรรมบนถนนและความสัมพันธ์ทางสังคมปรากฏขึ้นมากกว่า (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 114) โดยถนนปลอดภัยจราจรหรือถนนคนเดินมีโอกาที่จะเกิดกิจกรรมที่มีความหลากหลายสำหรับคนทุกกลุ่มอายุ (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 102) รวมถึงกิจกรรมเชิงลบ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นเหมาะสม ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม หรือผิดกฎหมาย อันได้แก่ การนอนในพื้นที่สาธารณะ พฤติกรรมก้าวร้าว ขอดทาน จับกลุ่มมั่วสุม หรือใช้สิ่งเสพติดจนมีเมามา เป็นต้น (Jan Gehl and San Francisco Planning, 2018) ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยในการเดินเท้าด้วยเช่นกัน

ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะและมลพิษ

การศึกษาที่ถนนสตรีรอยท์ เมืองโคเปนเฮเกนพบว่าคนเดินเท้าจะเดินเร็วมากในช่วงฤดูหนาว (-8°C) แต่การเดินมีแนวโน้มว่ามีจุดมุ่งหมายมากกว่าการเดินในฤดูร้อน (20°C) ที่ผู้คนออกมาเดินเพื่อความเพลิดเพลิน ความเร็วในการเดินมีบทบาทต่อการเข้าใจชีวิตในที่สาธารณะ หมายความว่าถนนจะมีชีวิตชีวาในช่วงฤดูร้อน (20°C) มากกว่าช่วงฤดูหนาว (-8°C) แม้ว่าจะมีจำนวนคนเดินบนถนนเท่ากัน ผู้สังเกตจะเห็นคนเดินในฤดูร้อน (20°C) มากกว่าในฤดูหนาว (-8°C) ถึง 35% แต่ในความเป็นจริงคือผู้คนเดินบนถนนไม่ได้มีมากขึ้น แต่เป็นเพราะว่าผู้คนเดินช้าลง (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 87) นอกจากนี้ การปกป้องจากประสบการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งเป็นผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ อันได้แก่ ลม ฝน ทิมะ ความหนาวเย็น หรือ ความร้อน เป็นต้น และมลภาวะ อันได้แก่ ฝุ่น เสียงรบกวน แสงสะท้อน หรือมลพิษทางอากาศ เป็นต้น ซึ่งหมายถึงอากาศที่ดีจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญในการวิเคราะห์คุณภาพของพื้นที่สาธารณะ (Gehl Architects, 2009)

พฤติกรรมของผู้คน

การตัดสินใจใช้บริการศูนย์การค้า นั้น ผู้บริโภคจะคำนึงถึงการที่ศูนย์การค้า นั้น ๆ มีชื่อเสียง โดยจะต้องมีร้านค้าที่หลากหลายซึ่งร้านค้าเหล่านั้นจะต้องมีสินค้าที่นำเทรนด์และทันสมัยให้เลือกหลากหลาย และมีความสะดวกสบายครบครันง่ายต่อการใช้บริการต่าง ๆ เพื่อซื้อผลิตภัณฑ์และของใช้ต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน (กมลวรรณ สุขสมัย, 2560)

การเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน

ผังเมืองส่งผลต่อเศรษฐกิจ เมืองเดินได้ทำให้ร้านค้ารายเล็กมีโอภาสพอ ๆ กับห้างสรรพสินค้าเนื่องจากยิ่งเคลื่อนที่ช้าก็ยิ่งมีโอกาสในการบริโภคมากขึ้นซึ่งเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบความเร็วในการเดินเท้า 3-5 กิโลเมตร/ชั่วโมง กับ ความเร็วในการขับรถ 80-100 กิโลเมตร/ชั่วโมง “เมืองทั่วโลกลงทุนกับทางเท้า เพื่อให้เกิดความมั่งคั่งโดยเฉพาะพื้นที่ใจกลางเมือง หรือว่าเป็นเมืองแบบนี้ที่ต่อแรกและต่อสุดท้ายผู้คนไม่ต้องจ่ายเงิน เพราะว่าเดินถึง สามารถจ่ายเงินครั้งเดียวในการขึ้นขนส่งมวลชนไม่ว่าจะเป็นรถ รถมอเตอร์ไซด์ เรือ เป็นการลดต้นทุนของคนในเมือง” ผลของเมืองเดินได้ กระตุ้นให้เกิดการออกกำลังกาย กระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายในร้านค้าปลีก และลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

รูปแบบของเมืองเดินได้ ออกแบบให้เมืองมีบล็อกที่เล็กเพื่อให้การเข้าถึงในพื้นที่ต่าง ๆ ทำได้ง่ายขึ้น มีโครงข่ายถนนที่เชื่อมโยงกัน มีทางเท้าที่ดีในเมืองมีการผสมผสานการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ตอบสนองความต้องการของผู้คนหลากหลายกลุ่ม ในหลากหลายช่วงเวลา ในบล็อกขนาดเล็กผู้คนสามารถเดินเท้าแล้วเข้าสู่ระบบขนส่งมวลชนได้โดยตรง กลับกันในบล็อกขนาดใหญ่ผู้คนจำเป็นต้องอาศัยพาหนะ เช่น สองแถว สามล้อ มอเตอร์ไซด์ ก่อนต่อขนส่งมวลชน ซึ่งเป็นภาระการเดินทางของคนในเมือง คุณสมบัติเหล่านี้เป็นโครงสร้างพื้นฐานของชีวิตประจำวันในระดับย่านของเมืองเดินได้ (กรกมล ศรีวัฒน์, 2563)

เวลา

เวลาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการศึกษากิจกรรมที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ กิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นนานแค่ไหนสามารถนำมาปรับใช้กับการทำงานเพื่อกำหนดทิศทางของพื้นที่สาธารณะที่เลือกไว้เพื่อเชิญชวนให้ผู้คนแวะทำกิจกรรมนั้นให้นานขึ้น ถ้าพวกเขาแวะนานขึ้นการเชิญชวนก็มีอิทธิพลต่อการรับรู้ มีการศึกษาระยะเวลาที่เกิดขึ้นของกิจกรรมอันหลากหลายบนถนน 12 สาย ในย่านที่พักอาศัยที่มีบ้านแฝดและบ้านเดี่ยว เมืองคิทเซนเนอร์ และเมืองวอเตอร์ลู รัฐออนแทรีโอ ประเทศแคนาดา ในช่วงวันในฤดูร้อนที่มีอากาศดี (20-25°C) ที่มีอากาศดีเหมาะสำหรับการออกมาอยู่กลางแจ้ง พบว่า 50% ของจำนวนกิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นการเดินทางไปกลับด้วยการเดินและโดยรถยนต์ แต่เป็นแค่ 10% ของชีวิตบนถนนเพราะเมื่อคำนวณระยะเวลาที่ใช้การเดินทางไปกลับใช้เวลาไม่น้อยมาก เพราะเมื่อนำคนที่หยุดแวะบนถนนที่มีจำนวนกิจกรรมที่เกิดขึ้นปานกลางมาคำนวณการใช้เวลาของกิจกรรมสามารถนับได้ถึง 90% ของชีวิตบนถนน สิ่งสำคัญคือ ต้องเน้นว่าระยะเวลาและกิจกรรมการหยุดแวะพักเป็นองค์ประกอบที่ตัดสินจากบนท้องถนนว่ามีชีวิตชีวาอย่างไร (ญานณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 101)

มรดกทางวัฒนธรรม

มรดกทางวัฒนธรรม คือ ผลผลิตของวัฒนธรรม โดยเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างหรือคิดค้นขึ้นมาตั้งแต่ในอดีต และได้ตกทอดหรือสืบทอดจากรุ่นหนึ่งมาสู่อีกรุ่นหนึ่ง เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ เพลงพื้นบ้าน ภาษา หรือขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ทรงคุณค่า แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์ของสังคมนั้น ๆ โดยนำมาซึ่งความภาคภูมิใจของคนในสังคม และพร้อมที่จะรักษาและธำรงไว้ ตลอดจนตกทอดหรือสืบทอดให้แก่ชนรุ่นหลังต่อไป ซึ่งสามารถแบ่งตามลักษณะที่ปรากฏอยู่หรือที่มีอยู่ (existence) ได้ 2 ประเภท ได้แก่ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ (Tangible Cultural Heritage) และมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Cultural Heritage) (ชาคริต สิทธิฤทธิ์, 2559)

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ (Tangible Cultural Heritage) เป็นสิ่งที่สามารถมองเห็น สัมผัสและจับต้องได้ทางกายภาพ โดยครอบคลุมทั้งมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุเคลื่อนที่ได้และที่เป็นวัตถุเคลื่อนที่ไม่ได้ สามารถแบ่งออกเป็นประเภท ได้แก่ 1) โบราณวัตถุ 2) ศิลปวัตถุ 3) จิตรกรรม 4) โบราณสถาน 5) อนุสรณ์สถานและแหล่งประวัติศาสตร์ และ 6) แหล่งโบราณคดี (ชาคริต สิทธิฤทธิ์, 2559)

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Cultural Heritage) หรือมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เป็นสมบัติล้ำค่าที่ได้มีการสร้างสรรค์ สังสม ปูกรฝังและสืบทอดในชุมชนจากคนรุ่นหนึ่งมายังคนอีกรุ่นหนึ่ง แต่ในปัจจุบัน (ปี พ.ศ.2566) มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมดังกล่าว ได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ บางครั้งมีการนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปใช้ในทางที่บิดเบือนหรือไม่เหมาะสมและอาจเป็นเหตุให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเหล่านั้นต้องเสื่อมสูญไปอย่างน่าเสียดาย สมควรจัดให้มีการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้มีความสืบเนื่องและยั่งยืนสืบไป ตามเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559 ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 133 ตอนที่ 19 ก เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559 สามารถจำแนกออกได้เป็น 7 ประเภทสาขา ได้แก่ 1) ภาษา 2) วรรณกรรมพื้นบ้าน 3) ศิลปะการแสดง 4) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม และงานเทศกาล 5) งานช่างฝีมือดั้งเดิม 6) ความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล และ 7) กีฬาภูมิปัญญาไทย (ชาคริต สิทธิฤทธิ์, 2559)

อัตลักษณ์ของพื้นที่

เขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2547 มีการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสานระหว่างพาณิชย์กรรม และที่พักอาศัย ย่านการค้าแต่ละย่านที่มีสินค้าและกิจกรรมการค้าที่เป็นเอกลักษณ์ มีการแบ่งประเภทของสินค้าอย่างชัดเจน (ทิพย์สุคนธ์ สุปิน, 2547) โดยในเทศกาลตรุษจีนคนไทยเชื้อสายจีนที่มาซื้อของเช่นไหว้บริเวณถนนเยาวราชมีกระบวนการซื้อของเช่นไหว้โดยพิจารณาตามพ่อแม่ที่มีประสบการณ์มาขายนานเพื่อหาซื้อสินค้าซึ่งมีความหมายและเป็นสิริมงคลที่ต้องการให้ครบตามแหล่งรวมร้านค้าในย่าน (กิตติพงษ์ ต้นเจริญ, 2555) จินตภาพเมืองของถนนเยาวราชรับรู้ได้จากความสอดคล้องกันขององค์ประกอบ อันได้แก่ ลักษณะสีฐานของย่านที่ประกอบขึ้นจากพื้นที่ช่วงถนนที่มีขนาดไม่ใหญ่นัก และโครงข่ายระหว่างถนนหลักและตรอกซอกซอยทำให้เกิดอาคารขนาดเล็กเรียงกันเป็นแถวทำหน้าที่รองรับการค้าที่ชั้นล่างและอยู่อาศัยชั้นบน โดยอาคารมีความแตกต่างด้วยรูปแบบสถาปัตยกรรมที่พัฒนาไปตามความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและประเภทของธุรกิจ และการใช้องค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์ในการสื่อสารความเป็นจีน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างสถาปัตยกรรมในย่านมรดกชุมชนเมืองแห่งนี้ (กรรณิกา สงวนสินธุกุล และ วิญญู อาจารย์รักษา, 2561)

จากการศึกษาบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของศาลเจ้าจีนในเขตเทศบาลเมืองโพธารามซึ่งมีบริบทที่คล้ายคลึงกับย่านสำเพ็งพบว่า บทบาทของศาลเจ้าจีนในปี พ.ศ.2556 หลังจากความทันสมัยเข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจกลับไม่ค่อยมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงมากนักเนื่องจากศาลเจ้ามีการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการที่หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันไป ดังนั้น นโยบายแต่ละยุคแต่ละสมัยย่อมมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความหลากหลายทางสังคมโดยเฉพาะรูปแบบการจัดงานประจำปีของศาลเจ้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนให้ชาวจีนและชาวไทยในเขตเทศบาลเมืองโพธารามเกิดรายได้ทำให้เศรษฐกิจของเมืองโพธารามคึกคัก (นุกูล ธรรมจง และ นฤมิตร สอดสุข, 2556)

วิธีเรียนรู้ชีวิตสาธารณะ

การศึกษาการใช้พื้นที่เมืองของผู้คนด้วยวิธีการสังเกตและตั้งคำถามเกี่ยวกับผู้คนและกิจกรรมที่เกิดขึ้น ได้แก่ จำนวนเท่าไร ใคร ที่ไหน อะไร และนานแค่ไหน เป็นต้น โดยมีจุดมุ่งหมายคือ ศึกษาปฏิกริยาของชีวิตกับที่ว่างทุกรูปแบบเพื่อบันทึก นำมาวิเคราะห์ และแปลความหมาย โดยมีหลักสำคัญ คือ ทำให้ผู้คนจำนวนมากในเมืองได้ใช้พื้นที่สาธารณะในชีวิตประจำวัน ซึ่งกิจกรรมเกิดขึ้นในพื้นที่เมืองสามารถทำให้ทราบสภาพแวดล้อมที่เฉพาะเจาะจงที่เอื้อต่อกิจกรรมนั้น ๆ ได้ เช่น กิจกรรมอยู่กับที่ กิจกรรมทางพาณิชยกรรม หรือกิจกรรมทางกายภาพ สิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์กับเจ้าของร้านค้า นักผังเมือง หรือนโยบายของรัฐ (ฌูอัน เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561)

สรุปปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในระดับย่านจากการศึกษาทฤษฎีแนวคิด กรณศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รูปที่ 2 กรอบทฤษฎีของงานวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจึงกำหนดกรอบทฤษฎีของงานวิจัยโดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 แนวคิดการเติบโตอย่างชาญฉลาด ในประเด็นศึกษาประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน การสร้างชุมชนแห่งการเดินเท้า และการจัดหาให้มีทางเลือกของการคมนาคมขนส่งที่หลากหลาย

กลุ่มที่ 2 จิตภาพเมือง ในประเด็นศึกษาประกอบด้วย การจำจาดรับรู้ถึงเมืองด้วยองค์ประกอบหลัก 5 อย่าง คือ เส้นทาง ที่รวมกิจกรรม ขอบ ย่าน และที่หมายตา

กลุ่มที่ 3 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่สาธารณะและชีวิตสาธารณะ ในประเด็นศึกษาประกอบด้วย สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ กับ ชีวิตสาธารณะ โดยมีนิยามเชิงแนวคิดของตัวแปรทั้งหมด 9 ตัวแปร ในปัจจัยศึกษาทั้ง 4 ปัจจัยดังนี้

สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่ การจัดสภาพแวดล้อมของพื้นที่ริมทางควรให้สอดคล้องกับการรับรู้ของมนุษย์ อันได้แก่ ระยะในการมองเห็นความเคลื่อนไหวของผู้คนซึ่งมีระยะไกลได้ไม่เกิน 100 ม. อันส่งผลต่อระดับปฏิริยาทางสังคมในการสื่อสารระหว่างคน หรือระยะในเดินเท้าที่ยอมรับได้ซึ่งไม่เกิน 800 ม. เป็นต้น มีความเฉพาะเจาะจงสอดคล้องกับขนาดสัดส่วนของมนุษย์เอื้อให้เกิดกิจกรรมหลักบนพื้นที่สาธารณะ คือ การเดิน การอยู่กับที่ การนั่ง หรือการเล่น ทั้งที่เป็นกิจกรรมจำเป็นหรือกิจกรรมทางเลือกเนื่องจากชีวิตสาธารณะที่ปรากฏจะสร้างโอกาสให้เกิดกิจกรรมทางสังคมในชุมชนและกิจกรรมเศรษฐกิจในท้องถิ่น

ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง ผู้คนส่วนใหญ่มองเห็นอาคารระดับชั้นล่างเนื่องจากพื้นฐานสายตามนุษย์มองเห็นในแนวราบสิ่งที่เรามองส่วนใหญ่จึงอยู่ในระดับสายตาโดยผู้คนมักหยุดแวะด้านหน้าอาคารที่เปิดโล่งและมีการเคลื่อนไหว

2. สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย

กิจกรรมเชิงลบ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นเหมาะสม ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม หรือผิดกฎหมาย อันได้แก่ การนอนในพื้นที่สาธารณะ พฤติกรรมก้าวร้าว ขอดทาน จับกลุ่มมั่วสุม หรือใช้สิ่งเสพติดจนมีเมมา เป็นต้น

การจราจร ถนนที่ปลอดภัยสำหรับผู้คน คือ ถนนที่ปลอดภัยการจราจร เนื่องจากการจราจรบนถนนส่งผลต่อกิจกรรมบนถนนและความสัมพันธ์ทางสังคม ถนนที่ปลอดภัยการจราจรหรือถนนคนเดินจึงมีโอกาที่จะเกิดกิจกรรมที่มีความหลากหลายสำหรับผู้คนทุกกลุ่มอายุ

3. ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

ถนนจะมีชีวิตชีวาในฤดูกาลที่มีสภาพภูมิอากาศเหมาะสมเนื่องจากผู้คนเดินข้างและเดินได้ด้วยความเพลิดเพลินมากขึ้น เมื่อผู้คนบนถนนได้รับผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ การปกป้องจากสภาพภูมิอากาศ อันได้แก่ แสงแดด ฝน หรือความร้อน เป็นต้น มลภาวะ อันได้แก่ ฝุ่น คิวบิก กลิ่นเหม็น เสียง หรือขยะ เป็นต้น จึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของถนนในฐานะที่เป็นพื้นที่สาธารณะของเมือง

อัตลักษณ์ของพื้นที่

1. การใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์อาคาร มีการใช้ประโยชน์หลายอย่างผสมผสานกัน เช่น ร้านค้า แหล่งงาน และบ้านเรือน เป็นต้น

ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ มีร้านค้าที่หลากหลาย มีสินค้าให้เลือกหลากหลาย และมีความสะดวกสบายครบครันง่ายต่อการใช้บริการต่าง ๆ เพื่อซื้อผลิตภัณฑ์และของใช้ต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน

การใช้งานหลายช่วงเวลา มีการใช้ประโยชน์อาคาร เช่น ร้านค้า แหล่งงาน หรือบ้านพักอาศัยในหลายช่วงเวลา เพื่อทำให้เกิดการใช้งานถนนในทุกช่วงเวลา

2. อัตลักษณ์ของพื้นที่

มรดกทางวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ทรงคุณค่า แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์ของสังคมนั้น ๆ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ และมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้หรือมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

จินตภาพเมือง องค์ประกอบของเมืองที่ประกอบด้วย เอกลักษณ์ (Identity) โครงสร้าง (Structure) และความหมาย (Meaning) ที่มีความสัมพันธ์กันก่อให้เกิดจินตภาพของเมืองที่ชัดเจนซึ่งมีความแตกต่างไปจากเมืองอื่นอันชวนให้ระลึกถึงและจดจำได้ง่ายมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ เส้นทาง (Path) ที่รวมกิจกรรม (Node) ขอบ (Edge) ย่าน (District) และที่หมายตา (Landmark)

การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

1. การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

วิธีการเดินทาง เป็นชุมชนแห่งการเดิน มีโครงข่ายทางเดินให้ต่อเนื่องกันทั่วทั้งชุมชน มีกายภาพถนนและสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดและกระตุ้นให้ประชาชนเดิน ปั่นจักรยาน และใช้ระบบขนส่งมวลชนไปสถานที่ทำงาน ย่านการค้า และย่านนันทนาการ

จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง มีทางเลือกของการคมนาคมขนส่งที่หลากหลายและเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ให้ผู้คนมีทางเลือกมากขึ้นในการเข้าถึงที่อยู่อาศัย แหล่งช้อปปิ้ง ชุมชน และการคมนาคมขนส่ง มีบริการขนส่งคุณภาพสูง และมีโครงข่ายถนนที่เชื่อมต่อกันเป็นอย่างดีที่รองรับการเดินทางของผู้คนหรือยานพาหนะได้หลากหลายประเภทพร้อม ๆ กัน

ชีวิตสาธารณะ

1. เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว

ช่วงเวลาที่ผู้คนหยุดแวะ ผู้คนมีกิจกรรมการหยุดแวะในระยะเวลาที่ยาวนานและบ่อยครั้งซึ่งเป็นองค์ประกอบที่บ่งชี้ความมีชีวิตชีวาของถนน

ช่วงเวลาที่ผู้คนเลือกมาเดิน ผู้คนหลากหลายกลุ่มอยู่ในย่านในหลากหลายช่วงเวลา

2. พฤติกรรมของผู้คน

ลักษณะของผู้คน มีผู้คนหลากหลายกลุ่ม หลากหลายช่วงอายุ มีกิจกรรมบนถนน และมีความสัมพันธ์ทางสังคมปรากฏขึ้น

3. ผู้คนที่เดินผ่าน

จำนวนผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น หรือทำกิจกรรมบนถนน

โดยสรุปคุณลักษณะที่สำคัญตามแนวคิดของปัจจัยศึกษาได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปคุณลักษณะที่สำคัญตามแนวคิดของปัจจัยศึกษา

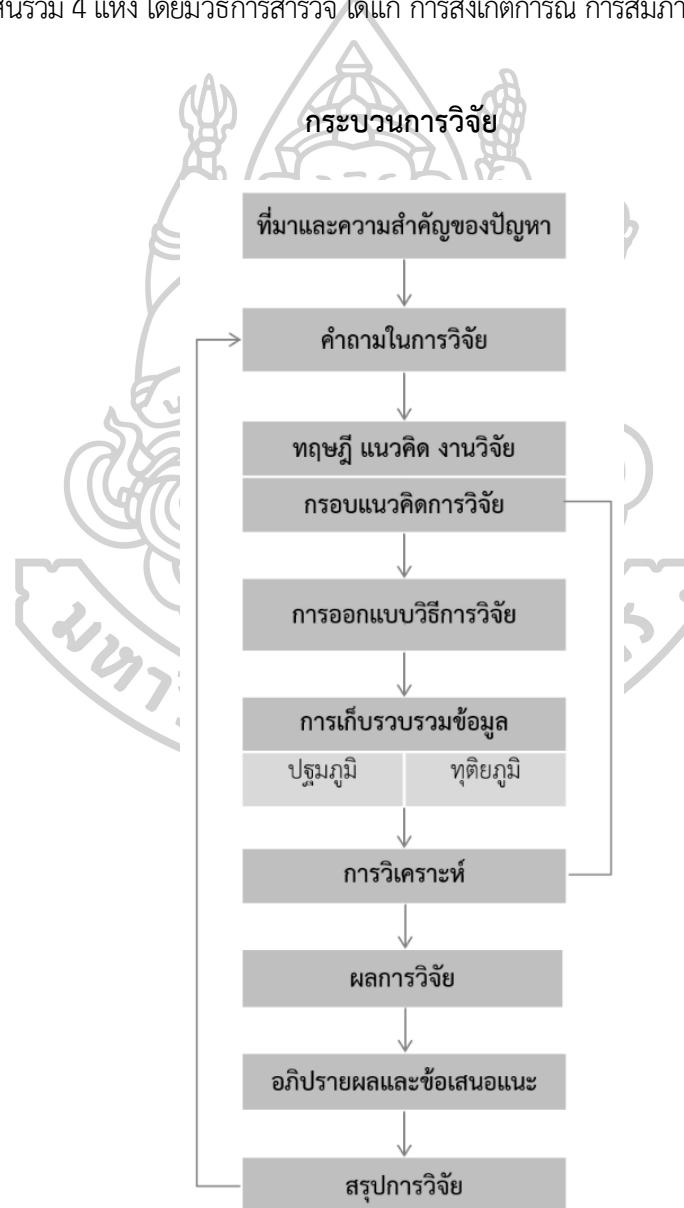
ปัจจัยสำคัญ	ตัวแปร	นิยามเชิงแนวคิด ของตัวแปร	คุณลักษณะที่สำคัญตามแนวคิด
สภาพแวดล้อมที่ สอดคล้องกับการ รับรู้และขนาด สัดส่วนของมนุษย์	สภาพแวดล้อมทาง กายภาพ	ขนาด รูปร่าง และ ความ เฉพาะเจาะจงในการใช้งาน พื้นที่	สภาพของพื้นที่ริมทางเอื้อต่อการ ทำกิจกรรม
			การเดินทาง การอยู่กับที่ การนั่ง หรือการเล่นในพื้นที่
			กิจกรรมจำเป็น กิจกรรม ทางเลือกชีวิต กิจกรรมทางสังคม หรือกิจกรรมเศรษฐกิจในพื้นที่
	สภาพแวดล้อมที่ ส่งผลต่อความรู้สึก ปลอดภัย	ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง	ช่วงถนนที่ด้านหน้าอาคารมีความ เคลื่อนไหว
			รูปแบบของด้านหน้าอาคารมี ความเคลื่อนไหว
			ระดับ ความปลอดภัยจาก พฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับของ หรือ ผิดกฎหมาย
ผลกระทบจาก สภาพภูมิอากาศและ มลภาวะ	การจราจร	ระดับความรู้สึกปลอดภัยจาก การจราจรในการเดินเท้า	
		สภาพผลกระทบของแดดและฝน	
	มลภาวะทางสิ่งแวดล้อมริมทาง	ระดับผลกระทบจากแสงแดดต่อ ผู้คน	
		ระดับผลกระทบจากฝนตกต่อ ผู้คน	
		มลภาวะ อันได้แก่ ฝุ่น คิวน์ กลิ่น เหม็น เสียง หรือขยะ เป็นต้น	
		ระดับผลกระทบจากมลภาวะต่อ ผู้คน	
อัตลักษณ์ของพื้นที่	การใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์อาคาร	การประโยชน์หลายอย่าง ผสมผสานกัน เช่น ร้านค้า แหล่ง งาน และบ้านเรือน เป็นต้น ใน พื้นที่

ปัจจัยสำคัญ	ตัวแปร	นิยามเชิงแนวคิด ของตัวแปร	คุณลักษณะที่สำคัญตามแนวคิด	
		ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ	ความหลากหลายของประเภท ร้านค้าริมทาง	
		การใช้งานหลายช่วงเวลา	ช่วงเวลาเปิดให้บริการของ ร้านค้าริมทาง	
	อัตลักษณ์ของพื้นที่	มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ ในพื้นที่	มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ ในพื้นที่	
		มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้อง ไม่ได้	มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้อง ไม่ได้ในพื้นที่	
		จินตภาพเมือง	เส้นทาง ที่รวมกิจกรรม ขอบ ย่าน หรือที่หมายตาในพื้นที่	
การเข้าถึงด้วยการ เดินเท้า	การเข้าถึงด้วยการ เดินเท้า	วิธีการเดินทาง	ความหลากหลายของวิธีการ เดินทางในการเข้าถึงในพื้นที่	
			ระยะทางเดินเท้าจากจุดเริ่มต้น จนถึงจุดหมาย	
		จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง	ความหลากหลายของจุดเปลี่ยน วิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้า ความหลากหลายของสถานที่ หลักซึ่งอยู่ในละแวกเดียวกันของ ผู้คนที่มาเดิน	
ชีวิตสาธารณะ	ผู้คนที่เดินผ่าน	ผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น	จำนวนผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น	
		เวลาที่ผู้คนปรากฏ ตัว	เวลาที่ผู้คนหยุดแวะ	ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะ ระยะเวลาของการหยุดแวะ
			ช่วงเวลาที่ผู้คนเลือกมาเดิน	ทางเลือกของวันที่จะมาเดิน ช่วงเวลาที่เลือกมาเดินในย่าน
	พฤติกรรมของผู้คน	ลักษณะของผู้คน	ช่วงอายุของผู้คน	
			บทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่	

บทที่ 3 การออกแบบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่นำไปสู่การออกแบบประเภทการสำรวจค้นหาความสัมพันธ์ เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และความแตกต่างในคุณลักษณะของตัวแปรระหว่างถนน 4 เส้น จากพื้นที่ศึกษาในถนนแต่ละเส้นรวม 4 แห่ง โดยมีวิธีการสำรวจ ได้แก่ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

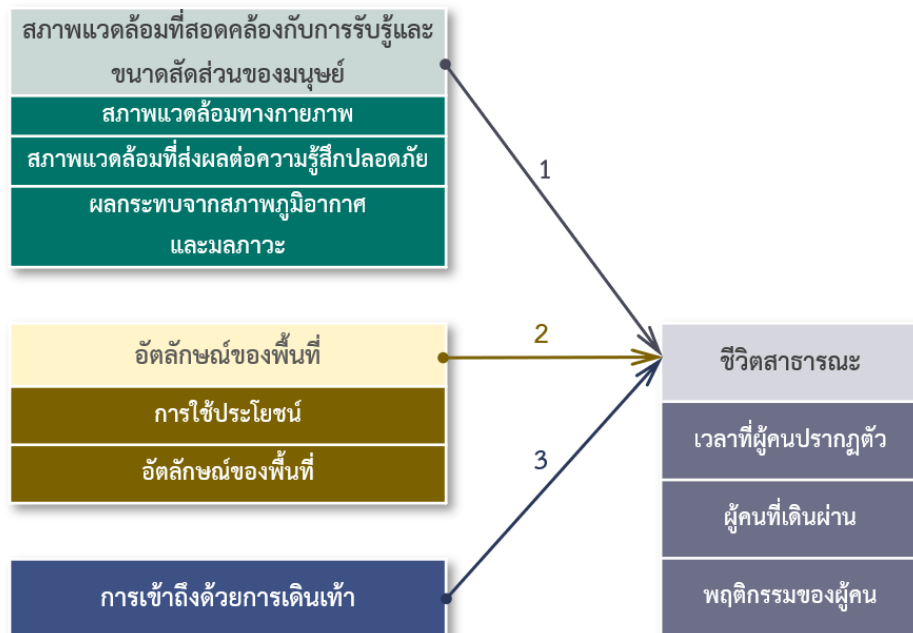

รูปที่ 3 กระบวนการวิจัย

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาทำให้เกิดคำถามของงานวิจัยจึงทำการศึกษา ทบทวนทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย จากนั้นจึงออกแบบ วิธีการวิจัยแล้วทำการเก็บข้อมูลทั้งทุติยภูมิและปฐมภูมิ นำข้อมูลมาวิเคราะห์จนเป็นผลการวิจัย ต่อมาจึงอภิปรายผล ให้ข้อเสนอแนะ และสรุปผลการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้จึงต้องการค้นหาว่ามีปัจจัยสำคัญใดที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกของย่านสำเพ็ง จึงศึกษาทบทวนทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการเติบโตอย่างชาญฉลาด จินตภาพเมือง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สาธารณะและชีวิตสาธารณะบริเวณถนน มรดกทางวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของพื้นที่ เพื่อสร้าง กรอบแนวคิดการวิจัยที่มีปัจจัยศึกษาประกอบด้วยสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาด สัดส่วนของมนุษย์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า และชีวิตสาธารณะ โดย สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ และการ เข้าถึงด้วยการเดินเท้า เป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตสาธารณะ ที่ปรากฏบน ถนนในย่านสำเพ็ง กล่าวคือ

รูปที่ 4 ความสัมพันธ์ของตัวแปร

สมมติฐานที่ 1 สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ ชีวิตสาธารณะ

สมมติฐานที่ 2 อັตลักษณ์ของพื้นที่ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ ชีวิตสาธารณะ

สมมติฐานที่ 3 การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ ชีวิตสาธารณะ

สมมติฐานที่ 4 สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ หรือ อັตลักษณ์ของพื้นที่ หรือ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า หรือ ชีวิตสาธารณะ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน

ปัจจัยศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าบนถนนของย่าน มีปัจจัยที่ต้องศึกษาดังนี้

ปัจจัยศึกษาที่ 1 สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ แจกแจงเป็นตัวแปรประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย และผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

ปัจจัยศึกษาที่ 2 อັตลักษณ์ของพื้นที่ แจกแจงเป็นตัวแปรประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ อັตลักษณ์ของพื้นที่

ปัจจัยศึกษาที่ 3 การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

ปัจจัยศึกษาที่ 4 ชีวิตสาธารณะ แจกแจงเป็นตัวแปรประกอบด้วย เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว ผู้คนที่เดินผ่าน และพฤติกรรมของผู้คน

ตัวแปร

ตัวแปรในงานวิจัยมีมิติหรือคุณลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 2 ตัวแปรในงานวิจัย

ปัจจัยศึกษา	ตัวแปร	นิยามเชิงแนวคิด ของตัวแปร	คุณลักษณะ ของตัวแปร
สภาพแวดล้อมที่ สอดคล้องกับการ รับรู้และขนาด สัดส่วนของมนุษย์	สภาพแวดล้อมทาง กายภาพ	ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะ เจาะจงในการใช้งานพื้นที่	สภาพของพื้นที่ริมทาง
			ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้ งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทาง
			ความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อม รอบตัว
		ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง	สภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่าง ความสนใจที่มีต่อรูปแบบหน้าร้าน
	สภาพแวดล้อมที่ ส่งผลต่อความรู้สึก ปลอดภัย	กิจกรรมเชิงลบ การจราจร	กลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย
			รูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ ปลอดภัย
	ผลกระทบจาก สภาพภูมิอากาศและ มลภาวะ	แสงแดดและฝน	ความรู้สึกปลอดภัยในการข้าม ถนนในพื้นที่บริเวณนี้
			สภาพผลกระทบของแดดและฝน ผลกระทบจากแสงแดดต่อผู้คน ผลกระทบจากฝนตกต่อผู้คน
		มลภาวะทางสิ่งแวดล้อมริมทาง	มลภาวะที่ผู้คนสัมผัสรับรู้ได้ ผลกระทบจากมลภาวะต่อผู้คน
อัตลักษณ์ของพื้นที่	การใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์อาคาร	การใช้ประโยชน์อาคาร
		ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ	ร้านค้าริมทาง ความหลากหลายของประเภท ร้านค้าที่ผู้คนหยุดแวะ
		ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการ เป็นประจำ	ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการ เป็นประจำ
	อัตลักษณ์ของพื้นที่	มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้	มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ ในพื้นที่
		มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้	มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้อง ไม่ได้ในพื้นที่
		จินตภาพเมือง	เส้นทาง ที่รวมกิจกรรม ขอบ ย่าน หรือที่หมายตาในพื้นที่

ปัจจัยศึกษา	ตัวแปร	นิยามเชิงแนวคิด ของตัวแปร	คุณลักษณะ ของตัวแปร	
การเข้าถึงด้วยการ เดินเท้า	การเข้าถึงด้วยการ เดินเท้า	วิธีการเดินทาง	ความหลากหลายของวิธีการ เดินทางในการเข้าถึง	
			ระยะทางเดินเท้าจากจุดเริ่มต้น จนถึงจุดหยุดแวะแรก	
			ความพึงพอใจต่อความ สะดวกสบายในการเดินทาง	
		จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง	ความหลากหลายของจุดเปลี่ยน วิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้า	
ความหลากหลายของสถานที่ หลักซึ่งอยู่ในละแวกเดียวกันของ ผู้คนที่มาเดิน				
ชีวิตสาธารณะ	ผู้คนที่เดินผ่าน	ผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น	จำนวนผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น	
		เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	เวลาที่ผู้คนหยุดแวะริมทาง	ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะ ริมทางต่อวัน
			ระยะเวลาของการหยุดแวะริม ทางในแต่ละครั้ง	
		เวลาที่ผู้คนหยุดแวะร้านค้า	ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะ ร้านค้าต่อวัน	
			ระยะเวลาของการหยุดแวะ ร้านค้าในแต่ละครั้ง	
		เวลาที่ผู้คนเดินอยู่ในย่าน	ระยะเวลาของการหยุดแวะที่ จุด แรก	
			ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายใน ย่านต่อวัน	
			จำนวนวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามา ในพื้นที่ต่อปี	
		ช่วงเวลาที่ผู้คนเลือกมาเดิน	ทางเลือกของวันที่จะมาเดิน	
			ช่วงเวลาที่เลือกมาเดินในย่านต่อ วัน	
		พฤติกรรมของผู้คน	ลักษณะของผู้คน	เพศ
	อายุ			
บทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่				

ปัจจัยศึกษา	ตัวแปร	นิยามเชิงแนวคิด ของตัวแปร	คุณลักษณะ ของตัวแปร
		ความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของผู้คน	ความรู้สึกรู้สึกของผู้คนต่อความมี ชีวิตชีวาของพื้นที่
		พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้คน	จำนวนคนที่มาเดินด้วยกัน
			จำนวนถนนที่ได้เดินต่อวัน
			การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของ ผู้คนต่อวัน
			ผลกระทบของการระบาดของ โควิด-19 ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ มาในย่านนี้

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีมิติประกอบด้วย สภาพของพื้นที่ริมทาง กิจกรรมการ
ใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทาง ความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัว สภาพของด้านหน้าอาคาร
ชั้นล่าง และความสนใจที่มีต่อรูปแบบร้านค้า

สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย มีมิติประกอบด้วย กลุ่มคนที่ทำให้รู้สึก
ไม่ปลอดภัย รูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย และความรู้สึกปลอดภัยในการข้ามถนน
ในพื้นที่บริเวณนี้

ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ มีมิติประกอบด้วย สภาพผลกระทบของ
แดดและฝน ผลกระทบจากแสงแดด ผลกระทบจากฝนตก มลภาวะที่ผู้คนสัมผัสรับรู้ได้ในพื้นที่
และผลกระทบจากมลภาวะ

การใช้ประโยชน์ มีมิติประกอบด้วย การใช้ประโยชน์อาคาร ร้านค้าริมทาง ความ
หลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้คนสนใจ และช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ

อัตลักษณ์ของพื้นที่ มีมิติประกอบด้วย สถานที่สำคัญในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้
เทศกาลในย่านนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้ เหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ต่อวัน และย่านใน
บริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้

การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า มีมิติประกอบด้วย ความหลากหลายของวิธีการเดินทางใน
การเข้าถึง ระยะทางเดินเท้าจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดหยุดแวะแรก ความพึงพอใจต่อความสะดวกสบาย
ในการเดินทาง ความหลากหลายขอ จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้า และความ
หลากหลายของสถานที่หลักซึ่งอยู่ในละแวกเดียวกันของผู้คนที่มาเดิน

ผู้คนที่เดินผ่าน มีมิติประกอบด้วย จำนวนผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น

เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว มีมิติประกอบด้วย จำนวนครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวัน ระยะเวลาของการหยุดแวะริมทางในแต่ละครั้ง จำนวนครั้งในการหยุดแวะร้านค้าต่อวัน ระยะเวลาของการหยุดแวะร้านค้าในแต่ละครั้ง ระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรก ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวัน จำนวนวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปี ทางเลือกของวันที่จะมาเดิน และช่วงเวลา que เลือกมาเดินในย่านต่อวัน

พฤติกรรมของผู้คน มีมิติประกอบด้วย เพศ อายุ บทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่ ความรู้สึกของผู้คนต่อความมีชีวิตชีวาของพื้นที่ จำนวนคนที่มาเดินด้วยกัน จำนวนถนนที่ได้เดินต่อวัน การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน และผลกระทบของการระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาในย่านนี้

หลักเกณฑ์การบ่งชี้คุณลักษณะ

ข้อมูลที่บ่งชี้ความมีชีวิตของย่าน ได้แก่ จำนวนคนที่พบเห็น ความหลากหลายของเพศ และช่วงอายุ ตำแหน่งที่ปรากฏกิจกรรม ความหลากหลายของกิจกรรม และความพึงพอใจของผู้คน โดยมีหลักเกณฑ์การบ่งชี้คุณลักษณะที่บ่งบอกระหว่างความมีชีวิตของย่านกับความตายของย่าน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หลักเกณฑ์การบ่งชี้คุณลักษณะ

คุณลักษณะ	หลักเกณฑ์การบ่งชี้คุณลักษณะ	
	ความมีชีวิตของย่าน	ความตายของย่าน
จำนวนผู้คนที่พบเห็น	จำนวนคนมาก	จำนวนคนน้อย
ความหลากหลายของเพศ	มีความหลากหลาย	ไม่มีความหลากหลาย
ความหลากหลายของช่วงอายุ	มีความหลากหลาย	ไม่มีความหลากหลาย
ตำแหน่งที่ปรากฏกิจกรรม	กิจกรรมกระจุกตัว	กิจกรรมกระจายตัว
ความหลากหลายของกิจกรรม	มีกิจกรรมหลากหลาย	กิจกรรมไม่หลากหลาย
ความพึงพอใจของผู้คน	พึงพอใจระดับมากที่สุด	พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

การอนุมานแบบอุปนัยของงานวิจัย

เพื่อให้เข้าใจคุณลักษณะของตัวแปรของถนนในย่านสำเพ็งภายใต้ความจำกัดของการวิจัยจึงทำการศึกษาข้อมูลด้วยการกำหนดพื้นที่ศึกษาที่เหมาะสมและสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บค่าสังเกตมาอนุมานแบบอุปนัยเป็นข้อมูลเชิงปริมาณของประชากรเป้าหมายในงานวิจัย

ตารางที่ 4 การอนุมานแบบอุปนัยของงานวิจัย

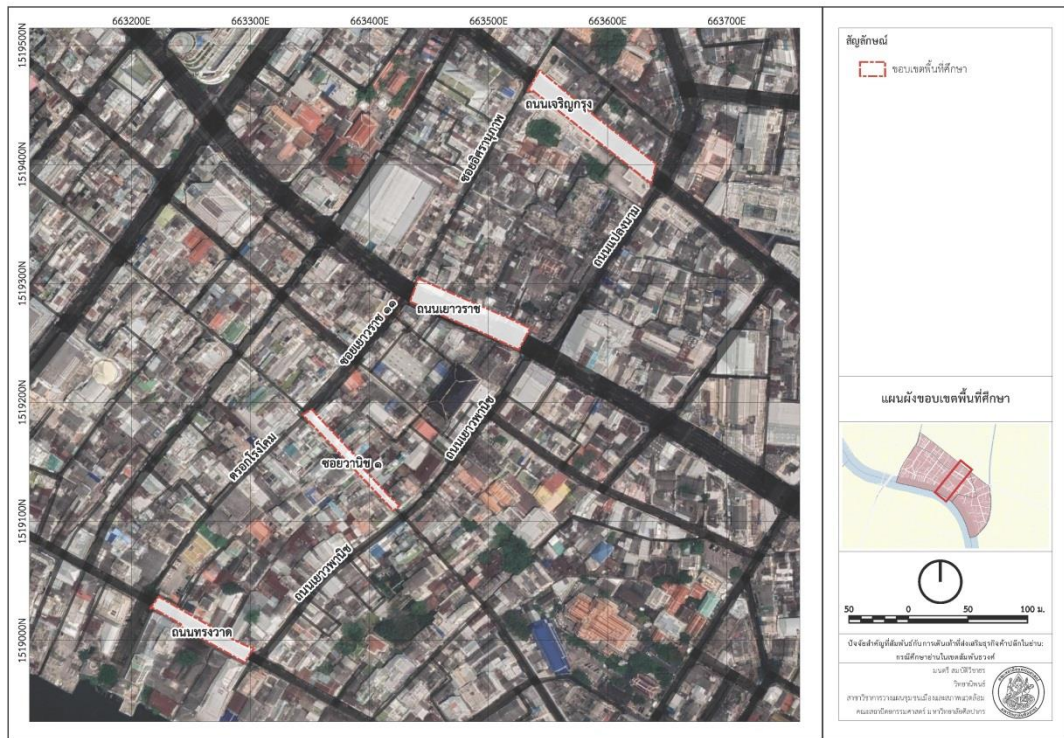
ข้อมูล --->	กลุ่มตัวอย่าง --->	ประชากรศึกษา --->	ประชากรเป้าหมาย
คุณลักษณะของตัวแปรในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง	พื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง	ถนนเจริญกรุง	ถนนในย่านสำเพ็ง
คุณลักษณะของตัวแปรในพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช	พื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช	ถนนเยาวราช	
คุณลักษณะของตัวแปรในพื้นที่ศึกษาซอยวานิช ๑	พื้นที่ศึกษาซอยวานิช ๑	ซอยวานิช ๑	
คุณลักษณะของตัวแปรในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด	พื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด	ถนนทรงวาด	
คุณลักษณะของตัวแปรจากการตอบแบบสอบถาม	ผู้คนที่เข้ามาปรากฏตัวอยู่ในพื้นที่ศึกษาในช่วงเวลาตั้งแต่ 9.00 น. ถึง 18.00 น.	ผู้คนที่เข้ามาปรากฏตัวอยู่ในถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ หรือถนนทรงวาด	ผู้คนที่เข้ามาปรากฏตัวบนถนนในย่านสำเพ็ง

พื้นที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

พื้นที่ศึกษา

ศึกษาย่านสำเพ็ง ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 เป็นย่านการค้าขนาดใหญ่ที่การกระจายตัวของหน้าร้านค้าและความหนาแน่นของการค้าขายอยู่บริเวณริมถนนหลัก เช่น ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ถนนสำเพ็งหรือซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด ซึ่งเป็นถนนในแนวขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา (ญาณิน ธัญกิจจานุกิจ และ เทิดศักดิ์ เตชะกิจขจร, 2565) ที่เป็นย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมที่มีพัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยังคงหลงเหลือหลักฐานทั้งทางด้านกายภาพและวิถีชีวิต (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร, 2557) ที่กำลังเผชิญกับความท้าทายให้ต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจเพื่อให้ดำรงอยู่ได้อย่างร่วมสมัยจากการเข้ามาของรถไฟฟ้าที่ทำให้เกิดโอกาสการพัฒนาได้มากขึ้นบริเวณโดยรอบสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวร่วมสมัย และระบบเศรษฐกิจออนไลน์ โดยทำการศึกษานบนพื้นที่เขตทางสาธารณะครอบคลุมพื้นที่ด้านหน้าอาคารที่หันเข้าสู่แนวถนน โดยเลือกพื้นที่ 1 ช่วงของถนนหลัก 4 เส้น ที่วางแนวคู่ขนานกันเป็นแหล่งข้อมูลประกอบด้วยส่วนของถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาดในแขวงจักรวรรดิและแขวงสัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย รวมทั้งหมดจำนวน 4 ช่วง ได้แก่

ถนนเจริญกรุง	ช่วงระหว่าง	ซอยอิสราณูภาพ กับ ถนนแปลงนาม
ถนนเยาวราช	ช่วงระหว่าง	ซอยอิสราณูภาพ กับ ถนนแปลงนาม
ซอยวานิช ๑	ช่วงระหว่าง	ซอยเยาวราช ๑๑ กับ ถนนเยาวพานิช
ถนนทรงวาด	ช่วงระหว่าง	ตรอกโรงโคม กับ ถนนเยาวพานิช

รูปที่ 5 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้จะศึกษาพฤติกรรมของผู้คนที่ปรากฏตัวหรือเข้ามาใช้งานทางเดินเท้าในพื้นที่ศึกษา ดังนั้น ประชากรเป้าหมาย คือ สภาพแวดล้อมและผู้คนทุกคนที่เข้ามาปรากฏตัวอยู่ในพื้นที่ศึกษาซึ่งมีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกด้วยการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยภูมิของความเป็น มีรายละเอียดดังนี้

1. เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย

ในการวิจัยมีวิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 3 วิธี ได้แก่ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม จึงมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ต่างกัน ดังนี้

1.1 ผู้เข้าร่วมการวิจัยในการสังเกตการณ์

เลือกวันที่ลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูล 4 วัน ด้วยการสุ่มแบบจำเพาะเจาะจงจากเวลาเปิดให้บริการของร้านค้า กล่าวคือ วันจันทร์เนื่องจากร้านค้าแทบจะปิดร้านทั้งหมด วันศุกร์เนื่องจากเป็นตัวแทนของช่วงวันอังคารถึงวันศุกร์ซึ่งเป็นวันทำงานของสัปดาห์ที่ร้านค้าทุกร้านเปิดให้บริการทั้งหมด วันเสาร์เนื่องจากเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์ของประชาชนทั่วไป และวันอาทิตย์เนื่องจากเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์ของประชาชนทั่วไปแต่ร้านค้าจำนวนหนึ่งปิดร้านโดยเฉพาะบริเวณซอยยานิช ๑

คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มโดยวิธีการตัดเข้าจากผู้คนที่ปรากฏในพื้นที่ศึกษา ในช่วงเวลาตั้งแต่ 9.00 น. ถึง 18.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ข้อมูลสามารถใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพื้นที่ศึกษาได้เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ร้านค้าส่วนมากในถนนแต่ละเส้นเปิดให้บริการ และคัดออกผู้คนที่ในช่วงเวลาประมาณตั้งแต่ 18.01 น. ถึง 8.59 น. ของวันถัดไป เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ร้านค้าในแต่ละถนนเปิดให้บริการไม่ตรงกันข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาจึงไม่สามารถใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างกันได้โดยเฉพาะปัจจัยศึกษาชีวิตสาธารณะโดยมีวิธีการและเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1.1.1 ผู้เข้าร่วมการวิจัยในการนับ

กำหนดแนวตรวจวัดที่มองเห็นเส้นสมมติที่ชัดเจนในขอบเขตพื้นที่สังเกตการณ์ เช่น ใช้เสาไฟฟ้า แนวแบ่งระหว่างร้านค้า เป็นต้น ฝ้าสังเกตแล้วนับผู้คนที่ข้ามเส้นตรวจวัดโดยนับจำนวนผู้คนที่เดินผ่านทุกคนทุก ๆ ช่วงเวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ภายในระยะเวลา 10 นาที แล้วจัดบันทึกอย่างเป็นระบบ

1.1.2 ผู้เข้าร่วมการวิจัยในการบันทึกภาพกิจกรรม

ถ่ายภาพบันทึกกิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยผู้ที่ไม่รู้ตัว

1.2 ผู้เข้าร่วมการวิจัยในการสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์รายบุคคลภายในพื้นที่ศึกษา หรือ ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หรือ ความสะดวกของอาสาสมัครซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี และมีสุขภาพปกติ แบ่งได้ 2 กลุ่ม ดังนี้

1.2.1 ผู้เข้าร่วมการวิจัยในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

คัดเลือกด้วยการสุ่มแบบจำเพาะเจาะจงด้วยการติดต่อนัดหมายเวลาและสถานที่สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความรู้ ประสบการณ์ และมุมมองจากความเชี่ยวชาญจากนักประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในย่านสำเพ็งจำนวน 1 คน

1.2.2 ผู้เข้าร่วมการวิจัยในการสัมภาษณ์เชิงชาติพันธุ์

เพื่อเก็บข้อมูลที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ การรับรู้ และเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านความคิดและมุมมองของผู้ถูกสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย กล่าวคือ

กลุ่มย่อยที่ 1 คัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มโดยผู้บัติการณจากผู้ที่อยู่อาศัยหรือมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ศึกษาในแต่ละแห่งเป็นอย่างดี มีสุขภาพปกติ และมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี โดยหากสนทนาสอบถามแล้วพบว่ามียอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือเป็นกลุ่มเปราะบางมีความจำเป็นต้องคัดออกเพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงในการเข้าร่วมโครงการวิจัยเนื่องจากต้องตอบคำถามด้วยตนเองเป็นเวลาประมาณ 30 นาที ซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพกายหรือใจได้ จากนั้นจึงติดต่อเพื่อนัดหมายเวลาและสถานที่สัมภาษณ์โดยมีจำนวนรวมไม่น้อยกว่า 4 คน และขอให้แต่ละคนช่วยแนะนำบุคคลที่เหมาะสมกับประเด็นศึกษาของงานวิจัยนี้จำนวนไม่น้อยกว่า 1 คน เป็นจำนวนรวมไม่น้อยกว่า 2 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มย่อยที่ 2 ต่อไป

กลุ่มย่อยที่ 2 คัดเลือกด้วยการสุ่มแบบลูกโซ่ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่อาศัยหรือมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ศึกษาในแต่ละแห่งเป็นอย่างดีตามคำแนะนำของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มย่อยที่ 1 มีสุขภาพปกติ และมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี โดยหากสนทนาสอบถามแล้วพบว่ามียอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือเป็นกลุ่มเปราะบางก็จะมีผลจำเป็นต้องคัดออกเพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงในการเข้าร่วมโครงการวิจัยเนื่องจากต้องตอบคำถามด้วยตนเองเป็นเวลาประมาณ 30 นาที ซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพกายหรือใจได้ จากนั้นจึงการติดต่อเพื่อนัดหมายเวลาและสถานที่สัมภาษณ์เป็นจำนวนรวมไม่น้อยกว่า 2 คน

1.3 ผู้เข้าร่วมการวิจัยในการตอบแบบสอบถาม

คัดเลือกด้วยการสุ่มโดยผู้บัติการณโดยคัดเลือกจากผู้คนที่ปรากฏในพื้นที่ศึกษาหรือในบริเวณใกล้เคียงในช่วงเวลาตั้งแต่ 9.00 น. ถึง 18.00 น. ซึ่งมีสุขภาพปกติ มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี และอ่านออกเขียนได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทหรือสถานการณ์ อันได้แก่ การเชิญชวนด้วยวาจา การตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ริมทางเดินเท้า หรือแจกโปสเตอร์พร้อมของที่ระลึก โดยหากเป็นกลุ่มเปราะบางหรือสนทนาสอบถามแล้วพบว่ามียอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือไม่สามารถอ่านและเขียนได้มีความจำเป็นต้องคัดออกเพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงในการเข้าร่วมโครงการวิจัยเนื่องจากต้องอ่านและเขียนหรือพิมพ์ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองเป็นเวลาประมาณ 15 นาที ซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพกายหรือใจได้

2. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยมีวิธีการเก็บข้อมูล 3 วิธี ได้แก่ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม จึงมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกัน ดังนี้

2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่างของการสังเกตการณ์

เนื่องจากการเก็บข้อมูลของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ศึกษาในเชิงปริมาณและเชิงพื้นที่จึงกำหนดช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลภายในช่วงเช้าถึงช่วงเย็น เวลา 9.00 น. ถึง 18.00 น. ของช่วงวัน โดยไม่จำกัดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ขนาดกลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์

เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกที่มีรายละเอียดจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับประสบการณ์ การรับรู้ และเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านความคิดและมุมมองของผู้ถูกสัมภาษณ์เพื่อพิสูจน์สมมติฐานด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างไว้จำนวนรวมทั้งหมด 7 คน

2.3 ขนาดกลุ่มตัวอย่างของการตอบแบบสอบถาม

เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อพิสูจน์สมมติฐานจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎอย่างง่าย (Rule of Thumb) กล่าวคือ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพื้นที่ศึกษาในถนนทั้ง 4 เส้น ได้แก่ ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม 4 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอ้างอิง โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจึงควรมีขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างแต่ละกลุ่มไม่น้อยกว่า 30 คน และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในลักษณะพหุตัวแปรโดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างควรมีอย่างน้อย 10 เท่า ของจำนวนตัวแปร เมื่อมีตัวแปรในงานวิจัยทั้งหมด 9 ตัวแปร ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย 3) ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ 4) การใช้ประโยชน์ 5) อัตลักษณ์ของพื้นที่ 6) การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า 7) ผู้คนที่เดินผ่าน 8) เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว และ 9) พฤติกรรมของผู้คน จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นจำนวนรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า 90 คน ดังนั้น ในการตอบแบบสอบถามจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างไว้จำนวน 100 คน

3. กระบวนการขอความยินยอม

ผู้วิจัยลงพื้นที่ศึกษาและสนทนากับผู้ที่ได้รับการคัดเลือกด้วยตนเองเพื่อให้ข้อมูลของโครงการวิจัยและขอความยินยอมเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร กล่าวคือ

- 3.1 ให้ข้อมูลของโครงการอย่างครบถ้วน ไม่ปิดบังซ่อนเร้น และใช้ภาษาที่กระชับและเข้าใจง่าย
- 3.2 ชี้แจงมาตรการรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวของอาสาสมัคร
- 3.3 ชี้แจงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น
- 3.4 ชี้แจงประโยชน์ต่ออาสาสมัครและต่อชุมชน
- 3.5 ให้เวลาอย่างเพียงพอ ไม่เร่งรัด และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้
- 3.6 ให้อิสระในการตัดสินใจเป็นอาสาสมัคร ไม่บังคับ ไม่ชักจูง และไม่กดดัน รวมถึงผู้วิจัยไม่ได้อัปเดตหรือมีความสัมพันธ์ใด ๆ กับอาสาสมัคร จึงไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของอาสาสมัคร

3.7 ให้อาสาสมัครที่ยินดีและสมัครใจแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย แบ่งเป็น 3 กรณี

กรณีที่ 1 การสังเกตการณ์ เนื่องจากเป็นการสังเกตพฤติกรรมสาธารณะโดยไม่ให้รู้ตัว ซึ่งพฤติกรรมอาจเปลี่ยนไปหากอาสาสมัครรู้ว่ากำลังถูกเฝ้ามองอยู่จึงมีความจำเป็นต้องขอยกเว้นการขอความยินยอมจากอาสาสมัคร

กรณีที่ 2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์อาสาสมัครที่บ้านหรือสถานที่ที่เหมาะสมอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับความสะดวกของอาสาสมัคร และมีอิสระในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัย ผู้วิจัยอ่านสิทธิ์แล้วจึงขอความยินยอมด้วยวาจาจากนั้นผู้วิจัยบันทึก วัน เวลา และสถานที่ซึ่งบุคคลดังกล่าวแสดงความยินยอม

กรณีที่ 3 การตอบแบบสอบถาม ให้แสดงความยินยอมด้วยการกระทำโดยให้อาสาสมัครตอบแบบสอบถามแล้วส่งคืนผู้วิจัยด้วยตนเองภายในพื้นที่ศึกษาจากนั้นผู้วิจัยบันทึก วัน เวลา และสถานที่ซึ่งบุคคลดังกล่าวแสดงความยินยอม หรือจัดส่งจากโทรศัพท์มือถือผ่านทางอินเทอร์เน็ตในกรณีที่ตอบแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์บน platform ของ google โดยสแกน QR code ซึ่งข้อมูลจะบันทึกอยู่ในบัญชีส่วนบุคคลของผู้วิจัยโดยอัตโนมัติ

วิธีการเก็บข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิโดยมีสภาพแวดล้อมและผู้คนภายในพื้นที่ศึกษารวมถึงหนังสือ บทความ เอกสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นแหล่งข้อมูล โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดัง ตารางที่ 5 โดยมีรายละเอียดของวิธีการเก็บข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 5 วิธีการเก็บข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปรในพื้นที่ศึกษา

ปัจจัยศึกษา	ตัวแปร	นิยามเชิงแนวคิดของตัวแปร	คุณลักษณะของตัวแปร	วิธีการเก็บข้อมูล				
				ทฤษฎี	สังเกตการณ์	สัมภาษณ์	แบบสอบถาม	
สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่	สภาพของพื้นที่ริมทาง	√	√	-	-	
			กิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทาง	-	√	√	√	
			ความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัว	-	-	-	√	
			ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง	สภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่าง	-	√	√	-
				ความสนใจที่มีต่อรูปแบบร้านค้า	-	-	-	√
			สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย	กิจกรรมเชิงลบ	กลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย	-	-	√
	รูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย	-			-	√	√	
	การจราจร	ความรู้สึกปลอดภัยในการข้ามถนนในพื้นที่บริเวณนี้		-	-	-	√	
	ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ	แสงแดดและฝน	สภาพผลกระทบของแดดและฝน	-	√	-	-	
			ผลกระทบจากแสงแดด	-	-	√	√	
			ผลกระทบจากฝนตก	-	-	√	√	
		มลภาวะทางสิ่งแวดล้อมริมทาง	มลภาวะที่ผู้คนสัมผัสรับรู้ได้ในพื้นที่	-	-	√	√	
	ผลกระทบจากมลภาวะ		-	-	√	√		
	อัตลักษณ์ของพื้นที่	การใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์อาคาร	การใช้ประโยชน์อาคาร	√	√	-	-
			ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในย่าน	ร้านค้าริมทาง	√	√	√	-
ความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้คนสนใจ				-	-	-	√	
ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ		ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ	√	√	-	-		
อัตลักษณ์ของ	มรดกทางวัฒนธรรมที่	มรดกทางวัฒนธรรมที่จับ	√	√	√	√		

ปัจจัยศึกษา	ตัวแปร	นิยามเชิงแนวคิด ของตัวแปร	คุณลักษณะ ของตัวแปร	วิธีการเก็บข้อมูล			
				ทฤษฎี	สังเกตการณ์	สัมภาษณ์	แบบสอบถาม
	พื้นที่	จับต้องได้	ต้องได้ในพื้นที่				
		มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้	มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในพื้นที่	✓	✓	✓	✓
		จินตภาพเมือง	เส้นทาง ที่รวมกิจกรรม ขอบ ย่าน หรือที่หมายตา ในพื้นที่	-	-	✓	✓
การเข้าถึงด้วย การเดินทาง	การเข้าถึงด้วย การเดินทาง	วิธีการเดินทาง	ความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง	✓	✓	✓	✓
			ระยะทางเดินเท้าจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดหยุดแวะแรก	-	-	-	✓
			ความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทาง	-	-	-	✓
		จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง	ความหลากหลายของจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้า	✓	✓	✓	✓
			ความหลากหลายของสถานที่หลักซึ่งอยู่ในละแวกเดียวกันของผู้คนที่มาเดิน	-	-	-	✓
ชีวิตสาธารณะ	ผู้คนที่เดินผ่าน	ผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น	จำนวนผู้คนที่เดินผ่าน	-	✓	-	-
	เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	เวลาที่ผู้คนหยุดแวะริมทาง	ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวัน	-	-	-	✓
			ระยะเวลาของการหยุดแวะริมทางในแต่ละครั้ง	-	-	-	✓
	เวลาที่ผู้คนหยุดแวะร้านค้า	เวลาที่ผู้คนหยุดแวะร้านค้า	ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้าต่อวัน	-	-	-	✓
			ระยะเวลาของการหยุดแวะร้านค้าในแต่ละครั้ง	-	-	-	✓
	เวลาที่ผู้คนเดินอยู่ในย่าน	เวลาที่ผู้คนเดินอยู่ในย่าน	ระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรก	-	-	-	✓
			ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวัน	-	-	-	✓
			จำนวนวันที่ผู้คนแต่ละคน	-	-	-	✓

ปัจจัยศึกษา	ตัวแปร	นิยามเชิงแนวคิด ของตัวแปร	คุณลักษณะ ของตัวแปร	วิธีการเก็บข้อมูล			
				ทฤษฎี	สังเกตการณ์	สัมภาษณ์	แบบสอบถาม
			เข้ามาในพื้นที่ต่อปี				
	ช่วงเวลาที่คุณคนเลือกมา เดิน		ทางเลือกของวันที่จะมาเดิน	-	-	-	✓
			ช่วงเวลาที่คุณเลือกมาเดินใน ย่านต่อวัน	-	-	-	✓
	พฤติกรรมของ ผู้คน	ลักษณะของผู้คน	เพศ	-	-	-	✓
			อายุ	-	-	-	✓
			บทบาทความสัมพันธ์ต่อ พื้นที่	-	-	-	✓
		ความรู้สึกที่มีต่อ สภาพแวดล้อมของผู้คน	ความรู้สึกของผู้คนต่อ ความมีชีวิตชีวาของพื้นที่	-	-	-	✓
		พฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ของผู้คน	จำนวนคนที่มาเดิน ด้วยกัน	-	-	-	✓
			จำนวนถนนที่ได้เดินต่อวัน	-	-	-	✓
			การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นใน ย่านนี้ของผู้คนต่อวัน	-	-	-	✓
			ผลกระทบของการระบาดของ โควิด-19 ที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจมาในย่านนี้	-	-	-	✓

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทฤษฎี

เก็บรวบรวมข้อมูลที่มีผู้รวบรวม เรียบเรียง วิเคราะห์ สรุปไว้แล้ว เป็นข้อมูลภาพรวมของพื้นที่ สถิติ หรือรายงานผลการศึกษา โดยการสืบค้นจากแหล่งต่าง ๆ อันได้แก่ รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ วารสาร หนังสือ เว็บไซต์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น อันเป็นข้อมูลบริบทในระดับภาพกว้างที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของตัวแปร อันได้แก่ ประวัติความเป็นมา ที่ตั้งและอาณาเขต การปกครอง การคมนาคม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ สถานที่สำคัญ เศรษฐกิจ สังคม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับย่านเยาวราช เป็นต้น เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการเก็บข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจภาคสนาม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

เก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจภาคสนามด้วยวิธีการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม โดยใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลที่เหมาะสม อันเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของตัวแปร อันได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ การใช้ประโยชน์ อุตสาหกรรมของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า ผู้คนที่เดินผ่าน เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว และพฤติกรรมของผู้คน เพื่อเก็บข้อมูลบันทึกรวบรวมเข้าไว้ในฐานข้อมูลเดียวกันกับข้อมูลทุติยภูมิที่ได้ทำการเก็บไว้แล้ว โดยมีวิธีการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. การสังเกตการณ์

เป็นการใช้สายตามองเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะใดขณะหนึ่งแล้วบันทึกเพื่อทำความเข้าใจด้วยการสังเกตสภาพกายภาพและผู้คนอย่างเป็นระบบภายใต้สภาพแวดล้อมใดสภาพแวดล้อมหนึ่งเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่ปรากฏและลักษณะการปฏิสัมพันธ์กับพื้นที่และสภาพแวดล้อมด้วยการสังเกตโดยตรงโดยทำตัวเป็นเสมือนหนึ่งผู้คนที่อยู่ในสถานการณ์นั้นแล้วทำการสังเกตโดยที่ผู้คนไม่รู้ตัวเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ปรากฏของพื้นที่ศึกษา ด้วยวิธีการดังนี้

1.1 การนับ

เก็บข้อมูลด้วยการกำหนดแนวตรวจวัดที่มองเห็นเส้นสมมติที่ชัดเจนในขอบเขตพื้นที่สังเกตการณ์ เช่น ใช้เสาไฟฟ้า แนวแบ่งระหว่างร้านค้า เป็นต้น เผ่าสังเกตแล้วนับผู้คนที่ข้ามเส้นตรวจวัดโดยนับจำนวนผู้คนที่เดินผ่านทุกคนทุก ๆ ช่วงเวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ภายในระยะเวลา 10 นาที แล้วจดบันทึกอย่างเป็นระบบ

1.2 การบันทึกภาพกิจกรรม

เก็บข้อมูลด้วยการถ่ายภาพของความเฉพาะเจาะจงของกิจกรรมที่ปรากฏของผู้คนด้วยการถ่ายภาพบันทึกปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นโดยผู้คนไม่รู้ตัวเพื่อยืนยันสนับสนุนข้อเท็จจริง

1.3 การบันทึกภาพสภาพแวดล้อม

เก็บข้อมูลด้วยการถ่ายภาพของความเฉพาะเจาะจงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ปรากฏขึ้นเพื่อยืนยันสนับสนุนข้อเท็จจริง

2. การสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์รายบุคคลแบบมีโครงสร้างกำหนดคำถามที่ชัดเจนซึ่งผู้วิจัยจะขอให้อาสาสมัครตอบคำถามสัมภาษณ์ซึ่งมี 6 ส่วน รวมทั้งหมด 51 ข้อ โดยใช้เวลาในการตอบประมาณ 30 นาที อาสาสมัครจะได้รับของที่ระลึกเป็นสมุดบันทึกมูลค่า 80 บาท จำนวน 1 เล่ม เพื่อเป็นการขอบคุณที่สละเวลาเป็นอาสาสมัคร

3. แบบสอบถาม

เป็นการตอบแบบสอบถามที่กำหนดคำถามทั้งปลายปิดและปลายเปิดซึ่งผู้วิจัยจะขอให้อาสาสมัครตอบคำถามซึ่งมี 6 ส่วน รวมทั้งหมด 50 ข้อ โดยใช้เวลาในการตอบประมาณ 15 นาที และส่งแบบสอบถามคืนให้กับผู้วิจัย อาสาสมัครจะได้รับของที่ระลึกเป็นปากกามูลค่า 20 บาท จำนวน 1 ด้าม หรือ ตอบแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์บน Platform ของ Google ได้ โดยสแกน QR code จากโปสเตอร์ ซึ่งอาสาสมัครจะได้รับของที่ระลึกเป็นลูกอม จำนวน 1 ห่อ เพื่อเป็นการขอบคุณที่สละเวลาเป็นอาสาสมัคร

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลประกอบด้วย เครื่องมือวิจัยที่มีผู้สร้างไว้แล้วซึ่งใช้ฐานแนวคิดเชิงทฤษฎีเหมือนกันกับตัวแปรในการวิจัยซึ่งนำมาปรับปรุงตัดแปลง และอุปกรณ์การวัด ซึ่งดูรายละเอียดได้ใน ภาคผนวก ก เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย

1. เครื่องมือสังเกตการณ์

- 1.1 เครื่องนับจำนวน
- 1.2 กล้องถ่ายภาพ
- 1.3 กล้องถ่ายภาพความร้อน
- 1.4 เทอร์โมมิเตอร์
- 1.5 แบบสังเกตการณ์นับจำนวนคนเดิน

2. เครื่องมือสัมภาษณ์

- 2.1 เอกสารชี้แจงอาสาสมัครด้วยการสัมภาษณ์
- 2.2 แบบคำถามสัมภาษณ์

3. เครื่องมือแบบสอบถาม

- 3.1 เอกสารชี้แจงอาสาสมัครด้วยการตอบแบบสอบถาม
- 3.2 แบบสอบถามความคิดเห็น

ข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล

1. การลงพื้นที่สำรวจภาคสนามได้ดำเนินการในช่วงเวลาตั้งแต่ สิงหาคม 2564 ถึง ตุลาคม 2564 ซึ่งปรากฏการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (Covid-19) โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่ปรากฏจึงอยู่ภายใต้สถานการณ์เฉพาะซึ่งได้รับผลกระทบจากปัจจัย

เกี่ยวเนื่องกับการแพร่ระบาดของโรค เช่น ภาวะเศรษฐกิจและสังคม มาตรการควบคุมที่ภาครัฐประกาศบังคับใช้ในขณะนั้น

2. การลงพื้นที่สำรวจภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลด้วยวิธีการบันทึกภาพกิจกรรมสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศโดยการถ่ายภาพ จดบันทึกค่าอุณหภูมิและความชื้นของสภาพภูมิอากาศ ได้ดำเนินการในช่วงฤดูฝนของปีในวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2564 ในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 18.00 น.

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นกระบวนการนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแหล่งต่าง ๆ มาทำความเข้าใจ จำแนก แยกแยะจัดระเบียบตามกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย การเตรียมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับการสรุปผลวิจัยต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

การเตรียมข้อมูล

นำข้อมูลมาจัดเก็บไว้ในรูปแบบที่เหมาะสมโดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. จำแนกข้อมูลตามคุณลักษณะของตัวแปร
2. ทำการลดทอน สรุปข้อมูล และเลือกรูปแบบเพื่อแสดงผล
3. นำข้อมูลมาจัดเก็บไว้ในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อยืนยันข้อเท็จจริงที่ปรากฏ อันได้แก่

การบรรยายและอธิบาย แผนที่หรือข้อมูลระบบ GIS แผนภูมิหรือข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา หรือภาพถ่าย เป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นรูปแบบของข้อมูล และความสัมพันธ์ของข้อมูล ทำให้สามารถมองเห็นสาระสำคัญที่ปรากฏขึ้น สามารถค้นหาสิ่งที่แสดงถึงคุณลักษณะของตัวแปรจากข้อมูลได้ รวมถึงเห็นรายละเอียดเชิงพื้นที่ของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้สามารถสำรวจข้อมูลได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง และสามารถมองเห็นความแตกต่างจากการเปรียบเทียบได้และอธิบายได้

การจัดประเภทของข้อมูลแบ่งเป็น การจัดทะเบียน การจัดหมวดหมู่ หรือ หน่วยปริมาณ เป็นต้น และการจัดเก็บข้อมูลด้วยการระบุชื่อสถานที่ ระบุช่วงเวลา หรือระบุตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์บนแผนที่หรือข้อมูลระบบ GIS ด้วยจุด เส้น หรือพื้นที่ เป็นต้น เพื่อให้สามารถแสดงผลข้อมูลด้วยการบรรยายและอธิบาย ตาราง แผนภูมิ แผนที่ หรือภาพถ่ายได้อย่างเหมาะสม

ระดับการวัดของข้อมูล

1. **ข้อมูลเชิงคุณภาพ** อันได้แก่ สภาพแวดล้อมที่ปรากฏและการทำงานในปัจจุบัน ทั้งบริบทในระดับภาพกว้างจากการสืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และในรายละเอียดเชิงลึกซึ่งได้จากการสังเกตการณ์ด้วยการถ่ายภาพและจดบันทึก และการสัมภาษณ์รายบุคคล ซึ่งมีระดับการวัดดัง ตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ระดับการวัดของข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิธีเก็บข้อมูล	คุณลักษณะที่สำคัญ	ระดับการวัด
สืบค้นจากแหล่งต่างๆ	ข้อมูลบริบทระดับภาพกว้าง	นามภาพ
ลงพื้นที่สำรวจ :		
สังเกตการณ์ (ถ่ายรูป จดบันทึก)	การทำงาน สภาพแวดล้อมในที่ปรากฏ	นามภาพ อัตราส่วน
สัมภาษณ์รายบุคคล	รายละเอียดเชิงลึกของการทำงานสภาพแวดล้อม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	นามภาพ

2. **ข้อมูลเชิงปริมาณ** อันได้แก่ จำนวนคนที่เดินผ่านซึ่งได้จากการสังเกตการณ์ด้วยการนับ คุณลักษณะที่เลือกหรือตอบ อันดับคุณลักษณะที่ถูกจัดจากการเลือกหรือตอบ ค่าระดับคะแนนของคำตอบ จำนวนคุณลักษณะที่เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (จำนวนคำตอบ) และคำตอบที่เป็นจำนวนมีหน่วยวัดค่าที่ได้จากการตอบแบบสอบถามซึ่งมีระดับการวัด ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับการวัดของข้อมูลเชิงปริมาณ

วิธีเก็บข้อมูล	คุณลักษณะที่สำคัญ	ระดับการวัด
ลงพื้นที่สำรวจ:		
สังเกตการณ์ (การนับ)	จำนวนคนที่เดินผ่าน	อัตราส่วน
แบบสอบถาม	คุณลักษณะที่เลือกหรือตอบ	นามภาพ
	อันดับคุณลักษณะที่ถูกจัดจากการเลือกหรือตอบ	เรียงลำดับ
	ค่าระดับคะแนนของคำตอบ	อันตรภาค
	จำนวนคุณลักษณะที่เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (จำนวนคำตอบ)	อัตราส่วน
	คำตอบที่เป็นจำนวนมีหน่วยวัดค่า	อัตราส่วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลของถนนแต่ละเส้นด้วยการบรรยายและอธิบายโดยข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาด้วยวิธีการจับใจ ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปร โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากคำตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตรวจสอบการกระจายตัวของข้อมูลจากค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 2 จึงถือว่าข้อมูลมีการกระจายตัวเป็นโค้งปกติ และตรวจสอบความสัมพันธ์กันในระดับสูงระหว่างตัวแปรอิสระหนึ่งตัว (Collinearity) และมากกว่าหนึ่งตัว (Multicollinearity) จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรทุกคู่ก่อนโดยจะตัดออกคู่ที่มีค่า $R \geq 0.75$ เมื่อได้คุณลักษณะของตัวแปรคู่ที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวแล้วจึงนำมาค้นหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปรด้วยสถิติเชิงอ้างอิงโดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบคุณลักษณะของตัวแปรทั้งหมดโดยค้นหาความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันที่ระดับความเชื่อมั่น (Confident Level) ร้อยละ 95 และระดับนัยสำคัญ (Level of Significance) เป็น 0.05 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Microsoft Excel จากนั้นอธิบายผลด้วยสมการ $y = a + bx$

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างถนนแต่ละเส้นโดยการเปรียบเทียบคุณลักษณะของตัวแปรของถนนแต่ละเส้นเพื่อค้นหาความเหมือนและความแตกต่างกันทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ กล่าวคือ

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการเปรียบเทียบหรือจัดกลุ่มเพื่ออธิบายบุคลิกของกลุ่มจากคุณลักษณะของตัวแปรที่คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันในถนนแต่ละเส้น

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากคำตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เดินในถนนแต่ละเส้นเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในคุณลักษณะของตัวแปรด้วยสถิติเชิงอ้างอิงโดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบ f-Test กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มที่ระดับความเชื่อมั่น (Confident Level) ร้อยละ 95 และระดับนัยสำคัญ (Level of Significance) เป็น 0.05 จากนั้น เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญจึงใช้วิธีทดสอบของบอนเฟอโรนี (Bonferroni) โดยการทดสอบ t-Test จับคู่ทดสอบทั้งหมด 6 คู่ ที่ระดับความเชื่อมั่น (Confident Level) ร้อยละ 95 และระดับนัยสำคัญ (Level of Significance) เป็น 0.0083 เพื่อระบุความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ต่อไป โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Microsoft Excel

4. เขียนอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมสรุปสาระสำคัญอันเป็นความคิดรวบยอด

5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบผลวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ที่ได้มีกรอบผลที่คาดหวังตามลักษณะข้อมูลซึ่งมีระดับการวัดที่แตกต่างกันจึงเป็นผลจากการใช้วิธีการวิเคราะห์ที่ต่างกันแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. กรอบผลวิเคราะห์ของข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิธีเก็บข้อมูล	คุณลักษณะที่สำคัญ	ระดับการวัด	วิธีวิเคราะห์	กรอบผลวิเคราะห์
• สืบค้นจากแหล่งต่างๆ	ข้อมูลบริบทระดับภาพกว้าง	นามภาพ	• วิเคราะห์เนื้อหา	สิ่งที่แสดงคุณสมบัติและการให้คุณค่า
• ลงพื้นที่สำรวจ			• วิเคราะห์เนื้อหา	
สังเกตการณ์ (ถ่ายรูป จดบันทึก)	การใช้งาน สภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่ปรากฏ (ช่วง ก.ย. 64)	นามภาพ อัตราส่วน	ถนนเจริญกรุง	สิ่งที่แสดงคุณสมบัติและการให้คุณค่า
สัมภาษณ์รายบุคคล	รายละเอียดเชิงลึกของการใช้งาน สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ช่วง ก.ค. 65)	นามภาพ	ถนนเยาวราช	
			ซอยวานิช ๑	
			ถนนทรงวาด	

รูปที่ 6 ความสัมพันธ์ของข้อมูลเชิงคุณภาพกับวิธีการวิเคราะห์ในงานวิจัย

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย ข้อมูลบริบทระดับภาพกว้างได้มาจากการสืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เป็นข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาดที่เกี่ยวกับการใช้งานและสภาพแวดล้อมในปัจจุบันซึ่งได้มาจากการถ่ายรูปและการจดบันทึก รวมถึงข้อมูลรายละเอียดในเชิงลึกและเรื่องราวอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการลงพื้นที่สำรวจซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลส่วนนี้ในภาพรวมเป็นข้อมูลระดับนามภาพจึงใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อค้นหาสิ่งที่แสดงคุณสมบัติและการให้คุณค่า

2. กรอบผลวิเคราะห์ของข้อมูลเชิงปริมาณ

วิธีเก็บข้อมูล	คุณลักษณะที่สำคัญ	ระดับการวัด	วิธีวิเคราะห์	กรอบผลวิเคราะห์
• ลงพื้นที่สำรวจ			• วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา	ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จัดอันดับ
สังเกตการณ์ (การนับ)	จำนวนคนที่เดินผ่าน (ช่วง ก.ย. 64)	อัตราส่วน	• วิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง (คำนวณด้วย MS Excel)	
แบบสอบถาม (15 ธ.ค. 65) ถึง (15 ม.ค. 66)	คุณลักษณะที่เลือกหรือตอบ	นามภาพ	• วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล	คุณลักษณะของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อกันอย่างมีนัยสำคัญ* โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ ทดสอบ
	อันดับของคุณลักษณะที่ถูกต้องเรียงจากการเลือกหรือคำตอบ	เรียงลำดับ		
	ค่าระดับคะแนนของคำตอบ	อันดับภาค	• วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง	คุณลักษณะของตัวแปรที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยใช้ f-Test* และ t-Test** ทดสอบรายคู่
	จำนวนคุณลักษณะที่เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (จำนวนคำตอบ)	อัตราส่วน		
	คำตอบที่เป็นจำนวนมีหน่วยวัดค่าได้	อัตราส่วน		

* Confident Level = 95%, Level of Significance = 0.05

** Confident Level = 95%, Level of Significance = 0.0083

รูปที่ 7 ความสัมพันธ์ของข้อมูลเชิงปริมาณกับวิธีการวิเคราะห์ในงานวิจัย

ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ข้อมูลจำนวนคนที่เดินผ่านที่เป็นข้อมูลระดับอัตราส่วนซึ่งได้มาจากการสังเกตการณ์ด้วยการนับ และข้อมูลค่าตอบของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปรที่อาสาสมัครเลือกตอบเป็นข้อมูลระดับนามภาพ ข้อมูลการจัดอันดับความถี่ของคุณลักษณะที่อาสาสมัครให้คำตอบเป็นข้อมูลระดับเรียงลำดับ ข้อมูลค่าระดับคะแนนของคำตอบเป็นข้อมูลระดับอันตรภาค ข้อมูลจำนวนคุณลักษณะที่อาสาสมัครให้คำตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ (หรือจำนวนคำตอบ) เป็นข้อมูลระดับอัตราส่วน และข้อมูลคำตอบที่เป็นจำนวนมีหน่วยวัดค่าได้เป็นข้อมูลระดับอัตราส่วน ซึ่งทั้งหมดได้จากการลงพื้นที่สำรวจเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลส่วนนี้ในภาพรวมเป็นข้อมูลระดับอัตราส่วนจึงใช้วิธีวิเคราะห์ทางสถิติ กล่าวคือ

วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายให้เป็นภาพรูปร่างหน้าตาของข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ

จากนั้น วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอ้างอิงโดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเพื่อค้นหาคุณลักษณะของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อกันอย่างมีนัยสำคัญโดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ในการทดสอบ และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเพื่อค้นหาคุณลักษณะของตัวแปรที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจากคำตอบของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เดินในถนนแต่ละเส้นโดยทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบ f-Test กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มและทดสอบ t-Test รายคู่

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อธิบายถึงเหตุผลที่ผลการวิจัยของผู้วิจัยสอดคล้องหรือขัดแย้งกับผู้อื่นที่วิจัยมาก่อน เสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมในย่านอื่น ๆ ซึ่งมีบริบทของพื้นที่ใกล้เคียงกันได้เพื่อช่วยให้เกิดความตระหนักรู้ถึงบทบาทและความสำคัญของการเดินเท้าที่มีต่อพื้นที่ชุมชนเมืองนั้น

สรุปการวิจัย

สรุปผลของการวิจัยถึงข้อค้นพบที่ความสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยและได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้งหมด

บทที่ 4 ผลการเก็บข้อมูล

บทนี้เป็นการบรรยายและอธิบายสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติและการให้คุณค่าจากการวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพ และผลวิเคราะห์จากสถิติเชิงพรรณนาที่ได้จากข้อมูลเชิงปริมาณมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสืบค้นจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ รายงาน วาสาร หนังสือ เว็บไซต์ และสื่อออนไลน์

ข้อมูลจากการสังเกตการณ์ เก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษาในถนนแต่ละเส้นทั้งหมด 4 พื้นที่ ประกอบด้วย ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด ด้วยการเดินสำรวจใช้เครื่องมือสังเกตการณ์ และจดบันทึก การลงพื้นที่สำรวจภาคสนามได้ดำเนินการในช่วงเวลาดังแต่เดือน สิงหาคม ถึง ตุลาคม พ.ศ. 2564 โดยวิธีการการนับ การบันทึกภาพ หรือจดบันทึกกิจกรรมของผู้คน ปรัชญาการณของสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์จากอาสาสมัครที่อยู่อาศัยหรือทำงานซึ่งเป็นคนในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุงจำนวน 2 คน ถนนเยาวราชจำนวน 1 คน ซอยวานิช ๑ จำนวน 2 คน และถนนทรงวาดจำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 7 คน ในช่วงวันที่ 13 ถึง 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 อาสาสมัครมีอายุอยู่ใน 3 ช่วง ได้แก่ เบบีบูมเมอร์ (Baby Boomers) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2489 ถึง 2507 เจเนอเรชันเอกซ์ (Generation X) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2504 ถึง 2524 และ มิลเลนเนียล หรือ เจเนอเรชันวาย (Millennial หรือ Generation Y) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2524 ถึง 2539 (วิกิพีเดีย, 2565) มีอายุเฉลี่ย 52 ปี ส่วนมากอยู่อาศัยในพื้นที่มาตั้งแต่เกิดและทำงานเป็นเจ้าของกิจการ โดยอยู่ในพื้นที่เป็นประจำทุกวันในช่วงเวลาทำงานตั้งแต่ 8.00 น. ถึง 18.00 น.

ข้อมูลแบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากผู้คนที่ปรากฏในพื้นที่ศึกษาในถนนแต่ละเส้นทั้งหมด 4 พื้นที่ ประกอบด้วย ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด จากอาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถามด้วยเอกสารจำนวน 34 คน และตอบแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์บนแพลตฟอร์ม (Platform) ภูเก็ตฟอร์ม (Google form) ของกูเกิ้ล (Google) จำนวน 74 คน รวมทั้งหมด 108 คน จากการลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นในช่วงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ถึง

15 มกราคม พ.ศ. 2566 ซึ่งหลังจากตรวจสอบคำตอบแล้วมีความจำเป็นต้องคัดออกจำนวน 8 คน เนื่องจากพบปัญหา เช่น คำตอบมีความผิดพลาด ไม่ตอบคำถามจำนวนหลายข้อ เป็นต้น จึงมีข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวนทั้งหมด 100 คน

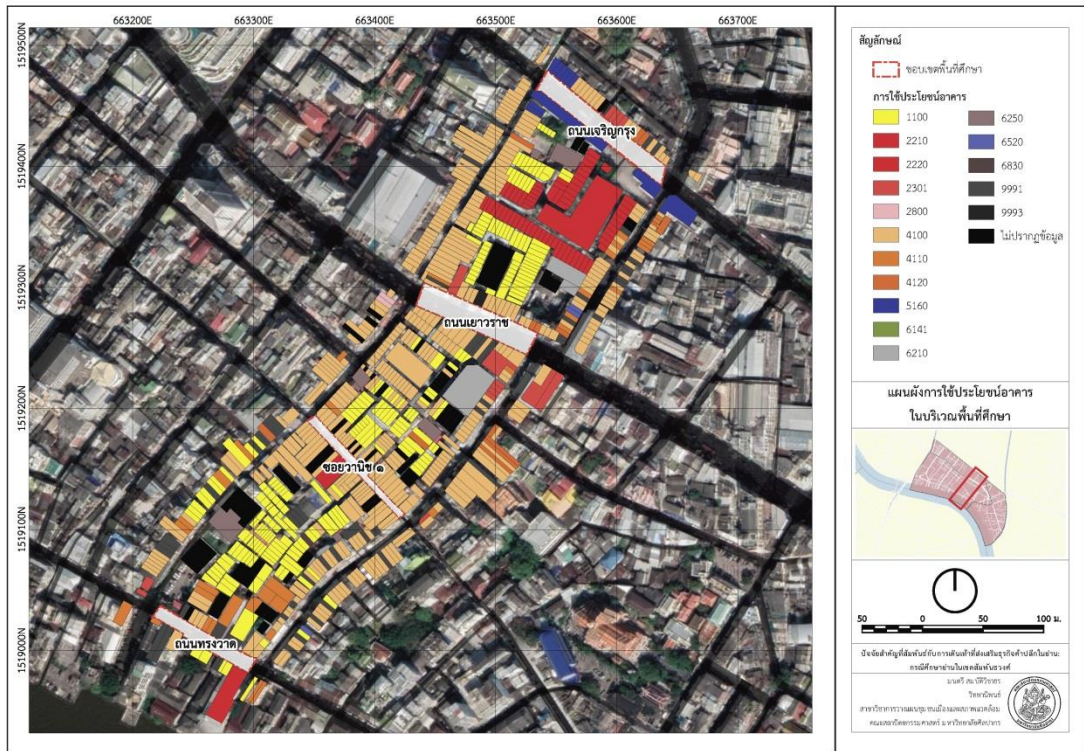
ข้อมูลระดับย่านในบริเวณพื้นที่ศึกษา

เขตสัมพันธวงศ์ เป็นหนึ่งในห้าสิบเขตของกรุงเทพมหานคร สภาพพื้นที่ประกอบไปด้วยแหล่งการค้าหนาแน่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เข้าใจสภาพแวดล้อมและความเป็นมาจึงศึกษาข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ประวัติความเป็นมา ที่ตั้งและอาณาเขต การปกครอง สภาพทางกายภาพ การคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งดูรายละเอียดได้ใน ภาคผนวก ข ข้อมูลทั่วไปของเขตสัมพันธวงศ์

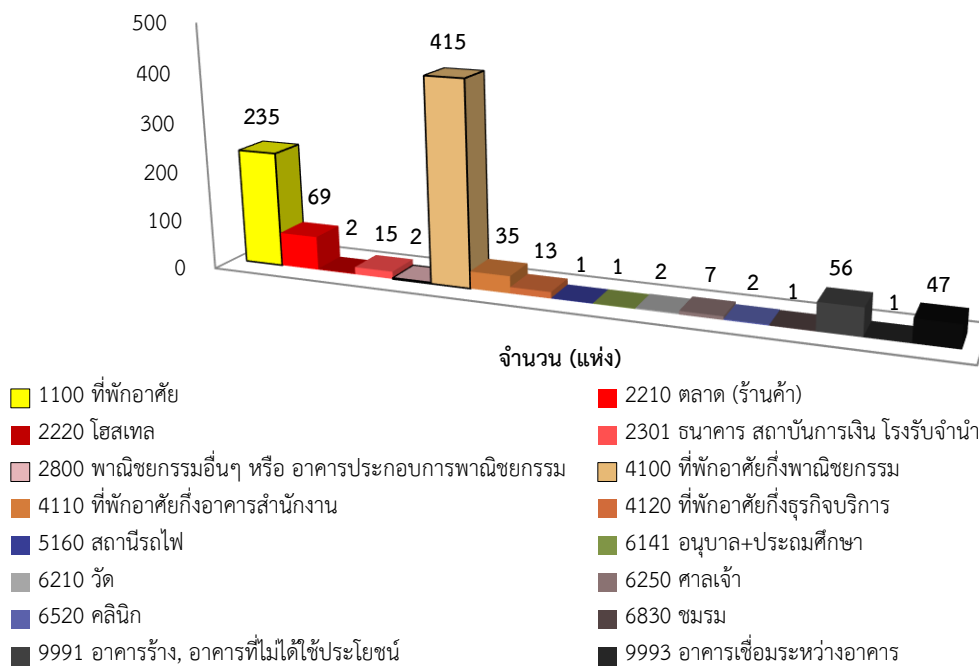
ต่อมาเพื่อศึกษาทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมและกิจกรรมของผู้คนที่ปรากฏขึ้นจึงศึกษาข้อมูลระดับย่านในบริเวณพื้นที่ศึกษา ได้แก่ การใช้ประโยชน์อาคาร ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ ในย่าน เวลาเปิดให้บริการของร้านค้า มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ สภาพภูมิอากาศ ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับย่านเยาวราช และข้อมูลย่านสำเพ็งจากการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การใช้ประโยชน์อาคาร

จำแนกเป็น ที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม การใช้ประโยชน์แบบผสมผสาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และอื่นๆ ปรากฏว่า อาคารส่วนใหญ่ที่ตั้งอยู่ริมสองข้างทางใช้ประโยชน์แบบผสมผสาน พาณิชยกรรมจำนวน 476 แห่ง และใจกลางบล็อกใช้เป็นที่อยู่อาศัยจำนวน 235 แห่ง โดยเกาะกลุ่มใกล้กับศาสนสถานรวมจำนวน 7 แห่ง พบการใช้ประโยชน์อาคารเพื่อพาณิชยกรรมรวมจำนวน 88 แห่ง ในบริเวณริมทางและในบล็อกระหว่างถนนเยาวราชและถนนเจริญกรุง

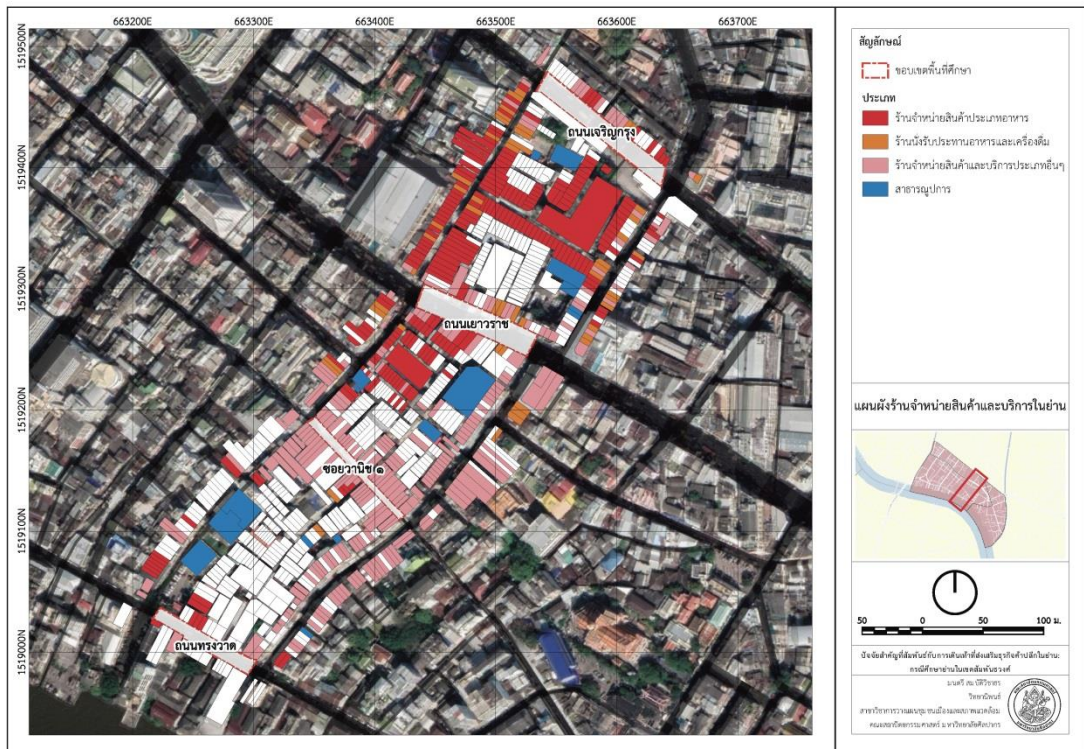
รูปที่ 8 การใช้ประโยชน์อาคารบริเวณพื้นที่ศึกษา (บริษัท เอเชีย สเปซ แพลนนิ่ง จำกัด, 2562) (ปรับปรุงข้อมูลโดยผู้วิจัย, 2563)

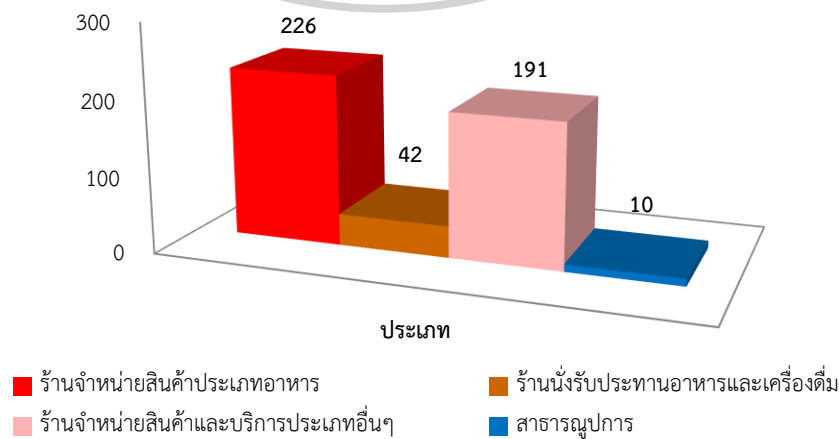
รูปที่ 9 จำนวนการใช้ประโยชน์อาคารบริเวณพื้นที่ศึกษา

ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในย่าน

ข้อมูลใน ปี พ.ศ. 2563 สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับร้านจำหน่ายสินค้าและบริการทั้งหมดจำแนกเป็น ร้านจำหน่ายสินค้าประเภทอาหาร ร้านนั่งรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการประเภทอื่นๆ และสาธาดูปลูการ ปรากฏว่า

รูปที่ 10 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในย่าน (บริษัท เอเชีย สเปน แพลนนิ่ง จำกัด, 2562) (ปรับปรุงข้อมูลโดยผู้วิจัย, 2563)

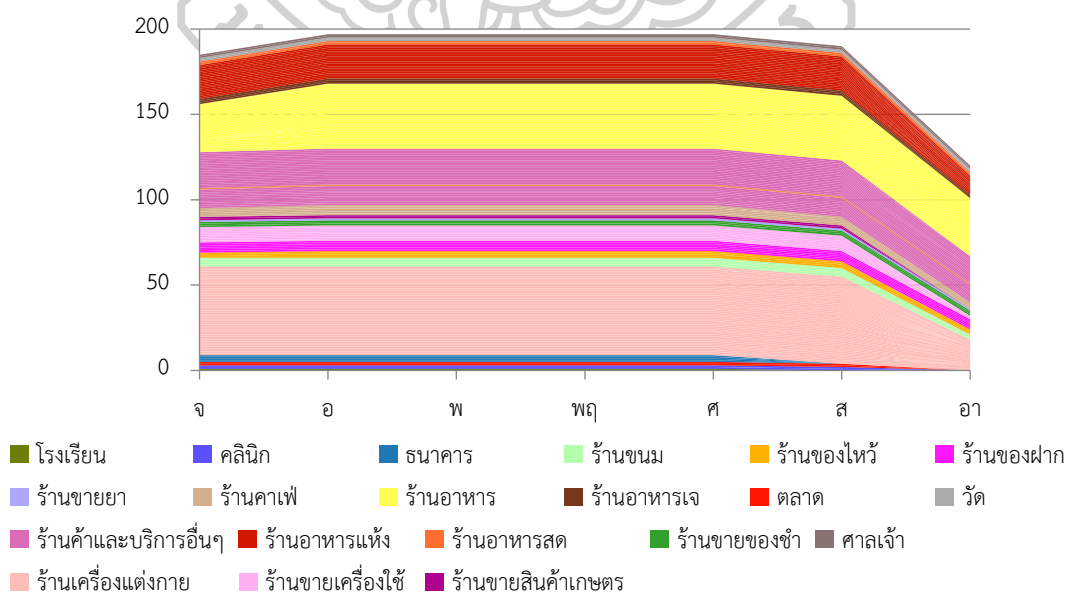
รูปที่ 11 จำนวนร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในย่าน

ร้านจำหน่ายสินค้าประเภทอาหารมีลักษณะการเกาะกลุ่มกันอย่างเห็นได้ชัดบริเวณ บล็อกระหว่างถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราชจากจำนวนทั้งหมด 226 แห่ง ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการประเภทอื่น ๆ เกาะกลุ่มกันอย่างเห็นได้ชัดบริเวณซอยวานิช ๑ จากจำนวนทั้งหมด 191 แห่ง ส่วนร้านนั่งรับประทานอาหารและเครื่องดื่มจำนวนทั้งหมด 42 แห่ง มีลักษณะกระจายตัวโดยมีที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับแหล่งรวมร้านค้าและสาธารณูปการ

เวลาเปิดให้บริการของร้านค้า

ข้อมูลใน ปี พ.ศ. 2563 สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับร้านจำหน่ายสินค้าและบริการทั้งหมด 187 แห่ง จำแนกเป็น โรงเรียน 1 แห่ง คลินิก 2 แห่ง ตลาด 2 แห่ง ธนาคาร 4 แห่ง ร้านเครื่องแต่งกาย 52 แห่ง ร้านขนม 5 แห่ง ร้านของไหว้ 4 แห่ง ร้านของฝาก 5 แห่ง ร้านของเครื่องใช้ 10 แห่ง ร้านขายของชำ 2 แห่ง ร้านขายยา 1 แห่ง ร้านขายสินค้าเกษตร 3 แห่ง ร้านกาแฟ 6 แห่ง ร้านค้าและบริการอื่น ๆ 29 แห่ง ร้านอาหาร 36 แห่ง ร้านอาหารเจ 3 แห่ง ร้านอาหารแห้ง 17 แห่ง ร้านอาหารสด 1 แห่ง วัด 2 แห่ง และศาลเจ้า 2 แห่ง

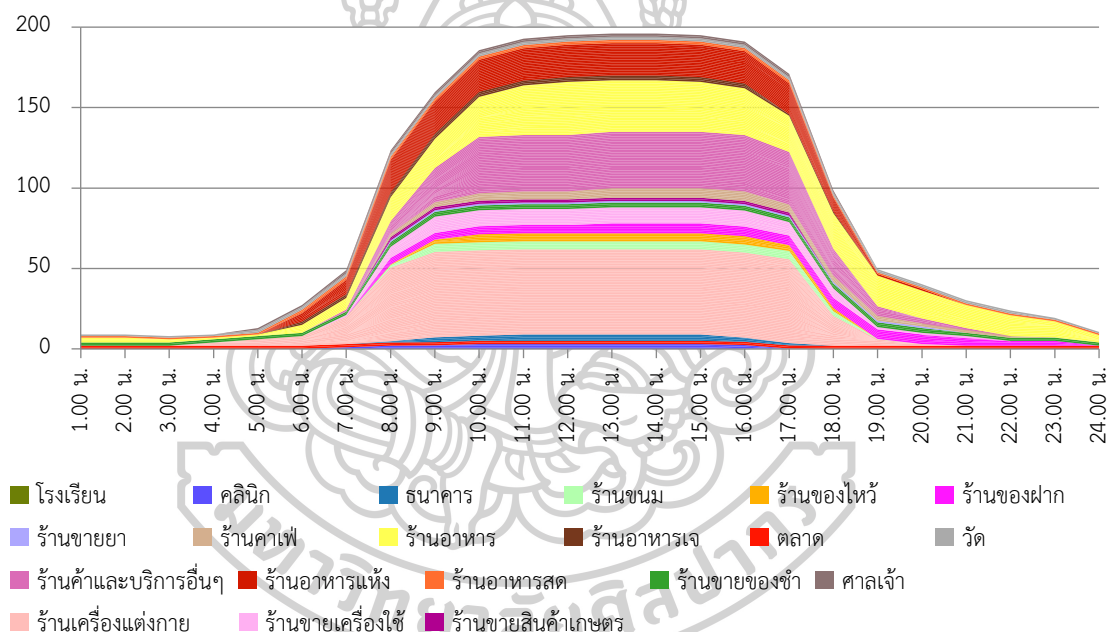
วันที่เปิดให้บริการเป็นประจำทุกสัปดาห์ และช่วงเวลาที่เปิดให้บริการเป็นประจำทุกวันมี รายละเอียด ปรากฏว่า ในหนึ่งสัปดาห์สามารถแบ่งช่วงวันที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำได้เป็น 4 ช่วง ได้แก่ วันจันทร์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 173 แห่ง วันอังคารถึงวันศุกร์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 185 แห่ง วันเสาร์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 178 แห่ง และวันอาทิตย์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 112 แห่ง

รูปที่ 12 เวลาเปิดให้บริการเป็นประจำทุกสัปดาห์ของร้านค้าในย่าน

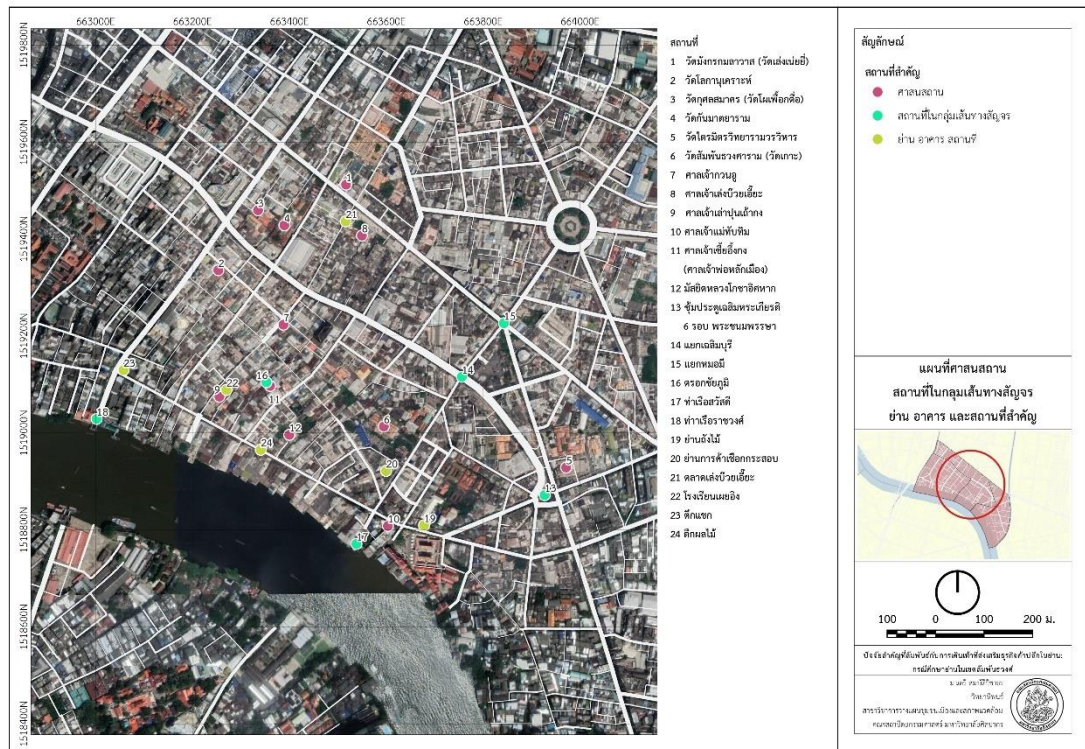
ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำทุกวันแบ่งได้เป็น 4 ช่วง ได้แก่ ตีหนึ่ง-หกโมงเช้า เจ็ดโมงเช้า-เที่ยงวัน บ่ายโมง-หกโมงเย็น และหนึ่งทุ่ม-เที่ยงคืน ซึ่งในแต่ละชั่วโมงของช่วงเวลาดังกล่าว มีร้านค้าที่เปิดให้บริการตามจำนวนดังต่อไปนี้

ช่วงเวลาตั้งแต่ตีหนึ่ง-หกโมงเช้า ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 7 แห่ง 7 แห่ง 6 แห่ง 7 แห่ง 11 แห่ง และ 26 แห่ง ตามลำดับ ช่วงเวลาตั้งแต่เจ็ดโมงเช้า-เที่ยงวัน ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 52 แห่ง 129 แห่ง 160 แห่ง 173 แห่ง 181 แห่ง และ 181 แห่ง ตามลำดับ ช่วงเวลาตั้งแต่บ่ายโมง-หกโมงเย็น ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 182 แห่ง 182 แห่ง 183 แห่ง 179 แห่ง 164 แห่ง และ 164 แห่ง ตามลำดับ และช่วงเวลาตั้งแต่หนึ่งทุ่ม-เที่ยงคืนในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 48 แห่ง 38 แห่ง 28 แห่ง 21 แห่ง 17 แห่ง และ 10 แห่ง ตามลำดับ

รูปที่ 13 เวลาเปิดให้บริการเป็นประจำทุกวันของร้านค้าในย่าน

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

รูปที่ 14 สถานที่สำคัญในระดับย่าน

จากการศึกษาในระดับย่านพบสถานที่สำคัญซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ อันได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ หรืองานจิตรกรรม เป็นต้น โดยจัดกลุ่มเป็นศาสนสถาน สถานที่ในกลุ่มเส้นทางสัญจร ย่าน อาคาร และสถานที่สำคัญ ดังนี้

1. ศาสนสถาน

วัดมิ่งกรมลาวาส (วัดเล่งเน่ยยี่) เป็นสังฆารามตามลัทธินิกายมหายานที่มีศิลปะงดงามและเก่าแก่แห่งหนึ่งในประเทศไทยสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2414 ในสมัยรัชกาลที่ 5

วัดโลกานุเคราะห์ (วัดต้อเต้ต้อ) สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 (ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2411 ถึง พ.ศ. 2453) ด้วยแรงศรัทธาของชาวญวนและชาวจีน ภายในวัดมีภาพจิตรกรรมฝาผนังพระพุทธรูปเจ้าหมื่นพระองค์และและภาพเขียนฝีมือหลวงอนุศาสตร์จิตรกรซึ่งเป็นจิตรกรเอกประจำพระองค์ของล้นเกล้ารัชกาลที่ 6

วัดกุศลสมาคร (วัดโผเพือกต้อ) มีการปฏิสังขรณ์วัดนี้ใหม่ในรัชกาลที่ 5 (ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2411 ถึง พ.ศ. 2453)

วัดกันมาตุยาราม เป็นวัดราษฎร์ฝ่ายธรรมยุติกนิกายสร้างเมื่อปลายรัชสมัย พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวใน พ.ศ.2407

วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร เป็นวัดโบราณที่ไม่ได้ปรากฏหลักฐานว่าสร้างขึ้นใน สมัยใดเดิมวัดนี้มีชื่อว่า วัดสามจีน เนื่องจากมีชาวจีน 3 คน ได้ช่วยกันสร้างวัดนี้ขึ้นมา ต่อมาใน ปี พ.ศ. 2482 ได้มีผู้คนช่วยกันปรับปรุงวัดและเปลี่ยนชื่อเป็น วัดไตรมิตรวิทยาราม ซึ่งหมายถึง เพื่อน 3 คน ช่วยกันสร้างวัดนี้ขึ้นมา ภายในวัดประดิษฐานพระพุทธรูปทศพลญาณเป็นพระประธานใน พระอุโบสถ สิ่งสำคัญของวัด คือ พระสุโขทัยไตรมิตร เป็นพระพุทธรูปทองคำที่ใหญ่ที่สุดและได้รับการบันทึกในหนังสือบันทึกสถิติโลก

วัดสัมพันธวงศารามวรวิหาร เป็นวัดโบราณเดิมชื่อวัดเกาะแก้วลังการาม ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัยรัชกาลที่ 1 และได้รับพระราชทานนามในสมัยรัชกาลที่ 4 ว่า วัดสัมพันธวงศาราม ในอดีตมีน้ำล้อมรอบบริเวณที่ตั้งวัดจึงเป็นที่มาของชื่อ “วัดเกาะ”

ศาลเจ้ากวนอู ตั้งอยู่บริเวณ “เล่าตี่กลัก” หรือตลาดเก่าเยาวราชสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2435 ภายในศาลประดิษฐานเทพเจ้ากวนอูเป็นประธาน มีเทพบริวารตั้งอยู่ซ้าย-ขวา คือ เทพเจ้ากวน ฟังและเทพเจ้าจิ้งชั่งกั้งซึ่งเป็นขุนพลของเทพเจ้ากวนอู ส่วนด้านหน้ามีรูปปั้นม้า คือ ม้าเซ็กเทาว์

ศาลเจ้าเล่งบ้วยเอี้ยะ ตั้งอยู่ในตลาดเล่งบ้วยเอี้ยะฝั่งใกล้กับถนนเจริญกรุง มี ลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบตระกูลช่างแต้จิ๋วแบบซี้เตี้ยมกิมภายในประดิษฐานเทพ เล่งบ้วยเอี้ยะ เป็นประธานและมีพระถาดรูปพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ซึ่งทรงขึ้น ครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2411 ถึง พ.ศ. 2453)

ศาลเจ้าเล่าปุนเล่าก่ง ศาลเจ้านี้ตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2367 เพื่อเป็นศูนย์กลางของย่าน ชุมชนชาวจีนแต้จิ๋วขนาดใหญ่และอยู่ใกล้กับท่าเรือทรงวาดในอดีต ศาลในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2564) สร้างขึ้นภายหลังตัวอาคารเป็นแบบซี้เตี้ยมกิมหรือสี่ตำแหน่งทองคำตามรูปแบบสถาปัตยกรรมสกุล ช่างแต้จิ๋วโบราณ ภายในประดิษฐาน “ตัวเหล่าเอี้ย” หรือ “เหยียงเหยียงเสียงตี้” ซึ่งเป็นเทพประธานที่ ชาวจีนแต้จิ๋วให้ความเคารพศรัทธาเป็นอย่างมากรวมถึงเทพเล่าปุนเล่าก่งเช่นเดียวกับชุมชนชาวจีน ไท่หนะเลโดยทั่วไป

ศาลเจ้าแม่ทับทิม ศาลเจ้าแห่งนี้ตั้งอยู่ในซอยเล็กริมแม่น้ำเจ้าพระยาด้านหลัง ตึกแถวริมถนนทรงวาด และอยู่ใกล้กับทำนน้ำสวัสดี สันนิษฐานว่าอาจสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 (ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2394 ถึง พ.ศ. 2411) โดยพ่อค้าสำเภาชาวจีนท่านหนึ่งใน ย่านตลาดน้อย องค์เจ้าแม่ทับทิมที่เป็นเทพประธานของศาลนั้นได้อัญเชิญลงเรือสำเภามาจาก เมืองฮั่วเถา นอกจากนี้ภายในศาลยังประดิษฐานเทพท้อฮวยและเทพฮั่วฮะ ซึ่งเป็นเทพที่ให้คุ้มครอง ด้านคุ้มครองและความปรองดอง ดังปรากฏหลักฐานเป็น "ฮวยน้ำ" (ตะกร้าแบบจีน) ที่มีผู้บนบานแล้ว ได้ผลสัมฤทธิ์ดังปรารถนานำตะกร้าแบบนี้มาใช้ในพิธีแก้บน

ศาลเจ้าเซี่ยอั้งกง (ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง) เป็นศาลเจ้าขนาดเล็กตั้งอยู่ในชุมชนมิตรชัยภูมิสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 (ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2411 ถึง พ.ศ. 2453) โดยแบ่งพื้นที่ที่ได้รับพระราชทานในการสร้างตึกแถวสร้างขึ้นเป็นศาลเจ้าเพื่อเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวจีน ภายในศาลประดิษฐานเทพหลักเมืองซึ่งเชื่อกันว่ามีหน้าที่คอยควบคุมดูแลการเข้า-ออกของดวงวิญญาณหากมีคนที่อยู่อาศัยในบริเวณนี้เสียชีวิตจะต้องมาไหว้เพื่อแจ้งบอกกล่าวเทพเจ้าหลักเมืองให้ทราบทุกครั้งก่อนที่จะมีการเคลื่อนย้ายศพไปฝังเพื่อให้เทพช่วยคุ้มครองดวงวิญญาณ

มัสยิดหลวงโกชาอิศหาก (มัสยิดวัดเกาะ) ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออกใกล้กับวัดสัมพันธวงศ์ (วัดเกาะ) สร้างบนพื้นที่ของหลวงโกชาอิศหากสร้างขึ้นในช่วงสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 (ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2367 ถึง พ.ศ. 2394) เป็นมัสยิดที่ตั้งอยู่ใจกลางไชน่าทาวน์อย่างกลมกลืน ลักษณะมัสยิดเป็นอาคารสไตล์ยุโรป

2. ย่าน อาคาร สถานที่

ย่านถั่งไม้ ในสมัยก่อนชื่อยวานิช ๑ ได้กลายเป็นแหล่งรวมขายสินค้าประเภทเชือกชนิดต่าง ๆ ไว้สำหรับใช้ผูกมัดสินค้า มีร้านจำหน่ายแห อวน และเครื่องมือประมง มีเรือขนส่งสินค้าจากภาคใต้ที่เข้ามาในแถบย่านทรงวาด-ตลาดน้อยเป็นกลุ่มลูกค้าหลักในสมัยนั้นซึ่งมักจะมารับซื้อในราคาส่งเพื่อไปขายต่อ มีกระสอบที่เป็นบรรจุภัณฑ์ใส่สินค้าต่าง ๆ มีกิจการทำถั่งไม้สักอีกอย่างหนึ่งในแถบตลาดน้อย ซึ่งถั่งไม้ดังกล่าวลูกค้านิยมนำไปใส่ข้าวสาร น้ำเต้าหู้และแป้งมันสำปะหลัง โดยเฉพาะในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ถือเป็นช่วงรุ่งเรืองของกิจการทำถั่งไม้

ย่านการค้าเชือกกระสอบ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เสร็จสิ้นลงในช่วงปี พ.ศ.2490 เป็นต้นมา มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมการเกษตรให้เกษตรกรปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าวสาร ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วลิสง หอมแดง เป็นต้น บริเวณย่านทรงวาดตลอดจนพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาต่อเนื่องกันซึ่งเป็นย่านค้าส่งสินค้าประเภทพืชผลการเกษตรมาแต่เดิมนั้นจึงยังมีบทบาทในการเป็นแหล่งร้านค้าและโกดังเก็บพืชผลการเกษตรจึงส่งผลให้มีความต้องการใช้กระสอบปานเป็นจำนวนมากตลอดถนนทรงสวัสดิ์และบริเวณใกล้วัดสัมพันธวงศ์แหล่งจำหน่ายกระสอบเพื่อส่งให้ร้านค้าในย่านนี้ใช้บรรจุสินค้า

ตลาดเล่งบ๊วยเอี้ยะ เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 (ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2411 ถึง พ.ศ. 2453) ตั้งอยู่ที่เยาวราชซอย 6 (ตรอกอิสราณูภาพ) ตลาดนี้มีชื่อเรียกตามศาลเจ้าที่ตั้งอยู่ภายในตลาดสินค้าที่ขายภายในตลาดจะมีอาหารจีนหลากหลายประเภท ทั้งของคาว ของหวาน ของแห้ง ของสด โดยทุกช่วงเทศกาลสำคัญของชาวจีนจะมีผู้คนมาจับจ่ายซื้อของมากมาย

โรงเรียนเผยอิง เป็นโรงเรียนเอกชนก่อตั้งโดยกลุ่มผู้นำชาวจีนเมื่อปี พ.ศ.2463 เพื่อเป็นโรงเรียนสอนภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมให้กับลูกหลานลูกหลานชาวจีน

ที่เกิดในเมืองไทย ตัวอาคารสูง 3 ชั้น ประลวดลายปูนปั้นแบบยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาโรมัน ผังของอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเน้นโถงทางเข้าตรงกลางด้านในมีพื้นที่เปิดโล่งแบบโคโลเนียล

ตึกแขก เป็นชื่อที่คนในย่านทรงวาดใช้เรียกตึกห้วมถนนวนทรงวาดจรดถนนราชวงศ์ เป็นของห้างเอ ที อี มัสกาตี (A.T.E.Maskati) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อราวสมัยรัชกาลที่ 5 (ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2411 ถึง พ.ศ. 2453) เป็นบริษัทนำเข้าผลิตภัณฑ์ผ้าจากอินเดีย อาคารตึกแขกมีการประดับลวดลายฉลุไม้แบบเรือนขนมปังขิง ชุ่มหน้าต่างทำเป็นทรงโค้งแหลมแบบสถาปัตยกรรมโกธิค

ตึกผลไม้ เป็นอาคารเก่าที่มีการประดับด้วยปูนปั้นรูปผลไม้หลากหลายชนิดซึ่งยังคงรูปแบบดั้งเดิมไว้ค่อนข้างมาก ซึ่งเป็นหลักฐานว่าแต่เดิมการค้าบนถนนทรงวาดเป็นการนำเข้าส่งออกสินค้าทางเรือด้วยเรือกลไฟไปยังหัวเรือชายทะเลและแม่น้ำสินค้าที่สำคัญของย่านนี้คือพืชผลทางการเกษตรดังที่พบเห็นได้จากบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ที่ยังคงดำเนินกิจการมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2564)

3. สถานที่ในกลุ่มเส้นทางสัญจร

แยกเฉลิมบุรี เป็นเสมือนประตูเข้าสู่เยาวราชในเวลากลางคืนบรรยากาศจะเปลี่ยนโทนไปด้วยแสงไฟจากป้ายร้านอาหารริมถนนที่เริ่มขึ้นจากจุดนี้ทั้งสองข้างทางไปจนถึงแยกราชวงศ์

แยกหมอมี่ เป็นแยกที่มีย่าน 3 ย่านมาพบกัน ได้แก่ ตลาดน้อย เยาวราช และวงเวียน 22 จุดเด่นที่สำคัญมาจากชื่อหมอมี่ โรงหนังสิงคโปร์ซึ่งเป็นที่มาของขนมลอดช่องสิงคโปร์ มีร้านขายน้ำขมและน้ำหวานชื่อดังซึ่งเป็นร้านสมุนไพรเก่าแก่ของย่านไชน่าทาวน์ ส่วนวงเวียน 22 ในสมัยก่อนเป็นย่านขนส่งสินค้าที่เน้นไปทางภาคตะวันออก

ตรอกชัยภูมิ เป็นตรอกเล็ก ๆ อยู่ด้านข้างของศาลเจ้าเล่าปุ่นเล่าก่งและโรงเรียนเผยอิง เชื่อมต่อระหว่างถนนทรงวาดกับซอยวานิช ๑ ภายในตรอกมีชุดอาคารห้องแถวซึ่งเป็นอาคารเก่าที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 (ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2411 ถึง พ.ศ. 2453) เรียกกันว่า “ตึกสิบห้อง” เดิมมีชื่อว่า ตรอกมิตรชัยภูมิ” หรือ “ตรอกแดง” เป็นที่อยู่ของชาวจีนโพ้นทะเลสมัยก่อนเคยเป็นที่ตั้งของโรงยาฝิ่นรวมถึงแหล่งเรียงรมย์สำหรับบุรุษ ปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2564) อาคารต่าง ๆ ส่วนมากถูกใช้เป็นที่อยู่อาศัยและบางส่วนถูกปรับเป็นโกดังสินค้าสำหรับเก็บสินค้าของร้านค้าในตลาดสำเพ็ง

ท่าเรือราชวงศ์ การค้าเรือสำเภาระหว่างจีนกับสยามเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 (ซึ่งทรงขึ้นครองราชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2367 ถึง พ.ศ. 2394) ย่านจีนริมแม่น้ำเจ้าพระยาจึงเป็นแหล่งการค้าใหญ่ในเมืองบางกอกตั้งแต่สำเพ็งบริเวณท่าหน้าราชวงศ์ไปจนถึงตลาดน้อยบริเวณปากคลองสาน

ซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ (ซุ้มประตูจีน) สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2542 ในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรรัชกาลที่ 9 ทรงเจริญ พระชนมพรรษาครบ 6 รอบในปี พ.ศ. 2542 ชาวไทยเชื้อสายจีน บริษัท ห้างร้าน กลุ่มมวลชน หน่วยงานราชการ ได้ร่วมใจกันจัดสร้างซุ้มประตูวัฒนธรรมไทย-จีน หรือซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ เพื่อถวายเป็นราชสดุดีแด่พระองค์และเป็นสัญลักษณ์ของไชน่าทาวน์ ซุ้มประตูนี้ตั้งอยู่ที่วงเวียน โอเดียนส่วนต้นของถนนเยาวราชที่เปรียบดั่งหัวมังกรของถนนเส้นนี้ (บริษัท ปันเมือง จำกัด, 2564)

สภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

ในช่วงเทศกาลตรุษจีนหรือกินเจค่าฝุ่น PM 2.5 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 4 เท่า จาก รูป เทียน เผากระดาษ และสะสมจากรูปทรงของอาคารและการวางผังด้วย เผากระดาษลดลงจากการ รมรงค์เรื่องมลพิษ (CREATIVE CULTURAL CITY มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2564)

จากข้อมูลปรากฏว่า ช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 10.00 น. อากาศดี อุณหภูมิ 30°C ความชื้น 62% ช่วงเวลา 11.00 น. ถึง 12.00 น. มีเมฆบางส่วน อุณหภูมิ 32°C ความชื้น 55% ช่วงเวลา 13.00 น. ถึง 14.00 น. มีเมฆบางส่วน อุณหภูมิ 33°C ความชื้น 55% ช่วงเวลา 15.00 น. ถึง 16.00 น. มี เมฆบางส่วน อุณหภูมิ 32°C ความชื้น 59% และช่วงเวลา 17.00 น.ถึง 18.00 น. มีฝนตกเล็กน้อย อุณหภูมิ 25°C ความชื้น 94% (Weather Underground, 2021)

ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับย่านเยาวราช

ความเปลี่ยนแปลงของย่านเยาวราชและอัตลักษณ์ของพื้นที่ ย่านเยาวราชเกิดการ เปลี่ยนแปลงที่สำคัญขึ้นจาก 3 เหตุการณ์ที่สำคัญ กล่าวคือ การตั้งกรุงรัตนโกสินทร์ ในปี พ.ศ. 2325 การเปิดให้บริการระบบรถไฟฟ้ามหานครสถานีวัดมังกรในปี พ.ศ.2562 และสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปี พ.ศ. 2563 (วิกิพีเดีย, 2566b) ในรอบ 10 ปี (ปี พ.ศ. 2556 ถึง ปี พ.ศ.2566) เกาะรัตนโกสินทร์เห็นความเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วจากการเกิดขึ้นของ ระบบรถไฟฟ้ามหานครส่งผลให้เกิดการพัฒนาพื้นที่โดยรอบระบบขนส่งมวลชน (Transit Oriented Development: TOD) และระบบเศรษฐกิจออนไลน์

ภาพที่ปรากฏเห็นได้ว่าย่านเยาวราชมีการปรับตัวให้ร่วมสมัยแต่ชุมชนเก่าในย่านซึ่งดำรง วิถีชุมชนชาวจีนดั้งเดิมไว้กลับมีแนวโน้มคลายและเสื่อมถอยลงซึ่งสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง บางส่วนที่เห็นได้จากอาหารเชิงการค้าที่เป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับย่านในปัจจุบันนั้นไม่ได้ คลี่คลายทางจากทุนทางวัฒนธรรม ข้าวต้มหรือเจียะม้วยเป็นตัวอย่างทุนทางวัฒนธรรมซึ่งพบใน ชุมชนชาวจีนที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเศรษฐกิจโดยเป็นอาหารที่มีรสชาติเด่นชัดจากที่ตั้งและ วิธีปรุงที่มาจากวิถีชีวิต รวมถึงย่านเยาวราชมีศาลเจ้าจำนวนมาราว 70 แห่ง คนจึงมาไหวในย่านนี้

มรดกทางวัฒนธรรมนั้นจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุมชนเก่าอยู่รอดได้ด้วยศรัทธาความเชื่อที่ยังคงอยู่ วิถีปฏิบัติของคนภายในพื้นที่ และวิถีปฏิบัติของคนที่ย้ายออกไปแล้วยังเกาะเกี่ยวกับพื้นที่อยู่

ทุนทางวัฒนธรรมของย่านเยาวราชเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของเมืองสำหรับชุมชนเก่าที่อยู่อาศัยหรือผู้คนที่เข้ามาทำงานได้ศึกษาทำความเข้าใจ บูรณาการให้พัฒนาไปอย่างร่วมสมัย และนำไปใช้อย่างเหมาะสมเนื่องจากลักษณะของผู้คนที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ย่านเยาวราช คือ กลางวันมาทำงาน เลิกงานก็กลับบ้านซึ่งอยู่พื้นที่รอบ ๆ ในกทม. (CREATIVE CULTURAL CITY มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2564)

วิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของย่านเยาวราชและอัตลักษณ์ของพื้นที่ ย่านเยาวราชมีพัฒนาการอยู่คู่กับความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมาได้โดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ที่รถไฟฟ้าสร้างแรงกดดันอย่างมากต่อพื้นที่เมืองเก่าแห่งนี้ ภาพลักษณ์ของการพัฒนาย่านเยาวราชขาดความเชื่อมโยงกับความรู้และแนวปฏิบัติทางสังคม ได้แก่ หลักความเชื่อ ประเพณีการไหว้เจ้า หรือข้าวต้ม เป็นต้น อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นวิถีชุมชนชาวจีนที่ยังดำรงอยู่จึงส่งผลให้ในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) สิ่งเหล่านี้กำลังลบลบเลือนคลายลงไปเนื่องจากไม่ถูกนำมาบูรณาการเป็นทุนในการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่ในปัจจุบัน การค้นรากดูทุนหรือการค้นหาทุนที่หายไป ศึกษาทุนที่ยังหลงเหลืออยู่ การหยิบทุนที่ต่อยอดได้มาพัฒนาโดยทำงานร่วมกับเครือข่ายในชุมชน การคัดกรองคนที่จะเข้ามาใหม่ คือ การพยายามถ่ายทอดข้อมูลออกไปเพื่อให้เกิดการใช้งานของคนหนุ่มมาก และเสนอแนวทางการพัฒนาที่ควรจะเป็นซึ่งพร้อมที่จะถูกปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมจึงเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมแห่งนี้ให้ยังคงมีชีวิตชีวาอยู่ต่อไป

ข้อมูลย่านสำเริงจากการสัมภาษณ์

จากการเก็บข้อมูลที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ การรับรู้ และเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านความคิดและมุมมองของอาสาสมัครที่ให้สัมภาษณ์มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

1.1 ความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่

ที่จอดรถยนต์ส่วนตัว มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ มีการจอดรถรับ-ส่งของ มีการจอดรถหยุดแวะริมทางของคนนอกพื้นที่ มีการจอดรถของนักท่องเที่ยว และมีการจอดรถริมทางหน้าบ้านหรือในบ้านของผู้อยู่อาศัยของคนในพื้นที่ แต่มีข้อเสียเนื่องจากคนมาหนาแน่นโดยมีคนขับรถยนต์ส่วนตัวมาด้วย ที่จอดรถริมถนนจึงมีไม่พอทำให้เกิดปัญหาเรื่องการจอดรถเนื่องจากพื้นที่มีจำกัดซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนอยู่อาศัยย้ายออกไปเนื่องจากไม่สะดวก ซึ่งปัญหาเกิดจากพื้นที่

ไม่ได้รับการออกแบบมาให้จอดรถยนต์ตั้งแต่ต้น ไม่ได้คำนึงถึงการใช้งานของผู้คน ควรมีที่จอดในลานหรืออาคารจอดรถที่อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวรถยนต์นิยมนหรืออยู่ภายในระยะเดินเท้า

ถนน มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ ใช้เป็นเส้นทางสัญจรในการเดินทางด้วยรถยนต์ ใช้เป็นพื้นที่ขนถ่ายสินค้าโดยใช้จรถรส่งของ วางของพักของ และขนถ่ายสินค้าขึ้นรถ ใช้จรถรยนต์ส่วนตัวหรือจรถรโดยสารสาธารณะ ใช้เป็นพื้นที่ตั้งร้านค้าแผงลอยหรือรถเข็น ใช้เป็นเส้นทางเดินเท้าหรือพื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแวะ ได้แก่ ให้คนเดิน หยุดแวะถ่ายรูป คนข้ามไป-มา การแสดงเปิดหมวก หรือ ถ่ายแพชั่น รวมถึงเป็นพื้นที่ตั้งวางถังขยะและกองขยะซึ่งควรมีพื้นที่จัดเก็บขยะเพื่อส่งต่อเข้าระบบกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ ถนนยังสามารถจัดกิจกรรมทางเลือกอื่น ๆ ได้ ยกตัวอย่างเช่น ใช้ถนนเป็นพื้นที่จัดขบวนแห่เจ้าเพื่อปัดรังควานเพื่อฟื้นคืนวัฒนธรรมเดิมบางส่วนด้วยธรรมเนียมเก่า ๆ ที่ใช้สร้างขวัญและกำลังใจในภาวะวิกฤต เช่น โรคระบาด ใช้ถนนเป็นพื้นที่ถนนคนเดิน

ทางเดินเท้า มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ ใช้เป็นเส้นทางเดินเท้า ใช้เป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแวะถ่ายรูปตึกสวย ๆ จับกลุ่มสังสรรค์ ใช้เป็นพื้นที่จัดแสดงสินค้า ใช้เป็นพื้นที่ตั้งร้านค้าแผงลอยหรือรถเข็น และใช้ปลูกต้นไม้โดยคนในพื้นที่หรือผู้ค้าในพื้นที่ปลูกต้นไม้เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของและแสดงอาณาเขต

ลานโล่ง ลานโล่งในซอย ลานในศาสนสถาน ได้แก่ วัด ศาลเจ้า มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ ใช้เป็นที่จอดรถยนต์ส่วนตัว ใช้เป็นที่จอดรถเข็นขายของ ใช้เป็นพื้นที่เช่าตั้งร้านค้า และใช้เป็นที่จับกลุ่มสังสรรค์

ลานจอดรถ มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ ใช้เป็นที่จอดรถ ใช้เป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น เล่น ใช้ทำกิจกรรมชั่วคราว ได้แก่ ทำฉากหนึ่ง ลานโล่ง ลานจอดรถหรือบริเวณที่รกร้างเป็นเวลานานจนเกิดต้นไม้ใหญ่ยังสามารถจัดกิจกรรมทางเลือกอื่น ๆ ได้ ยกตัวอย่างเช่น ใช้เป็นสถานที่ส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรม สวนหย่อม

เสาไฟฟ้า มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ เป็นที่ยืนรถรถ ติดป้ายบอกทาง ใช้เป็นทำเลที่ตั้งแผงลอยร้านค้า รวมถึงแขวนต้นไม้ตกแต่ง

องค์ประกอบอื่น ๆ อันได้แก่ เสาป้ายชอยและซุ้มไม้เลื้อยใช้ติดป้ายบอกทาง ต้นไม้ใหญ่ใช้เป็นที่นั่งพักและตั้งร้านค้าขาย

1.2 ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง

ปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) อาคารร้านค้ากำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่าน การปรับตัวมี 2 แนวทาง คือ ปรับปรุงตึกเดิมหรือสร้างใหม่ โดยรูปแบบหน้าร้านจะบ่งบอกสินค้าที่ขายและกระบวนการขาย สินค้าและบริการแต่ละประเภทมีวิธีการแสดงสินค้าและบริการที่แตกต่าง มีกระบวนการในการซื้อ-ขายที่ไม่เหมือนกัน และลูกค้าแต่ละกลุ่มก็มองสินค้าไม่เหมือนกัน โดยทั่วไป

การจัดหน้าร้านจะจัดให้ได้เต็มพื้นที่มากที่สุด หรือหากค้ำึงถึงลูกค้าจะจัดให้เป็นสัดส่วน ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่

1.2.1 รูปแบบหน้าร้านที่ค้ำึงถึงสินค้า

ขนาดของสินค้า ชิ้นเล็กลูกค้าหยิบเองได้ ชิ้นใหญ่ต้องให้พนักงานช่วยหยิบรวมถึงการขนส่งสินค้า ส่งผลต่อความกว้างของหน้าร้านและรูปแบบการจัดแสดง

วิธีการจัดแสดงสินค้า การนำสินค้าแต่ละประเภทจัดแสดงต่อสายตา เพื่อให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อ การจัดหน้าร้านของร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง ร้านของใช้ ร้านของกิน ร้านค้าสินค้าอุปโภคบริโภค มีความแตกต่างกัน หลักการโดยทั่วไป คือ การแสดงสินค้าให้ลูกค้าเห็นได้มากที่สุดของบางอย่างต้องเห็นจึงจะเลือกได้แต่บางอย่างก็ไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของสินค้า

บ่งบอกสินค้าที่ขาย มีความสำคัญมากที่รูปแบบหน้าร้านต้องบ่งบอกสินค้าที่ขายและกระบวนการขาย สะท้อนความเป็นตัวเองเพื่อป้องกันการเข้าใจผิด แต่อย่างไรก็ตามไม่ควรทำลายภาพรวมของย่าน

เล่าเรื่อง การเล่าเรื่องในระดับย่านด้วยเสน่ห์ของตึกเก่าที่มีร้านค้าติดกันอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นย่าน ในส่วนร้านค้านั้นร้านค้าเก่าแก่ตกแต่งร้านสไตล์เก่า ๆ บอกเล่าเรื่องราวแสดงถึงความเก่าแก่มองได้ว่าสินค้านั้นมีคุณภาพดีจึงเปิดร้านให้บริการมาได้อย่างยาวนานและมีลูกค้าประจำ ส่วนร้านใหม่เล่าเรื่องเงิน ๆ ของย่านโดยตกแต่งร้านด้วยภาพวาด

รูปแบบหน้าร้านอื่น ๆ ได้แก่ สะท้อนแนวคิดด้วยการตกแต่งหรือตกแต่งร้านดูทันสมัยมีสินค้าใหม่ ๆ

1.2.2 รูปแบบหน้าร้านที่ค้ำึงถึงกลุ่มลูกค้า

สำหรับสินค้าและบริการที่ต้องการให้ลูกค้าใช้เวลาอยู่ในร้านให้นานที่สุดมีความสำคัญมาก และสำหรับร้านค้าปลีกการค้าค้ำึงถึงบรรยากาศที่ชื่นชอบและความสบายของลูกค้ามาเป็นอันดับแรก การจัดวางสินค้าจะจัดให้เป็นสัดส่วนเป็นโซน ๆ ทำให้เลือกดูสินค้าได้ง่ายอย่างเพลิดเพลิน แต่ไม่มีนัยสำคัญสำหรับลูกค้าที่แวะซื้อหรือสินค้าเฉพาะเจาะจงที่มีลูกค้าเฉพาะกลุ่มรวมถึงร้านค้าส่งซึ่งมีเงื่อนไขการทำธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกที่ต้องค้ำึงถึง

1.2.3 รูปแบบหน้าร้านที่ค้ำึงถึงสภาพอากาศและมลภาวะ

เมื่อต้องการป้องกันสินค้าไม่ให้เกิดความเสียหายจาก ฝุ่น แดด และฝน หรือฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ค้าและลูกค้ามีความสำคัญมาก ยกตัวอย่างเช่น รูปแบบอาคารตึกแถวพาณิชย์ที่ชั้นล่างจะเว้าด้านหน้าร้านลึกเข้าไป 4 ม. ใต้ส่วนด้านหน้าของอาคารชั้นบนเป็นทางเดินหลบแดด-ฝนได้ หรือควบคุมคุณภาพของอากาศด้วยการติดตั้งระบบปรับอากาศ

1.2.4 รูปแบบหน้าร้านที่คำนึงถึงเงินลงทุน

ร้านค้าทุกรูปแบบต้องคำนึงถึงเงินลงทุน ร้านที่เน้นกลุ่มลูกค้าใช้เงินซ่อมแซม ปรับปรุง และตกแต่งเพื่อลูกค้าเป็นสำคัญ ได้แก่ ร้านอาหาร เครื่องดื่ม เป็นต้น ต่างจากร้านที่เน้นสินค้าเป็นสำคัญใช้เงินซ่อมแซมปรับปรุงเพื่อการใช้งาน ได้แก่ ร้านที่มีเอกลักษณ์แล้วจากความเก่าแก่ หรือร้านขายกระดาษหรือของไหว้เจ้าซึ่งขายสินค้าเฉพาะเจาะจง ที่จะซ่อมแซม ปรับปรุง หรือเพิ่มอุปกรณ์จัดแสดงสินค้า เช่น ชั้นวางของ เท่านั้น

2. สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย

2.1 กิจกรรมเชิงลบ

ในชุมชนที่ช่วยกันสอดส่องดูแลหรือมีคนอยู่อาศัยหนาแน่นจะประสบกับปัญหา นี้อย่างน้อย ยกตัวอย่างเช่น ชุมชนเจริญไชย แต่ในบางพื้นที่ของย่านพบเห็นคนไร้บ้าน คนงานที่ดื่มสุราจนมีอาการมึนเมา ซึ่งเป็นกิจกรรมเชิงลบที่ส่งผลต่อความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กิจกรรมเชิงลบ มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่

กลุ่มแรงงาน ที่มีพฤติกรรมจับกลุ่มสังสรรค์หลังเลิกงาน จับกลุ่มเล่นเกม ตั้งวงดื่มสุรา มั่วสุม แชวคนสวย ๆ และบางครั้งก่อเหตุทะเลาะวิวาท ส่งผลให้ผู้คนรู้สึกกลัวไม่กล้าเดินผ่าน กลุ่มคนเหล่านี้เป็นคนนอกที่เป็นแรงงาน ได้แก่ ลูกจ้างร้านค้า จับกัง

คนไร้บ้าน ที่มีพฤติกรรมอยู่อาศัยหลับนอนริมทางส่งผลให้ผู้คนรู้สึกกลัวไม่กล้าเดินผ่าน พบในตรอกซอยช่วงค่ำ 20.00 น. ถึง 21.00 น.

2.2 การสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่

ทางเท้า ความรู้สึกไม่ปลอดภัยเกิดได้จากขนาดของทางเท้ากับจำนวนคนที่ใช้งานไม่สมดุลกัน มีจำนวนคนหนาแน่นจนเกินไปจนเกิดไม่สะดวกสบายในการใช้งาน พื้นขาดการระบายน้ำที่ดีทำให้น้ำท่วมอาจลื่นล้มได้ และการมองไม่เห็นอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นได้เนื่องจากขาดไฟส่องสว่างในที่มืด เป็นต้น รวมถึงมีการขับรถจักรยานยนต์บนทางเดินเท้า

ถนน เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยเสี่ยงอันตรายจากอุบัติเหตุจากรถยนต์ ได้แก่ รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ขับด้วยความเร็ว ไม่หยุดให้ข้ามถนน การผิดกฎจราจร ได้แก่ วิ่งสวนเลน จอดในที่ห้ามจอดหรือกีดขวางการจราจร เป็นต้น รวมถึงผู้คนเดินเท้าที่เลือกเดินบนถนนที่มีการจราจร

3. ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

3.1 ฤดูกาล

สังคมค้าขายต้องปรับตามสังคมเกษตร เศรษฐกิจของสังคมเกษตรขึ้นอยู่กับฤดูกาล ดังนั้น ฤดูกาลจึงส่งผลเกี่ยวกับการค้าขายโดยตรง เช่น ช่วงปลูกข้าวยังไม่ได้เก็บเกี่ยวผลผลิต หรือช่วงรอผลผลิตส่งผลให้การค้าการใช้จ่ายลดน้อยลง ในฤดูฝนร่มขายดี ในฤดูหนาวเสื้อกันหนาวขายดี รวมถึงเทศกาลส่วนใหญ่ล้วนเกี่ยวข้องกับฤดูกาล

3.2 แสงแดด มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่

ผลกระทบจากแสงแดด แสงแดดส่งผลกระทบต่ออย่างมากตั้งแต่การเลือกที่ตั้งเห็นได้จากฝั่งโดนแดดเจริญน้อยกว่า สำหรับผู้คนจะรู้สึกไม่สบายเมื่อถูกแสงแดด ได้แก่ เมื่อแสงแดดถูกผิวหนังโดยทำให้รู้สึกร้อนไม่สบายตัวต้องหาร่มเงาเพื่อป้องกันแดด แสงแดดส่องเข้าตาจากการสะท้อนของรถที่จอดไว้หรือรถที่วิ่งผ่านทำให้รู้สึกไม่สบายตาได้รับกวนกิจกรรมที่ผู้คนกำลังทำอยู่ทั้งภายนอกและภายในอาคาร เช่น แสงสะท้อนเข้าตาบวกรวมสมาธิในการดูงานศิลปะในแกลอรีหรือแสงสะท้อนเข้าตาคนในร้านค้า และลูกค้ามองไม่เห็นความเคลื่อนไหวหน้าร้านค้าเพราะต้องเอาผ้าใบลงเพื่อบังแดด นอกจากนั้นแสงแดดยังทำให้สินค้าบางประเภท เช่น กระดาษ ชำรุดเสียหายได้

การปกป้องจากแสงแดด ปกป้องถาวรได้โดยใช้อาคาร ได้แก่ การทำหลังคาถาวร หลบแดดภายในร้าน ใหนักในร้าน เป็นต้น ปกป้องชั่วคราว ได้แก่ ติดผ้าใบ เอาผ้าบัง เป็นต้น

3.3 ฝน มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่

ผลกระทบจากฝน ฤดูฝนนับเป็นช่วงนอกฤดูท่องเที่ยว (low season) ฝนทำให้เดินทางได้ไม่สะดวก เมื่อถูกฝนตัวเปียกคนจะรู้สึกไม่สบายตัวทุกคนจึงต้องหาที่หลบฝน เมื่อฝนตกจึงไม่มีคนเดินไปมาริมถนนไม่มีคนเดินทางมาร้านค้าส่งผลให้การค้าหยุดชะงัก รวมถึงยังทำให้พื้นเปียกและน้ำท่วมขัง

การปกป้องจากฝน ปกป้องถาวรโดยใช้อาคาร ได้แก่ ทำหลังคาคลุมถนน ทำกันสาดยื่น หลบฝนภายในร้าน รวมถึงฝ้าระวังดูแลซ่อมแซมร้านไม่ให้น้ำรั่วซึม

3.4 มลภาวะทางสิ่งแวดล้อมทาง

ฝุ่นจะมีผลกระทบทั้งบริเวณจุดกำเนิดและแผ่กระจายออกไปในวงกว้างทั่วทั้งย่าน ส่วนอากาศเสีย เสียงดัง และขยะมีผลกระทบจุดกำเนิดแต่มีรัศมีกระจายออกไปในวงจำกัด มลภาวะทางสภาพแวดล้อม มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่

ผลกระทบจากฝุ่น เกิดฝุ่นที่ทำให้รู้สึกไม่สบายมาจากรถยนต์ที่หนาแน่นและติดขัดบนท้องถนนซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยไม่รู้ตัว ปนเปื้อนในอาหาร รวมถึงฝุ่น PM 2.5 ที่ทำให้ลูกค้าไม่ออกจากบ้าน

ผลกระทบจากอากาศเสียและควัน กระทบต่อสุขภาพโดยไม่รู้ตัว คนจะไม่ค่อยอยากมาเดินในบริเวณนั้น

ผลกระทบจากเสียงดัง เกิดเสียงที่ทำให้รู้สึกไม่สบายจากเสียงรถยนต์ที่สัญจรไปมา เสียงคนตะโกนขายของเรียกลูกค้า เสียงตะโกนโบกรถ และเสียงเปิดเพลงในช่วงเวลากลางวัน ในช่วงกลางคืนเกิดจากเสียงเก็บร้าน

ผลกระทบจากขยะ มีปัญหาเฉพาะบริเวณพื้นที่จุดรวมทิ้งขยะก่อนถึงเวลาเก็บขยะของสำนักงานเขต มีกองขยะขนาดใหญ่ มีกลิ่นเหม็น ส่งผลให้คนไม่อยากมาและส่งผลต่อผู้ที่อยู่อาศัย

4. ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในย่าน

4.1 ความแตกต่างในหลักการระหว่างการค้าส่งกับการปลีก

การค้าส่ง ให้ความสำคัญกับรายได้เกิดจากคนซื้อแต่ละครั้งมาซื้อไปจำนวนมาก ส่วนการค้าปลีก ให้ความสำคัญกับจำนวนคนเดินเท้าเพื่อสร้างโอกาสในการค้าขาย

4.2 บริการอื่น ๆ

นอกจากการค้าขายแล้วมีการหารายได้จากบริการอื่น ๆ อันได้แก่ ให้เช่าพื้นที่ค้าขาย บริการให้เช่าที่จอดรถส่วนตัว และบริการรับฝากรถเข็นขายของ เป็นต้น

5. มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

5.1 ปรัชญาการค้าขาย

สำเพ็งที่ดำรงอยู่ได้ด้วยความสำเร็จ (Specialist) เจ้าของร้านต้องเชี่ยวชาญในธุรกิจเป็นอย่างมากทั้งสินค้าประเภทเครื่องใช้ อาหาร หรือทองคำ จึงกล่าวได้ว่า มีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สาขาวรรณกรรมพื้นบ้านซึ่งถ่ายทอดอยู่ในวิถีชีวิตชาวบ้าน คือ ปรัชญาการค้าขาย เนื่องจากมีการแข่งขันสูงร้านที่อยู่มาได้ยาวนานจึงมีวัฒนธรรมหลักการการค้าขายเพื่อเป็นผู้ชนะสั่งสอนส่งต่อให้รุ่นต่อไป

5.2 การไหว้เจ้า

การไหว้เจ้า คือ แสดงความกตัญญูการสำนึกในบุญคุณของสรรพสิ่ง ไหว้บรรพบุรุษ ไหว้ตุ๋นเอี้ยง (เจ้าในบ้าน) ที่บ้าน หรือ ไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ไหว้ปีซง ในบริเวณนั้นต้องมีศาลเจ้า วัดจีนที่คนนับถือ หรือเจ้า ตามเทศกาล วันเกิดของเทพองค์นั้น ๆ จึงกล่าวได้ว่า มีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สาขาแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณีและเทศกาล คือ การไหว้เจ้า

5.3 เทศกาลประจำปี

อิทธิพลของเทศกาลที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพและพฤติกรรมของผู้คนที่เข้ามาในพื้นที่โดยสังเกตเห็นและจดจำได้จากสภาพการจราจรที่ติดขัดในช่วงเทศกาลนั้น เนื่องจากมีผู้คนเข้ามาทำกิจกรรมในพื้นที่ในช่วงเวลาเดียวกันเป็นจำนวนมาก มีเทศกาลที่ผู้คนทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ให้ความสำคัญ ได้แก่ เทศกาลตรุษจีน สังเกตเห็นและจดจำได้จากการประดับตกแต่งด้วยโคมไฟจีนเจียจี คนมาไหว้ศาลเจ้า เทพเจ้า มีพิธีกรรมเซตสิ่งโตความเชื่อของคนจีน สิ่งโตแวะมาทำให้ค้าขายรุ่งเรืองโดยร้านค้าจะให้เงินเป็นสิ่งตอบแทนหรือตามความเชื่อจะให้ส้ม เทศกาลสารทจีนและเทศกาลเซ็งเม้ง มีคนมาซื้อกระดาษและมาซื้อของแห้ง เทศกาลไหว้พระจันทร์ซึ่งเริ่มรื้อฟื้นกลับมาอีกครั้งจากที่มีน้อยมา 20 ปี (พ.ศ. 2545) ในระดับชุมชนย่านเจริญไชยซึ่งเริ่มจุดเรื่องความเชื่อและความสำคัญของวันไหว้พระจันทร์ซึ่งตรงกับวันชาติจีนขึ้นมาอีกครั้ง ต่อมาจึงมีปริมาณมากขึ้นที่เลี้ยงบ้วยเอี้ยะและตลาดน้อย รวมถึงเทศกาลกินเจและเทศกาลไหว้บ๊ะจ่างที่เป็นเทศกาลที่สำคัญด้วยเช่นกัน จึงกล่าวได้ว่า มีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สาขาแนวปฏิบัติทางสังคม

พิธีกรรม ประเพณีและเทศกาล คือ เทศกาลตรุษจีน เทศกาลสารทจีน เทศกาลเซ็งเม้ง เทศกาลไหว้พระจันทร์ เทศกาลกินเจ และเทศกาลไหว้บ๊ะจ่าง

5.4 อาหารรสชาติดั้งเดิม

วัฒนธรรมอาหาร การกิน บางอย่างก็เป็นสูตรอาหารดั้งเดิมจากเมืองจีนแท้ ๆ จึงกล่าวได้ว่า มีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สาขาความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล

6. การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

6.1 ทางเดินเท้า

ทางเดินเท้า มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ สะดวกที่สุด เดินเข้าถึงได้ทุกแห่ง เดิน-หยุดแวะตามความสนใจได้อย่างอิสระสามารถชื่นชมบรรยากาศ ถ่ายรูป ชิม แวะ ฟัง หรือทำกิจกรรมเกี่ยวเนื่องได้หลากหลาย ได้รายละเอียดมากที่สุด ได้สัมผัสรับรู้ใกล้ชิดเห็นชัดและจดจำได้ง่าย และใช้ออกกำลังกายได้ เป็นต้น ทางเดินเท้ามีการใช้งานเพื่อให้คนเดินเท้า เดินหาซื้อของ เดินท่องเที่ยว และเดินไหว้พระ มีข้อจำกัด คือ หัวของจำนวนมากไม่ได้ และในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) ยังพบความไม่สะดวกสบายเท่าที่ควร เช่น ไม่มีที่นั่ง ห้องน้ำหยาก เป็นต้น ทางเดินเท้าสำคัญมากแต่สำคัญน้อยลงสำหรับร้านที่มีลูกค้าประจำมาก

ทางเดินเท้าควรปรับปรุงให้นำเดินโดยสร้างเส้นทางเดินเท้าขึ้นให้ชัดเจน ต้องเดินได้ดี มีพื้นที่เดินเท้าเพียงพอ ปราศจากอุปสรรคสิ่งขีดขวาง สร้างความรู้สึกปลอดภัยตอนกลางคืนด้วยการเพิ่มไฟฟ้าแสงสว่าง เพิ่มป้ายบอกทางไปสถานที่ท่องเที่ยว ปรับปรุงให้พื้นเรียบสามารถใช้งานได้ดีปรับปรุงให้ภูมิทัศน์สวยงามสะอาดตา และมีทุกอย่างที่ต้องการในชีวิตประจำวันอยู่ในระยะเดิน เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร หรือ สวนสาธารณะ เป็นต้น

6.2 ยานพาหนะที่ใช้ล้อและถนน (ล้อ)

ยานพาหนะที่ใช้ล้อวิ่งไปบนถนน มีการใช้งานเพื่อคนที่ใช้รถยนต์ส่วนตัว รถรับจ้าง รถเข็น จักรยาน รถสามล้อ แท็กซี่ วินมอเตอร์ไซด์ คิวรถ แกร็บ (Grab) และที่จอดรถ รวมถึงเป็นเส้นทางเดินรถประจำทางและป้ายหยุดรถประจำทาง

6.2.1 รถยนต์ส่วนตัว รถรับจ้าง รถสามล้อ แท็กซี่ วินมอเตอร์ไซด์ คิวรถ แกร็บ (Grab) รถเข็น และที่จอดรถ

รถยนต์ มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ มีความเป็นส่วนตัวมากที่สุด สะดวกเมื่อมาซื้อของหรือมาส่งของจำนวนมาก สะดวกเมื่อต้องเดินทางมาทั้งครอบครัว (มีเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ) เช่น มาไหว้เจ้า มาทำธุระส่วนตัวที่สำคัญ เป็นต้น สะดวกกับคนที่ตั้งใจมาซื้อสินค้าโดยการโทรสั่งก่อนแล้วมาแวะจอดรถรับของหน้าร้านภายในระยะเวลาอันสั้นได้ หรือจำเป็นต้องใช้เมื่อไม่มีระบบส่งขนมวลชนที่สะดวกสบายอยู่ใกล้ต้นทางหรือปลายทาง เป็นต้น แต่มีข้อด้อยเนื่องจากสะดวกน้อยที่สุดจากการจราจรที่ติดขัดและต้องมีที่จอดรถจึงควรใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้น

รถจักรยานยนต์ มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ สะดวกและรวดเร็ว เมื่อใช้ขนส่งของจำนวนไม่มากนักในระยะทางไม่ไกลนัก ใช้พื้นที่จอดรถน้อย เป็นต้น แต่มีข้อด้อย เนื่องจากใช้ขนส่งสินค้าได้ในจำนวนน้อย

รถสามล้อ มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ ใช้ขนส่งของจำนวนมาก ระยะทางไม่ไกลมาก หรือเรียกสามล้อให้ไปจอดส่งของตรงบริเวณที่จอดรถไว้ในพื้นที่รอบนอก เช่น วัดจักรวรรดิ และมีความสำคัญในเชิงสัญลักษณ์สำหรับนักท่องเที่ยวที่มากกรุงเทพฯก็ต้องมานั่งรถสามล้อให้ได้สักครั้งหนึ่ง เป็นต้น แต่มีข้อด้อยเนื่องจากคิดค่าโดยสารแบบตึกราคาเหมาจ่ายค่อนข้างแพงจึงควรปรับปรุงให้มีมาตรฐานค่าบริการ

แท็กซี่ มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ คล้ายรถยนต์ส่วนตัวจึงมีความสะดวกสบายเป็นส่วนตัว เดินทางมาเป็นครอบครัวได้ นั่งสบายเนื่องจากมีระบบปรับอากาศ สะดวกในการเดินทางมาสถานที่ในถนนทรงวาดซึ่งอยู่ห่างไกลจากสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน (สถานีวัดมังกร) ใช้บรรทุกของจำนวนมากเดินทางระยะไกลได้ รวมถึงราคามีมาตรฐานตามมิเตอร์ แต่มีข้อด้อยเนื่องจากควรปรับปรุงมาตรฐานการบริการ ยกตัวอย่างเช่น การปฏิเสธผู้โดยสารทั้งคนไทยและคนต่างชาติ เป็นต้น

วินมอเตอร์ไซด์ มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ สะดวกเมื่อใช้เดินทางในช่วงเวลาเร่งด่วน ขนส่งสิ่งของจำนวนไม่มากนักในระยะทางไม่ไกลนัก ใช้พื้นที่จอดรถน้อย เป็นต้น

แกร็บ (Grab) มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ สะดวกเนื่องจากเรียกได้ผ่านแอป ฯ จึงเป็นที่นิยมของคนรุ่นใหม่ ใช้บริการได้หลากหลายทั้งโดยสาร ส่งเอกสารหรือสิ่งของ รวมถึงบริการจ้างหัวส่งอาหาร

รถเข็น มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ ขนส่งของจำนวนมาก ระยะทางใกล้ ๆ เป็นต้น

6.2.2 จักรยานและที่จอดรถจักรยาน

มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ ใช้เดินทางได้ไกลและรวดเร็วกว่าเดินเท้า สำหรับใช้เดินทางในชีวิตประจำวันในระยะใกล้ ๆ บรรทุกของจำนวนน้อย และได้ออกกำลังกายขณะที่มีเส้นทางจักรยานต้องไม่ใหญ่ปั่นจักรยานได้ปลอดภัย ต้องปั่นได้ดี มีพื้นที่ทางจักรยานกว้างเพียงพอ ปราศจากอุปสรรคสิ่งกีดขวาง รวมถึงต้องมีที่จอดจักรยาน จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ ยกตัวอย่างเช่น ทริปปั่นชมวัด ชมบรรยากาศชุมชนในซอยเล็ก ๆ หยุดแวะร้านค้ารถเข็นซื้ออาหาร บางทริปปั่นเส้นทางท่องเที่ยวโดยนั่งเรือโดยสารแล้วมาปั่นจักรยานต่อ เป็นต้น เป็นการจัดเส้นทางทัวร์จักรยานเที่ยวชมมรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งการจัดเส้นทางทัวร์จักรยานดังกล่าวต้องมีเส้นทางที่น่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน และต้องไม่รบกวนชุมชน ควรตอบแทนชุมชน เช่น แวะร้านค้าในชุมชน เป็นต้น

6.2.3 เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางและป้ายหยุดรถประจำทาง

มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ ใช้เส้นทางเข้า-ออกนอกพื้นที่ในราคาประหยัดที่สุด ลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว ลดความหนาแน่นของการจราจร เหมาะสำหรับผู้ใช้โดยสารที่ไม่ต้องขนสิ่งของจำนวนมาก เช่น นักท่องเที่ยว เป็นต้น แต่มีข้อด้อยเนื่องจากต้องรอคอยรถโดยสารเป็นระยะเวลานาน ป้ายหยุดรถประจำทางอาจอยู่ไกลจากบ้านหรือจุดหมายปลายทางเกินระยะเดินเท้า ควรปรับปรุงด้านความปลอดภัยของผู้โดยสาร ปรับปรุงให้ตรงต่อเวลา และปรับปรุงให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวกสบายมากขึ้นโดยเฉพาะจุดพักคอยรถโดยสาร เช่น มีที่นั่งพักคอย เป็นต้น

6.3 เส้นทางระบบรถไฟฟ้าและสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน (ราง)

มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ สถานีอยู่ใกล้จุดรวมกิจกรรมหรือสถานที่สำคัญจึงสะดวกสามารถเดินทางต่อไปได้ทุกที่ในระยะทางไม่ไกลนัก ไม่ได้รับผลกระทบจากรถติด สะดวกคล่องตัว ไม่ต้องหาที่จอดรถ เชื่อมต่อโครงข่ายระบบขนส่งมวลชนที่สำคัญ รวมถึงได้เห็นวิถีชีวิต ชุมชน แต่มีข้อด้อยที่ค่าโดยสารมีราคาแพง และเมื่อสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินอยู่ไกลจากบ้านหรือจุดหมายปลายทางเกินระยะเดินเท้าจึงควรเพิ่มที่จอดรถส่วนตัวไว้รอบนอก

6.4 เส้นทางเรือโดยสารและท่าเรือโดยสาร (เรือ)

มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่ เดินทางได้ในแม่น้ำจึงสะดวกที่สุดเมื่อใช้ข้ามฟากและเดินทางด้วยแม่น้ำลำคลอง มีหลายเส้นทางโดยสารให้เลือก สะดวกสบายคล้ายรถเมล์ และต่อเชื่อมกับระบบขนส่งมวลชนหลักได้ เป็นต้น เหมาะสำหรับผู้ใช้โดยสารที่ไม่ต้องขนสิ่งของจำนวนมาก เช่น นักท่องเที่ยว แต่มีข้อด้อยเนื่องจากหากมีที่อยู่อาศัยหรือจุดหมายปลายทางห่างไกลจากท่าเรือเกินระยะเดินเท้าจะต้องต่อรถมา ขนของไม่สะดวก ท่าเรืออยู่ไกลจากสถานที่สำคัญส่วนใหญ่ในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) ควรปรับปรุงท่าเรือให้สามารถมองเห็นได้เด่นชัดขึ้น พัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้าใต้ดิน

7. เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว

เวลาที่ผู้คนเดินอยู่ในย่าน ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเดินเท้าท่องเที่ยวในย่านใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง มีจุดเด่นหรือเหตุผลที่ผู้คนเลือกมาย่านนี้ คือ ให้อาหาร มีของกินเยอะ และมีของให้เลือกซื้อหลากหลาย ผู้คนมาเดินเลือกซื้อของในช่วงเช้าถึงช่วงบ่าย และมาเดินเลือกซื้ออาหารริมทางในช่วงค่ำ

8. พฤติกรรมของผู้คน

8.1 พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้คน

วัฒนธรรมความเชื่อของคนต่างรุ่น คนรุ่นเก่า มองว่าวัฒนธรรมความเชื่อกำลังเสื่อมลง ธรรมเนียมการไหว้เจ้าที่การไหว้เจ้า คือ แสดงความกตัญญูการสำนึกในบุญคุณของสรรพสิ่งแบบเมื่อ 30-40 ปีก่อน (ปี พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2535) ลดน้อยลง และมองคนรุ่นใหม่ว่ามีวัฒนธรรมความ

เชื่อไม่ลึกซึ้ง ความเชื่อมองเห็นได้ชัดจากการใส่เสื้อสีแดงในเทศกาลตรุษจีน ไหว้เจ้าเพื่อขอโชคลาภ และเจ้าองค์สุดท้ายที่จะไหว้กัน คือ ไฉ่ซิงเอี้ย คนต่างรุ่นจึงมีมุมมองต่อวัฒนธรรมความเชื่อต่างกัน

วิถีชีวิตคนเมือง เทศกาลที่ทำซึ่งมาจากสังคมเกษตรไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) จึงจะค่อย ๆ ลบเลือนลงไปเรื่อย ๆ ซึ่งเห็นได้ในช่วงเทศกาลตรุษจีนที่มีสัดส่วนการจัดพิธีการไหว้น้อยลงและมีพิธีที่ต้องลดลง

วิธีการเดินทาง วิธีการเดินทางที่สำคัญของคนนอกพื้นที่ ได้แก่ รถยนต์ส่วนตัว รถไฟฟ้าใต้ดิน (MRT) จักรยายนต์ Grab รถเมล์ และเรือ ส่วนวิธีการเดินทางที่สำคัญของคนในพื้นที่ ได้แก่ เดินเท้า รถไฟฟ้าใต้ดิน (MRT) รถโดยสารประจำทาง มอเตอร์ไซค์รับจ้าง จักรยายนต์ส่วนตัว และรถยนต์ส่วนตัว

8.2 ลักษณะของผู้คน มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่

คนในพื้นที่ ผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่

ผู้ค้าในพื้นที่ ผู้ที่ใช้อาคารเปิดเป็นร้านค้าหรือผู้ที่ใช้อาคารและพื้นที่ด้านหน้าอาคารเปิดเป็นร้านค้า และกลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าหรือขนส่งสินค้าในพื้นที่ ได้แก่ เจ้าของร้าน ลูกจ้างร้านค้า เป็นต้น

ผู้ค้าภายนอก คนจากภายนอกพื้นที่ ได้แก่ แผงลอย รถเข็น เป็นต้น ซึ่งเข้ามาตั้งร้านขายของหน้าร้านของผู้ค้าในพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งกับผู้ค้าในพื้นที่เรื่องสิทธิ์การใช้ประโยชน์บนพื้นที่ที่ซับซ้อน ซึ่งบางส่วนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น

ลูกค้าใหม่-ลูกค้าประจำ กลุ่มคนที่ตั้งใจมาซื้อของ

ผู้มาทำงานเป็นครั้งคราว ผู้คนที่มาเป็นครั้งคราวเนื่องจากความจำเป็นบางอย่าง ได้แก่ พนักงานออฟฟิส (ธนาคาร) นักศึกษา เป็นต้น

ผู้มาเยี่ยมเยือนหรือนักท่องเที่ยว กลุ่มคนที่มาเดินเที่ยวเล่นเที่ยวชมทั้งคนไทยและคนต่างชาติ

8.3 ความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อมของผู้คน

ทางเท้าหน้าและไม้ยืนต้นด้านหน้าอาคาร เจ้าของบ้านหรือร้านค้ามองว่าทางเท้าหน้าร้านว่าเป็นสิทธิ์ของตนไม่ได้มองว่าเป็นที่สาธารณะ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม้ยืนต้นถูกมองว่ากีดขวางหน้าร้านและไม่มีประโยชน์ เจ้าของบ้านมองต้นไม้ใหญ่สร้างปัญหาพุ่มไม้บดบังทัศนวิสัย กิ่งร่วงเป็นอันตรายและยื่นล้ำแนวถนนจนรู้สึกไม่ปลอดภัย เนื่องจากมุมมองเรื่องสิทธิ์ข้างต้นและไม้ยืนต้นไม่ได้ถูกระบุความสำคัญหรือการใช้งานไว้ให้ชัดเจน ต้นไม้จึงมักจะถูกตัดทิ้ง

8.4 การปรับตัวจากการระบาดของไวรัสโควิด-19 ของผู้คน

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ได้แพร่ระบาดและส่งผลกระทบต่อประชาชนในประเทศไทยอย่างเห็นได้ชัดตั้งแต่ช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ.2563 ซึ่งภาครัฐได้จัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ขึ้นเพื่อบริหารสถานการณ์เรียกโดยย่อว่า "ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19" จนสถานการณ์เริ่มคลี่คลายลงในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.2565 กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศยกเลิกโควิด-19 จากการเป็นโรคติดต่ออันตราย และกำหนดให้เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง จึงได้ปิดศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 ดังกล่าวลง ผลของการระบาดของไวรัสโควิด-19 ในช่วงระหว่างการระบาดรุนแรงกับช่วงหลังการระบาดเริ่มคลี่คลาย (วิกิพีเดีย, 2566b) มีคุณลักษณะที่สำคัญ อันได้แก่

8.4.1 ช่วงระหว่างการระบาดรุนแรง

คนในพื้นที่ จะปิดร้านหรือปรับตัว กล่าวคือ เลิกปิดร้านเนื่องจากผู้อยู่อาศัยรู้สึกกลัวจึงอยู่แต่ในบ้านไม่กล้าไปไหน เจ้าของกิจการมีทางเลือกตัดสินใจปิดกิจการ เปลี่ยนอาชีพคินห้องเช่า และตัดสินใจไม่สืบทอดธุรกิจร้านค้าเก่าแก่แบบครอบครัว ส่วนลูกจ้างแรงงานต่างด้าวได้รับผลกระทบเช่นกันเนื่องจากเมื่อกิจการร้านค้าปิดตัวลงไม่มีงานจึงเลือกอพยพกลับถิ่นฐานอย่างกระชั้นชิดเนื่องจากไม่มั่นใจสถานการณ์การระบาดของเชื้อโรคและกลัวปิดประเทศ ส่วนร้านค้าที่เลือกปรับตัวโดยเจ้าของกิจการเลือกปิดร้านชั่วคราว หรือเลือกปรับตัวให้ยังค้าขายได้โดยมีวิธีการ เช่น เปิดร้านเว้นวัน (อาทิตย์ละ 3 วัน) ปิดร้านเร็วขึ้น เป็นต้น แต่ละร้านพยายามป้องกันตัวกันด้วยวิธีการ เช่น จัดโต๊ะชำระเงินที่มีฉากกั้น เปิดหน้าร้านให้แคบลง และจัดที่พักคอยให้ไรเดอร์ที่มารับสินค้า เป็นต้น เพื่อให้สามารถเปิดร้านขายของได้ ส่วนร้านค้าที่มีคนติดเชื้อมักปิดร้านกักตัวระยะหนึ่ง ลูกจ้างแรงงานต่างด้าวที่ได้รับผลกระทบมีทั้งลดวันทำงานลดค่าจ้าง ให้คนงานกระจายตัวกันลดความแออัด หรือจำเป็นต้องให้หยุดเนื่องจากลูกจ้างวัยรุ่นอาจนำเชื้อมาติดผู้สูงอายุในบ้านได้ โดยมีมาตรการช่วยเหลือ ได้แก่ ไม่ต้องมาทำงานแต่จ่ายค่าจ้างให้ครึ่งหนึ่ง เป็นต้น ลูกค้าในพื้นที่มาซื้อเฉพาะที่จำเป็นจริง ๆ งดการพบปะ

คนนอกพื้นที่ จะไม่มาหรือปรับตัว กล่าวคือ ผู้คนที่ไม่มาเนื่องจากผู้คนไม่ออกจากบ้าน ผู้มาติดต่อธุรกิจซื้อของน้อยลงไม่ถึงร้อยละ 50 นักท่องเที่ยวไม่มา ผู้คนที่มาปรับตัวโดยเปลี่ยนมาใช้บริการไรเดอร์หิ้วของ ผู้มาติดต่อธุรกิจปรับตัวโดยโทรมาสั่งซื้อและนัดหมายเมื่อมีความจำเป็นของแล้วเข้ามารับเป็นช่วงเวลา เพื่อลดความแออัด นักท่องเที่ยวที่มา เช่น มาซื้อหมูแผ่น ส่งกลับเมืองจีน เป็นกลุ่มที่พำนักอยู่ภายในประเทศซึ่งเป็นส่วนน้อย

8.4.2 ช่วงหลังการระบาดเริ่มคลี่คลาย

คนในพื้นที่ เจ้าของกิจการจะปรับแผนธุรกิจและรักษาลูกค้าประจำ กล่าวคือ เจ้าของกิจการปรับแผนการทำงานให้สั้นลงเพื่อเตรียมรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น ร้านขายส่งแห่งหนึ่งสต็อกสินค้าน้อยลง แกลอรี่แสดงงานศิลปะแห่งหนึ่งจัดแผนการแสดงผลงานศิลปะไว้

ล่วงหน้าด้วยระยะเวลาจองที่สั้นลงเหลือ 3 เดือน จากปกติ 6 เดือน ถึง 1 ปี เพื่อลดความเสี่ยงต่อความเสียหายหากเกิดสถานการณ์โรคระบาด เป็นต้น เจ้าของธุรกิจรักษาลูกค้าประจำ รักษาบรรยากาศการค้าขาย ปรับรูปแบบการทำธุรกิจ เช่น ดึงดูดลูกค้าประจำให้มาร้านซึ่งส่งผลให้บรรยากาศการค้าขายคึกคัก และใช้เทคโนโลยีช่วยในการทำธุรกิจโดยทำร้านค้าระบบออนไลน์มากขึ้น เป็นต้น

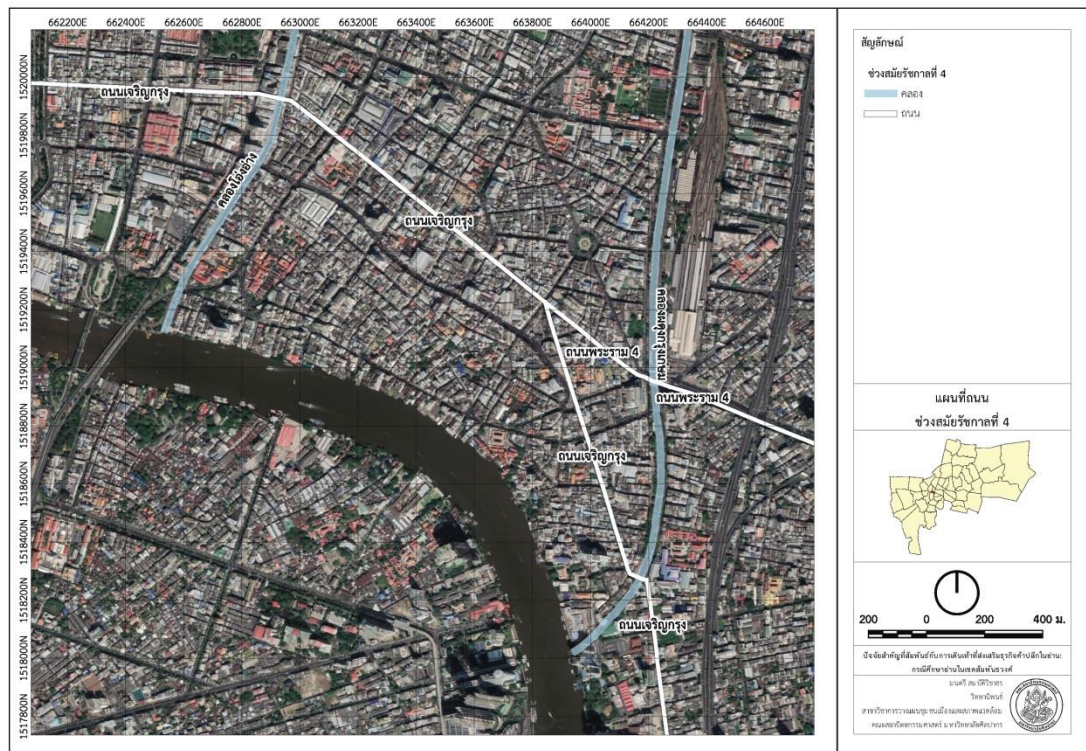
คนนอกพื้นที่ ผู้คนกลับมาตามปกติเหมือนก่อนโควิดได้ร้อยละ 80 ถึง 90 ผู้คนกลับมาใช้จ่ายโดยประหยัดมากขึ้น ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น คนซื้อของฝากน้อยลง ส่วนการทำธุรกิจลูกค้าเดิมจะดูสินค้าด้วยวิธีการอื่น ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการเดินทางมาที่ร้าน เช่น ใช้แอปพลิเคชันไลน์ (Line) หรือ ติดต่อทางอีเมลส่งรูปสินค้าและเจรจาธุรกิจเพื่อตัดสินใจซื้อ ส่วนลูกค้าใหม่ยังต้องมาดูสินค้าจริงที่ร้านเพื่อตัดสินใจซื้อเช่นเดิม

ข้อมูลของพื้นที่ศึกษา

การศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของถนน สภาพทั่วไป และคุณลักษณะของตัวแปร อันได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ การใช้ประโยชน์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว พฤติกรรมของผู้คน และผู้คนที่เดินผ่านของพื้นที่ศึกษาเป็นรายถนนรวม 4 เส้น ได้แก่ ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด มีรายละเอียดดังนี้

ถนนเจริญกรุง

ถนนเจริญกรุง ตัดเป็นถนนขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากมีฝรั่งเข้าซื้อขอจิงทรงให้ตัดถนนขึ้นพร้อมกัน 3 สาย ได้แก่ ถนนเจริญกรุง ถนนบำรุงเมือง และถนนเฟื่องนคร รวมถึงชุดคลองผดุงกรุงเกษม คลองมหาสวัสดิ์ คลองดำเนินสะดวกและคลองภาษีเจริญ ถนนเจริญกรุงนั้นเริ่มตั้งแต่ วัดพระเชตุพน สำเพ็ง และบางรัก ไปถึงบางคอกแหลมหรือถนนตก โดยให้สร้างตึกแถวชั้นเดียวไว้ 2 ข้างทางพระราชทานให้แก่พระราชโอรสและพระราชธิดาเพื่อเก็บผลประโยชน์จากค่าเช่าตึกแถวร้านค้าของชาวจีนและชาวต่างประเทศทำให้เกิดการขยายตัวทางการค้าสองฝากถนนเจริญกรุงมากขึ้น โดยพระองค์ได้ทรงให้สร้างไว้ใหญ่เพื่อการขยายตัวในอนาคต (The GLOBE, 2561)

รูปที่ 15 ถนนและคลองในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4

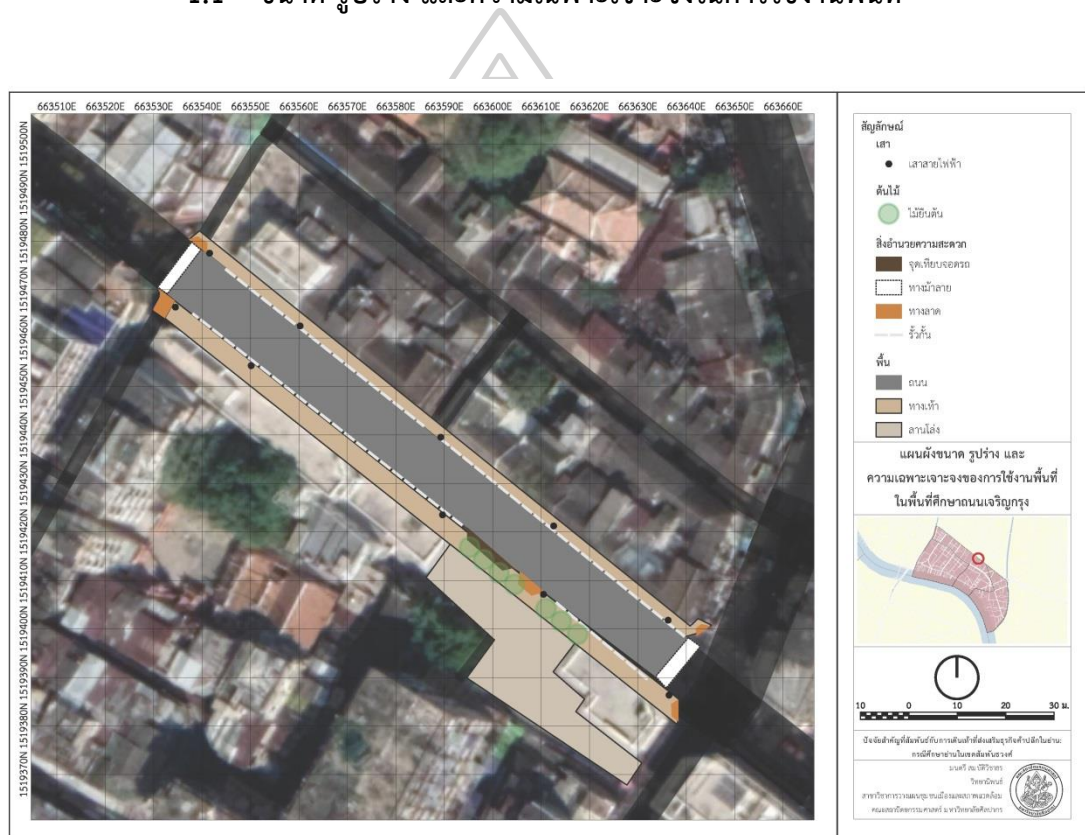
รูปที่ 16 สภาพแวดล้อมทั่วไปในถนนเจริญกรุง

ถนนเจริญกรุงเป็นถนนสายหลักกว้าง 4 ช่องจราจรซึ่งเดินทางเดียวและมีทางเท้าทั้งสองฝั่งโดยฝั่งทิศเหนือเป็นอาคารตึกแถวร้านค้าปลีกส่วนฝั่งทิศใต้ตลอดแนวเป็นพื้นที่ของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยสถานีวัดมังกรประกอบด้วยอาคารและลานโล่ง มีผู้คนสัญจรไปมาทั้งด้วยการเดินเท้า การขี่จักรยานส่วนบุคคล และการใช้บริการระบบขนส่งมวลชนสาธารณะตลอดทั้งวัน

1. ถนนเจริญกรุง : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่ และด้านหน้าอาคารชั้นล่าง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่

รูปที่ 17 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงของการใช้งานในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง

สภาพของพื้นที่ริมทาง ด้านคุณลักษณะของพื้นที่ ได้แก่ ถนน ทางเท้า ลานโล่ง และลานจอดรถ ปรากฏว่า ถนนเจริญกรุงมีถนนกว้าง 12 ม. 4 ช่องจราจร ยาว 143 ม. มีทางเท้าทั้งสองข้างโดยฝั่งทิศเหนือกว้าง 2 ม. ส่วนฝั่งทิศใต้กว้าง 3 ม. ซึ่งต่อเนื่องกับลานโล่งของสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินมีหน้ากว้าง 34 ม. ลึก 10 ม. มีพื้นที่รวม 610 ตร.ม. โดยพื้นที่ทางเท้าและพื้นลานโล่งสูงกว่าพื้นถนน

ด้านคุณลักษณะองค์ประกอบอื่น ๆ ของถนน ได้แก่ เสาสายไฟฟ้า คุณลักษณะของต้นไม้ ได้แก่ ไม้ยืนต้น และคุณลักษณะของสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ จุดเทียบ จอดรถ ทางม้าลาย ทางลาด และราวกัน ปรากฏว่า มีเสาสายไฟฟ้าบนทางเท้าทั้งสองฝั่งตลอดช่วง ถนนรวม 10 ต้น มีไม้ยืนต้นเป็นต้นหูกวาง รวม 7 ต้น ลักษณะทรงพุ่มโปร่งสูง 3.50 ม. ยกกระถาง ทรงกระบอกล้อมรอบขนาดเส้นทางศูนย์กลาง 2 ม. สูง 0.80 ม. กรูผิวด้วยหินขัด เรียงเป็นแนวอยู่ หน้าลานโล่งฝั่งทิศใต้รวมถึงจุดเทียบจอดรถหนึ่งแห่งที่มีลักษณะเว้าลึกเข้าไปในพื้นที่ทางเท้ากินพื้นที่ กว้างพอให้รถยนต์เทียบจอดได้ชั่วคราวพร้อมทางลาดหนึ่งแห่งซึ่งอยู่บริเวณเดียวกัน มีทางม้าลาย 2 แห่ง ที่หัวและท้ายของช่วงถนนคู่กับทางลาด และพบราวกันปิดกั้นตลอดแนวถนนทั้งสองฝั่งเว้นช่องโล่ง เฉพาะตรงบริเวณทางข้ามเป็นแผงกันโปร่งสูง 1.20 ม. วัสดุผิวเป็นสแตนเลส

ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทาง

คุณลักษณะของกิจกรรมการใช้งานพื้นที่ พบการใช้งานถนนเป็นเส้นทางสัญจรของรถยนต์และเป็นพื้นที่ ขนถ่ายสินค้า มีการใช้งานทางเท้าเป็นเส้นทางเดินเท้า เป็นพื้นที่จัดแสดงสินค้าของผู้ค้าในอาคาร ใช้ตั้ง ร้านค้ารถเข็นและแผงลอยส่งผลให้เกิดกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้า และใช้งานลานโล่งเป็นเส้นทาง ลัดเดินผ่านไปยังถนนแปลงนามและพบกิจกรรมหยุดแวะ อันได้แก่ ยืนคุยกัน นั่ง ลานเด็กเล่น เป็นต้น

รูปที่ 18 ลานโล่งในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง

รูปที่ 19 ทางเท้าฝั่งทิศเหนือในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง

ตารางที่ 8 กิจกรรมการใช้งานพื้นในถนนเจริญกรุง

ผู้ใช้งาน	การใช้งาน	ถนน	ทางเท้า	ลานโล่ง	ลานจอดรถ
ผู้ขับขี่รถยนต์	เส้นทางสัญจรของรถยนต์	มี	-	-	-
ผู้ขับขี่ จักรยานยนต์	เส้นทางสัญจรของจักรยานยนต์	มี	-	-	-
คนเดินเท้า	เส้นทางเดินเท้า	-	มี	มี	-
	พื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแวะ	-	มี	มี	-
ผู้ค้ารถเข็น	พื้นที่ตั้งร้านค้ารถเข็น	-	มี	-	-
ผู้ค้าแผงลอย	พื้นที่ตั้งร้านค้าแผงลอย	-	มี	-	-
ผู้ค้าในอาคาร	พื้นที่จัดแสดงสินค้า	-	มี	-	-
	พื้นที่ขนถ่ายสินค้า	มี	มี	-	-

กิจกรรมการใช้งานองค์ประกอบอื่น ๆ ของถนน พบการใช้งานเสาสายไฟฟ้า เพื่อเดินสายไฟฟ้าและสายสื่อสารให้กับอาคาร เป็นทำเลที่ตั้งของร้านค้ารถเข็นและแผงลอยโดยการอาศัยพึ่งส่งผลให้เกิดกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้า ผู้ค้าในอาคารใช้พื้นที่รอบเสาเป็นที่ตั้งวางสิ่งของ ไม่ยืนต้นใช้ตกแต่งด้านหน้าลานโล่ง จุดเทียบจอดรถใช้เทียบจอดรถชั่วคราวซึ่งมีทางลาดใกล้ใช้ข้ามพื้นต่างระดับและทางม้าลายคู่กับทางลาดใช้ข้ามถนนระหว่างทางเท้าทั้งสองฝั่ง ส่วนราวกันใช้เป็นแนวป้องกันรถยนต์ของผู้คนทุกคนเป็นหลัก ใช้ตกแต่งทางเท้า ใช้เป็นทำเลตั้งร้านค้ารถเข็นและ

ร้านค้าแผงลอยของผู้ค้า ใช้เป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแหวะของคนเดินเท้า เช่น หยุดฟังร่ายยืนรอ บางบริเวณผู้ค้าในอาคารใช้ราวกันเป็นบริเวณตั้งวางสิ่งของ

ตารางที่ 9 การใช้งานเสา ต้นไม้ และสิ่งอำนวยความสะดวกในถนนเจริญกรุง

ผู้ใช้งาน	การใช้งาน	เสา		ต้นไม้			สิ่งอำนวยความสะดวก			
		เสาสายไฟฟ้า	เสาไฟทางเดิน	ไม้ยืนต้น	ซุ้มไม้เลื้อย	ต้นไม้ใหญ่	จุดเทียบจอดรถ	ทางม้าลาย	ทางลาด	ราวกัน
A	เดินสายไฟฟ้าและสายสื่อสาร	มี	-	-	-	-	-	-	-	-
B	พื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแหวะ	มี	-	-	-	-	-	-	-	มี
E	ตั้งวางสิ่งของฟัง	มี	-	-	-	-	-	-	-	มี
C D	ตั้งร้านค้าฟัง	มี	-	-	-	-	-	-	-	มี
A	ตั้งวางถังขยะและกองขยะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A	ตกแต่ง	-	-	มี	-	-	-	-	-	มี
F	เทียบจอดรถชั่วคราว	-	-	-	-	-	มี	-	-	-
A	ใช้ข้ามถนน	-	-	-	-	-	-	มี	-	-
A	ใช้ข้ามพื้นต่างระดับ	-	-	-	-	-	-	-	มี	-
A	ใช้เป็นแนวป้องกันรถยนต์	-	-	-	-	-	-	-	-	มี

ผู้ใช้งาน:

A ผู้คนทุกคน

B คนเดินเท้า

C ผู้ค้ารถเข็น

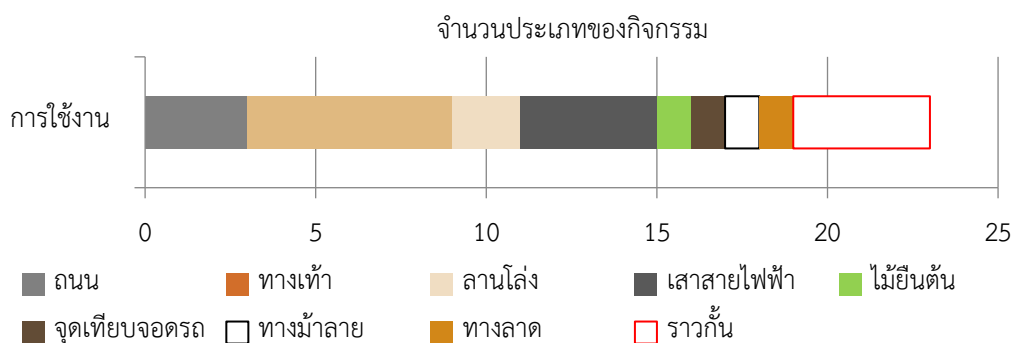
D ผู้ค้าแผงลอย

E ผู้ค้าในอาคาร

F ผู้ขับขี่รถยนต์หรือจักรยานยนต์

สรุปความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางถนน

เจริญกรุง

รูปที่ 20 ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางบนพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง

1.2 ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง

รูปที่ 21 คุณลักษณะของสภาพด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษานนทบุรี

สภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่าง คุณลักษณะด้านหน้าของอาคารตลอดช่วงถนน ได้แก่ หน้ากว้างของร้าน รูปแบบทางเข้า และรูปแบบหน้าร้าน ปรากฏว่า ถนนนนทบุรีมีแนวอาคารทั้งสองฝั่งถนน ฝั่งทิศเหนือเป็นอาคารสถานีรถไฟใต้ดินวัดมังกรและอาคารตึกแถวเว้นช่องทางเข้า-ออกระหว่างอาคารตรงช่วงกลางบล็อกหน้ากว้างของร้านค้ากว้างตั้งแต่ 4 ม. ถึง 8.8 ม. เรียงติดกัน ส่วนลักษณะประตูทางเข้าตั้งฉากกับถนน ประตูทางเข้าอาคารร้านค้าส่วนมากเป็นประตูเปิดโล่งและจัดแสดงสินค้าไว้ด้านหน้า ฝั่งทิศใต้เป็นอาคารตึกสำนักของการรถไฟฯ และอาคารสถานีวัดมังกรซึ่งมีประตูเป็นบานเปิดโล่งระหว่างทั้งสองอาคารเว้นเป็นลานโล่งหน้ากว้าง รูปแบบหน้าร้านบ่งบอกสินค้าที่ขาย มองเห็นสินค้าได้ทุกอย่าง ตกแต่งร้านให้ทันสมัยมีสินค้าใหม่ ๆ และร้านเก่าแก่ดั้งเดิม

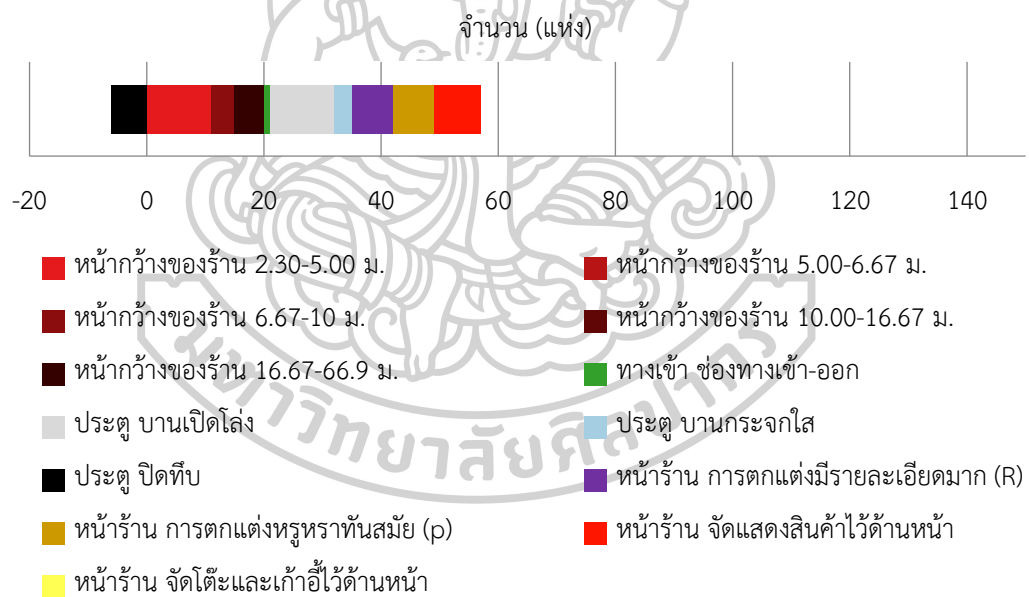
รูปที่ 22 แนวอาคารฝั่งทิศเหนือในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง

รูปที่ 23 ทางเท้าฝั่งทิศใต้ในพื้นที่ศึกษานนเจริญกรุง

รูปที่ 24 รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าริมถนนเจริญกรุง (Google, 2565)

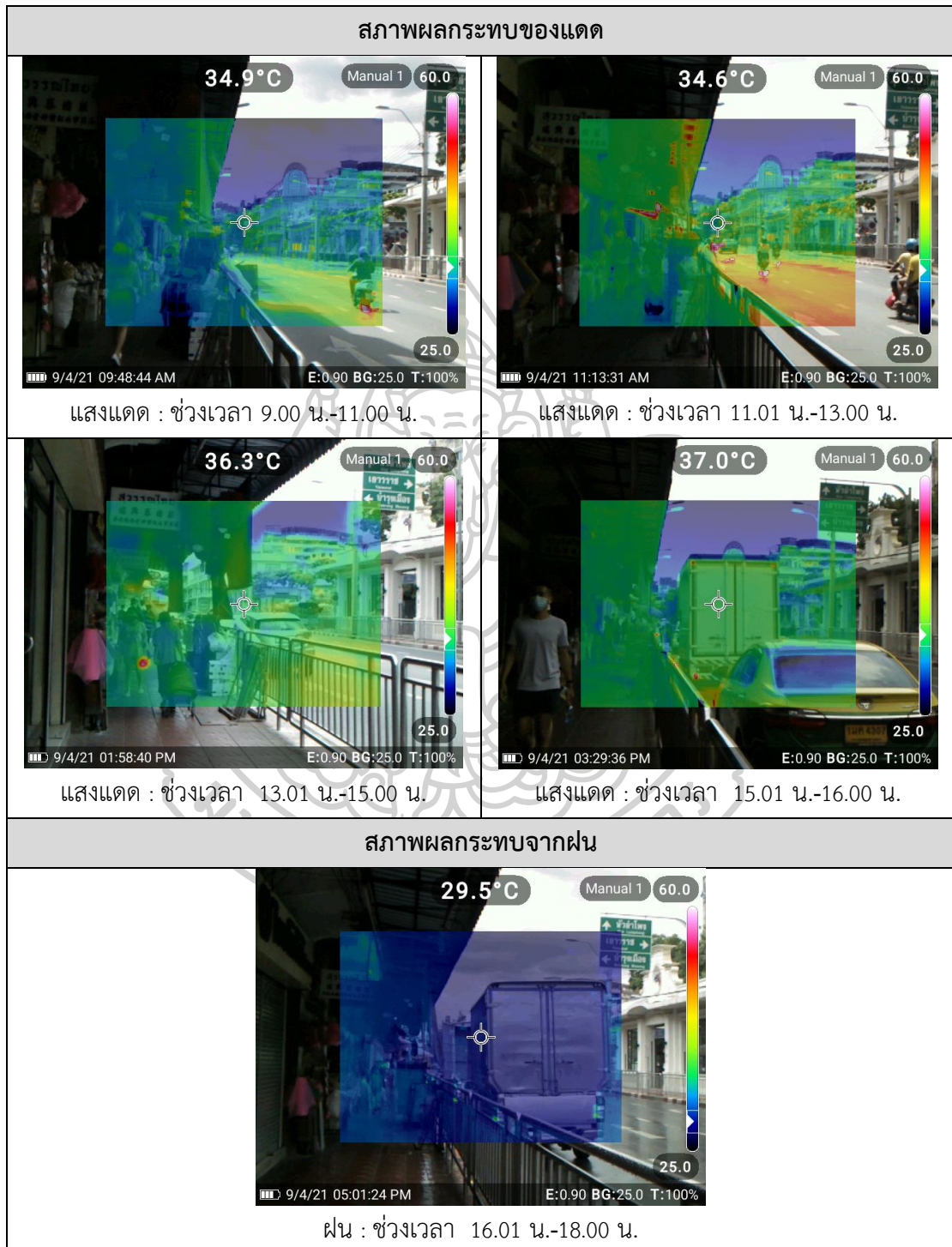
รูปที่ 25 คุณลักษณะของสภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง

2. ถนนเจริญกรุง : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ กิจกรรมเชิงลบจากกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย มีขอทานและคนไร้บ้านบริเวณทางเท้าฝั่งทิศใต้

3. ถนนเจริญกรุง : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ แสงแดดและฝน มีรายละเอียดดังนี้

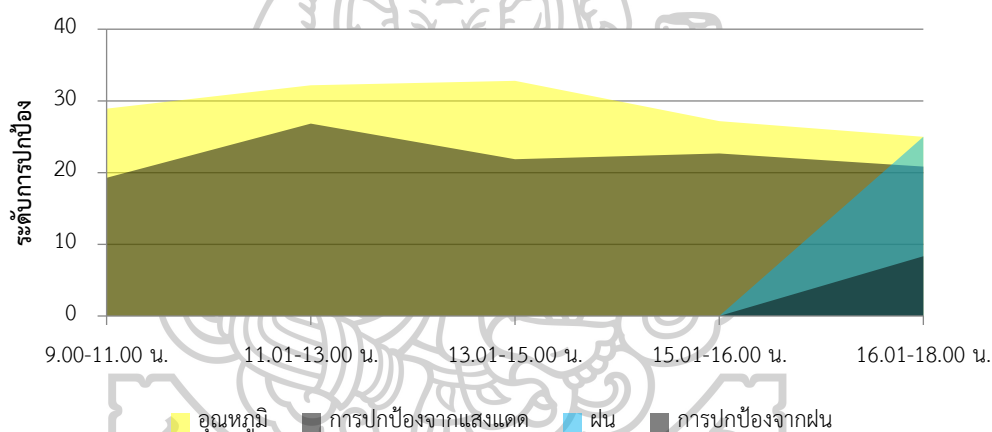

รูปที่ 26 สภาพผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง

แสงแดดและฝน พบว่าในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. 11.01 น. ถึง 13.00 น. 13.01 น. ถึง 15.00 น. และ 15.01 น. ถึง 16.00 น. มีแสงแดด และในช่วงเวลา 16.01 น. ถึง 18.00 น. มีฝน

ผลกระทบจากแสงแดด ในสภาพอากาศที่มีแสงแดด ในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. และ 11.00 น. ถึง 13.00 น. มีแสงแดดส่องถึงพื้นทางเดินเท้าฝั่งทิศใต้เนื่องจากกันสาดยื่นอาคาร สถานีรถไฟฟ้าช่วยปกป้องจากแสงแดดได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ในขณะที่ทางเดินเท้าฝั่งทิศเหนือมีร่มเงาเนื่องจากกันสาดยื่นและผ้าใบยื่นของร้านค้าชั้นล่างช่วยปกป้องจากแสงแดด ในช่วงเวลา 13.01 น. ถึง 15.00 น. และ 15.01 น. ถึง 16.00 น. มีร่มเงาเนื่องจากตัวอาคาร กันสาดยื่น และผ้าใบยื่นของร้านค้าชั้นล่างช่วยปกป้องจากแสงแดด

ผลกระทบจากฝน ส่วนในสภาพอากาศที่มีฝนในช่วงเวลา 16.01 น. ถึง 18.00 น. หลบฝนได้บางส่วนโดยมีกันสาดยื่นและผ้าใบยื่นช่วยปกป้องจากฝน

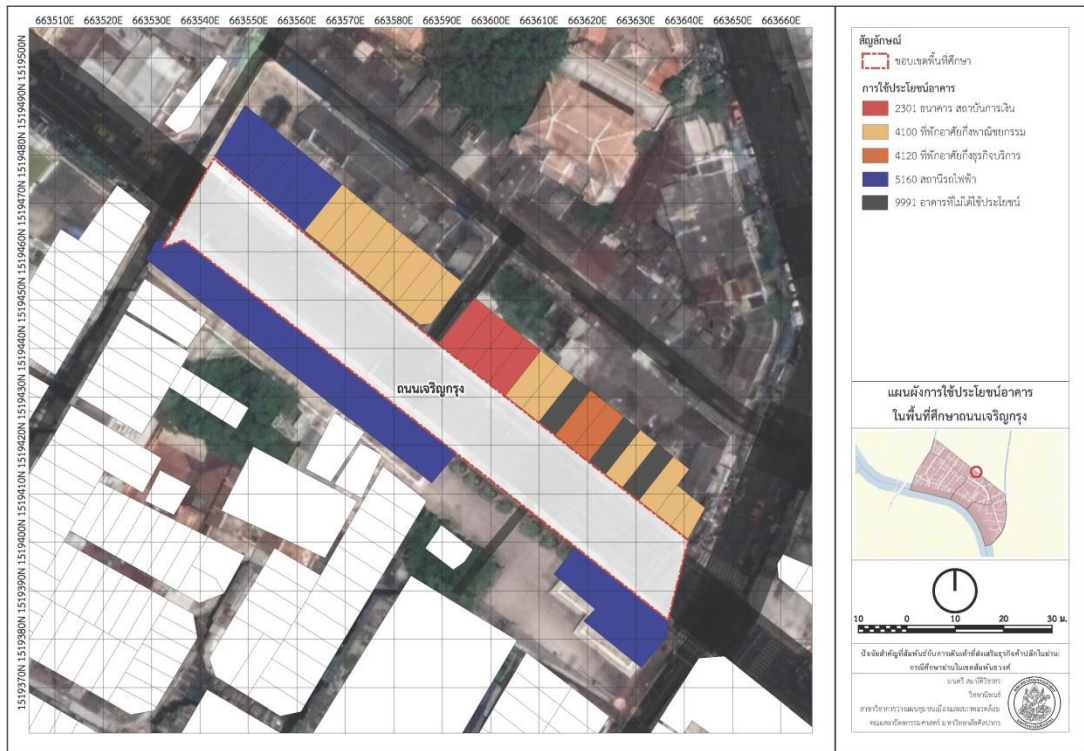
รูปที่ 27 ผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง

4. ถนนเจริญกรุง : การใช้ประโยชน์

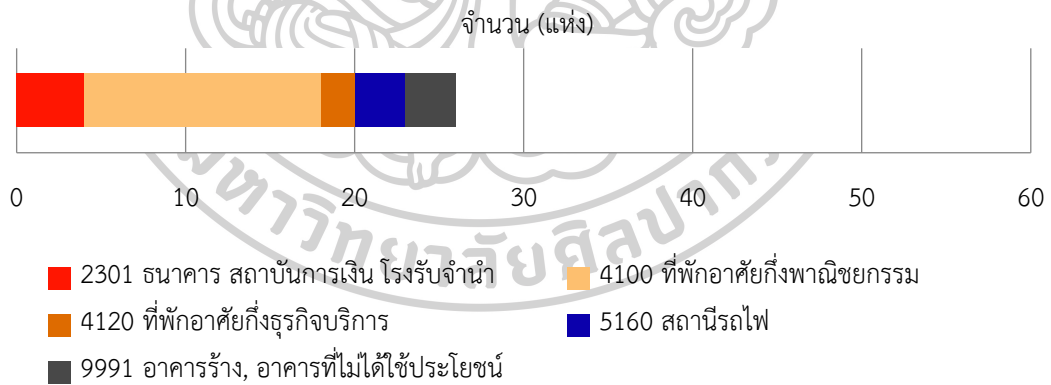
พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ การใช้ประโยชน์อาคาร และร้านค้าจำหน่ายสินค้าและบริการ และเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 การใช้ประโยชน์อาคาร

พบการใช้ประโยชน์อาคารตามการจำแนกและเรียงลำดับสัดส่วนร้อยละของจำนวนอาคารทั้งหมด 26 แห่ง จากมากไปหาน้อยกล่าวคือ ที่พักอาศัยกึ่งพาณิชย์กรรม 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54 อาคาร 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15 อาคารที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12 สถานีรถไฟ 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12 และที่พักอาศัยกึ่งธุรกิจบริการ 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8

รูปที่ 28 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนทบุรี

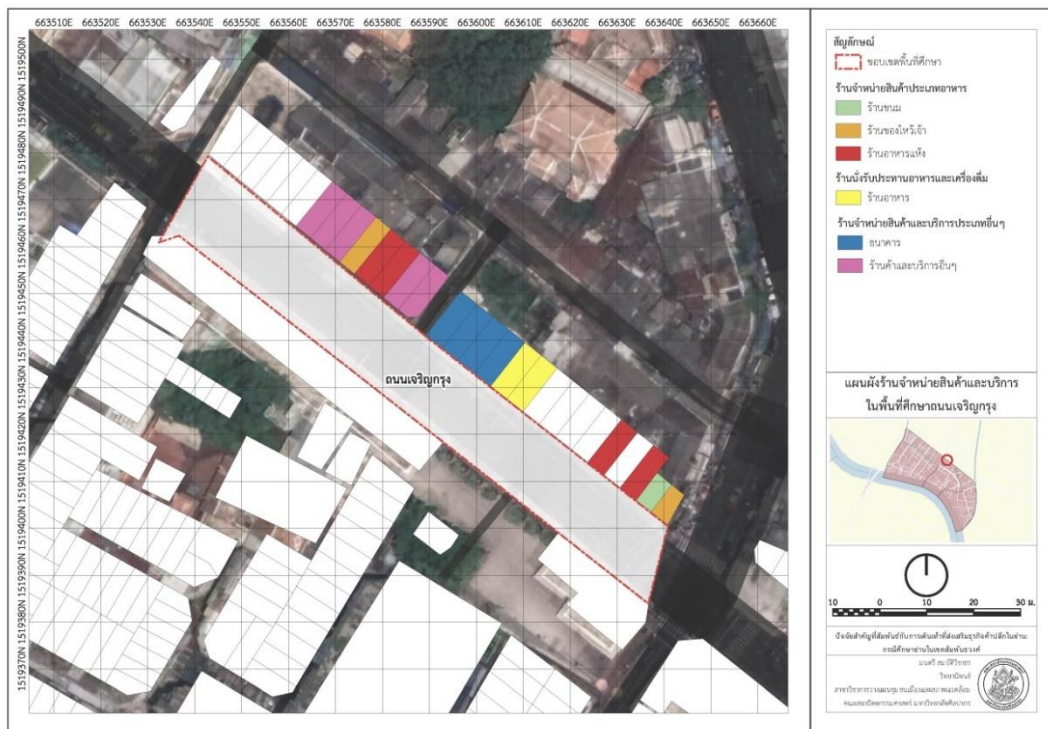
รูปที่ 29 การแจกแจงการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนทบุรี

เป็นย่านค้าขายสินค้าวัฒนธรรมเงินที่มีชื่อเสียง ธุรกิจการค้าในพื้นที่แห่งนี้มีการแข่งขันสูงทั้งคนไทยซึ่งคนในพื้นที่กับคนต่างถิ่นที่เข้ามาแสวงหาโอกาสในการค้าขาย รวมถึงชาวต่างชาติโดยเฉพาะกลุ่มคนจีนที่เข้ามาเช่าพื้นที่ค้าขายสินค้า เช่น หินมงคล เมล็ดแปะก๊วย พื้นที่บริเวณนี้มีความเหมาะสมในการพัฒนาตามแนวคิดการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน (Transit Oriented Development: TOD) เห็นได้จากการเลือกทำเลที่ตั้งของโครงการขนาดใหญ่อย่าง

แอม ไชน่าทาวน์ (I'm Chinatown) ซึ่งเป็นทั้งโรงแรมและห้างสรรพสินค้า จึงกล่าวได้ว่า เป็นย่านพาณิชย์กรรม ที่อยู่อาศัยถึงพาณิชย์กรรม และอุตสาหกรรมขนาดเล็ก

4.2 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ

เป็นแหล่งรวมอาหารจีน มีร้านทำอาหารจีนหาทานยาก เป็นแหล่งผลิตขนมเปียะและร้านขายขนมเปียะมีชื่อเสียง แหล่งรวมวัตถุดิบใช้ปรุงอาหารเช่นไหว้ แหล่งรวมร้านขายของไหว้เจ้า ร้านกระดาศไหว้เจ้า ร้านขายของมงคล กระดาศ ตุ๊กตาปั้น สิ่งศักดิ์สิทธิ์มงคล แหล่งรวมวัตถุดิบที่ใช้ปรุงอาหารและของแห้งจากเมืองจีน ในช่วงเทศกาลบะจ่างตลาดเล่งบ๊วยเอี๊ยะจะคึกคัก จึงกล่าวได้ว่า เป็นแหล่งรวมสินค้าวัฒนธรรมจีน

รูปที่ 30 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษาด้านเจริญกรุง

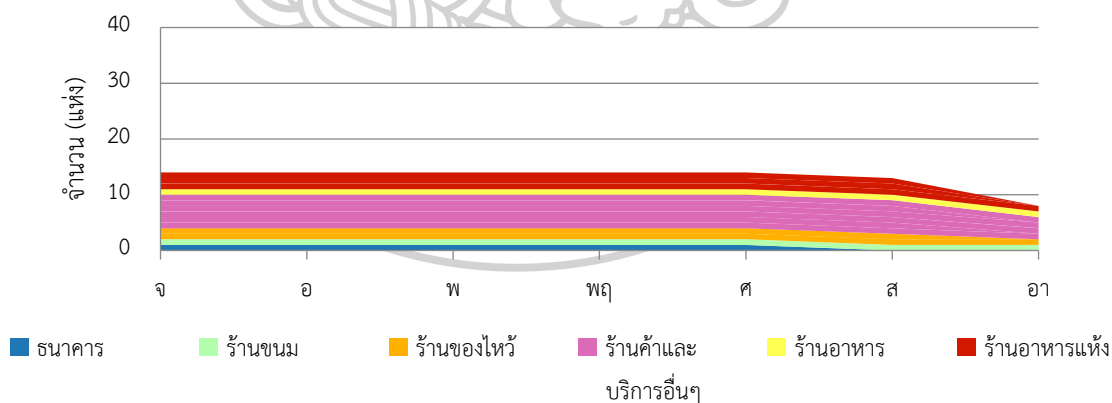
รูปที่ 31 ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษาด้านเจริญกรุง

ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทาง
 จำแนกและเรียงลำดับสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าทั้งหมด 14 แห่ง จากมากไปหาน้อย กล่าวคือ
 ร้านค้าและบริการอื่นๆ ได้แก่ ร้านขายยาจีน ร้านขายก๋วยเตี๋ยว และร้านขายโรงศพรวม 6 แห่ง คิดเป็น
 ร้อยละ 43 ร้านขายอาหารแห้ง 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22 ร้านของไหว้ 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14
 ร้านขนม 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7 ร้านอาหารซึ่งขายรังนก 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7 และธนาคาร
 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7

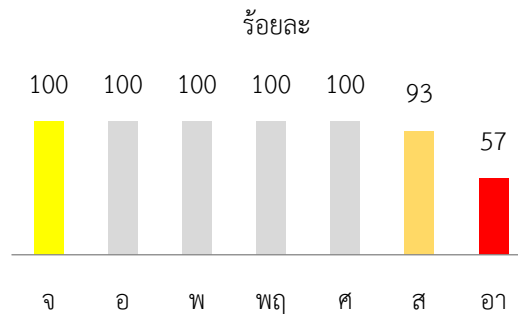
4.3 ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ

มีคุณลักษณะ ได้แก่ วันที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์
 และช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ร้านค้าเปิดให้บริการในแต่ละสัปดาห์ สามารถแบ่งช่วงวันที่ร้านค้าเปิด
 ให้บริการเป็นประจำได้เป็น 4 ช่วง ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคารถึงวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์
 โดยแจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการในแต่ละช่วงเวลาพร้อมแสดงสัดส่วนร้อยละของร้านค้า
 ทั้งหมด 14 แห่ง กล่าวคือ วันจันทร์มีร้านค้าที่เปิดให้บริการทั้งหมด 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100
 วันอังคารถึงวันศุกร์มีร้านค้าที่เปิดให้บริการทั้งหมด 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 วันเสาร์มีร้านค้าที่เปิด
 ให้บริการทั้งหมด 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93 และวันอาทิตย์มีร้านค้าที่เปิดให้บริการทั้งหมด 8 แห่ง
 คิดเป็นร้อยละ 57

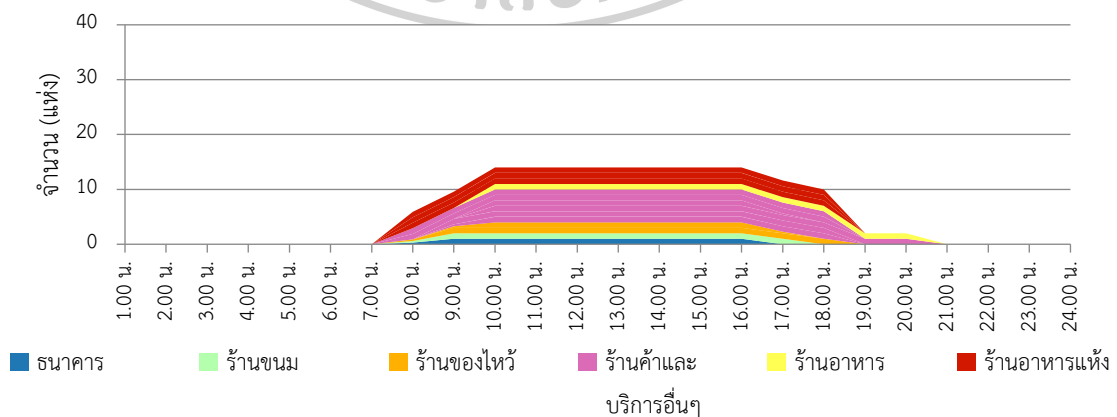
รูปที่ 32 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์

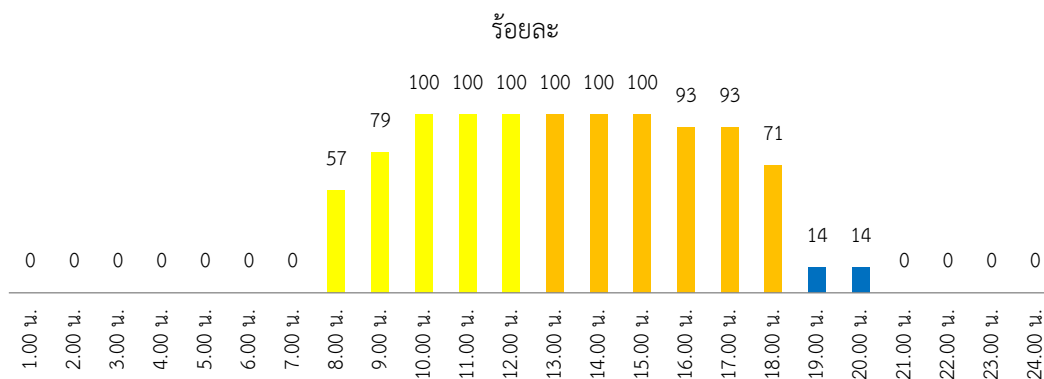
รูปที่ 33 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์

ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการในแต่ละวัน แบ่งช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำได้เป็น 3 ช่วง ได้แก่ แด่โมงเช้าถึงเที่ยงวัน บ่ายโมงถึงหกโมงเย็น และหนึ่งทุ่มถึงสองทุ่ม โดยแจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการในแต่ละช่วงเวลาพร้อมแสดงสัดส่วนร้อยละของร้านค้าทั้งหมด 14 แห่ง ซึ่งในแต่ละชั่วโมงของช่วงเวลาดังกล่าวมีร้านค้าที่เปิดให้บริการตามจำนวนดังต่อไปนี้

ช่วงเวลาตั้งแต่แปดโมงเช้า ถึง เที่ยงวัน ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 8 แห่ง 11 แห่ง 14 แห่ง 14 แห่ง และ 14 แห่ง ตามลำดับ มีค้ำมีฐานเป็น 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 89 ช่วงเวลาตั้งแต่บ่ายโมง ถึง หกโมงเย็น ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 14 แห่ง 14 แห่ง 14 แห่ง 13 แห่ง 13 แห่ง และ 10 แห่ง ตามลำดับ มีค้ำมีฐานเป็น 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 และช่วงเวลาตั้งแต่หนึ่งทุ่ม ถึง สองทุ่มในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 2 แห่ง และ 2 แห่ง ตามลำดับ

รูปที่ 34 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน

รูปที่ 35 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน

5. ถนนเจริญกรุง : อัตลักษณ์ของพื้นที่

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และจินตภาพเมือง มีรายละเอียดดังนี้

5.1 มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

พื้นที่ศึกษาถูกล้อมรอบด้วยศาลเจ้าสำคัญ 5 แห่ง ได้แก่ ศาลเจ้ากวางตุ้ง วัดมังกรกมลาวาส (วัดเล่งเน่ยยี่) ศาลเจ้าเล่งบ้วยเอี้ยะ ศาลเจ้าหลิตีเมี้ยว และศาลเจ้าปอเต็กตึ๊ง โดยมีวัดมังกรเป็นศาสนสถานที่สำคัญที่ผู้คนนิยมมาไหว้เจ้า ในบริเวณนี้มีชุมชนเจริญไชยซึ่งเป็นแหล่งค้าส่งสินค้าความเชื่อ และกระดาษไหว้เจ้าแห่งเดียวในประเทศไทยที่มีสินค้าครบทุกประเภทที่ผู้ค้ารายอื่น ๆ ต้องมาซื้อสินค้าออกไปจำหน่ายกระจายต่อในพื้นที่อื่น ๆ จึงกล่าวได้ว่า เป็นย่านศิลปวัฒนธรรม มีสินค้าความเชื่อ กระดาษไหว้เจ้า และมีวัดมังกรซึ่งเป็นสถานบันศาสนาที่สำคัญเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ในพื้นที่บริเวณย่านนี้ของถนนเจริญกรุง

5.2 มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

มีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ จำแนกเป็น สาขาภาษาซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารในวิถีการดำรงชีวิตของชนกลุ่มต่าง ๆ เช่น ภาษาจีน สาขาแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณีและเทศกาล เช่น ประเพณีไหว้เจ้า เทศกาลตรุษจีน เทศกาลสารทจีน เทศกาลกินเจ เป็นต้น สาขาความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล เช่น อาหารจีน ขนมเปี๊ยะ น้ำเก๊กฮวย การแพทย์แผนจีน ยาจีน และสาขางานช่างฝีมือดั้งเดิม เช่น สินค้าของไหว้เจ้า กระดาษไหว้เจ้า โคมไฟกระดาษ เป็นต้น นอกจากนั้นมีสินค้าและบริการที่มีเฉพาะที่นี้เท่านั้น ได้แก่ งานชุนผ้าและงานกันน้ำด้วยเส้นด้าย

5.3 จินตภาพเมือง

เป็นย่านขายสินค้าวัฒนธรรมที่เก่าแก่และใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย เนื่องจากเจริญรุ่งเรืองมาก่อนเขาวราชคนจีนอพยพจึงมาตั้งรกรากบริเวณนี้ก่อน ย่านนี้จึงเป็นแหล่งสินค้าไหว้เจ้าที่คนรู้จักตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2566) เป็นศูนย์กลางของสินค้าในประเทศไทยโดยสินค้านี้ร้อยละ 80 มาจากที่แห่งนี้ พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่

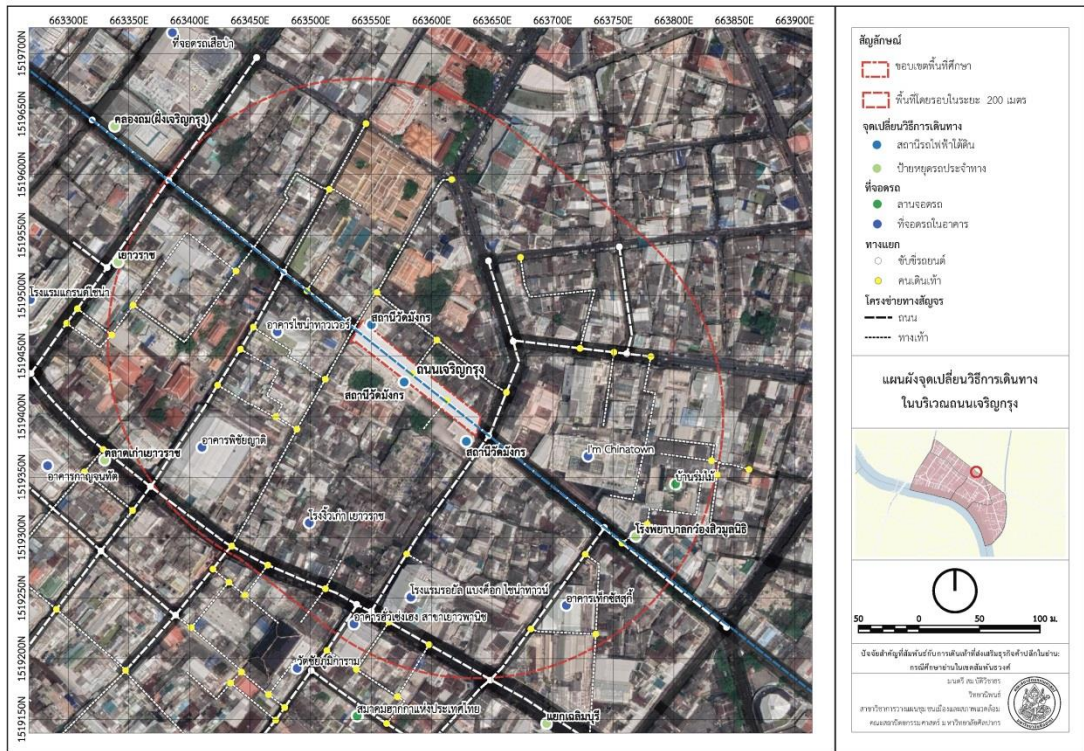
จุดรวมกิจกรรม อยู่ที่สถานที่ อันได้แก่ วัดมังกรกมลาวาส (วัดเล่งเน่ยยี่) เป็นวัดที่สำคัญที่สุดในย่านนี้และศาลเจ้าในย่านนี้ ทางออกสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินสถานีวัดมังกร ประตูที่ 1 ถนนแปลงนาม ห้างสรรพสินค้าแอม ไซน่าทาวน์ (I'm Chinatown) ชุมชนเจริญไชย และตลาดเล่งบ้วยเอี้ยะ จึงกล่าวได้ว่า วัดมังกร ชุมชนเจริญไชย และตลาดเล่งบ้วยเอี้ยะ เป็นจุดรวมกิจกรรมหลักของคนทั่วไปและผู้คนที่ใช้ระบบขนส่งมวลชนเป็นหลัก ส่วนห้างสรรพสินค้าแอม ไซน่าทาวน์ (I'm Chinatown) เป็นจุดรวมกิจกรรมทางเลือกสำหรับผู้ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นหลัก

ย่าน เป็นย่านสถานที่ไหว้เจ้าและย่านค้าของไหว้เจ้า จึงกล่าวได้ว่า เป็นย่านมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของคนไทยเชื้อสายจีนซึ่งมีความสำคัญทั้งในช่วงเวลาปกติและในช่วงเทศกาล

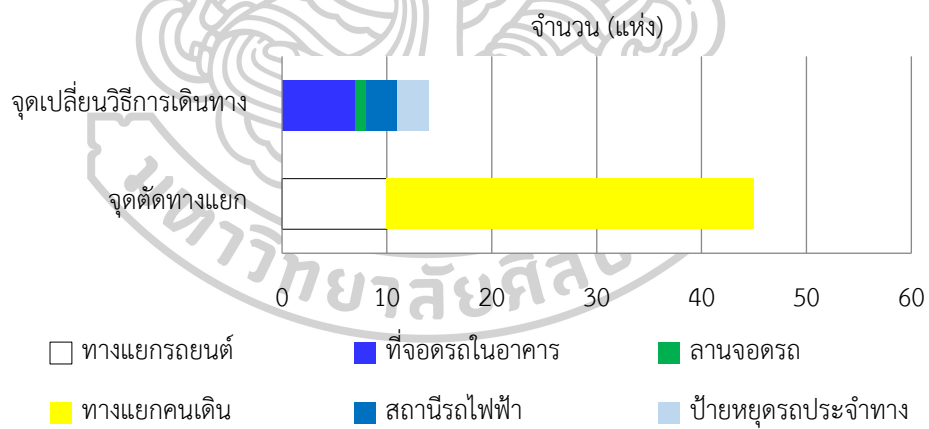
6. ถนนเจริญกรุง : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ วิธีการเดินทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง มีรายละเอียดดังนี้

วิธีการเดินทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง พิจารณาจากความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง ปรากฏว่า การเดินทางมีจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่อยู่ใกล้จำแนกตามวิธีการเดินทางประกอบด้วย ทางแยกที่ขึ้นขึ้นรถรวม 10 แห่ง ทางแยกที่คนเดินเท้ารวม 35 แห่ง รถไฟฟ้าใต้ดินสถานีวัดมังกรมีประตูทางเข้า 3 แห่ง รถประจำทางมีป้ายหยุดรถประจำทางรวม 3 แห่ง ซึ่งมีรถโดยสารประจำทางทั้งหมด 15 สาย รถยนต์จอดรอได้ในอาคารที่ให้บริการที่จอดรถรวม 7 แห่ง และลานจอดรถหนึ่งแห่ง กล่าวคือ ทางเข้าระบบรถไฟใต้ดินที่สถานีวัดมังกร ได้แก่ ประตู 1 ประตู 2 และประตู 3 ป้ายหยุดรถประจำทาง ได้แก่ ป้ายเขาวราช ป้ายโรงพยาบาลกวงสิวมูลนิธิ และป้ายตลาดเก่าเขาวราช อาคารที่ให้บริการที่จอดรถ ได้แก่ อาคารฮั่วเซ่งเฮง สาขาเยาวพานิช ห้างสรรพสินค้าแอม ไซน่าทาวน์ (I'm Chinatown) อาคารเท็กซัสสุกี้ อาคารพิชัยญาติ อาคารไซน่าทาวน์ โรเจอร์ โรงจิวเก่าเขาวราช และโรงแรมรอยัล แวงคือก ไซน่าทาวน์ และลานจอดบ้านร่มไม้ จึงกล่าวได้ว่า อยู่ใกล้รถไฟฟ้าใต้ดินสถานีวัดมังกรมากที่สุดโดยใช้เป็นจุดหลักในการเดินทาง

รูปที่ 36 จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษาด้านถนนเจริญ

รูปที่ 37 การแจกแจงจำนวนจุดตัดทางแยกและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณถนนเจริญ

7. ถนนเจริญกรุง : เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ช่วงเวลาที่ผู้คนเลือกมาเดินซึ่งมีความคึกคักช่วงเทศกาลตรุษจีนและเทศกาลสารทจีนซึ่งคนนอกพื้นที่มาไหว้เจ้าขอพร คนในพื้นที่มาเดินถนนในช่วงเช้า ถึงช่วงสาย (8.00 น. ถึง 10.00 น.) เพื่อซื้อหาของสดเข้าบ้านไปทำกับข้าว และในวันเสาร์ช่วงสายถึงบ่าย

8. ถนนเจริญกรุง : พฤติกรรมของผู้คน

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้คน โดยผู้คนนิยมใช้ถนนใหญ่และรถไฟฟ้าใต้ดินในการเดินทาง คนในตัวเมืองจะมาซื้อของช่วงเทศกาล และคนนิยมมาเดินถนนในช่วงเช้า

9. ถนนเจริญกรุง : ผู้คนที่เดินผ่าน

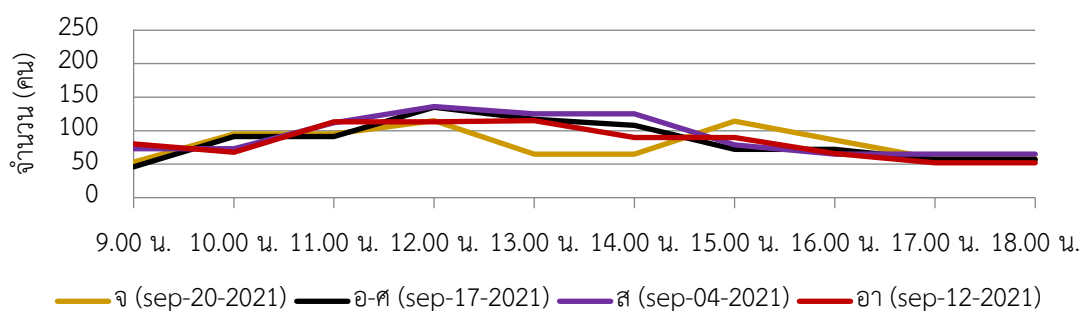
พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น กล่าวคือ ผู้คนมาเพื่อไหว้เจ้ามาซื้อของไหว้เจ้า และเจาะจงมาซื้อของ ซึ่งปรากฏในวันจันทร์ วันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 18.00 น. มีจำนวนผู้คนที่เดินผ่านจากการสังเกตการณ์ผู้คนเป็นระยะเวลา 10 นาที ของช่วงเวลา 1 ชั่วโมง มีรายละเอียดดังนี้

วันจันทร์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 10.01 น.-11.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 15.01 น.-16.00 น. 16.01 น.-17.00 น. และ 17.01 น.-18.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 53 คน 95 คน 115 คน 65 คน 114 คน 86 คน และ 58 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 86 คน

วันศุกร์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 10.01 น.-11.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 17.01 น.-18.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 46 คน 91 คน 135 คน 117 คน 108 คน 72 คน และ 57 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 91 คน

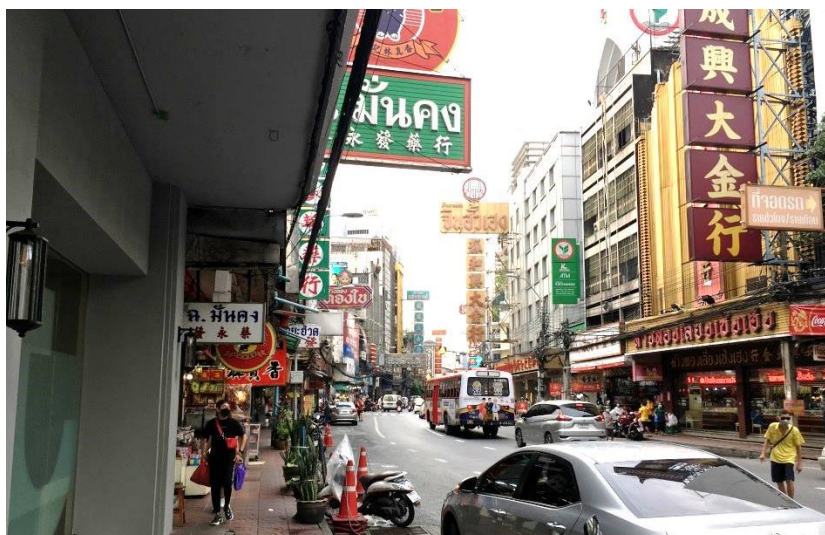
วันเสาร์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 16.01-17.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 73 คน 112 คน 136 คน 125 คน 79 คน และ 65 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 79 คน

วันอาทิตย์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 10.01 น.-11.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 16.01 น.-17.00 น. และ 17.01 น.-18.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 80 คน 68 คน 113 คน 115 คน 90 คน 66 คน และ 52 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 90 คน

รูปที่ 38 จำนวนผู้คนที่เดินผ่านในพื้นที่ศึกษาถนนเจริญกรุง

ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก (วิกิพีเดีย, 2566c) ถนนเยาวราชเป็นถนนสายหลักกว้าง 5 ช่องจราจรซึ่งเดินรถทางเดียวและมีทางเท้าทั้งสองฝั่งโดยมีอาคารลักษณะตึกแถวร้านค้าปลีกตลอดแนวริมทางสลับกับตรอกทางเดินเท้าที่ตัดไปยังพื้นที่ด้านหลังแนวตึกแถว มีผู้คนสัญจรไปมาทั้งด้วยการเดินเท้า การขับจักรยานยนต์ส่วนบุคคล และการใช้บริการระบบขนส่งมวลชนสาธารณะตลอดทั้งวัน

รูปที่ 40 สภาพแวดล้อมทั่วไปในพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช

1. ถนนเยาวราช : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่ และด้านหน้าอาคารชั้นล่าง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่

สภาพของพื้นที่ริมทาง ด้านคุณลักษณะของพื้นที่ ได้แก่ ถนน ทางเท้า ลานโล่ง และลานจอดรถ ปรากฏว่า ถนนเยาวราชมีถนนกว้าง 17 ม. มีการใช้งานเดินรถทางเดียวทั้ง 5 ช่องจราจร ยาว 128 ม. มีทางเท้ากว้าง 2.5 ม. ทั้งสองฝั่ง โดยพื้นที่ทางเท้าสูงกว่าพื้นถนน ด้านคุณลักษณะองค์ประกอบอื่น ๆ ของถนน ได้แก่ เสาสายไฟฟ้า คุณลักษณะของต้นไม้ ได้แก่ ชุ่มไม้เลื้อย และคุณลักษณะของสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ทางม้าลาย และทางลาด ปรากฏว่า มีเสาสายไฟฟ้าบนทางเท้าทั้งสองฝั่งตลอดช่วงถนนรวม 11 ต้น มีชุ่มไม้เลื้อยเป็นต้นกระดังงารวม 5 ชุ่ม โคร่งเป็นเหล็กทรงพุ่มสูง 2.20 ม. มีทางม้าลายสองแห่งที่หัวและท้ายของช่วงถนนคู่กับทางลาดแห่งเดียว ลักษณะของทางลาดเกิดจากการยกถนนย่อยภายในย่านให้มีระดับเสมอกับทางเท้าบริเวณทางแยกและอาคารตึกแถวโดยเว้นอาคารสองห้องชั้นล่างรวม 4 แห่ง

รูปที่ 41 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงของการใช้งานในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช

ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทาง
 คุณลักษณะของกิจกรรมการใช้งานพื้นที่ พบการใช้งานถนนเป็นเส้นทางสัญจรของรถยนต์ เป็นพื้นที่ขนถ่ายสินค้า และใช้ตั้งร้านค้ารถเข็นและแผงลอย มีการใช้งานทางเท้าเป็นเส้นทางเดินเท้า เป็นพื้นที่จัดแสดงสินค้าของผู้ค้าในอาคาร ใช้ตั้งร้านค้ารถเข็นและแผงลอยส่งผลให้เกิดกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้าตรงจุดทางแยกและช่องทางเข้า-ออกของอาคาร โดยเฉพาะช่วงค้าผู้ค้าหาบเร่แผงลอยอาหารใช้พื้นที่ทางเท้าเป็นที่ตั้งร้านค้ารวมถึงจัดและเก้าอี้ไว้บริการลูกค้าเต็มพื้นที่

รูปที่ 42 ร้านค้ารถเข็นในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช

ตารางที่ 10 กิจกรรมการใช้งานพื้นที่ในถนนเยาวราช

ผู้ใช้งาน	การใช้งาน	ถนน	ทางเท้า	ลานโล่ง	ลานจอดรถ
ผู้ขับขี่รถยนต์	เส้นทางสัญจรของรถยนต์	มี	-	-	-
ผู้ขับขี่จักรยานยนต์	เส้นทางสัญจรของรถยนต์	มี			
คนเดินเท้า	เส้นทางเดินเท้า	มี	มี	-	-
	พื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแวะ	มี	มี	-	-
ผู้ค้ารถเข็น	พื้นที่ตั้งร้านค้ารถเข็น	มี	มี	-	-
ผู้ค้าแผงลอย	พื้นที่ตั้งร้านค้าแผงลอย	มี	มี	-	-
ผู้ค้าในอาคาร	พื้นที่จัดแสดงสินค้า	-	มี	-	-
	พื้นที่ขนถ่ายสินค้า	มี	มี	-	-

กิจกรรมการใช้งานองค์ประกอบอื่น ๆ ของถนน พบการใช้งานเสาสายไฟฟ้า เพื่อเดินสายไฟฟ้าและสายสื่อสารให้กับอาคาร เป็นทำเลที่ตั้งของร้านค้ารถเข็นและแผงลอยโดยการอาศัยพึ่งส่งผลให้เกิดกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้า ผู้ค้าในอาคารใช้พื้นที่รอบเสาเป็นที่ตั้งวางสิ่งของ และตั้งวางกองขยะ ชุมไม้เลื้อยใช้ตกแต่งทางเท้าและให้ร่มเงาส่งผลให้เกิดกิจกรรมหยุดแวะ เช่น หยุดยืนรอ ของคนเดินเท้า ทางม้าลายและทางลาดผู้คนใช้ข้ามถนนระหว่างทางเท้าทั้งสองฝั่ง ทางลาดบริเวณทางแยกและอาคารตึกแถวเพื่อเปิดทางเข้าสู่อาคารภายในบล็อกโดยเว้นอาคารสองห้องชั้นล่างเพื่อเปิดเป็นช่องทางให้ผู้ขับขี่รถยนต์เข้า-ออกได้

รูปที่ 43 ทางเท้าฝั่งทิศใต้ในพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช

ตารางที่ 11 การใช้งานเสา ต้นไม้ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ผู้ใช้งาน	การใช้งาน	เสา		ต้นไม้			สิ่งอำนวยความสะดวก			
		เสาสายไฟฟ้า	เสาไฟทางเดิน	ไม้ยืนต้น	ต้นไม้เลื้อย	ต้นไม้ใหญ่	จุดเทียบจอดรถ	ทางม้าลาย	ทางลาด	ราวกัน
A	เดินสายไฟฟ้าและสายสื่อสาร	มี	-	-	-	-	-	-	-	-
B	พื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแวะ	มี	-	-	มี	-	-	-	-	-
E	ตั้งวางสิ่งของทิ้ง	มี	-	-	-	-	-	-	-	-
C D	ตั้งร้านค้าทิ้ง	มี	-	-	-	-	-	-	-	-
A	ตั้งวางถังขยะและกองขยะ	มี	-	-	-	-	-	-	-	-
A	ตกแต่ง	-	-	-	มี	-	-	-	-	-
A	ให้ร่มเงา	-	-	-	มี	-	-	-	-	-
A	ใช้ข้ามถนน	-	-	-	-	-	-	มี	-	-
A	ใช้ข้ามพื้นที่ต่างระดับ	-	-	-	-	-	-	-	มี	-

ผู้ใช้งาน:

A ผู้คนทุกคน

B คนเดินเท้า

C ผู้ค้ารถเข็น

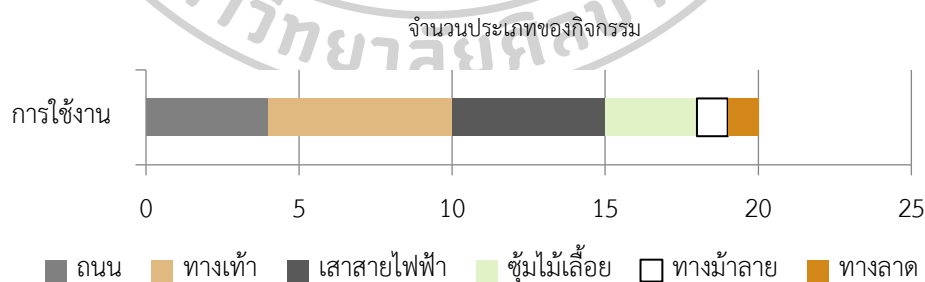
D ผู้ค้าแผงลอย

E ผู้ค้าในอาคาร

F ผู้ขับจักรยานยนต์หรือจักรยานยนต์

สรุปความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางถนน

เขยวราช

รูปที่ 44 ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางบนพื้นที่ศึกษาถนนเขยวราช

1.2 ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง

รูปที่ 45 คุณลักษณะของสภาพด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช

สภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่าง คุณลักษณะด้านหน้าของอาคารตลอดช่วงถนน ได้แก่ หน้ากว้างของร้าน รูปแบบทางเข้า และรูปแบบหน้าร้าน ปรากฏว่า มีแนวอาคารทั้งสองฝั่งถนนและมีช่องทางเข้า-ออกเว้นเป็นช่องทางเดินความกว้าง 2 ม. ระหว่างอาคารตึกแถวเพื่อเปิดทางเข้าสู่อาคารภายในบล็อกโดยฝั่งทิศเหนือมีลักษณะการเว้นอาคารสองห้องชั้นล่างเพื่อเปิดเป็นช่องทางให้รถยนต์เข้า-ออกได้ หน้ากว้างของร้านค้าแบบห้องเดี่ยวซึ่งเป็นร้านค้าส่วนมากกว้างตั้งแต่ 4 ม. ถึง 6.8 ม. และพบร้านค้าที่รวมตั้งแต่สองห้องขึ้นไปเป็นร้านเดี่ยวกว้างตั้งแต่ 8.4 ม. ถึง 24.4 ม. ซึ่งส่วนมากเป็นร้านขายทองและมีทำเลที่ตั้งตรงหัวมุมถนนบริเวณทางแยก ส่วนลักษณะประตูทางเข้าตั้งฉากกับถนน ประตูทางเข้าอาคารมีทั้งประตูเปิดโล่งและจัดแสดงสินค้าไว้ด้านหน้าเป็นร้านจำหน่ายสินค้าประเภทอาหาร ส่วนร้านขายทองเป็นประตูกระจกใสซึ่งสามารถปรับอากาศภายในและมีความปลอดภัยนอกจากนี้ยังมีการตกแต่งหูรพาทันสมัย รูปแบบหน้าร้านบ่งบอกสินค้าที่ขาย มองเห็นสินค้าได้ทุกอย่าง เลือกดูได้ง่ายด้วยตัวเอง ตกแต่งร้านให้บอกเล่าเรื่องราวในอดีต และร้านเก่าแก่ดั้งเดิม

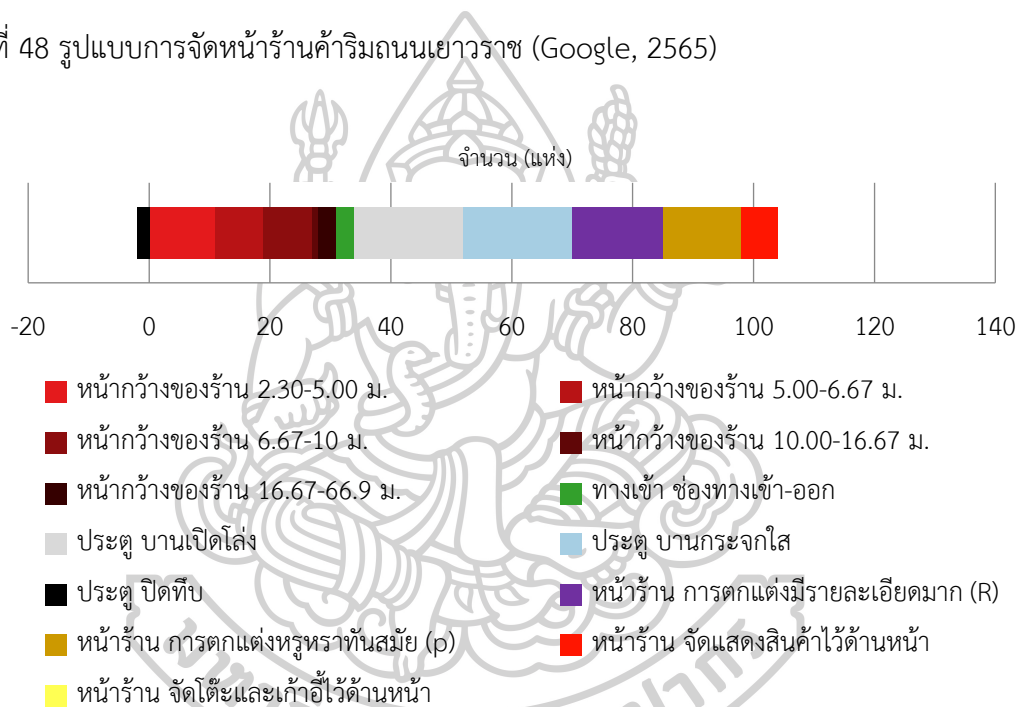
รูปที่ 46 ทศนิยมภาพในพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช (Google, 2565)

รูปที่ 47 สภาพแวดล้อมบริเวณทางเท้าริมถนนเยาวราช (Google, 2565)

รูปที่ 48 รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าริมถนนเยาวราช (Google, 2565)

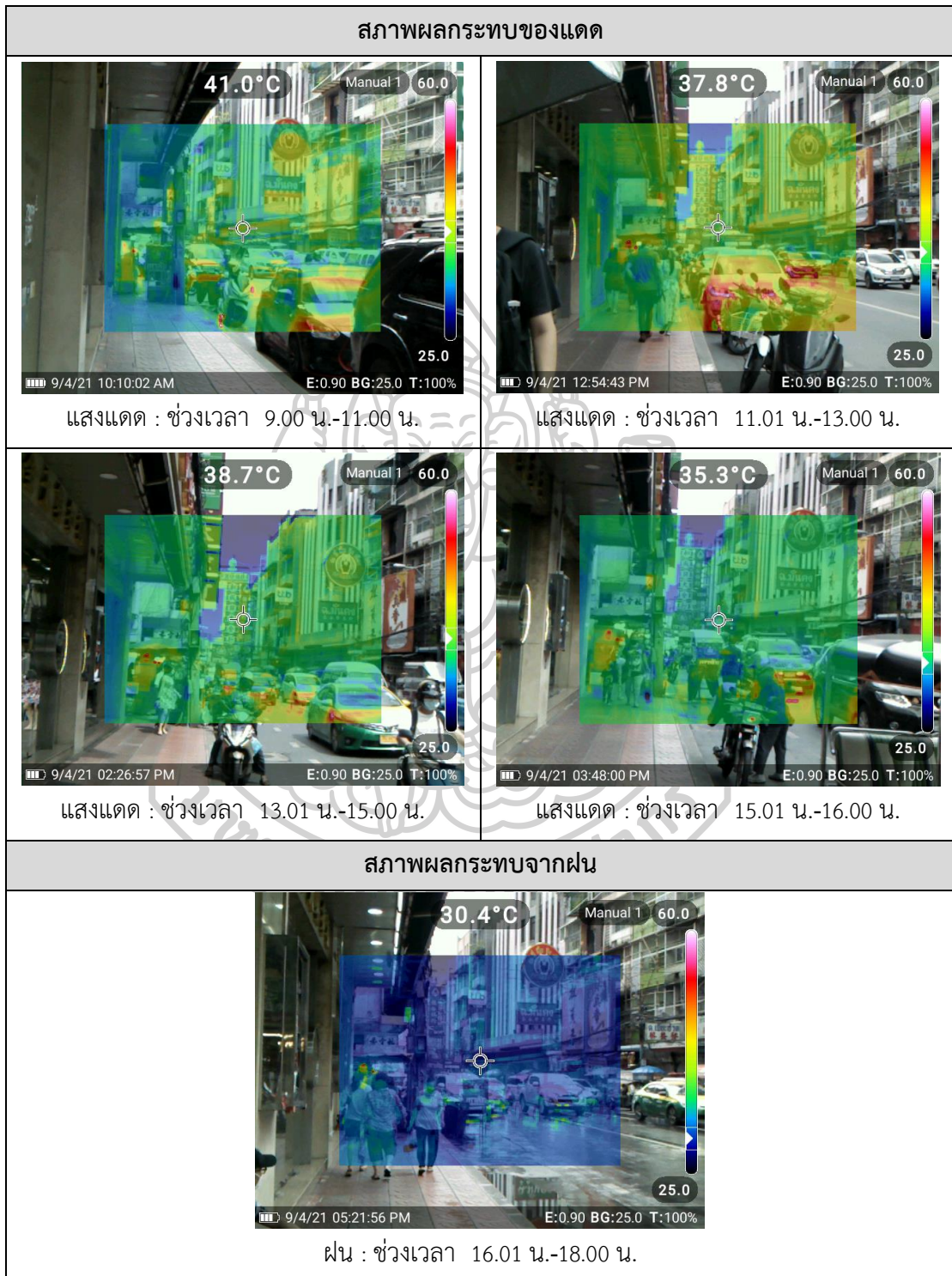
รูปที่ 49 คุณลักษณะของสภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช

2. ถนนเยาวราช : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ การจราจรที่พบรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยขาดระเบียบและอันตรายจากจำนวนคนที่หนาแน่นมากจนคนในพื้นที่ไม่อยากจะเดิน ผู้คนล้มลงถนน เดินเบียดกันทั้งสองฝั่ง และเดินบนถนน

3. ถนนเยาวราช : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ แสงแดดและฝน มีรายละเอียดดังนี้

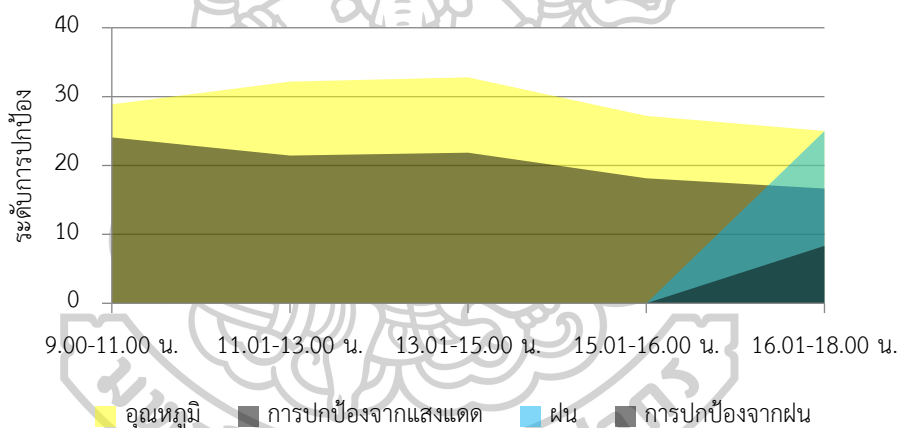

รูปที่ 50 สภาพผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช

แสงแดดและฝน จากการสังเกตการณ์พบว่าในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. 11.01 น. ถึง 13.00 น. 13.01 น. ถึง 15.00 น. และ 15.01 น. ถึง 16.00 น. มีแสงแดด และในช่วงเวลา 16.01 น. ถึง 18.00 น. มีฝน

ผลกระทบจากแสงแดด ในสภาพอากาศที่มีแสงแดด ในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. และ 11.01 น. ถึง 13.00 น. มีร่มเงาบางส่วนเนื่องจากกันสาดยื่นและผ้าใบยื่นของตึกแถวช่วยปกป้องจากแสงแดดได้บ้าง ในช่วงเวลา 13.01 น. ถึง 15.00 น. และ 15.01 น. ถึง 16.00 น. ทางเท้าฝั่งทิศเหนือมีร่มเงาบางส่วนเนื่องจากกันสาดยื่นปกป้องไม่ได้ส่วนทางเท้าฝั่งทิศใต้ตัวอาคารช่วยปกป้องจากแสงแดด

ผลกระทบจากฝน ส่วนในสภาพอากาศที่มีฝนในช่วงเวลา 16.01 น. ถึง 18.00 น. หลบฝนได้บางส่วนโดยมีกันสาดยื่นและผ้าใบยื่นช่วยปกป้องจากฝน

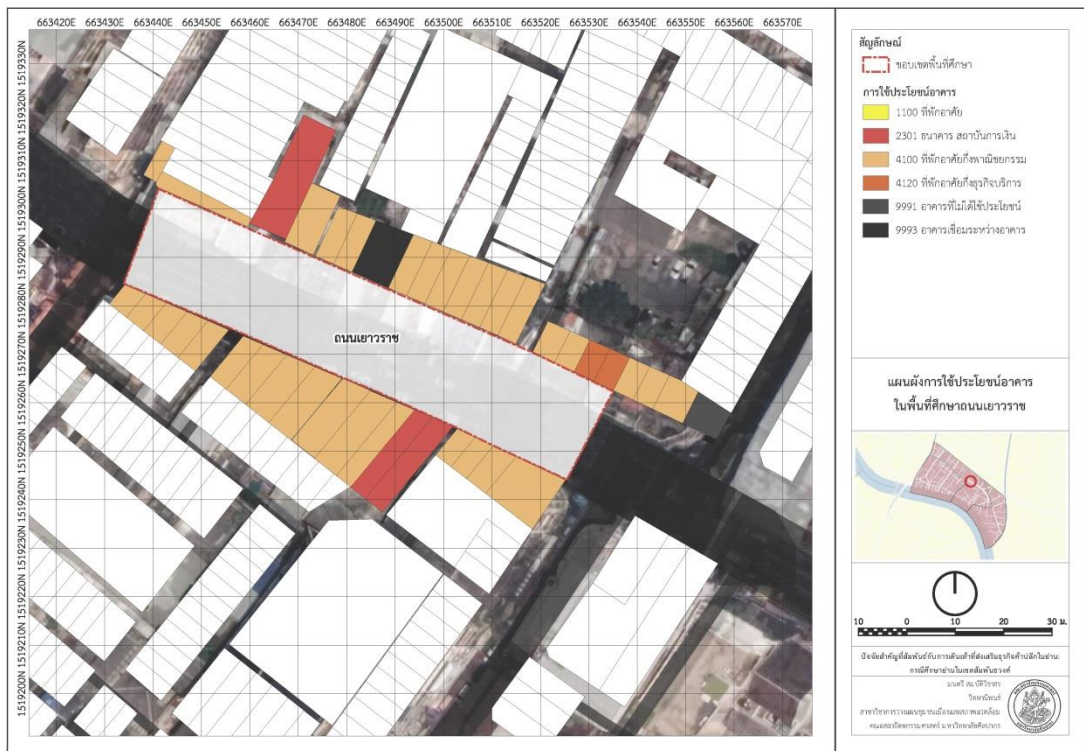
รูปที่ 51 ผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช

4. ถนนเยาวราช : การใช้ประโยชน์

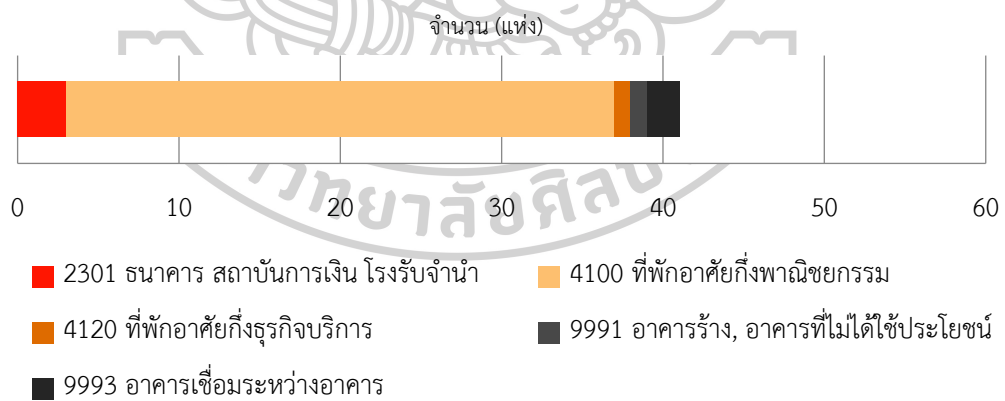
พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ การใช้ประโยชน์อาคาร และร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ และช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 การใช้ประโยชน์อาคาร

พบการใช้ประโยชน์อาคารตามการจำแนกและเรียงลำดับสัดส่วนร้อยละของจำนวนอาคารทั้งหมด 41 แห่ง จากมากไปหาน้อยกล่าวคือ ที่พักอาศัยกึ่งพาณิชย์กรรม 34 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83 ธนาคาร 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7 อาคารเชื่อมระหว่างอาคาร 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5 ที่พักอาศัยกึ่งธุรกิจบริการ 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3 และอาคารไม่ได้ใช้ประโยชน์ 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2

รูปที่ 52 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช

รูปที่ 53 การแจกแจงการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช

ถนนเยาวราชมีตลาดทั้งค้าปลีกและค้าส่งที่ขายอาหารสด อาหารแห้ง และอื่น ๆ อีกมากมายมีครบทุกอย่างซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ใช้ในประเพณีไหว้เจ้าโดยตลาดเก่าเยาวราชเป็นตลาดขายส่ง (Wholesale) นำสินค้าจากแหล่งผลิตมาลงเพื่อขายส่งต่อ ส่วนร้านค้าในตรอกอิสรานุภาพ

เป็นตลาดขายปลีก (Retailer) จึงจัดหน้าร้านให้แสดงสินค้าไว้อย่างสวยงาม ย่านตลาดอาหารแห่งนี้ อยู่ในบริเวณที่ต่อเนื่องกับย่านค้ากระดาษของไห้วเจ้าในถนนเจริญกรุง ที่ในช่วงเทศกาลตรุษจีนจะมีผู้คนมาหาซื้อของไห้วเจ้า จึงกล่าวได้ว่า บริเวณถนนเยาวราชมีการใช้ประโยชน์แบบผสมผสานทั้งที่อยู่อาศัย ศาสนสถาน และพาณิชย์กรรม โดยพื้นที่พาณิชย์กรรมมีลักษณะเกาะกลุ่มกัน กล่าวคือ ร้านค้าที่ขายสินค้าประเภทเดียวกันอยู่เกาะกันเป็นกลุ่มก้อนหรือโซน ซึ่งเมื่อมองในระดับย่านนั้นโซนอาหาร เช่นไห้วอยู่ต่อเนื่องโซนของไห้วเจ้า

4.2 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ

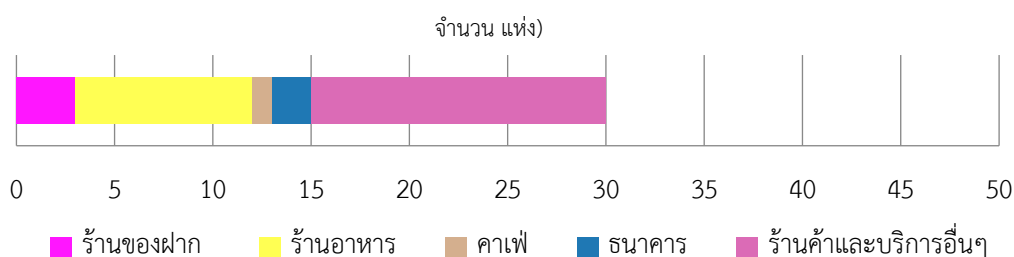
เป็นย่านค้าปลีกมีร้านทองสลับกับร้านอาหาร ธุรกิจร้านค้าเกิดร้านใหม่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ก่อนโควิด (ปี พ.ศ. 2562) จนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) เป็นร้านใหม่ร้อยละ 30

แหล่งรวมอาหารจีนดั้งเดิม ช่วงวันในตลาดเก่าที่อยู่ต่อเนื่องกันมีอาหารจีน วัตถุดิบอาหารจีนซึ่งเดินตลาดทั่วไปไม่มีรวมถึงของสดและของแห้ง เช่น เห็ดหอม ฟองเต้าหู้ เป็นต้น มีร้านอาหารและภัตตาคาร ร้านขายยาจีน และร้านของฝาก เช่น หมูแผ่น หมูหยอง

แหล่งซื้อขายทองคำที่สำคัญ ในช่วงวันร้านทองมีเครดิตการการันตีทองคำที่น่าเชื่อถือ

แหล่งรวมอาหารริมทาง (Street food) ในช่วงค่ำเป็นแหล่งรวมของกินหลากหลาย เป็นถนนคนเดินมีร้านขายของกิน เช่น ก๋วยเตี๋ยว ข้าว อาหารจีน ขนม มีทุกอย่างรวมถึงผลไม้นำเข้า

ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทาง จำแนกและเรียงลำดับสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านทั้งหมด 30 แห่ง จากมากไปหาน้อยกล่าวคือ ร้านค้าและบริการอื่น ๆ ได้แก่ ห้างทอง ห้างนาฬิกา ร้านรับซื้อทองเลี่ยมทอง และร้านขายยาจีนรวม 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50 ร้านอาหาร ได้แก่ ร้านอาหารจีน และร้านขายราดหน้ารวม 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30 ร้านขายของฝากจำพวกหมูหยองหมูแผ่นและอื่น ๆ 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10 ภัตตาคาร 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7 และคาเฟ่ร้านน้ำชา 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ

รูปที่ 54 ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช

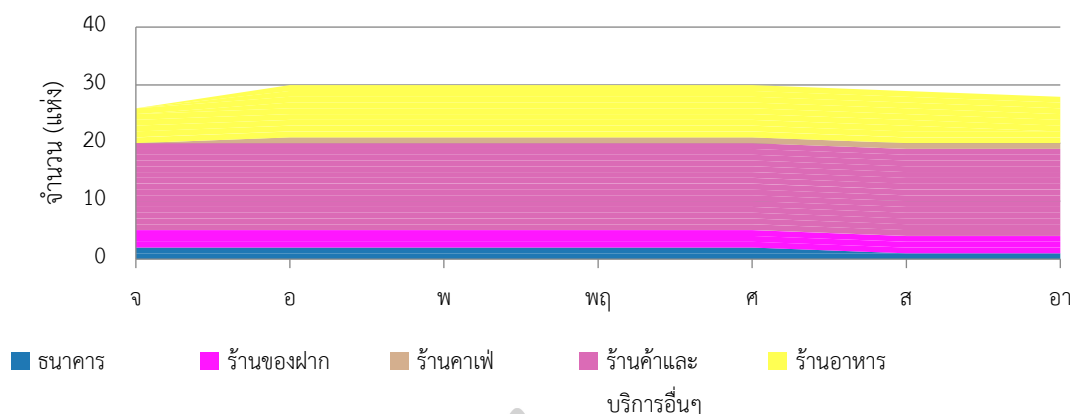

รูปที่ 55 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษานนเยาวราช

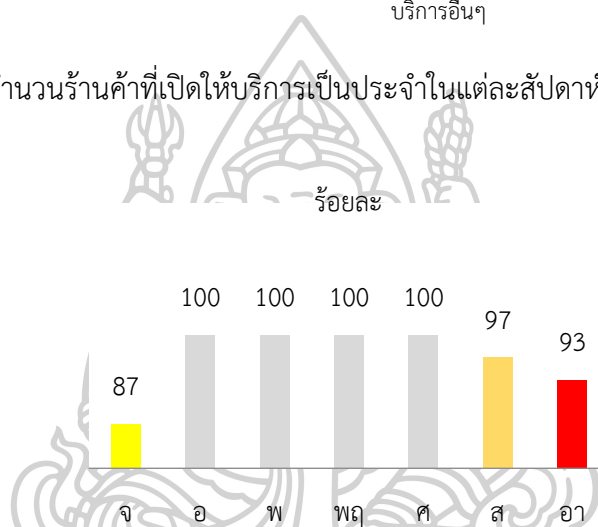
4.3 ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ

มีคุณลักษณะ ได้แก่ วันที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์ และช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ร้านค้าเปิดให้บริการในหนึ่งสัปดาห์ สามารถแบ่งช่วงวันที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำได้เป็น 4 ช่วง ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคารถึงวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ โดยแจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการในแต่ละช่วงเวลาพร้อมแสดงสัดส่วนร้อยละของร้านค้าทั้งหมด 30 แห่ง กล่าวคือ วันจันทร์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 26 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 87 วันอังคารถึงวันศุกร์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 30 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 วันเสาร์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 29 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97 และวันอาทิตย์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 28 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93

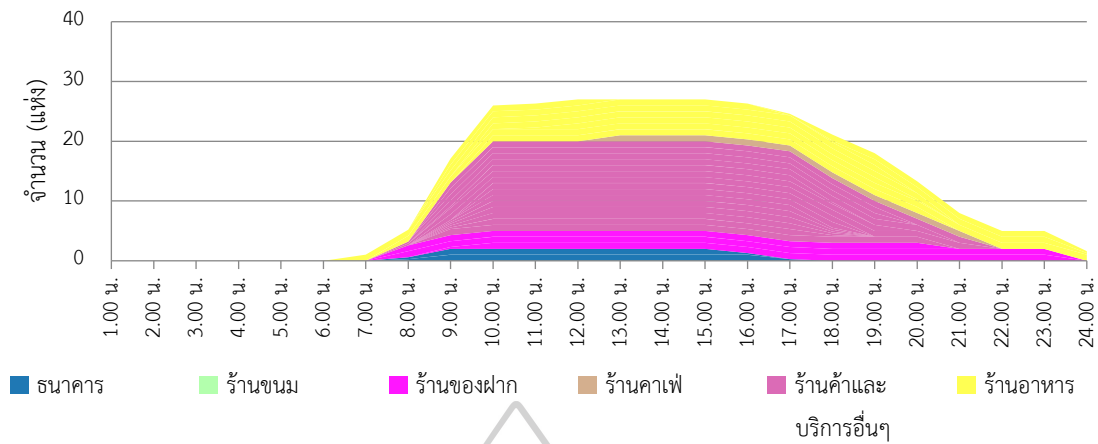
รูปที่ 56 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์

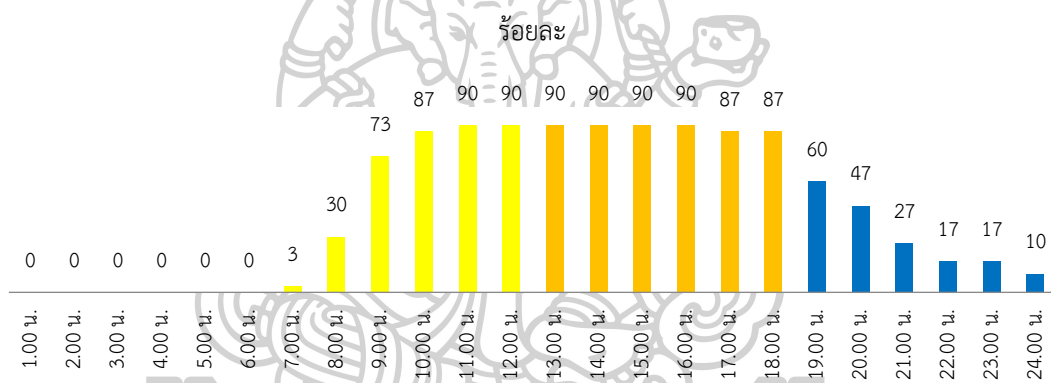
รูปที่ 57 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์

ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการในแต่ละวัน แบ่งช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำได้เป็น 3 ช่วง ได้แก่ เจ็ดโมงเช้าถึงเที่ยงวัน บ่ายโมงถึงหกโมงเย็น และหนึ่งทุ่มถึงเที่ยงคืน โดยแจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการในแต่ละช่วงเวลาพร้อมแสดงสัดส่วนร้อยละของร้านค้าทั้งหมด 30 แห่ง ซึ่งในแต่ละชั่วโมงของช่วงเวลาดังกล่าวมีร้านค้าที่เปิดให้บริการตามจำนวนดังต่อไปนี้

ช่วงเวลาตั้งแต่เจ็ดโมงเช้า ถึง เที่ยงวัน ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 1 แห่ง 9 แห่ง 22 แห่ง 26 แห่ง 27 แห่ง และ 27 แห่ง ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเป็น 24 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 ช่วงเวลาตั้งแต่บ่ายโมง ถึง หกโมงเย็น ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 27 แห่ง 27 แห่ง 27 แห่ง 27 แห่ง 26 แห่ง และ 26 แห่ง ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเป็น 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90 และช่วงเวลาตั้งแต่หนึ่งทุ่ม ถึง เที่ยงคืนในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 18 แห่ง 14 แห่ง 8 แห่ง 5 แห่ง 5 แห่ง และ 3 แห่ง ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเป็น 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22

รูปที่ 58 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน

รูปที่ 59 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน

5. ถนนเยาวราช : อัตลักษณ์ของพื้นที่

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และจินตภาพเมือง มีรายละเอียดดังนี้

5.1 มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

ถนนเยาวราชตัดขึ้นในสมัย ร.5 ก่อนตัดถนนย่านสำเพ็งเป็นชุมชนชาวจีนที่มีศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยะและตลาดสดมาก่อนพร้อมกับการเริ่มต้นของร้านทอง ต่อมาถนนเยาวราชเข้าสู่ยุคแหล่งบันเทิงและโรงหนัง หัวค้ำมีร้านขายน้ำและอาหารบริการให้ลูกค้าโรงหนังจึงเป็นต้นกำเนิดของอาหารริมทาง (Street Food) โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากร้านขายน้ำและอาหารตอนหัวค่ำเริ่มที่หน้าเท็กซัส จึงกล่าวได้ว่า ถนนเยาวราชมีชุมชนชาวจีนดั้งเดิม ศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยะ และตลาดเก่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

5.2 มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

เป็นแหล่งรวมอาหารจีนดั้งเดิม ของสด และของแห้ง ร้านอาหารภัตตาคาร และของฝาก เช่น หมูแผ่น จึงกล่าวได้ว่า อาหารจีนดั้งเดิมร้านอาหารหรือภัตตาคารเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ปัจจุบันย่านเยาวราชกำลังถูกเปลี่ยนแปลงโดยคนนอกพื้นที่ซึ่งเข้ามาทำธุรกิจร้านค้าและมาเยี่ยมเยือนโดยเฉพาะคนไทยซึ่งเป็นคนต่างถิ่นและคนรุ่นใหม่ แรงงานต่างด้าว และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น

5.3 จินตภาพเมือง พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่

จุดรวมกิจกรรมจุดหมายตา อยู่ที่เทียนแก้วเทียน ปากซอยเยาวพานิชย์ หน้าตลาด เล่งบ๊วยเอี้ยะ เยาวราช ๑๑ หน้าร้านทอง ซอยแปลงนาม และแยกเฉลิมบุรีซึ่งเป็นจุดรวมกิจกรรมที่อยู่ ใกล้ และมี ชุมประตูดินเป็นจุดหมายตาที่อยู่ไกล

ย่าน ย่านของกินแห่งนี้มีอาหารประกอบด้วยอาหารจีนดั้งเดิมในภัตตาคารที่โดดเด่นด้วยคุณภาพที่ผู้รู้ให้มาตรฐานอยู่ในระดับที่ดี ส่วนอาหารริมทาง (Street Food) ที่มีอาหารร่วมสมัยให้เลือกลิ้มลองหลากหลายซึ่งผู้คนจะมาหาว่ามีอะไรน่าลิ้มลองโดยเฉพาะในช่วงวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ จึงกล่าวได้ว่า กลางวันเป็นย่านค้าทองคำและย่านอาหารจีนดั้งเดิม กลางคืนเป็นแหล่งรวมอาหารริมทาง (Street Food) สร้างจินตภาพเมืองให้เกิดเป็นย่านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมสมัยและแหล่งรวมอาหารหลากหลายส่งผลให้เกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

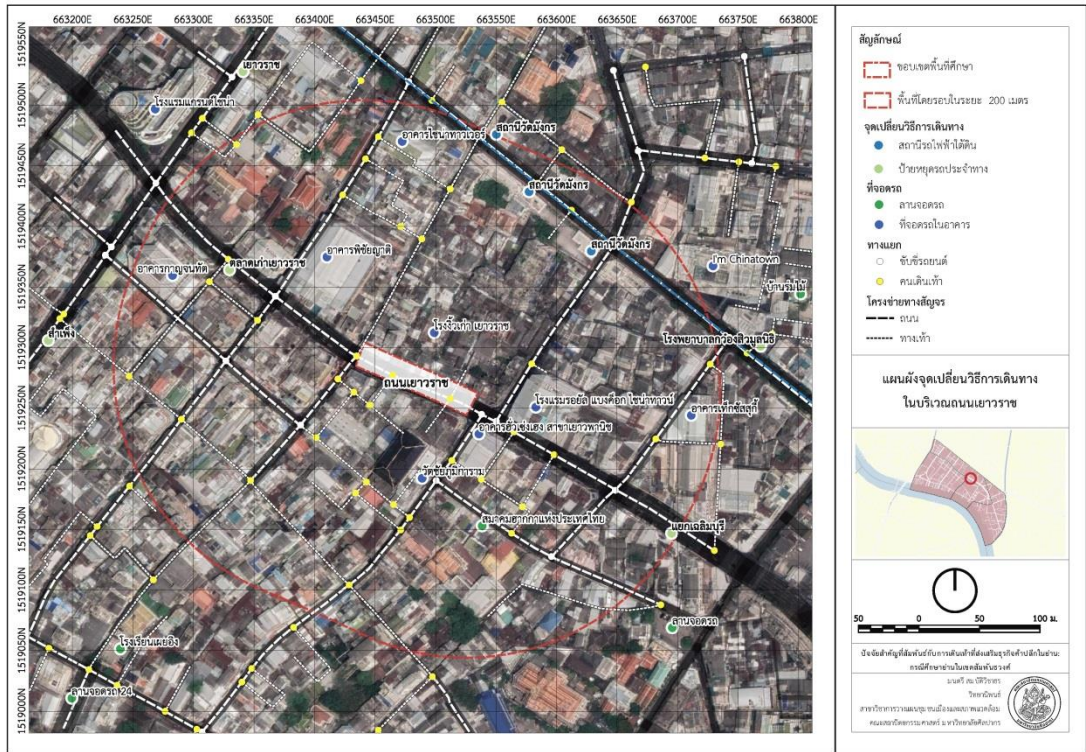
เส้นทาง เป็นสถานที่จัดเทศกาลกินเจ เทศกาลตรุษจีน และเทศกาลสารทจีนเป็นประจำทุกปี จึงกล่าวได้ว่า เป็นถนนแห่งเทศกาลประจำปีของคนไทยเชื้อสายจีน

6. ถนนเยาวราช : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

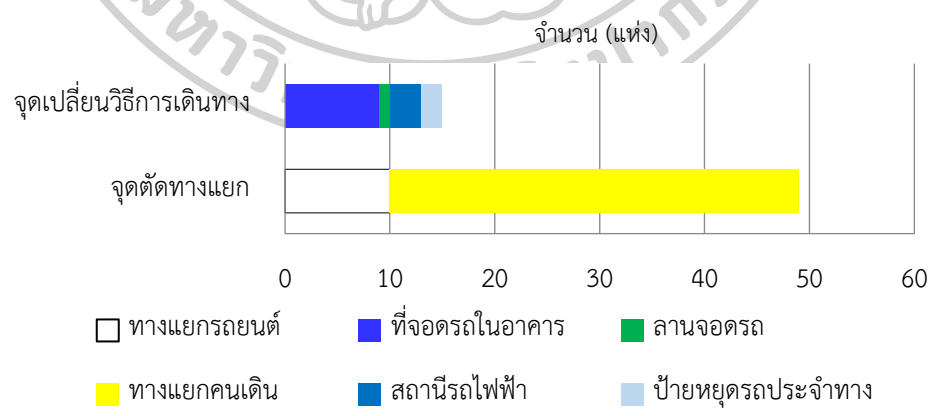
พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ วิธีการเดินทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง มีรายละเอียดดังนี้

วิธีการเดินทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง พิจารณาจากความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง ปรากฏว่า การเดินทางมีจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่อยู่ใกล้จำแนกตามวิธีการเดินทางประกอบด้วย ทางแยกที่ขับซีรยยนต์รวม 10 แห่ง ทางแยกที่คนเดินเท้ารวม 39 แห่ง รถไฟฟ้าใต้ดินสถานีวัดมังกรมีประตูทางเข้า 3 แห่ง รถประจำทางมีป้ายหยุดรถประจำทางรวม 2 แห่ง ซึ่งมีรถโดยสารประจำทางทั้งหมด 10 สาย รถยนต์จอดรอได้ในอาคารที่ให้บริการที่จอดรถรวม 9 แห่ง และลานจอดรถหนึ่งแห่ง กล่าวคือ ทางเข้าระบบรถไฟฟ้าใต้ดินที่สถานีวัดมังกร ได้แก่ ประตู 1 ประตู 2 และประตู 3 ป้ายหยุดรถประจำทาง ได้แก่ ป้ายตลาดเก่าเยาวราชและป้ายแยกเฉลิมบุรี อาคารที่ให้บริการที่จอดรถ ได้แก่ อาคารกาญจนทัต อาคารฮั่วเซ่งเฮง สาขาเยาวพานิช ห้างสรรพสินค้าแอม ไชน่าทาวน์ (I'm Chinatown) อาคารเท็กซัสสุกี้ วัดชัยภูมิการาม อาคารพิชัยญาติ อาคารไชน่าทาวน์เวอร์

โรงจิวเก่าเยาวราช และโรงแรมรอยัล แบงค็อก ไซน่าทาวน์ และลานจอดสมาคมฮากกาแห่งประเทศไทย จึงกล่าวได้ว่า อยู่ใกล้รถไฟฟ้าใต้ดินสถานีวัดมังกรซึ่งเป็นจุดหลักของการเดินทาง

รูปที่ 60 จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช

รูปที่ 61 การแจกแจงจำนวนจุดตัดทางแยกและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช

7. ถนนเยาวราช: เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ช่วงเวลาที่ผู้คนเลือกมาเดิน กล่าวคือ ในช่วงวันที่ราคาทองคำปรับมูลค่าลงมีผู้คนมาซื้อทองคำ ในช่วงวันที่ราคาทองคำปรับมูลค่าขึ้นมีผู้คนมาขายทองคำ โดยรวมผู้คนคึกคักเป็นพิเศษในช่วงค่ำ ในวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์คนนอกพื้นที่มาร้านอาหารริมทาง (Street Food) และผู้คนคึกคักในช่วงเทศกาล ส่วนคนในพื้นที่มาในช่วงเช้าเพื่อมาจับจ่ายซื้อของ มาหาของแห่งในตลาดเก่า และมาร้านอาหาร

8. ถนนเยาวราช : พฤติกรรมของผู้คน

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้คน มีรายละเอียดดังนี้
พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้คน มีผู้ค้าภายนอกจำนวนมาก 10 ปีที่แล้ว (ปี พ.ศ. 2555) นักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะคนจีนเริ่มเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ร้านค้าที่ยังมีจำนวนน้อยกว่าจึงไม่เพียงพอต่อความต้องการจึงเกิดร้านใหม่ ๆ ตามมาเป็นจำนวนมาก คนมารวมตัวกันจัดเลี้ยงตามร้านอาหารภัตตาคาร มีคนมาทำธุรกิจ มีนักท่องเที่ยวมาร้านอาหารริมทาง (Street Food) จำนวนมากตอนกลางคืนซึ่งมีเจ้าหน้าที่ให้การส่งเสริมจัดกิจกรรมถนนคนเดิน จึงกล่าวได้ว่าคนจากภายนอกที่มาพักผ่อนและมาท่องเที่ยว ทั้งลูกค้าขาประจำที่ตั้งใจมาซื้อ และนักท่องเที่ยวพื้นที่เป็นสาเหตุที่ส่งผลให้มีของกินหลากหลาย

ค่านิยมของคนต่างรุ่น ค่านิยมของคนรุ่นเก่า “การกิน คือ การพักผ่อน” มาร้านอาหารหรือภัตตาคารกินอาหารดี ๆ ค่านิยมของคนรุ่นใหม่ “การกิน คือ การสร้างตัวตนในสังคม สร้างความภาคภูมิใจจากการแชร์ประสบการณ์” มาร้านอาหารริมทาง (Street Food) หรือคาเฟ่ที่ได้รับความนิยม ซึ่งทันสมัยตามกระแสสังคมเพื่อสร้างประสบการณ์โดยหาของกินและถ่ายรูป ซึ่งคนทั้ง 2 รุ่นนิยมมาหาของกินในช่วงเย็น จึงกล่าวได้ว่า ค่านิยมของคนต่างรุ่นเปลี่ยนไป สำหรับคนรุ่นเก่าการกิน คือ การพักผ่อน เลือกกินของดีในบรรยากาศดี เลือกร้านอาหาร ภัตตาคาร สำหรับคนรุ่นใหม่การกิน คือ การแสดงตัวตน เลือกของกินตามร้านอาหารริมทาง (Street Food) คาเฟ่ ตามร้านดังเกาะกระแสนิยมตามสื่อสังคมออนไลน์

9. ถนนเยาวราช : ผู้คนที่เดินผ่าน

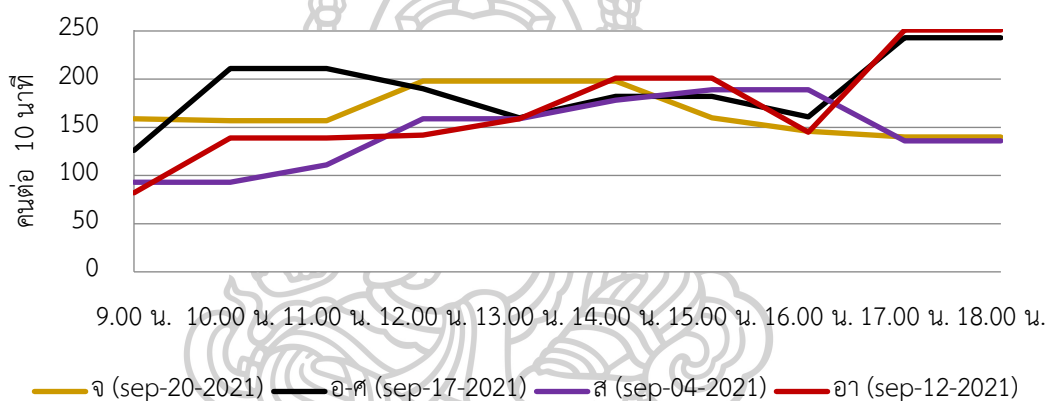
พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น กล่าวคือ ในวันจันทร์ วันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 9.00 ถึง 18.00 น. มีจำนวนผู้คนที่เดินผ่านการสังเกตการณ์ผู้คนเป็นระยะเวลา 10 นาที ของช่วงเวลา 1 ชั่วโมง มีรายละเอียดดังนี้

วันจันทร์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 10.01 น.-11.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 15.01 น.-16.00 น. 16.01 น.-17.00 น. และ 17.01 น.-18.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 159 คน 157 คน 198 คน 198 คน 160 คน 146 คน และ 140 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 159 คน

วันศุกร์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 10.01 น.-11.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 16.01 น.-17.00 น. และ 17.01 น.-18.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 126 คน 211 คน 190 คน 160 คน 182 คน 161 คน และ 243 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 182 คน

วันเสาร์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 17.01 น.-18.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 93 คน 111 คน 159 คน 178 คน 189 คน และ 136 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 159 คน

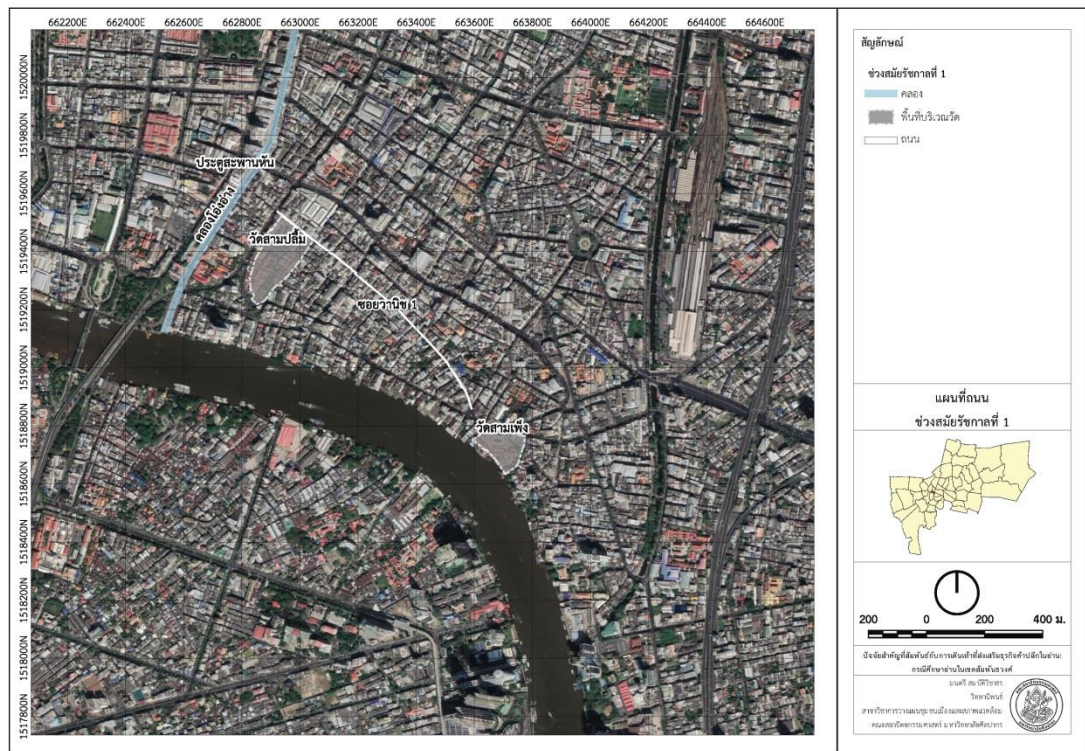
วันอาทิตย์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 10.01 น.-11.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 14.01 น.-15.00 น. และ 16.01 น.-17.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 82 คน 139 คน 142 คน 159 คน 201 คน 145 คน และ 251 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 145 คน

รูปที่ 62 จำนวนผู้คนเดินผ่านในพื้นที่ศึกษาถนนเยาวราช

ชอยวานิช ๑

ชอยวานิช ๑ ปรากฏเป็นถนนและตลาดระหว่างคลองวัดสามปลื้ม (วัดจักรวรรดิราชาวาส) ไปจนถึงคลองวัดสำเพ็ง (วัดปทุมคงคาราชวรวิหาร) อยู่ภายในย่านการค้าของชุมชนชาวจีนซึ่งย้ายมาอยู่บริเวณนี้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ครั้งตั้งกรุงรัตนโกสินทร์ (มูลนิธิเล็ก-ประไพ วิริยะพันธุ์, 2563)

รูปที่ 63 ถนนและคลองในช่วงสมัยรัชกาลที่ 1

ซอยวานิช ๑ เป็นแหล่งรวมร้านค้ามีสินค้ามากมายหลากหลายให้เลือกซื้อหาทั้งค้าส่งและค้าปลีก มีลักษณะเป็นซอยทางเดินความกว้างราว 3 เมตร มีตึกแถวทั้งสองฝั่งตลอดสองข้างทาง สลับกับจุดตัดทางแยกกับตรอกซอยย่อยอื่น ๆ ในบริเวณเดียวกัน อาคารชั้นกลางเป็นร้านค้า มีผู้คนเดินและรถเข็นส่งของผ่านไป-มาตลอดทั้งวัน รวมถึงผู้คนที่ขับขี่จักรยาน และจักรยานยนต์ส่งของที่ใช้ทางสัญจรร่วมกัน ส่วนรถยนต์ 4 ล้อขึ้นไป ไม่สามารถสัญจรผ่านได้

รูปที่ 64 สภาพแวดล้อมทั่วไปในพื้นที่ศึกษาซอยวานิช ๑

1. ซอยวานิช ๑ : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่ และด้านหน้าอาคารชั้นล่าง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่

รูปที่ 65 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงของการใช้งานในพื้นที่ศึกษาซอยวานิช ๑

สภาพของพื้นที่ริมทาง ด้านคุณลักษณะของพื้นที่ ได้แก่ ถนน ทางเท้า ลานโล่ง และลานจอดรถ ปรากฏว่า ซอยวานิช ๑ เป็นทางเท้ากว้าง 3 ม. ยาว 119 ม. ซึ่งต่อเนื่องกับลานโล่งบริเวณทางแยกตัดกับซอยเยาวราช 11 ที่มีหน้ากว้าง 12 ม. ยาว 18 ม. มีพื้นที่รวม 200 ตร.ม.

ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทาง คุณลักษณะของกิจกรรมการใช้งานพื้นที่ พบการใช้งานทางเท้าเป็นเส้นทางเดินเท้า ใช้พื้นที่ว่างด้านหน้าของร้านค้ากว้างราว 1 ม. เป็นพื้นที่จัดแสดงสินค้าและขนถ่ายสินค้าของผู้ค้าในอาคาร ใช้ตั้งร้านค้ารถเข็นและแผงลอย พบกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้า และพบการใช้งานลานโล่งเป็นทำเลที่ตั้งร้านค้ารถเข็นและแผงลอยซึ่งจัดวางโต๊ะและเก้าอี้ไว้สำหรับให้ลูกค้านั่งรับประทานอาหาร วางแผงจัดแสดงสินค้า และกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้าด้วยเช่นกัน

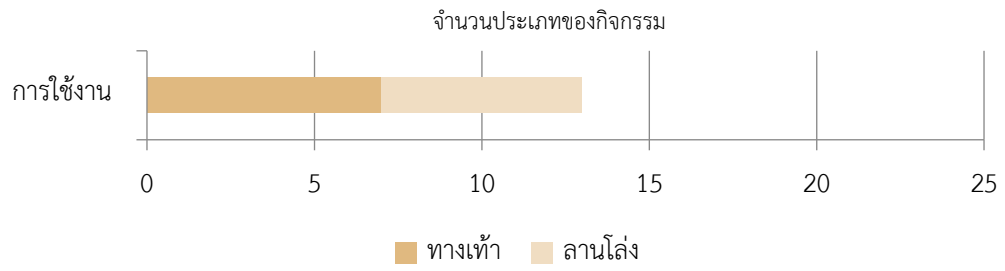

รูปที่ 66 ร้านกวยจั๊บบริเวณลานโล่งในพื้นที่ศึกษาซอยวานิช ๑

ตารางที่ 12 กิจกรรมการใช้งานพื้นที่ในซอยวานิช ๑

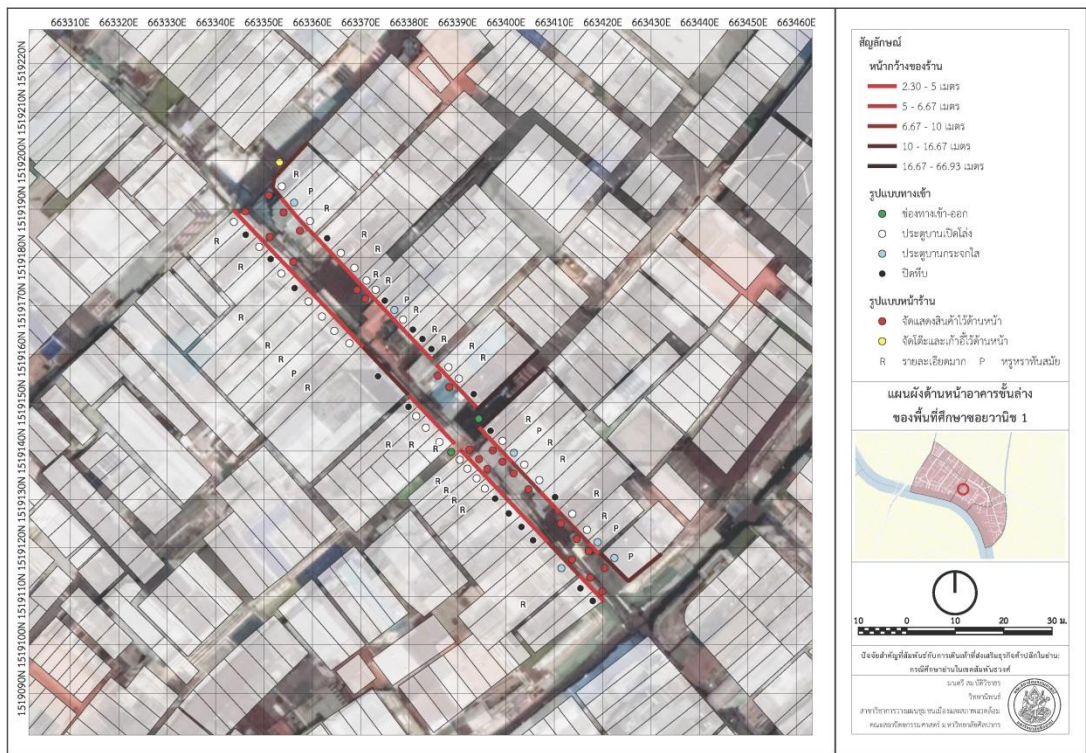
ผู้ใช้งาน	การใช้งาน	ถนน	ทางเท้า	ลานโล่ง	ลานจอดรถ
ผู้ขับขี่ จักรยานยนต์	เส้นทางสัญจรของจักรยานยนต์		มี	มี	
คนเดินเท้า	เส้นทางเดินเท้า	-	มี	มี	-
	พื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแวะ	-	มี	มี	-
ผู้ขับขี่ จักรยาน	เส้นทางจักรยาน		มี	มี	
ผู้ค้ารถเข็น	พื้นที่ตั้งร้านค้ารถเข็น	-	มี	มี	-
ผู้ค้าแผงลอย	พื้นที่ตั้งร้านค้าแผงลอย	-	มี	มี	-
ผู้ค้าในอาคาร	พื้นที่จัดแสดงสินค้า	-	มี	มี	-
	พื้นที่ขนถ่ายสินค้า	-	มี	-	

สรุปความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางซอยวานิช ๑

รูปที่ 67 ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางบนพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

1.2 ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง

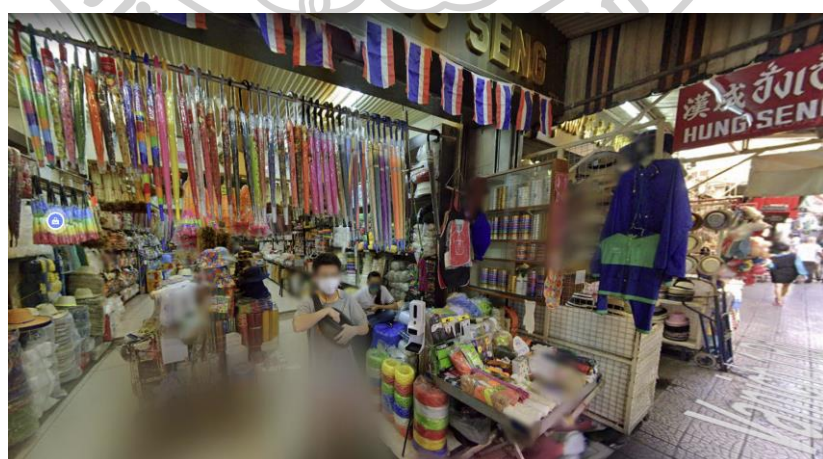
รูปที่ 68 คุณลักษณะของสภาพด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

สภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่าง คุณลักษณะด้านหน้าของอาคารตลอดช่วงถนน ได้แก่ หน้ากว้างของร้านค้า รูปแบบทางเข้า และรูปแบบหน้าร้าน ปรากฏว่า มีแนวอาคารสองข้างทางและมีช่องทางเข้า-ออกเว้นเป็นช่องทางสัญจรความกว้าง 2 ม. ระหว่างอาคารตึกแถวเป็นโครงข่ายทางสัญจรภายในบล็อก ร้านค้าเรียงติดกันต่อเนื่อง หน้ากว้างของร้านค้าส่วนมากเป็นร้านค้าแบบห้องเดี่ยวกว้างตั้งแต่ 2.3 - 6.1 ม. และพบร้านค้าที่รวมตั้งแต่สองห้องขึ้นไปเป็นร้านเดี่ยวกว้าง

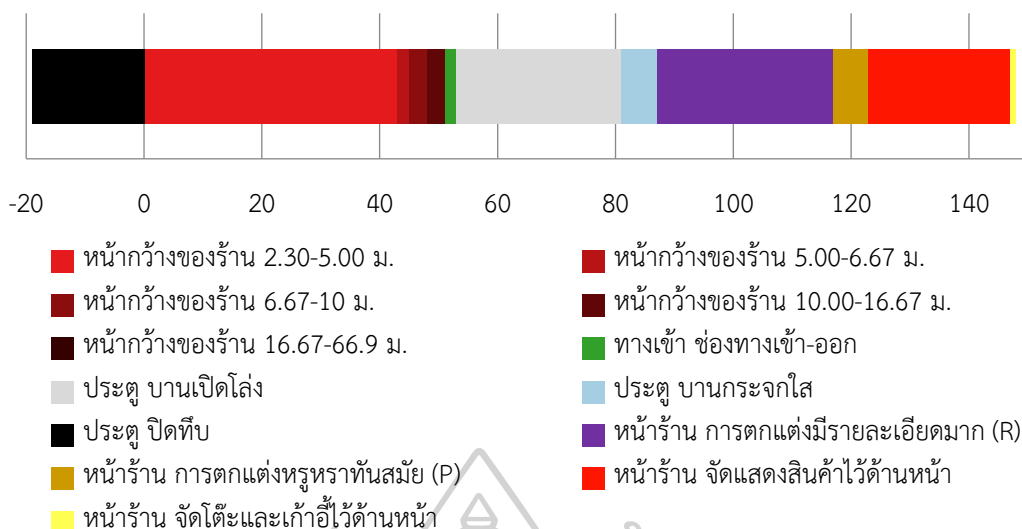
ตั้งแต่ 8.5 – 14.8 ม. ส่วนลักษณะประตูทางเข้าตั้งฉากกับถนน ประตูทางเข้าอาคารร้านค้าแบบ ประตูเปิดโล่งมี 28 ร้าน แบบประตูกระจกมี 6 ร้าน และประตูปิดทึบเนื่องจากเป็นห้องว่างหรือร้าน ยังไม่เปิดให้บริการมี 19 ร้าน และจัดแสดงสินค้าไว้ด้านหน้าให้มีรายละเอียดมากบางร้านตกแต่ง หูหรรษาทันสมัย รูปแบบหน้าร้านบ่งบอกสินค้าที่ขาย มองเห็นสินค้าได้ทุกอย่าง เลือกดูได้ง่ายด้วยตัวเอง มีบรรยากาศที่ชื่นชอบ รู้สึกสะดวกสบาย ตกแต่งร้านให้ทันสมัยมีสินค้าใหม่ ๆ

รูปที่ 69 แนวอาคารสองข้างทางในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

รูปที่ 70 รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าริมทางในชอยวานิช ๑ (Google, 2565)

รูปที่ 71 คุณลักษณะของสภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษาซอยวานิช ๑

2. ซอยวานิช ๑ : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ กิจกรรมเชิงลบจากกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยซึ่งมีคนไร้บ้านนอนหน้าร้านค้าที่ปิดแล้ว และการจรรยาจรจากรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยซึ่งมีจักรยานและจักรยานยนต์สัญจรผ่านไปมา ไม่มีระเบียบ

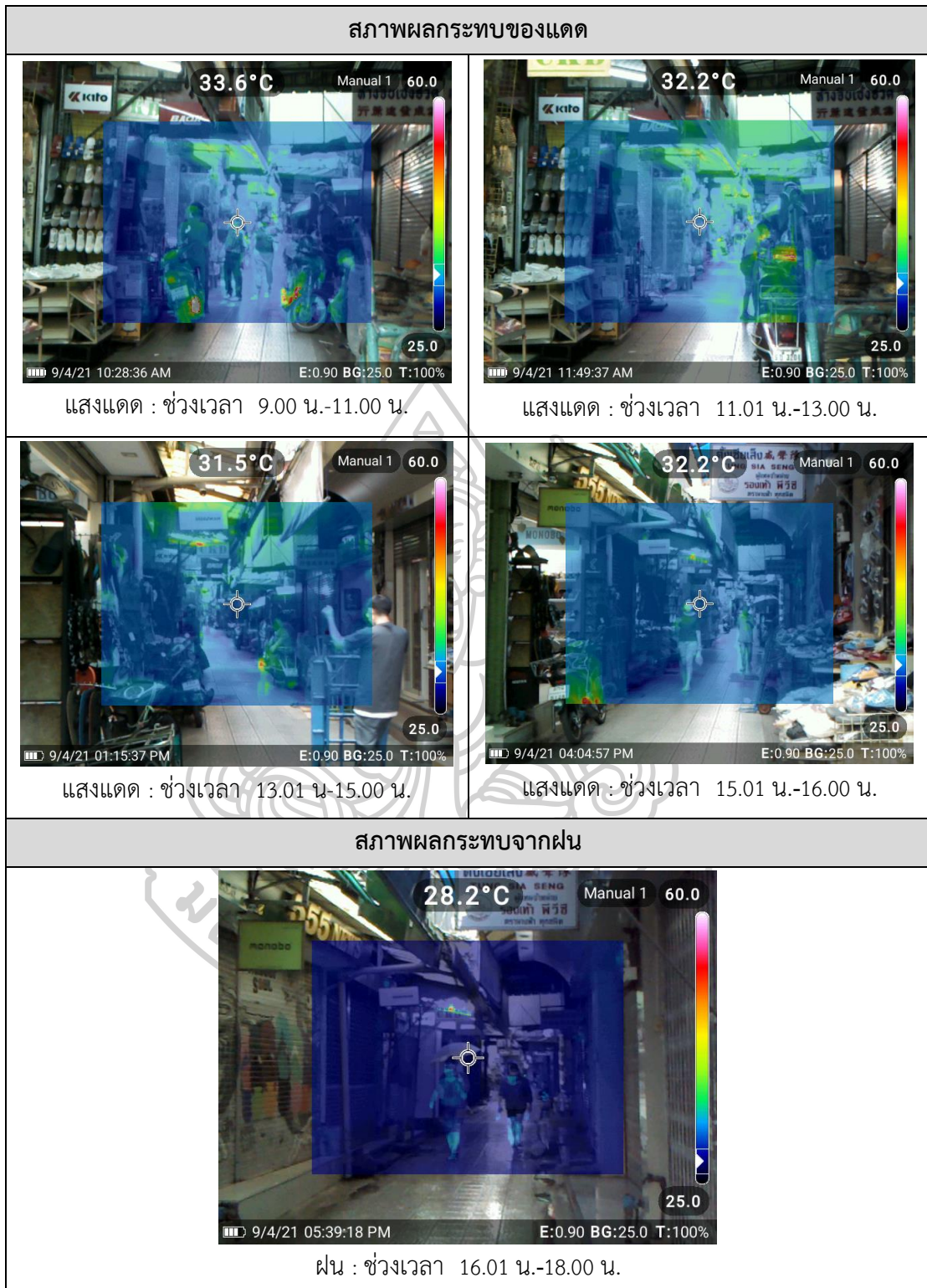
3. ซอยวานิช ๑ : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ แสงแดดและฝน มีรายละเอียดดังนี้

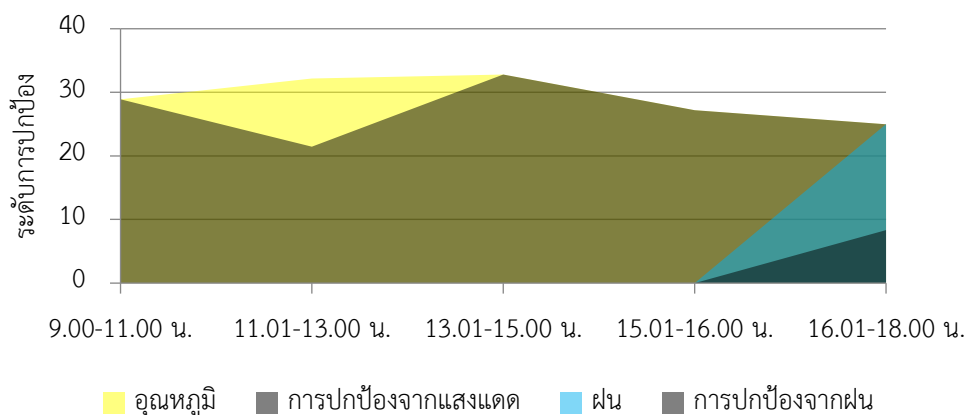
แสงแดดและฝน พบว่าในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. 11.01 น. ถึง 13.00 น. 13.01 น. ถึง 15.00 น. และ 15.01 น. ถึง 16.00 น. มีแสงแดด และในช่วงเวลา 16.01 น. ถึง 18.00 น. มีฝน

ผลกระทบจากแสงแดด ในสภาพอากาศที่มีแสงแดด ในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. 13.01 น. ถึง 15.00 น. และ 15.01 น. ถึง 16.00 น. มีร่มเงาเนื่องจากตัวอาคาร กันสาดยื่นและผ้าใบยื่นของร้านค้าชั้นล่างช่วยปกป้องจากแสงแดด ในช่วงเวลา 11.01 น. ถึง 13.00 น. มีแสงแดดส่องถึงพื้นทางเดินเท้ากับมีร่มเงาบางส่วนเนื่องจากกันสาดยื่นและผ้าใบยื่นของร้านค้าชั้นล่างช่วยปกป้องจากแสงแดด

ผลกระทบจากฝน ส่วนในสภาพอากาศที่มีฝนในช่วงเวลา 16.01 น. ถึง 18.00 น. หลบฝนได้บางส่วนโดยมีกันสาดยื่นและผ้าใบช่วยปกป้องจากฝน

รูปที่ 72 สภาพผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาซอยวานิช ๑

รูปที่ 73 ผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาซอยวานิช ๑

มลภาวะทางสิ่งแวดล้อมริมทาง มีเสียงดังของคน เช่น ตะโกนขายของ และเสียงดังของยานพาหนะ เช่น รถจักรยานยนต์ส่งของ รถเข็นมือ ดังขึ้นเป็นพัก ๆ จึงกล่าวได้ว่า เสียงดังของคนช่วยให้บรรยากาศมีชีวิตชีวา เสียงดังของยานพาหนะสร้างมลภาวะทางเสียง

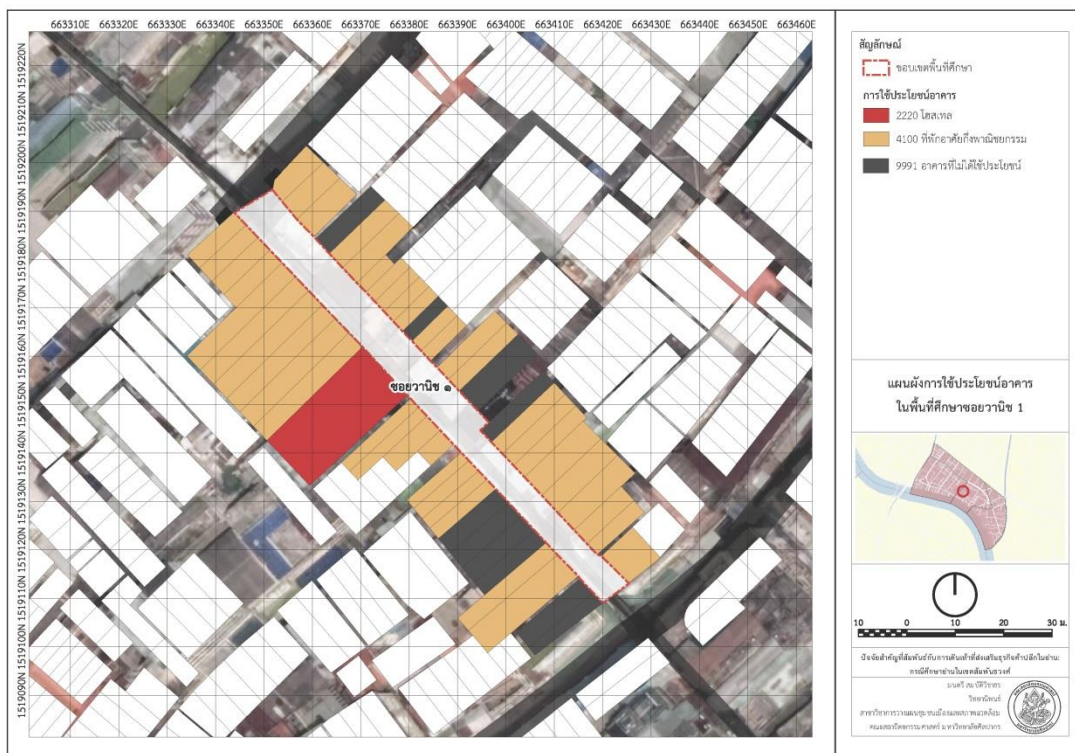
4. ซอยวานิช ๑ : การใช้ประโยชน์

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ การใช้ประโยชน์อาคาร และร้านค้าจำหน่ายสินค้าและบริการ และช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ มีรายละเอียดดังนี้

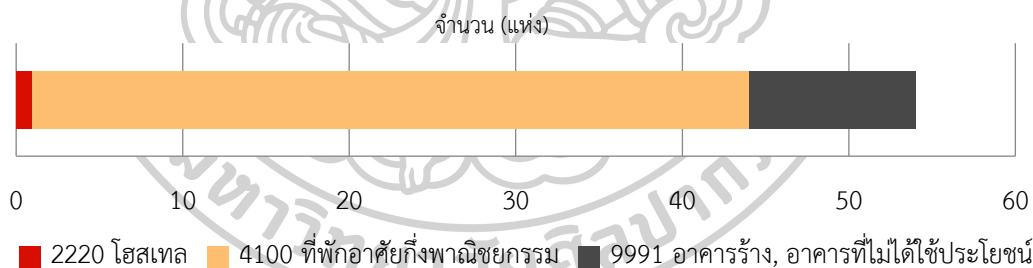
4.1 การใช้ประโยชน์อาคาร

พบการใช้ประโยชน์อาคารตามการจำแนกและเรียงลำดับสัดส่วนร้อยละของจำนวนอาคารทั้งหมด 54 แห่ง จากมากไปหาน้อยกล่าวคือ ที่พักอาศัยถึงพาณิชย์กรรม 43 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 อาคารที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18 และโฮสเทล 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2

เป็นตลาดค้าส่งจำหน่ายสินค้าในราคาถูกเมื่อซื้อในจำนวนมาก เจ้าของกรรมสิทธิ์ส่วนมากปล่อยอาคารเป็นพื้นที่เช่ารายเดือนให้แก่ร้านค้าของคนภายนอกซึ่งเปิด-ปิดตามเวลาทำงานไม่ได้อยู่อาศัยในพื้นที่ ในเจ้าของกรรมสิทธิ์ส่วนน้อยมีทั้งร้านค้าที่สืบทอดกิจการต่อบุพการีและปรับปรุงอาคารเพื่อเปิดกิจการใหม่โดยการอยู่อาศัยนั้นมีทั้งอยู่อาศัยและทำงาน มาทำงานแล้วกลับที่พักอาศัยภายนอก พื้นที่ในบริเวณนี้มีอัตราค่าเช่าราคาสูงมาก จึงกล่าวได้ว่า อาคารส่วนมากที่เป็นพื้นที่เช่าให้แก่ร้านค้าของคนภายนอกมีส่วนสำคัญที่ทำให้บรรยากาศโดยรวมของถนนดูเงียบเหงาอย่างยาวนานในแต่ละวันเนื่องจากไม่มีผู้คนอาศัยอยู่จึงไม่มีกิจกรรมใด ๆ เกิดขึ้น นอกจากช่วงเวลาเปิด-ปิดร้านที่มีกิจกรรมการค้าขายจึงมีผู้คนเดินเท้าผ่านไป-มาเพื่อหาซื้อของซึ่งเป็นเพียงช่วงเวลาประมาณ 9 ชั่วโมง ตั้งแต่ 8.00 น. ถึง 18.00 น. เท่านั้น

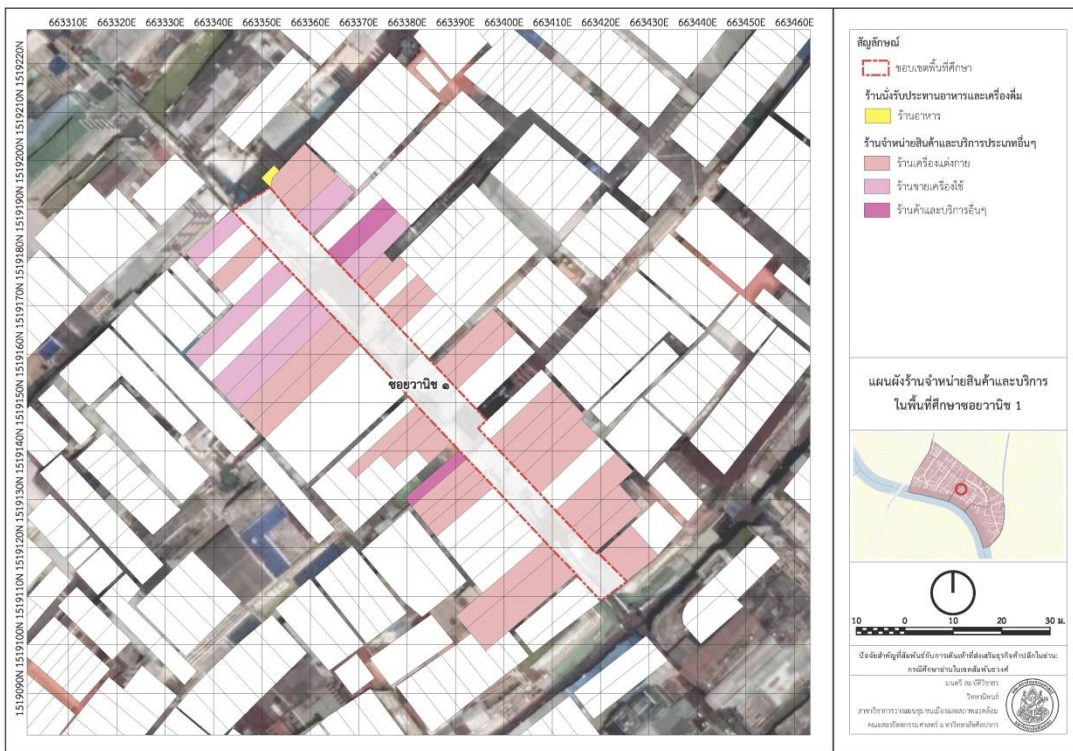
รูปที่ 74 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

รูปที่ 75 การแจกแจงจำนวนการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

4.2 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ

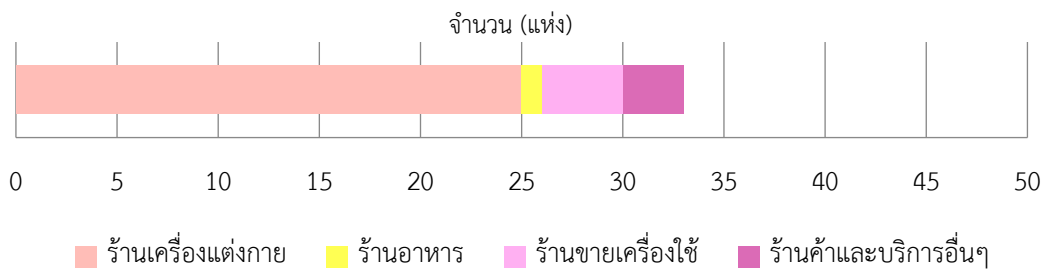
เป็นแหล่งรวมร้านขายสินค้าหลากหลายทันสมัยล่าสุดตามติดความนิยมในขณะนั้น เช่น ข้าวของเครื่องใช้และของจุกจิก ร้านขายสินค้าวัสดุสำหรับผลิตสินค้าเพื่อการค้าปลีกและการบริการ เช่น เครื่องใช้ เชือก เครื่องแต่งกาย เสื้อผ้า สร้อย แหวน รองเท้า ไปจนถึงการจัดเทศกาลหรือการจัดการแสดง ร้านขายสินค้าทันสมัย แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร และน่าประทับใจ เช่น กีฬ็ซ็อปและของเล่น เป็นต้น รวมถึงสินค้าตามเทศกาลต่าง ๆ เช่น ของขวัญปีใหม่ วาเลนไทน์ โดยมีลักษณะการขายส่งมากกว่าขายปลีก สินค้าขายส่งในบริเวณนี้มีราคาถูกและสามารถซื้อขายต่อรองกันได้

รูปที่ 76 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทาง

ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการประเภทเดียวกันมีลักษณะเกาะกลุ่มกันจำแนกและเรียงลำดับสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านรวมทั้งหมด 33 แห่ง จากมากไปหาน้อย กล่าวคือ ร้านขายเครื่องแต่งกาย ได้แก่ ร้านขายกระเป่า ร้านขายรองเท้า ร้านขายหมวก และร้านขายเสื้อผ้า รวม 25 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 76 ร้านขายเครื่องใช้ 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12 ร้านขายสินค้าและบริการอื่นๆ ได้แก่ ร้านขายของเล่น ร้านกีฬาช้อป ร้านไหมพรม และร้านอุปกรณ์ช่างรวม 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9 รวมถึงมีร้านอาหารหาบเร่แผงลอยก๋วยจั๊บน้ำร้อน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3

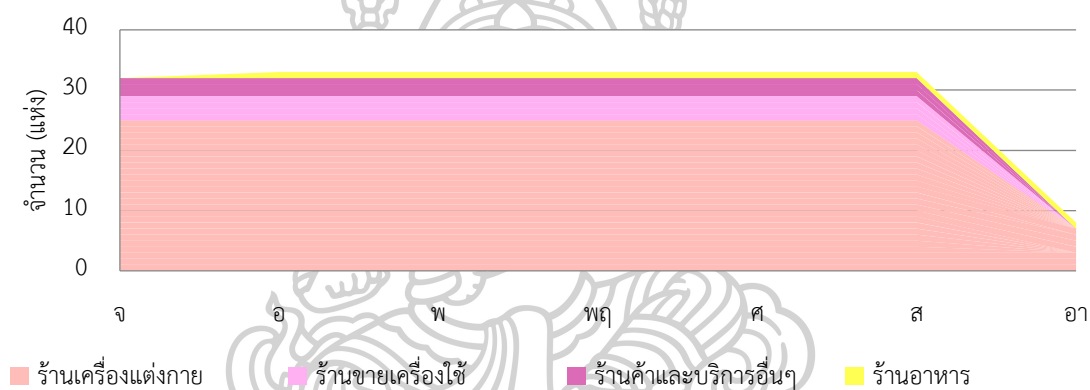

รูปที่ 77 ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

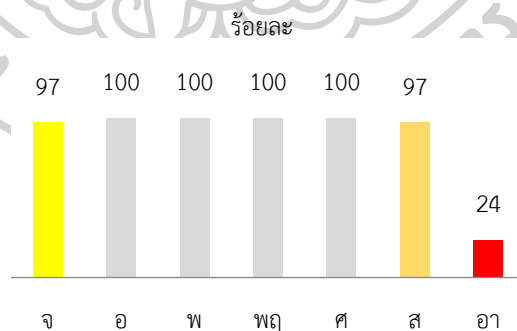
4.3 ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ

มีคุณลักษณะ ได้แก่ วันที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์ และช่วงเวลาที่ยี่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ร้านค้าเปิดให้บริการในหนึ่งสัปดาห์ สามารถแบ่งช่วงวันที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำได้เป็น 4 ช่วง ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคารถึงวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ โดยแจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการในแต่ละช่วงเวลาพร้อมแสดงสัดส่วนร้อยละของร้านค้าทั้งหมด 34 แห่ง กล่าวคือ วันจันทร์มีร้านค้าที่เปิดให้บริการทั้งหมด 33 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97 วันช่วงอังคารถึงวันศุกร์มีร้านค้าที่เปิดให้บริการทั้งหมด 34 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 วันเสาร์มีร้านค้าที่เปิดให้บริการทั้งหมด 33 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97 และวันอาทิตย์มีร้านค้าที่เปิดให้บริการทั้งหมด 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24

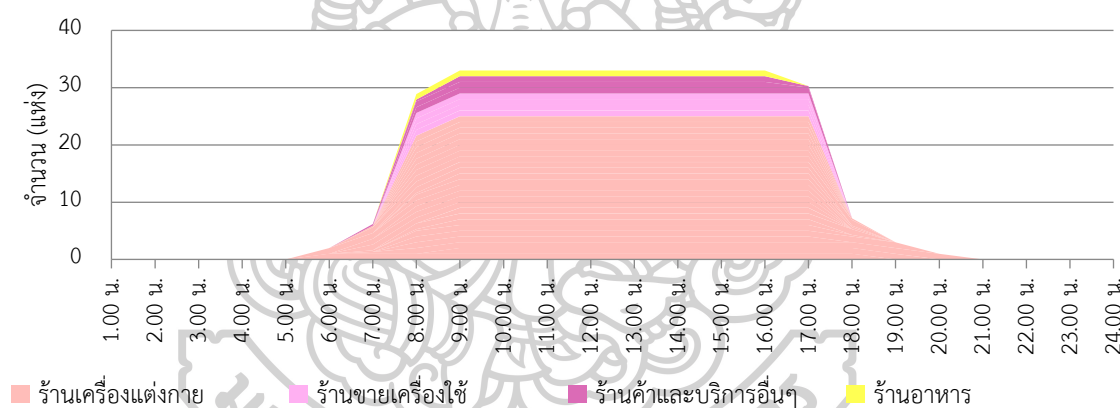
รูปที่ 78 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์

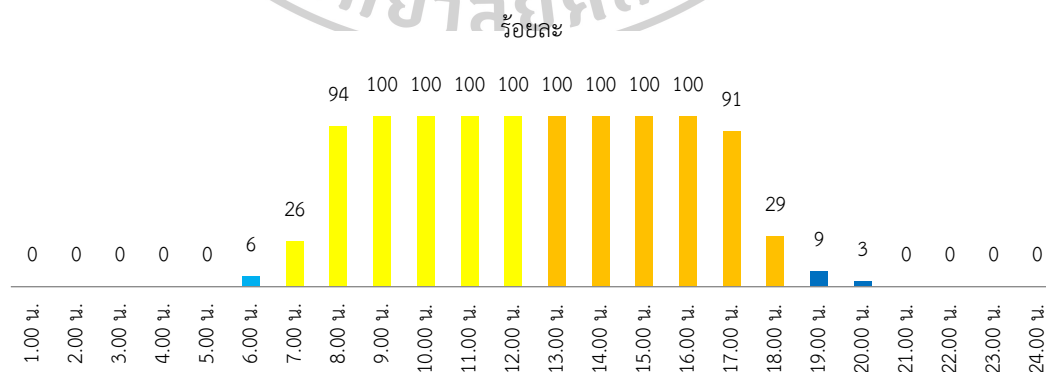
รูปที่ 79 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์

ช่วงเวลาที่ยานค้าเปิดให้บริการในแต่ละวัน แบ่งช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำได้เป็น 4 ช่วง ได้แก่ ตั้งแต่ถึงหกโมงเช้า เจ็ดโมงเช้าถึงเที่ยงวัน บ่ายโมงถึงหกโมงเย็น และหนึ่งทุ่มถึงสองทุ่ม โดยแจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการในแต่ละช่วงเวลาพร้อมแสดงสัดส่วนร้อยละของร้านค้าทั้งหมด 34 แห่ง ซึ่งในแต่ละชั่วโมงของช่วงเวลาดังกล่าวมีร้านค้าที่เปิดให้บริการตามจำนวนดังต่อไปนี้

เวลาตั้งแต่หกโมงเช้า มีร้านค้าเปิดให้บริการ 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2 ช่วงเวลาตั้งแต่เจ็ดโมงเช้า ถึง เที่ยงวัน ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 9 แห่ง 32 แห่ง 34 แห่ง 34 แห่ง 34 แห่ง และ 34 แห่ง ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเป็น 34 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ช่วงเวลาตั้งแต่บ่ายโมง ถึง หกโมงเย็น ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 34 แห่ง 34 แห่ง 34 แห่ง 34 แห่ง 31 แห่ง และ 9 แห่ง ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเป็น 34 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 และช่วงเวลาตั้งแต่หนึ่งทุ่มถึงสองทุ่มในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 3 แห่ง และ 1 แห่ง ตามลำดับ

รูปที่ 80 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน

รูปที่ 81 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน

5. ขอยวานิช ๑ : อัตลักษณ์ของพื้นที่

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ จินตภาพเมือง มีรายละเอียดดังนี้

5.1 จินตภาพเมือง

เป็นแหล่งรวมร้านค้าส่งสินค้าสมัยนิยม (Fashion) ที่มีการเปลี่ยนสินค้าได้รวดเร็วให้ทันสมัยตลอดเวลา โดยสินค้าที่มีความต้องการสูงในช่วงเวลานั้น ๆ จะถูกคัดสรรนำเข้ามาขาย รวมถึงสินค้าแฟชั่นด่วน (Fast Fashion) เช่น แก้วเยติ หรือ อุปกรณ์ประกอบการแสดงที่ใช้ในงานคอนเสิร์ต และอื่น ๆ อีกมากมาย ธุรกิจร้านค้าในพื้นที่ที่มีการแข่งขันกันสูงด้วยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Specialist) จึงกล่าวได้ว่า ย่านค้าส่งสินค้าทันสมัยที่สามารถเดินดูสินค้าหลายๆร้านในที่เดียวกันได้สะดวก เป็นแหล่งรวมร้านค้าส่งสินค้าสมัยนิยม (Fashion) และสินค้าแฟชั่นด่วน (Fast Fashion) ที่คัดสรรสินค้านำเข้ามาขายโดยร้านค้าที่เชี่ยวชาญ (Specialist) เฉพาะด้าน พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่

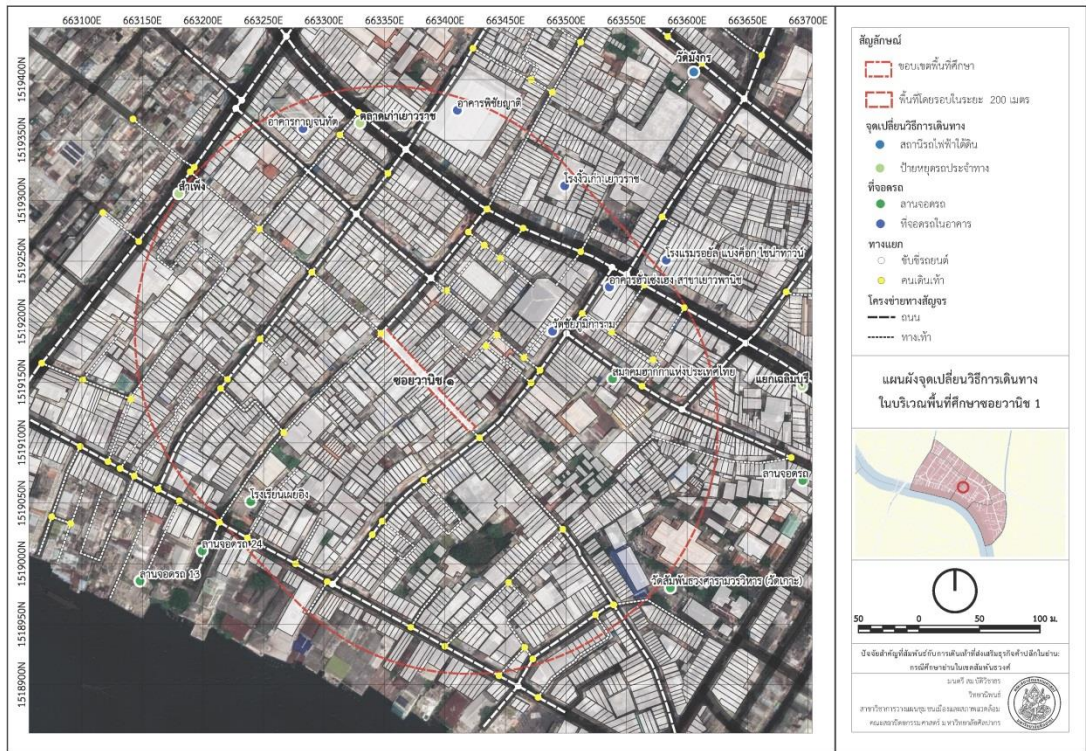
จุดรวมกิจกรรม ที่ไหลออกไปอยู่ที่คิคุย่า และ ที่ใกล้อยู่ที่ลุก โฮสเทล (Luk Hostel)

ย่าน ย่านค้าส่งสินค้าหลากหลายที่แปลกใหม่และทันสมัยที่สุด สืบเนื่องจากบรรยากาศของผู้คน การเดินจับจ่ายซื้อของ รถขนส่งไป-มา คับแคบ แออัด ชีวิตชีวาของย่านการค้า กล่าวได้ว่าเป็นถนนคนเดินอย่างแท้จริงหนึ่งเดียวในย่านนี้เนื่องจากถนนเล็กจึงยังมีการค้าขายแบบเดิม มีลักษณะถูกบังคับด้วยความกว้างของเขตทางคล้ายกับซอยอิสรานุภาพ

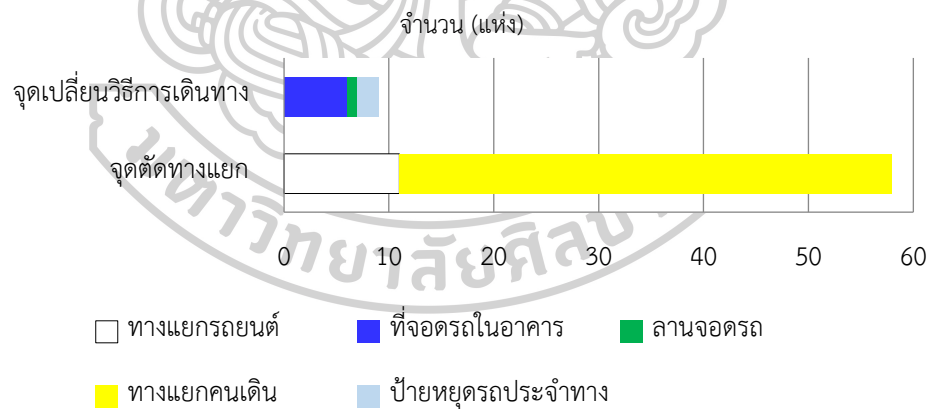
6. ขอยวานิช ๑ : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ วิธีการเดินทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง มีรายละเอียดดังนี้

วิธีการเดินทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง พิจารณาจากความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง ปรากฏว่า การเดินทางมีจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่อยู่ใกล้จำแนกตามวิธีการเดินทางประกอบด้วย ทางแยกที่ขับขึ้นรถยนต์รวม 11 แห่ง ทางแยกที่คนเดินเท้ารวม 47 แห่ง มีป้ายหยุดรถประจำทางรวม 2 แห่ง ซึ่งมีรถโดยสารประจำทางทั้งหมด 11 สาย รถยนต์จอดรอได้ในอาคารที่ให้บริการที่จอดรถรวม 6 แห่ง และลานจอดรถอีกสองแห่ง กล่าวคือ ป้ายหยุดรถประจำทาง ได้แก่ ป้ายสำเพ็งและป้ายตลาดเก่าเยาวราช อาคารที่ให้บริการที่จอดรถ ได้แก่ อาคารกาญจนทัต อาคารฮั่วเซ่งเฮงสาขาเยาวพานิช วัดชัยภูมิการาม อาคารพิชัยญาติ โรงจิวเก่าเยาวราช และโรงแรมรอยัลแบงค็อกไชน่าทาวน์ และลานจอดรถโรงเรียนเหยืองที่อยู่ใกล้ จึงกล่าวได้ว่า เป็นจุดเปลี่ยนการขนส่งสินค้าเนื่องจากเป็นจุดกระจายสินค้า

รูปที่ 82 จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

รูปที่ 83 การแจกแจงจำนวนจุดตัดทางแยกและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

7. ชอยวานิช ๑ : เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ช่วงเวลาที่ผู้คนเลือกมาเดินซึ่งมีความคึกคักช่วงวันเทศกาลประจำปีของสากลคนจะมาซื้อของขวัญ ช่วงวันธรรมดามีคนเดินแต่ไม่ถึงกับแน่น ปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) เจ้าของร้านค้าและลูกค้าส่วนมากเป็นคนต่างถิ่นความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนจึง

ห่างไกลขาดความเข้มแข็งต่างจากสมัยก่อนที่คนจีนมาตั้งรกรากอยู่อาศัยและเปิดกิจการร้านค้าตกเย็นก็ยังคงมาคุยกัน หรือมีร้านอยู่ติดแฟกของเตรียมส่งมีความเข้มแข็งในชุมชน จึงกล่าวได้ว่า ผู้คนปรากฏตัวแค่ช่วงวัน

8. ขอยวานิช ๑ : พฤติกรรมของผู้คน

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ลักษณะของผู้คน และพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้คน มีรายละเอียดดังนี้

8.1 ลักษณะของผู้คน

ผู้คนมาหาซื้อของใหม่ที่ไม่มีขายที่อื่นซึ่งลูกค้าที่เป็นร้านค้ารายเล็กรายน้อยส่วนมากตั้งใจมาซื้อของจำนวนมากแบบค้าส่งไปขายต่อ ลูกค้าทั่วไปและนักท่องเที่ยวมาหาซื้อปลีกของแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย หรือมาหาซื้อของขวัญสำหรับโอกาสพิเศษ จึงกล่าวได้ว่า สินค้าดึงดูดกลุ่มลูกค้าทั้งร้านค้ารายย่อย ลูกค้าทั่วไป และนักท่องเที่ยว กลุ่มลูกค้าจึงดึงดูดร้านค้าส่งรายใหม่ให้ต้องการเข้ามาเช่าพื้นที่ร้านค้าจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการแข่งขันกันสูง

8.2 พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้คน

ในสมัยก่อนลักษณะการค้าขายมีเจ้าของธุรกิจรายใหญ่มาเช่าเปิดหน้าร้านเพื่อเป็นจุดปล่อยสินค้าแบบค้าส่ง ในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) มีลูกค้าที่ตั้งใจมาซื้อโดยเฉพาะร้อยละ 70 มีลูกค้าจ่ายเป็นเงินสดร้อยละ 80 จึงกล่าวได้ว่า กิจกรรมการค้าที่เกิดขึ้นมาจากความจำเป็นที่เน้นการทำธุรกิจค้าขายแบบค้าส่ง เรื่องความสะดวกสบายจึงไม่เป็นปัจจัยสำคัญ

การค้าออนไลน์ รูปแบบการค้าเปลี่ยนไปใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมีการค้าออนไลน์ร่วมด้วย พฤติกรรมการซื้อแบบขายส่งจึงเปลี่ยนไปด้วย ลูกค้าประจำใช้แอปพลิเคชันไลน์ (Line) เพื่อเจรจาต่อรองธุรกิจและส่งรูปภาพดูสินค้าเพื่อตัดสินใจซื้อเนื่องจากสะดวกมากกว่าการเดินทางมาดูสินค้าด้วยตัวเอง จึงกล่าวได้ว่า ระบบการซื้อขายออนไลน์เข้ามาแทนที่ค้าส่งในพื้นที่ทำให้ร้านค้าปลีก-ค้าส่งที่เป็นลูกค้าลดน้อยลง จึงมีการปรับตัวเป็นค้าปลีกมากขึ้นเพื่อให้บริการลูกค้ากลุ่มใหม่ที่เป็นนักท่องเที่ยวซึ่งมีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น

จากค้าส่งเป็นค้าปลีก ช่วง 10 ปี ที่ผ่าน (ปี พ.ศ. 2555 ถึง พ.ศ. 2565) มีคนต่างชาติมาเดินเที่ยวและมีผู้คนมาเดินดูของแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยจำนวนมากกว่าคนที่ตั้งใจมาซื้อสินค้าแบบค้าส่งซึ่งโดยทั่วไปเป็นกลุ่มที่มาจำนวนน้อยกว่าแต่จะทำยอดขายได้มากกว่า จึงเริ่มมีการขายปลีกโดยกำหนดราคาให้สูงกว่าขายส่งพอสมควร โดยมีร้านค้าที่ปรับตัวมาขายปลีกร่วมด้วยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และมีร้านเปิดใหม่ที่เป็นขายปลีก เช่น ลุก โฮสเทล (Luk Hostel) และ โพง (Potong) เป็นต้น

การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้บรรยากาศการค้าขายลดน้อย โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2564 ผลกระทบจากโควิดรุนแรงมากเมื่อร้านค้าปลีกค้าขายได้น้อยลง ลูกค้าจึงเข้ามาทำธุรกิจจึงลดน้อยลง ร้านค้าส่งในพื้นที่จึงค้าขายได้น้อยลงตามกันด้วยจนร้านค้าส่วนใหญ่ปิดกิจการลง

9. ขอยวานิช ๑ : ผู้คนที่เดินผ่าน

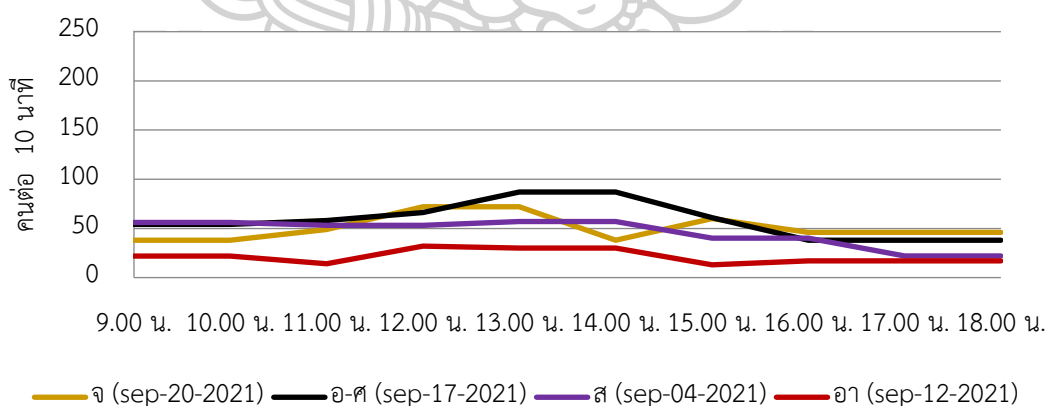
พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น กล่าวคือ ในวันจันทร์ วันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 9.00 ถึง 18.00 น. มีจำนวนผู้คนที่เดินผ่านจากการสังเกตการณ์ผู้คนเป็นระยะเวลา 10 นาที ของช่วงเวลา 1 ชั่วโมง มีรายละเอียดดังนี้

วันจันทร์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 16.01 น.-17.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 38 คน 49 คน 72 คน 38 คน 60 คน และ 46 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 46 คน

วันศุกร์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 16.01 น.-17.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 54 คน 58 คน 66 คน 87 คน 61 คน และ 38 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 58 คน

วันเสาร์ ในช่วงเวลา 10.01 น.-11.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 17.01 น.-18.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 56 คน 53 คน 57 คน 57 คน 40 คน และ 22 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 53 คน

วันอาทิตย์ ในช่วงเวลา 9.01 น.-10.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 16.01 น.-17.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 22 คน 14 คน 32 คน 30 คน 13 คน และ 17 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 22 คน

รูปที่ 84 จำนวนผู้คนที่เดินผ่านในพื้นที่ศึกษาชอยวานิช ๑

ถนนทรงวาด

ถนนทรงวาด ตัดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นผู้วาดแนวถนนเส้นนี้ลงบนแผนที่เพื่อลดความแออัดของพื้นที่ในย่านสำเพ็งหลังจากเกิดเพลิงไหม้

ทางเดินเท้าที่ตัดไปยังพื้นที่ด้านในหลังแนวตึกแถว พื้นที่ฝั่งทิศใต้ของถนนบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยา มีผู้คนสัญจรไปมาทั้งด้วยการเดินเท้าและการขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลตลอดทั้งวัน

รูปที่ 86 สภาพแวดล้อมทั่วไปในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

1. ถนนทรงวาด : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ขนาดและรูปร่างของพื้นที่ ความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่ และด้านหน้าอาคารชั้นล่าง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงในการใช้งานพื้นที่

สภาพของพื้นที่ริมทาง ด้านคุณลักษณะของพื้นที่ ได้แก่ ถนน ทางเท้า ลานโล่ง และลานจอดรถ ปรากฏว่า ถนนทรงวาดมีถนนกว้าง 12 ม. มี 2 ช่องจราจร ยาว 107 ม. โดยมีการใช้งานเดินรถทางเดียวและจอดรถริมทางอย่างละหนึ่งช่องจราจร ซึ่งต่อเนื่องกับลานจอดรถฝั่งตรงข้ามโรงเรียนเผยอิงมีหน้ากว้าง 16 ม. ลึก 50 ม. มีพื้นที่รวม 800 ตร.ม. มีทางเท้าทั้งสองข้างโดยฝั่งทิศเหนือกว้าง 2 ม. ซึ่งต่อเนื่องกับลานโล่งด้านหน้าโรงเรียนเผยอิงมีหน้ากว้าง 25 ม. ลึก 8 ม. มีพื้นที่รวม 120 ตร.ม. ส่วนทางเท้าฝั่งทิศใต้กว้าง 3 ม. โดยพื้นที่ทางเท้าและพื้นลานโล่งสูงกว่าพื้นถนน

ด้านคุณลักษณะองค์ประกอบอื่น ๆ ของถนน ได้แก่ เสาสายไฟฟ้าและเสาไฟทางเดิน ต้นไม้ใหญ่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ทางลาด ปรากฏว่า มีเสาสายไฟฟ้าบนทางเท้าทั้งสองฝั่งตลอดช่วงถนนรวม 13 ต้น เสาไฟทางเดินเป็นเสาเหล็กยกฐานปูนสูง 3 ม. มีดวงโคมส่องสว่างลักษณะไฟกิ่งคู่รวม 8 ต้น มีต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาสูง 10 ม. แผ่กว้างเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 ม. รวม 3 ต้น และมีทางลาดเกิดจากการยกถนนย่อยภายในย่านให้มีระดับเสมอกับทางเท้าบริเวณทางแยกรวม 4 แห่ง

รูปที่ 87 ขนาด รูปร่าง และความเฉพาะเจาะจงของการใช้งานในพื้นที่ศึกษานนทรวาด

ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทาง

คุณลักษณะของกิจกรรมการใช้งานพื้น พบการใช้งานเป็นเส้นทางสัญจรของรถยนต์ ใช้จุดตรึงทางและขนถ่ายสินค้าของผู้ค้าในอาคาร มีการใช้งานทางเท้าเป็นเส้นทางเดินเท้าและจัดแสดงสินค้าของผู้ค้าในอาคารส่งผลให้เกิดกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้า และพบการใช้งานลานโล่งเป็นทำเลที่ตั้งร้านค้ารถเข็นและแผงลอย อันได้แก่ การจัดโต๊ะและเก้าอี้ไว้สำหรับให้ลูกค้านั่งรับประทานอาหาร วางแผงจัดแสดงสินค้า เป็นต้น จึงส่งผลให้เกิดกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้าด้วย

กิจกรรมการใช้งานองค์ประกอบอื่น ๆ ของถนน พบการใช้งานเสาสายไฟฟ้าเพื่อเดินสายไฟฟ้าและสายสื่อสารให้กับอาคาร เป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้า และตั้งวางกองขยะ เสาไฟทางเดินใช้สองทางเท้าช่วงเวลาค่ำมืด พบการใช้ต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงา เป็นทำเลที่ตั้งของร้านค้ารถเข็นและแผงลอยโดยการอาศัยพึ่งส่งผลให้เกิดกิจกรรมหยุดแวะของคนเดินเท้า และช่วยตกแต่งสถานที่ให้ร่มรื่น และทางลาดผู้คนใช้ข้ามถนนระหว่างทางเท้าทั้งสองฝั่งโดยผู้ขับขี่รถยนต์ทางลาดบริเวณทางแยกเพื่อเข้า-ออกได้ ถนนชอยภายในบล็อกซึ่งยกระดับเสมอทางเดินเท้า

รูปที่ 88 ลานจอดรถบริเวณด้านหน้าโรงเรียนเผยอิงในถนนทรงวาด

รูปที่ 89 ลานโล่งด้านหน้าโรงเรียนเผยอิงในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

ตารางที่ 13 กิจกรรมการใช้งานพื้นที่ในพื้นที่ศึกษานนทรวาด

ผู้ใช้งาน	การใช้งาน	ถนน	ทางเท้า	ลานโล่ง	ลานจอดรถ
ผู้ขับขี่รถยนต์	เส้นทางสัญจรของรถยนต์	มี	-	-	-
	ที่จอดรถของรถยนต์ส่วนบุคคล	มี	-	-	มี
คนเดินเท้า	เส้นทางเดินเท้า	-	มี	-	-
	พื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแวะ	-	มี	มี	-
ผู้ค้ารถเข็น	พื้นที่ตั้งร้านค้ารถเข็น	-	-	มี	-
ผู้ค้าแผงลอย	พื้นที่ตั้งร้านค้าแผงลอย	-	-	มี	-
ผู้ค้าในอาคาร	พื้นที่จัดแสดงสินค้า	-	มี	-	-
	พื้นที่ขนถ่ายสินค้า	มี	มี	-	มี

ตารางที่ 14 การใช้งานเสา ต้นไม้ และสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ศึกษานนทรวาด

ผู้ใช้งาน	การใช้งาน	เสา		ต้นไม้			สิ่งอำนวยความสะดวก			
		เสาสายไฟฟ้า	เสาไฟทางเดิน	ไม้ยืนต้น	พุ่มไม้เลื้อย	ต้นไม้ใหญ่	จุดเทียบจอดรถ	ทางม้าลาย	ทางลาด	ราวกัน
A	เดินสายไฟฟ้าและสายสื่อสาร	มี								
B	ไฟส่องสว่างทางเดินเท้า		มี							
B	พื้นที่รองรับกิจกรรมหยุดแวะ	มี				มี				
E	ตั้งวางสิ่งของทิ้ง									
C D	ตั้งร้านค้าพิง					มี				
A	ตั้งวางถังขยะและกองขยะ	มี								
A	ตกแต่ง					มี				
A	ให้ร่มเงา					มี				
A	ใช้ข้ามพื้นที่ต่างระดับ								มี	

ผู้ใช้งาน:

A ผู้คนทุกคน

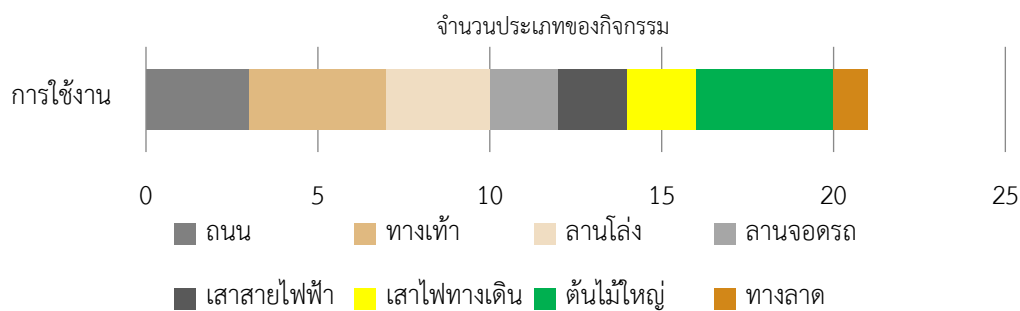
B คนเดินเท้า

C ผู้ค้ารถเข็น

D ผู้ค้าแผงลอย

E ผู้ค้าในอาคาร

สรุปความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางในพื้นที่ศึกษานนทรวาด

รูปที่ 90 ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทางบนพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

1.2 ด้านหน้าอาคารชั้นล่าง

รูปที่ 91 คุณลักษณะของสภาพด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

สภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่าง คุณลักษณะด้านหน้าของอาคารตลอดช่วงถนน ได้แก่ หน้ากว้างของร้าน รูปแบบทางเข้า และรูปแบบหน้าร้าน ปรากฏว่า ถนนทรงวาดมีแนวอาคารทั้งสองฝั่งถนนยกเว้นบริเวณสี่แยกปลายซอยเยาวราช 23 (อิสราณภาพ) ตัดกับถนนทรงวาด เท่านั้นที่เว้นเป็นลานโล่งหน้าโรงเรียนผดุง และมิช้องทางเข้า-ออกเว้นเป็นถนนความกว้าง 4.5 ม.

ระหว่างอาคารตึกแถวเพื่อเปิดทางให้รถยนต์เข้า-ออกภายในบล็อก หน้ากว้างของร้านค้าห้องเดี่ยวกว้างตั้งแต่ 4.3 – 4.9 ม. ส่วนมากเป็นร้านค้าที่รวมตั้งแต่สองห้องขึ้นไปเป็นร้านเดี่ยวกว้างตั้งแต่ 8.7 – 16.6 ม. ส่วนลักษณะประตูทางเข้าตั้งฉากกับถนน ประตูทางเข้าส่วนมากปิดที่ร้านค้าที่มีประตูเปิดโล่งเป็นไปเพื่อให้เกิดความสะดวกในการขนถ่ายสินค้ามีบางร้านเท่านั้นที่จัดแสดงสินค้าไว้ด้านหน้าส่วนมากไม่มีการจัดตกแต่งหน้าร้านและปิดที่อย่างมิดชิด รูปแบบหน้าร้านบ่งบอกสินค้าที่ขาย มองเห็นสินค้าได้ทุกอย่าง เลือกดูได้ง่ายด้วยตัวเอง มีบรรยากาศที่ชื่นชอบ รู้สึกสะดวกสบาย ตกแต่งร้านให้ทันสมัยมีสินค้าใหม่ ๆ ตกแต่งร้านให้บอกเล่าเรื่องราวในอดีต และร้านเก่าแก่ดั้งเดิม

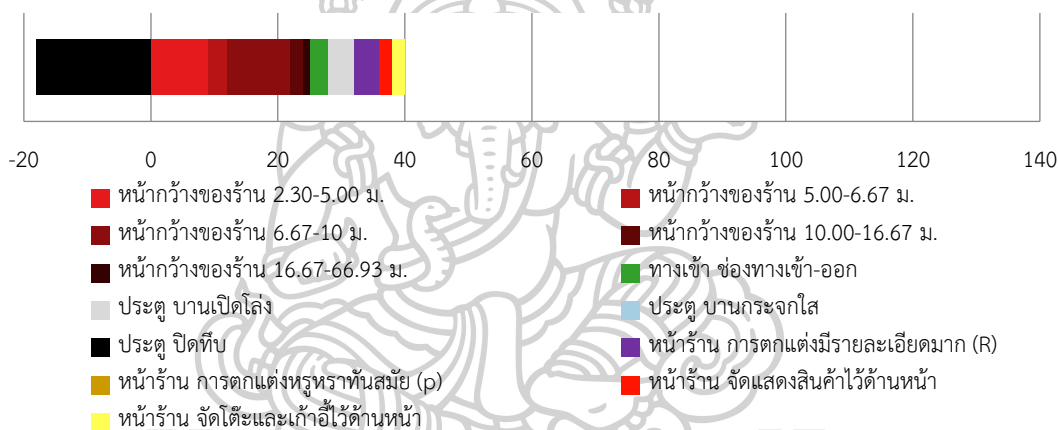
รูปที่ 92 ทศนิยมภาพในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด (Google, 2565)

รูปที่ 93 รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าส่งสินค้าเกษตรริมถนนทรงวาด (Google, 2565)

รูปที่ 94 รูปแบบการจัดหน้าร้านค้าร่วมสมัยริมถนนทรงวาด (Google, 2565)

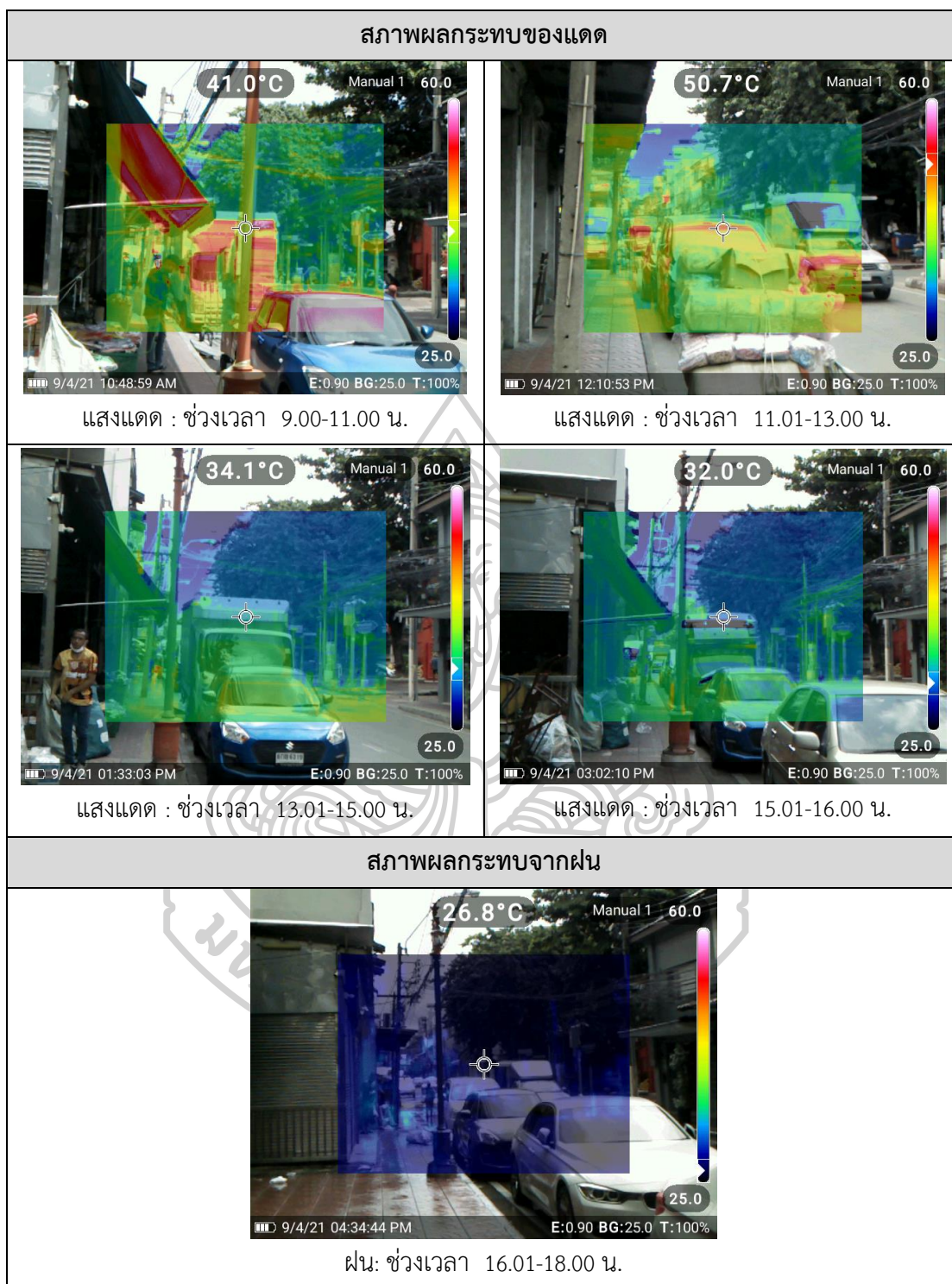
รูปที่ 95 คุณลักษณะของสภาพของด้านหน้าอาคารชั้นล่างในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

2. ถนนทรงวาด : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ กิจกรรมเชิงลบจากกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยมีเล็กน้อยโดยรวมไม่พบเห็น

3. ถนนทรงวาด : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ แสงแดดและฝน มีรายละเอียดดังนี้
แสงแดดและฝน พบว่ามีแสงแดดในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. 11.01 น. ถึง 13.00 น. 13.01 น. ถึง 15.00 น. และ 15.01 น. ถึง 16.00 น. และมีฝนในช่วงเวลา 16.01 น. ถึง 18.00 น.

รูปที่ 96 สภาพผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

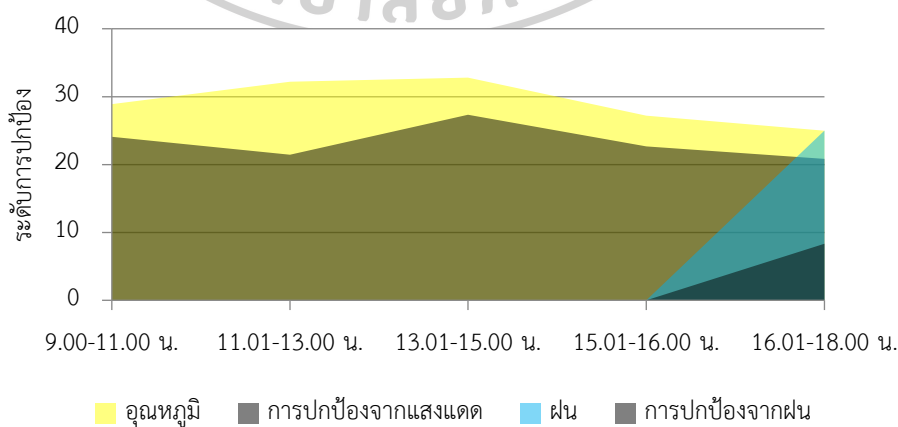
ผลกระทบจากแสงแดด ในสภาพอากาศที่มีแสงแดดในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. และ 11.01 น. ถึง 13.00 น. ทางเท้าฝั่งทิศใต้มีร่มเงาบางส่วนเนื่องจาก ต้นไม้ใหญ่ กั้นสายตาขึ้น และ

ผ้าใบยื่นของตึกแถวช่วยปกป้องจากแสงแดดได้บ้างโดยบริเวณที่แนวอาคารถอยร่นมีร่มเงาเฉพาะ บริเวณต้นไม้ใหญ่ส่วนทางเท้าฝั่งทิศเหนือมีตัวอาคารและต้นไม้ใหญ่ช่วยปกป้องจากแสงแดด ในช่วงเวลา 13.01 น. ถึง 15.00 น. และ 15.01 น. ถึง 16.00 น. สภาพอากาศมีเมฆมากจึงมีร่มเงาบางส่วน เนื่องจากกันสาดยื่น ผ้าใบยื่น ต้นไม้ใหญ่และตัวอาคารช่วยปกป้องจากแสงแดด

ผลกระทบจากฝน ส่วนในสภาพอากาศที่มีฝนในช่วงเวลา 16.01 น. ถึง 18.00 น. ทางเท้าฝั่งทิศเหนือหลบฝนได้บางส่วนเนื่องจากมีกันสาดยื่นและผ้าใบยื่นช่วยปกป้องจากฝนส่วนทางเท้าฝั่งทิศใต้หลบฝนไม่ได้เนื่องจากแนวอาคารถอยร่นห่างออกไปจึงไม่มีสิ่งปกป้องจากฝนได้

รูปที่ 97 แนวอาคารฝั่งทิศใต้ในถนนทรงวาดที่ถอยร่น

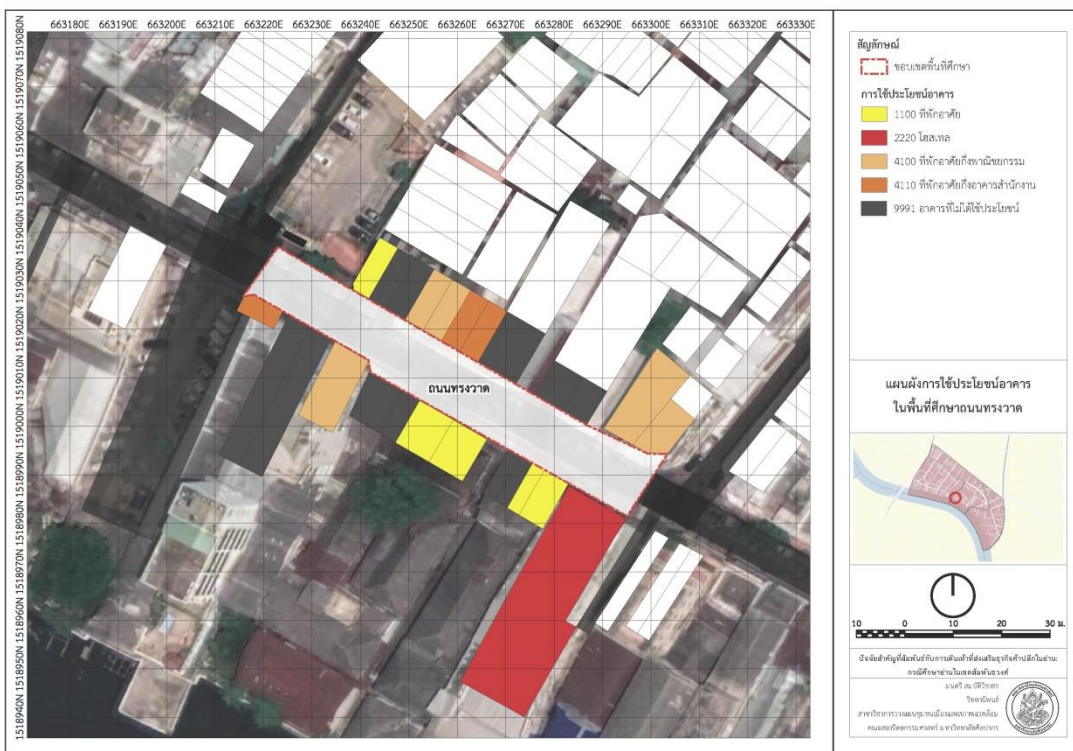
รูปที่ 98 ผลกระทบจากแดดและฝนในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

มลภาวะทางสิ่งแวดล้อม มลภาวะทางเสียงน้อยที่สุด ใช้ลานโล่งหน้าศาลเจ้า
 เล่าปูนฝ้ากำแพงงานเทศกาลไม่มีระบบแยกขยะ (ขยะสด/ขยะรีไซเคิล) จะมีแยกขยะที่ขายได้กันเองเท่านั้น

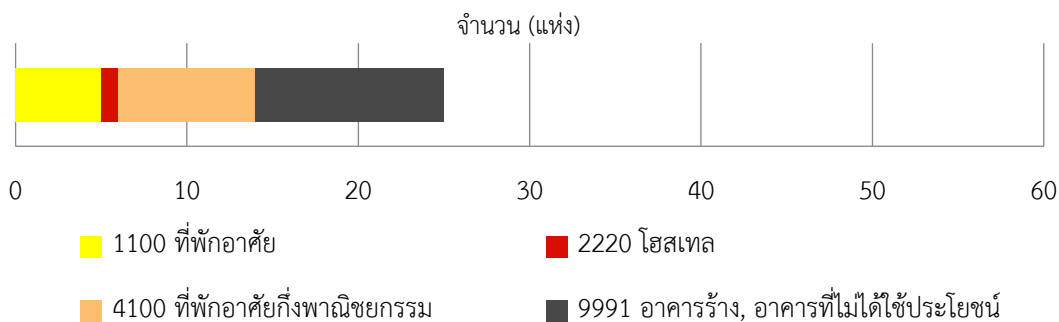
4. ถนนทรงวาด : การใช้ประโยชน์

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ การใช้ประโยชน์อาคาร และร้านจำหน่าย
 สินค้าและบริการ และเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 การใช้ประโยชน์อาคาร

รูปที่ 99 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานถนนทรงวาด

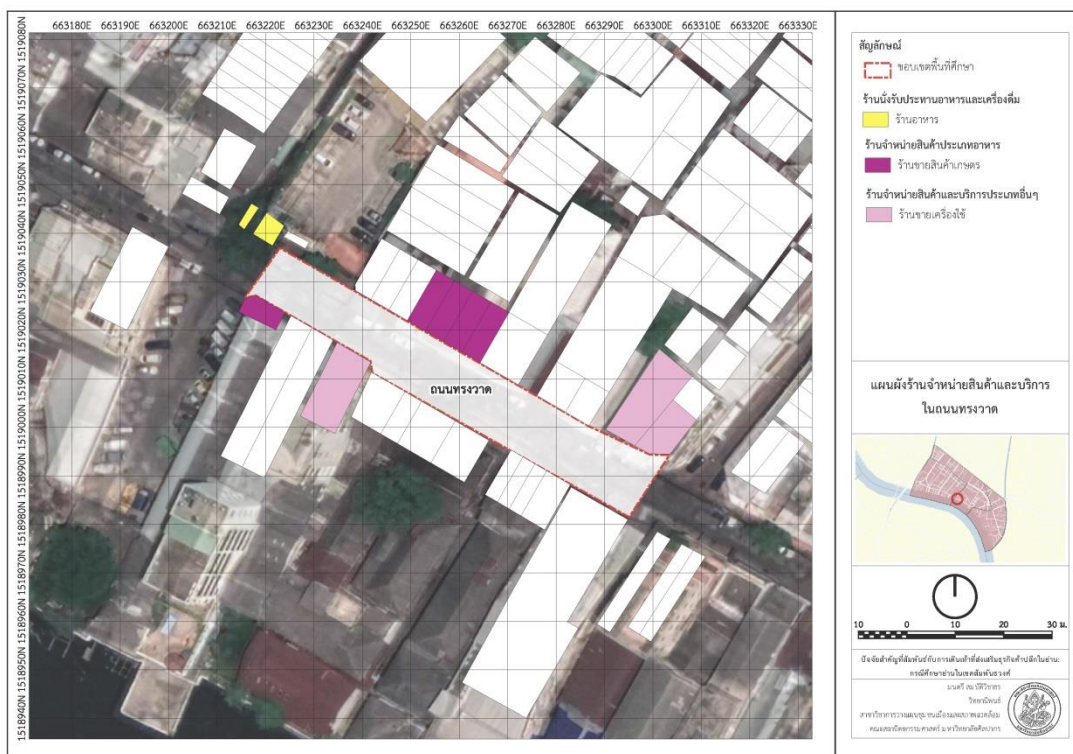

รูปที่ 100 การแจกแจงการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานถนนทรงวาด

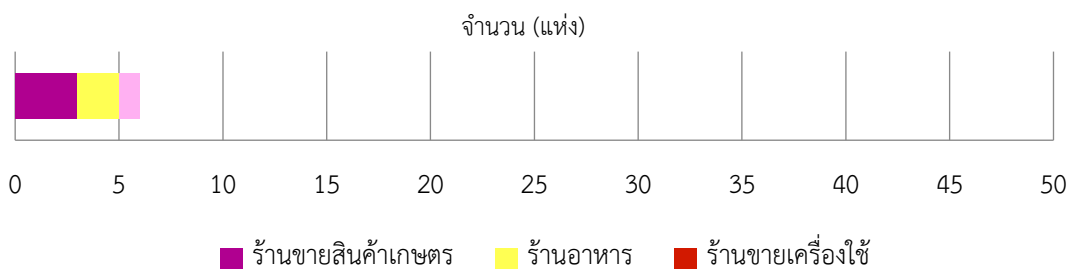
พบการใช้ประโยชน์อาคารตามการจำแนกและเรียงลำดับสัดส่วนร้อยละของจำนวนอาคารทั้งหมด 25 แห่ง จากมากไปหาน้อยกล่าวคือ อาคารที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 44 ที่พักอาศัยกึ่งพาณิชย์กรรม 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32 ที่พักอาศัย 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 20 และโฮสเทล 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4

เป็นแหล่งกระจายสินค้ามีโกดังและร้านค้าส่งสินค้าเกษตร อาหารแห้ง เครื่องปรุงอาหาร เครื่องเทศ และธัญพืชให้แก่ร้านค้าปลีกที่เห็นกิจกรรมได้ชัดเจนในวันธรรมดา เป็นพื้นที่ของตระกูลที่ทำธุรกิจขนส่งอาหารแห่งในรูปแบบธุรกิจครอบครัวมาตั้งแต่สมัยเมื่อครั้งเป็นท่าเรือที่สำคัญ อาคารริมถนนส่วนมากใช้เป็นโกดังและร้านค้าส่งสินค้ามีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เป็นร้านค้ากึ่งที่พักอาศัยโดยปรับปรุงต่อเติมเพิ่มพื้นที่ใช้สอยชั้นบนให้มีขนาดใหญ่ ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีโฮสเทล ร้านอาหาร และคาเฟ่ร่วมสมัย

4.2 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการ

รูปที่ 101 ร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

รูปที่ 102 ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทางในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

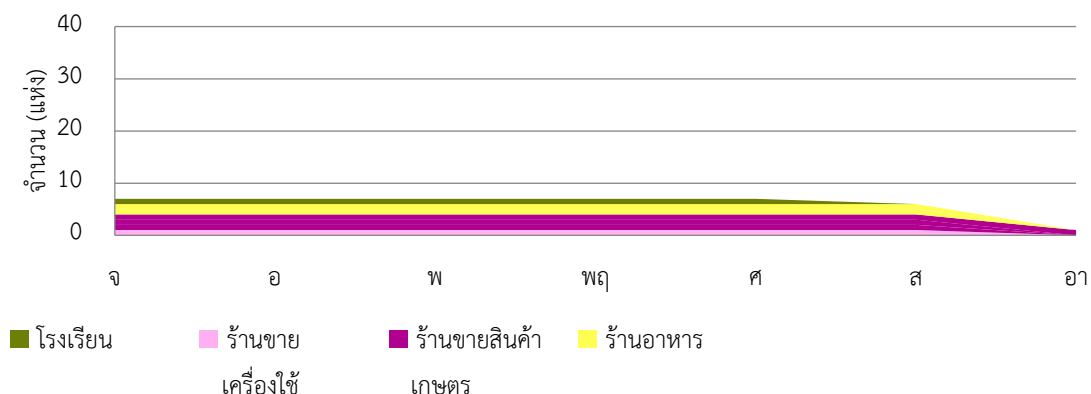
แหล่งรวมสินค้าเกษตรหรือโอท็อป (วัตถุประสงค์สำหรับการทำอาหาร พริก กระเทียม เครื่องเทศ อบเชย พืยกกั๊ก) ได้แก่ เมล็ดพืช ถั่ว ธัญพืช วัตถุประสงค์ปรุงอาหาร แป้งมัน สินค้า วัตถุประสงค์อาหารที่ขายแบบค้าส่ง เป็นต้น รวมถึงสินค้าเกี่ยวเนื่อง เช่น กระสอบ ถุงปุ๋ย ถังไม้โบราณ สืบเนื่องมาจากการค้าขายตั้งแต่สมัยก่อนที่เคยเป็นท่าเรือที่สำคัญ กิจกรรมส่วนมากเป็นค้าส่ง โกดัง สำนักงาน รวมถึงร้านอาหารที่มีชื่อเสียง เช่น รอบเขามิห่านพะโล้ รอบค้ำมีก้วยเตี่ยว เป็นต้น เกิดธุรกิจใหม่จากการเดินเที่ยวเล่นเพื่อค้นพบสถานที่ใหม่ ๆ ยังไม่คึกคักเท่าที่ควรแต่มีร้านค้าใหม่ ๆ มาเปิดจึงมีแนวโน้มจะดีขึ้นเรื่อย ๆ สินค้าและบริการที่มีเฉพาะที่นั่นเท่านั้น ได้แก่ ถังไม้โบราณ

ความหลากหลายของประเภทร้านจำหน่ายสินค้าและบริการริมทาง พบร้านจำหน่ายสินค้าและบริการจำแนกและเรียงลำดับสัดส่วนร้อยละของจำนวนอาคารทั้งหมด 7 แห่ง จากมากไปหาน้อย กล่าวคือ ร้านขายสินค้าเกษตร 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50 ร้านรถเข็นและแผงลอยขายข้าวแกงและอาหารตามสั่ง 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33 และร้านขายเครื่องใช้ 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 17

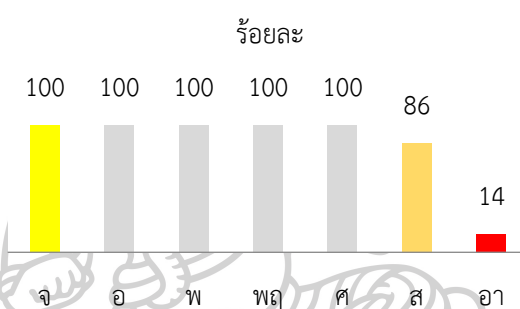
4.3 ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำ

มีคุณลักษณะ ได้แก่ วันที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์ และช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ร้านค้าเปิดให้บริการในหนึ่งสัปดาห์ สามารถแบ่งช่วงวันที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำได้เป็น 4 ช่วง ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคารถึงวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ โดยแจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการในแต่ละช่วงเวลาพร้อมแสดงสัดส่วนร้อยละของร้านค้าทั้งหมด 7 แห่ง กล่าวคือ วันจันทร์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 วันอังคารถึงวันศุกร์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 วันเสาร์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 86 และวันอาทิตย์มีร้านที่เปิดให้บริการทั้งหมด 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14

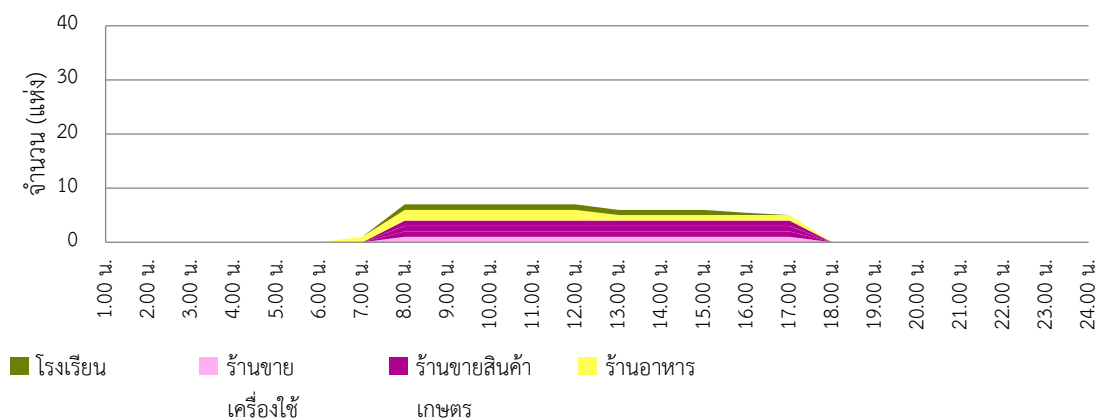
รูปที่ 103 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์

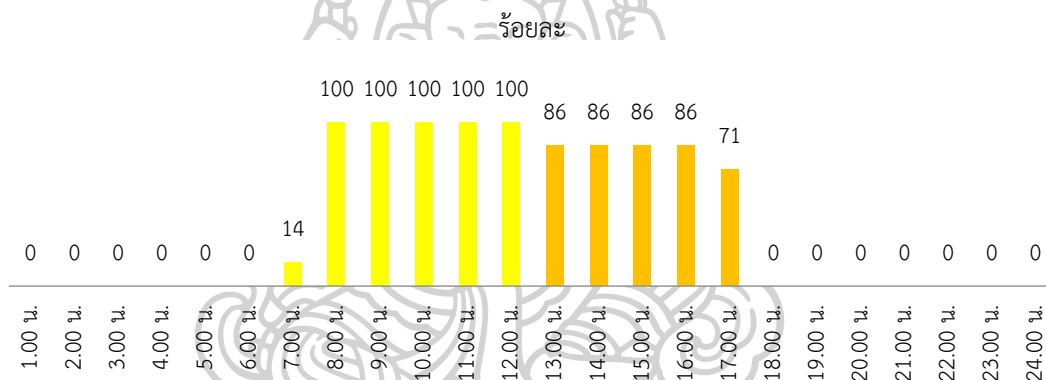
รูปที่ 104 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละสัปดาห์

ช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการในแต่ละวัน แบ่งช่วงเวลาที่ร้านค้าเปิดให้บริการเป็นประจำได้เป็น 2 ช่วง ได้แก่ เจ็ดโมงเช้าถึงเที่ยงวัน และบ่ายโมงถึงห้าโมงเย็น โดยแจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการในแต่ละช่วงเวลาพร้อมแสดงสัดส่วนร้อยละของร้านค้าทั้งหมด 7 แห่ง ซึ่งในแต่ละชั่วโมงของช่วงเวลาดังกล่าวมีร้านค้าที่เปิดให้บริการตามจำนวนดังต่อไปนี้

ช่วงเวลาตั้งแต่เจ็ดโมงเช้า ถึง เที่ยงวัน ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 1 แห่ง 7 แห่ง 7 แห่ง 7 แห่ง 7 แห่ง และ 7 แห่ง ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเป็น 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ช่วงเวลาตั้งแต่บ่ายโมง ถึง ห้าโมงเย็น ในแต่ละชั่วโมงมีร้านค้าเปิดให้บริการ 6 แห่ง 6 แห่ง 6 แห่ง 6 แห่ง และ 5 แห่ง ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเป็น 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 86

รูปที่ 105 แจกแจงจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน

รูปที่ 106 แจกแจงสัดส่วนร้อยละของจำนวนร้านค้าที่เปิดให้บริการเป็นประจำในแต่ละวัน

5. ถนนทรงวาด : อัตลักษณ์ของพื้นที่

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และจินตภาพเมือง มีรายละเอียดดังนี้

5.1 มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

อาคารเก่า กลิ่นของเครื่องเทศ การค้าเมล็ดพืช และขนาดตึกแถวที่มีหน้ากว้างเป็นพิเศษเป็นเสน่ห์ของย่านนี้ที่ทำให้เจ้าของกิจการร่วมสมัยหลากหลายประเภท ได้แก่ แกลเลอรี สตูดิโอออกแบบ ร้านหนังสือ คาเฟ่และร้านอาหาร ธุรกิจโรงแรม สตูดิโองานกราฟท์ บาร์และอื่น ๆ เลือกเป็นทำเลที่ตั้งร้านค้าโดยการเช่าอาคารต่อจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ อาคารริมทางซึ่งเป็นตึกเก่าตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ที่มีความสวยงามมีความผสมผสานของศิลปะไทย-จีน-ฝรั่ง ตึกกว้างแสดงถึงประวัติของย่านที่เคยเป็นท่าเรือที่สำคัญ ตัวอย่างตึกดังกล่าวเห็นได้ที่ร้านเพลย์ อาร์ต เฮ้าส์ (Play Art

House) ที่ปรับปรุงด้วยการอนุรักษ์อาคารตามสภาพเดิมไว้ทั้งหมด แผงเหล็กดัดด้านหน้าอาคารมี ลวดลายชั้นในสุดตรงกลางเป็นลายแบบตะวันตก ถัดมาเป็นลายแบบจีน และริมนอกสุดเป็นลาย เหมือนดอกบัวแบบไทย ซึ่งอาคารเหล่านี้ยังเหลืออยู่ไม่มาก อาคารบางแห่งมีความชำรุดทรุดโทรมจน เริ่มพังเสียหายจึงถูกรื้อถอนแล้วสร้างใหม่

รูปที่ 107 ลวดลายเหล็กดัดของร้านเพลย์ อาร์ต เฮาส์ (Play Art House)

จึงกล่าวได้ว่า เป็นย่านค้าส่งอาหารแห้ง เครื่องปรุงอาหาร เครื่องเทศ และ ธัญพืช เป็นย่านท่องเที่ยวร่วมสมัยที่มีจุดเด่นทางวัฒนธรรมเติบโตจากมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ คือ ตึกเก่า ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 พัฒนาจากย่านการค้าไปสู่ย่านที่อยู่อาศัยเมื่อการค้าเปลี่ยนไปจึง พัฒนาไปสู่ย่านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากการเป็นย่านการค้าเก่าที่สำคัญริมแม่น้ำเจ้าพระยาและ แหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยวทางเรือในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566)

5.2 มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

มีร้านอาหารเก่าแก่ จึงกล่าวได้ว่า มีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ คือ อาหารจีนดั้งเดิมและการทำถั่วงอกโบราณ

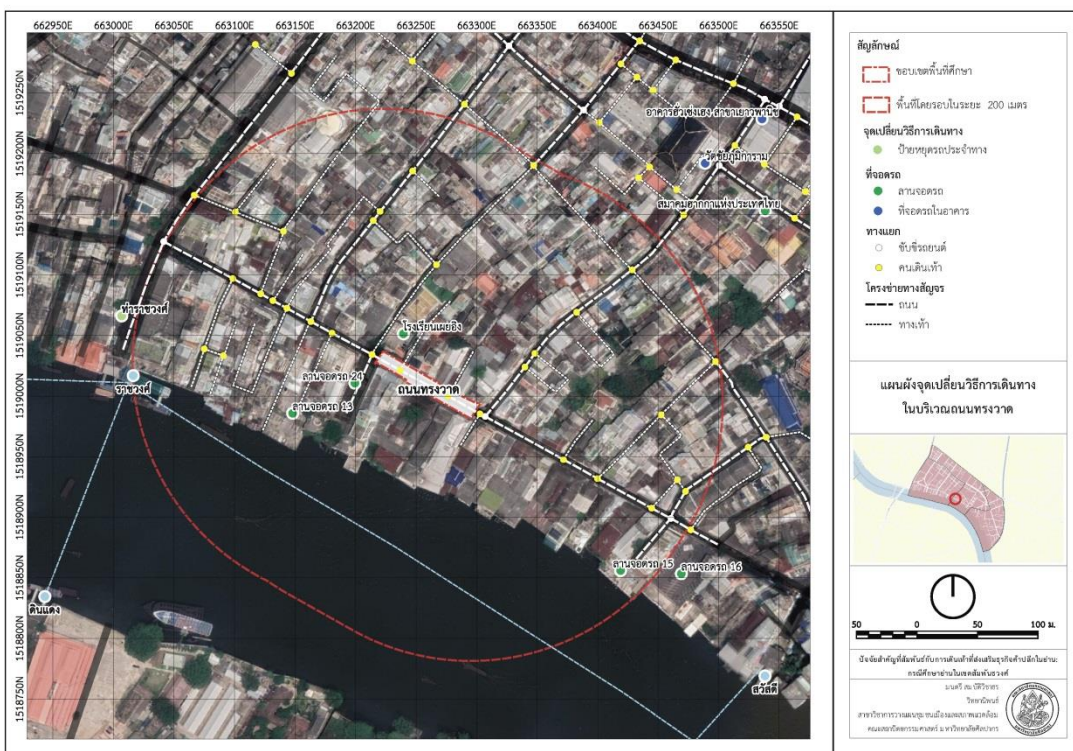
5.3 จินตภาพเมือง พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่

ย่าน มาไหว้พระศาลเจ้าเก่า ดูตึกเก่า เดินเที่ยว จึงกล่าวได้ว่า เป็นย่านชุมชนเก่า ย่านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และย่านค้าส่งสินค้าธัญพืชและวัตถุดิบปรุงอาหาร

จุดรวมกิจกรรมหรือจุดหมายตา อยู่ที่มีโรงเรียนเผยอิงเป็นจุดหมายตาใกล้ มีตึกแขกเป็นจุดหมายตาไกล และมีท่าน้ำราชวงศ์เป็นจุดรวมกิจกรรม

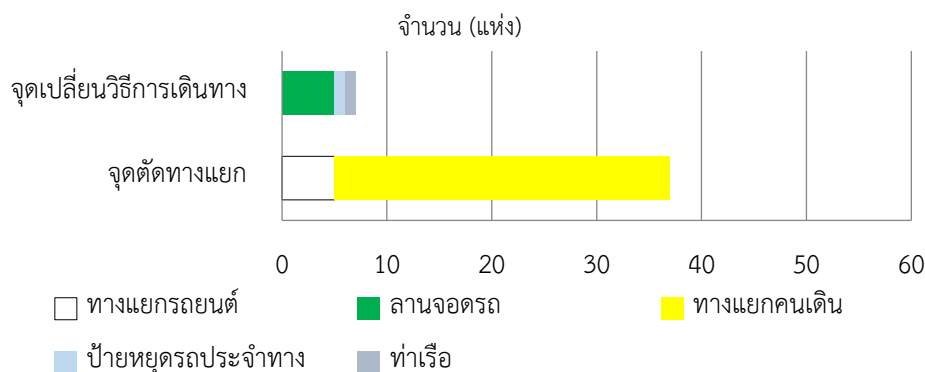
6. ถนนทรงวาด : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ วิธีการเดินทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง มีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ 108 จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

วิธีการเดินทางและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง พิจารณาจากความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง ปรากฏว่า การเดินทางมีจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่อยู่ใกล้จำแนกตามวิธีเดินทางประกอบด้วย ทางแยกที่ขับขี่รถยนต์รวม 5 แห่ง ทางแยกที่คนเดินเท้ารวม 32 แห่ง รถประจำทางมีป้ายหยุดรถประจำทางหนึ่งแห่งซึ่งมีรถโดยสารประจำทาง 1 สาย รถยนต์จอดรอได้ที่ลานจอดรถ 5 แห่ง เดินทางด้วยเรือได้ที่ท่าเรือราชวงศ์ กล่าวคือ ป้ายจอดรถประจำทางที่ป้ายท่าราชวงศ์ ลานจอดรถ ได้แก่ ลานจอดรถเอกชนไม่มีชื่อรวม 4 แห่ง และลานจอดรถโรงเรียนเผยอิง และท่าเรือราชวงศ์

รูปที่ 109 การแจกแจงจำนวนจุดตัดทางแยกและจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในบริเวณพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

7. ถนนทรงวาด : เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ช่วงเวลาที่ผู้คนเลือกมาเดิน โดยในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ผู้คนมาทำธุรกิจค้าส่งสินค้าเกษตร

8. ถนนทรงวาด : พฤติกรรมของผู้คน

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ลักษณะของผู้คน พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้คน และความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อมของผู้คน มีรายละเอียดดังนี้

8.1 ลักษณะของผู้คน

ผู้คนที่มาซื้อของแบบค้าส่งมีจำนวนน้อยผู้คนส่วนมากมาซื้อของแบบค้าปลีกในตลาด มีกลุ่มคนใหม่ ๆ และกลุ่มคนในพื้นที่สนใจทำธุรกิจในย่านนี้เพราะเป็นย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิม มีประวัติศาสตร์ มีเรื่องราว โดยมองว่าย่านนี้มีความเก่าแก่ไม่พลุกพล่านเหมือนย่านเยาวราช ซึ่งคนกลุ่มนี้กำลังเข้ามาทำให้ย่านนี้กลับมามีชีวิตอีกครั้งโดยการร่วมมือกันพัฒนา เห็นได้จากการจัดกิจกรรม "Song Wat Week" ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 21 ถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2565 จากการร่วมมือกันของกลุ่มธุรกิจย่านทรงวาด สำหรับผู้มาเยี่ยมชมที่สนใจซึ่งเป็นคนที่มีไลฟ์สไตล์ตามหาที่กินที่เที่ยวจะมาสัรรวจ (Made in Song Wat, 2565) จึงกล่าวได้ว่า มีกลุ่มคนใหม่ ๆ และกลุ่มคนในพื้นที่ที่ร่วมมือกันพัฒนาเพื่อทำให้ย่านนี้กลับมามีชีวิตอีกครั้งโดยชูเรื่องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และมีกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่ติดตามกระแสนิยมที่ต้องการค้นหาสถานที่ใหม่ ๆ โดยตั้งใจมาเพื่อค้นพบประสบการณ์ใหม่ ๆ

8.2 พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้คน

ปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) ผู้คนใช้ถนนทรงวาดเป็นทางผ่านเนื่องจากไม่มีการใช้งานเป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งทางเรือหลักเหมือนในอดีต แต่มีนักท่องเที่ยวที่เริ่มออกจากย่านเยาวราชมาเดินสำรวจพื้นที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ ๆ เป็นกลุ่มที่ต้องการเดินท่องเที่ยวริมน้ำ เดินทางมา

โดยเฉพาะเจาะจงร้านกาแฟ ร้านอาหาร หรือโฮสเทล เป็นต้น ร้านค้าใหม่ ๆ จึงตามมาด้วย จึงกล่าวได้ว่า แนวโน้มมีกิจกรรมเดินเที่ยวมากขึ้นแต่ยังมีจำนวนคนน้อยเนื่องจากมีเฉพาะกลุ่มที่สนใจซึ่งตั้งใจมา

8.3 ความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อมของผู้คน

ผู้คนมาเดินดูตึกเก่า บรรยากาศดีตรึมแม่น้ำ มานั่งชิวตามริมน้ำ และมาถ่ายรูป

9. ถนนทรงวาด : ผู้คนที่เดินผ่าน

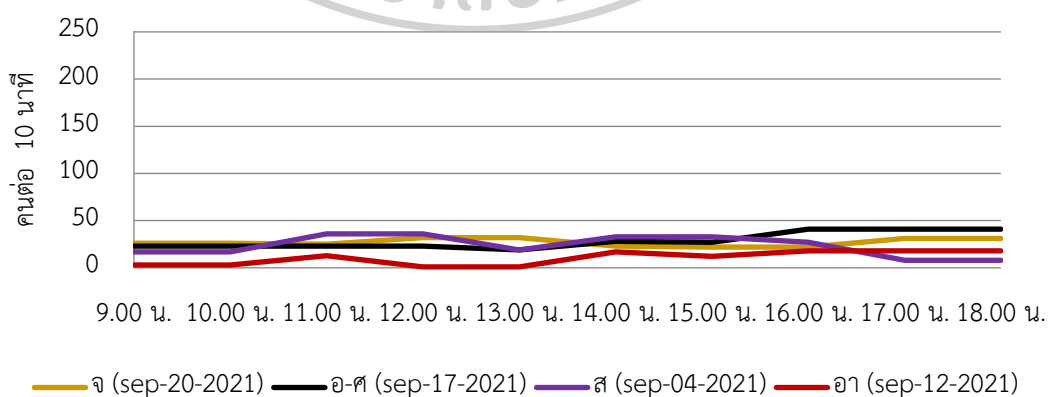
พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ผู้คนที่เดินผ่านให้เห็น กล่าวคือ ในวันจันทร์ วันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 9.00 ถึง 18.00 น. มีจำนวนผู้คนที่เดินผ่านจากการสังเกตการณ์ผู้คนเป็นระยะเวลา 10 นาที ของช่วงเวลา 1 ชั่วโมง มีรายละเอียดดังนี้

วันจันทร์ ในช่วงเวลา 10.01 น.-11.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 17.01 น.-18.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 26 คน 25 คน 32 คน 23 คน 22 คน และ 31 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 26 คน

วันศุกร์ ในช่วงเวลา 10.01 น.-11.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 16.01 น.-17.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 23 คน 23 คน 19 คน 28 คน 27 คน และ 41 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 23 คน

วันเสาร์ ในช่วงเวลา 10.01 น.-11.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 13.01 น.-14.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 16.01 น.-17.00 น. และ 17.01 น.-18.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 17 คน 36 คน 19 คน 33 คน 27 คน และ 8 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 27 คน

วันอาทิตย์ ในช่วงเวลา 10.01 น.-11.00 น. 11.01 น.-12.00 น. 12.01 น.-13.00 น. 14.01 น.-15.00 น. 15.01 น.-16.00 น. และ 16.01 น.-17.00 น. มีจำนวนคนเดินเท้า 3 คน 13 คน 1 คน 17 คน 12 คน และ 18 คน ตามลำดับ มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 12 คน

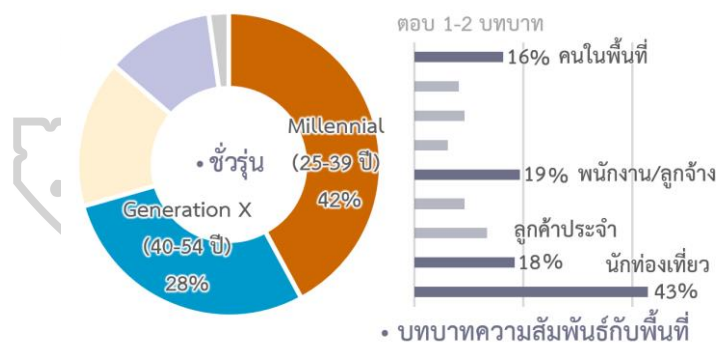
รูปที่ 110 จำนวนคนเดินเท้าในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 18.00 น. ในพื้นที่ศึกษาถนนทรงวาด

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

จากอาสาสมัครผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 100 คน พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ การใช้ประโยชน์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว และพฤติกรรมของผู้คน ตามรายละเอียดในภาคผนวก ค ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 68 คน มีอายุอยู่ใน ช่วงรุ่นมิลเลนเนียล (Millennial) หรือ เจเนอเรชันวาย (Generation Y) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2524 ถึง ปี พ.ศ. 2539 (อายุ 25 ปี ถึง 39 ปี) ร้อยละ 42 และเจเนอเรชันเอกซ์ (Generation X) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2504 ถึง ปี พ.ศ. 2524 (อายุ 40 ปี ถึง 54 ปี) ร้อยละ 28 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ร้อยละ 61 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 12,000 บาท ถึง 47,000 บาท โดยมีค่ามัธยฐาน 25,000 บาท มีความสัมพันธ์กับพื้นที่ในหลายบทบาทโดยเป็นนักท่องเที่ยวร้อยละ 43

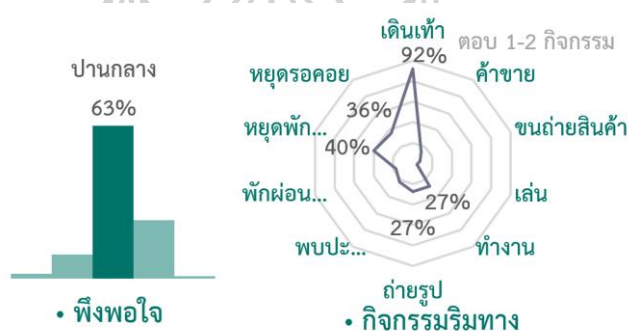

รูปที่ 111 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ในอาสาสมัครทั้งหมดข้างต้นนั้น เป็นคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำ ได้แก่ ผู้ค้าในพื้นที่ ผู้ค้าจากภายนอก เจ้าของกิจการ พนักงาน/ลูกจ้าง และผู้มาทำงานเป็นครั้งคราวรวม 43 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 34 คน มีอายุอยู่ใน ช่วงรุ่นมิลเลนเนียล (Millennial) ร้อยละ 34 และเจเนอเรชันเอกซ์ (Generation X) ร้อยละ 34 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ร้อยละ 65 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 7,200 บาท ถึง 56,200 บาท

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

กิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทาง 4 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ การเดินเท้า การหยุดพักเหนื่อยหรือรอคอย และการถ่ายรูป ตามลำดับ ซึ่งต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก 4 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ที่นั่ง ห้องน้ำ จุดทิ้งขยะ และต้นไม้ ตามลำดับ รวมถึงมีกันสาดหรือหลังคา สำหรับปกป้องจากแสงแดด ลม และฝน มีความสนใจเป็นพิเศษให้กับร้านค้าที่รูปแบบหน้าร้าน 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ บ่งบอกสินค้าที่ขายมองเห็นสินค้าได้ทุกอย่างเลือกดูได้ง่ายด้วยตัวเอง มีบรรยากาศที่ชื่นชอบและรู้สึกสะดวกสบาย และร้านเก่าแก่ดั้งเดิม ตามลำดับ โดยมีความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมริมทางในระดับปานกลางร้อยละ 63 ส่วนคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำโดยรวมให้คำตอบคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแต่ต้องการถนนคนเดินมากกว่าต้นไม้

รูปที่ 112 ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

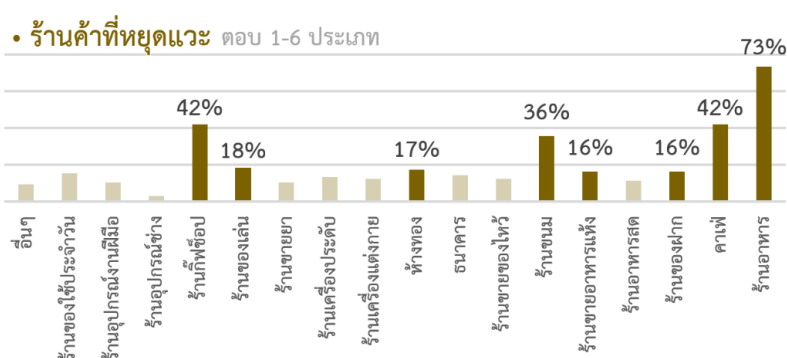
สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย

พบกิจกรรมเชิงลบจากกลุ่มคนหลายกลุ่ม ได้แก่ คนไร้บ้านร้อยละ 57 และกลุ่มแรงงานจับกลุ่มมั่วสุมร้อยละ 26 และลักษณะการสัญจรหลายแบบซึ่งทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย ได้แก่ รถซิ่งด้วยความเร็วร้อยละ 56 ไม่จอดรถให้คนข้ามถนนร้อยละ 51 เดินเบียดเสียดกันร้อยละ 48 และจอดรถกีดขวางการจราจรร้อยละ 43 ส่วนคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำโดยรวมให้คำตอบคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแต่ลักษณะการสัญจรหลายแบบซึ่งทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยให้การเดินเบียดเสียดกันร้อยละ 53 เป็นอันดับสูงสุด

ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

แสงแดดได้สร้างผลกระทบในระดับปานกลางร้อยละ 32 ส่วนฝนและมลภาวะสร้างผลกระทบในระดับมากร้อยละ 29 และ 38 ตามลำดับ โดยมลภาวะ 4 อันดับที่สำคัญ ได้แก่ ฝุ่น คิวบิกเสียงดัง อากาศเสีย และกลิ่นเหม็น ตามลำดับ ส่วนคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำโดยรวมให้คำตอบคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การใช้ประโยชน์

รูปที่ 113 ความคิดเห็นต่อการใช้ประโยชน์

ประเภทร้านค้าที่หยุดแวะมีหลากหลาย 8 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ร้านอาหาร คาเฟ่ ร้านกีฬาซื้อ ร้านขนม ร้านของเล่น ห้างทอง ร้านขายอาหารแห้ง และร้านของฝาก ตามลำดับ ส่วนคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำมีประเภทร้านค้าที่หยุดแวะมีหลากหลาย 8 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ร้านอาหาร ร้านกีฬาซื้อ ร้านขนม คาเฟ่ ร้านของใช้ประจำวัน ร้านของฝาก ร้านของเล่น และร้านขายเครื่องประดับ ตามลำดับ

อัตลักษณ์ของพื้นที่

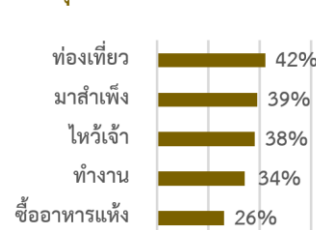
เหตุผลของคนส่วนมากเลือกมาในย่านนี้มีหลากหลาย 6 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ มาท่องเที่ยว มาร้านอาหารริมทาง (Street Food) มาหาซื้อสินค้ายอดนิยมของแปลก ๆ ใหม่ ๆ ทันสมัยหรือของขวัญ มาไหว้พระไหว้เจ้า มาทำงาน และมาซื้ออาหารแห้ง ตามลำดับ โดยมีย่านที่จดจำรับรู้ได้ 10 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ย่านไชน่าทาวน์ ย่านสถานที่ไหว้เจ้า ย่านอาหารริมทาง (Street Food) ย่านค้าของไหว้เจ้าหรือแหล่งรวมสินค้าวัฒนธรรมจีน ย่านเมืองเก่าชุมชนดั้งเดิม ถนนแห่งเทศกาลของคนไทยเชื้อสายจีน และย่านตึกเก่า ตามลำดับ ซึ่งสถานที่ที่เลือกเป็นจุดสังเกตหรือจุดนัดพบนั้นมีหลากหลายเช่นเดียวกันเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ร้านค้าชื่อดัง สถานีขนส่งสาธารณะ คาเฟ่ สถานที่สำคัญหรือจุดหมายตา วัดหรือศาลเจ้า ร้านอาหาร และอื่น ๆ ตามลำดับ

สถานที่สำคัญในบริเวณนี้ที่จดจำรับรู้ได้ใน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ศาสนสถาน 7 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ วัดมิ่งกรมลาวาส (วัดเล่งเน่ยยี่) วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร ศาลเจ้ากวนอู ศาลเจ้าแม่ทับทิม วัดสัมพันธวงศารามวรวิหาร ศาลเจ้าเซี่ยอึ้งกง (ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง) และศาลเจ้าเล่งบ้วยเอี้ยะ ตามลำดับ สถานที่สำคัญในกลุ่มเส้นทางสัญจร 4 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ชุมประตุนเฉลิมพระเกียรติ (ชุมประตุนจีน) ท่าเรือราชวงศ์ แยกเฉลิมบุรี และแยกหมอมี่ ตามลำดับ และย่าน อาคาร หรือสถานที่ 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดเล่งบ้วยเอี้ยะ โรงเรียนเผยอิง และตึกแขก ตามลำดับ รวมถึงเทศกาลในย่านนี้ 2 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ เทศกาลตรุษจีนและเทศกาลกินเจ ตามลำดับ

• ย่านที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้

• เหตุผลที่มา

รูปที่ 114 ความคิดเห็นต่ออัตลักษณ์ของพื้นที่

ส่วนคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำเหตุผลของคนส่วนมากเลือกมาในย่านนี้มีหลากหลาย 6 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ทำงาน หาซื้อสินค้ายอดนิยมหรือของแปลกใหม่ อาหารริมทาง (Street food) ไหว้พระไหว้เจ้า ท่องเที่ยว และซื้ออาหารแห้ง ตามลำดับ โดยมีย่านค้าทองคำเป็นย่านที่จดจำรับรู้ได้มากกว่าย่านอาหารริมทาง (Street food) ซึ่งสถานที่ที่เลือกเป็นจุดสังเกตหรือ จุดนัดพบนั้นมีหลากหลายเช่นเดียวกันเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ร้านค้าชื่อดัง คาเฟ่ ร้านอาหาร วัดหรือศาลเจ้า สถานที่สำคัญหรือจุดหมายตา และสถานีระบบขนส่งมวลชนสาธารณะหรืออื่น ๆ ตามลำดับ สถานที่สำคัญในบริเวณนี้ที่จดจำรับรู้ได้ใน 3 กลุ่ม ศาสนสถานโดยรวมคำตอบไม่ต่างกัน สถานที่สำคัญในกลุ่มเส้นทางสัญจรโดยรวมคำตอบไม่ต่างกันแต่ตอบท่าเรือราชวงศ์มากที่สุด และย่าน อาคาร หรือสถานที่โดยรวมคำตอบไม่ต่างกันแต่ตอบโรงเรียนเผยอิงมากที่สุด รวมถึงเทศกาลในย่านนี้ 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ เทศกาลตรุษจีน เทศกาลกินเจ และเทศกาลไหว้พระจันทร์ ตามลำดับ

การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

การเดินทางเข้าถึงพื้นที่ใช้วิธีการเดินเท้าที่หลากหลาย โดยมี 3 วิธีหลัก ได้แก่ เดินเท้า ร้อยละ 59 รถยนต์ส่วนตัวร้อยละ 33 และรถไฟฟ้าใต้ดินร้อยละ 31 โดยส่วนใหญ่ใช้ 2 วิธีต่อวัน

ใช้จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้า 3 จุดหลัก ได้แก่ ทางเดินเท้าร้อยละ 60 และถนนร้อยละ 27 ซึ่งนำไปสู่ที่จอดรถ และสถานีรถไฟใต้ดินสถานีวัดมังกรร้อยละ 28 โดยส่วนใหญ่เดินเท้าจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดหยุดแวะแรกเป็นระยะทาง 500 เมตร ซึ่งเป็นสถานที่หลากหลายกลุ่มเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ร้านอาหาร จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง ร้านค้าที่มีชื่อเสียง วัด ศาลเจ้า คาเฟ่ และอื่น ๆ (ได้แก่ ตึกเก่า ธนาคาร เป็นต้น) ตามลำดับ หรือจากนั้นเดินเท้าต่อไปโดยมีจุดหมายหลัก ได้แก่ สำเพ็งหรือร้านขายของส่งร้อยละ 32 วัดหรือศาลเจ้าร้อยละ 20 โดยมีความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทางในระดับปานกลางร้อยละ 51 โดยต้องการให้พัฒนาทางเท้าเดินให้สะดวกสบาย พื้นเรียบ และไม่มีสิ่งกีดขวางร้อยละ 38 และจัดระเบียบพื้นที่ค้าขายบนทางเดินเท้าร้อยละ 24

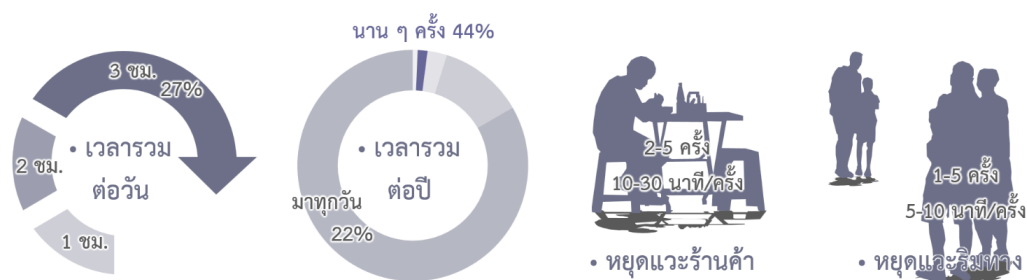
รูปที่ 115 การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

ส่วนคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำใช้วิธีการเดินเท้าที่หลากหลาย โดยมี 2 วิธีหลัก ได้แก่ เดินเท้าร้อยละ 53 และรถยนต์ส่วนตัวร้อยละ 48 โดยส่วนใหญ่ใช้ 2 วิธีต่อวัน ใช้จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้า 3 จุดหลัก ได้แก่ ทางเดินเท้าร้อยละ 59 ถนนร้อยละ 32 และป้ายรถเมล์ร้อยละ 24 โดยส่วนใหญ่เดินเท้าจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดหยุดแวะแรกเป็นระยะทาง 200 เมตร ซึ่งเป็นสถานที่หลากหลายกลุ่มเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ร้านค้าที่มีชื่อเสียง ร้านอาหาร จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง อื่น ๆ (ได้แก่ ตึกเก่า ธนาคาร เป็นต้น) ร้านค้า วัดหรือศาลเจ้า และคาเฟ่ ตามลำดับ หรือจากนั้นเดินเท้าต่อไปโดยมีจุดหมายหลัก ได้แก่ สำเพ็งหรือร้านขายของส่งร้อยละ 35 ที่ทำงานหรืออื่น ๆ ร้อยละ 16 โดยมีความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทางในระดับปานกลางร้อยละ 50 โดยต้องการให้พัฒนาทางเท้าเดินให้สะดวกสบาย พื้นเรียบ และไม่มีสิ่งกีดขวางร้อยละ 33 และเพิ่มจุดจอดรถยนต์ รถโดยสารสาธารณะร้อยละ 29

เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว

ส่วนใหญ่นาน ๆ ครั้งจึงมา (ปีละครั้ง หรือ น้อยกว่า) ร้อยละ 44 วางแผนกำหนดวันที่เหมาะสมในการมาเดินด้วยตัวเอง 1 ถึง 5 วัน เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ วันเสาร์ วันอาทิตย์ วันพุธ

วันศุกร์ และวันอังคารหรือ วันพฤหัสบดี ตามลำดับ โดยจะเลือกเพียงวันเดียวและหยุดแฉะริมทาง 2 ครั้ง ร้อยละ 27 และตั้งแต่ 10 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 23 แต่แต่ละครั้งใช้เวลา 5 นาที ร้อยละ 29 และ 10 นาที ร้อยละ 27 และหยุดแฉะร้านค้า 2 ครั้ง ร้อยละ 21 และตั้งแต่ 10 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 20 แต่แต่ละครั้งใช้เวลา 10 นาที ร้อยละ 25 และ 30 นาที ร้อยละ 20 โดยส่วนมากใช้เวลา 6 ถึง 24 นาที ในการหยุดแฉะที่จุดแรก รวมทั้งหมดใช้เวลาอยู่ในย่านราว 1 ชั่วโมง 20 นาที ถึง 4 ชั่วโมง

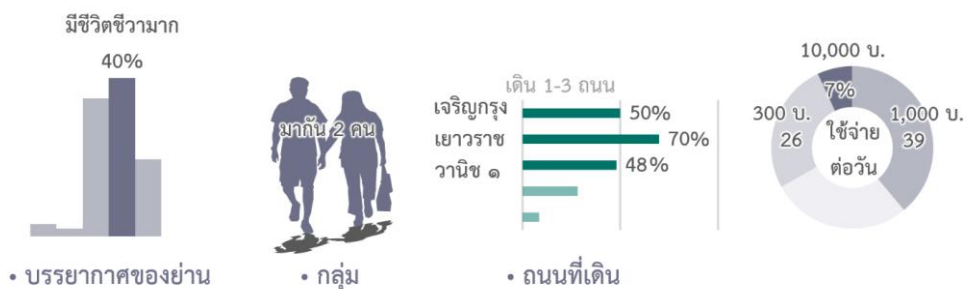

รูปที่ 116 เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว

ส่วนคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำส่วนใหญ่มาทุกวัน ร้อยละ 48 หยุดแฉะริมทาง 2 ครั้ง ร้อยละ 28 แต่แต่ละครั้งใช้เวลา 5 นาที ร้อยละ 25 และ 10 นาที ร้อยละ 30 และหยุดแฉะร้านค้า 1 ครั้ง หรือ 2 ครั้ง ร้อยละ 22 แต่แต่ละครั้งใช้เวลา 10 นาที 30 นาที และ 1 ชั่วโมง ร้อยละ 25 ร้อยละ 15 และ ร้อยละ 13 ตามลำดับ รวมทั้งหมดใช้เวลาอยู่ในย่านราว 1 ชั่วโมง 49 นาที ถึง 6 ชั่วโมง 43 นาที

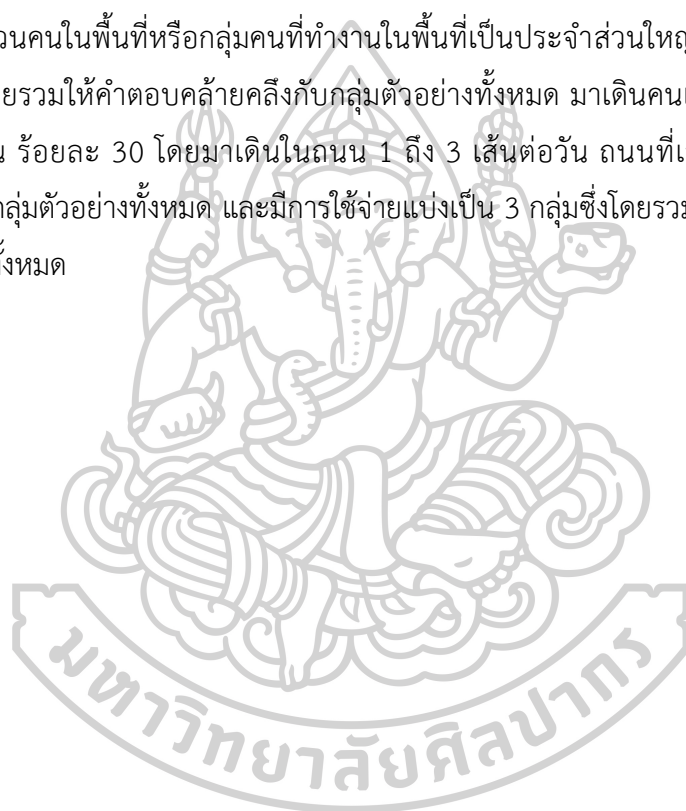
พฤติกรรมของผู้คน

ส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารเรื่องสินค้าและบริการเพียงช่องทางเดียวผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย ร้อยละ 74 หรือ อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 41 มาเดินด้วยกัน 2 คน ร้อยละ 46 โดยมาเดินในถนน 1 ถึง 3 เส้นต่อวัน ถนนที่เลือกเดิน 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ เขาวราช เจริญกรุง และซอยวานิช ๑ ตามลำดับ และมีการใช้จ่ายแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มใช้จ่ายไม่เกิน 500 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ใช้จ่าย 300 บาท กลุ่มใช้จ่ายตั้งแต่ 500 ถึงไม่เกิน 5,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้จ่าย 1,000 บาท และกลุ่มใช้จ่ายมากกว่า 5,000 บาท ขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่ใช้จ่าย 10,000 บาท โดยมียอดใช้จ่ายสูงสุด 100,000 บาท ต่อวัน ทั้งนี้มีผู้รู้สึกว่าบรรยากาศในพื้นที่มีความคึกคัก ร้อยละ 40

รูปที่ 117 พฤติกรรมของผู้คน

ส่วนคนในพื้นที่หรือกลุ่มคนที่ทำงานในพื้นที่เป็นประจำส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารเรื่องสินค้าและบริการโดยรวมให้คำตอบคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มาเดินคนเดียวร้อยละ 35 มาเดินด้วยกัน 2 คน ร้อยละ 30 โดยมาเดินในถนน 1 ถึง 3 เส้นต่อวัน ถนนที่เลือกโดยรวมให้คำตอบคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมีการใช้จ่ายแบ่งเป็น 3 กลุ่มซึ่งโดยรวมให้คำตอบคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปร

วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปรจากข้อมูลเชิงปริมาณของคำตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 81 คน ซึ่งมีคุณลักษณะของตัวแปรที่มีการกระจายตัวของข้อมูลเป็นโค้งปกติ และไม่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบคุณลักษณะของตัวแปรทั้งหมดโดยค้นหาความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน พบคุณลักษณะของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังผลวิเคราะห์ที่ (1) ถึง (9) อันได้แก่

ผลวิเคราะห์ที่ (1) คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจำนวนถนนที่ได้เดินต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 15 ผลวิเคราะห์ที่ (1) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจำนวนถนนที่ได้เดินต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวแปรอิสระ	
อัตลักษณะของพื้นที่	<p>คุณลักษณะ: เทศกาลในย่านนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้ (จำนวนคำตอบ : เทศกาล)</p> <p>ANOVA:</p> <p>1) P-value = 0.014 ซึ่ง Sig < 0.05</p> <p>2) Coefficients หรือค่า b = 0.201</p>
	<p>ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 0.339 + 0.201x$ ได้ว่า</p> <p>“เทศกาลในย่านนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้ กับ จำนวนถนนที่ได้เดินต่อวันของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนจดจำรับรู้เทศกาลในย่านนี้ได้เพิ่มขึ้น 1 เทศกาล จะทำให้ผู้คนเดินถนนในย่านนี้เพิ่มขึ้น 0.201 เส้น หรือ เมื่อผู้คนจดจำรับรู้เทศกาลในย่านนี้ได้เพิ่มขึ้น 5 เทศกาล จะทำให้ผู้คนเดินถนนในย่านนี้เพิ่มขึ้น 1 เส้น”</p>

การใช้ประโยชน์อาคาร	คุณลักษณะ: ความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้คนสนใจ (จำนวนคำตอบ : ประเภท)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.008 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 0.110	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 0.339 + 0.110x$ ได้ว่า “ความหลากหลายของประเภทร้านค้า กับ จำนวนถนนที่ได้เดินต่อวันของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนพบร้านค้าเพิ่มขึ้น 1 ประเภท จะทำให้ผู้คนเดินถนนในย่านนี้เพิ่มขึ้น 0.110 เส้น หรือ เมื่อผู้คนพบร้านค้าเพิ่มขึ้น 9 ประเภท จะทำให้ผู้คนเดินถนนในย่านนี้เพิ่มขึ้น 1 เส้น”
ตัวแปรตาม		
พฤติกรรมของผู้คน	คุณลักษณะ: จำนวนถนนที่ได้เดินต่อวัน (จำนวนคำตอบ : เส้น)	
	Regression Statistics: 1) Multiple R = 0.598 2) R Square = 0.357 หรือ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ 36%	ANOVA: 1) F = 8.335 2) Significance F = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 3) Coefficients ของ Intercept = 0.339 หรือ ค่า a = 0.339

ดังนั้น เทศกาลในย่านนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้และความหลากหลายของประเภทร้านค้ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจำนวนถนนที่ได้เดินในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ (R Square = 0.357 และ Significance F = 0.000) จึงกล่าวได้ว่า เทศกาลประจำปีของชาวไทยเชื้อสายจีนและเทศกาลอื่น ๆ ที่ผู้คนจดจำได้มากขึ้นจะทำให้คนมีโอกาสดำเนินหาซื้อของที่ต้องการตามเทศกาลนั้น ๆ และร่วมกิจกรรม รวมทั้งลักษณะร้านค้าแต่ละประเภทอยู่เกาะกลุ่มกันในถนนต่างเส้นคนจึงได้เดินถนนหลายเส้นด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับ งานเทศกาลที่จัดขึ้นในย่านเป็นสำคัญ

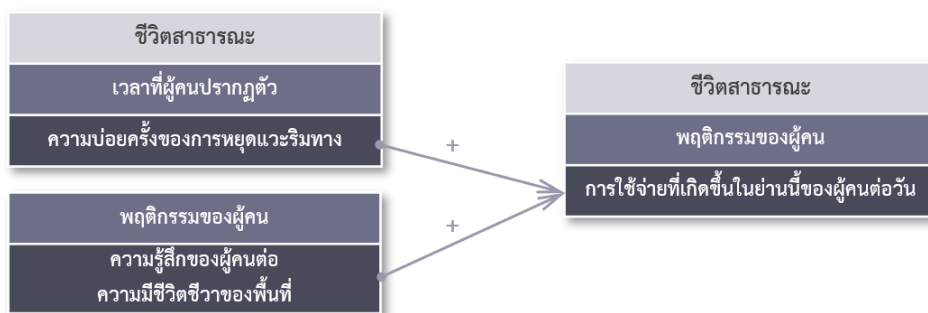
รูปที่ 118 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (1)

ผลวิเคราะห์ที่ (2) คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 16 ผลวิเคราะห์ที่ (2) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวแปรอิสระ		
พฤติกรรมของผู้คน	คุณลักษณะ: ความรู้สึกของผู้คนต่อความมีชีวิตชีวาของพื้นที่ (คะแนน)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.003 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 868.934	อธิบายด้วยสมการ $y = -3214.581 + 868.934x$ ได้ว่า “ความรู้สึกต่อความมีชีวิตชีวาของพื้นที่กับการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความรู้สึกของผู้คนต่อความมีชีวิตชีวาของพื้นที่เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้ผู้คนใช้จ่ายในย่านนี้เพิ่มขึ้น 864 บาท ต่อวัน”
เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	คุณลักษณะ: ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวัน (ครั้ง)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 375.481	อธิบายด้วยสมการ $y = -3214.581 + 375.481x$ ได้ว่า “การหยุดแวะริมทางกับการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนหยุดแวะริมทางเพิ่มขึ้นในแต่ละ 1 ครั้ง จะทำให้ผู้คนใช้จ่ายในย่านนี้เพิ่มขึ้น 376 บาท ต่อคน”
ตัวแปรตาม		
พฤติกรรมของผู้คน	คุณลักษณะ: การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน (บาท)	
	Regression Statistics: 1) Multiple R = 0.716 2) R Square = 0.513 หรือสามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ 51.3%	ANOVA: 1) F = 19.989 2) Significance F = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 3) Coefficients ของ Intercept หรือค่า a = -3214.581

ดังนั้น ความรู้สึกต่อความมีชีวิตชีวาของพื้นที่และความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ (R Square = 0.513 และ Significance F = 0.000) จึงกล่าวได้ว่า ยังมีบรรยากาศการค้าขายดูคึกคัก มีผู้คนอยู่หนาแน่นจะยิ่งดึงดูดความสนใจให้ต้องหยุดแวะร้านค้าในบริเวณนั้นส่งผลให้จ่ายเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงขึ้นอยู่กับ ชีวิตสาธารณะที่ปรากฏ

รูปที่ 119 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (2)

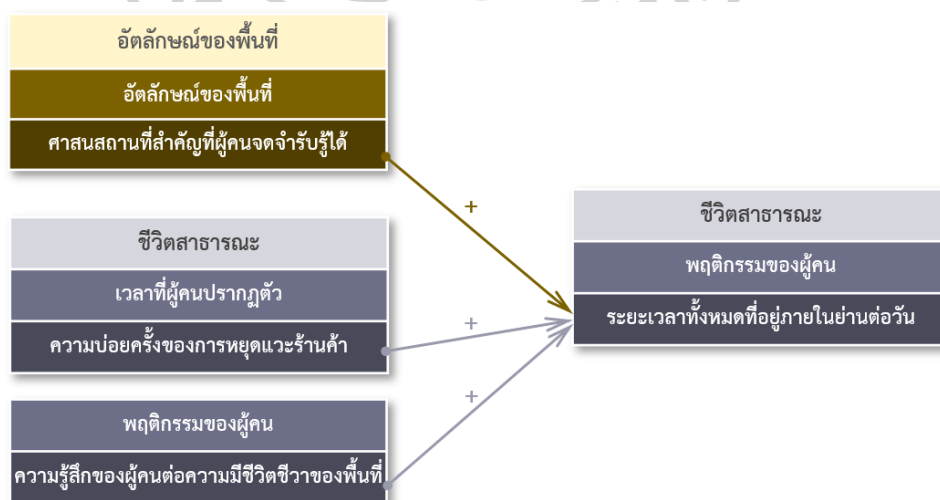
ผลวิเคราะห์ที่ (3) คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวัน อย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 17 ผลวิเคราะห์ที่ (3) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวแปรอิสระ		
พฤติกรรมของผู้คน	คุณลักษณะ: การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน (บาท)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.025 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 0.007	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 25.358 + 0.007x$ ได้ว่า “การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ต่อวัน กับ ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวันของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อเกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านเพิ่มขึ้น 0.007 นาที หรือ เมื่อเกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 143 บาท จะทำให้ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านเพิ่มขึ้น 1 นาที”
อัตลักษณ์ของพื้นที่	คุณลักษณะ: ศาสนสถานที่สำคัญในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้ (จำนวนคำตอบ : แห่ง)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.005 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 10.152	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 25.358 + 10.152x$ ได้ว่า “ศาสนสถานที่สำคัญในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้ กับ ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวันของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนจดจำรับรู้ศาสนสถานได้เพิ่มขึ้น 1 แห่ง จะทำให้ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านเพิ่มขึ้น 10 นาที”

เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	คุณลักษณะ: ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้าต่อวัน (ครั้ง)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.031 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 4.902	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 25.358 + 4.902x$ ได้ว่า “ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้าต่อวัน กับ ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวันของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อมีการหยุดแวะร้านค้าเพิ่มขึ้น 1 ครั้ง จะทำให้ระยะเวลาที่อยู่ภายในย่านเพิ่มขึ้น 5 นาที”
ตัวแปรตาม		
เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	คุณลักษณะ: ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวัน (นาที)	
	Regression Statistics: 1) Multiple R = 0.648 2) R Square = 0.42 หรือสามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ 42%	ANOVA: 1) F = 7.555 2) Significance F = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 3) Coefficients ของ Intercept = 25.358 หรือค่า a = 25.358

ดังนั้น การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน ศาสนสถานที่สำคัญในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้ และความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวันของผู้คนในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ (R Square = 0.42 และ Significance F = 0.000) จึงกล่าวได้ว่า ศาสนสถานมีบทบาททำให้เศรษฐกิจของย่านสำเพ็งคึกคักจากประเพณีการไหว้เจ้า พิธีกรรม และเทศกาลประจำปีผู้คนเกิดการหยุดแวะร้านค้าใช้จ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้นและอยู่ในย่านนานขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับ การบริหารจัดการศาลเจ้าของชุมชนดั้งเดิม

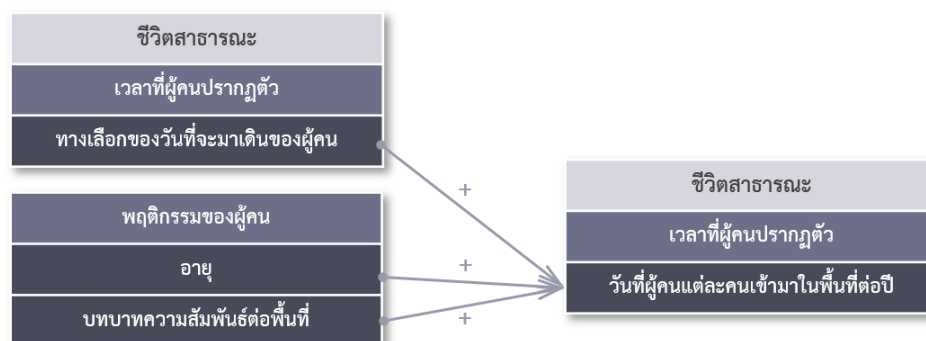
รูปที่ 120 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (3)

ผลวิเคราะห์ที่ (4) คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปี อย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 18 ผลวิเคราะห์ที่ (4) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปีอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวแปรอิสระ		
ข้อมูลส่วนบุคคล	คุณลักษณะ: อายุ (ปี)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.005 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 2.649	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = -151.241 + 2.649x$ ได้ว่า “อายุ กับ จำนวนวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปีของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่ออายุเพิ่มขึ้น 1 ปี จะทำให้เข้ามาในพื้นที่เพิ่มขึ้น 3 วันต่อปี”
	คุณลักษณะ: บทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่ (จำนวนคำตอบ : บทบาท)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.011 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 48.773	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = -151.241 + 48.773x$ ได้ว่า “บทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่ กับ จำนวนวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปีของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อบทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่เพิ่มขึ้น 1 บทบาท จะทำให้เข้ามาในพื้นที่เพิ่มขึ้น 49 วันต่อปี”
เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	คุณลักษณะ: ทางเลือกของวันที่จะมาเดิน (จำนวนคำตอบ : วัน)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.046 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 15.283	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = -151.241 + 15.283x$ ได้ว่า “ทางเลือกของวันที่จะมาเดิน กับ จำนวนวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปีของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อทางเลือกของวันที่จะมาเดิน เพิ่มขึ้น 1 วัน จะทำให้เข้ามาในพื้นที่เพิ่มขึ้น 15 วันต่อปี”
ตัวแปรตาม		
เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	คุณลักษณะ: จำนวนวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปี (วัน)	
	Regression Statistics: 1) Multiple R = 0.500 2) R Square = 0.250 หรือ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ 25%	ANOVA: 1) F = 8.552 2) Significance F = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 3) Coefficients ของ Intercept = -151.241 หรือ ค่า a = -151.241

ดังนั้น อายุ บทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่ และทางเลือกของวันที่จะมาเดินของผู้คนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจำนวนวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปีในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ (R Square = 0.250 และ Significance F = 0.000) จึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 38 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์หลายบทบาทที่ต้องมาทำงานทุกสัปดาห์หรืออยู่อาศัยทุกวัน ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน

รูปที่ 121 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (4)

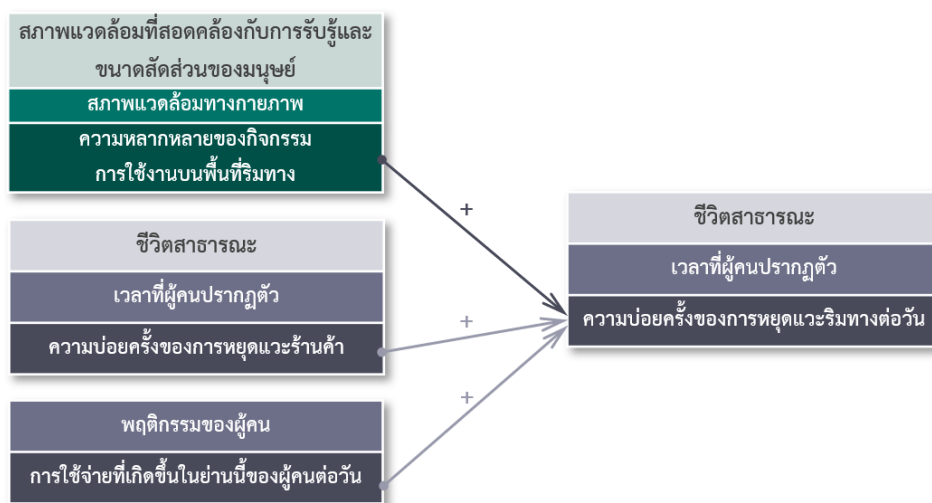
ผลวิเคราะห์ที่ (5) คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 19 ผลวิเคราะห์ที่ (5) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวแปรอิสระ	
พฤติกรรมของผู้คน	คุณลักษณะ: การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน (บาท)
	ANOVA: 1) P-value = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 0.000735
	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = -0.573 + 0.000735x$ ได้ว่า “การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ กับ ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวันของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนใช้จ่ายในย่านนี้ เพิ่มขึ้น 1 บาท จะเกิดจากการหยุดแวะริมทางเพิ่มขึ้น 0.000735 ครั้ง หรือ เมื่อผู้คนใช้จ่ายในย่านนี้ เพิ่มขึ้น 1,360 บาท จะเกิดจากการหยุดแวะริมทางเพิ่มขึ้น 1 ครั้ง”

เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	คุณลักษณะ: ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้าต่อวัน (ครั้ง)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.016 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 0.226	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = -0.573 + 0.226x$ ได้ว่า “ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้า กับ ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวันของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนหยุดแวะร้านค้าเพิ่มขึ้น 1 ครั้ง จะหยุดแวะริมทางเพิ่มขึ้นด้วย 0.226 ครั้ง หรือ เมื่อผู้คนหยุดแวะร้านค้าเพิ่มขึ้น 4 ครั้งจะหยุดแวะริมทางเพิ่มขึ้นด้วย 1 ครั้ง”
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	คุณลักษณะ: ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นได้บนพื้นที่ริมทาง (จำนวนคำตอบ : กิจกรรม)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.033 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 0.389	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = -0.573 + 0.389x$ ได้ว่า “ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นได้บนพื้นที่ริมทาง กับ ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวันของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนทำกิจกรรมบนพื้นที่ริมทางได้หลากหลายเพิ่มขึ้น 1 กิจกรรม จะทำให้หยุดแวะริมทางเพิ่มขึ้น 0.389 ครั้ง หรือ เมื่อผู้คนทำกิจกรรมบนพื้นที่ริมทางได้หลากหลายเพิ่มขึ้น 3 กิจกรรม จะทำให้หยุดแวะริมทางเพิ่มขึ้น 1 ครั้ง”
ตัวแปรตาม		
เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	คุณลักษณะ: ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวัน (ครั้ง)	
	Regression Statistics: 1) Multiple R = 0.725 2) R Square = 0.526 หรือ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ 53%	ANOVA: 1) F = 21.070 2) Significance F = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 3) Coefficients ของ Intercept = -0.573 หรือ ค่า a = -0.573

ดังนั้น การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้า และความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นได้บนพื้นที่ริมทางมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวันของผู้คนในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ (R Square = 0.526 และ Significance F = 0.000) จึงกล่าวได้ว่า ร้านค้าริมทางที่คนหยุดแวะเพื่อจับจ่ายใช้สอยซึ่งมีพื้นที่กึ่งส่วนตัวที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมหลากหลายมากขึ้น อันได้แก่ หยุดพักเหนื่อย หยุดรอคอย ถ่ายรูป และทำงาน จะทำให้คนหยุดแวะริมทางบ่อยครั้งมากขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับ พื้นที่กึ่งส่วนตัวของร้านค้าริมทาง

รูปที่ 122 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (5)

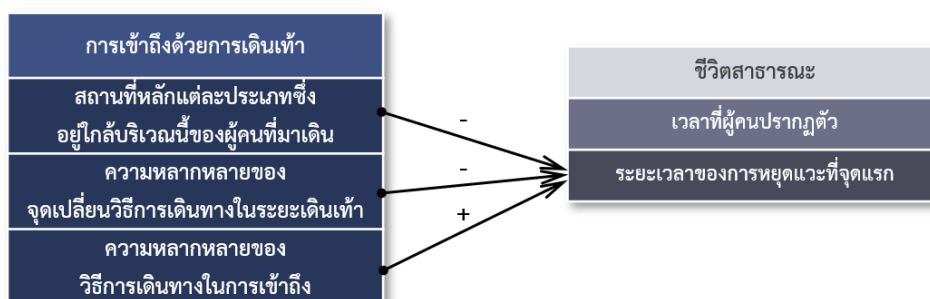
ผลวิเคราะห์ที่ (6) คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรกอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 20 ผลวิเคราะห์ที่ (6) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรกอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวแปรอิสระ		
การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า	คุณลักษณะ: สถานที่หลักแต่ละประเภทซึ่งอยู่ใกล้บริเวณนี้ของผู้คนที่มาเดิน (จำนวนคำตอบ : ประเภท)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.005 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = -2.706	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 18.420 - 2.706x$ ได้ว่า “สถานที่หลักแต่ละประเภทซึ่งอยู่ใกล้บริเวณนี้ของผู้คนที่มาเดิน กับ ระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรกของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนที่มาเดินมีสถานที่หลักที่อยู่ใกล้บริเวณนี้เพิ่มขึ้น 1 ประเภท จะทำให้ระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรกลดลง 3 นาที”
	คุณลักษณะ: ความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง (จำนวนคำตอบ : วิธี)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.004 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 3.318	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 18.420 + 3.318x$ ได้ว่า “ทางเลือกวิธีการเดินทางที่ใช้ในวันที่มาเดินในย่านนี้ กับ ระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรกของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนมีทางเลือกวิธีการเดินทางที่ใช้ในวันที่มาเดินในย่านนี้เพิ่มขึ้น 1 วิธี จะทำให้ระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรกเพิ่มขึ้น 3 นาที”

	คุณลักษณะ: ความหลากหลายของจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้า (จำนวนคำตอบ : รูปแบบ)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.015 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = -2.446	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 18.420 - 2.446x$ ได้ว่า “ทางเลือกจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่ใช้ในวันที่มาเดินในย่านนี้ กับ ระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรกของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนมีทางเลือกจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่ใช้ในวันที่มาเดินในย่านนี้เพิ่มขึ้น 1 รูปแบบ จะทำให้ระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรกลดลง 2 นาที”
ตัวแปรตาม		
เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว	คุณลักษณะ: ระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรก (นาที)	
	Regression Statistics: 1) Multiple R = 0.475 2) R Square = 0.225 หรือสามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ 23%	ANOVA: 1) F = 4.364 2) Significance F = 0.002 ซึ่ง Sig < 0.05 3) Coefficients ของ Intercept = 18.420 หรือค่า a = 18.420

ดังนั้น ความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึงมีความสัมพันธ์ส่งผลในเชิงบวก ส่วนสถานที่หลักแต่ละประเภทซึ่งอยู่ใกล้บริเวณนี้ของผู้คนที่มาเดินและความหลากหลายของจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้ามีความสัมพันธ์ส่งผลในเชิงลบต่อระยะเวลาของการหยุดแวะที่จุดแรกของผู้คนอย่างมีนัยสำคัญ (R Square = 0.225 และ Significance F = 0.002) จึงกล่าวได้ว่า เมื่อนักท่องเที่ยวที่มาร้านค้าประจำ มาท่องเที่ยว หรือมาไหว้พระไหว้เจ้าเพียงอย่างเดียวหนึ่งมีจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้าที่อยู่ใกล้ที่สุดที่เลือกได้ จะส่งผลให้หยุดแวะที่จุดแรกหรือจุดหมายปลายทางยาวนานมากขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับ ความสะดวกสบายในการเดินทาง

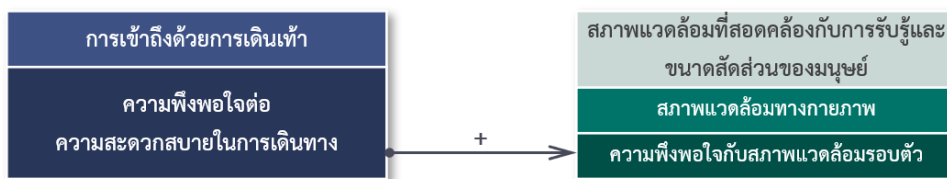
รูปที่ 123 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (6)

ผลวิเคราะห์ที่ (7) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัวอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 21 ผลวิเคราะห์ที่ (7) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัวอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวแปรอิสระ	
การเข้าถึงด้วยการเดินทาง	คุณลักษณะ: ความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทาง (คะแนน)
	ANOVA: 1) P-value = 0.004 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 0.283
ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 1.896 + 0.283x$ ได้ว่า “ความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทาง กับ ความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัวของผู้คนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อผู้คนพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทางเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้ผู้คนพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัวเพิ่มขึ้น 0.283 คะแนน หรือเมื่อผู้คนพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทางเพิ่มขึ้น 4 คะแนน จะทำให้ผู้คนพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัวเพิ่มขึ้น 1 คะแนน”	
ตัวแปรตาม	
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	คุณลักษณะ: ความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัว (คะแนน)
	Regression Statistics: 1) Multiple R = 0.509 2) R Square = 0.259 หรือสามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ 26%
ANOVA: 1) F = 8.993 2) Significance F = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 3) Coefficients ของ Intercept = 1.896 หรือค่า a = 1.896	

ดังนั้น ความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทางมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัวของผู้คนในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ (R Square = 0.259 และ Significance F = 0.000) จึงกล่าวได้ว่า เมื่อผู้คนพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทางเพิ่มขึ้นจะทำให้พึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับ ภูมิทัศน์ถนนสาธารณะ

รูปที่ 124 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (7)

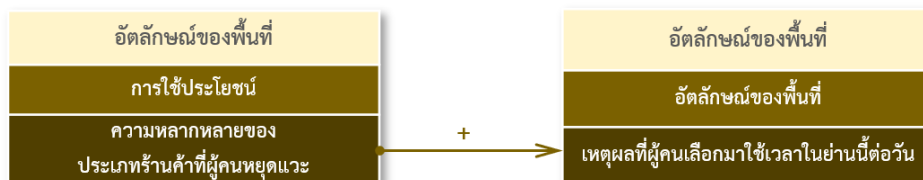
ผลวิเคราะห์ที่ (8) คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 22 ผลวิเคราะห์ที่ (8) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ต่อวันอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวแปรอิสระ		
การใช้ประโยชน์อาคาร	คุณลักษณะ: ความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้สนใจ (จำนวนคำตอบ : ประเภท)	
	ANOVA: 1) P-value = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 0.444	ดังนั้น อธิบายด้วยสมการ $y = 1.452 + 0.444x$ ได้ว่า “ความหลากหลายของประเภทร้านค้า กับ เหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ เมื่อในย่านมีร้านค้าที่คนรู้จักเพิ่มขึ้น 1 ประเภท จะทำให้มีเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้เพิ่มขึ้น 0.444 เหตุผล หรือ เมื่อในย่านมีร้านค้าที่คนรู้จักเพิ่มขึ้น 2 ประเภท จะทำให้มีเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้เพิ่มขึ้น 1 เหตุผล”
ตัวแปรตาม		
อัตลักษณ์ของพื้นที่	คุณลักษณะ: เหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ต่อวัน (จำนวนคำตอบ : เหตุผล)	
	Regression Statistics: 1) Multiple R = 0.429 2) R Square = 0.184 หรือ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ 18%	ANOVA: 1) F = 17.868 2) Significance F = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 3) Coefficients ของ Intercept = 1.452 หรือ ค่า a = 1.452

ดังนั้น ความหลากหลายของประเภทร้านค้ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ (R Square = 0.184 และ Significance F = 0.000) จึงกล่าวได้ว่า เมื่อในย่านมีร้านค้าที่คนรู้จักหลายประเภทมากขึ้นจะทำให้มีเหตุผลที่เลือกมา

ใช้เวลาในย่านเพิ่มขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับ การมีร้านค้าที่หลากหลายง่ายต่อการใช้บริการต่าง ๆ ซึ่งผลิตภัณฑ์ และของใช้ต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน

รูปที่ 125 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (8)

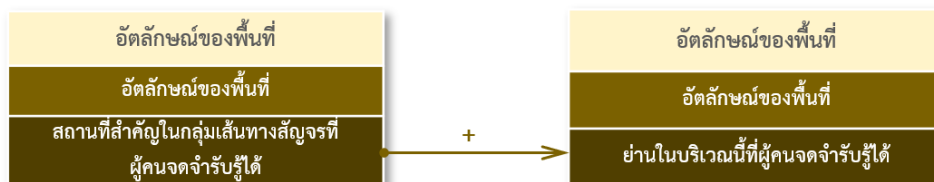
ผลวิเคราะห์ที่ (9) คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจำนวนย่านในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ ได้อย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 23 ผลวิเคราะห์ที่ (9) : คุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจำนวนย่านในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตัวแปรอิสระ	
อัตรลักษณ์ของพื้นที่	คุณลักษณะ: สถานที่ในกลุ่มเส้นทางสัญจรที่สำคัญในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้ (จำนวนคำตอบ : แห่ง)
	ANOVA: 1) P-value = 0.013 ซึ่ง Sig < 0.05 2) Coefficients หรือค่า b = 0.780
ตัวแปรตาม	
อัตรลักษณ์ของพื้นที่	คุณลักษณะ: ย่านในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้ (จำนวนคำตอบ : ย่าน)
	Regression Statistics: 1) Multiple R = 0.663 2) R Square = 0.440 หรือ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ 44%
	ANOVA: 1) F = 5.489 2) Significance F = 0.000 ซึ่ง Sig < 0.05 3) Coefficients ของ Intercept = -1.533 หรือ ค่า a = -1.533

ดังนั้น สถานที่ในกลุ่มเส้นทางสัญจรที่สำคัญในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการจดจำรับรู้ย่านของผู้คนในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ (R Square = 0.440 และ Significance F = 0.000) จึงกล่าวได้ว่า สถานีรถไฟใต้ดินวัดมังกร ท่าเรือราชวงศ์ แยกเฉลิมบุรี

และแยกหมอมี่ เป็นองค์ประกอบที่ชัดเจนที่มีความสัมพันธ์ในการสร้างจินตภาพที่ทำให้จดจำเส้นทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับ เอกลักษณ์ของสถานที่

รูปที่ 126 ความสัมพันธ์ของผลวิเคราะห์ที่ (9)

สรุปความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปร

ตารางที่ 24 สรุปผลคุณลักษณะของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อกันอย่างมีนัยสำคัญ

สัญลักษณ์ • สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ ตัวแปร: 1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ • อັคลักษณ์ของพื้นที่ ตัวแปร: 2 การใช้ประโยชน์ 3 อັคลักษณ์ของพื้นที่ • การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า ตัวแปร: 4 การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า • ชีวิตสาธารณะ ตัวแปร: 5 เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว 6 พฤติกรรมของผู้คน + ความสัมพันธ์เชิงบวก - ความสัมพันธ์เชิงลบ ตัวแปรอิสระ	ผลวิเคราะห์: (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9)									
	ตัวแปรตาม 6. จำนวนถนนที่ได้เดินต่อวัน 6. การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน 5. ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวัน 5. วันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปี 5. ความบ่อยครั้งของการหยุดแหวะริมทางต่อวัน 5. ระยะเวลาของการหยุดแหวะที่จุดแรก 1. ความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัว 3. เหตุผลที่ผู้คนเลือกมาใช้เวลานี้ในย่านนี้ต่อวัน 3. ย่านในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้									
6: อายุ (ปี)				+						
6: บทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่				+						
6: ความรู้สึกของผู้คนต่อความมีชีวิตชีวาของพื้นที่		+								
6: การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน			+		+					
5: ความบ่อยครั้งของการหยุดแหวะริมทาง		+								
5: ความบ่อยครั้งของการหยุดแหวะร้านค้า			+		+					
5: ทางเลือกของวันที่จะมาเดินของผู้คน				+						
1: ความหลากหลายของกิจกรรมการใช้งานบนพื้นที่ริมทาง						+				
3: เทศกาลที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้	+									
3: ศาสนสถานที่สำคัญที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้			+							
3: สถานที่สำคัญในกลุ่มเส้นทางสัญจรที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้										+
2: ความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้คนหยุดแหวะ	+								+	
4: สถานที่หลักแต่ละประเภทซึ่งอยู่ใกล้บริเวณนี้ของผู้คนที่มาเดิน							-			
4: ความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง							+			
4: ความหลากหลายของจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในระยะเดินเท้า							-			
4: ความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทาง								+		

ความแตกต่างของถนนทั้ง 4 เส้น

วิเคราะห์ตัวแปรที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกันในถนนทั้ง 4 เส้น ด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างหรือจัดกลุ่มข้อมูลเชิงคุณภาพ และวิเคราะห์ความแตกต่างในคุณลักษณะของตัวแปรในถนนแต่ละเส้นจากข้อมูลเชิงปริมาณของคำตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีคุณลักษณะของตัวแปรที่มีการกระจายตัวของข้อมูลเป็นโค้งปกติ และไม่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง จำแนกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ได้เดินถนนเจริญกรุงจำนวน 48 คน กลุ่มที่ได้เดินถนนเยาวราชจำนวน 67 คน กลุ่มที่ได้เดินซอยวานิช ๑ จำนวน 46 คน และกลุ่มที่ได้เดินถนนทรงวาดจำนวน 30 คน ด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบ f-Test และการทดสอบ t-Test พบคุณลักษณะของตัวแปรที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ดังผลวิเคราะห์ที่ (10) ถึง (6) อันได้แก่

ผลวิเคราะห์ที่ (10) ถนนที่ผู้คนให้ความสนใจต่อรูปแบบหน้าร้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 25 ความแตกต่างของคุณลักษณะรูปแบบหน้าร้านในถนนแต่ละเส้น

รูปแบบหน้าร้าน	ถนนเจริญกรุง	ถนนเยาวราช	ซอยวานิช ๑	ถนนทรงวาด
บ่งบอกสินค้าที่ขาย มองเห็นสินค้าได้ทุกอย่าง เลือกดูได้ง่ายด้วยตัวเอง	4	4	4	4
มีบรรยายราคาที่ชื่นชอบ รู้สึกสะดวกสบาย	4	4	4	4
ตกแต่งร้านให้ทันสมัยมีสินค้าใหม่ ๆ	4	4	4	4
ตกแต่งร้านให้บอกเล่าเรื่องราวในอดีต	3	3	-	3
ร้านเก่าแก่ดั้งเดิม	3	3	-	3
หมายเหตุ สัญลักษณ์: 1 2 3 4...n = พบในถนน n เส้น และ - = ไม่พบ				

ซอยวานิช ๑ ไม่พบร้านค้าที่มีการตกแต่งร้านให้บอกเล่าเรื่องราวในอดีตและร้านเก่าแก่ดั้งเดิม ดังนั้น จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการเปรียบเทียบรูปแบบหน้าร้านของซอยวานิช ๑ จึงมีความแตกต่างกับถนนอีก 3 เส้น

ในการตอบแบบสอบถามในข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบหน้าร้านของกลุ่มตัวอย่างเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 26 ผลวิเคราะห์ที่ (10) : ถนนที่ผู้คนที่ความสนใจต่อรูปแบบหน้าร้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ความสนใจที่มีต่อรูปแบบหน้าร้าน (จำนวนคำตอบ : คุณสมบัติ)		
Anova: Single Factor		
กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย
ถนนเจริญกรุง	48	2.563
ถนนเยาวราช	67	2.269
ซอยวานิช ๑	46	1.630
ถนนทรงวาด	30	2.700
Source of Variation	F	P-value
Between Groups	7.1472	0.0001 ซึ่ง Sig < 0.05
t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances		
คูที่ 1	ซอยวานิช ๑	ถนนเจริญกรุง
Mean	1.630	2.563
P(T<=t) two-tail	0.000 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คูที่ 2	ซอยวานิช ๑	ถนนเยาวราช
Mean	1.630	2.269
P(T<=t) two-tail	0.002 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คูที่ 3	ถนนทรงวาด	ซอยวานิช ๑
Mean	2.700	1.630
P(T<=t) two-tail	0.000 ซึ่ง Sig < 0.0083	

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความสนใจที่มีต่อรูปแบบหน้าร้านของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เดินในถนนแต่ละเส้น ทั้ง 4 กลุ่ม พบว่า มีความแตกต่างกันในความสนใจของผู้คนที่ มีต่อรูปแบบหน้าร้านในถนนแต่ละเส้นอย่างมีนัยสำคัญ (f-Test : P-value = 0.0001) เมื่อทำการทดสอบรายคู่แล้วพบว่า มี 3 คู่ ได้แก่ คูในการทดสอบระหว่างซอยวานิช ๑ กับ ถนนเจริญกรุง (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.000) ซอยวานิช ๑ กับ ถนนเยาวราช (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.002) และถนนทรงวาด กับ ซอยวานิช ๑ (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.000) ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากซอยวานิช ๑ เส้นเดียวเท่านั้นที่ไม่พบร้านค้าที่มีการตกแต่งร้านให้บอกเล่าเรื่องราวในอดีตและร้านเก่าแก่ดั้งเดิม จึงส่งผลให้คุณลักษณะของรูปแบบหน้าร้านของซอยวานิช ๑ ด้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับถนนเส้นอื่น

ผลวิเคราะห์ที่ (11) ถนนที่มีรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 27 ความแตกต่างของคุณลักษณะรูปแบบการสัญจรที่ไม่ปลอดภัยในถนนแต่ละเส้น

รูปแบบการสัญจรที่ไม่ปลอดภัย	ถนนเจริญกรุง	ถนนเยาวราช	ซอยวานิช ๑	ถนนทรงวาด
รถขับซีด้วยความเร็ว	4	4	4	4
ไม่จอดรถให้คนข้ามถนน	3	3	-	3
ขับสวนเลน	3	3	-	3
จอดรถกีดขวางการจราจร	4	4	4	4
เดินบนถนน	-	1	-	-
เดินเบียดเสียดกัน	-	-	1	-
รถยนต์สัญจรบนถนนคนเดิน	-	-	1	-
หมายเหตุ สัญลักษณ์: 1 2 3 4...n = พบในถนน n เส้น และ - = ไม่พบ				

ถนนเจริญกรุงและถนนทรงวาดไม่พบการเดินบนถนน การเดินเบียดเสียดกัน และรถยนต์ที่สัญจรบนถนนที่คนเดิน ถนนเยาวราชไม่พบการเดินเบียดเสียดกันและรถยนต์ที่สัญจรบนถนนที่คนเดิน ซอยวานิช ๑ เนื่องจากไม่มีถนนจึงไม่ต้องข้ามถนน ไม่พบการขับสวนเลน และการเดินบนถนน ดังนั้น จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการเปรียบเทียบรูปแบบการสัญจรที่ไม่ปลอดภัยของถนนทั้ง 4 เส้น จึงมีความแตกต่างกัน

ในการตอบแบบสอบถามในข้อความที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสัญจรที่ไม่ปลอดภัยของกลุ่มตัวอย่างเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 28 ผลวิเคราะห์ที่ (11) : ถนนที่มีรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

รูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย (จำนวนคำตอบ : รูปแบบ)		
Anova: Single Factor		
กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย
ถนนเจริญกรุง	48	2.000
ถนนเยาวราช	67	2.343
ซอยวานิช ๑	46	1.630
ถนนทรงวาด	30	1.933
Source of Variation	F	P-value
Between Groups	3.061	0.029 ซึ่ง Sig < 0.05
t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances		
คู่อี 1	ซอยวานิช ๑	ถนนเยาวราช
Mean	1.630	2.343
P(T<=t) two-tail	0.002 ซึ่ง Sig < 0.0083	

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้เดินในถนนแต่ละเส้น ทั้ง 4 กลุ่ม พบว่า มีความแตกต่างกันในรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญ (f-Test : P-value = 0.029) เมื่อทำการทดสอบรายคู่แล้ว พบว่า คู่ในการทดสอบระหว่างซอยวานิช ๑ กับ ถนนเยาวราช (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.002) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากถนนเยาวราชมีถนน 5 ช่องจราจรพบการขับซึ่รถยนต์ด้วยความเร็ว การไม่จอดรอให้คนข้ามถนน การขับสวนเลน การจอดรอกีดขวางการจราจร และเดินบนถนนซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยมากกว่าซอยวานิช ๑ ซึ่งเป็นถนนคนเดินเนื่องจากมีขนาดเขตทางแคบมีเพียงรถเข็น จักรยาน และรถจักรยานยนต์เท่านั้นที่สามารถสัญจรผ่านได้โดยพบการขับซึ่รถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วและสัญจรไปบนถนนที่คนเดิน การจอดรอกีดขวางการจราจร และการเดินเบียดเสียดซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยน้อยกว่า จากความแตกต่างดังกล่าวจึงส่งผลให้คุณลักษณะของรูปแบบการสัญจรที่ไม่ปลอดภัยของถนนเยาวราชด้อยกว่าซอยวานิช ๑

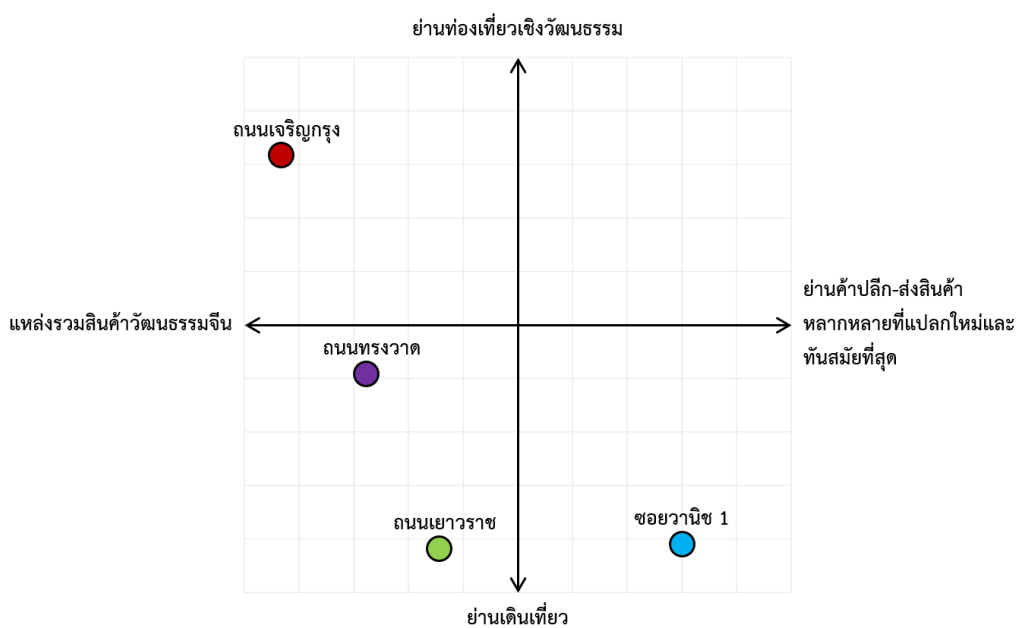
ผลวิเคราะห์ที่ (12) ถนนที่มีย่านในบริเวณใกล้เคียงที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 29 ความแตกต่างของย่านในบริเวณใกล้เคียงในถนนแต่ละเส้น

ย่านในบริเวณใกล้เคียง	ถนนเจริญกรุง	ถนนเยาวราช	ซอยวานิช ๑	ถนนทรงวาด
ย่านสถานที่ไหว้เจ้า	1	-	-	-
ย่านค้าของไหว้เจ้า	1	-	-	-
แหล่งรวมสินค้าวัฒนธรรมจีน	2	2	-	-
ย่านไชน่าทาวน์	2	2	-	-
ย่านเมืองเก่าชุมชนดั้งเดิม	4	4	4	4
แหล่งรวมอาหารจีนต้นตำรับ	3	3	-	3
ย่านค้าทองคำ	-	1	-	-
ย่านอาหารริมทาง (Street Food)	-	1	-	-
ย่านเดินเที่ยว	-	3	3	3
ถนนแห่งเทศกาลของคนไทยเชื้อสายจีน	-	1	-	-
ย่านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	3	3	-	3
ย่านค้าปลีก-ส่งสินค้าหลากหลายที่แปลกใหม่และทันสมัยที่สุด	-	-	1	-
ย่านตึกเก่า	3	3	-	3
ย่านค้าส่งสินค้า รัษฎาพิช วัตถุประสงค์ปรุงอาหาร	2	-	-	2
หมายเหตุ สัญลักษณ์: 1 2 3 4...n = พบในถนน n เส้น และ - = ไม่พบ				

ถนนทั้ง 4 เส้นเป็นย่านเมืองเก่าชุมชนดั้งเดิม ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช และถนนทรงวาดเป็นแหล่งรวมสินค้าวัฒนธรรมจีน แหล่งรวมอาหารจีนต้นตำรับ ย่านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และย่านตึกเก่า ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาดเป็นย่านเดินเที่ยว ถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราชเป็นย่านไชน่าทาวน์ ถนนเจริญกรุงและถนนทรงวาดเป็นย่านค้าส่งสินค้า รัษฎาพิช วัตถุประสงค์ปรุงอาหาร ซอยวานิช ๑ เพียงแห่งเดียวที่เป็นย่านค้าปลีก-ส่งสินค้าหลากหลายที่แปลกใหม่และทันสมัยที่สุด ถนนเจริญกรุงเพียงแห่งเดียวที่เป็นย่านสถานที่ไหว้เจ้าและย่านค้าของไหว้เจ้า ถนนเยาวราชเพียงแห่งเดียวที่เป็นย่านค้าทองคำ ย่านอาหารริมทาง (Street Food) และถนนแห่งเทศกาลของคนไทยเชื้อสายจีน

เมื่อนำมาวิเคราะห์จัดกลุ่มคุณลักษณะของถนนแต่ละเส้นสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ย่านเดินเที่ยวและย่านค้าปลีก-ส่งสินค้าหลากหลายที่แปลกใหม่และทันสมัยที่สุด คือ ซอยวานิช ๑ กลุ่มที่ 2 กลุ่มแหล่งรวมสินค้าวัฒนธรรมจีนและย่านเดินเที่ยว คือ ถนนเยาวราชและถนนทรงวาด กลุ่มที่ 3 กลุ่มแหล่งรวมสินค้าวัฒนธรรมจีนและย่านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือ ถนนเจริญกรุง ดังนั้น จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการจัดกลุ่มย่านในบริเวณใกล้เคียงของถนนทั้ง 4 เส้น จึงมีความแตกต่างกัน

รูปที่ 127 แผนที่วิเคราะห์ตำแหน่งคุณลักษณะของย่านที่อยู่ใกล้ถนนแต่ละเส้น

ในการตอบแบบสอบถามในข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับย่านในบริเวณใกล้เคียงกับถนนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 30 ผลวิเคราะห์ที่ (12) : ถนนที่มีย่านในบริเวณใกล้เคียงที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ย่านในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้ (จำนวนคำตอบ : ย่าน)		
Anova: Single Factor		
กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย
ถนนเจริญกรุง	48	4.688
ถนนเยาวราช	67	4.284
ซอยวานิช ๑	46	1.370
ถนนทรงวาด	30	3.067
Source of Variation	F	P-value
Between Groups	17.391	0.000 ซึ่ง Sig < 0.05
t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances		
คู่อี 1	ซอยวานิช ๑	ถนนเจริญกรุง
Mean	1.370	4.688
P(T<=t) two-tail	0.000 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คู่อี 2	ถนนทรงวาด	ถนนเจริญกรุง
Mean	3.067	4.688
P(T<=t) two-tail	0.007 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คู่อี 3	ซอยวานิช ๑	ถนนเยาวราช
Mean	1.370	4.284
P(T<=t) two-tail	0.000 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คู่อี 4	ถนนทรงวาด	ซอยวานิช ๑
Mean	3.067	1.370
P(T<=t) two-tail	0.000 ซึ่ง Sig < 0.0083	

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการจดจำรับรู้ย่านที่กลุ่มตัวอย่างได้เดินในถนนแต่ละเส้นทั้ง 4 กลุ่มพบว่า มีความแตกต่างกันในการจดจำรับรู้ย่านอย่างมีนัยสำคัญ (f-Test : P-value = 0.000) เมื่อทำการทดสอบรายคู่แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคู่ทดสอบ 4 คู่ ได้แก่

คู่อี 1 ซอยวานิช ๑ กับ ถนนเจริญกรุง (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.000) เนื่องจากซอยวานิช ๑ เป็นย่านเดินเที่ยวจากการเป็นแหล่งค้าปลีก-ส่งสินค้าหลากหลายที่แปลกใหม่และทันสมัย

ที่สุดซึ่งผู้คนจดจำรับรู้ยานได้น้อยกว่า ส่วนถนนเจริญกรุงเป็นย่านไชน่าทาวน์ซึ่งเป็นแหล่งรวมสินค้าไหว้เจ้าและสถานที่ไหว้เจ้าที่สำคัญซึ่งผู้คนจดจำรับรู้ยานได้มากกว่า ซอยวานิช ๑ จึงดีกว่าถนนเจริญกรุง

คูที่ 2 ถนนทรงวาด กับ ถนนเจริญกรุง (t-Test : $P(T \leq t)$ two-tail = 0.007) เนื่องจากถนนทรงวาดเป็นย่านเดินเที่ยวและท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากการมีอยู่ของตึกเก่าและแหล่งรวมอาหารจีนต้นตำรับซึ่งผู้คนจดจำรับรู้ยานได้น้อยกว่า ส่วนถนนเจริญกรุงเป็นย่านไชน่าทาวน์ซึ่งเป็นแหล่งรวมสินค้าไหว้เจ้าและสถานที่ไหว้เจ้าที่สำคัญซึ่งผู้คนจดจำรับรู้ยานได้มากกว่า ถนนทรงวาดจึงดีกว่าถนนเจริญกรุง

คูที่ 3 ซอยวานิช ๑ กับ ถนนเยาวราช (t-Test : $P(T \leq t)$ two-tail = 0.000) เนื่องจากซอยวานิช ๑ เป็นย่านเดินเที่ยวจากการเป็นแหล่งค้าปลีก-ส่งสินค้าหลากหลายที่แปลกใหม่และทันสมัยที่สุดซึ่งผู้คนจดจำรับรู้ยานได้น้อยกว่า ส่วนถนนเยาวราชเป็นย่านไชน่าทาวน์ซึ่งมี Street Food เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว เป็นย่านค้าทองคำ และเป็นถนนแห่งเทศกาลของคนไทยเชื้อสายจีนซึ่งผู้คนจดจำรับรู้ยานได้มากกว่า ซอยวานิช ๑ จึงดีกว่าถนนเยาวราช

คูที่ 4 ถนนทรงวาด กับ ซอยวานิช ๑ (t-Test : $P(T \leq t)$ two-tail = 0.000) เนื่องจากถนนทรงวาดเป็นย่านเดินเที่ยวและท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากการมีอยู่ของตึกเก่าและแหล่งรวมอาหารจีนต้นตำรับซึ่งผู้คนจดจำรับรู้ยานได้มากกว่า ส่วนซอยวานิช ๑ เป็นย่านเดินเที่ยวจากการเป็นแหล่งค้าปลีก-ส่งสินค้าหลากหลายที่แปลกใหม่และทันสมัยที่สุดซึ่งผู้คนจดจำรับรู้ยานได้น้อยกว่า ถนนทรงวาดจึงดีกว่าซอยวานิช ๑

จึงอาจกล่าวได้ว่า ถนนที่มีร้านค้าจำนวนมากจึงจดจำรับรู้ถึงย่านหรือแหล่งรวมร้านค้าได้ง่ายกว่าโดยเฉพาะร้านค้าที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อหรืออาหาร

ผลวิเคราะห์ที่ (13) ถนนที่ผู้คนให้เหตุผลที่หลากหลายในการเลือกมาใช้เวลาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 31 ความแตกต่างของเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในถนนแต่ละเส้น

เหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่าน	ถนนเจริญกรุง	ถนนเยาวราช	ซอยวานิช ๑	ถนนทรงวาด
ไหว้พระไหว้เจ้า	1	-	-	-
ร่วมเทศกาล	-	1	-	-
ท่องเที่ยว	4	4	4	4
ซื้ออาหารสด	2	2	-	-
ซื้ออาหารแห้ง	3	3	-	3
ซื้อของไหว้เจ้า	1	-	-	-
ร่วมเทศกาล	-	1	-	-
Street Food	-	1	-	-
ร้านอาหารจีนต้นตำรับ	3	3	-	3
หาซื้อเครื่องแต่งกาย	-	2	2	-
หาซื้อสินค้ายอดนิยม ของแปลกๆใหม่ๆทันสมัย หรือของขวัญ	-	-	1	-
ทำงาน	4	4	4	4
หมายเหตุ สัญลักษณ์: 1 2 3 4...n = พบในถนน n เส้น และ - = ไม่พบ				

กลุ่มตัวอย่างเลือกมาใช้เวลาในถนนทั้ง 4 เส้นเพื่อท่องเที่ยวและทำงาน มาถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช และถนนทรงวาดเพื่อซื้ออาหารแห้งและมาร้านอาหารจีนต้นตำรับ มาถนนเจริญกรุง และถนนเยาวราชเพื่อซื้ออาหารสด มาถนนเยาวราชและซอยวานิช ๑ เพื่อหาซื้อเครื่องแต่งกาย ถนนเจริญกรุงเพียงแห่งเดียวที่มาไหว้พระไหว้เจ้าและซื้อของไหว้เจ้า ถนนเยาวราชเพียงแห่งเดียวที่มาร่วมเทศกาล และมาร้านอาหารริมทาง (Street Food) และ ซอยวานิช ๑ แห่งเดียวที่มาหาซื้อสินค้ายอดนิยม ของแปลกๆใหม่ๆทันสมัย หรือของขวัญ ดังนั้น จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการเปรียบเทียบเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ของถนนทั้ง 4 เส้น จึงมีความแตกต่างกัน

ในการตอบแบบสอบถามในข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ของกลุ่มตัวอย่างเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 32 ผลวิเคราะห์ที่ (13) : ถนนที่ผู้คนให้เหตุผลที่หลากหลายในการเลือกมาใช้เวลาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

เหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ต่อวัน (จำนวนคำตอบ : เหตุผล)		
Anova: Single Factor		
กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย
ถนนเจริญกรุง	48	2.313
ถนนเยาวราช	67	2.455
ซอยวานิช ๑	46	1.600
ถนนทรงวาด	30	1.393
Source of Variation	F	P-value
Between Groups	4.938	0.003 ซึ่ง Sig < 0.05
t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances		
คูที่ 1	ถนนทรงวาด	ถนนเจริญกรุง
Mean	1.393	2.313
P(T<=t) two-tail	0.005 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คูที่ 2	ซอยวานิช ๑	ถนนเยาวราช
Mean	1.600	2.455
P(T<=t) two-tail	0.002 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คูที่ 3	ถนนทรงวาด	ถนนเยาวราช
Mean	1.393	2.455
P(T<=t) two-tail	0.001 ซึ่ง Sig < 0.0083	

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเหตุผลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกมาใช้เวลาเดินในถนนแต่ละเส้นทั้ง 4 กลุ่มพบว่า มีความแตกต่างกันในความหลากหลายของเหตุผลที่ทำให้เลือกมาใช้เวลาเดินในถนนแต่ละเส้นอย่างมีนัยสำคัญ (f-Test : P-value = 0.003) เมื่อทำการทดสอบรายคู่แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคู่ทดสอบ 3 คู่ ได้แก่

คูที่ 1 ถนนทรงวาด กับ ถนนเจริญกรุง (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.005) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมาถนนทรงวาดเพื่อซื้ออาหารแห้งและมาร้านอาหารจีนต้นตำรับ ส่วนถนนเจริญกรุงกลุ่มตัวอย่างมาเพื่อไหว้พระไหว้เจ้า ซื้อหาอาหารสด อาหารแห้ง และของไหว้เจ้า และมาร้านอาหารจีนต้นตำรับ ถนนทรงวาดจึงดีกว่าถนนเจริญกรุง

คูที่ 2 ซอยวานิช ๑ กับ ถนนเยาวราช (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.002) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมาซอยวานิช ๑ เพื่อหาซื้อสินค้ายอดนิยม ของแปลก ๆ ใหม่ ๆ ทันสมัย หรือของขวัญ

และเครื่องแต่งกาย ส่วนถนนเยาวราชกลุ่มตัวอย่างมา Street Food ซื้อหาอาหารสดและอาหารแห้ง มาร่วมเทศกาล และมาร้านอาหารจีนต้นตำรับ ซอยวานิช ๑ จึงดีกว่าถนนเยาวราช

คู่ที่ 3 ถนนทรงวาด กับ ถนนเยาวราช (t-Test : $P(T \leq t)$ two-tail = 0.001) เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างมาถนนทรงวาดเพื่อซื้ออาหารแห้งและมาร้านอาหารจีนต้นตำรับ ส่วนถนนเยาวราช กลุ่มตัวอย่างมาร้านอาหารริมทาง (Street Food) ซื้อหาอาหารสดและอาหารแห้ง มาร่วมเทศกาล และมาร้านอาหารจีนต้นตำรับ ถนนทรงวาดด้อยจึงกว่าถนนเยาวราช

จึงอาจกล่าวได้ว่า ถนนที่มีร้านค้าหลากหลายประเภทมากกว่าทำให้มีเหตุผลให้เลือกไปได้มากกว่า

ผลวิเคราะห์ที่ (14) ถนนที่มีความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้คนหยุดแวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 33 ความแตกต่างของประเภทของร้านค้าริมทางในถนนแต่ละเส้น

ประเภทของร้านค้าริมทาง	ถนนเจริญกรุง	ถนนเยาวราช	ซอยวานิช ๑	ถนนทรงวาด
ร้านอาหาร	4	4	4	4
คาเฟ่	4	4	4	4
ร้านของฝาก	2	2	-	-
ร้านอาหารสด	2	2	-	-
ร้านอาหารแห้ง	4	4	4	4
ร้านขนม	2	2	-	-
ร้านขายของไหว้เจ้า	1	-	-	-
ธนาคาร	4	4	4	4
ห้างทอง	-	1	-	-
ห้างนาฬิกา	-	1	-	-
ร้านเครื่องแต่งกาย	-	2	2	-
ร้านเครื่องประดับ	-	2	2	-
ร้านขายยา	2	2	-	-
ร้านของเล่น	-	-	1	-
ร้านกีฬช้อปปิ้ง	-	-	1	-
ร้านอุปกรณ์ช่าง	-	-	1	-

ประเภทของร้านค้าริมทาง	ถนนเจริญกรุง	ถนนเยาวราช	ซอยวานิช ๑	ถนนทรงวาด
ร้านอุปกรณ์งานฝีมือ	-	-	1	-
ร้านของใช้ประจำวัน	-	3	3	3
ร้านขายสินค้าเกษตร	-	-	-	1
ร้านขายก๋วยเตี๋ยว	-	-	-	-
ร้านขายโรงศพ	-	-	-	-

หมายเหตุ สัญลักษณ์: 1 2 3 4...n = พบในถนน n เส้น และ - = ไม่พบ

ถนนทั้ง 4 เส้น มีร้านอาหาร คาเฟ่ ร้านอาหารแห่ง ธนาคาร ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด มีร้านของใช้ประจำวัน ถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราชมีร้านของฝาก ร้านอาหาร สด ร้านขนม และร้านขายยา ถนนเยาวราชและซอยวานิช ๑ มีร้านเครื่องแต่งกายและร้านเครื่องประดับ ถนนเจริญกรุงเท่านั้นที่มีร้านขายของไหว้เจ้า ถนนเยาวราชเท่านั้นที่มีห้างทองและห้างนาฬิกา ซอยวานิช ๑ เท่านั้นที่มีร้านของเล่น ร้านกีฬาซ็อกเก็ต ร้านอุปกรณ์ช่าง และร้านอุปกรณ์งานฝีมือ และถนนทรงวาดเท่านั้นที่มีร้านขายสินค้าเกษตร ดังนั้น จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการเปรียบเทียบประเภทร้านค้าริมทางของถนนทั้ง 4 เส้น จึงมีความแตกต่างกัน

ในการตอบแบบสอบถามในข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับประเภทร้านค้าริมทางของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 34 ผลวิเคราะห์ที่ (14) : ถนนที่มีความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้คนหยุดแวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้คนหยุดแวะ (จำนวนคำตอบ : ประเภท)		
Anova: Single Factor		
กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย
ถนนเจริญกรุง	48	2.826
ถนนเยาวราช	67	3.136
ซอยวานิช ๑	46	3.478
ถนนทรงวาด	30	1.900
Source of Variation	F	P-value
Between Groups	5.945	0.001 ซึ่ง Sig < 0.05

t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances		
คู่มือที่ 1	ถนนทรงวาด	ถนนเจริญกรุง
Mean	1.900	2.826
P(T<=t) two-tail	0.006 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คู่มือที่ 2	ถนนทรงวาด	ถนนเยาวราช
Mean	1.900	3.136
P(T<=t) two-tail	0.000 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คู่มือที่ 3	ถนนทรงวาด	ซอยวานิช ๑
Mean	1.900	3.478
P(T<=t) two-tail	0.000 ซึ่ง Sig < 0.0083	

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่กลุ่มตัวอย่างได้มาเดินในถนนแต่ละเส้นทั้ง 4 กลุ่มพบว่า มีความแตกต่างกันในประเภทของร้านค้าริมทางอย่างมีนัยสำคัญ (f-Test : P-value = 0.001) เมื่อทำการทดสอบรายคู่แล้วพบว่า มี 3 คู่ ได้แก่ คู่มือในการทดสอบระหว่างถนนทรงวาด กับ ถนนเจริญกรุง (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.006) ถนนทรงวาด กับ ถนนเยาวราช (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.000) และถนนทรงวาด กับ ซอยวานิช ๑ (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.000) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากถนนทรงวาดมีร้านอาหาร คาเฟ่ ร้านอาหารแห้ง ร้านของใช้ประจำวัน และธนาคารซึ่งในถนนอื่น 3 เส้นก็มีร้านค้าดังกล่าวเช่นเดียวกัน ถนนทรงวาดมีร้านขายสินค้าเกษตรซึ่งเป็นประเภทร้านค้าที่ผู้คนหยุดแวะน้อยแต่ถนนเส้นอื่นพบร้านค้าที่ไม่มีในถนนทรงวาดซึ่งผู้คนหยุดแวะมากกว่า กล่าวคือ ถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราชมีร้านขนม ร้านของฝาก ร้านอาหารสด และร้านขายยา นอกจากนี้ถนนเจริญกรุงเท่านั้นที่มีร้านขายของไหว้เจ้า ถนนเยาวราชเท่านั้นที่มีห้างทอง และซอยวานิช ๑ เท่านั้นที่มีร้านกีฬ้อุปและร้านของเล่น จึงส่งผลให้คุณลักษณะด้านประเภทร้านค้าริมทางของถนนทรงวาดดีด้อยกว่าถนนเส้นอื่น

ผลวิเคราะห์ที่ (15) ถนนที่ผู้คนมีวิธีการเดินทางเข้าถึงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 35 ความแตกต่างของวิธีการเดินทางในการเข้าถึงในถนนแต่ละเส้น

วิธีการเดินทางในการเข้าถึง	ถนนเจริญกรุง	ถนนเยาวราช	ซอยวานิช ๑	ถนนทรงวาด
เดินเท้า	4	4	4	4
จักรยาน	4	4	4	4
รถเมล์	3	3	-	3
รถไฟฟ้าใต้ดิน	3	3	3	-
สามล้อ	3	3	-	3
เรือโดยสาร	-	3	3	3
จักรยานยนต์ส่วนตัว	4	4	4	4
รถยนต์ส่วนตัว	3	3	-	3
แท็กซี่	3	3	-	3
วินมอเตอร์ไซด์	3	3	-	3
แกร็บ (Grab)	4	4	4	4
รถเข็น	4	4	4	4
หมายเหตุ สัญลักษณ์: 1 2 3 4...n = พบในถนน n เส้น และ - = ไม่พบ				

ถนนทั้ง 4 เส้น เข้าถึงได้ด้วยการเดินเท้า จักรยาน ขี่รถจักรยานยนต์ส่วนตัว แกร็บ (Grab) และรถเข็น ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช และถนนทรงวาดเข้าถึงได้ด้วยรถเมล์ รถสามล้อ รถแท็กซี่ วินมอเตอร์ไซด์ และรถยนต์ส่วนตัวยกเว้นซอยวานิช ๑ เท่านั้นเนื่องจากไม่มีถนน เมื่อการเข้าถึงด้วยการเดินเท้าของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำได้ในระยะไม่เกิน 500 เมตร การใช้เรือโดยสารเพื่อมาถนนเจริญกรุงและการใช้รถไฟฟ้าใต้ดินเพื่อมาถนนทรงวาดจึงไม่สะดวกเนื่องจากมีระยะทางไกลเกินไป ดังนั้น จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการเปรียบเทียบวิธีการเดินทางในการเข้าถึงถนนของถนนทั้ง 4 เส้น จึงมีความแตกต่างกัน

ในการตอบแบบสอบถามในข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเดินทางเข้าถึงถนนแต่ละเส้นของกลุ่มตัวอย่างเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 36 ผลวิเคราะห์ที่ (15) : ถนนที่ผู้คนมีวิธีการเดินทางเข้าถึงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

วิธีการเดินทางที่ใช้ในวันที่มาเดินในย่านนี้ (จำนวนคำตอบ : วิธี)		
Anova: Single Factor		
กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย
ถนนเจริญกรุง	48	1.979
ถนนเยาวราช	67	2.000
ซอยวานิช ๑	46	1.022
ถนนทรงวาด	30	1.786
Source of Variation	F	P-value
Between Groups	12.983	0.000 ซึ่ง Sig < 0.05
t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances		
คูที่ 1	ซอยวานิช ๑	ถนนเจริญกรุง
Mean	1.022	1.979
P(T<=t) two-tail	0.000 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คูที่ 2	ซอยวานิช ๑	ถนนเยาวราช
Mean	1.022	2.000
P(T<=t) two-tail	0.000 ซึ่ง Sig < 0.0083	
คูที่ 3	ถนนทรงวาด	ซอยวานิช ๑
Mean	1.786	1.022
P(T<=t) two-tail	0.001 ซึ่ง Sig < 0.0083	

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากวิธีการเดินทางที่ใช้ในวันที่มาเดินในย่านนี้ของกลุ่มตัวอย่างที่มาเดินในถนนแต่ละเส้นทั้ง 4 กลุ่มพบว่า มีความแตกต่างกันในความหลากหลายของวิธีการเดินทางที่ใช้ในวันที่มาเดินในย่านนี้อย่างมีนัยสำคัญ (f-Test : P-value = 0.000) เมื่อทำการทดสอบรายคู่แล้วพบว่า มี 3 คู่ ได้แก่ คู่ในการทดสอบระหว่างซอยวานิช ๑ กับ ถนน เจริญกรุง (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.000) ซอยวานิช ๑ กับ ถนนเยาวราช (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.000) และซอยวานิช ๑ กับ ถนนทรงวาด (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.001) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากซอยวานิช ๑ เท่านั้นที่ไม่มีถนนจึงไม่สามารถเข้าถึงได้ด้วยรถเมล์ รถสามล้อ รถแท็กซี่ วินมอเตอร์ไซด์ และรถยนต์ส่วนตัวได้ จึงส่งผลให้คุณลักษณะด้านความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึงของซอยวานิช ๑ ต่ำกว่าถนนเส้นอื่น

ผลวิเคราะห์ที่ (16) ถนนทั้ง 4 มีจำนวนผู้คนที่เดินเท้าแตกต่างกันของอย่างมีนัยสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 37 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของจำนวนคนที่เดินผ่านในระยะเวลา 10 นาที ตั้งแต่ 9.00 - 18.00น. ของแต่ละวันในถนนแต่ละเส้น

พื้นที่ศึกษา	ค่าเฉลี่ยของจำนวนคนที่เดินผ่านในระยะเวลา 10 นาที ตั้งแต่ 9.00-18.00น. ในแต่ละวัน (คน)			
	วันจันทร์	วันศุกร์	วันเสาร์	วันอาทิตย์
ถนนเจริญกรุง	84	89	98	83
ถนนเยาวราช	165	182	144	160
ซอยวานิช ๑	51	61	48	21
ถนนทรงวาด	27	27	23	11

ถนนทั้ง 4 เส้นมีค่าเฉลี่ยของจำนวนคนที่เดินผ่านในระยะเวลา 10 นาที ตั้งแต่ 9.00-18.00น. ในแต่ละวันแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ บนถนนเจริญกรุงพบเห็นผู้คนที่เดินผ่าน 83-98 คน ถนนเยาวราชพบเห็นผู้คนที่เดินผ่าน 144-182 คน ซอยวานิชพบเห็นผู้คนที่เดินผ่าน 21-61 คน และถนนทรงวาดพบเห็นผู้คนที่เดินผ่าน 11-27 คน ดังนั้น จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการเปรียบเทียบจำนวนผู้คนที่เดินผ่านของถนนทั้ง 4 เส้น จึงมีความแตกต่างกัน

ผลวิเคราะห์ที่ (16) : จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำนวนผู้คนที่เดินผ่านในถนนแต่ละเส้นทั้ง 4 วัน พบว่า มีความแตกต่างกันของจำนวนผู้คนที่เดินเท้าอย่างมีนัยสำคัญ (f-Test : P-value = 0.000) เมื่อทำการทดสอบรายคู่แล้วพบว่า ทุกคู่ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันในอย่างมีนัยสำคัญโดยมีค่า t-Test : P(T<=t) two-tail อยู่ในช่วง 0.000-0.0056 ซึ่ง Sig < 0.0083 มีเพียง 2 คู่ เท่านั้นที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญใน 2 วัน กล่าวคือ 1) ซอยวานิช ๑ กับ ถนนเจริญกรุง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในวันจันทร์ (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.155 > 0.0083 ไม่ Sig) และวันศุกร์ (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.0701 > 0.0083 ไม่ Sig) เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยของผู้คนที่เดินผ่านถนนเจริญกรุงในวันจันทร์และวันศุกร์ 84 คน และ 89 คน ตามลำดับ ส่วนซอยวานิช ๑ มีค่าเฉลี่ย 51 คน และ 61 คน ตามลำดับ และ 2) ถนนเจริญกรุง กับ ถนนเยาวราช ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในวันเสาร์ (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.0084 > 0.0083 ไม่ Sig) และวันอาทิตย์ (t-Test : P(T<=t) two-tail = 0.0363 > 0.0083 ไม่ Sig) เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยของผู้คนที่เดินผ่านถนนเจริญกรุงในวันเสาร์และวันอาทิตย์เท่ากับ 98 คน และ 83 คน ตามลำดับ ส่วนถนนเยาวราช

บทที่ 6

อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และสรุปผลการวิจัย

อภิปรายผล

ปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่านสำเพ็ง

สมมติฐานที่ 1 สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตสาธารณะ

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

1.1 ความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัว

พบจากผลวิเคราะห์ที่ (7) เมื่อผู้คนพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทางเพิ่มขึ้นจะทำให้พึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับ ภูมิทัศน์ถนนสาธารณะ สอดคล้องกับหลักการและแนวทางการวางผังและออกแบบในมิติด้านภูมิทัศน์ถนนสาธารณะซึ่งการออกแบบถนนต้องสนับสนุนบทบาทของถนนในฐานะพื้นที่ว่างสาธารณะ นอกเหนือจากมีช่องทางจราจรของยานพาหนะ ถนนต้องมีทางเดิน ต้นไม้ คันขอบถนน เสาไฟส่องสว่าง และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่รวมกันขึ้นเป็นภูมิทัศน์ถนนสาธารณะ เนื่องจากส่วนประกอบทั้งหมดมีส่วนช่วยส่งเสริมให้กับความสวยงามและมีประสิทธิภาพของสถานที่ (สิทธิพร ภิรมย์รัตน์, 2561)

1.2 ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวัน

พบจากผลวิเคราะห์ที่ (5) เมื่อผู้คนหยุดแวะร้านค้าบ่อยครั้งมากขึ้น ใช้จ่ายในย่านนี้เพิ่มขึ้น และพบสภาพแวดล้อมที่สามารถทำกิจกรรมบนพื้นที่ริมทางได้หลากหลายเพิ่มขึ้น จะทำให้หยุดแวะริมทางบ่อยครั้งมากขึ้น กล่าวคือ ร้านค้าริมทางที่คนหยุดแวะเพื่อจับจ่ายใช้สอยซึ่งมีพื้นที่กึ่งส่วนตัวที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมหลากหลายมากขึ้น อันได้แก่ หยุดพักเหนื่อย หยุดรอคอย ถ่ายรูป และทำงาน จะทำให้คนหยุดแวะริมทางบ่อยครั้งมากขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นที่กึ่งส่วนตัวของร้านค้าริมทาง สอดคล้องกับ การศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างการออกแบบถนนในเขตที่พักอาศัยและขอบเขตและคุณลักษณะของกิจกรรมซึ่งพบว่า สนามหน้าบ้านเป็นพื้นที่กึ่งส่วนตัวที่มีบทบาทอย่างชัดเจนต่อระดับของกิจกรรมที่ครอบคลุมอย่างเบ็ดเสร็จบนท้องถนนด้วย “พื้นที่ขายขอบอันนุ่มนวล” แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นบนถนนในย่านที่พักอาศัยมักใช้เวลาสั้น ๆ และยังคงแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมสั้น ๆ มากมายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนงานที่ใหญ่และนานกว่า (ญาณเกהל และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 98)

สมมติฐานที่ 2 อັตลักษณ์ของพื้นที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตสาธารณะ

1. การใช้ประโยชน์

1.1 วันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปี

พบจากผลวิเคราะห์ที่ (4) เมื่ออายุเพิ่มขึ้น มีบทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่เพิ่มขึ้น และทางเลือกของวันที่จะมาเดินเพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนวันที่เข้ามาในพื้นที่ต่อปีเพิ่มขึ้น กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 38 ปีขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่เข้ามาอยู่ในพื้นที่โดยมีความสัมพันธ์มากกว่าหนึ่งบทบาท ซึ่งต้องมาทำงานในวันทำงานทุกสัปดาห์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ทุกวัน จึงมีจำนวนวันที่อยู่ในพื้นที่ต่อปีมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์เพียงบทบาทเดียว ซึ่งการมีร้านค้า แหล่งงาน และที่อยู่อาศัย ซึ่งขึ้นอยู่กับ ลักษณะการใช้ที่ดินแบบผสมผสาน สอดคล้องกับการศึกษาแนวทางการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมในเขตสัมพันธ์วงศ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมในเขตสัมพันธ์วงศ์ในปี พ.ศ.2547 เป็นการใช้ที่ดินแบบผสมผสานระหว่างพาณิชย์กรรมและที่พักอาศัย ย่านการค้าแต่ละย่านที่มีสินค้าและกิจกรรมการค้าที่เป็นเอกลักษณ์ มีการแบ่งประเภทของสินค้าอย่างชัดเจน (ทิพย์สุนันท์ สุปิน, 2547) และสอดคล้องกับ แนวคิดการเติบโตอย่างชาญฉลาดในหลักการการผสมของการใช้ประโยชน์ที่ดินหลายอย่าง (Mix Land Uses) ว่าเป็นการจัดวางการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์หลายอย่างผสมผสานกัน เช่น ร้านค้า แหล่งงาน และบ้านเรือน (Smart Growth Network, 1996)

2. อັตลักษณ์ของพื้นที่

2.1 เหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ต่อวัน

พบจากผลวิเคราะห์ที่ (8) เมื่อในย่านมีร้านค้าที่คนรู้จักหลายประเภทมากขึ้น จะทำให้มีเหตุผลที่เลือกมาใช้เวลาในย่านเพิ่มขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับการมีร้านค้าที่หลากหลายง่ายต่อการใช้บริการต่าง ๆ ชื่อผลิตภัณฑ์และของใช้ต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการศูนย์การค้า ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจใช้บริการศูนย์การค้า นั้น ผู้บริโภคจะคำนึงถึงการที่ศูนย์การค้า นั้น ๆ มีชื่อเสียง โดยจะต้องมีร้านค้าที่หลากหลาย ซึ่งร้านค้าเหล่านั้นจะต้องมีสินค้าที่น่าเทรนด์และทันสมัย ให้เลือกหลากหลายด้วยเพราะมีความสะดวกสบายครบครัน ง่ายต่อการใช้บริการต่าง ๆ เพื่อชื่อผลิตภัณฑ์และของใช้ต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน (กมลวรรณ สุขสมัย, 2560)

2.2 จำนวนย่านในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้

พบจากผลวิเคราะห์ที่ (9) เมื่อผู้คนจดจำรับรู้สถานที่ในกลุ่มเส้นทางสัญจรที่สำคัญในบริเวณนี้ได้เพิ่มขึ้น จะทำให้จดจำรับรู้ย่านได้เพิ่มขึ้น จึงกล่าวได้ว่า ชุมประตุมณเฑียรพระเกียรติ (ชุมประตูจัน) สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร ท่าเรือราชวงศ์ แยกเฉลิมบุรี และแยกหมอมี่เป็นองค์ประกอบที่ชัดเจนที่มีความสัมพันธ์ในการสร้างจินตภาพที่ทำให้จดจำเส้นทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับการมีเอกลักษณ์ของสถานที่ สอดคล้องกับการศึกษาอັตลักษณ์ทาง

สถาปัตยกรรมในความสัมพันธ์กับย่านมรดกชุมชนเมือง: กรณีศึกษาพื้นที่ถนนเยาวราช ผลการศึกษาพบว่า อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของอาคารส่วนมากในพื้นที่ศึกษามีความสอดคล้องกับลักษณะสัณฐานของเมืองที่ประกอบขึ้นจากพื้นที่ช่วงถนนที่มีขนาดไม่ใหญ่นัก และโครงข่ายระหว่างถนนหลักและตรอกชอกซอยทำให้เกิดอาคารขนาดเล็กเรียงกันเป็นแถวทำหน้าที่รองรับการค้าที่ชั้นล่างและอยู่อาศัยชั้นบน มีความแตกต่างด้วยรูปแบบสถาปัตยกรรมที่พัฒนาไปตามความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและประเภทของธุรกิจ นอกจากนี้ การใช้องค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์ในการสื่อสารความเป็นเงินยังทำให้พื้นที่มีเอกลักษณ์พิเศษ อาจกล่าวได้ว่าความสอดคล้องในรายละเอียดต่าง ๆ เหล่านี้ได้ปรากฏเป็นองค์ประกอบเฉพาะทางจินตภาพเมืองของถนนเยาวราชที่ผู้คนรับรู้ (กรรณิกา สงวนสินธุกุล และวิญญู อาจารย์ภา, 2561)

2.3 ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวัน

พบจากผลวิเคราะห์ที่ (3) เมื่อผู้คนจดจำรับรู้ศาสนสถานได้เพิ่มขึ้น มีการหยุดแวะร้านค้าเพิ่มขึ้น และเกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจะทำให้ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ในย่านเพิ่มขึ้น กล่าวคือศาสนสถาน มีบทบาททำให้เศรษฐกิจของย่านสำเพ็งคึกคักจากประเพณีการไหว้เจ้า พิธีกรรม และเทศกาลประจำปีซึ่งผู้คนที่ทั้งในและนอกพื้นที่ให้ความสำคัญ เมื่อผู้คนรู้จักศาลเจ้าหรือวัดเพิ่มขึ้นก็จะเดินทางมาเพื่อร่วมประเพณีหรือเทศกาลส่งผลให้เกิดการหยุดแวะร้านค้าในบริเวณนั้น ๆ และจับจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้นด้วยพร้อมทั้งที่อยู่ในย่านนานขึ้นด้วย ซึ่งขึ้นอยู่กับ การบริหารจัดการศาลเจ้าของชุมชนดั้งเดิม สอดคล้องกับการศึกษาบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของศาลเจ้าเงินในเขตเทศบาลเมืองโพธาราม ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของศาลเจ้าเงินในปี พ.ศ.2556 หลังจากความทันสมัยเข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ กลับไม่ค่อยมีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงมากนัก เนื่องจากว่าศาลเจ้ามีการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการที่หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันไป ดังนั้นนโยบายแต่ละยุคแต่ละสมัยย่อมมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความหลากหลายทางสังคม โดยเฉพาะรูปแบบการจัดงานประจำปีของศาลเจ้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนให้ชาวจีนและชาวไทยในเขตเทศบาลเมืองโพธารามเกิดรายได้ทำให้เศรษฐกิจของเมืองโพธารามคึกคัก (นุกูล ธรรมจง และ นฤมิตร สอดสุข, 2556)

2.4 จำนวนถนนที่ได้เดินต่อวัน

พบจากผลวิเคราะห์ที่ (1) เมื่อผู้คนจดจำรับรู้เทศกาลในย่านนี้ได้เพิ่มขึ้นพบเห็นร้านค้าหลากหลายประเภทมากขึ้นจะทำให้มาเดินถนนในย่านนี้หลายเส้นขึ้น กล่าวคือ เทศกาลประจำปีของชาวไทยเชื้อสายจีนและเทศกาลอื่น ๆ ที่ผู้คนจดจำได้มากขึ้นจะทำให้คนมีโอกาสค้นหาซื้อของที่ต้องการตามเทศกาลนั้น ๆ และร่วมกิจกรรม รวมทั้งลักษณะร้านค้าแต่ละประเภทอยู่เกาะกลุ่มกันในถนนต่างเส้นคนจึงได้เดินถนนหลายเส้นด้วยเช่นกัน ดังนั้น จึงขึ้นอยู่กับงานเทศกาลที่จัดขึ้นในย่านเป็นสำคัญ สอดคล้องกับการศึกษา การให้ความหมายและพฤติกรรมการณ์ซื้อของเช่นไหว้สำหรับเทศกาลตรุษจีนของคนไทยเชื้อสายจีนบริเวณถนนเยาวราช ซึ่งพบว่า พฤติกรรมผู้ซื้อที่มีกระบวนการเริ่ม

จากการรับรู้สิ่งที่ต้องซื้อ คือ เครื่องเช่นใหม่เพื่อมาทำพิธีตามประเพณีทางศาสนา ค้นหาข้อมูลแหล่งซื้อ โดยพิจารณาตามพ่อแม่ที่มีประสบการณ์ในการซื้อของที่บริเวณถนนเยาวราชมาเป็นเวลานาน และตัดสินใจซื้อตามคำบอกกล่าวของพ่อแม่ เนื่องจากต้องเลือกสินค้าที่มีความหมายและเป็นศิริมงคล โดยการประเมินทางเลือกใน 2 ประเด็น คือ การเลือกร้านค้า และการเลือกผลิตภัณฑ์ เช่น ร้านประจำร้านใหญ่ หรือไม่มีร้าน แต่เลือกที่สินค้าและราคาเหมาะสม (กิตติพงษ์ ต้นเจริญ, 2555) ซึ่งในปี 2566 ยังมีเทศกาลอื่น ๆ เช่น เทศกาลเดินเที่ยวย่านทรงวาด (Songwat Week) ที่จัดงานขึ้นบริเวณถนนทรงวาด และ เทศกาลงานออกแบบกรุงเทพฯ 2566 (Bangkok Design Week 2023) ที่จัดงานขึ้นที่ถนนเจริญกรุง ถนนเยาวราช ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด คนที่เดินท่องเที่ยวงานกิจกรรมที่จัดขึ้นจึงได้เข้าถึงกลุ่มร้านจำหน่ายสินค้าและบริการประเภทอื่น ๆ ที่อยู่บริเวณซอยวานิช ๑ และกลุ่มร้านนั่งรับประทานอาหารและเครื่องดื่มมีลักษณะกระจายตัวโดยมีที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับร้านค้าและสถานที่สำคัญอีกด้วย

สมมติฐานที่ 3 การเข้าถึงด้วยการเดินเท้ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตสาธารณะ

ระยะเวลาของการหยุดแหวะที่จุดแรก พบจากผลวิเคราะห์ที่ (6) เมื่อผู้คนที่มาเดินซึ่งมีสถานที่หลักอยู่ใกล้บริเวณนี้น้อยลงและมีทางเลือกจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในระยะเดินเท้าน้อยลง แต่มีทางเลือกวิธีการเดินทางในการเข้าถึงได้หลากหลายมากขึ้นจะทำให้ระยะเวลาของการหยุดแหวะที่จุดแรกเพิ่มขึ้น กล่าวคือ เมื่อคนนอกพื้นที่ที่มาร้านค้าประจำ มาท่องเที่ยว หรือมาไหว้พระไหว้เจ้า เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเลือกใช้จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้าที่อยู่ใกล้จุดหมายที่สุดได้โดยง่ายจึงส่งผลให้หยุดแหวะที่จุดแรกหรือจุดหมายปลายทางยาวนานมากขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับ ความสะดวกสบายในการเดินทาง สอดคล้องกับ แนวคิดการเติบโตอย่างชาญฉลาดในหลักการจัดหาให้มีทางเลือกของการคมนาคมขนส่งที่หลากหลาย (Provide a Variety of Transportation Choices) ให้ผู้คนมีทางเลือกมากขึ้นในด้านที่อยู่อาศัย แหล่งช้อปปิ้ง ชุมชน และการคมนาคมขนส่งโดยใช้แนวทางวางแผนการคมนาคมขนส่ง เช่น การประสานการใช้ที่ดินและการขนส่งเข้าด้วยกันให้ดีขึ้น เพิ่มบริการขนส่งคุณภาพสูงให้สามารถรับรองผู้โดยสารได้มากขึ้น สร้างโครงข่ายถนนซึ่งมีการเชื่อมต่อกันเป็นอย่างดีที่รองรับการเดินทางของผู้คนหรือยานพาหนะได้หลากหลายประเภทพร้อม ๆ กัน มีความยืดหยุ่นในการใช้งาน และสร้างความมั่นใจในการเชื่อมต่อระหว่างสิ่งอำนวยความสะดวก ทางเท้า ทางจักรยาน การคมนาคมขนส่ง และถนน พัฒนาและเชื่อมโยงวิธีการคมนาคมขนส่งหลากหลายรูปแบบเข้าด้วยกันเพื่อสร้างทางเลือกในการเดินทางที่หลากหลาย (Smart Growth Network, 1996)

สมมติฐานที่ 4 สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ หรือ อัตลักษณ์ของพื้นที่ หรือ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า หรือ ชีวิตสาธารณะ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน

การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน พบจากผลวิเคราะห์ที่ (2) เมื่อความรู้สึกของผู้คนต่อความมีชีวิตชีวาของพื้นที่ที่มีเพิ่มขึ้นและหยุดแฉะริมทางบ่อขึ้นจะทำให้ผู้คนใช้จ่ายในย่านนี้ต่อวันเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ยังมีบรรยากาศการค้าขายดูคึกคัก มีผู้คนอยู่หนาแน่นจะยิ่งดึงดูดความสนใจให้ต้องหยุดแฉะร้านค้าในบริเวณนั้นส่งผลให้ใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงขึ้นอยู่กับ ชีวิตสาธารณะที่ปรากฏ สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า ความสำคัญของการทำให้พื้นที่สาธารณะต้องมีบางสิ่งบางอย่าง และเป็น “บางสิ่ง” ไม่จำเป็นจะต้องเป็นดอกไม้ หรือน้ำพุขนาดใหญ่ เพียงเก้าอี้สำหรับนั่งหรือนกพิราบ 2 ถึง 3 ตัว เพื่อให้ความบันเทิงก็เพียงพอที่จะสร้างควมมีชีวิตชีวาในพื้นที่สาธารณะแต่องค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือ ผู้คน (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 90)

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ถนนแต่ละเส้นของย่านสำเพ็งมีความแตกต่างกัน

ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในคุณลักษณะรูปแบบหน้าร้าน พบจากผลวิเคราะห์ที่ (10) รูปแบบหน้าร้านเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ถนนแต่ละเส้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ซอยวานิช ๑ เท่านั้นที่ไม่พบรูปแบบหน้าร้านที่มีการตกแต่งร้านให้บอกเล่าเรื่องราวในอดีต และร้านเก่าแก่ดั้งเดิมจึงขาดความชัดเจนในการแสดงอัตลักษณ์ของพื้นที่อันส่งผลให้ด้อยกว่าถนนเส้นอื่น สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า รูปแบบของอาคารนั้นมักจะคำนึงจากความสอดคล้องกับการใช้งาน (Function) และประเภทธุรกิจหรือ การนำเสนอด้วยรูปแบบพื้นปูเงินเพื่อบอกเล่าเรื่องราวและความสอดคล้องกับย่านชุมชนชาวจีนซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับการสร้างสถาปัตยกรรมในย่านมรดกชุมชนเมือง (Urban Heritage) เพราะสถาปัตยกรรมถือเป็นองค์ประกอบของเมือง (กรรณิกา สงวนสินธุกุล และ วิญญู อาจารย์ภา, 2561) จึงส่งผลให้คุณลักษณะของรูปแบบหน้าร้านด้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับถนนเส้นอื่น

สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย ในคุณลักษณะรูปแบบการสัญจรที่ไม่ปลอดภัย พบจากผลวิเคราะห์ที่ (11) รูปแบบการสัญจรที่ไม่ปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ถนนแต่ละเส้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ซอยวานิช ๑ เป็นถนนคนเดินจึงมีความแตกต่างกับถนนเยาวราชซึ่งเป็นถนนที่มีการสัญจรด้วยรถยนต์ส่งผลให้วานิช ๑ มีการสัญจรที่ปลอดภัยกว่าถนนเยาวราช สอดคล้องกับการศึกษาอิทธิพลของการจราจรที่มีต่อพฤติกรรมของคนเดินเท้าผู้ใหญ่ และเด็กที่ถนนในเมืองแอตแลนตา เมลเบิร์น และซินีเย ที่พบว่า ถนนปลอดภัยการจราจรมีโอกาสที่จะเกิดกิจกรรมที่มีความหลากหลายสำหรับคนทุกกลุ่มอายุในขณะที่รูปแบบพฤติกรรมของคนเดินเท้าบน

ถนนคนเดินที่มีรถรางหรือการจราจรอย่างจำกัดนั้นได้ผลลัพธ์ที่ใกล้เคียงกับถนนที่มีการจราจร ซึ่งเด็กเกือบทุกคน (ประมาณ 85%) ถูกจูงมือบนทางเดินเท้าบนถนนที่มีการจราจร ขณะที่เด็กส่วนใหญ่ได้รับอนุญาตให้เคลื่อนไหวได้อย่างอิสระบนถนนคนเดิน (ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์, 2561: 102) จึงส่งผลให้คุณลักษณะของรูปแบบการสัญจรที่ไม่ปลอดภัยของถนนเขาวราชด้อยกว่าซอยวานิช ๑

ปัจจัยอัตลักษณ์ของพื้นที่

การใช้ประโยชน์และอัตลักษณ์ของพื้นที่ ในคุณลักษณะ ได้แก่ ประเภทของร้านค้าริมทาง ย่านในบริเวณใกล้เคียง และเหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่าน พบจากผลวิเคราะห์ที่ (12) (13) และ (14) ถนนทรงวาดมีร้านค้าจำนวนน้อยผู้คนจึงยังไม่จดจำในฐานะย่านหรือแหล่งรวมร้านค้า ซึ่งมาซื้อหาสินค้าเฉพาะประเภทได้ ผู้คนจึงมีเหตุผลให้เลือกมาไม่ชัดเจนคุณลักษณะในด้านนี้จึงด้อยกว่าถนนเส้นอื่น ซึ่งขึ้นอยู่กับ จำนวนและประเภทของร้านค้า

ปัจจัยการเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า ในคุณลักษณะความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง พบจากผลวิเคราะห์ที่ (15) วิธีการเดินทางในการเข้าถึงถนนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ถนนแต่ละเส้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเนื่องจาก ซอยวานิช ๑ เท่านั้นที่ไม่มีถนนจึงไม่สามารถเข้าถึงได้ด้วยรถเมล์ รถสามล้อ รถแท็กซี่ วินมอเตอร์ไซด์ และรถยนต์ส่วนตัวได้ จึงด้อยกว่าถนนเส้นอื่น

ปัจจัยชีวิตสาธารณะ

ผู้คนที่เดินผ่าน ในคุณลักษณะจำนวนผู้คนที่เดินผ่าน พบจากผลวิเคราะห์ที่ (16) จำนวนผู้คนที่เดินเท้าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ถนนแต่ละเส้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจากผลการศึกษา จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้คนที่เดินผ่านในถนนเส้นแต่ละเส้นเมื่อเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ถนนเขาวราช ถนนเจริญกรุง ซอยวานิช ๑ และถนนทรงวาด ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

แนวทางการพัฒนาพื้นที่

1. แนวทางการพัฒนาย่านสำเพ็งเพื่อสร้างการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน
ควรมุ่งเป้าหมายที่ปัจจัยสำคัญ 3 ปัจจัยดังนี้

1.1 ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์

โครงข่ายเส้นทางสัญจร ต้องเดินเท้าได้อย่างสะดวกสบาย คาดเดาได้ เข้าถึงโครงข่ายเส้นทางสัญจรภายในย่านทั้งถนน ซอย และตรอกในย่านแบบทะลุถึงกันได้โดยตลอด และใช้เชื่อมต่อกับระบบคมนาคมขนส่งทำให้เปลี่ยนวิธีการเดินทางได้หลากหลาย โดยคุณลักษณะเหล่านี้ต้องปรากฏอยู่ในแผนผังระดับย่านและงานภูมิสถาปัตยกรรม

1.2 ปัจจัยอัตลักษณ์ของพื้นที่

ร้านค้า มีสินค้าและบริการหลากหลายประเภทจากทุกยุคทุกสมัย มีรูปแบบหน้าร้านควรบ่งบอกสินค้าที่ขายมองเห็นสินค้าได้ทุกองศา เลือกดูได้ง่ายด้วยตัวเอง มีบรรยากาศที่ชวนช้อปปิ้งรู้สึกสะดวกสบาย ตกแต่งร้านให้ทันสมัยมีสินค้าใหม่ ๆ ตกแต่งร้านให้บอกเล่าเรื่องราวในอดีตหรืออนุรักษ์รูปแบบร้านเก่าแก่ดั้งเดิมไว้ และต้องเชื่อเชิญให้หยุดแวะเป็นเวลานาน ๆ ได้ โดยมีพื้นที่กึ่งส่วนตัวหรือพื้นที่ขายของอันนุ่มนวลระหว่างภายในกับภายนอกที่สามารถทำกิจกรรมได้หลากหลาย โดยคุณลักษณะเหล่านี้ต้องปรากฏอยู่ในร้านค้าในย่าน

สถานที่จดจำง่าย ผู้คนต้องรับรู้และจดจำได้ง่าย สื่อถึงความเป็นเงินและมีเอกลักษณ์ โดยคุณลักษณะเหล่านี้ต้องปรากฏอยู่ในแผนผังระดับย่าน ภูมิสถาปัตยกรรม และสถาปัตยกรรม

ศาสนสถาน ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการบริหารจัดการที่มีความหลากหลายทางสังคม ยึดหยุ่นไปตามยุคสมัย โดยเฉพาะรูปแบบการจัดงานประจำปี ให้สามารถต้อนรับผู้คนทั้งภายในและภายนอกที่เดินทางมาเพื่อร่วมประเพณีหรือเทศกาลได้ รวมถึงการสอนและถ่ายทอดประเพณีความเชื่อ วิถีปฏิบัติ วิธีการและขั้นตอนการไหว้เจ้าให้ยังคงดำรงได้สืบต่อไปยังรุ่นลูกหลาน ดังเช่นในอดีต โดยคุณลักษณะเหล่านี้ต้องปรากฏอยู่ในแผนการบริหารจัดการของศาสนสถาน

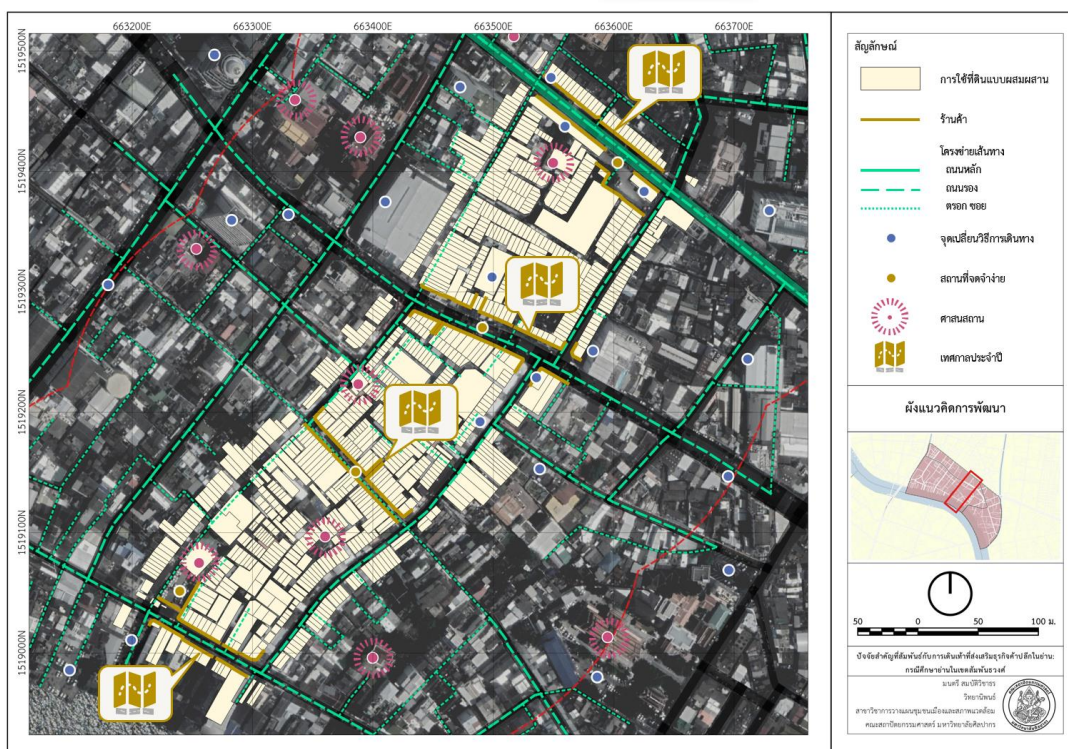
การใช้ที่ดินแบบผสมผสาน มีร้านค้า แหล่งงาน ที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ ที่เหมาะสมภายในย่าน โดยคุณลักษณะเหล่านี้ต้องปรากฏอยู่ในแผนผังระดับย่าน

การจัดเทศกาลประจำปี ต้องจัดให้มีเทศกาลประจำปีของชาวไทยเชื้อสายจีน และมีเทศกาลร่วมสมัยอื่น ๆ ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีซึ่งบูรณาการกับทุนทางวัฒนธรรมของย่านให้พัฒนาไปอย่างร่วมสมัยและนำไปใช้อย่างเหมาะสมโดยการร่วมมือกันทำงานของเครือข่ายในชุมชน

ดั้งเดิมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายนอกย่าน โดยคุณลักษณะเหล่านี้ต้องปรากฏอยู่ในแผนการจัดเทศกาลภายในย่าน

1.3 ปัจจัยการเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

ความสะดวกสบายในการเดินทาง คนนอกพื้นที่หรือนักท่องเที่ยวต้องมาด้วยวิธีการเดินทางได้หลากหลาย เลือกเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่เข้าถึงจุดหมายปลายทางได้ด้วยระยะเดินเท้าใกล้ ๆ สั้น ๆ โดยคุณลักษณะเหล่านี้ต้องปรากฏอยู่ในแผนผังระดับย่านและระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ

รูปที่ 128 ผังแนวคิดการพัฒนา

2. กลไกและหลักสำคัญในการพัฒนาย่านสำเพ็งเพื่อสร้างการเดินทางที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน

ชุมชนดั้งเดิมหรือผู้คนที่เข้ามาทำงาน รวมทั้งนักวางผังและออกแบบชุมชนเมืองเจ้าของธุรกิจร้านค้าปลีก นักธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ กรุงเทพมหานคร และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องร่วมมือกันทำงาน และต้องศึกษาทำความเข้าใจทุนทางวัฒนธรรมของย่านสำเพ็งซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของเมืองเพื่อบูรณาการเป็นทุนการพัฒนาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมแห่งนี้ให้ยังคงมีชีวิตชีวาอยู่ต่อไป

3. ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการเดินเท้าในย่าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ การใช้ประโยชน์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า ผู้คนที่เดินผ่าน เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว และพฤติกรรมของผู้คน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. การค้นหาปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าของผู้คนที่ย่านอื่น ๆ สามารถศึกษากรอบทฤษฎี กรอบแนวคิดการวิจัย และกระบวนการวิจัยของงานวิจัยในครั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยในบริบทของพื้นที่ศึกษาอื่น ๆ อาจแตกต่างกับงานวิจัยนี้ นำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มการเดินเท้าในย่านหรือความมีชีวิตชีวาของย่านนั้น ที่แตกต่างออกไปได้ด้วยเช่นกัน หรืออาจนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยอื่น ๆ
2. ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มโดยอุปสรรคสามารถทำได้ด้วยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทหรือสถานการณ์ เช่น การเชิญชวนด้วยวาจา การตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ริมทางเดินเท้า หรือแจกโปสเตอร์ (มี QR Code สำหรับสแกนตอบกูเกิ้ลฟอร์ม) เป็นต้น ควรสร้างทางเลือกรูปแบบในการตอบแบบสอบถามเพื่อเอื้อให้เกิดความสะดวกแก่อาสาสมัคร เช่น ให้เขียนตอบบนเอกสารซึ่งวิธีนี้จะมีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่อาสาสมัครจะต้องเขียนและส่งคืนในพื้นที่ตรงจุดนั้น หรือ แบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์บนกูเกิ้ลฟอร์มซึ่งวิธีนี้ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่อาสาสมัครสามารถพิมพ์ตอบหรือกดส่งคืนที่เหนเวลาใดก็ได้ โดยอาจมีของที่ระลึกให้อาสาสมัคร เช่น ปากกา หรือ ลูกอม เป็นต้น เพื่อเป็นการขอบคุณที่อาสาสมัครเสียสละเวลาร่วมในงานวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. เมื่อศึกษาถนนแต่ละเส้นของย่านสำเพ็งพบว่า สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ในคุณลักษณะของรูปแบบหน้าร้านและรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย อัตลักษณ์ของพื้นที่ในคุณลักษณะของจำนวนและความหลากหลายของประเภทร้านค้า การเข้าถึงด้วยการเดินเท้าในคุณลักษณะของความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง และชีวิตสาธารณะในคุณลักษณะจำนวนผู้คนที่เดินผ่านที่ปรากฏบนถนน เป็นคุณลักษณะที่ทำให้ถนนแต่ละเส้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2. เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า และชีวิตสาธารณะที่ปรากฏบนถนนของย่านสำเพ็งพบว่า มีคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหลายคุณลักษณะทั้งในเชิงบวกและในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญซึ่งสะท้อนให้เห็นผ่านสภาพแวดล้อมในย่าน ได้แก่ เทศกาลประจำปี ชีวิตสาธารณะที่ปรากฏ ศาสนสถาน การใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน พื้นที่กึ่งส่วนตัวหน้าร้านค้าริมทาง ความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง โครงข่ายเส้นทาง จำนวนและความหลากหลายของประเภทร้านค้าริมทาง และอัตลักษณ์ของสถานที่ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์ ความพึงพอใจ ความต้องการ และวิถีชีวิตของผู้คน

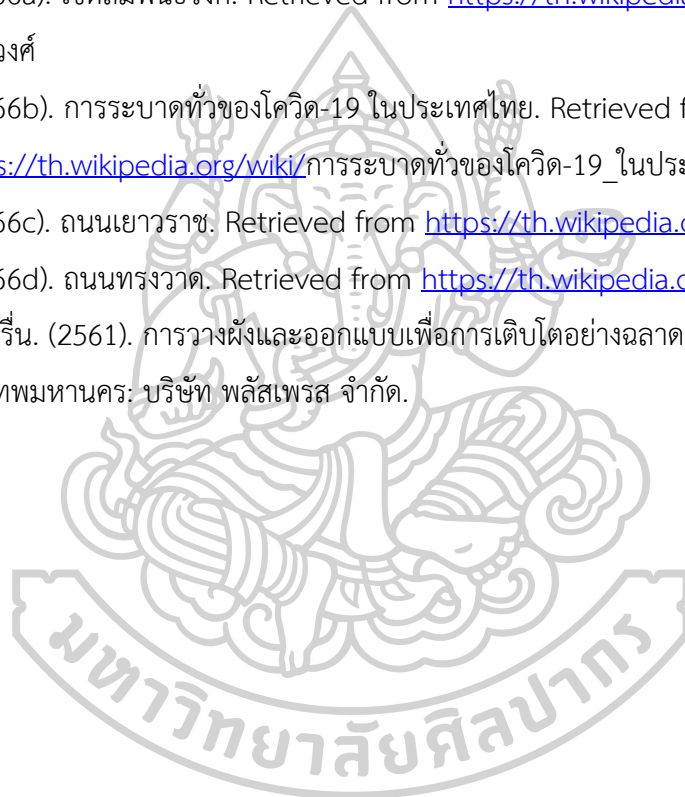
3. จากผลการวิจัยจึงเสนอแนวทางการพัฒนาย่านสำเพ็งเพื่อสร้างการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่านซึ่งควรมุ่งเป้าหมายที่ปัจจัยสำคัญ 3 ปัจจัย ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการรับรู้และขนาดสัดส่วนของมนุษย์โดยพัฒนาโครงข่ายเส้นทาง อัตลักษณ์ของพื้นที่โดยพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน ร้านค้า อัตลักษณ์ของสถานที่ ศาสนสถาน และเทศกาลประจำปี และการเข้าถึงด้วยการเดินเท้าโดยพัฒนาจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง

รายการอ้างอิง

- CREATIVE CULTURAL CITY มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2564). เขาวราช *CREATIVE CULTURAL COMMUNITY*. นครปฐม: สำนักงานนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Gehl Architects. (2009). *Seattle Public Space & Public Life*. Retrieved from <https://www.seattle.gov/documents/Departments/SDCI/Codes/PublicSpacesLifeIntro.pdf>
- Gehl Institute. (n.d.). *Counting People in Motion. How to Use the Public Life Tools*. Retrieved from <https://gehlpeople.com/wp-content/uploads/2020/03/PEOPLE-MOVING-COUNT.pdf>
- Gehl, J., & San Francisco Planning. (2018). *Public Space + Public Life in Civic Center*. Retrieved from <https://civiccentersf.org/wp-content/uploads/Civic-Center-Public-Life-Study-1-Intro-Background-and-Context.pdf>
- Jacobs, J. (1961). *The Death and Life of Great American Cities*. New York: Random House.
- Longdo (Cartographer). (2564). แผนที่ Longdo. Retrieved from <https://map.longdo.com/>
- Lynch, K. (1977). *Image of the City*. USA: The university press & Harvard university press.
- Made in Song Wat (2565). Song Wat Week. Retrieved 8 มีนาคม 2566 from <https://www.facebook.com/photo/?fbid=115109828038753&set=a.112771701605899>
- Smart Growth Network. (1996). *Smart Growth Principles*. Retrieved from <https://smartgrowth.org/smart-growth-principles/>
- The GLOBE (Producer). (2561, 6 มีนาคม 2566). ย้อนรอยการเมืองไทย ตอน สู่ความทันสมัย. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=zuxtMNpccr&list=PLqJfKB7YKRYRqX0EvcClnVbznCAz_NrT0&index=2
- Weather Underground. (2021). Bangkok, Thailand Weather History. Retrieved from <https://www.wunderground.com/history/daily/th/bangkok/VTBD/date/2021-9-4>
- กฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖, § ตอน 41 ก (16 พฤษภาคม) (2556).

- กมลวรรณ สุขสมัย. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการศูนย์การค้า. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
 กรุงเทพมหานคร. (2563). ทำไมเมืองเดินได้ถึงทำให้เศรษฐกิจดี. Retrieved from
<https://theurbanis.com/economy/14/10/2020/3752>
- กรรณิกา สงวนสินธุกุล และ วิญญู อัจฉริยา. (2561). การศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมใน
ความสัมพันธ์กับย่านมรดกชุมชนเมือง: กรณีศึกษาพื้นที่ถนนเยาวราช. วารสารวิชาการคณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ สจล., 20(27), 152-166.
- กรุงเทพมหานคร. (2563). แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2563 สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์.
 กรุงเทพมหานคร. (2564). สถิติกรุงเทพมหานคร 2563. Retrieved from
<http://www.bangkok.go.th/pipd/page/sub/21303/สถิติกรุงเทพมหานคร-2563>
- กิตติพงษ์ ต้นเจริญ. (2555). การให้ความหมายและพฤติกรรมการซื้อขายของเซ็นไหว้สำหรับเทศกาลตรุษจีน
ของคนไทยเชื้อสายจีนบริเวณถนนเยาวราช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ศิลปากร,
 ชาติ สิริสุทธิ. (2559). จับต้องได้-จับต้องไม่ได้ : ความไม่หลากหลาย ในความหลากหลายของมรดก
ทางวัฒนธรรม. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 8(2),
 141-160.
- ญาณ เกห์ล และ เบร์กิตเต สวาร์. (2561). วิธีเรียนรู้ชีวิตสาธารณะ (ศ. ฤทธิไพโรจน์, Trans.).
 กรุงเทพมหานคร: บริษัท ลายเส้น พับบลิชซิ่ง จำกัด.
- ญาณิน ธีรกิจจานุกิจ และ เทิดศักดิ์ เตชะกิจขจร. (2565). การเปลี่ยนแปลงสัณฐานย่านสาเพ็ง
กรณีศึกษาตรอกอิศรานุภาพ. สารศาสตร์, 4(2), 328-340.
- ณัฐวุฒิ ปรียวนิตย์. (2557). การตัดถนนในพระนครกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของชนชั้นนำสยาม.
 หน้าจั่ว: ว่าด้วยสถาปัตยกรรม การออกแบบ และสภาพแวดล้อม, 28, 347-380.
- ทิพย์สุนันท์ สุปิน. (2547). แนวทางการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมในเขตสัมพันธวงศ์
 กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 นิรมล เสรีสกุล และ อติศักดิ์ กันทะเมืองลี. (2565). ดัชนีเมืองเดินได้ : การศึกษาเพื่อจัดทำตัวชี้วัดและ
 ประเมินศักยภาพคุณลักษณะของเมือง. หน้าจั่ว ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและ
 สถาปัตยกรรมไทย, 19(2), 246-287.
- นุกูล ธรรมจง และ นฤมิตร สอดสุข. (2556). บทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของศาลเจ้าจีนในเขต
 เทศบาลเมืองโพธาราม. วารสารการตลาดและการสื่อสาร, 1(3), 79-97.
- บริษัท เอเชีย สปช แพลนนิ่ง จำกัด (Cartographer). (2562). ย่านเยาวราช
 บริษัท ปั่นเมือง จำกัด. (2564). ไซน้าทาวน์ย่านนำเดิน: 10 เส้นทาง ลัดตรอก เลาะคลอง ท่องริมน้ำ ใน

- ย่านจีน. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไตรรงค์การพิมพ์.
พระราชบัญญัติ การผังเมือง พ.ศ. 2562, (2562).
มูลนิธิเล็ก-ประไพ วิริยะพันธุ์ (2563). จากสามปल्लीถึงสามเพ็ง (๑). Retrieved 7 มีนาคม 2566 from <https://www.facebook.com/Vlekprapaifoundation/posts/3661296900609440/>
ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. (2557). ย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมกับการอนุรักษ์. ย่านจีนถิ่นบางกอก, 2(7), 12-17.
วิกิพีเดีย. (2565). ชั่วรุ่น. Retrieved from <https://th.wikipedia.org/wiki/ชั่วรุ่น>
วิกิพีเดีย. (2566a). เขตสัมพันธวงศ์. Retrieved from <https://th.wikipedia.org/wiki/เขตสัมพันธวงศ์>
วิกิพีเดีย. (2566b). การระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย. Retrieved from https://th.wikipedia.org/wiki/การระบาดของโควิด-19_ในประเทศไทย
วิกิพีเดีย. (2566c). ถนนเยาวราช. Retrieved from <https://th.wikipedia.org/wiki/ถนนเยาวราช>
วิกิพีเดีย. (2566d). ถนนทรงวาด. Retrieved from <https://th.wikipedia.org/wiki/ถนนทรงวาด>
สิทธิพร ภิรมย์รัตน์. (2561). การวางผังและออกแบบเพื่อการเติบโตอย่างฉลาดและพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พลัสเพรส จำกัด.

ภาคผนวก ก
รายละเอียดเครื่องมือวิจัย

รายละเอียดเครื่องมือวิจัย

ใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลประกอบด้วย เครื่องมีวิจัยที่มีผู้สร้างไว้แล้วซึ่งใช้ฐานแนวคิดเชิงทฤษฎีเหมือนกันกับตัวแปรในการวิจัยซึ่งนำมาปรับปรุงดัดแปลงและอุปกรณ์การวัด ได้แก่

เครื่องมือสังเกตการณ์

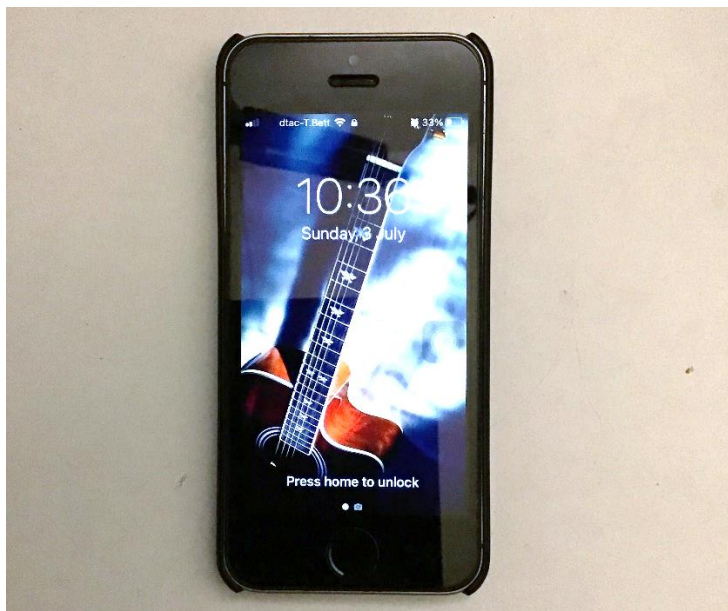
เครื่องนับจำนวน

รูปที่ 129 เครื่องนับจำนวน

เครื่องนับจำนวน รุ่น 24200 ผลิตโดย Diamond ใช้เก็บข้อมูลด้วยวิธีการนับ กดหนึ่งครั้งเท่ากับนับหนึ่งคน

กล้องถ่ายภาพในโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน

รูปที่ 130 โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน

โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนไอโฟน (iPhone) รุ่น SE (Gen 1st) ผลิตโดยบริษัทแอปเปิล (Apple Inc.) ใช้เก็บข้อมูลด้วยวิธีการบันทึกภาพกิจกรรมและสภาพแวดล้อม ด้วยการถ่ายภาพ

กล้องถ่ายภาพความร้อน

รูปที่ 131 กล้องถ่ายภาพความร้อน

กล้องถ่ายภาพความร้อน รุ่น Ti450 ผลิตโดยบริษัท Fluke โดยตั้งค่าการแสดงผลความร้อนในช่วงอุณหภูมิ 25 – 60 องศาเซลเซียส ให้วัตถุที่แผ่รังสีความร้อนอุณหภูมิต่ำปรากฏภาพเป็นสีโทนเย็น ส่วนวัตถุที่แผ่รังสีความร้อนสูงปรากฏภาพเป็นสีโทนร้อน ใช้เก็บข้อมูลด้วยวิธีการบันทึกภาพสภาพแวดล้อม ด้วยการกดถ่ายภาพ

เทอร์โมมิเตอร์

รูปที่ 132 เทอร์โมมิเตอร์

เครื่องวัดอุณหภูมิและความชื้นระบบดิจิทัล รุ่น HC-520 ผลิตโดยบริษัท JEDTO ใช้เก็บข้อมูลด้วยวิธีการบันทึกภาพสภาพแวดล้อม ด้วยการจดบันทึกค่าอุณหภูมิและความชื้นของสภาพภูมิอากาศ

แบบสังเกตการณ์นับจำนวนคนเดิน

ถนน _____ : การนับจำนวนคนเดินเท้า (10 นาที)

วัน.....

เวลา.....

แผนที่

ช่วงเวลา (ชั่วโมง)	คนเดิน	รถเข็น (ผู้พิการ เด็ก)	รถเข็น (ส่งของ)	รถเข็น (ขายของ)
ช่วง 9.00	รวม	รวม	รวม	รวม
ช่วง 10.00	รวม	รวม	รวม	รวม
ช่วง 11.00	รวม	รวม	รวม	รวม
ช่วง 12.00	รวม	รวม	รวม	รวม
ช่วง 13.00	รวม	รวม	รวม	รวม
ช่วง 14.00	รวม	รวม	รวม	รวม

ขั้นตอนการปฏิบัติ:

- นับจำนวนคนเดินเท้าและรถเข็นที่ข้ามเส้นตรวจวัด ภายในเวลาทุก 10 นาที ในแต่ละชั่วโมง
- วาดเส้นทางของคนเดินเท้าและรถเข็นออกทางซ้ายบนแผนที่
- เลือกจุดที่มองเห็นได้ชัดเจนในการสังเกตการณ์

รูปที่ 133 แบบสังเกตการณ์นับจำนวนคนเดิน

แบบฟอร์มซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงดัดแปลงจากแบบสังเกตการณ์นับจำนวนคนเดิน (Gehl Institute, n.d.) ใช้เก็บข้อมูลด้วยวิธีการนับ ด้วยการจดบันทึกจำนวนคนที่นับได้จากเครื่องนับจำนวน

เครื่องมือแบบสอบถาม

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย/อาสาสมัคร (แบบสอบถาม)

คำชี้แจง

เนื่องด้วยข้าพเจ้า นายมนตรี สมบัติวิชาวร นักศึกษาปริญญาโท สาขาการวางแผนชุมชนเมือง และสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง “ปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน: กรณีศึกษาย่านสำเพ็ง” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้ทราบพฤติกรรมการใช้งาน การรับรู้ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของท่านที่มีต่อสภาพแวดล้อมบนทางเดินเท้า ท่านอาจรู้สึกเสียเวลาซึ่งผู้วิจัยให้อิสระท่านในการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถามและท่านอาจจะไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการเข้าร่วมการวิจัย แต่ข้อมูลที่ได้จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนา พื้นที่ และอนุรักษ์ย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมแห่งนี้ให้ยังคงมีชีวิตชีวาอยู่ต่อไปในอนาคต

หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะขอให้ท่านตอบคำถามซึ่งมี 6 ส่วน รวมทั้งหมด 50 ข้อ โดยใช้เวลาในการตอบประมาณ 15 นาที และส่งแบบสอบถามคืนให้กับผู้วิจัย ในการร่วมการวิจัยครั้งนี้ท่านจะได้รับของที่ระลึกเป็นปากกามูลค่า 20 บาท เพื่อเป็นการขอบคุณที่สละเวลาเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในโครงการวิจัยนี้ หรือ ท่านสามารถตอบแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์บน platform ของ google ได้ โดยสแกน QR code นี้

มาตรการป้องกันความลับของข้อมูล

ข้อมูลส่วนบุคคลของท่านจะได้รับการปกปิดเป็นความลับโดยระบุเป็นรหัสแทนชื่อเมื่อบันทึกและเก็บรักษา โดยใส่รหัสในเครื่องคอมพิวเตอร์หรือใส่กุญแจล็อคตู้เอกสารซึ่งผู้วิจัยเท่านั้นที่เข้าถึงข้อมูลได้และจะรายงานผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ข้อมูลของท่านจะถูกทำลายภายในปีการศึกษา 2566 หรือหลังจากวิทยานิพนธ์นี้เสร็จสิ้น

จำนวนอาสาสมัคร

ไม่น้อยกว่า 100 คน

หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัย โปรดติดต่อได้ที่ นายมนตรี สมบัติวิชาวร (ต่อม) เบอร์โทรศัพท์ 086 8351210 E-mail : tommontreegreen@gmail.com หรือ LINE ID : 0868351210

แบบสอบถาม: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเดินเท้าของย่านสำเพ็ง

อาสาสมัคร รหัส วันที่ เวลา สถานที่

ส่วนที่ 1: สภาพแวดล้อมกับกิจกรรมการใช้งาน

1.1 วันนี้ท่านได้ทำกิจกรรมใดบนพื้นที่ริมทางบริเวณนี้บ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (1.N-O_1.1)

☐ เดินเท้า	☐ หยุดรอคอย	☐ หยุดพักเหนื่อย
☐ พักผ่อนซึมซับบรรยากาศ	☐ พบปะ พูดคุย สังสรรค์	☐ ถ่ายรูป
☐ ทำงาน	☐ เล่น (กิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกาย ฟีกสมอง เป็นต้น)	
☐ ค้าขาย	☐ ขนถ่ายสินค้า	☐ อื่นๆ

1.2 วันนี้ท่านหยุดแะริมทางประมาณกี่ครั้ง รหัส (8.R_1.2)

1.3 ท่านใช้เวลาหยุดแะริมทางแต่ละครั้งนานประมาณเท่าใด (ตอบเป็นนาที หรือ ชั่วโมง ก็ได้) รหัส (8.R_1.3)

1.4 ท่านต้องการเพิ่มเติมสิ่งใดในพื้นที่บริเวณนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (1.N-O_1.5)

☐ ที่นั่ง	☐ ต้นไม้	☐ ลานกิจกรรม	☐ สวนหย่อม
☐ ห้องน้ำ	☐ ถนนคนเดิน	☐ ทางจักรยาน	☐ จุดทิ้งขยะ
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....			

1.5 ท่านให้ความสนใจร้านค้ารูปแบบใดเป็นพิเศษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส 4,(1.N-O_1.6)

☐ บ่งบอกสินค้าที่ขาย มองเห็นสินค้าได้ทุกอย่าง เลือกดูได้ง่ายด้วยตัวเอง	
☐ มีบรรยากาศที่ชื่นชอบ รู้สึกสะอาดสบาย	☐ ตกแต่งร้านให้ทันสมัยมีสินค้าใหม่ๆ
☐ ตกแต่งร้านให้บอกเล่าเรื่องราวในอดีต	☐ ร้านเก่าแก่ดั้งเดิม
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

1.6 ท่านพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัวแค่ไหน รหัส (1.I_1.7)

☐	☐	☐	☐	☐
แย่มากที่สุด	แย่มาก	ปานกลาง	ดี	ดีที่สุดในที่สุด

1.7 วันนี้ท่านพบเห็นกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยในข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (2.N-O_1.8)

- คนไร้บ้าน กลุ่มแรงงานจับกลุ่มมั่วสุม ไม่พบ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

1.8 วันนี้ท่านพบเห็นการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยในข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (2.N-O_1.10)

- รถขับซี้ด้วยความเร็ว ไม่จอดรถให้คนข้ามถนน ขับสวนเลน
- จอดรถกีดขวางการจราจร เดินบนถนน เดินเบียดเสียดกัน
- อื่นๆ.....

1.9 ท่านรู้สึกปลอดภัยในการข้ามถนนในพื้นที่บริเวณนี้แค่ไหน รหัส (2.I_1.11),6

- ○ ○ ○ ○
- น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

1.10 โดยทั่วไปการเดินทางของท่านได้รับผลกระทบจากแสงแดดแค่ไหน รหัส (3.I_1.12),6

- ○ ○ ○ ○
- น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

1.11 ที่หลบแดดที่ท่านชอบควรมีลักษณะอย่างไร รหัส 3,(1.N-O_1.14)

- ไม่มีความเห็น

1.12 โดยทั่วไปการเดินทางของท่านได้รับผลกระทบจากฝนตกแค่ไหน รหัส (3.I_1.15),6

- ○ ○ ○ ○
- น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

1.13 ที่หลบฝนที่ท่านชอบควรมีลักษณะอย่างไร รหัส 3,(1.N-O_1.16)

- ไม่มีความเห็น

1.14 ท่านต้องสัมผัสกับมลภาวะใดบ้างในพื้นที่บริเวณนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (3.N-O_1.17)

- ฝุ่น อากาศเสีย เสียงดัง ขยะ
- คิว้น กลิ่นเหม็น อื่นๆ โปรดระบุ.....

1.15 โดยทั่วไปการเดินทางของท่านได้รับผลกระทบจากมลภาวะแค่ไหน รหัส (3.I_1.18),6

- ○ ○ ○ ○
- น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

ส่วนที่ 2: อັตลัษณ์ของพื้นที่

2.1 ท่านเลือกเดินทางมาใช้เวลาอยู่ในย่านนี้จากเหตุผลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (5.N-O_2.1),6

☐ ไหว้พระไหว้เจ้า	☐ ร่วมเทศกาล	☐ ท่องเที่ยว
☐ ซื้ออาหารสด	☐ ซื้ออาหารแห้ง	☐ ซื้อของไหว้เจ้า
☐ ร้านทอง	☐ Street Food	☐ ร้านอาหารเงินต้นตำรับ
☐ หาซื้อเครื่องแต่งกาย	☐ หาซื้อสินค้ายอดนิยม ของแปลกๆใหม่ๆทันสมัย หรือของขวัญ	
☐ ทำงาน	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

2.2 ท่านได้หยุดแวะร้านค้าประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (4.N-O_2.2),8

☐ ร้านอาหาร	☐ คาเฟ่	☐ ร้านของฝาก
☐ ร้านอาหารสด	☐ ร้านอาหารแห้ง	☐ ร้านขนม
☐ ร้านขายของไหว้	☐ ธนาคาร	☐ ห้างทอง
☐ ห้างนาฬิกา	☐ ร้านเครื่องแต่งกาย	☐ ร้านเครื่องประดับ
☐ ร้านขายยา	☐ ร้านของเล่น	☐ ร้านกีฬาสี
☐ ร้านอุปกรณ์ช่าง	☐ ร้านอุปกรณ์งานฝีมือ	☐ ร้านของใช้ประจำวัน
☐ ร้านขายสินค้าเกษตร	☐ ร้านขายกล้อง	☐ ร้านขายโรงศพ
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

2.3 วันนี้ท่านหยุดแวะร้านค้าประมาณกี่ครั้ง รหัส (4.R_2.3),8

.....

2.4 ท่านใช้เวลาหยุดแวะร้านค้าแต่ละครั้งนานประมาณเท่าใด (ตอบเป็นนาที หรือ ชั่วโมง ก็ได้) รหัส 4,(8.R_2.4)

.....

2.5 ท่านจะเลือกสถานที่ใดในบริเวณนี้เป็นจุดสังเกตหรือจุดนัดพบ รหัส (5.N-O_2.5),6

.....

.....

2.6 ท่านคิดว่าพื้นที่บริเวณนี้อยู่ในย่านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (5.N-O_2.6)

☐ ย่านสถานที่ไหว้เจ้า	☐ ย่านค้าของไหว้เจ้า	☐ แหล่งรวมสินค้าวัฒนธรรมจีน
☐ ย่านโชว์นาทาวน์	☐ ย่านเมืองเก่าชุมชนดั้งเดิม	☐ แหล่งรวมอาหารจีนต้นตำรับ
☐ ย่านค้าทองคำ	☐ Street Food	☐ ย่านเดินเที่ยว
☐ ถนนแห่งเทศกาลของคนไทยเชื้อสายจีน		☐ ย่านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
☐ ย่านค้าปลีก-ส่งสินค้าหลากหลายที่แปลกใหม่และทันสมัยที่สุด		☐ ย่านตึกเก่า
☐ ย่านค้าส่งสินค้า ัญชีพืช วัตถุดิบปรุงอาหาร		☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.7 ท่านทราบหรือไม่ว่ามีเทศกาลใดที่ยังยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาในย่านนี้ รหัส (5.N-O_2.7)

☐ เทศกาลตรุษจีน	☐ เทศกาลสารทจีน	☐ เทศกาลแข่งมังกร
☐ เทศกาลไหว้พระจันทร์	☐ เทศกาลกินเจ	☐ เทศกาลไหว้บ๊ยะจ่าง
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

2.8 ท่านรู้จักสถานที่สำคัญในข้อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (5.N-O_2.8)

ศาสนสถาน:

☐ วัดมังกรกมลาวาส
(วัดเล่งเน่ยยี่)	☐ วัดโลกันตุเคราะห์
(วัดตี่อเต้ตี่อ)	☐ วัดกุศลสมาคร
(วัดโผเพื่อกตี่อ)
☐ วัดกันมาตุยาราม	☐ วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร	☐ วัดสัมพันธวงศารามวรวิหาร
☐ ศาลเจ้ากวนอู	☐ ศาลเจ้าเล่งบ้วยเอี้ยะ	☐ ศาลเจ้าเล่าปุนเล่าก๋ง
☐ ศาลเจ้าแม่ทับทิม	☐ ศาลเจ้าเซี่ยอึ้งก
(ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง)	☐ มัสยิดหลวงโกชาอิชาก
(มัสยิดวัดเกาะ)

เส้นทางสัญจร:

☐ ชุมประตู่เฉลิมพระเกียรติ
(ชุมประตู่จีน)	☐ แยกเฉลิมบุรี	☐ แยกหมอมี่
☐ ท่าเรือราชวงศ์	☐ ตรอกชัยภูมิ	☐ ท่าเรือสวัสดิ์

ย่าน อาคาร สถานที่ :

☐ ย่านถังไม้	☐ ย่านการค้าเชือกกระสอบ	☐ ตลาดเล่งบ้วยเอี้ยะ
☐ โรงเรียนเพยอิง	☐ ตึกแขก	☐ ตึกผลไม้
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

ส่วนที่ 3: การเดินทาง

3.1 สถานที่หลักใดของท่านอยู่ใกล้พื้นที่บริเวณนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (6.N-O_3.1),10

☐ ที่อยู่อาศัย	☐ ที่ทำงาน	☐ สถานศึกษา
☐ ร้านค้าประจำ	☐ สถานที่ท่องเที่ยว	☐ วัด ศาลเจ้า หรือ มัสยิด
☐ ที่พักผ่อน ออกกำลังกาย หรือสวนหย่อม	☐ ลานกิจกรรม	
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

3.2 ในวันนี้ท่านใช้วิธีการเดินทางอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (6.N-O_3.2)

☐ เดินเท้า	☐ รถเมล์	☐ รถไฟฟ้าใต้ดิน
☐ จักรยาน	☐ สามล้อ	☐ เรือโดยสาร
☐ จักรยานยนต์ส่วนตัว	☐ แท็กซี่	☐ วินมอเตอร์ไซด์
☐ รถยนต์ส่วนตัว	☐ Grab	☐ รถเข็น
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

3.3 การเดินทางของท่านในวันนี้ใช้จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (6.N-O_3.3)

☐ ทางเดินเท้า	☐ ถนน	☐ จอดรถริมทาง
☐ ที่จอดรถในอาคาร	☐ ลานจอดรถ	☐ คิวรถ
☐ บ้ายรถเมล์	☐ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน	☐ ท่าเรือ
☐ คิวรถ (เช่น วินมอเตอร์ไซด์ คิวรถตู้ เป็นต้น)	☐ อื่นๆ โปรดระบุ	

3.4 จุดหยุดแวะแรกของท่านก่อนมาถึงตรงนี้คือที่ใด รหัส (6.N-O_3.4),4

.....

3.5 ท่านเริ่มต้นเดินเท้าจนถึงจุดหยุดแวะแรกเป็นระยะทางประมาณกี่เมตร รหัส (6.R_3.5),4

.....

3.6 ท่านอยู่ที่จุดหยุดแวะแรกนานประมาณกี่นาที รหัส 4,(8R_3.6)

.....

3.7 จุดหมายหลักของท่านเป็นสถานที่ใด รหัส 6,(4หรือ5.N-O_3.7)

.....

3.8 ท่านพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทางแค่ไหน รหัส (6.I_3.10)

- น้อยที่สุด
 น้อย
 ปานกลาง
 มาก
 มากที่สุด

3.9 ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรเพื่อให้การเดินทางในพื้นที่นี้สะดวกสบายมากขึ้น รหัส (6.N-O_3.11)

.....
 ไม่มีความเห็น

ส่วนที่ 4: ช่วงเวลา

4.1 ท่านมาที่นี่บ่อยครั้งแค่ไหน (ตอบ 1 ข้อ เท่านั้น) รหัส (10.N-O_4.1)

- ทุกวัน
 ทุกอาทิตย์
 ทุกเดือน
 นานๆครั้ง (ปีละครั้ง หรือ น้อยกว่า)
 มาเป็นครั้งแรก

4.2 ท่านมักเลือกมาเดินที่นี่ในวันใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (10.N-O_4.2),8

- วันจันทร์
 วันอังคาร
 วันพุธ
 วันพฤหัสบดี
 วันศุกร์
 วันเสาร์
 วันอาทิตย์
 วันหยุดนักขัตฤกษ์
 อื่นๆ.....

4.3 ท่านเลือกมาเดินที่นี่ในช่วงเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (10.N-O_4.3),8

- ช่วงเช้า (9.00 - 12.00 น.)
 ช่วงบ่าย (12.01 - 16.00 น.)
 ช่วงเย็น (16.01 - 18.00 น.)
 ช่วงค่ำ (18.01 น. เป็นต้นไป)
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 5: ชีวิตสาธารณะ

5.1 ท่านจัดอยู่ในกลุ่มใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (10.N-O_5.1)

- คนในพื้นที่
 ผู้ค้าในพื้นที่
 ผู้ค้าจากภายนอก
 เจ้าของกิจการ
 พนักงาน/ลูกจ้าง
 ผู้มาทำงานเป็นครั้งคราว
 ลูกค้าใหม่
 ลูกค้าประจำ
 นักท่องเที่ยว
 อื่นๆ.....

5.2 ในปัจจุบันท่านรับข่าวสารเรื่องสินค้าและบริการอย่างไร รหัส (10.N-O_5.2)

..... ไม่มีความเห็น

5.3 การระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อการตัดสินใจมาในย่านนี้แค่ไหน รหัส (10.N-O_5.3)

☐	☐	☐	☐	☐
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

5.4 เพื่อเดินทางท่องเที่ยว หรือ จับจ่ายใช้สอย ท่านปรับตัวอย่างไรเมื่อต้องเฝ้าระวังการระบาดของโควิด-19 ในปัจจุบัน รหัส (10.N-O_5.4)

..... ไม่มีความเห็น

5.5 วันนี้ท่านได้เดินถนนเส้นใดมาบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) รหัส (5.N-O_5.5)

☐ ถนนเจริญกรุง	☐ ถนนเยาวราช	☐ ซอยวานิช 1	☐ ถนนทรงวาด
☐ ไม่ทราบ	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

5.6 ท่านรู้สึกอย่างไรต่อควมมีชีวิตชีวาของพื้นที่บริเวณนี้ รหัส (10.N-O_5.6)

☐	☐	☐	☐	☐
เงียบเหงาที่สุด	เงียบเหงา	ปานกลาง	คึกคัก	คึกคักที่สุด

ส่วนที่ 6: ข้อมูลส่วนบุคคล

6.1.เพศของท่าน (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)

☐ หญิง	☐ ชาย	☐ ไม่ต้องการระบุ

6.2.อายุของท่าน (ปี)

..... ไม่ต้องการระบุ

6.3.ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)

☐ น้อยกว่าระดับประถมศึกษา	☐ ระดับประถมศึกษา
☐ ระดับมัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	☐ ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
☐ สูงกว่าระดับปริญญาตรี	☐ ไม่ต้องการระบุ

6.4.รายได้ต่อเดือนของท่านโดยประมาณ (บาท)

..... ไม่ต้องการระบุ

6.5.ท่านมาที่นี่ด้วยกันกี่คน

.....

6.6.ในวันนี้ท่านได้ใช้จ่ายในย่านนี้รวมทั้งสิ้นเป็นเงินประมาณเท่าไร (บาท)

.....

6.7 ในวันนี้ท่านอยู่ในย่านนี้เป็นเวลานานประมาณเท่าไร (ตอบเป็น นาที หรือ ชั่วโมง ก็ได้)

.....

ขอบคุณครับ

กรุณาส่งคืนผู้วิจัย

หมายเหตุ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นใหม่ซึ่งทำการทดสอบโดยอาสาสมัครจำนวน 5 คน เพื่อทดสอบความชัดเจนของคำถามและทำการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้งาน

เครื่องมือสัมภาษณ์

เอกสารเพื่ออ่านชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย/อาสาสมัคร (การสัมภาษณ์)

คำชี้แจง

(อ่านให้ฟัง) ผมชื่อ นายมนตรี สมบัติวิชาวร นักศึกษาปริญญาโท สาขาการวางแผนชุมชนเมือง และสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการวิจัย เรื่อง “ปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กับการเดินเท้าที่ส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกในย่าน: กรณีศึกษาย่านสำเพ็ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบพฤติกรรมการใช้งาน การรับรู้ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของท่านที่มีต่อสภาพแวดล้อมบนทางเดินเท้า ท่านอาจรู้สึกเสียเวลาซึ่งผู้วิจัยให้อิสระท่านในการในการตัดสินใจให้สัมภาษณ์หรือไม่ให้ก็ได้ และท่านจะอนุญาตให้บันทึกเสียงหรือไม่ก็ได้ ท่านอาจจะไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการเข้าร่วมการวิจัย แต่ข้อมูลที่ได้จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนา ฟันฟู และอนุรักษ์ย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมแห่งนี้ให้ยังคงมีชีวิตชีวาอยู่ต่อไปในอนาคต

หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะขอให้ท่านตอบคำถามสัมภาษณ์ซึ่งมี 6 ส่วน รวมทั้งหมด 51 ข้อ โดยใช้เวลาในการตอบประมาณ 30 นาที ในการร่วมการวิจัยครั้งนี้ท่านจะได้รับของที่ระลึกเป็นสมุดบันทึกมูลค่า 80 บาท เพื่อเป็นการขอบคุณที่สละเวลาเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในโครงการวิจัยนี้

มาตรการป้องกันความลับของข้อมูล

ข้อมูลส่วนบุคคลของท่านจะได้รับการปกปิดเป็นความลับโดยระบุเป็นรหัสแทนชื่อเมื่อบันทึกและเก็บรักษาข้อมูลโดยใส่รหัสในเครื่องคอมพิวเตอร์หรือใส่กุญแจล็อคตู้เอกสารซึ่งผู้วิจัยเท่านั้นที่เข้าถึงข้อมูลได้และจะรายงานผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ข้อมูลของท่านจะถูกทำลายภายในปีการศึกษา 2566 หรือหลังจากวิทยานิพนธ์นี้เสร็จสิ้น

กรณีเมื่อต้องอ้างอิงประกอบการบรรยายซึ่งต้องระบุชื่อ-นามสกุลจริง ของท่านเพื่อแสดงความน่าเชื่อถือของข้อมูล จะขอความยินยอมก่อนด้วยการลงนามในหนังสือแสดงเจตนายินยอมการเข้าร่วมการวิจัยถ้าไม่ยินยอมก็ใช้รหัสแบบเดิม

จำนวนอาสาสมัคร

ไม่น้อยกว่า 7 คน

หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัยนี้โปรดติดต่อได้ที่ นายมนตรี สมบัติวิชาวร (ต้อม) เบอร์โทรศัพท์ 086 8351210 E-mail: tommontreegreen@gmail.com หรือ LINE ID: 0868351210

แบบคำถามสัมภาษณ์: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเดินเท้าของย่านสำเพ็ง

ท่านอนุญาตให้สัมภาษณ์หรือไม่.....

ท่านอนุญาตให้บันทึกเสียงหรือไม่...

ท่านอนุญาตให้จดบันทึกหรือไม่.....

อาสาสมัคร รหัส วันที่ เวลา สถานที่

(ท่าน)* ให้เปลี่ยนคำสรรพนามที่ใช้เรียกอาสาสมัครตามความเหมาะสม เช่น พี่ อาจารย์ เป็นต้น

(อ่านคำถามให้ฟัง จดบันทึกคำตอบโดยรายละเอียดหรือจับใจความก็ได้)

สนทนาเรื่องทั่วไปเพื่อสร้างความคุ้นเคย.....

ขอเริ่มสัมภาษณ์เลยนะครับ.....

ส่วนที่ 1: อัตลักษณ์ของพื้นที่

1.1 ในมุมมองของ(ท่าน)*คนเลือกเดินทางมาในย่านนี้จากเหตุผลใด

.....

.....

1.2 จากประสบการณ์ของ(ท่าน)*ร้านค้าที่คนนิยมหยุดแวะในถนนแต่ละเส้นเป็นร้านอะไร เพราะเหตุใด

ถนน	ประเภทร้านค้าที่คนนิยมแวะ	เหตุผล
ถนนเจริญกรุง		
ถนนเยาวราช		
ซอยวานิช 1		
ถนนทรงวาด		

1.3 (ท่าน)*คิดว่าในแต่ละถนน คนจะเลือกสถานที่ใดในบริเวณนี้เป็นจุดนัดพบ เพราะเหตุใด

ถนน	ชื่อสถานที่	เหตุผล
เจริญกรุง		
เยาวราช		
ซอยวานิช 1		
ทรงวาด		

1.4 ในความคิดเห็นของ(ท่าน)*ถนนแต่ละเส้นอยู่ในย่านใด

ถนน	ย่าน	เหตุผล
เจริญกรุง		
เยาวราช		
ซอยวานิช 1		
ทรงวาด		

1.5 จากประสบการณ์ของ(ท่าน)*ถนนแต่ละเส้นมีสินค้าหรือบริการอะไรที่สามารถหาได้เฉพาะที่นั่น

ถนน	สินค้าหรือบริการ	เหตุผล
เจริญกรุง		
เยาวราช		
ซอยวานิช 1		
ทรงวาด		

1.6 จากประสบการณ์ของท่าน*มี**ชนบธรรมเนียมประเพณี**ใดที่ยังยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในพื้นที่บริเวณนี้ เช่น ไหว้เจ้า หรือ ประเพณีตามความเชื่ออื่นๆ

.....

.....

1.7 จากประสบการณ์ของท่าน*มี**เทศกาล**ใดที่ยังยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในพื้นที่บริเวณนี้

.....

.....

1.8 จากมุมมองของท่าน*ในปัจจุบัน**อัตลักษณ์ที่สำคัญ**ที่ผู้คนจะรับรู้และจดจำได้ง่ายของถนนแต่ละเส้นคืออะไร

ถนน	คำตอบ	ประเด็นสำคัญ
เจริญกรุง		
เยาวราช		
ซอยวานิช 1		
ทรงวาด		

1.9 ในเรื่อง**อัตลักษณ์**ของถนน(ท่าน)*มีข้อเสนอแนะอย่างไรเพื่อให้**อัตลักษณ์**ของถนนแต่ละเส้นปรากฏชัดเจนมากขึ้นอีก ทำให้คนจดจำได้ง่าย อย่างเช่น ถนนเยาวราช

ถนน	คำตอบ	ประเด็นสำคัญ
เจริญกรุง		
เยาวราช		
ซอยวานิช 1		
ทรงวาด		

ส่วนที่ 2: ชีวิตสาธารณะ

2.1 จากประสบการณ์ของท่าน*โดยรวมแล้วในปัจจุบันบรรยากาศของถนนแต่ละเส้น คึกคักหรือ
เงียบเหงาอย่างไร

ถนน	คำตอบ	คำอธิบาย
เจริญกรุง		
เยาวราช		
ซอยวานิช 1		
ทรงวาด		

2.2 ในมุมมองของท่าน*ถนนเส้นใดมีแนวโน้มจะมีชีวิตชีวมากขึ้น มีอะไรเป็นสิ่งบ่งชี้

ถนน	คำตอบ	สิ่งบ่งชี้
เจริญกรุง		
เยาวราช		
ซอยวานิช 1		
ทรงวาด		

2.3 ในมุมมองของท่าน*ถนนเส้นใดมีแนวโน้มจะเงียบเหงาลงอีก มีอะไรเป็นสิ่งบ่งชี้

ถนน	คำตอบ	สิ่งบ่งชี้
เจริญกรุง		
เยาวราช		
ซอยวานิช 1		
ทรงวาด		

2.4 ตอนโควิด-19 ระบาดหนัก (ท่าน)*เห็นพฤติกรรมของคนแต่ละกลุ่มเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

กลุ่มคน	คำตอบ	คำอธิบาย
(คนใน)		
ผู้อยู่อาศัย		
เจ้าของกิจการ		
ลูกจ้าง		
ลูกค้าในพื้นที่		
(คนนอก)		
ผู้ใช้เป็นเส้นทางผ่าน		
ผู้มาติดต่อธุรกิจ		
นักท่องเที่ยว		

2.5 ในปัจจุบัน (ท่าน)*เห็นแนวโน้มพฤติกรรมของคนแต่ละกลุ่มจะมีทิศทางอย่างไร ดูได้จากอะไร

กลุ่มคน	คำตอบ	สิ่งบ่งชี้
(คนใน)		
(คนนอก)		

ส่วนที่ 3: การเดินทาง

3.1 จากประสบการณ์ของท่าน*วิธีการเดินทางแต่ละวิธีมีความสำคัญต่อการสัญจรในย่าน แตกต่างกัน อย่างไร

วิธีการเดินทาง	คำตอบ	ความคิดเห็น
เดินเท้า		
จักรยาน		
รถเมล์		
รถไฟฟ้าใต้ดิน		
รถยนต์ส่วนตัว		
จักรยานยนต์ส่วนตัว		
สามล้อ		
แท็กซี่		
เรือโดยสาร		
วินมอเตอร์ไซด์		
Grab		
อื่นๆ		

3.2 จากประสบการณ์ของท่าน*การเดินทางด้วยวิธีการใดเหมาะสมเป็นวิธีหลักในย่านนี้ สำหรับ
คนภายนอกพื้นที่ เพราะเหตุใด

คำตอบ	เหตุผล

3.3 จากประสบการณ์ของท่าน*การเดินทางด้วยวิธีการใดเหมาะสมเป็นวิธีการหลักในย่านนี้
สำหรับคนภายในพื้นที่ เพราะเหตุใด

คำตอบ	เหตุผล

3.4 ในมุมมองของท่าน*ระยะทางที่เหมาะสมสำหรับการเดินเท้าท่องเที่ยวในย่านนี้ควรมีระยะ
เท่าใด เพราะเหตุใด

คำตอบ	เหตุผล

3.5 ในมุมมองของท่าน*การเดินทางด้วยวิธีการใดควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด อย่างไร

คำตอบ	ความคิดเห็น

3.6 ในมุมมองของท่าน*การเดินทางด้วยวิธีการใดควรได้รับการส่งเสริมมากที่สุด อย่างไร

คำตอบ	ความคิดเห็น

ส่วนที่ 4: สภาพแวดล้อมกับกิจกรรมการใช้งาน

4.1 ในความคิดเห็นของ(ท่าน)*ผู้ใช้พื้นที่ริมทางตั้งแต่ด้านหน้าร้านค้า ทางเดินเท้า และถนน แบ่งได้
เป็นกลุ่มใดบ้าง

คำตอบ	ความคิดเห็น

4.2 ช่วยค่อยๆยกตัวอย่างการใช้งานพื้นที่แต่ละแบบที่(ท่าน)*สังเกตเห็นให้ฟังหน่อย

พื้นที่	คำตอบ	ความคิดเห็น
ถนน		
ทางเท้า		
ลานโล่ง		
ลานจอดรถ		
ที่จอดรถในอาคาร		
ที่จอดรถริมทาง		

4.3 ช่วยค่อย ๆ ยกตัวอย่างการใช้งานสภาพแวดล้อมต่างๆที่(ท่าน)*สังเกตเห็นให้ฟังหน่อย

สภาพแวดล้อมต่างๆ	คำตอบ	ความคิดเห็น
เสาไฟฟ้า		
เสาไฟทางเดิน		
ไม้ยืนต้น		
ซุ้มไม้เลื้อย		
ต้นไม้ใหญ่		
จุดเทียบจอดรถ		
ทางม้าลาย		
ทางลาด		
ราวกัน		

4.4 (ท่าน)*อยากทำกิจกรรมใดแต่ยังทำไม่ได้ในตอนนีเพราะสภาพแวดล้อมไม่เอื้อให้ทำได้

.....

.....

4.5 (ท่าน)*คิดว่าต้องเพิ่มเติมสิ่งใดในพื้นที่บริเวณนี้

.....

.....

4.6 ในความคิดเห็นของ(ท่าน)*รูปลักษณ์ของหน้าร้านในย่านนี้ที่จะทำให้ลูกค้าสนใจควรมีหน้าตาต่าง
อย่างไร

.....

.....

4.7 จากประสบการณ์ของท่าน*หน้าตาของร้านค้าขึ้นอยู่กับปัจจัยใด มากน้อย อย่างไร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อหน้าตาร้าน	คำตอบ	ความคิดเห็น
สินค้า		
กลุ่มลูกค้า		
สภาพอากาศและมลภาวะ		
เงินลงทุน		

4.8 ในมุมมองของท่าน*สิ่งใดที่เป็นปัญหาทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยบนทางเท้าบ้างครับ

.....

.....

4.9 ในบริเวณนี้มีกลุ่มคนที่ทำให้มองดูไม่ดีส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยอยู่หรือไม่ เช่น ขอทาน คนไร้บ้าน กลุ่มคนพฤติกรรมมั่วสุม คนเสพยา หรือมีจฉาชีพ

คำตอบ	ความคิดเห็น

4.10 ในมุมมองของท่าน*สิ่งใดที่เป็นปัญหาทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยจากรถยนต์บ้างครับ

คำตอบ	ความคิดเห็น

4.11 แสงแดดส่งผลต่อการค้าขายในย่านนี้มากน้อยแค่ไหนอย่างไรครับ

คำตอบ	ความคิดเห็น

4.12 ในมุมมองของ(ท่าน)*วิธีการที่เหมาะสมที่ช่วยปกป้องลูกค้าจากแสงแดดทำได้อย่างไรบ้าง

คำตอบ	ความคิดเห็น

4.13 ใครเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงที่ต้องทำเรื่องนี้บ้าง

คำตอบ	ความคิดเห็น

4.14 ฝนส่งผลต่อการค้าขายในย่านนี้มากน้อยแค่ไหนอย่างไรครับ

คำตอบ	ความคิดเห็น

4.15 ในมุมมองของ(ท่าน)*วิธีการที่เหมาะสมที่ช่วยปกป้องลูกค้าจากฝนทำได้อย่างไรบ้าง

คำตอบ	ความคิดเห็น

4.16 ใครเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงที่ต้องทำเรื่องนี้บ้าง

คำตอบ	ความคิดเห็น

4.17 จากประสบการณ์ของท่าน*ถนนเส้นใดพบมลภาวะต่อไปนี้บ้าง

มลภาวะ	ถนน	ความคิดเห็น
ฝุ่น		
อากาศเสีย		
เสียงดัง		
ขยะ		
ควัน		
กลิ่นเหม็น		

4.18 ในความคิดเห็นของท่าน*มลภาวะแต่ละแบบส่งผลกระทบต่อการค้าขายในย่านนี้มากน้อยแค่ไหน
อย่างไร

มลภาวะ	คำตอบ	ความคิดเห็น
ฝุ่น		
อากาศเสีย		
เสียงดัง		
ขยะ		
ควัน		
กลิ่นเหม็น		

ส่วนที่ 5: ช่วงเวลา

5.1. (ท่าน)*เกี่ยวข้องกับพื้นที่นี้แบบใด เช่น ผู้อยู่อาศัย เจ้าของกิจการ ลูกจ้าง เส้นทางผ่าน ผู้มาติดต่อธุรกิจ หรือนักท่องเที่ยว เป็นต้น แล้วเป็นเวลานานเท่าใดมาแล้ว

.....

5.2. โดยปกติในหนึ่งสัปดาห์(ท่าน)*อยู่ในย่านนี้วันใดบ้าง เนื่องจากสาเหตุใด

.....

5.3. โดยปกติในแต่ละวัน(ท่าน)*ช่วงเวลา ตั้งแต่ ออกมาทำงาน จนถึง กลับเข้าบ้าน เป็นช่วงเวลาใด

.....

ส่วนที่ 6: ข้อมูลส่วนบุคคล

6.1. เพศของอาสาสมัคร

.....

6.2. (ท่าน)*อายุเท่าไรครับ

.....

6.3. ระดับการศึกษาสูงสุดของ(ท่าน)*

.....

6.4. รายได้ทั้งหมดต่อเดือนของ(ท่าน)*

.....

จบการสัมภาษณ์แล้ว ขอขอบคุณมากครับ

หมายเหตุ เป็นแบบคำถามสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นใหม่ซึ่งทำการทดสอบโดยอาสาสมัครเพื่อทดสอบความชัดเจนของคำถามและทำการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้งาน

ข้อมูลทั่วไปของเขตสัมพันธวงศ์

เขตสัมพันธวงศ์ เป็นหนึ่งในห้าสิบเขตของกรุงเทพมหานคร สภาพพื้นที่ประกอบไปด้วยแหล่งการค้าหนาแน่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เข้าใจสภาพแวดล้อมและความเป็นมาจึงศึกษาข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ประวัติความเป็นมา ที่ตั้งและอาณาเขต การปกครอง สภาพทางกายภาพ การคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประวัติความเป็นมา

เขตนี้เป็นสถานที่ที่มีชาวจีนอาศัยอยู่มาตั้งแต่ตอนแรกเริ่มกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นชาวจีนซึ่งย้ายมาจากเขตพระนครในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) โดยมีถนนวานิช ๑ หรือ "ถนนสำเพ็ง" เป็นศูนย์กลางของชุมชนชาวจีน จวบจนสร้างถนนเยาวราชในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อปี พ.ศ. 2435 ถนนเยาวราชจึงได้กลายมาเป็นศูนย์กลางชาวจีนจนถึงปัจจุบัน

ที่ตั้งและอาณาเขต

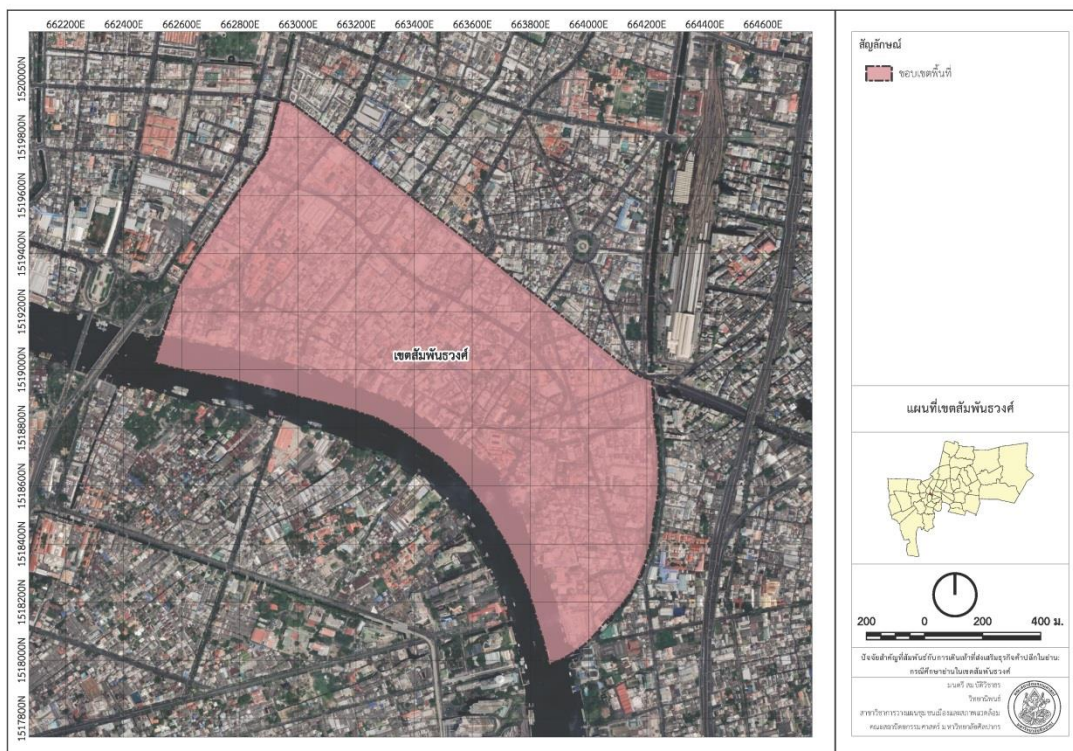
เขตสัมพันธวงศ์มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1.416 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา (ฝั่งพระนคร) มีอาณาเขตติดต่อกับเขตต่าง ๆ เรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้ (วิกิพีเดีย, 2566a)

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีถนนเจริญกรุงและถนนพระรามที่ ๔ เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตบางรัก มีคลองผดุงกรุงเกษม เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตคลองสาน มีแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นเส้นแบ่งเขต

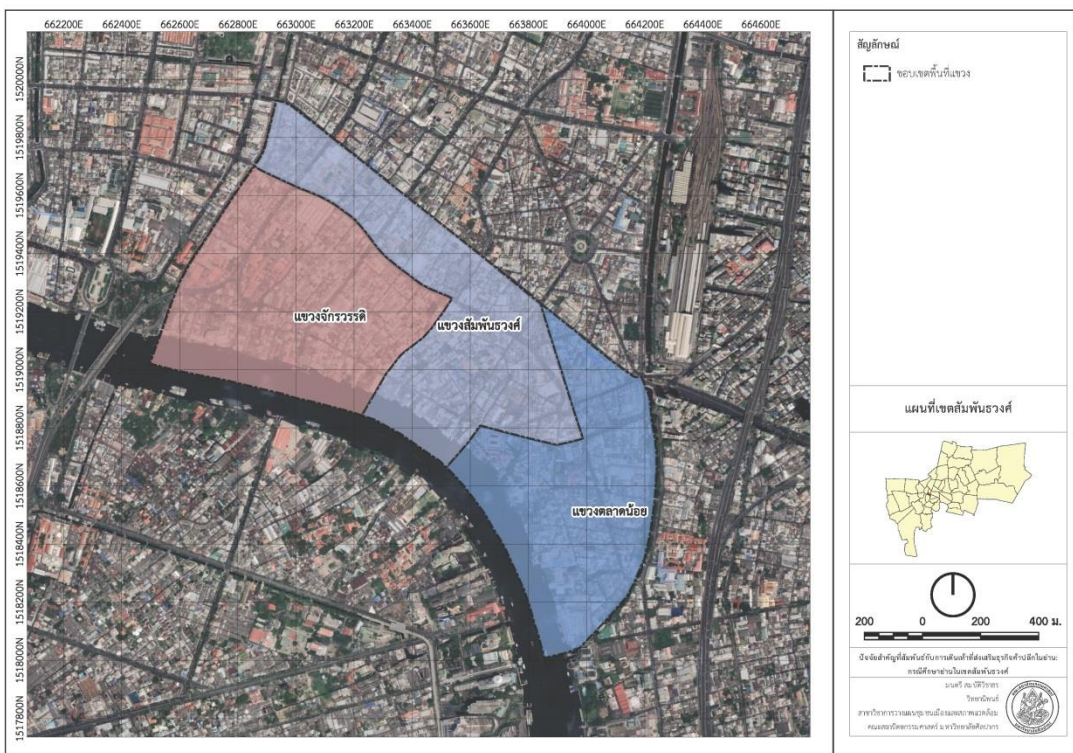
ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตพระนคร มีคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) เป็นเส้นแบ่งเขต

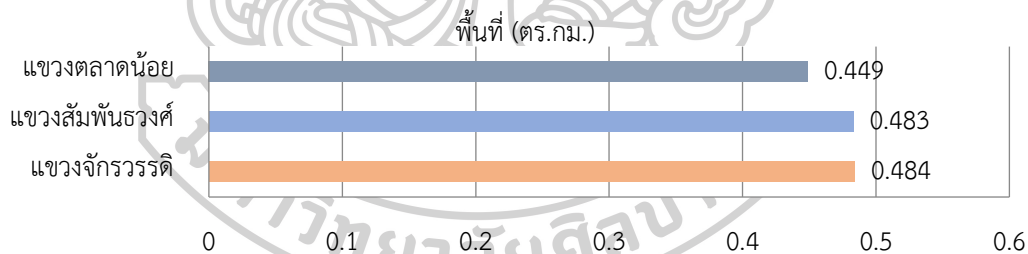
รูปที่ 134 เขตสัมพันธวงศ์

การปกครอง

ปกครองโดยสำนักงานเขตสัมพันธวงศ์มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ในด้านงานการปกครองท้องถิ่น การพัฒนาชุมชน การส่งเสริมอาชีพ การทะเบียน การโยธา การรักษาที่สาธารณะ การพัฒนาผังเมืองเขต การระบายน้ำ การสาธารณสุข การจัดเก็บรายได้ การรักษา ความสะอาด การดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา การควบคุมดูแลโรงเรียนประถมศึกษา การดูแลและรักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครหรือที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย (กรุงเทพมหานคร, 2563) แบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 3 แขวง ได้แก่ แขวงจักรวรรดิ แขวงสัมพันธวงศ์ และแขวงตลาดน้อย

รูปที่ 135 แขวงในเขตสัมพันธวงศ์

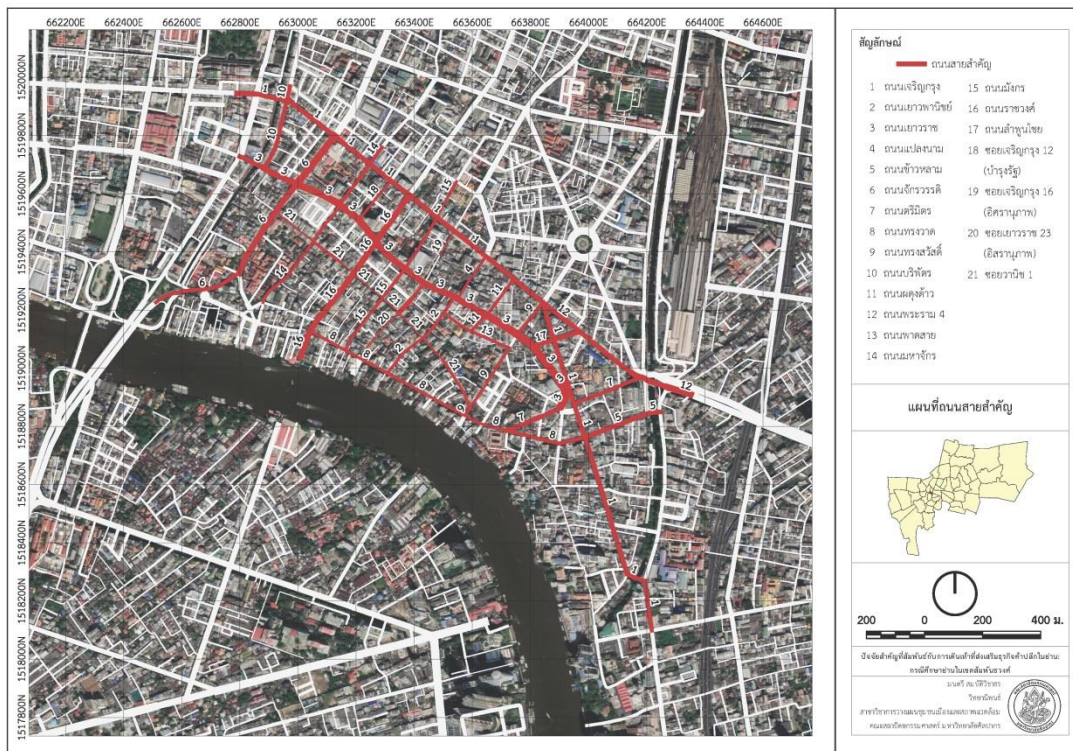
รูปที่ 136 ขนาดพื้นที่แขวงในเขตสัมพันธวงศ์

ขนาดพื้นที่รวมทั้งหมด 1.416 ตร.กม. ประกอบด้วยแขวงจักรวรรดิ 0.484 ตร.กม. คิดเป็นร้อยละ 32 แขวงสัมพันธวงศ์ 0.483 ตร.กม. คิดเป็นร้อยละ 34 และแขวงตลาดน้อย 0.449 ตร.กม. คิดเป็นร้อยละ 34 ของพื้นที่ทั้งหมด (วิกิพีเดีย, 2566a)

การคมนาคม

ถนนสายสำคัญ โครงข่ายระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ และที่จอดรถซึ่งส่งผลต่อความสะดวกสบายในการเข้าถึงพื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

1. ถนนสายสำคัญ

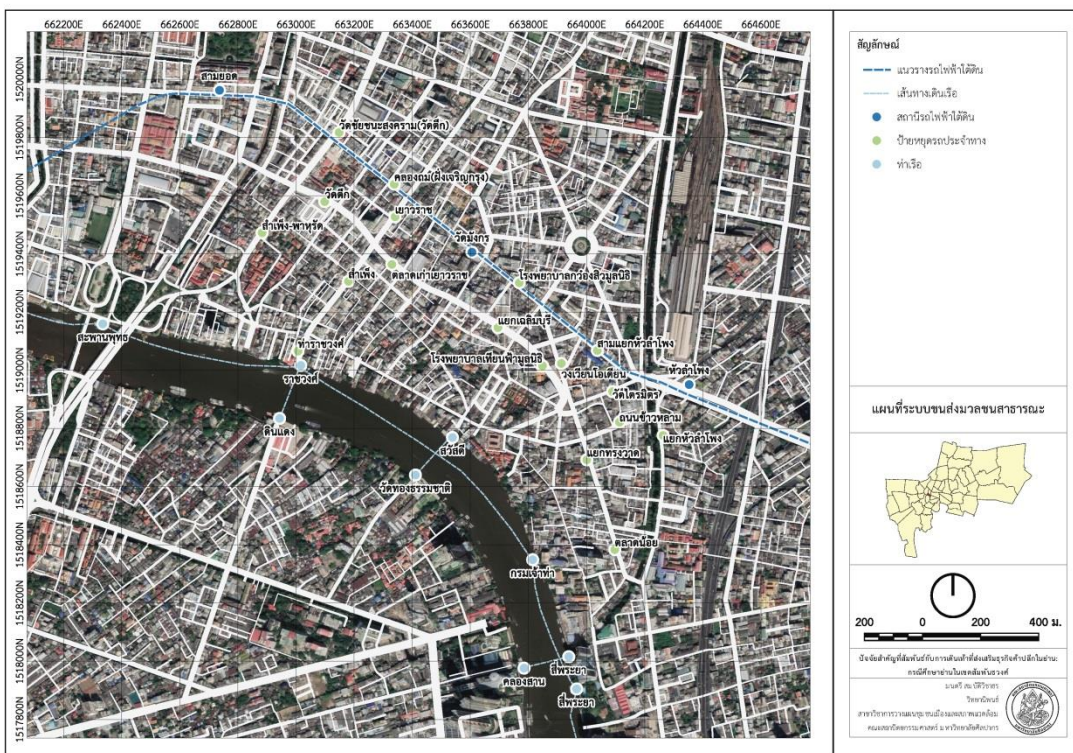

รูปที่ 137 ถนนสายสำคัญ

พบถนนสายสำคัญรวม 21 เส้น ได้แก่ ถนนเจริญกรุง ถนนพระรามที่ ๔ ถนนเยาวราช ถนนจักรวรรดิ ถนนราชวงศ์ ถนนบริพัตร ถนนมหาจักร ถนนมังกร ถนนเยาวพานิช ถนนแปลงนาม ถนนผดุงด้าว (ซอยเท็กซัส) ถนนพาดสาย ถนนทรงสวัสดิ์ ถนนลำพูนไชย ถนนมิตรภาพไทย-จีน (ตรีมิตร) ถนนทรงวาด ถนนข้าวหลาม ซอยเจริญกรุง ๑๒ (บำรุงรัฐ) ซอยเจริญกรุง ๑๖ / ซอยเยาวราช ๖ / ซอยเยาวราช ๑๑ (อิสราณภาพ) ซอยเยาวราช ๒๓ (ถนนเสริมสินค้า) และซอยวานิช ๑ (สำเพ็ง) (วิกิพีเดีย, 2566a)

2. โครงข่ายระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ

ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ ได้แก่ รถไฟฟ้าใต้ดิน รถโดยสารประจำทาง เรือด่วนเจ้าพระยา และเรือโดยสารข้ามฟาก

รูปที่ 138 โครงข่ายระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ

รถไฟฟ้าใต้ดินสายสีน้ำเงินเข้าระบบได้ที่สถานีวัดมังกร รถโดยสารประจำทางประเภทธรรมดา รถปรับอากาศ และมินิบัส รวม 34 สาย ได้แก่ 1 4 7 8 21 25 35 37 40 43 49 53 73 73ก 85 204 507 และ 542 ซึ่งจอดรับผู้โดยสารที่ป้ายหยุดรถประจำทางรวม 18 ป้าย ได้แก่ วัดชัยชนะสงคราม (วัดตึก) สำเพ็ง-พาหุรัด คลองถม (ฝั่งเจริญกรุง) โรงพยาบาลกว่องสิวมูลนิธิ วงเวียนโอเดียน แยกทรงวาด ตลาดน้อย วัดตึก ตลาดเก่าเยาวราช แยกเฉลิมบุรี โรงพยาบาลเทียนฟ้า มูลนิธิ เยาวราช สำเพ็ง ท่าราชวงศ์ สามแยกหัวลำโพง วัดไตรมิตร ถนนข้าวหลาม และแยกหัวลำโพง เรือด่วนเจ้าพระยาซึ่งขึ้นได้ที่ท่าเรือด่วน 2 ท่า ได้แก่ สะพานพุทธและราชวงศ์ และเรือโดยสารข้ามฟากซึ่งขึ้นได้ที่ท่าเรือข้ามฟากรวม 4 ท่า ได้แก่ สวีตตี้ กรมเจ้าท่า และสี่พระยา (Longdo, 2564) โดยสรุปรายละเอียดการให้บริการได้ดังรูปที่ 11

สถานี	จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทาง	ประเภท	สายทาง																			
			น้ำเงิน																			
ถนนจักรวรรดิ	วัดมิ่งกา	รถไฟฟ้าใต้ดิน																				
		รถธรรมดา	8	48																		
	วัดชัยชนะสงคราม (วัดลี้ก)	รถปรับอากาศ	8	37	48	49																
		รถธรรมดา	4	7	8	21	40	43	53	56	85											
		รถปรับอากาศ	4	7	8	21	37	40	56	73	73ก	542										
		มินิบัส	4	40																		
ถนนเจริญกรุง	คลองถม(ฝั่งเจริญกรุง)	รถธรรมดา	1	4	7	21	25	40	49	53	85											
		รถปรับอากาศ	4	7	21	35	40	49	73	73ก	507	542										
		มินิบัส	1	4	40																	
	โรงพยาบาลกว่งเสียวมูลนิธิ	รถธรรมดา	1	4	21	25	40	49	53	85												
		รถปรับอากาศ	4	7	21	35	40	49	73	73ก	507	542										
		มินิบัส	1	4	40																	
	วงเวียนโอเดียน	รถธรรมดา	1																			
		มินิบัส	1																			
	แยกทรงวาด	รถธรรมดา	1																			
		รถปรับอากาศ	35	75																		
		มินิบัส	1																			
	ตลาดน้อย	รถธรรมดา	1	75																		
รถปรับอากาศ		35	75																			
มินิบัส		1																				
ถนนเยาวราช	วัดลี้ก	รถธรรมดา	1	4	7	25	40	53	73	85												
		รถปรับอากาศ	4	7	40	73	73ก	507	542													
		มินิบัส	1	4	40																	
	ตลาดเก่าเยาวราช	รถธรรมดา	1	4	25	40	53	85														
		รถปรับอากาศ	4	40	73	73ก	507	542														
		มินิบัส	1	4	40																	
	แยกเฉลิมบุรี	รถธรรมดา	1	4	25	40	53	85														
		รถปรับอากาศ	4	40	73	73ก	507	542														
		มินิบัส	1	4	40																	
	โรงพยาบาลเทียนฟ้ามูลนิธิ	รถธรรมดา	1	4	25	40	53	85														
		รถปรับอากาศ	4	40	73	73ก	507	542														
		มินิบัส	1	4	40																	
ถนนราชวงศ์	เยาวราช	รถธรรมดา	1	204																		
		รถปรับอากาศ	1	204																		
	สำเพ็ง	รถธรรมดา	204																			
		รถปรับอากาศ	204																			
ท่าราชวงศ์	รถธรรมดา	204																				
	รถปรับอากาศ	204																				
ถนนพระราม 4	สามแยกหัวลำโพง	รถธรรมดา	21	25																		
		รถปรับอากาศ	21	35																		
ถนนศรีนคร	วัดโสมนัส	รถธรรมดา	4	25	40	49	85															
		รถปรับอากาศ	4	40	73	73ก	507	542														
ถนนข้าวหลาม	ถนนข้าวหลาม	รถธรรมดา	1																			
		รถปรับอากาศ	75																			
		มินิบัส	1																			
ถนนมหาพฤฒาราม	แยกหัวลำโพง	รถธรรมดา	1	75																		
		รถปรับอากาศ	35	75																		
		มินิบัส	1																			
แม่น้ำเจ้าพระยา	สะพานพุทธ	เรือข้ามเจ้าพระยา																				
	ราชวงศ์	เรือข้ามเจ้าพระยา																				
	สี่วัด	เรือโดยสารข้ามฟาก																				
	กรมเจ้าท่า	เรือข้ามเจ้าพระยา																				
	สี่พระยา	เรือข้ามเจ้าพระยา																				
		เรือโดยสารข้ามฟาก																				

สัญลักษณ์

รถไฟฟ้ามหานคร

สถานี

รถโดยสารประจำทาง

ป้ายหยุดรถประจำทาง

รถธรรมดา

รถปรับอากาศ

มินิบัส

เรือโดยสาร

ท่าเรือ

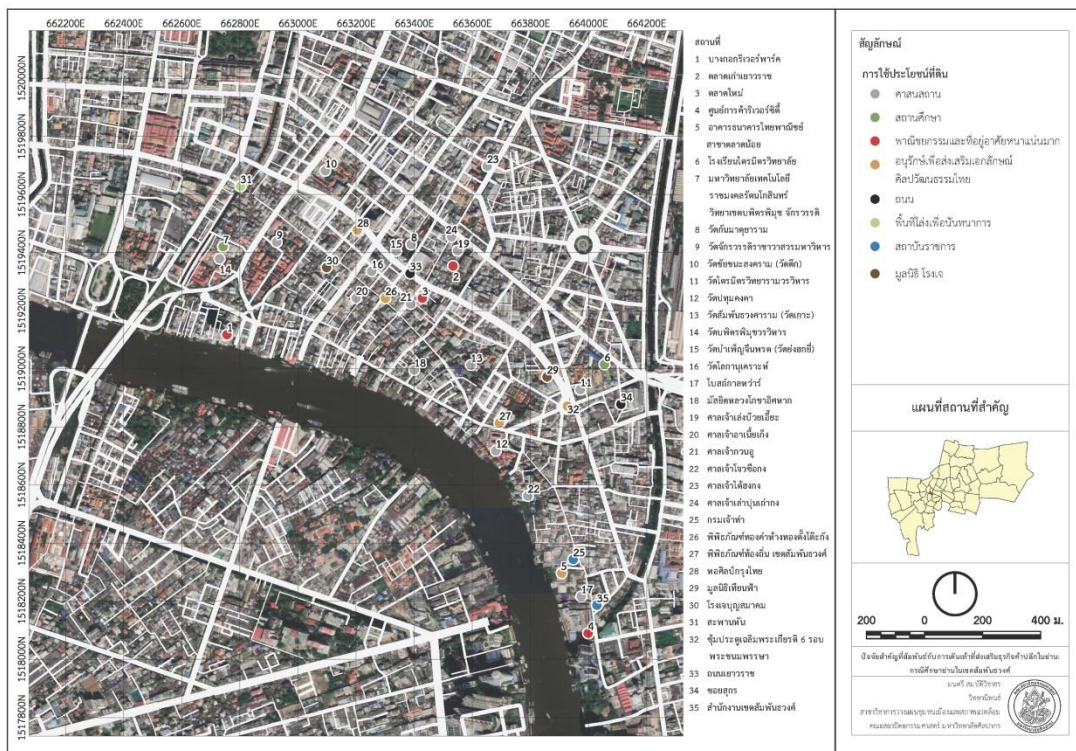
เรือข้าม

เรือโดยสารข้ามฟาก

รูปที่ 139 ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ

สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสถานที่สำคัญ

จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็น ศาสนสถาน สถานศึกษา พาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก อนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ถนน พื้นที่โล่งเพื่อนันทนาการ สถาบันราชการ มูลนิธิ และโรงเจ มีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ 141 สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสถานที่สำคัญ

ศาสนสถาน จำนวน 17 แห่ง ได้แก่ วัดกันมาตุยาราม วัดจักรวรรดิราชาวาสวรมหาวิหาร วัดชัยชนะสงคราม (วัดตึก) วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร วัดปทุมคงคา วัดสัมพันธวงศาราม (วัดเกาะ) วัดบพิตรพิมุขวรวิหาร วัดบำเพ็ญจินพรต (วัดยงฮกยี่) วัดโลกานุเคราะห์ โบสถ์กาลหว่าร์ มัสยิดหลวงโกชาอิชาก ศาลเจ้าเล่งบ้วยเอี้ยะ ศาลเจ้าอานเนี้ยเก็ง ศาลเจ้ากวนอู ศาลเจ้าโจวซือกง ศาลเจ้าไต้ฮงกง และศาลเจ้าเล่าปุนเล่ากง

สถานศึกษา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ

พาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ บางกอกกรีเวอร์พาร์ค ตลาดเก่าเยาวราช ตลาดใหม่ และศูนย์การค้าริเวอร์ไซด์

อนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อาคาร
ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาทลาดน้อย พิพิธภัณฑ์ทองคำห้างทองตั้งโต๊ะกัง พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขต
สัมพันธวงศ์ หอศิลป์กรุงไทย และซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา

ถนน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ถนนเยาวราชและซอยสุกร

พื้นที่โล่งเพื่อนันทนาการ ได้แก่ สะพานหัน

สถาบันราชการ ได้แก่ กรมเจ้าท่า สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์

มูลนิธิ ได้แก่ มูลนิธิเทียนฟ้า

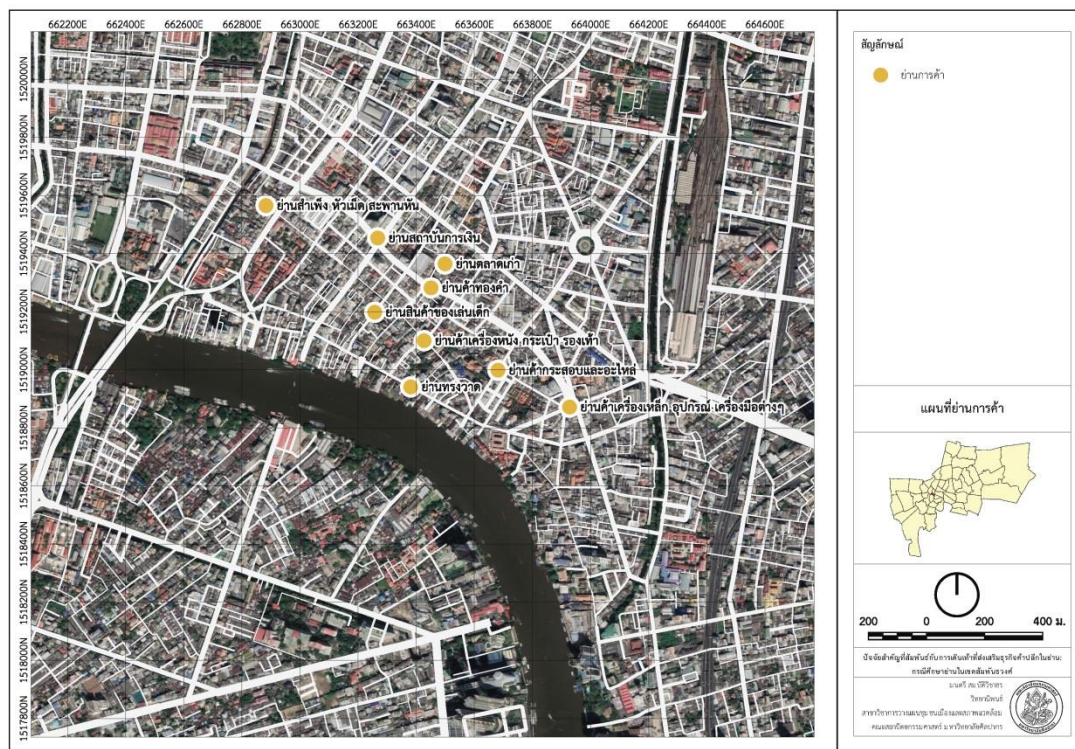
โรงเจ ได้แก่ โรงเจบุญสมาคม (วิกิพีเดีย, 2566a)

เศรษฐกิจ

ย่านการค้า ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ มีรายละเอียดดังนี้

1. ย่านการค้า

ย่านธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรมที่สำคัญในเขตสัมพันธวงศ์ มีการรวมตัวของธุรกิจ
ประเภทเดียวกัน แบ่งแยกเป็นย่านได้อย่างชัดเจนดังนี้

รูปที่ 142 ย่านการค้า

ย่านค้าทองคำ อยู่บริเวณช่วงกลางทั้งสองฟากของถนนเยาวราช ลักษณะเช่นนี้ทำให้มีผู้คนเรียกขานถนนเยาวราชในช่วงนี้ว่า ถนนทองคำ นอกจากนั้นยังพบร้านค้าเพชรพลอยอยู่บริเวณถนนจักรวรรดิ ส่วนในเวลากลางวันบริเวณทางเท้าจะเปลี่ยนเป็นที่ตั้งร้านอาหาร ซึ่งมีมากมายหลายชนิดและเป็นที่ขึ้นชื่อมาก โดยเริ่มจากสี่แยกถนนทรงสวัสดิ์จนถึงสี่แยกราชวงศ์ เยาวราช เป็นย่านสรรพสินค้าชั้นนำ สถานเริงรมย์ แหล่งสินค้าอุปโภคบริโภคจากเมืองจีนเกือบทุกชนิด

ย่านสำเพ็ง สะพานหัน หัวเมียด ร้านค้าเหล่านี้ขายผ้าผืน ขายเครื่องแก้วทองรูปพรรณ และเพชรพลอย รวมทั้งมีการขายปลีกและส่งของชำร่วยต่างมากมาย

ย่านทรงวาดและริมแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นพื้นที่เก่าแก่เช่นกัน เดิมเป็นท่าเรือใหญ่ระหว่างจังหวัดซึ่งมีผลทำให้มีโกดังเก็บรักษาพืชผลและเมล็ดพืช เช่น ข้าว ข้าวโพด ย่านค้าส่งข้าวแปลงและพืชผลทางการเกษตร

ย่านค้ากระสอบและอะไหล่ ผ้าและของเบ็ดเตล็ด บริเวณรอบวัดสัมพันธวงศ์

ย่านค้าเครื่องเหล็ก อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ บริเวณวงเวียนโอเดียน

ย่านค้าเครื่องหนัง กระเป๋า รองเท้า ในถนนสาเพ็งหรือถนนวานิช ๑

ย่านสินค้าของเด็กเล่น บริเวณถนนมังกร เป็นย่านที่มีขนาดเล็กและผู้คนไม่พลุกพล่านเท่า สาเพ็งแต่มีผู้ซื้อผู้ขายตลอดเวลา

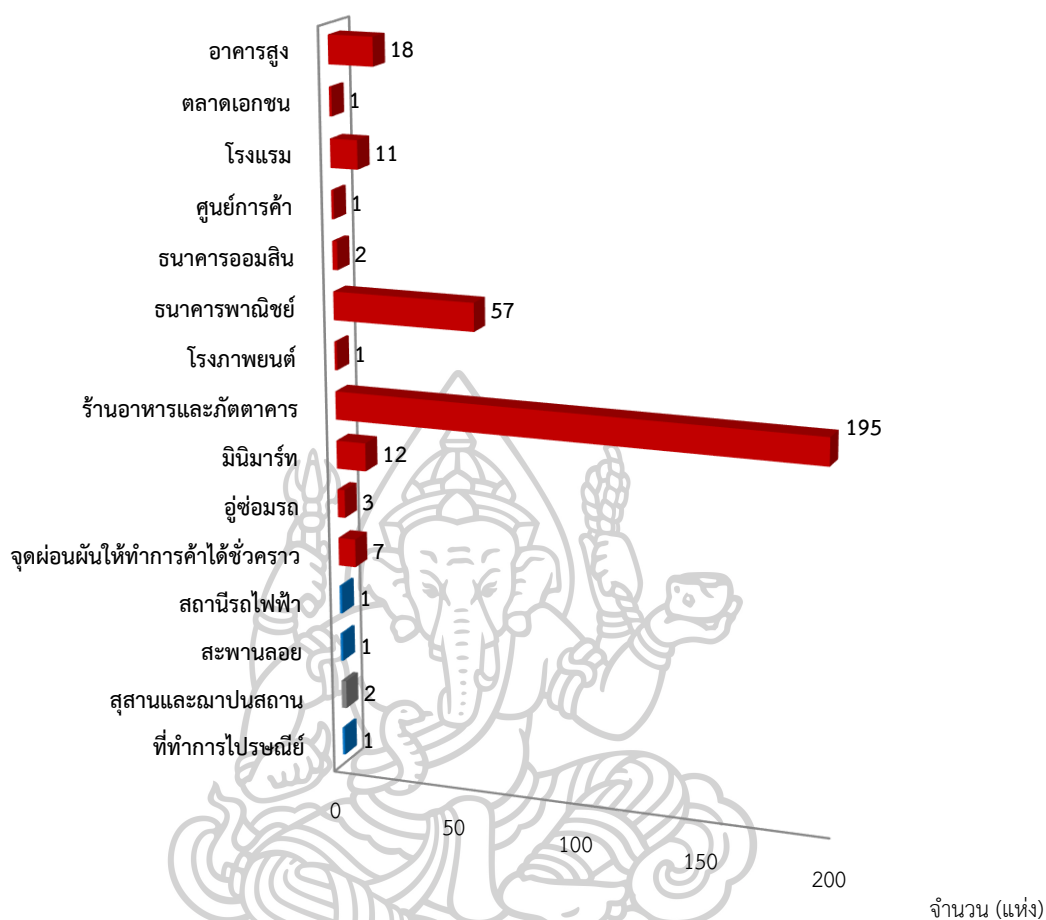
ย่านตลาดเก่า มีตลาดสด อาหารสด อาหารแห้ง และผลไม้จากประเทศจีน บริเวณถนนมังกรตรอกอิสราณูภาพและถนนแปลงนามมีทั้ง 2 ฟังถนนเยาวราช เป็นย่านที่สะท้อนความเป็นไชน่าทาวน์ได้เป็นอย่างดี

ย่านสถาบันการเงิน บริเวณสี่แยกราชวงศ์ ยังคงมีสถาบันการเงินทั้งธนาคารและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์อยู่

ลักษณะความเป็นย่านที่มีนอกจากจะมีความหลากหลายในแต่ละพื้นที่ในเขตสัมพันธวงศ์แล้ว ยังมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมในแต่ละช่วงเวลาด้วย ลักษณะอันเป็นเอกลักษณ์นี้จะมีผลต่อการวางแผนจัดการระบบโครงการสร้างพื้นฐานและดำรงอยู่ซึ่งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของพื้นที่เขตสัมพันธวงศ์ (กรุงเทพมหานคร, 2563)

2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ข้อมูล ณ วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2561 มีอาคารที่เกี่ยวข้องในด้านเศรษฐกิจรวมทั้งหมด 313 แห่ง ประกอบด้วยอาคารสูง 18 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ 57 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18 โรงแรม 11 แห่ง ศูนย์การค้า 1 แห่ง มินิมาร์ท 12 แห่ง สถานีรถไฟฟ้า 1 แห่ง อู่ซ่อมรถ 3 แห่ง สะพานลอย 1 แห่ง ธนาคารออมสิน 2 แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์ 1 แห่ง โรงภาพยนตร์ 1 แห่ง ตลาดเอกชน 1 แห่ง ร้านอาหารและภัตตาคาร 195 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62 สุสานและฌาปนสถาน 2 แห่ง และจุดผ่อนผันให้ทำการค้าได้ชั่วคราว 7 แห่ง (กรุงเทพมหานคร, 2563)

รูปที่ 143 ข้อมูลทางเศรษฐกิจของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563

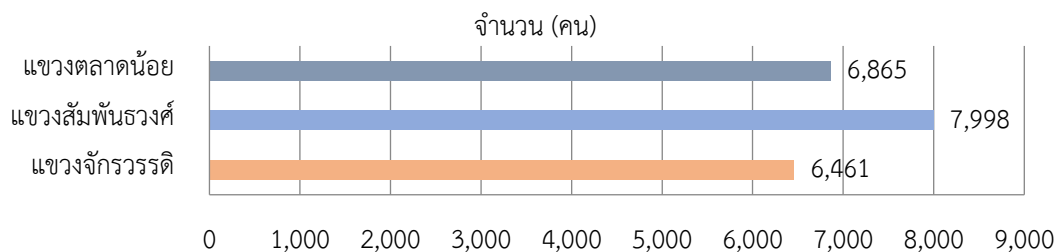
3. การท่องเที่ยว

เทศกาลประจำปีที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว ได้แก่ เทศกาลตรุษจีน เทศกาลไหว้พระจันทร์ และเทศกาลกินเจ ในช่วงเทศกาลเหล่านี้ถนนเยาวราชจะปิดทั้งสาย (วิกิพีเดีย, 2566a)

สังคม

ประชากร สภาพสังคม และข้อมูลด้านสังคมมีรายละเอียดดังนี้

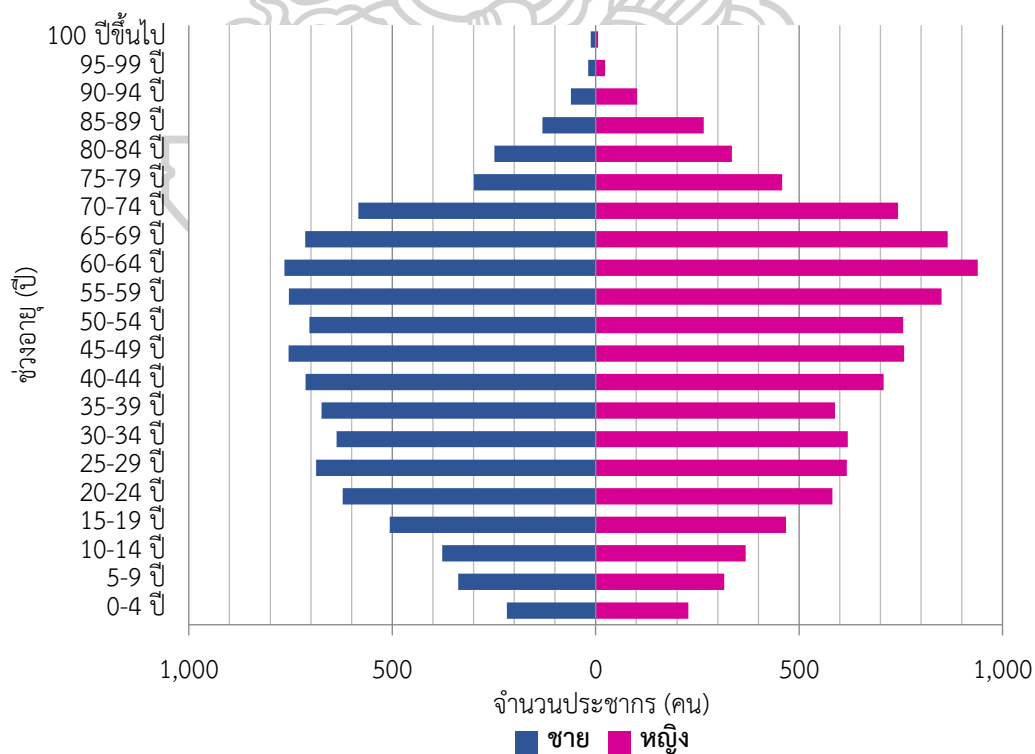
1. ประชากร

รูปที่ 144 จำนวนประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563

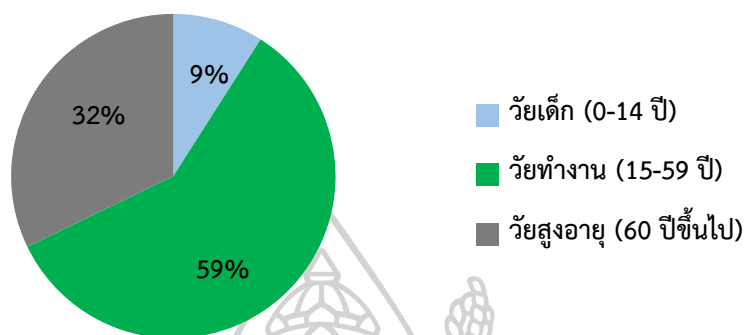
ข้อมูลประชากรในเขตสัมพันธวงศ์ ปี พ.ศ. 2563 (กรุงเทพมหานคร, 2564) ปรากฏว่า จำนวนประชากร รวมทั้งหมด 21,324 คน ประกอบด้วยแขนงจักรวรรดิ 6,461 คน แขนงสัมพันธวงศ์ 7,998 คน และแขนงตลาดน้อย 6,865 คน

ประชากรเพศชายจำนวน 9,817 คน มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 48 และประชากรเพศหญิงจำนวน 10,597 คน มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 52 ของประชากรทั้งหมด

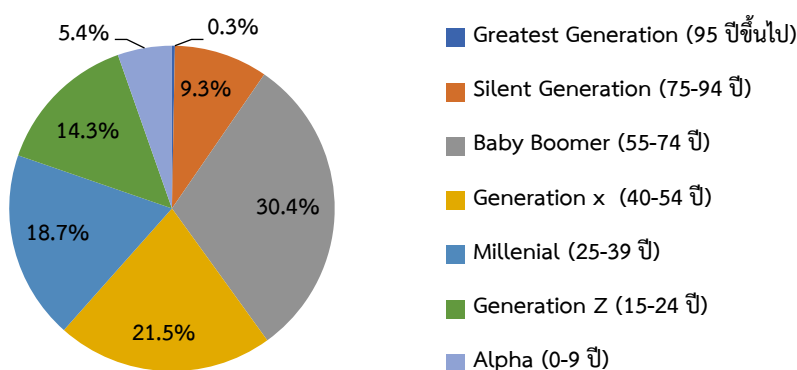
รูปที่ 145 จำนวนประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563 จำแนกตามเพศและอายุ

ประชากรในเขตสัมพันธวงศ์ จำแนกเป็นกลุ่มอายุได้ 3 กลุ่ม คือ ประชากรวัยเด็ก (อายุน้อยกว่า 15 ปี) ประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) และประชากรวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) พบว่า มีสัดส่วนประชากรวัยเด็ก ร้อยละ 9 ประชากรวัยแรงงาน ร้อยละ 59 และประชากรวัยสูงอายุ ร้อยละ 32 ของประชากรทั้งหมด

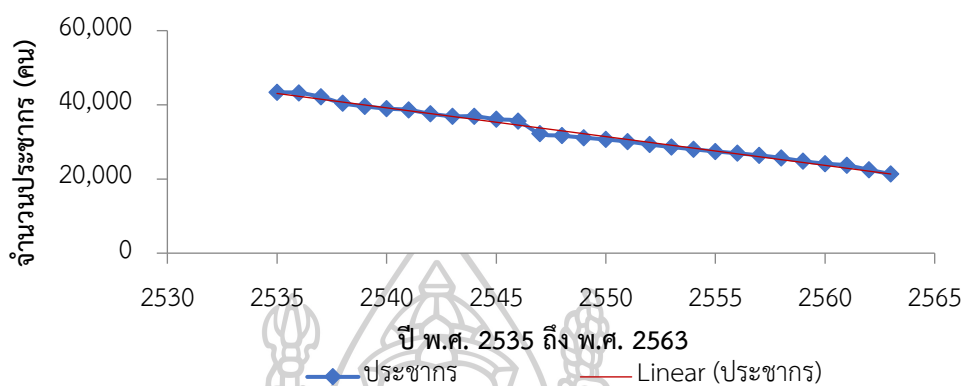
รูปที่ 146 สัดส่วนประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563 จำแนกตามโครงสร้างอายุ

เมื่อแบ่งตามชั่วรุ่น (วิกิพีเดีย, 2565) จำแนกเป็นรุ่นได้ 7 รุ่น คือ เกรตีสต์เจเนอเรชัน (Greatest Generation) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2444 ถึง ปี พ.ศ. 2470 ซิลেন্টเจเนอเรชัน (Silent Generation) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2468 ถึง ปี พ.ศ. 2485 เบบี้บูมเมอร์ (Baby Boomers) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2489 ถึง ปี พ.ศ. 2507 เจเนอเรชันเอกซ์ (Generation X) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2504 ถึง ปี พ.ศ. 2524 มิลเลนเนียล หรือ เจเนอเรชันวาย (Millennial หรือ Generation Y) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2524 ถึง ปี พ.ศ. 2539 เจเนอเรชันซี (Generation Z) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2540 ถึง ปี พ.ศ. 2555 และ เอลฟา (Alpha) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2553 ถึง ปี พ.ศ. 2563 พบว่า มีสัดส่วนเบบี้บูมเมอร์ร้อยละ 30.4 เจเนอเรชันเอกซ์ร้อยละ 21.5 มิลเลนเนียลหรือเจเนอเรชันวาย ร้อยละ 18.7 เจเนอเรชันซีร้อยละ 14.3 ซิลেন্টเจเนอเรชันร้อยละ 9.3 เอลฟาร้อยละ 5.4 และ เกรตีสต์เจเนอเรชันร้อยละ 0.3 ตามลำดับ (ปี พ.ศ. 2566)

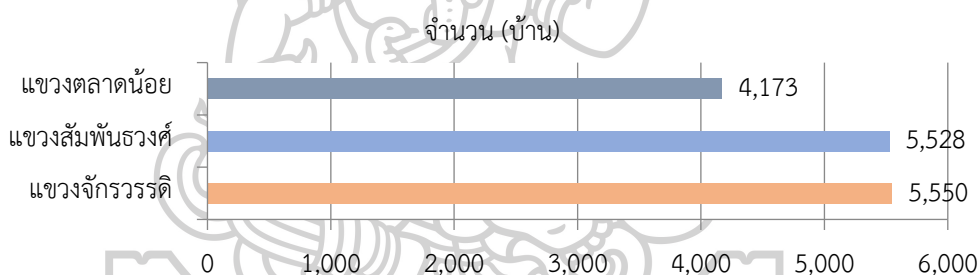

รูปที่ 147 สัดส่วนประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563 จำแนกตามชั่วรุ่น

แนวโน้มประชากรตามทะเบียนราษฎรในปี พ.ศ.2563 มีจำนวน 21,324 คน โดยมีสถิติประชากรตามทะเบียนราษฎรของเขตสัมพันธวงศ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ.2563 (วิกิพีเดีย, 2566a) ดังรูปที่ 20

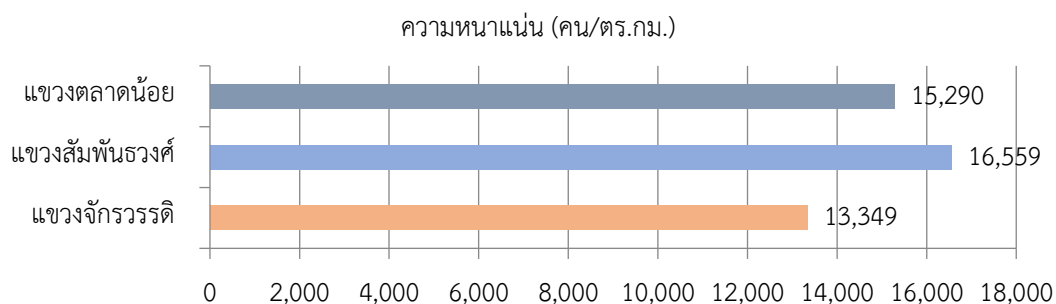

รูปที่ 148 สถิติประชากรตามทะเบียนราษฎร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 ถึง พ.ศ.2563

รูปที่ 149 จำนวนบ้านของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563

จำนวนบ้าน รวมทั้งหมด 15,251 บ้าน ประกอบด้วยแขวงจักรวรรดิ 5,550 คน แขวงสัมพันธวงศ์ 5,528 คน และแขวงตลาดน้อย 4,173 คน

รูปที่ 150 ความหนาแน่นประชากรของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563

ความหนาแน่นประชากร รวมเฉลี่ยทั้งหมด 15,059 คน/ตร.กม. ประกอบด้วยแขวงจักรวรรดิ 13,349 คน/ตร.กม. แขวงสัมพันธวงศ์ 16,559 คน/ตร.กม. และแขวงตลาดน้อย 15,290 คน/ตร.กม.

2. สภาพสังคม

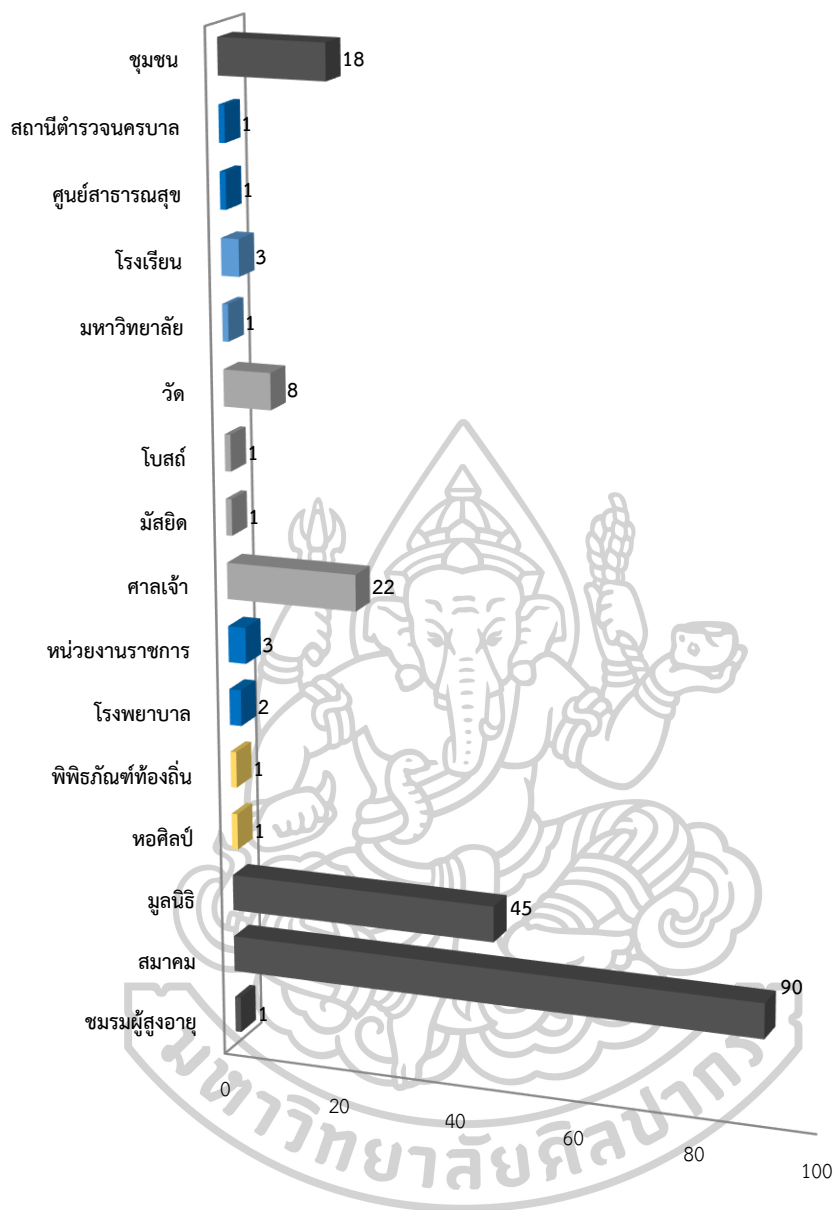
การรวมกลุ่มมีลักษณะ ได้แก่ องค์กรชุมชน กลุ่มอาชีพทางการค้า กลุ่มวัฒนธรรม และศาสนา และกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ซึ่งทั้งหมดจะไม่แยกกันชัดเจน บางกลุ่มเป็นกลุ่มซ้อนกัน และไม่ได้จำเพาะเจาะจงว่าจะเป็นผู้อยู่อาศัยในเขตสัมพันธวงศ์เท่านั้น ความสัมพันธ์ในชุมชนทั้งหมดประมาณ 30% จะรู้จักกันดีในละแวก (มากกว่า 20 หลัง) โดยมีสัญลักษณ์ของศูนย์รวมความเป็นไฮน่าทาว์นที่ยิ่งใหญ่และมีความหมายสื่อถึงการรวมกลุ่มทางสังคมของชุมชน คือ ชุมประตูละครพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา (กรุงเทพมหานคร, 2563)

รูปที่ 151 ชุมประตูละครพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา

3. ข้อมูลด้านสังคม

ข้อมูล ณ วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2561 มีชุมชน 18 แห่ง สถานีตำรวจนครบาล 1 แห่ง ศูนย์สาธารณสุข 1 แห่ง โรงเรียน 3 แห่ง มหาวิทยาลัย 1 แห่ง วัด 8 แห่ง โบสถ์ 1 แห่ง มัสยิด 1 แห่ง ศาลเจ้า 22 แห่ง หน่วยงานราชการ 3 แห่ง โรงพยาบาล 2 แห่ง พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น 1 แห่ง หอศิลป์ 1 แห่ง มูลนิธิ 45 แห่ง สมาคม 90 แห่ง และชมรมผู้สูงอายุ 1 แห่ง (กรุงเทพมหานคร, 2563)

จำนวน (แห่ง)

รูปที่ 152 ข้อมูลด้านสังคมของเขตสัมพันธวงศ์ในปี พ.ศ. 2563

กฎหมายการผังเมืองที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

พื้นที่เขตสัมพันธวงศ์อยู่ในแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภททำกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๖ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มุ่งหมายเพื่อกำหนดรูปแบบการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับ พร้อมทั้งบริหารจัดการผังเมืองให้มีรูปแบบการดำเนินการและการบริหารจัดการที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อการวางและจัดทำผังเมืองในแต่ละระดับให้สอดคล้องกัน วางกรอบและนโยบายการพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบทอย่างสมดุลและยั่งยืน และวางแนวทางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและโครงการพัฒนาภายใต้หน้าที่และอำนาจของตนให้สอดคล้องกับผังเมืองแต่ละระดับ

หมวด ๒ การวางและจัดทำผังเมือง

มาตรา ๘ ผังเมืองตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่

(๑) ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่

(๒) ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน แบ่งเป็นสองประเภท ได้แก่ (ก) ผังเมืองรวม และ (ข) ผังเมืองเฉพาะ

มาตรา ๙ การวางและจัดทำผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ตามมาตรา ๘ (๑) และผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามมาตรา ๘ (๒) ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมของประชาชน

หมวด ๔ ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ส่วนที่ ๑ ผังเมืองรวม

มาตรา ๒๒ ผังเมืองรวมประกอบด้วย

(๑) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม

(๒) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวม

(๓) แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ

(๔) รายการประกอบแผนผัง

(๕) ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติ

(๖) นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติ

มาตรา ๒๓ ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรมโยธาธิการและผังเมือง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรมโยธาธิการและผังเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันก็ได้

มาตรา ๒๔ การวางและจัดทำผังเมืองรวมในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมขึ้นคณะหนึ่ง

มาตรา ๒๕ การวางและจัดทำผังเมืองรวมจะต้องสอดคล้องกับผังนโยบายระดับภาค และผังนโยบายระดับจังหวัด

มาตรา ๓๓ ผังเมืองรวมให้ออกเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น และต้องมีสาระสำคัญตามมาตรา ๒๒

มาตรา ๓๗ ในเขตที่ใช้บังคับผังเมืองรวมแล้ว ห้ามบุคคลใดใช้ประโยชน์ที่ดินผิดไปจากที่ได้กำหนดไว้ในผังเมืองรวม หรือปฏิบัติการใด ๆ ซึ่งขัดกับข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรมนั้น

ส่วนที่ ๒ ผังเมืองเฉพาะ

มาตรา ๔๐ ผังเมืองเฉพาะประกอบด้วย

- (๑) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ
- (๒) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองเฉพาะ
- (๓) แผนผังที่สร้างขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ
- (๔) รายการและคำอธิบายประกอบแผนผัง
- (๕) ข้อกำหนดที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติ
- (๖) รายละเอียดที่ดินของเอกชนเพื่อใช้เป็นที่อุปถัมภ์
- (๗) รายละเอียดและแผนที่ระบุที่ดินของรัฐซึ่งจะนำมาใช้เพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง
- (๘) แผนที่ แผนผัง หรือรายละเอียดอื่น ๆ ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๑ ในท้องที่ที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ ห้ามบุคคลใดใช้ประโยชน์ที่ดินหรือแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงอสังหาริมทรัพย์ให้ผิดไปจากที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะหรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๐ ("พระราชบัญญัติ การผังเมือง พ.ศ. 2562," 2562)

2. กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖

พื้นที่เขตสัมพันธวงศ์อยู่ในแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภท พ.๓-๒๒ จึงมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๔. ที่ดินประเภท พ.๑ ถึง พ.๕ ที่กำหนดไว้เป็นสีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรมมีรายการ ดังต่อไปนี้

ที่ดินประเภท พ.๓-๒๒

ด้านเหนือ	จดถนนเจริญกรุง ฟากใต้
ด้านตะวันออก	จดคลองผดุงกรุงเกษม ฝั่งตะวันตก
ด้านใต้	จดแม่น้ำเจ้าพระยา ฝั่งเหนือ
ด้านตะวันตก	จดคลองรอบกรุง ฝั่งตะวันออก

รูปที่ 153 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖ (ขยายแผนผังที่ดินประเภท พ.๓-๒๒ บริเวณเขตสัมพันธวงศ์ และปรับปรุงวิธีการแสดงผลโดยผู้วิจัย)

หมวด ๒ แผนผังและข้อกำหนด

ส่วนที่ ๑ แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท

ข้อ ๗ แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทพร้อมด้วยข้อกำหนด

(๔) ที่ดินประเภท พ. ๑ ถึง พ. ๕ ที่กำหนดไว้เป็นสีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรมโดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้

(ค) ที่ดินประเภท พ. ๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์พาณิชยกรรมของเมือง เพื่อรองรับการประกอบกิจกรรมทางธุรกิจ การค้า การบริการ และนันทนาการที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป จำแนกเป็นบริเวณ พ. ๓-๑ ถึง พ. ๓-๔๓

ข้อ ๒๐ ที่ดินประเภท พ. ๓ เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์พาณิชยกรรมของเมือง เพื่อรองรับการประกอบกิจกรรมทางธุรกิจ การค้า การบริการ และนันทนาการที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งที่ดินประเภทนี้ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด หรือห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดแต่ให้ใช้ได้โดยมีข้อยกเว้น ตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียด

การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทนี้ที่ไม่ใช่เพื่อการอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวและ
บ้านแฝดให้เป็นไปดังต่อไปนี้

(๑) มีอัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อพื้นที่ดินไม่เกิน ๗ : ๑

(๒) มีอัตราส่วนของที่ว่างต่อพื้นที่อาคารรวมไม่น้อยกว่าร้อยละจุดห้า ("กฎกระทรวง
ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖," 2556)

ภาคผนวก ค

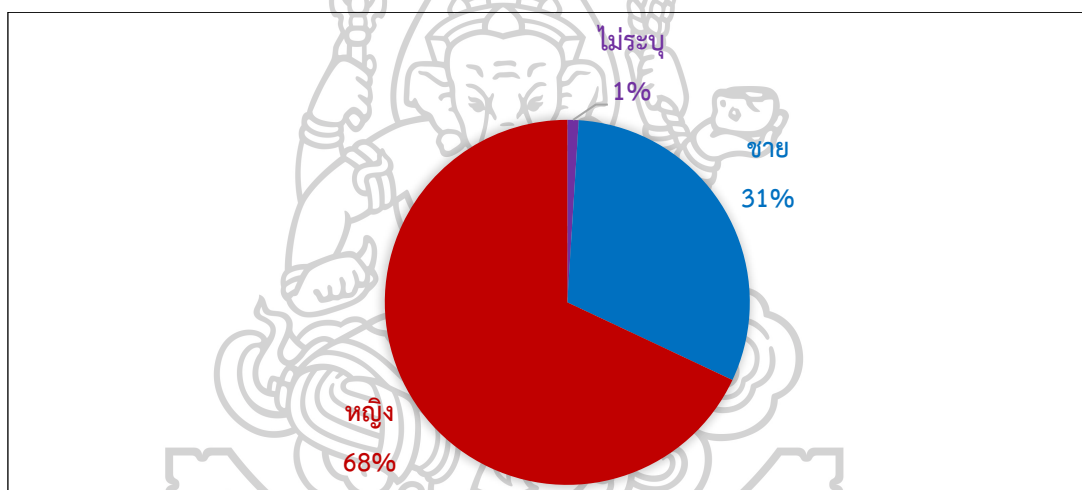
ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น

ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น

พบข้อมูลคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ การใช้ประโยชน์ อັตลักษณ์ของพื้นที่ การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว และพฤติกรรมของผู้คน มีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

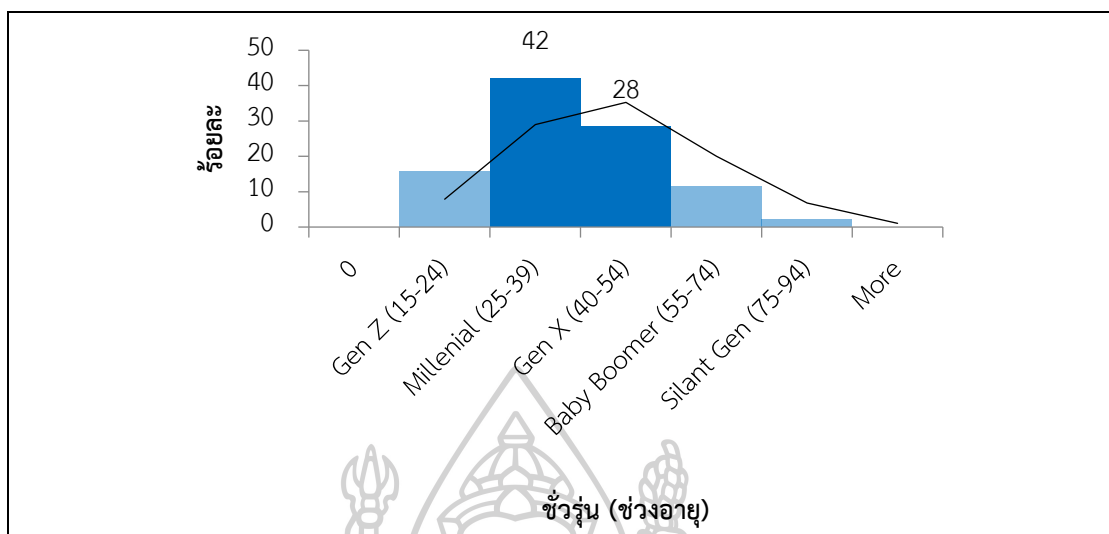
1. เพศ

รูปที่ 154 สัดส่วนร้อยละของเพศ

อาสาสมัครทั้งหมด 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 68 คน เป็นเพศชาย 31 คน ไม่ระบุเพศ 1 คน

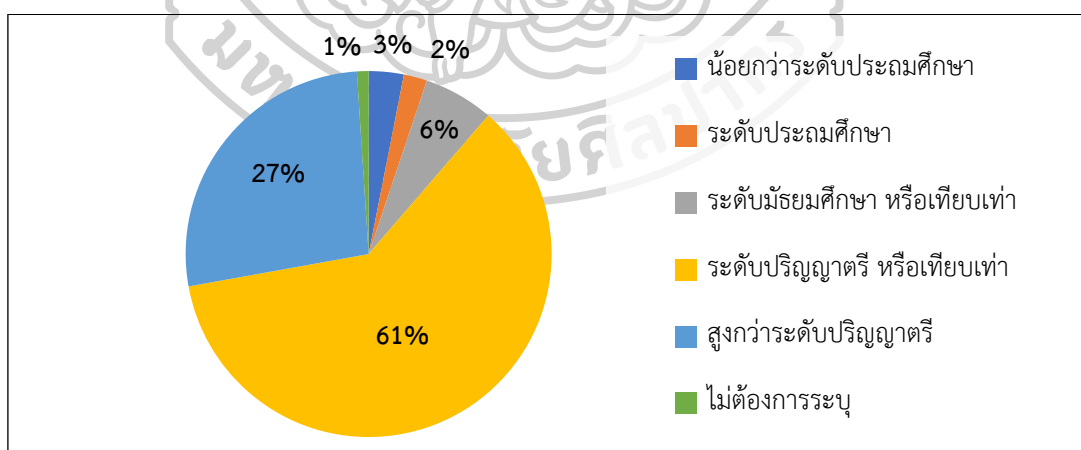
2. อายุ

รูปที่ 155 สัดส่วนร้อยละของช่วงอายุ

อาสาสมัครส่วนมากที่มาเดินเท้ามีอายุ 25-52 ปี มีอายุเฉลี่ย 38 ปี คนส่วนใหญ่อายุ 41 ปี โดยอยู่ในชั่วรุ่นมิลเลนเนียล หรือ เจเนอเรชันวาย (Millennial หรือ Generation Y) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2524 ถึง ปี พ.ศ. 2539 (อายุ 25-39 ปี) ร้อยละ 42 และเจเนอเรชันเอกซ์ (Generation X) ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2504 ถึง ปี พ.ศ. 2524 (อายุ 40-54 ปี) ร้อยละ 28

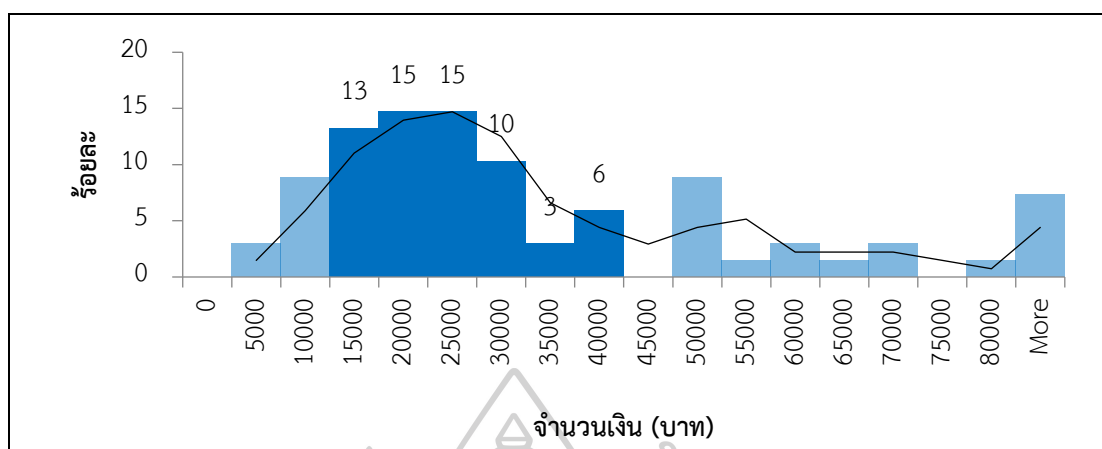
3. ระดับการศึกษา

รูปที่ 156 สัดส่วนร้อยละของระดับการศึกษาสูงสุด

อาสาสมัครส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ร้อยละ 61 และสูงกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 27

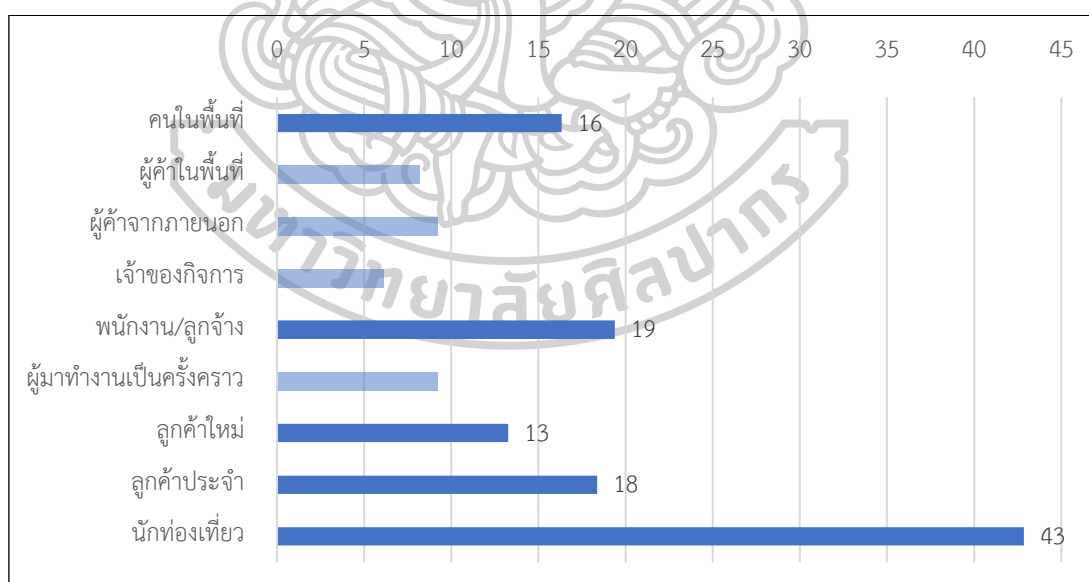
4. รายได้ต่อเดือน

รูปที่ 157 สัดส่วนร้อยละของช่วงระดับรายได้ต่อเดือน

อาสาสมัครส่วนใหญ่มีรายได้รายเดือนอยู่ในช่วง 12,000 บาท ถึง 47,000 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้ 20,000 บาท ร้อยละ 15 และ 25,000 บาท ร้อยละ 15 โดยมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 3 และมีรายได้สูงกว่า 80,000 บาท ร้อยละ 7

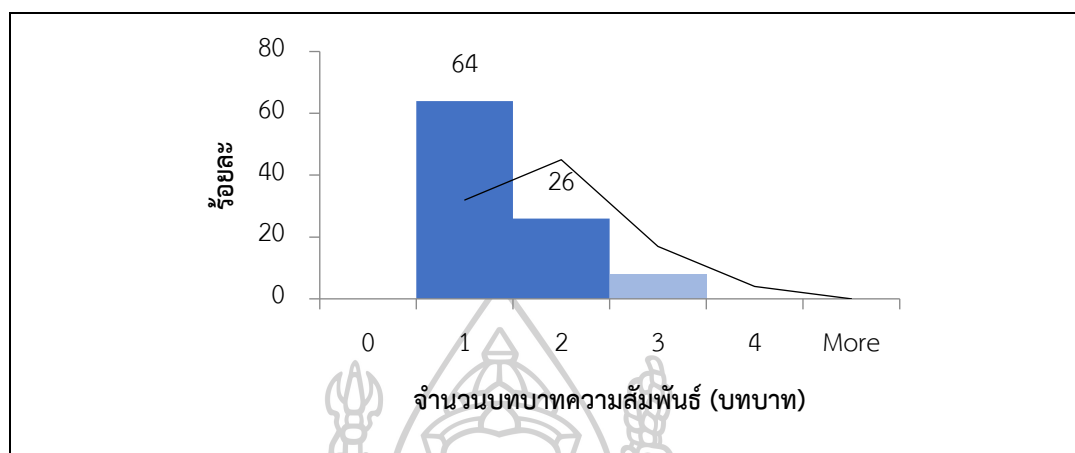
5. บทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่

รูปที่ 158 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดเมื่อจัดกลุ่มไว้ในแต่ละบทบาทความสัมพันธ์

อาสาสมัครส่วนมากมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ใน 1-2 บทบาท ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์เพียงบทบาทเดียว โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดเมื่อจัดกลุ่มไว้ในแต่ละบทบาทความสัมพันธ์มีสัดส่วน

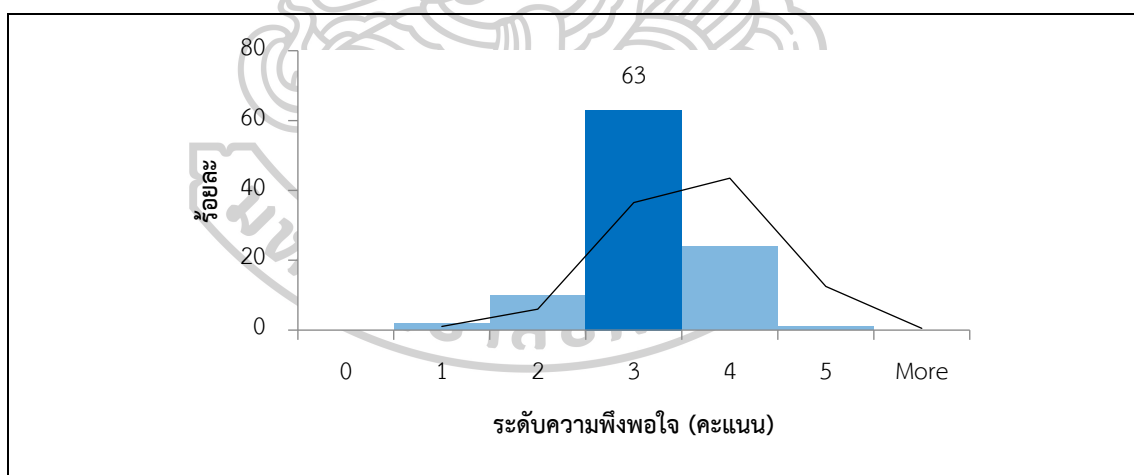
ร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 5 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ นักท่องเที่ยวร้อยละ 43 และพนักงาน/ลูกจ้าง ร้อยละ 19 ลูกค้าประจำร้อยละ 18 คนในพื้นที่ร้อยละ 16 และลูกค้าใหม่ร้อยละ 13 ตามลำดับ

รูปที่ 159 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องบทบาทความสัมพันธ์ต่อพื้นที่

กลุ่มตัวอย่าง : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ

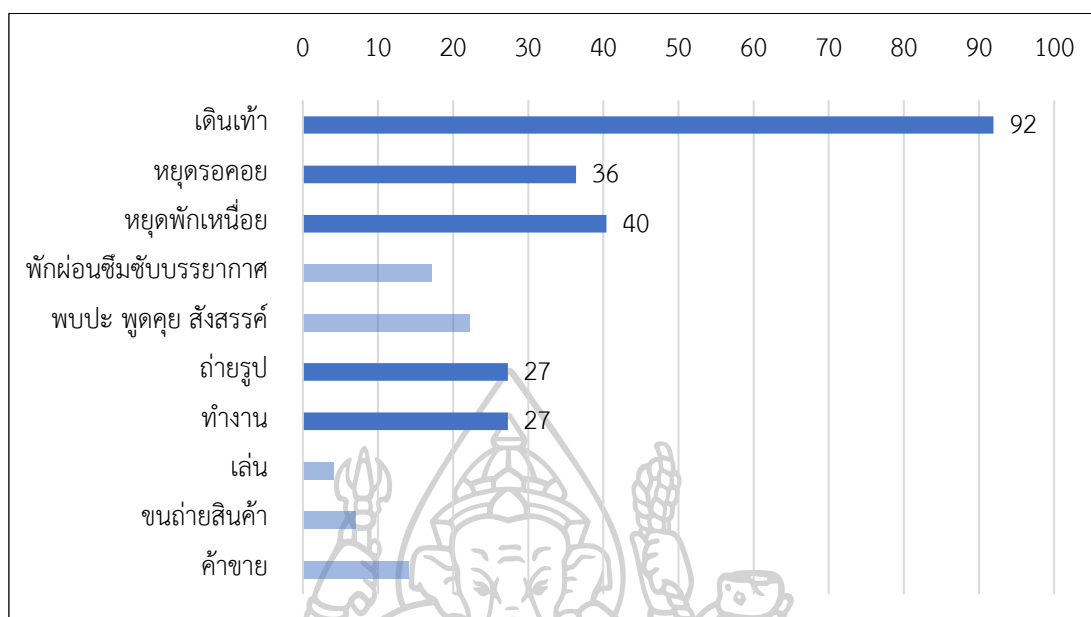
1. ความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมรอบตัว

รูปที่ 160 สัดส่วนร้อยละของระดับความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมริมทาง

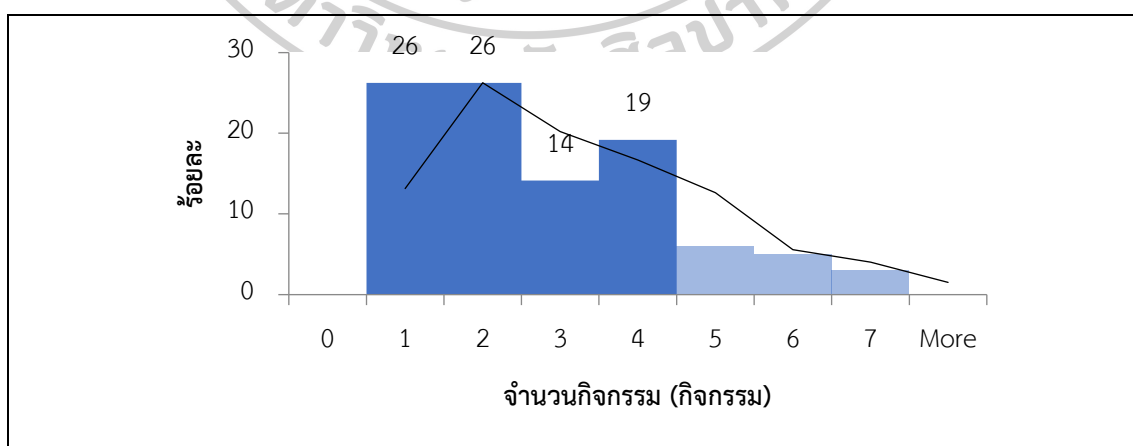
ผู้คนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมริมทางในระดับปานกลาง

2. กิจกรรมการใช้งานที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ริมทาง

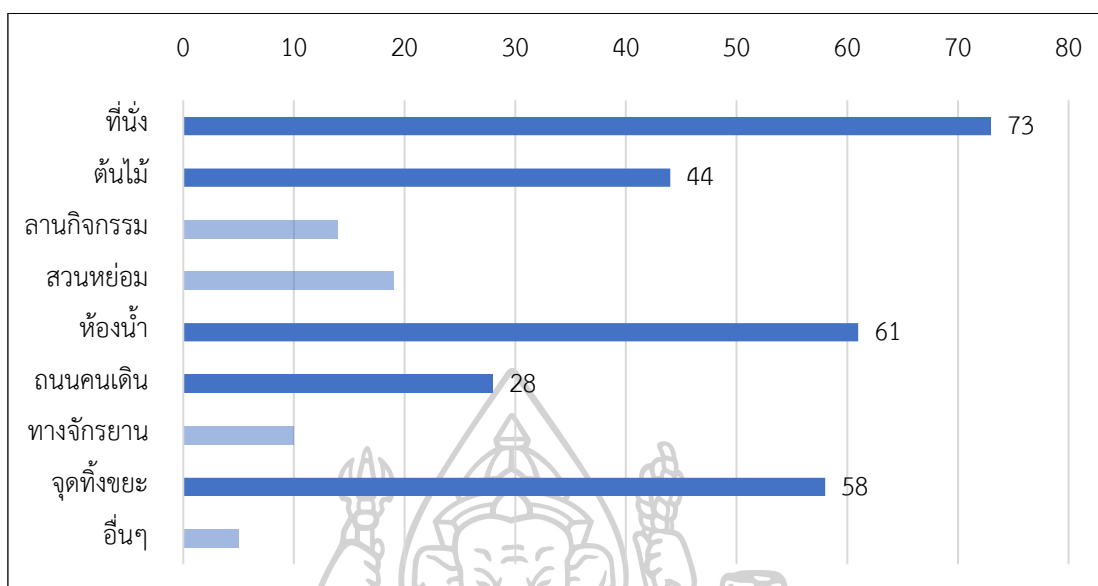
รูปที่ 161 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ใช้งานพื้นที่ริมทางในแต่ละกิจกรรม

อาสาสมัครส่วนมากทำกิจกรรมบนพื้นที่ริมทางบริเวณได้ 1-4 กิจกรรม ส่วนใหญ่ทำ 1 หรือ 2 กิจกรรมร้อยละ 26 โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่ใช้งานพื้นที่ริมทางในแต่ละกิจกรรมมี สัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 4 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ เดินเท้าร้อยละ 92 หยุดพักเหนื่อยร้อยละ 40 หยุดรอคอยร้อยละ 36 และถ่ายรูปหรือทำงานร้อยละ 27 ตามลำดับ

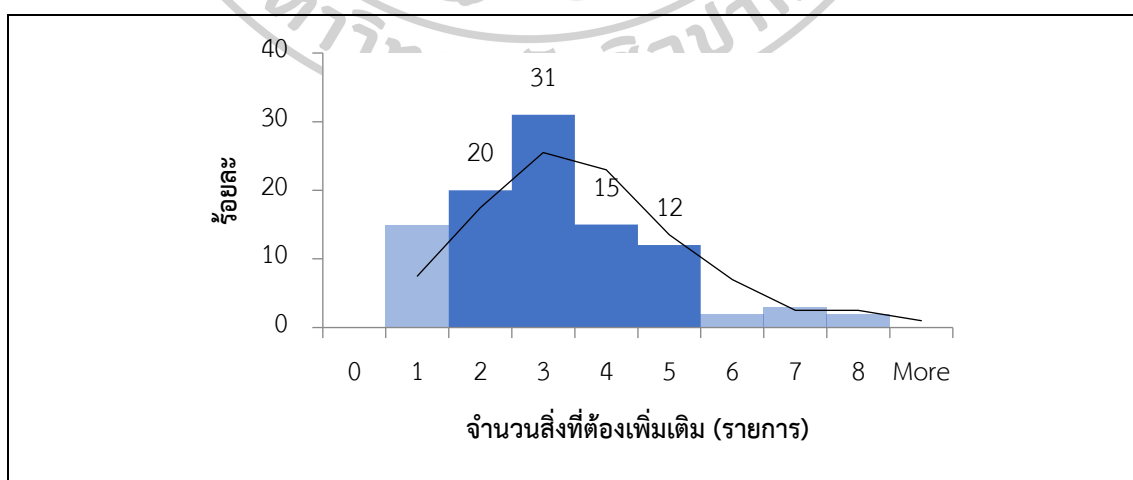
รูปที่ 162 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องกิจกรรมที่ใช้งานพื้นที่ริมทางจากคำตอบ

3. สิ่งที่ต้องการให้เพิ่มเติมพื้นที่บริเวณพื้นที่ศึกษา

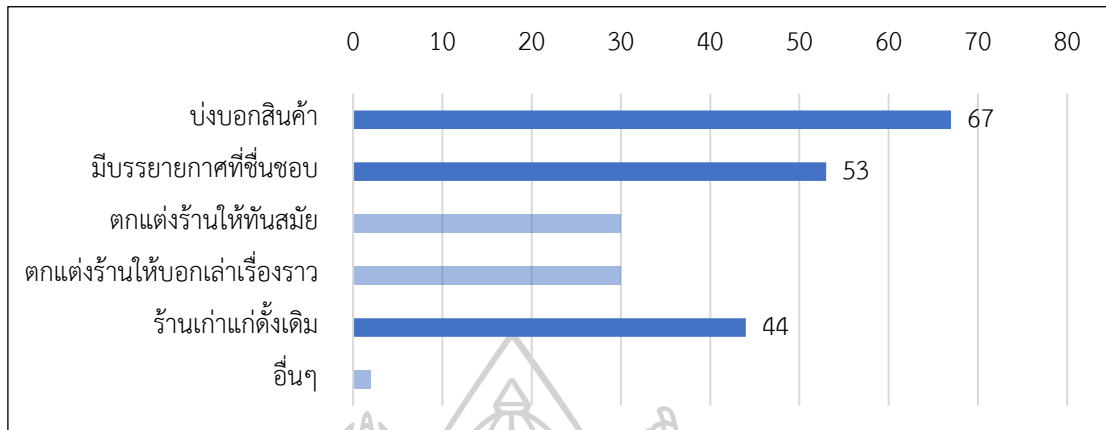
รูปที่ 163 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ต้องการเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละรายการ

ผู้เข้าร่วมวิจัยส่วนมากต้องการเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวก 2-5 รายการ ส่วนใหญ่ต้องการให้เพิ่มเติม 3 รายการ โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่ต้องการเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละรายการมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 5 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ที่นั่ง ร้อยละ 73 ห้องน้ำร้อยละ 61 จุดทิ้งขยะร้อยละ 58 ต้นไม้ร้อยละ 44 และถนนคนเดินร้อยละ 28 ตามลำดับ

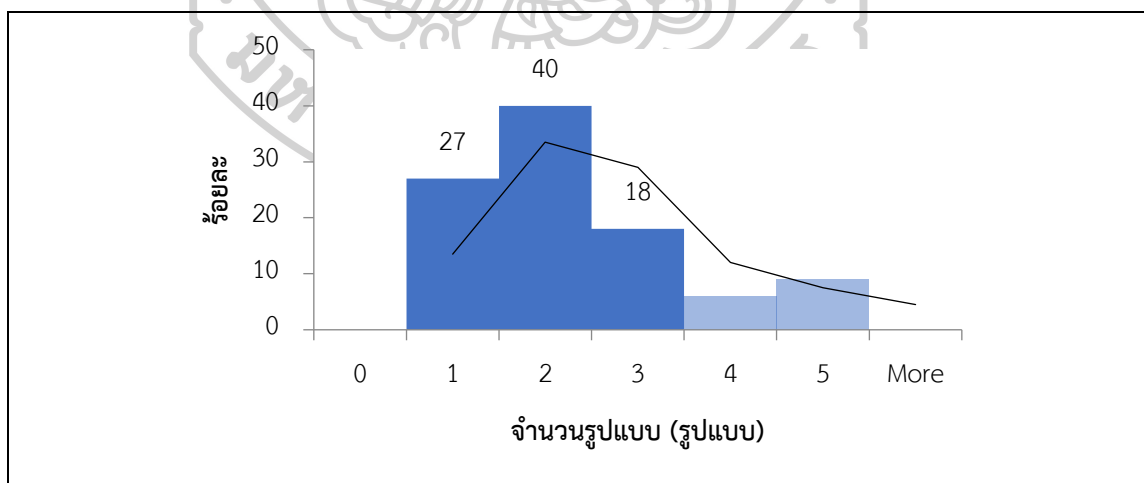
รูปที่ 164 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องสิ่งที่ต้องเพิ่มเติมในบริเวณพื้นที่ศึกษา

4. ความสนใจที่มีต่อรูปแบบหน้าร้าน

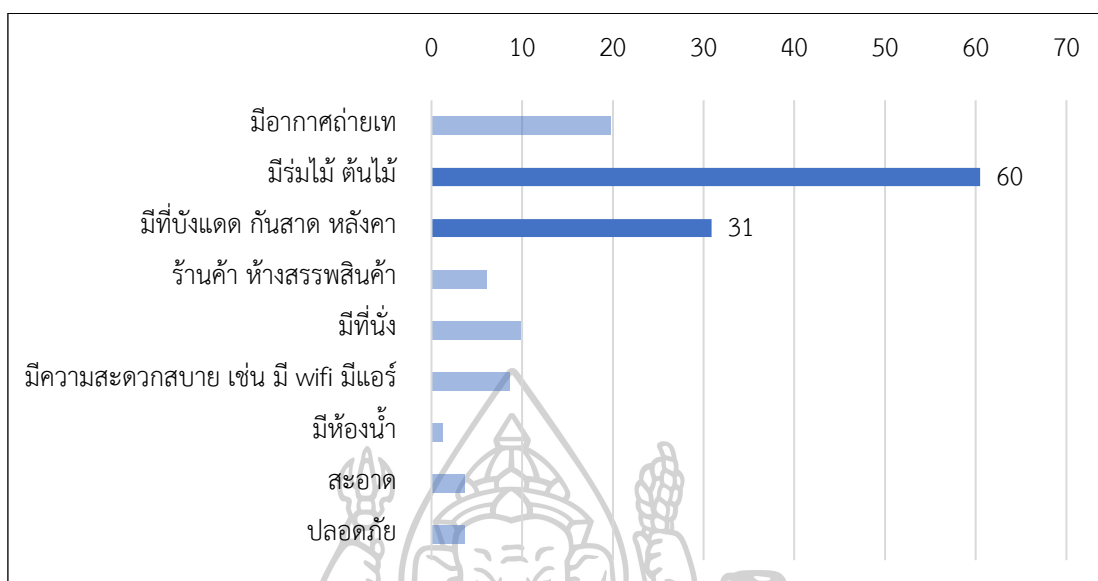
รูปที่ 165 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่สนใจรูปแบบหน้าร้านในแต่ละรูปแบบ

อาสาสมัครส่วนมากมีรูปแบบหน้าร้านที่สนใจเป็นพิเศษ 1-3 รูปแบบ ส่วนใหญ่สนใจ 2 รูปแบบ โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่สนใจรูปแบบหน้าร้านในแต่ละรูปแบบมีสัดส่วนร้อยละ เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ บ่งบอกสินค้าที่ขาย มองเห็นสินค้าได้ทุก อย่าง เลือกลงได้ง่ายด้วยตัวเองร้อยละ 67 มีบรรยากาศที่ชื่นชอบและรู้สึกสะดวกสบายร้อยละ 53 และ ร้านเก่าแก่ดั้งเดิมร้อยละ 44 ตามลำดับ

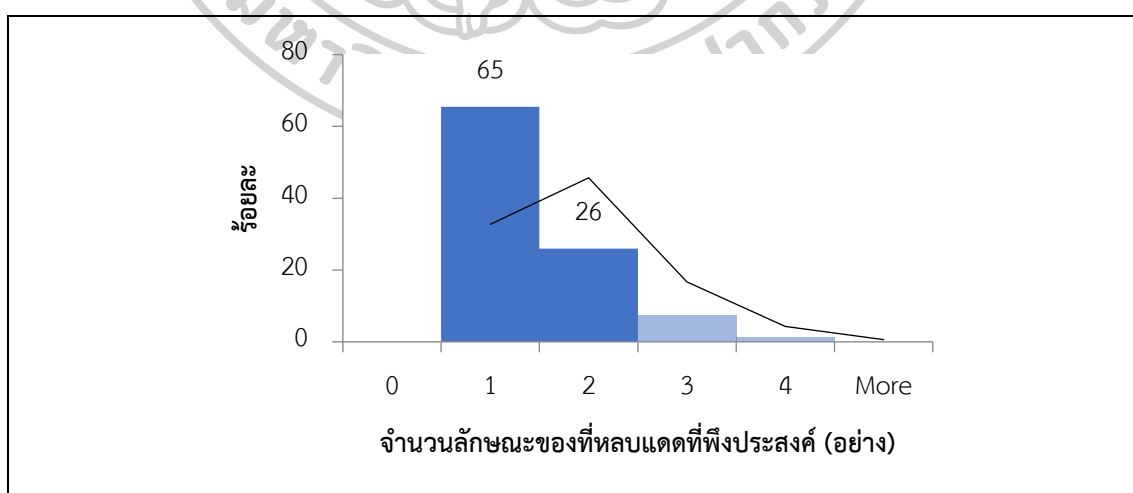
รูปที่ 166 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องรูปแบบหน้าร้านที่ให้ความสนใจเป็นพิเศษ

5. ลักษณะของที่หลบแดดที่พึงประสงค์

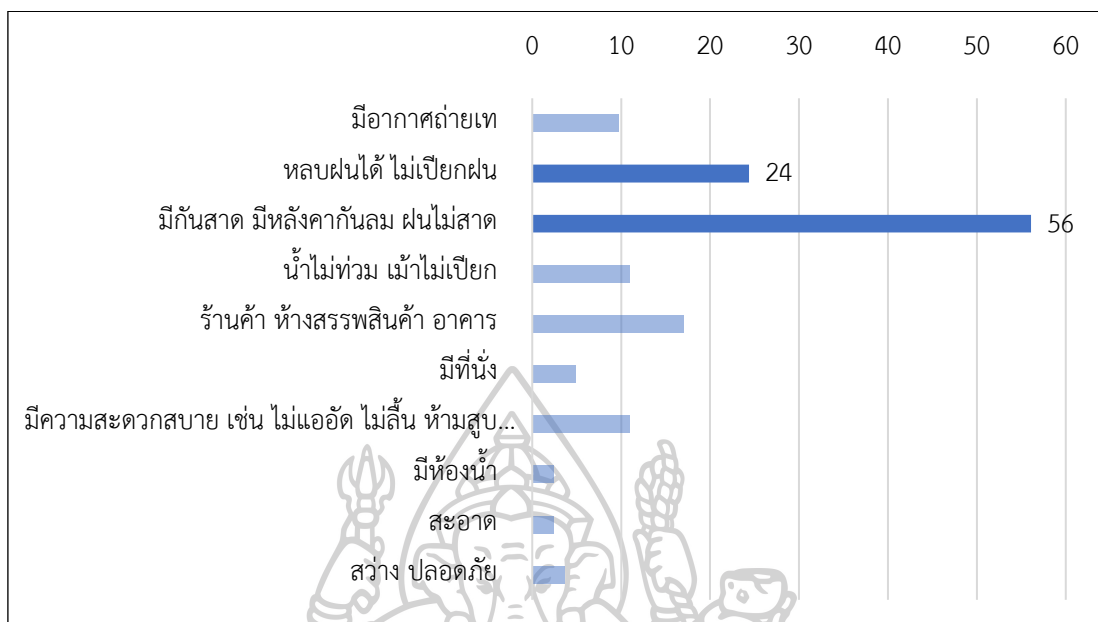
รูปที่ 167 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ให้ลักษณะของที่หลบแดดที่พึงประสงค์ในแต่ละรายการ

อาสาสมัครส่วนมากมีลักษณะของที่หลบแดดที่พึงประสงค์ 1-2 รายการ ส่วนใหญ่มีความต้องการ 1 รายการ โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่มีลักษณะของที่หลบแดดที่พึงประสงค์ในแต่ละรายการมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 2 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ มีต้นไม้ มีร่มไม้ร้อยละ 60 และมีกันสาดหรือหลังคาที่บังแดดร้อยละ 44 ตามลำดับ

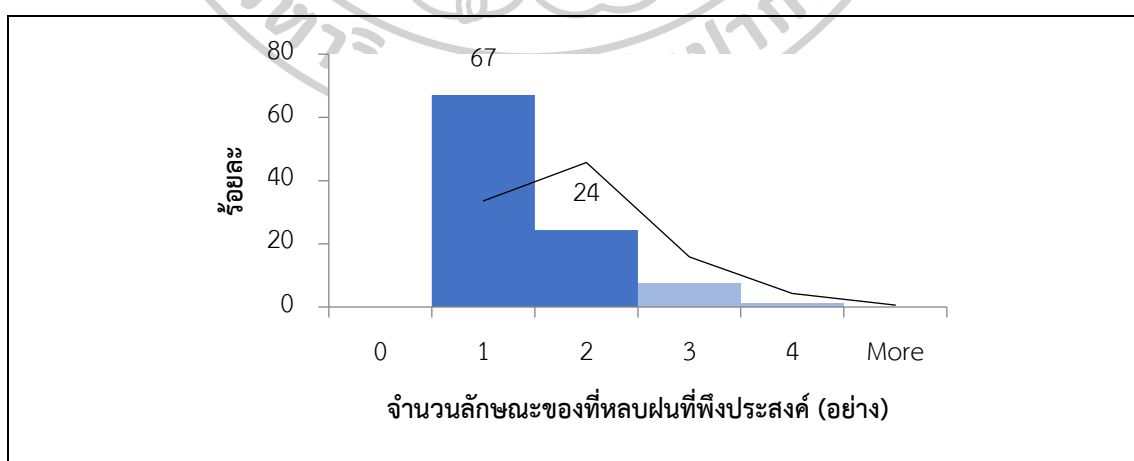
รูปที่ 168 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องคุณลักษณะของที่หลบแดดที่พึงประสงค์

6. ลักษณะของทีหลบฝนที่พึงประสงค์

รูปที่ 169 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ให้ลักษณะของทีหลบฝนที่พึงประสงค์ในแต่ละรายการ

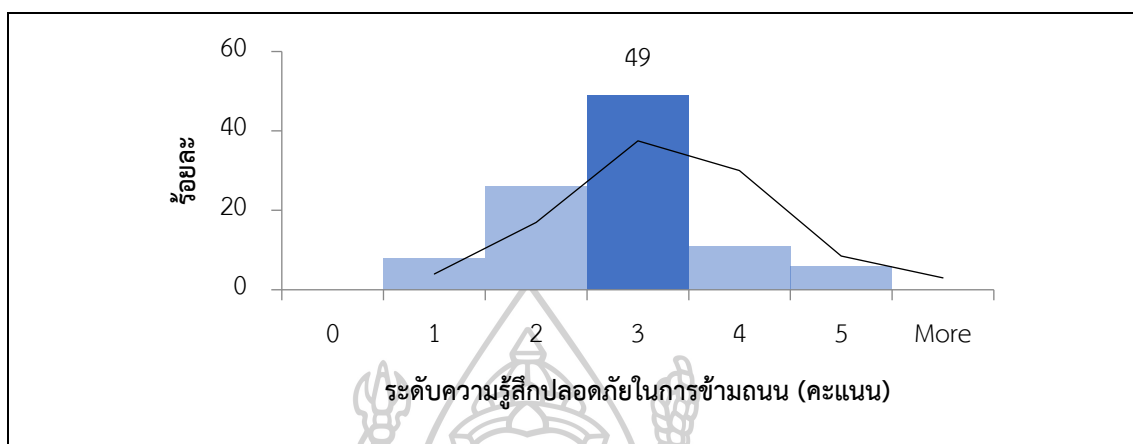
อาสาสมัครส่วนมากมีลักษณะของทีหลบฝนที่พึงประสงค์ 1-2 อย่าง ส่วนใหญ่สนใจ 1 อย่าง โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่มีลักษณะของทีหลบฝนที่พึงประสงค์ในแต่ละอย่างมีสัดส่วนร้อยละ เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 2 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ฝนไม่สาดมีกันสาดหรือหลังคาร้อยละ 56 และทลบฝนได้ไม่เปียกฝนร้อยละ 24 ตามลำดับ

รูปที่ 170 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องคุณลักษณะของทีหลบฝนที่พึงประสงค์

กลุ่มตัวอย่าง : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัย

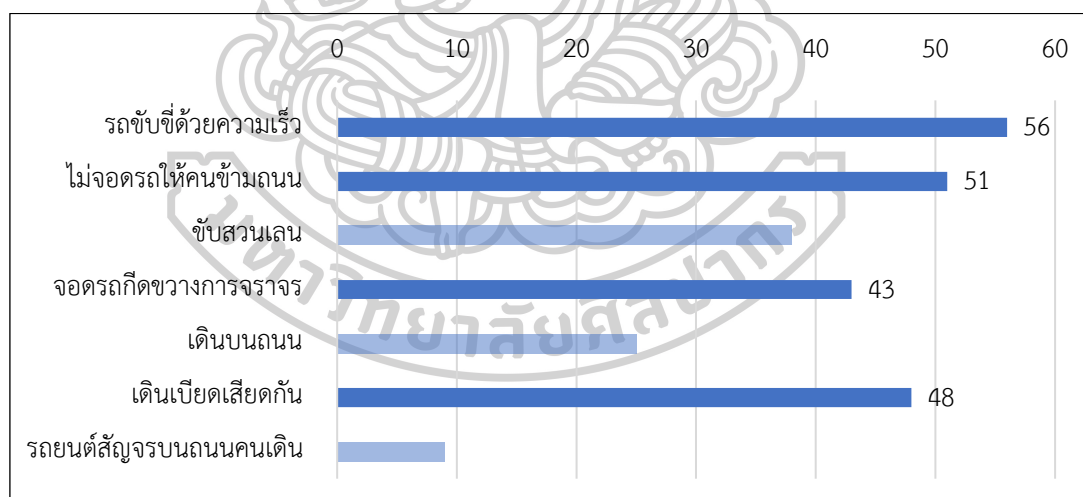
1. ความรู้สึกปลอดภัยในการข้ามถนนในพื้นที่บริเวณนี้

รูปที่ 171 สัดส่วนร้อยละของระดับความรู้สึกปลอดภัย

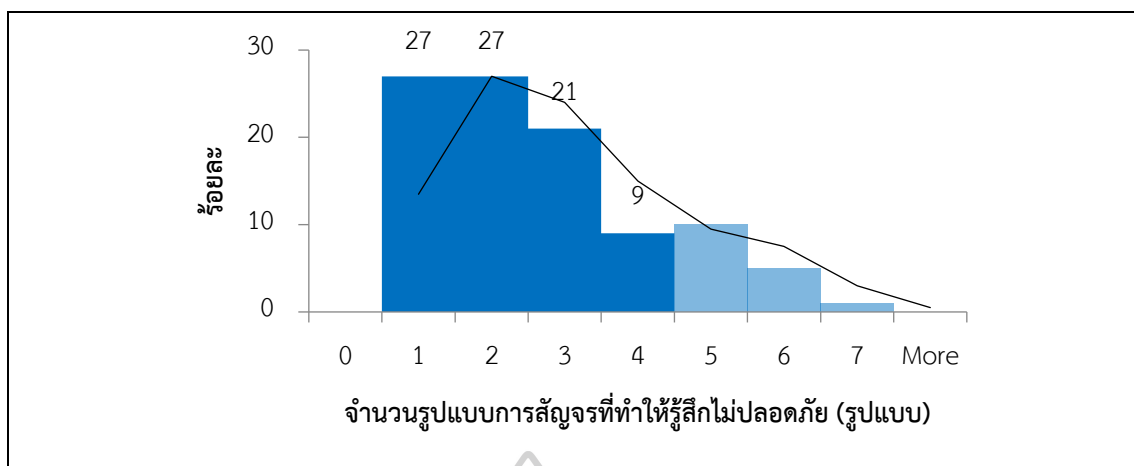
อาสาสมัครส่วนใหญ่รู้สึกปลอดภัยเมื่อข้ามถนนในระดับปานกลาง

2. รูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย

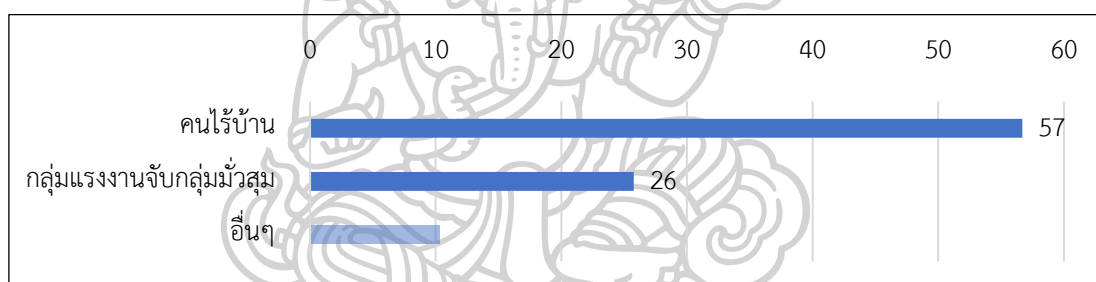
รูปที่ 172 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่พบเห็นการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยแต่ละรูปแบบ

อาสาสมัครส่วนมากพบเห็นการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย 1-4 รูปแบบส่วนใหญ่ พบ 2 รูปแบบ โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่พบเห็นการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยแต่ละรูปแบบมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 4 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ รถขับด้วยความเร็วร้อยละ 56 ไม่จอดรถให้คนข้ามถนนร้อยละ 51 เดินเบียดเสียดกันร้อยละ 48 และ ขับสวนเลนร้อยละ 38 ตามลำดับ

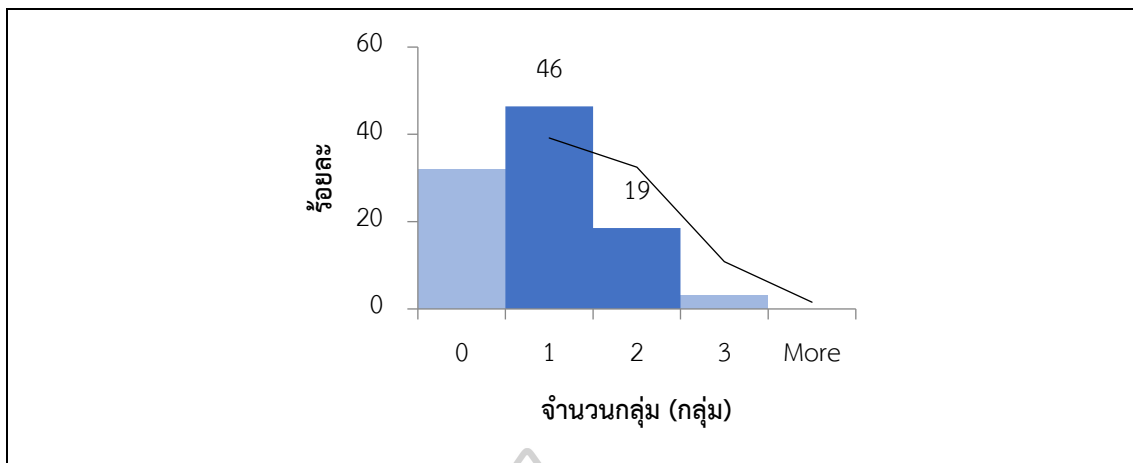
รูปที่ 173 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องรูปแบบการสัญจรที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย

3. กลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย

รูปที่ 174 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่พบเห็นกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยแต่ละกลุ่ม

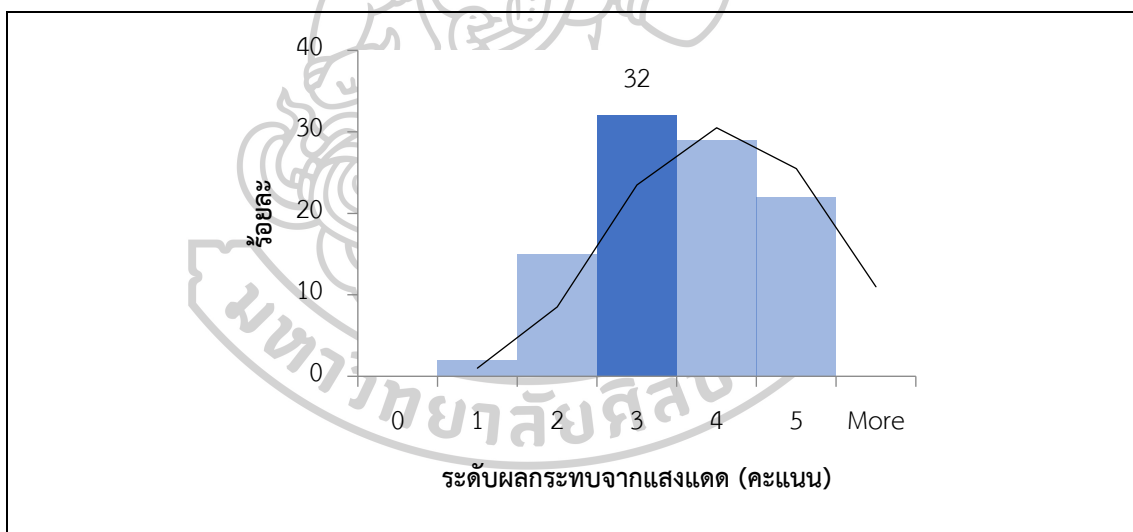
อาสาสมัครส่วนมากพบเห็นกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย 1-2 กลุ่ม ส่วนใหญ่พบหนึ่งกลุ่ม โดยเมื่อพิจารณาคนทั้งหมดที่พบเห็นกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยแต่ละกลุ่มมีสัดส่วนร้อยละ เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 2 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ คนไร้บ้านร้อยละ 57 และกลุ่มแรงงานจับกลุ่มมั่วสุมร้อยละ 26 อย่างไรก็ตามมีคนที่ไม่พบกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยร้อยละ 32 ตามลำดับ

รูปที่ 175 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องกลุ่มคนที่ทำให้รู้สึกไม่เบื่อหน่าย

กลุ่มตัวอย่าง : ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและมลภาวะ

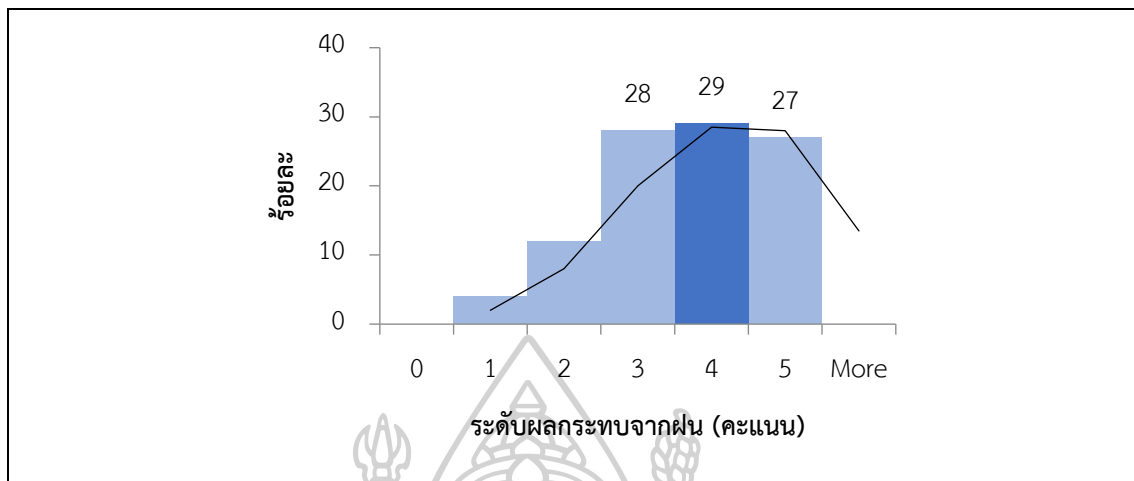
1. ผลกระทบจากแสงแดด

รูปที่ 176 สัดส่วนร้อยละของระดับผลกระทบจากแสงแดด

การเดินทางของอาสาสมัครส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากแสงแดดในระดับปานกลาง

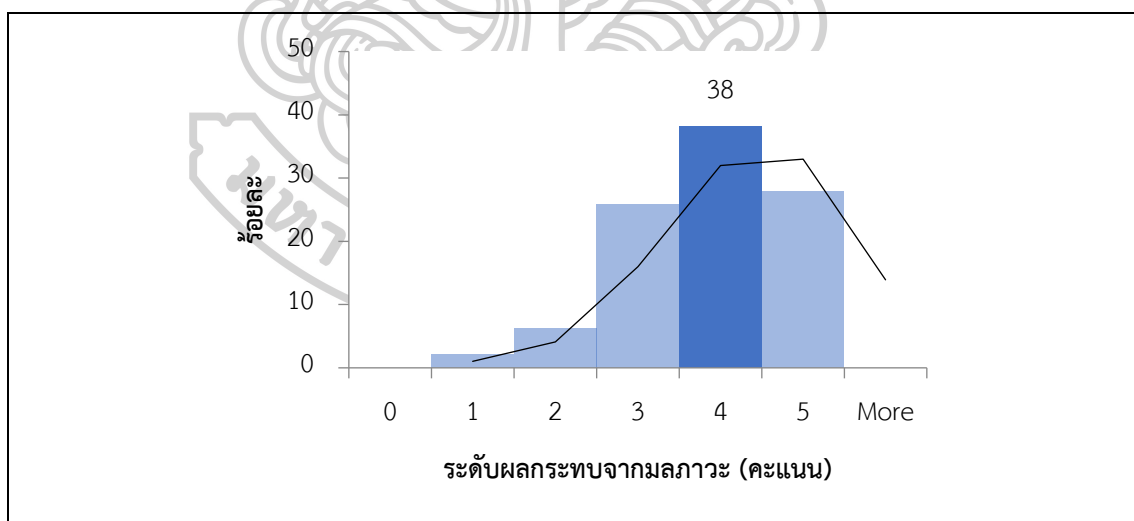
2. ผลกระทบจากฝนตก

รูปที่ 177 สัดส่วนร้อยละของระดับผลกระทบจากฝน

การเดินเท้าของอาสาสมัครส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากฝนตกในระดับมาก

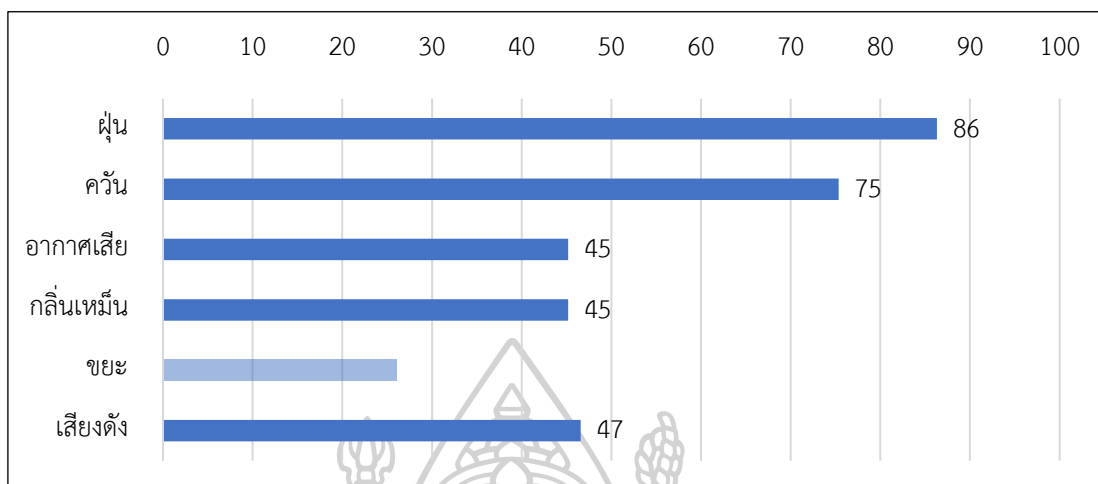
3. ผลกระทบจากมลภาวะ (คะแนน)

รูปที่ 178 สัดส่วนร้อยละของระดับผลกระทบจากมลภาวะ

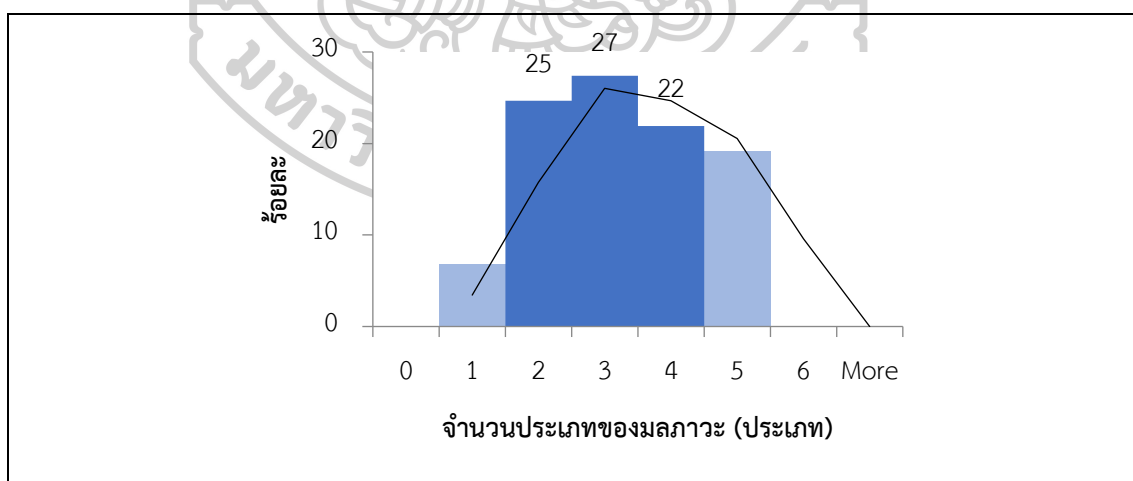
การเดินเท้าของผู้คนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากมลภาวะในระดับมาก

4. มลภาวะที่ผู้คนสัมผัสรับรู้ได้ในพื้นที่

รูปที่ 179 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้สัมผัสกับมลภาวะแต่ละประเภท

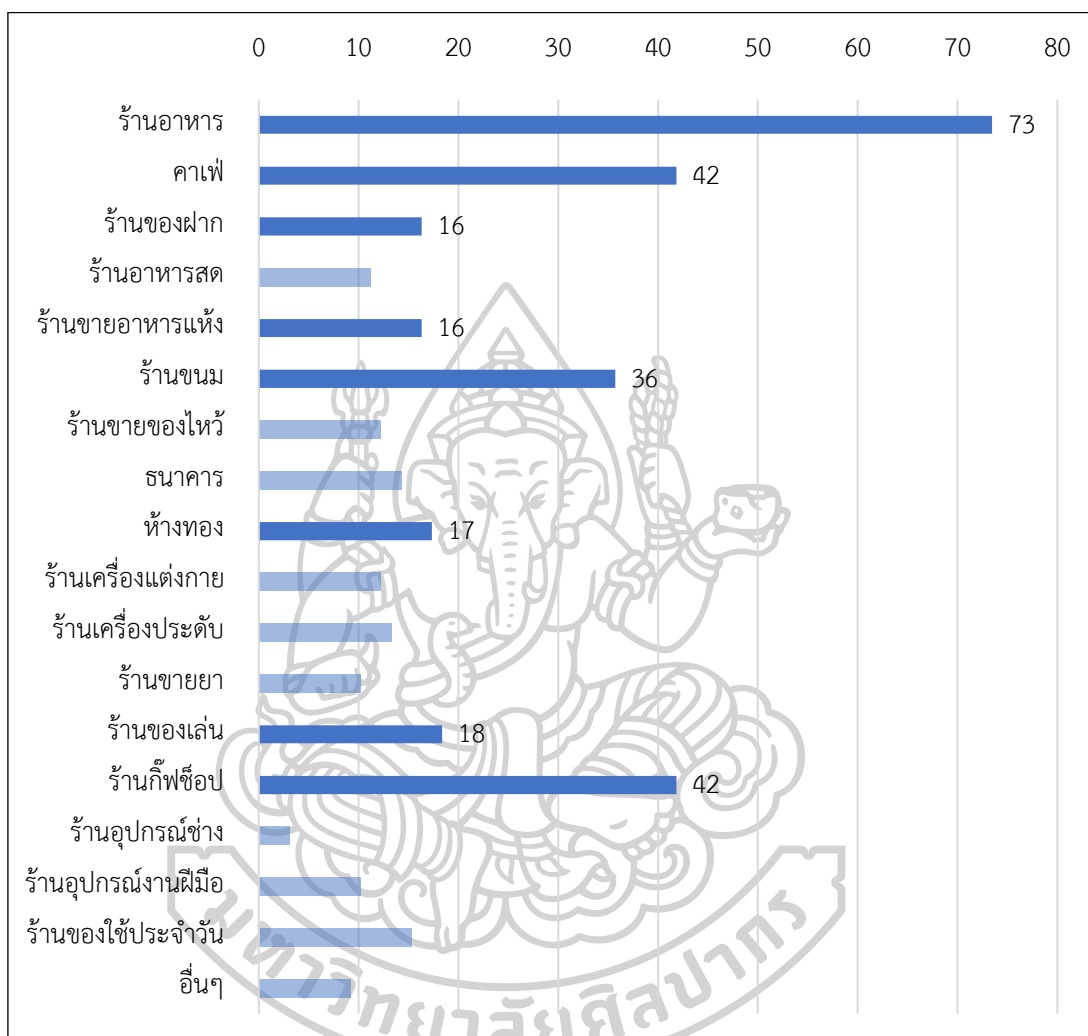
อาสาสมัครส่วนมากต้องสัมผัสกับมลภาวะในพื้นที่ 2-4 ประเภท ส่วนมากต้องสัมผัส 3 ประเภท โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่ได้สัมผัสกับมลภาวะแต่ละประเภทมีสัดส่วนร้อยละ เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 4 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ฝุ่นร้อยละ 86 ควันร้อยละ 75 เสียงดังร้อยละ 47 และอากาศเสียหรือกลิ่นเหม็นร้อยละ 15 ตามลำดับ

รูปที่ 180 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องประเภทของมลภาวะที่ได้สัมผัส

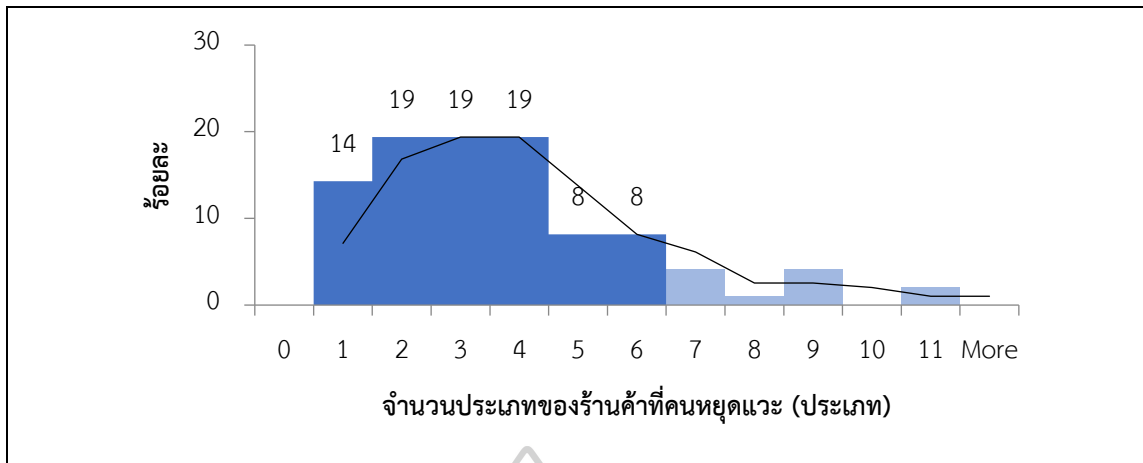
กลุ่มตัวอย่าง : การใช้ประโยชน์

1. ความหลากหลายของประเภทร้านค้าที่ผู้สนใจ (ประเภท)

รูปที่ 181 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่หยุดแวะร้านค้าแต่ละประเภท

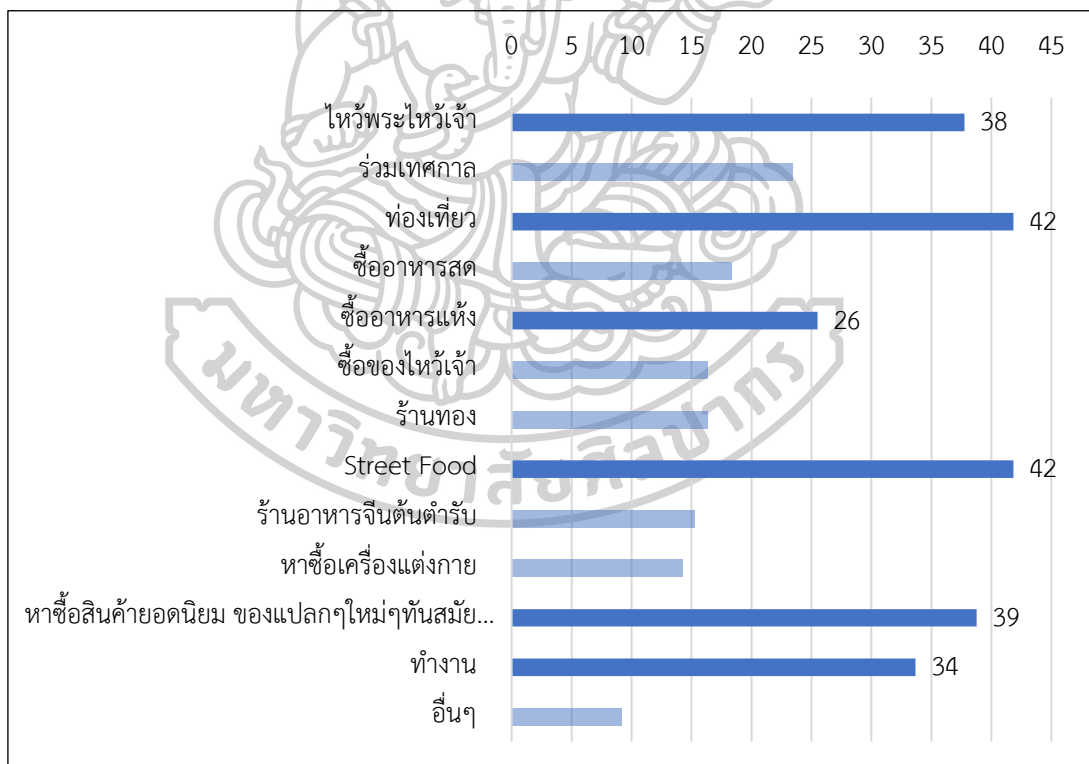
อาสาสมัครส่วนมากหยุดแวะร้านค้า 1-6 ประเภท ส่วนใหญ่หยุดแวะร้านค้า 2 ประเภท โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดร้านค้าแต่ละประเภทที่คนหยุดแวะมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 8 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ร้านอาหารร้อยละ 73 คาเฟ่หรือร้านกีฬาสีร้อยละ 42 ร้านขนมร้อยละ 36 ร้านของเล่นร้อยละ 18 ห้างทองร้อยละ 17 และร้านขายอาหารแห้งหรือร้านของฝากร้อยละ 16 ตามลำดับ

รูปที่ 182 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องประเภทของร้านค้าที่คนหยุดแวะ

กลุ่มตัวอย่าง : อุตสาหกรรมของพื้นที่

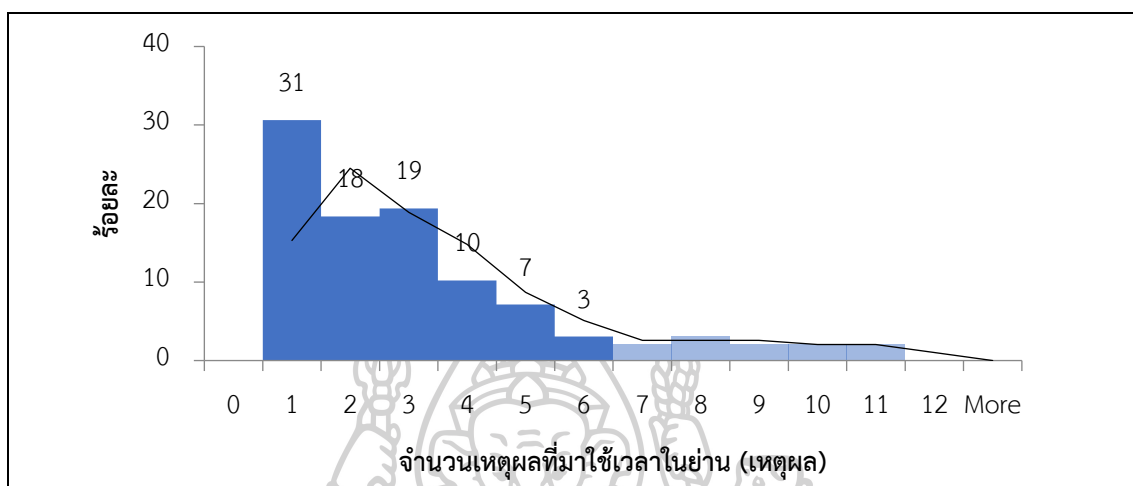
1. เหตุผลที่ทำให้ผู้คนเลือกมาใช้เวลาในย่านนี้ต่อวัน

รูปที่ 183 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ให้เหตุผลในการเลือกเดินทางมาใช้เวลาอยู่ในย่านในแต่ละเหตุผล

อาสาสมัครส่วนมากให้เหตุผลในการเลือกเดินทางมาใช้เวลาอยู่ในย่าน 1-6 เหตุผล ส่วนใหญ่ให้เหตุผลเดียว โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่ให้เหตุผลในการเลือกเดินทางมาใช้เวลาอยู่ในย่านในแต่ละเหตุผลมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 6 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่

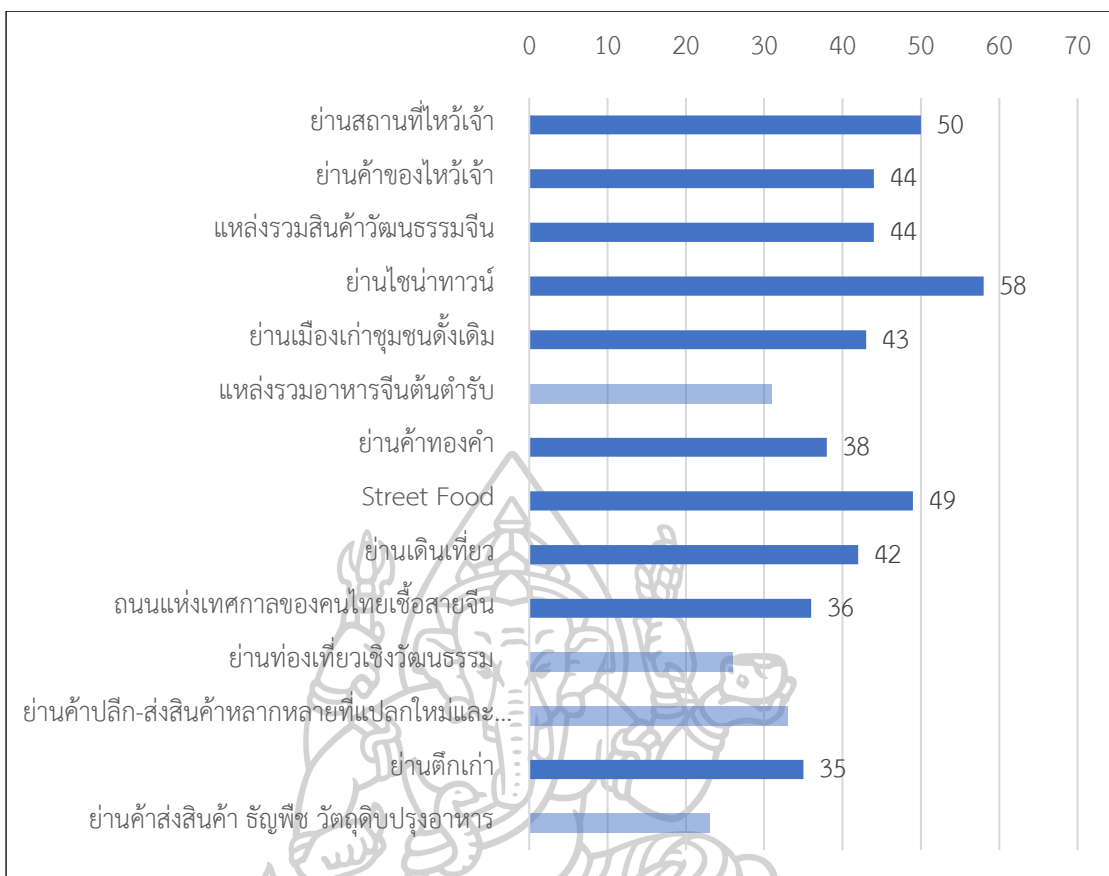
ท่องเที่ยวหรืออาหารริมทาง (Street Food) ร้อยละ 42 หาซื้อสินค้ายอดนิยม ของแปลก ๆ ใหม่ ๆ ทันสมัย หรือของขวัญร้อยละ 39 ไหว้พระไหว้เจ้าร้อยละ 38 ทำงานร้อยละ 34 และซื้ออาหารแห้ง ร้อยละ 26 ตามลำดับ

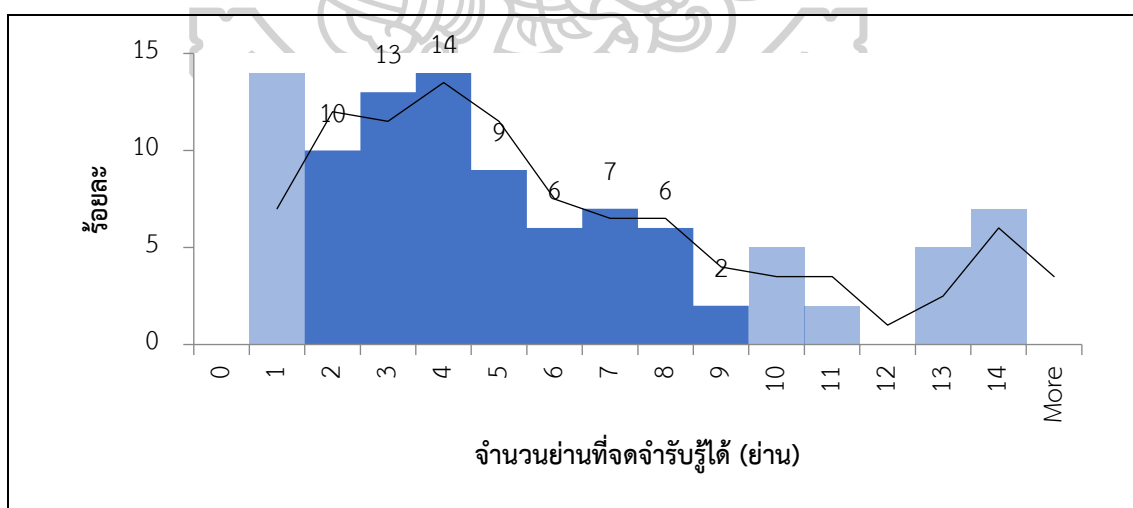
รูปที่ 184 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องเหตุผลที่มาใช้เวลานิยานนี้ต่อวัน

2. ยานในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้

อาสาสมัครส่วนมากรับรู้ถึงยานได้ 2-9 ยาน ส่วนใหญ่รับรู้ได้ 4 ยาน โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่มีการรับรู้ต่อยานในแต่ละการรับรู้ถึงยานมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 10 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ยานไซนาทาวนร้อยละ 58 ยานสถานที่ไหว้เจ้าร้อยละ 50 ยานอาหารริมทาง (Street Food) ร้อยละ 49 ยานค้าของไหว้เจ้าหรือแหล่งรวมสินค้าวัฒนธรรมจีน ร้อยละ 44 ยานเมืองเก่าชุมชนดั้งเดิมร้อยละ 38 ถนนแห่งเทศกาลของคนไทยเชื้อสายจีนร้อยละ 36 และยานตึกเก่าร้อยละ 35 ตามลำดับ

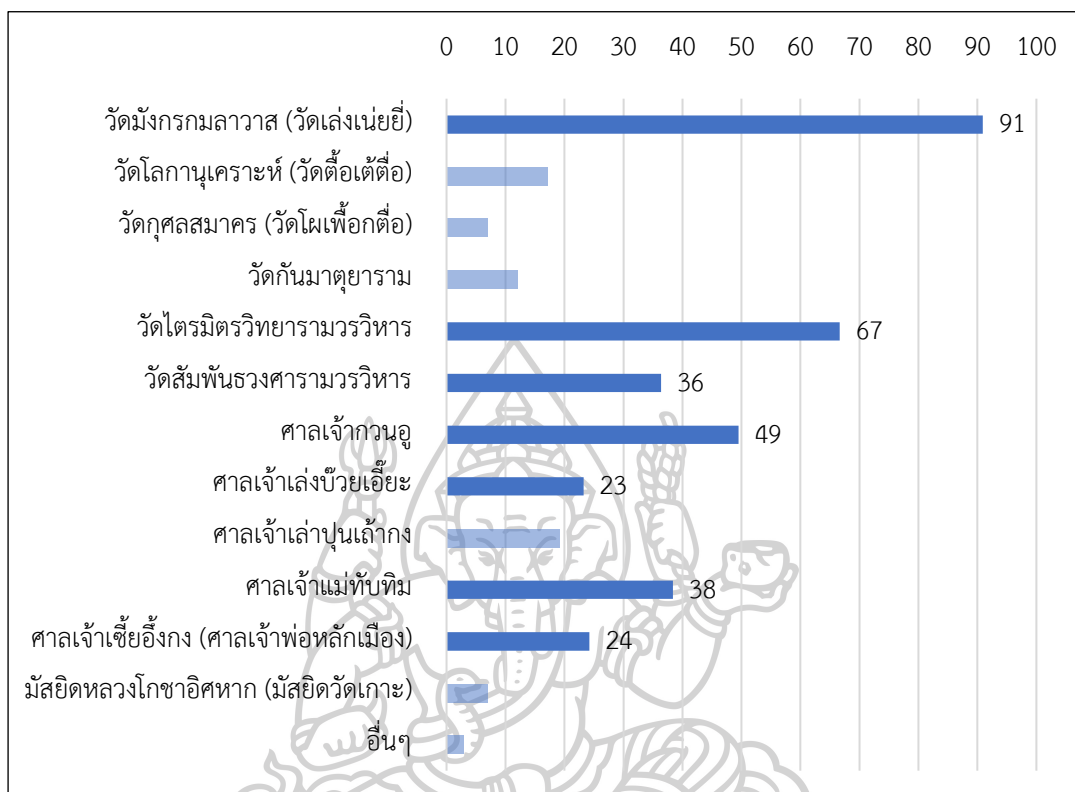

รูปที่ 185 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่มีต่อย่านในแต่ละการรับรู้ถึงย่าน

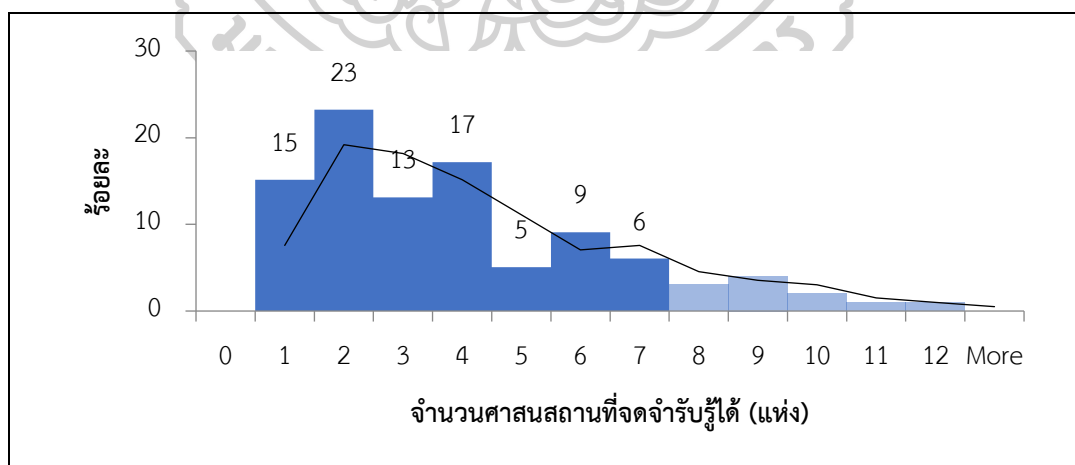

รูปที่ 186 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องย่านที่จดจำรับรู้ได้

3. สถานที่สำคัญในบริเวณนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้

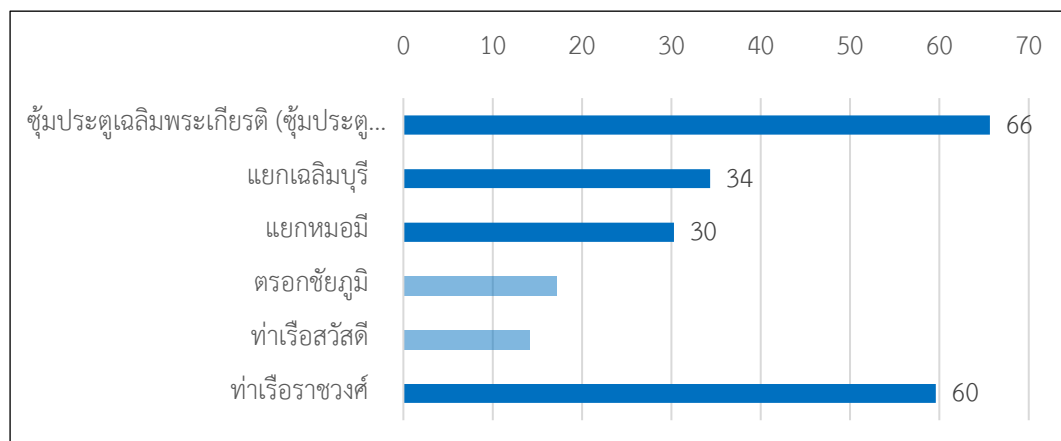
รูปที่ 187 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รู้จักศาสนสถานแต่ละแห่ง

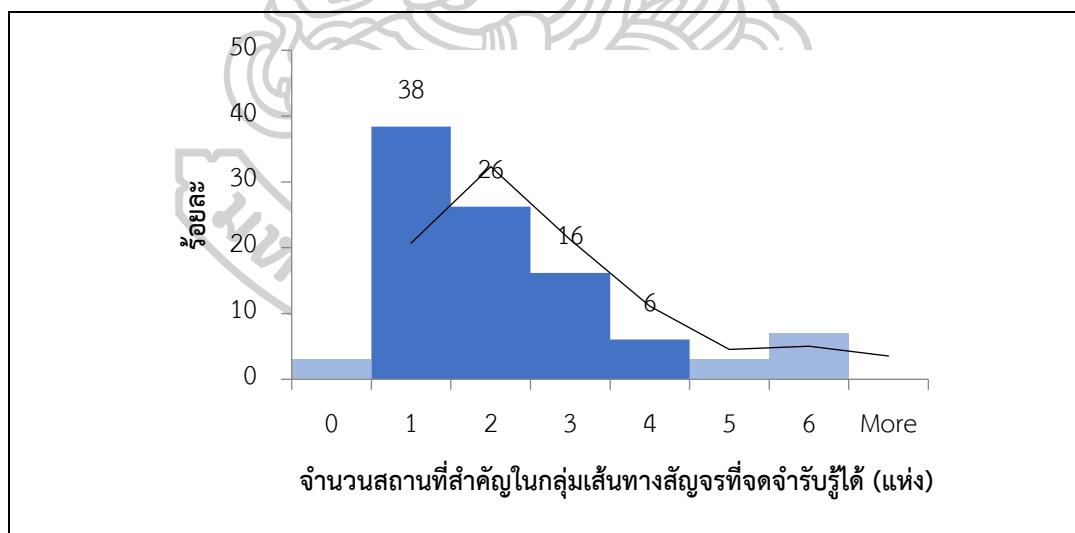
รูปที่ 188 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องจำนวนศาสนสถานที่จดจำรับรู้ได้

อาสาสมัครส่วนมากรู้จักศาสนสถาน 1-7 แห่ง ส่วนใหญ่รู้จัก 2 แห่ง โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่รู้จักแต่ละศาสนสถานมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 7

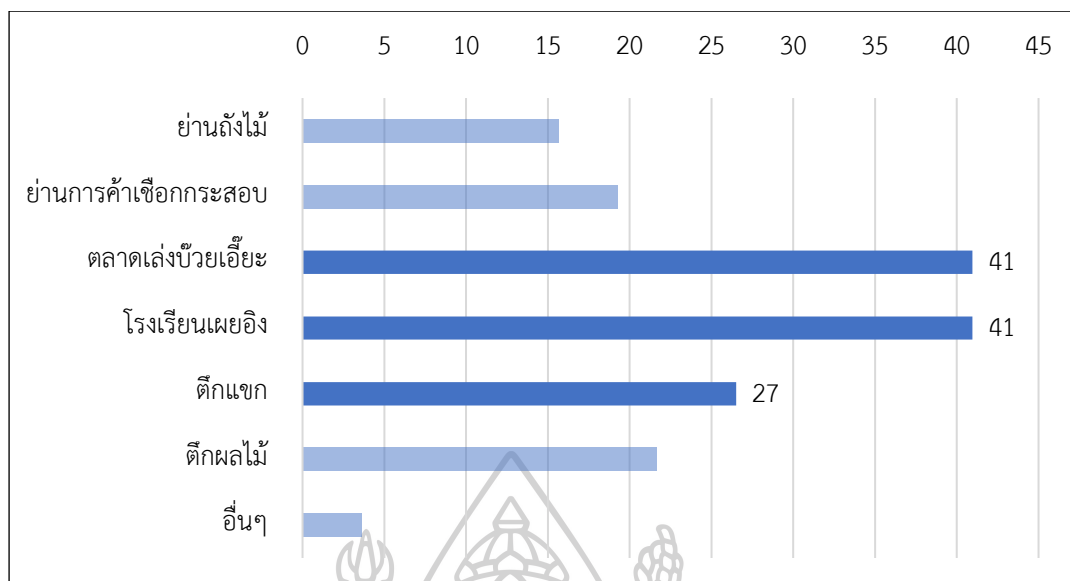
อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ วัดมิ่งกรมลาวาส (วัดเล่งเน่ยยี่) ร้อยละ 91 วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร ร้อยละ 67 ศาลเจ้ากวนอูร้อยละ 49 ศาลเจ้าแม่ทับทิมร้อยละ 38 วัดสัมพันธวงศารามวรวิหารร้อยละ 36 ศาลเจ้าเซี่ยอั้งกง (ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง) ร้อยละ 24 และศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยะร้อยละ 23 ตามลำดับ

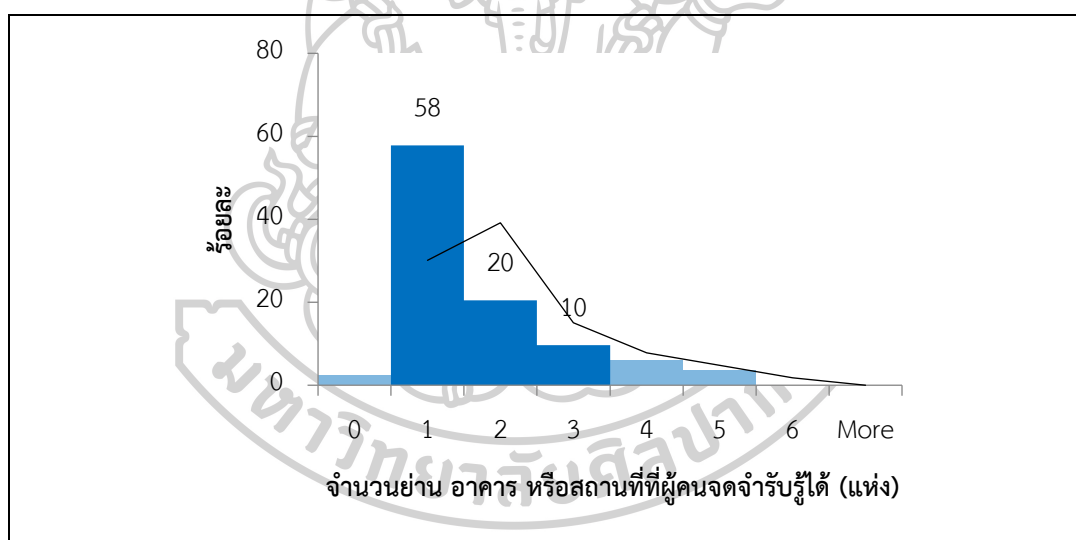
รูปที่ 189 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รู้จักสถานที่สำคัญในกลุ่มเส้นทางสัญจรแต่ละแห่ง

รูปที่ 190 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องสถานที่สำคัญในกลุ่มเส้นทางสัญจรที่จดจำรับรู้ได้
 อาสาสมัครส่วนมากรู้จักสถานที่สำคัญในกลุ่มเส้นทางสัญจร 1-4 แห่ง ส่วนใหญ่รู้จักเพียงแห่งเดียว โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละสถานที่ที่คนรู้จักสัดส่วนร้อยละของการถูกรู้จักเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 4 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ (ซุ้มประตูเงิน) ร้อยละ 66 ท่าเรือราชวงศ์ร้อยละ 60 แยกเฉลิมบุรีร้อยละ 34 และแยกหมอมี่ร้อยละ 30 ตามลำดับ

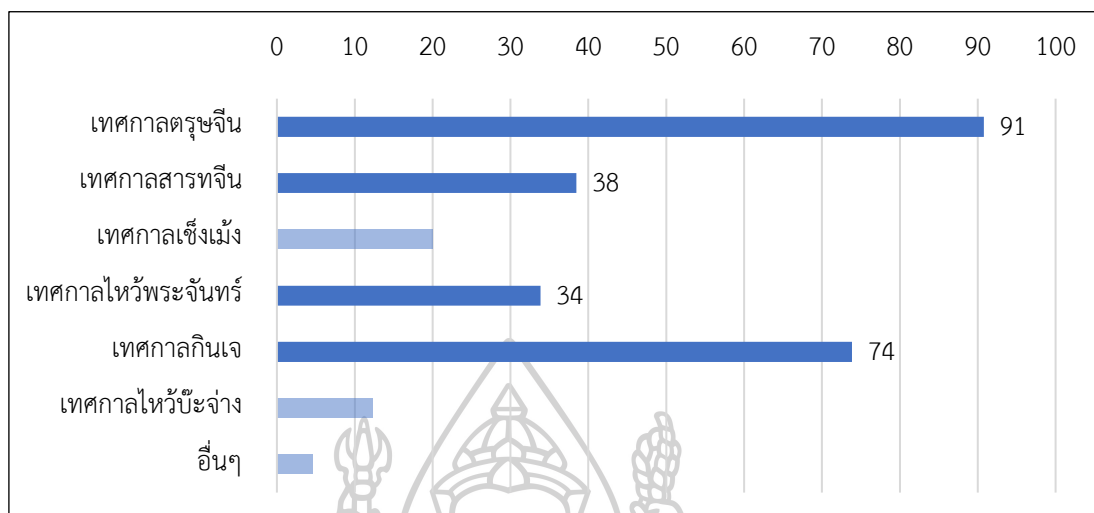
รูปที่ 191 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รู้จักย่าน อาคาร หรือสถานที่แต่ละแห่ง

รูปที่ 192 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องย่าน อาคาร หรือสถานที่ที่จำรรู้ได้

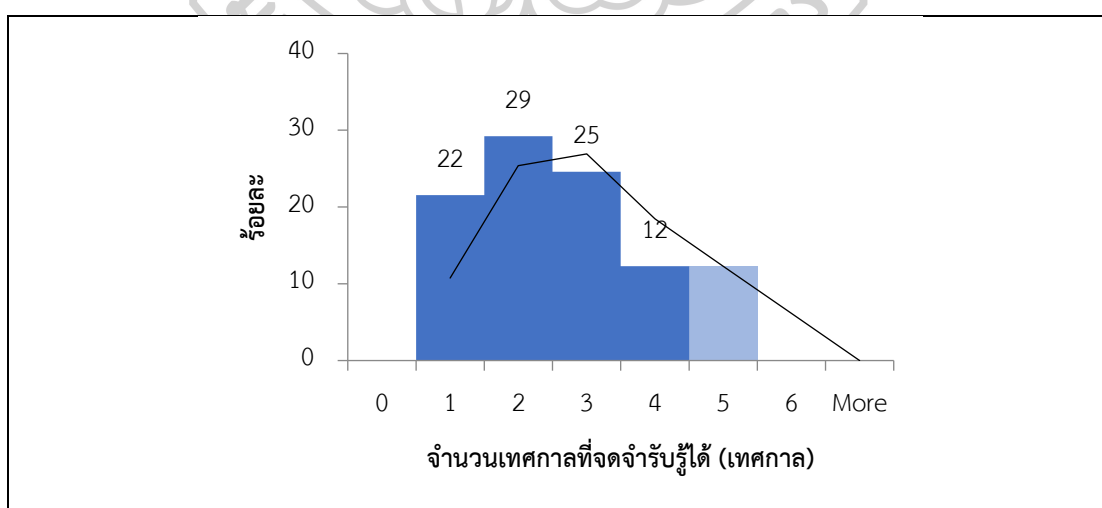
อาสาสมัครส่วนมากรู้จักย่าน อาคาร หรือสถานที่ 1-3 แห่ง ส่วนใหญ่รู้จักเพียงแห่งเดียว โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละย่าน อาคาร หรือสถานที่ที่ที่คนรู้จักสัดส่วนร้อยละของการถูกรู้จักเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดเล่งบ๊วยเอี้ยะหรือโรงเรียนเผยอิง ร้อยละ 41 และตึกแขกร้อยละ 27 ตามลำดับ

4. เทศกาลในย่านนี้ที่ผู้คนจดจำรับรู้ได้

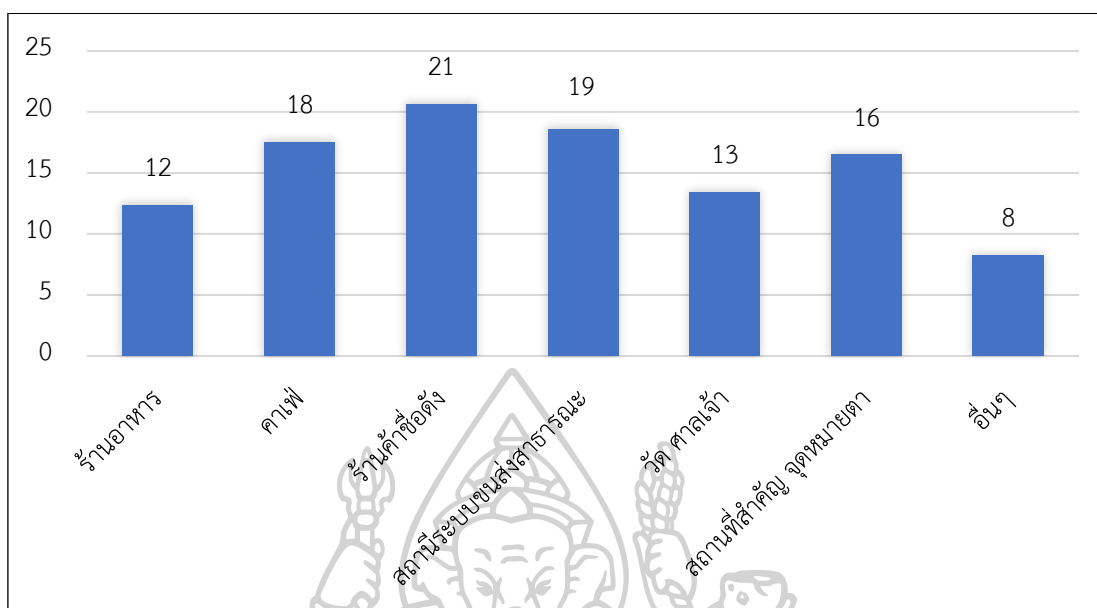
รูปที่ 193 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รู้จักเทศกาลที่ยังยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่ละเทศกาล

อาสาสมัครส่วนมากรู้จักเทศกาลที่ยังยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในย่านนี้ 1-4 เทศกาล ส่วนใหญ่รู้จัก 2 เทศกาล (ตัวอย่างการบรรยาย) โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดคนที่รู้จักแต่ละเทศกาลมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 4 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ เทศกาลตรุษจีน ร้อยละ 91 เทศกาลกินเจร้อยละ 74 เทศกาลสารทจีนร้อยละ 38 และเทศกาลไหว้พระจันทร์ ร้อยละ 34 ตามลำดับ

รูปที่ 194 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องเทศกาลที่จดจำรับรู้ได้

5. สถานที่ในบริเวณพื้นที่ศึกษาที่เลือกเป็นจุดสังเกตหรือจุดนัดพบ

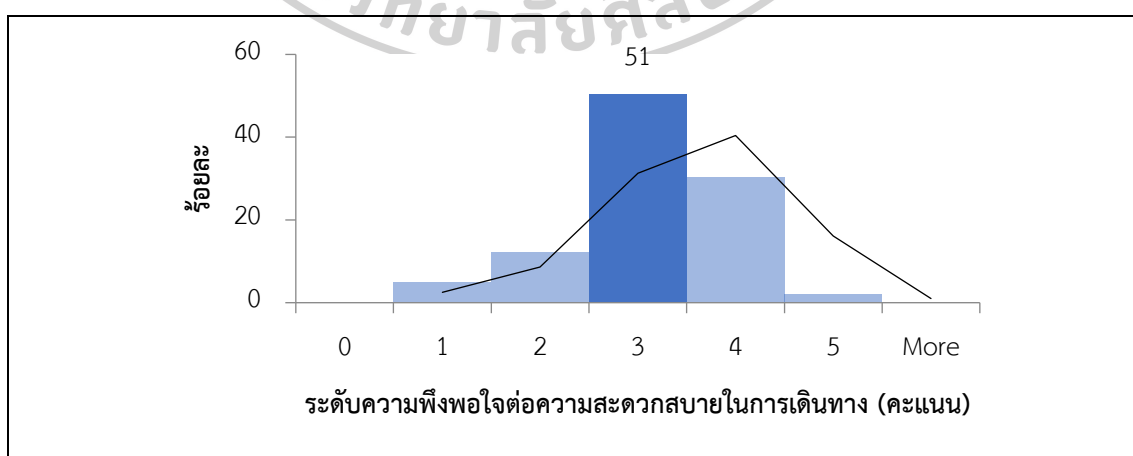

รูปที่ 195 สัดส่วนร้อยละของสถานที่ในบริเวณพื้นที่ศึกษาที่เลือกเป็นจุดสังเกตหรือจุดนัดพบ

สถานที่ในบริเวณพื้นที่ศึกษาที่เลือกเป็นจุดสังเกตหรือจุดนัดพบมีสัดส่วนเมื่อเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ร้านค้าชื่อดังร้อยละ 21 สถานีขนส่งสาธารณะร้อยละ 19 คาเฟ่ร้อยละ 18 สถานที่สำคัญหรือจุดหมายตาร้อยละ 16 วัดหรือศาลเจ้าร้อยละ 13 ร้านอาหารร้อยละ 12 และอื่นๆร้อยละ 8 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่าง : การเข้าถึงด้วยการเดินเท้า

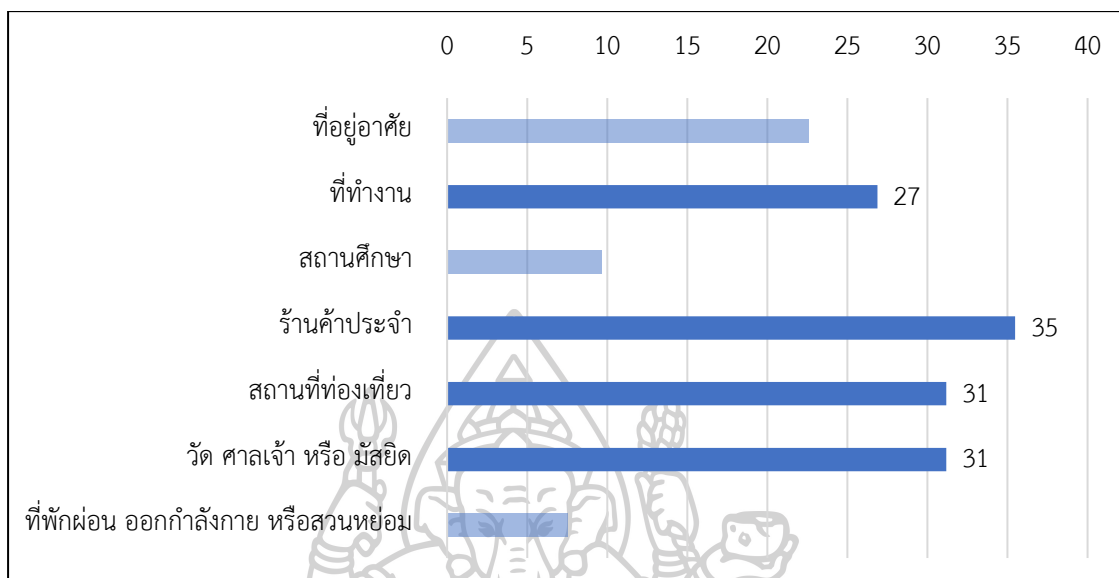
1. ความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทาง

รูปที่ 196 สัดส่วนร้อยละของระดับความพึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทาง

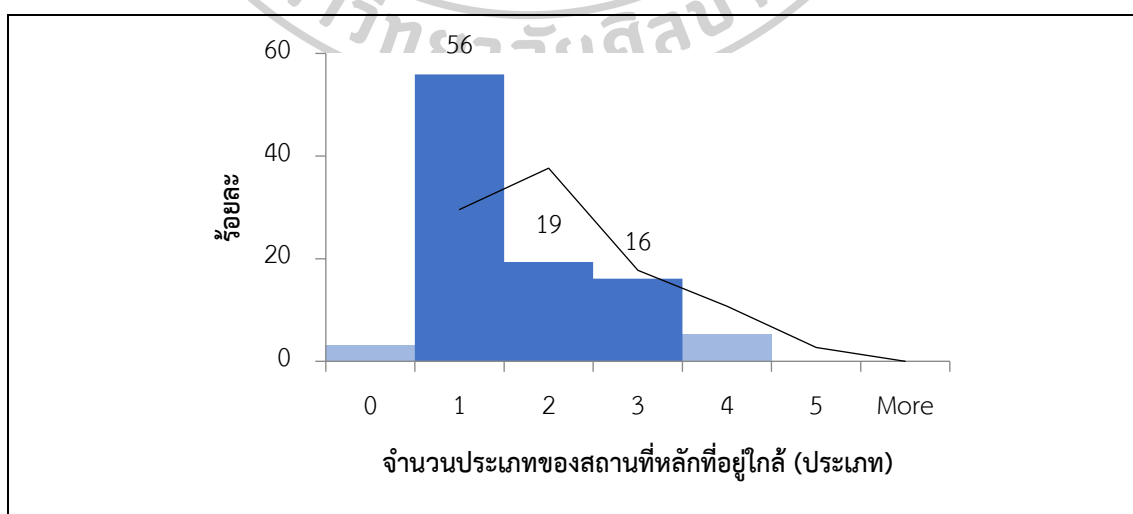
อาสาสมัครส่วนใหญ่พึงพอใจต่อความสะดวกสบายในการเดินทางในระดับปานกลาง

2. สถานที่หลักแต่ละประเภทซึ่งอยู่ใกล้บริเวณนี้ของผู้คนที่มาเดิน

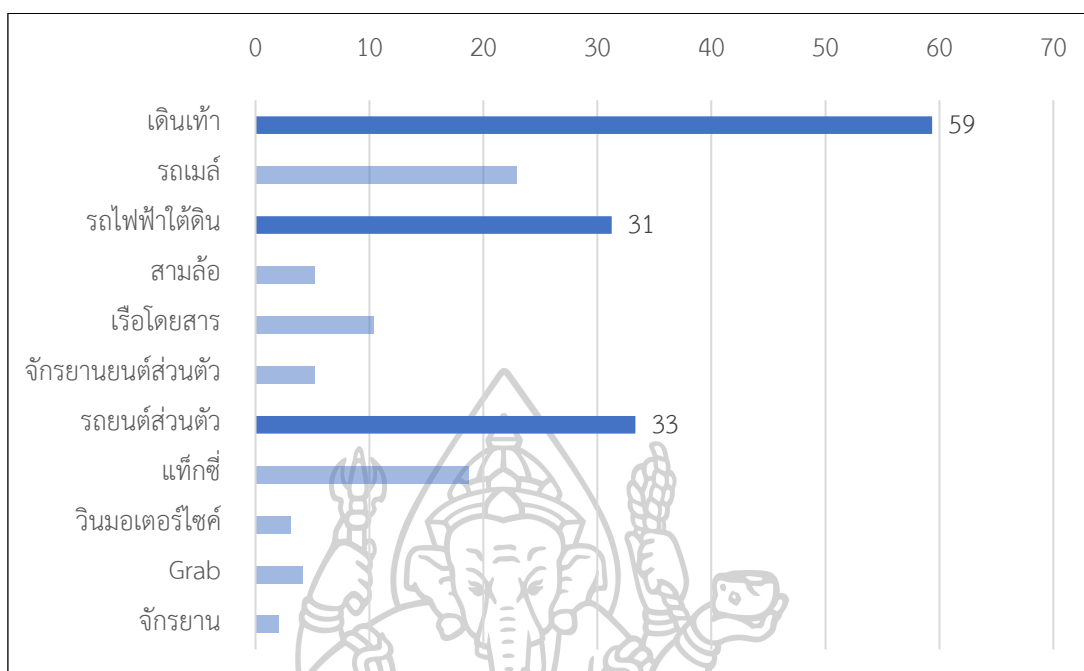
รูปที่ 197 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่มีสถานที่หลักแต่ละประเภทอยู่ใกล้บริเวณนี้

อาสาสมัครส่วนมากมีสถานที่หลักอยู่ใกล้บริเวณนี้ 1-3 ประเภท ส่วนใหญ่อยู่ใกล้สถานที่หลักประเภทเดียว โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่มีสถานที่หลักแต่ละประเภทอยู่ใกล้บริเวณนี้มีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 4 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ร้านค้าประจำร้อยละ 35 สถานที่ท่องเที่ยวหรือวัด ศาลเจ้า หรือ มัสยิดร้อยละ 31 และที่ทำงานร้อยละ 27 ตามลำดับ

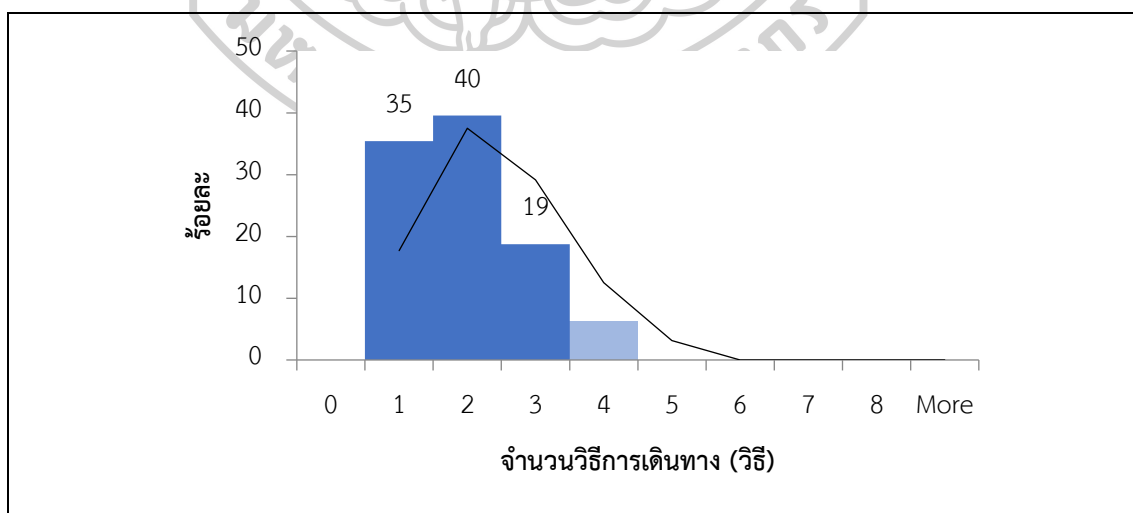
รูปที่ 198 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องประเภทของสถานที่หลักที่อยู่ใกล้

3. ความหลากหลายของวิธีการเดินทางในการเข้าถึง

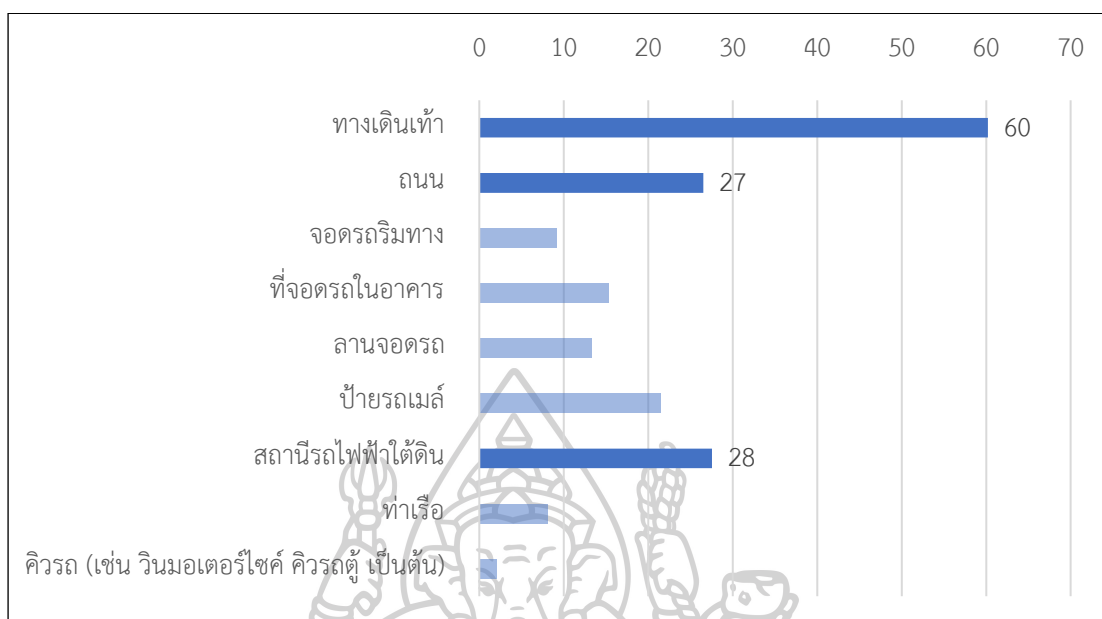
รูปที่ 199 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้เดินทางในแต่ละวิธี

อาสาสมัครส่วนมากใช้วิธีการเดินทางมาในพื้นที่ 1-3 วิธี ส่วนใหญ่ใช้ 2 วิธี โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่เดินทางมาในพื้นที่แต่ละวิธีมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ เดินเท้าร้อยละ 59 รถยนต์ส่วนตัว 33 และรถไฟฟ้าใต้ดินร้อยละ 31 ตามลำดับ

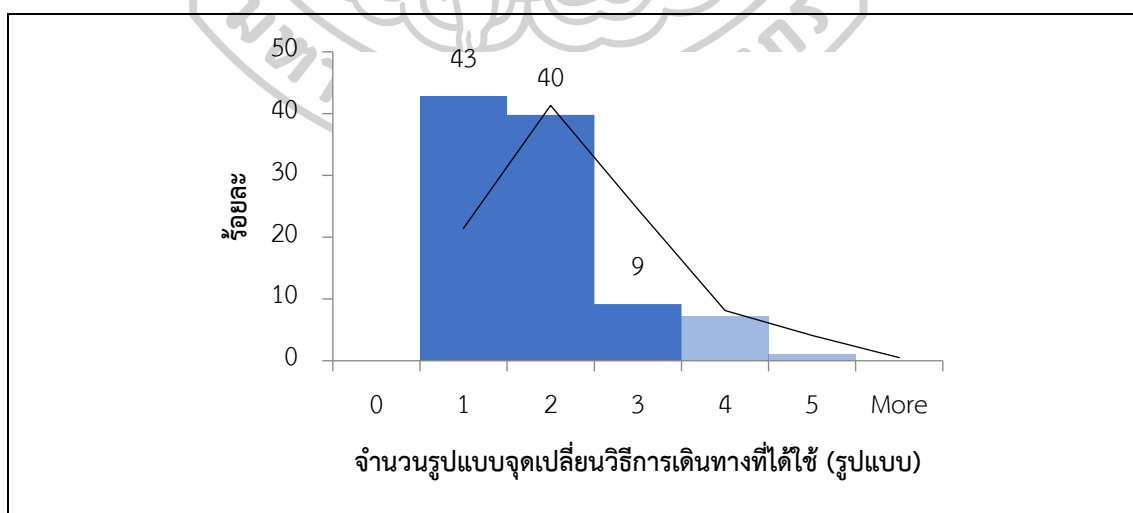
รูปที่ 200 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องวิธีการเดินทาง

4. ความหลากหลายของจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางภายในระยะเดินเท้า

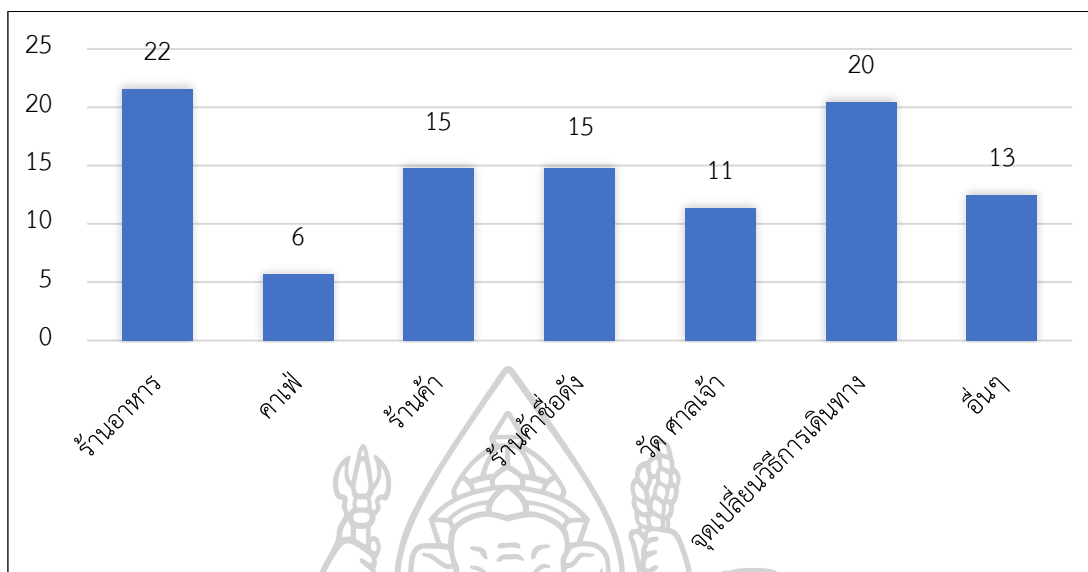
รูปที่ 201 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้ใช้จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในแต่ละรูปแบบ

อาสาสมัครส่วนมากได้ใช้จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในพื้นที่ 1-3 จุด ส่วนใหญ่ใช้ 1 จุด โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่ได้ใช้จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางในพื้นที่แต่ละรูปแบบมีสัดส่วนร้อยละ เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ทางเดินเท้าร้อยละ 60 สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินร้อยละ 28 และถนนร้อยละ 27 ตามลำดับ

รูปที่ 202 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องจุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่ได้ใช้

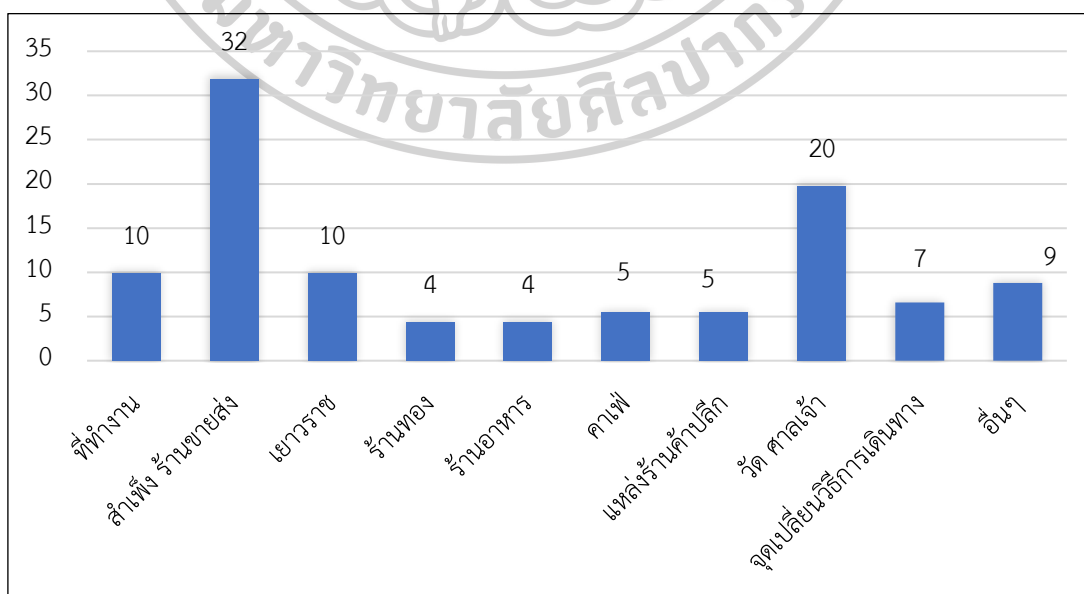
5. สถานที่ที่เป็นจุดหยุดแวะแรก

รูปที่ 203 สัดส่วนร้อยละของกลุ่มสถานที่ที่เป็นจุดหยุดแวะแรก

กลุ่มของสถานที่ในบริเวณนี้ที่คนเลือกเป็นจุดหยุดแวะแรกมีสัดส่วนเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ร้านอาหารร้อยละ 22 จุดเปลี่ยนวิธีการเดินทางร้อยละ 20 ร้านค้าหรือร้านค้าที่มีชื่อเสียงร้อยละ 15 วัดหรือศาลเจ้าร้อยละ 11 คาเฟ่ร้อยละ 6 และอื่นๆ อันได้แก่ ดึกเก่า ธนาคาร เป็นต้น ร้อยละ 13 ตามลำดับ

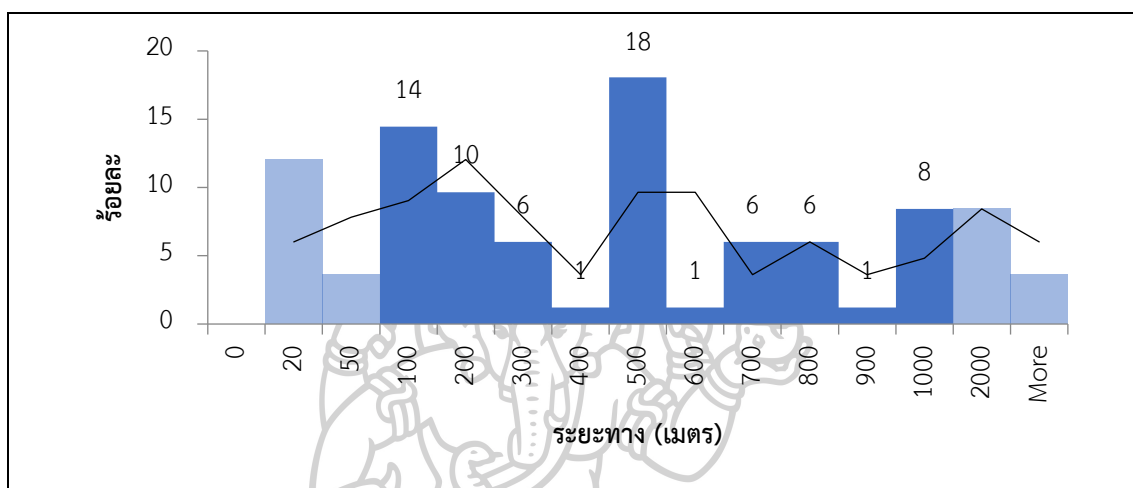
6. สถานที่ที่เป็นจุดหมายหลัก

รูปที่ 204 สัดส่วนร้อยละของกลุ่มสถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทาง

กลุ่มของสถานที่ในบริเวณนี้ที่คนเลือกเป็นจุดหมายปลายทางมีสัดส่วนเมื่อเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ สำเพ็งหรือร้านขายของส่งร้อยละ 32 วัดหรือศาลเจ้าร้อยละ 20 เยวราชหรือที่ทำงานร้อยละ 10 ร้านค้าปลีกหรือคาเฟ่ร้อยละ 5 และร้านอาหารหรือร้านทองร้อยละ 4 เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ

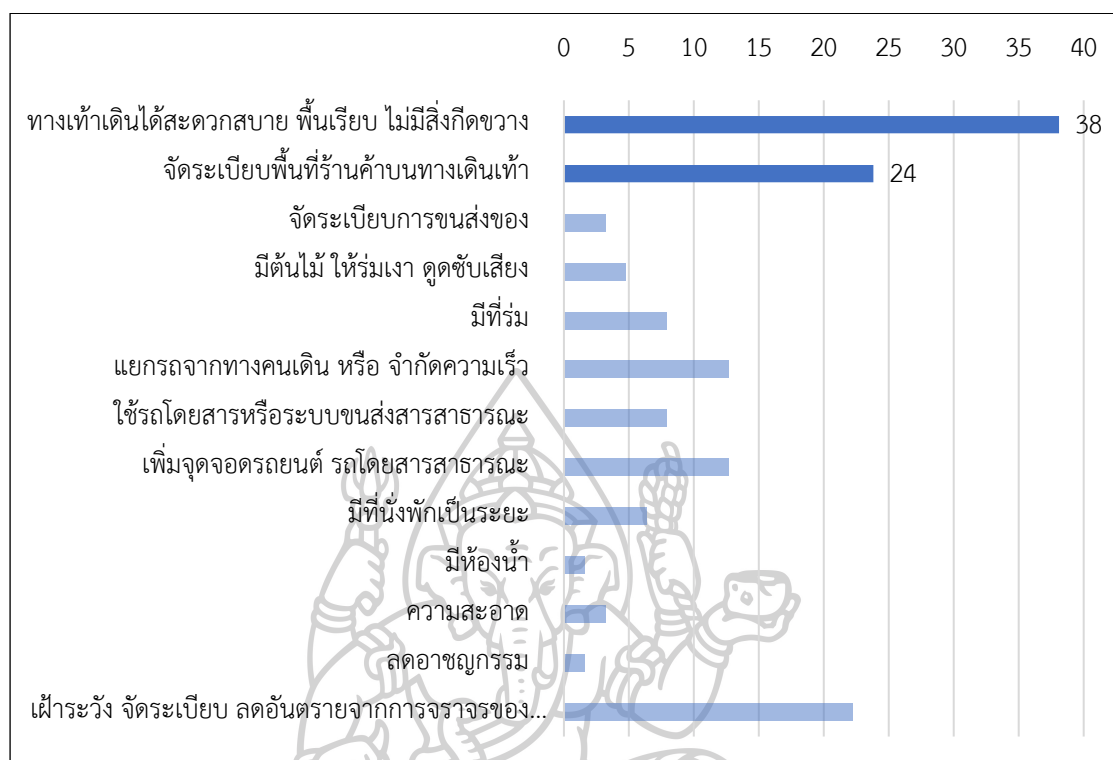
7. ระยะทางเดินเท้าจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดหยุดแวะแรก

รูปที่ 205 สัดส่วนร้อยละของระยะทางเดินเท้าจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดหยุดแวะแรก

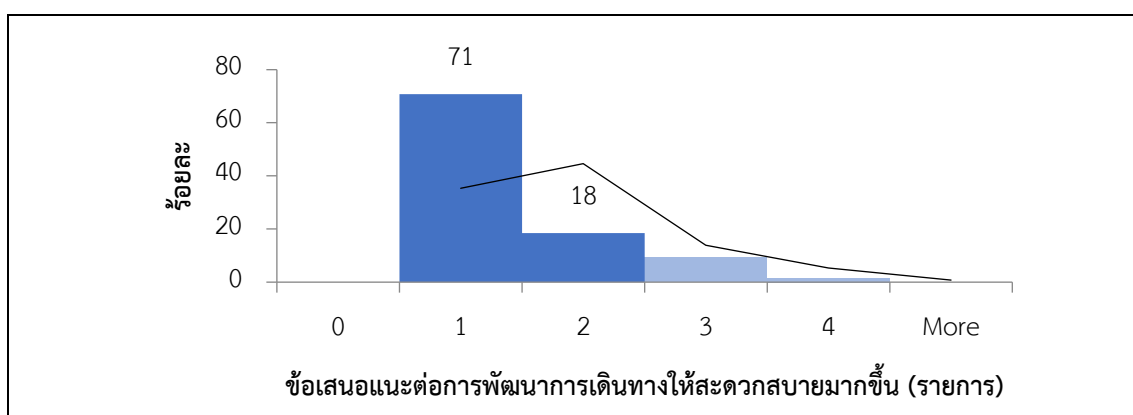
อาสาสมัครส่วนมากเดินเท้าเป็นระยะทางราว 70-1,140 เมตร ถึงจุดแวะแรก โดยส่วนใหญ่เดินเท้าเป็นระยะทาง 500 เมตร ร้อยละ 18 เดิน 100 เมตร ร้อยละ 14 เดิน 200 เมตร ร้อยละ 10 และเดิน 1000 เมตร ร้อยละ 8 เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ โดยมีคนเดินไกลไม่เกิน 20 เมตร ร้อยละ 12 และเดินไกลมากกว่า 1000 เมตรขึ้นไป ร้อยละ 12

8. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการเดินทางให้สะดวกสบายมากขึ้น

รูปที่ 206 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการเดินทางในแต่ละรายการ

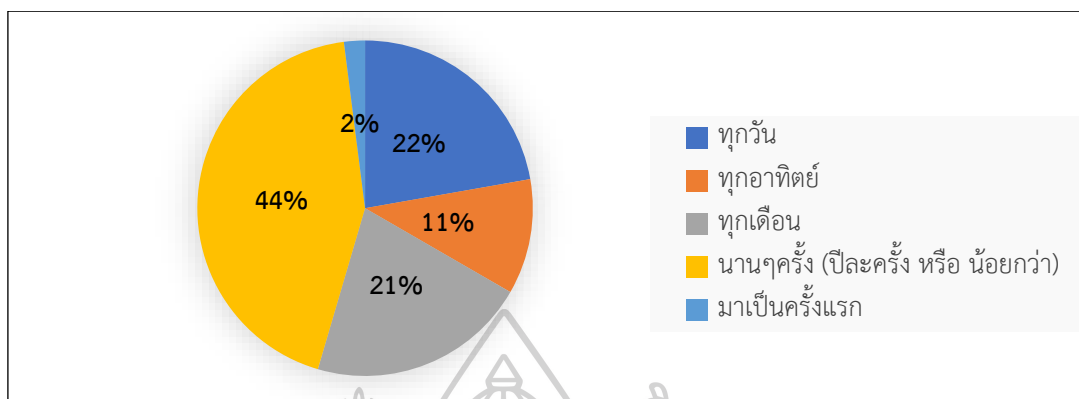
อาสาสมัครส่วนมากมีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการเดินทางให้สะดวกสบายมากขึ้น 1-2 รายการ ส่วนใหญ่สนใจ 1 รายการ โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่มีลักษณะของที่หลบฝนที่พึงประสงค์ในแต่ละอย่างมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 2 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ทางเท้าเดินได้สะดวกสบาย พื้นเรียบ และไม่มีสิ่งกีดขวางร้อยละ 38 และจัดระเบียบพื้นที่ค้าขายบนทางเดินเท้าร้อยละ 24 ตามลำดับ

รูปที่ 207 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการเดินทาง

กลุ่มตัวอย่าง : เวลาที่ผู้คนปรากฏตัว

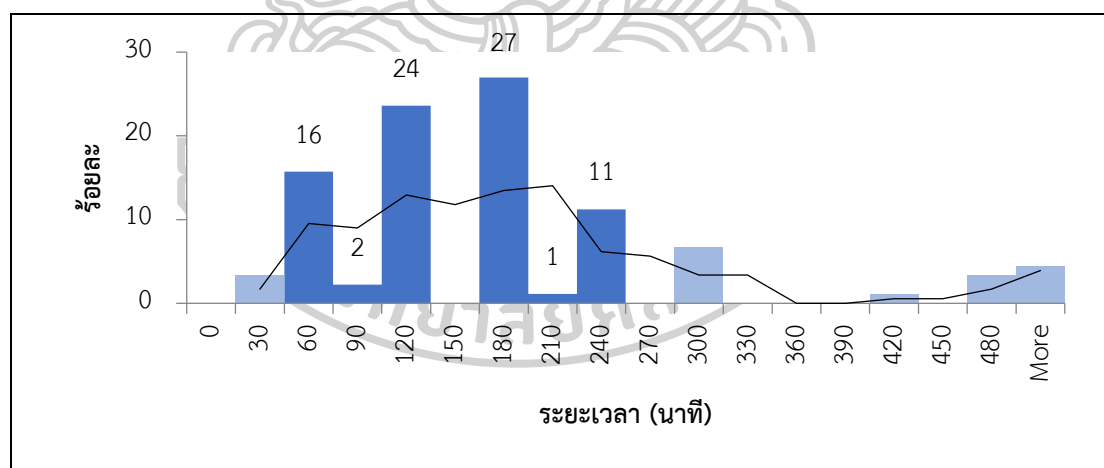
1. จำนวนวันที่ผู้คนแต่ละคนเข้ามาในพื้นที่ต่อปี

รูปที่ 208 สัดส่วนร้อยละของความบ่อยครั้งในการมาเดินในพื้นที่

อาสาสมัครส่วนใหญ่นาน ๆ ครั้ง (ปีละครั้ง หรือ น้อยกว่า) จึงมาเดินร้อยละ 44 มาเดินทุกวัน ร้อยละ 22 มาเดินทุกเดือนร้อยละ 21 มาเดินทุกอาทิตย์ร้อยละ 11 และมาเดินเป็นครั้งแรกร้อยละ 2

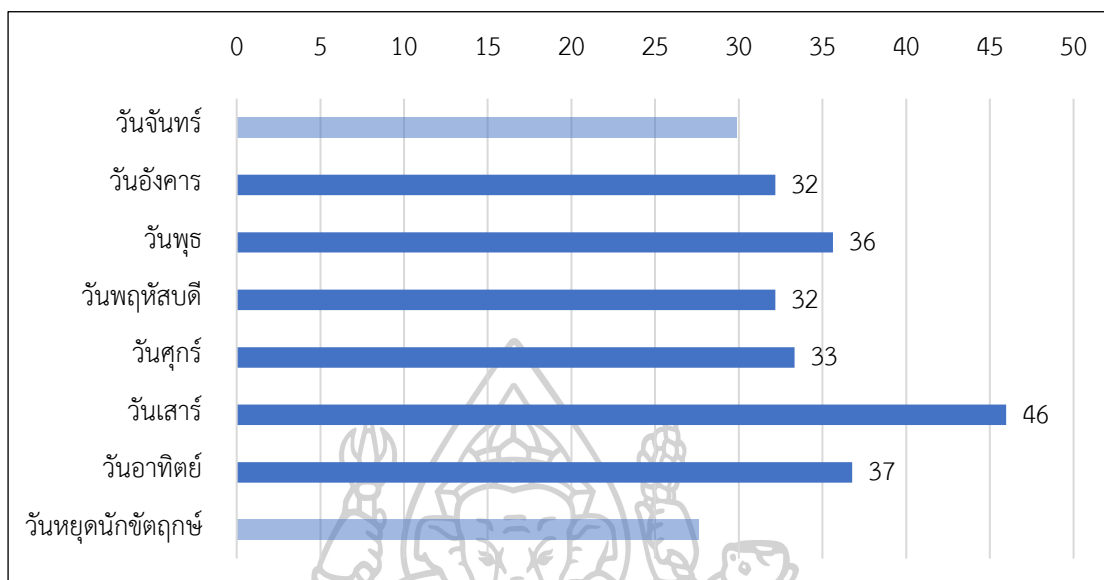
2. ระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวัน

รูปที่ 209 สัดส่วนร้อยละของระยะเวลาทั้งหมดที่อยู่ภายในย่านต่อวัน

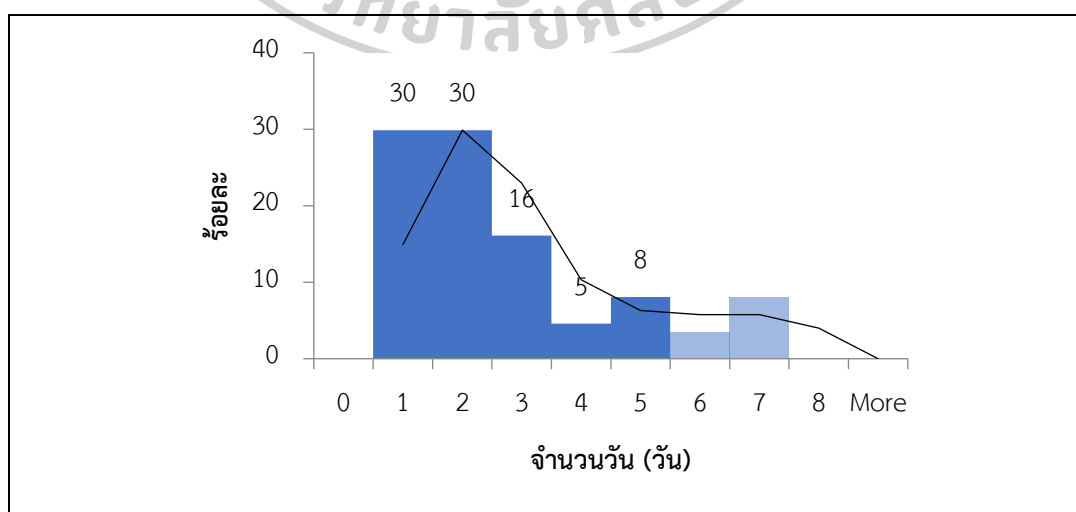
อาสาสมัครส่วนมากใช้เวลาอยู่ในย่านราว 1 ชั่วโมง 20 นาที ถึง 4 ชั่วโมง โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่ในย่าน 3 ชั่วโมงร้อยละ 27 2 ชั่วโมงร้อยละ 24 ชั่วโมงเดียวร้อยละ 14 และ 4 ชั่วโมงร้อยละ 10 เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ โดยมีคนอยู่ในย่านยาวนานตั้งแต่ 7 ชั่วโมง ขึ้นไป อยู่ร้อยละ 8

3. ทางเลือกของวันที่จะมาเดิน

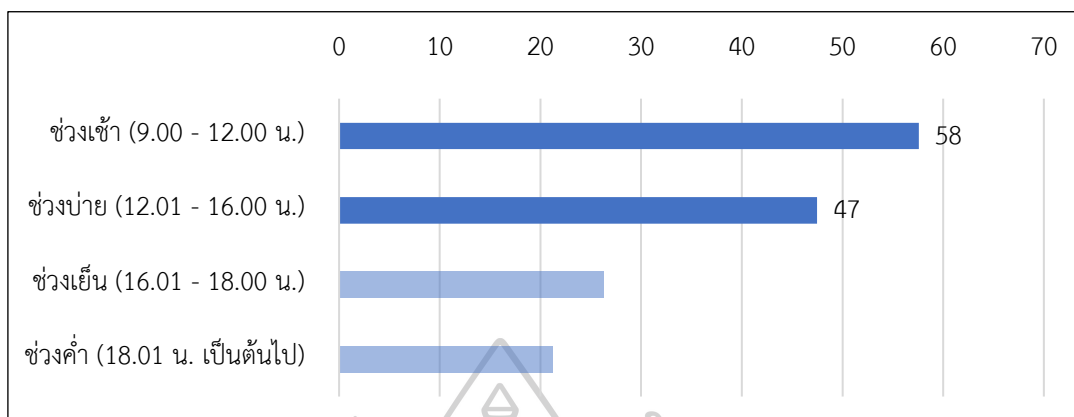
รูปที่ 210 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่เลือกมาเดินในแต่ละวัน

อาสาสมัครส่วนมากจะพิจารณาเลือกวันที่เหมาะสมในการมาเดินด้วยตัวเล็อก 1-5 วัน โดยส่วนใหญ่พิจารณาตัวเล็อกเพียงวันเดียว เมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่เลือกมาเดินในแต่ละวันมี สัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 5 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ วันเสาร์ร้อยละ 46 วันอาทิตย์ร้อยละ 37 วันพุธร้อยละ 36 วันศุกร์ร้อยละ 33 และวันอังคารหรือวันพฤหัสบดีร้อยละ 32 ตามลำดับ

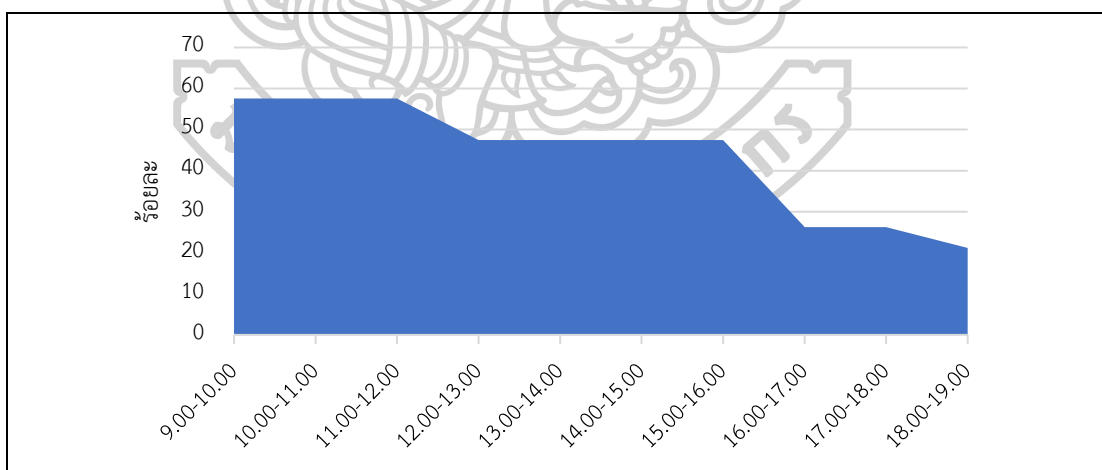
รูปที่ 211 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องวันที่เลือกมาเดิน

4. ช่วงเวลาที่เลือกมาเดินในย่านต่อวัน

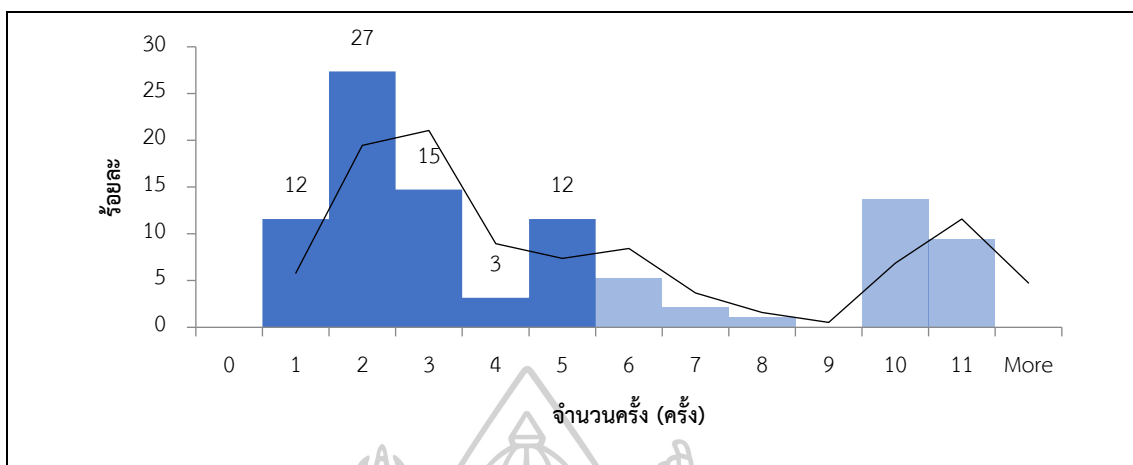
รูปที่ 212 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่เลือกมาเดินในแต่ละช่วงเวลา

อาสาสมัครส่วนมากเลือกมาเดินใน 1-2 ช่วงเวลา ส่วนใหญ่เลือกมาเดินเพียงช่วงเวลาเดียว โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่เลือกมาเดินในแต่ละช่วงเวลามีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 2 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ช่วงเช้า (9.00 น.-12.00 น.) ร้อยละ 58 และช่วงบ่าย (12.01 น.-16.00 น.) ร้อยละ 47 ตามลำดับ

รูปที่ 213 สัดส่วนร้อยละของช่วงเวลาที่เลือกมาเดิน

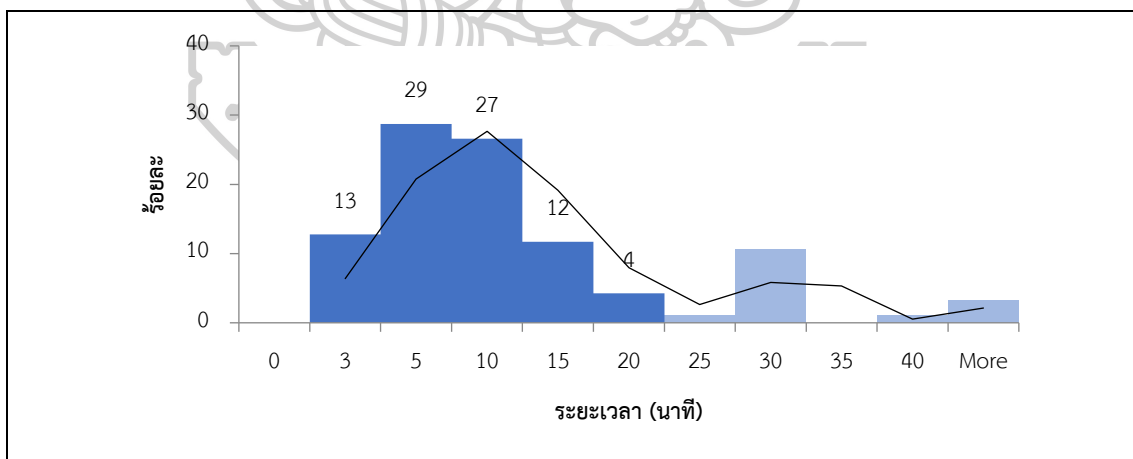
5. ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวัน

รูปที่ 214 สัดส่วนร้อยละของความบ่อยครั้งของการหยุดแวะริมทางต่อวัน

อาสาสมัครส่วนมากหยุดแวะริมทาง 1-5 ครั้ง โดยส่วนใหญ่หยุดแวะริมทาง 2 ครั้ง ร้อยละ 27 3 ครั้งร้อยละ 15 และ 1 ครั้งหรือ 5 ครั้งร้อยละ 11 เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ โดยมีคนหยุดแวะตั้งแต่ 10 ครั้งขึ้นไป อยู่ร้อยละ 23

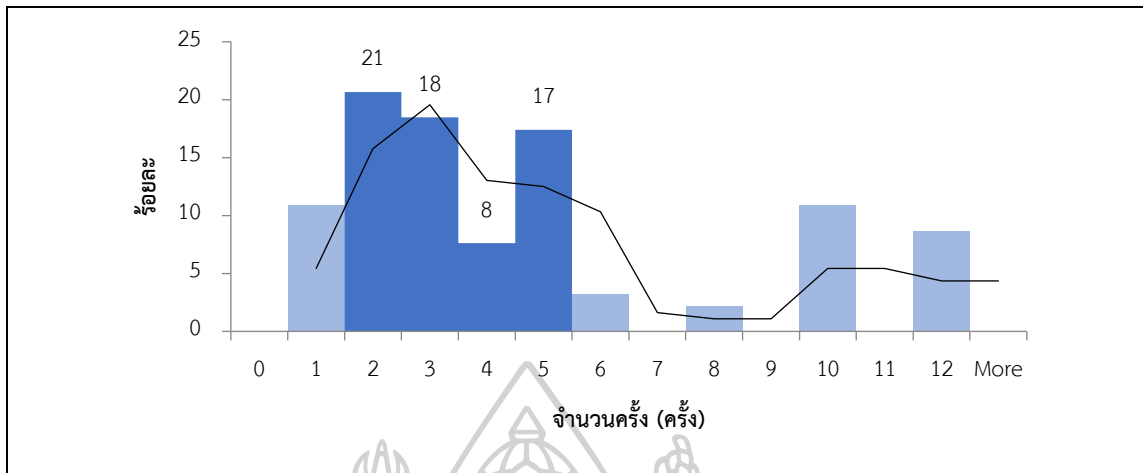
6. ระยะเวลาของการหยุดแวะริมทางในแต่ละครั้ง

รูปที่ 215 สัดส่วนร้อยละของระยะเวลาของการหยุดแวะริมทางในแต่ละครั้ง

อาสาสมัครส่วนมากหยุดแวะริมทางแต่ละครั้งนานประมาณ 2-20 นาที โดยส่วนใหญ่หยุดแวะริมทางแต่ละครั้งนานประมาณ 5 นาทีร้อยละ 29 10 นาทีร้อยละ 27 3 นาทีร้อยละ 12 และ 15 นาทีร้อยละ 11 เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ โดยมีคนหยุดแวะนานตั้งแต่ 30 นาที ขึ้นไป อยู่ร้อยละ 15

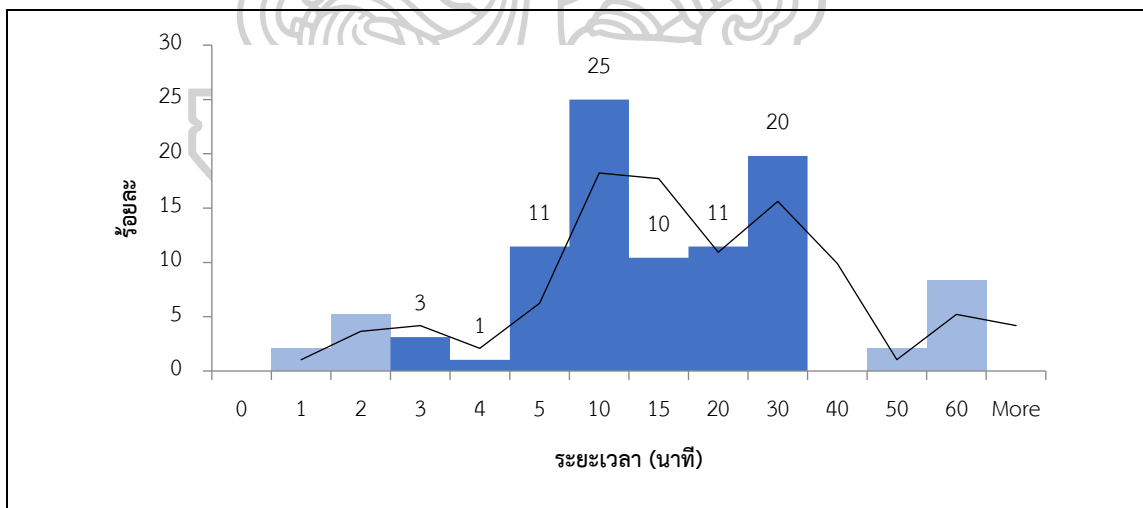
7. ความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้าต่อวัน

รูปที่ 216 สัดส่วนร้อยละของความบ่อยครั้งของการหยุดแวะร้านค้าต่อวัน

อาสาสมัครส่วนมากหยุดแวะร้านค้า 2-5 ครั้ง โดยส่วนใหญ่หยุดแวะ 2 ครั้งร้อยละ 21 3 ครั้งร้อยละ 18 และ 5 ครั้งร้อยละ 17 โดยมีคนหยุดแวะร้านค้าตั้งแต่ 10 ครั้งขึ้นไปร้อยละ 20

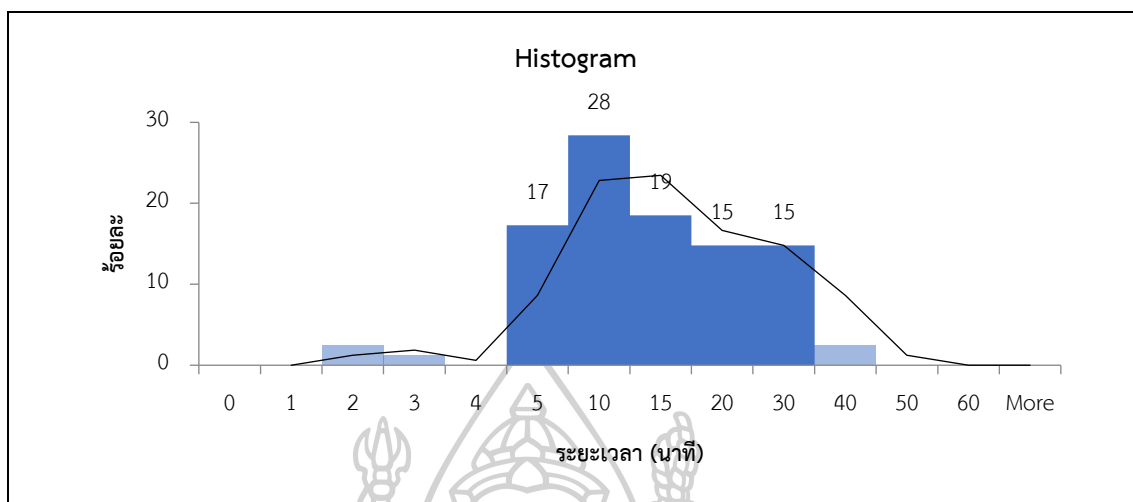
8. ระยะเวลาของการหยุดแวะร้านค้าในแต่ละครั้ง

รูปที่ 217 สัดส่วนร้อยละของระยะเวลาของการหยุดแวะร้านค้าในแต่ละครั้ง

อาสาสมัครส่วนมากใช้เวลาหยุดแวะร้านค้าแต่ละครั้งนานประมาณ 3-35 นาที โดยส่วนใหญ่หยุดแวะร้านค้าแต่ละครั้งนาน 10 นาทีร้อยละ 25 30 นาทีร้อยละ 20 และ 5 นาที หรือ 20 นาทีร้อยละ 11 เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ โดยมีคนใช้เวลาหยุดแวะน้อยกว่า 5 นาทีร้อยละ 11 และใช้เวลาหยุดแวะมากกว่า 30 นาทีร้อยละ 10

9. ระยะเวลาของการหยุดแหวะที่จุดแรก

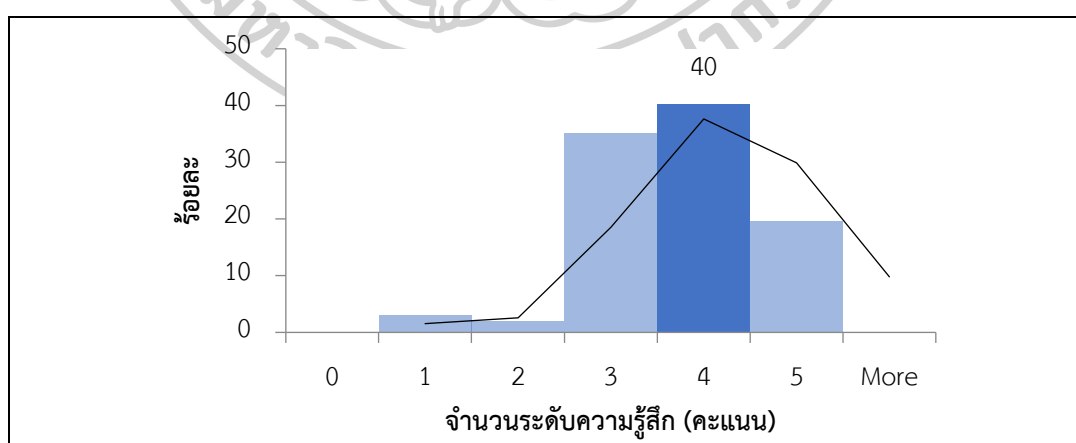

รูปที่ 218 สัดส่วนร้อยละของระยะเวลาของการหยุดแหวะที่จุดแรก

อาสาสมัครส่วนมากใช้เวลาอยู่ที่จุดหยุดแหวะแรกราว 6-24 นาที โดยส่วนใหญ่ใช้เวลา 10 นาที ร้อยละ 28 15 นาทีร้อยละ 19 5 นาที ร้อยละ 17 และ 20 นาทีหรือ 30 นาทีร้อยละ 15 เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่าง : พฤติกรรมของผู้คน

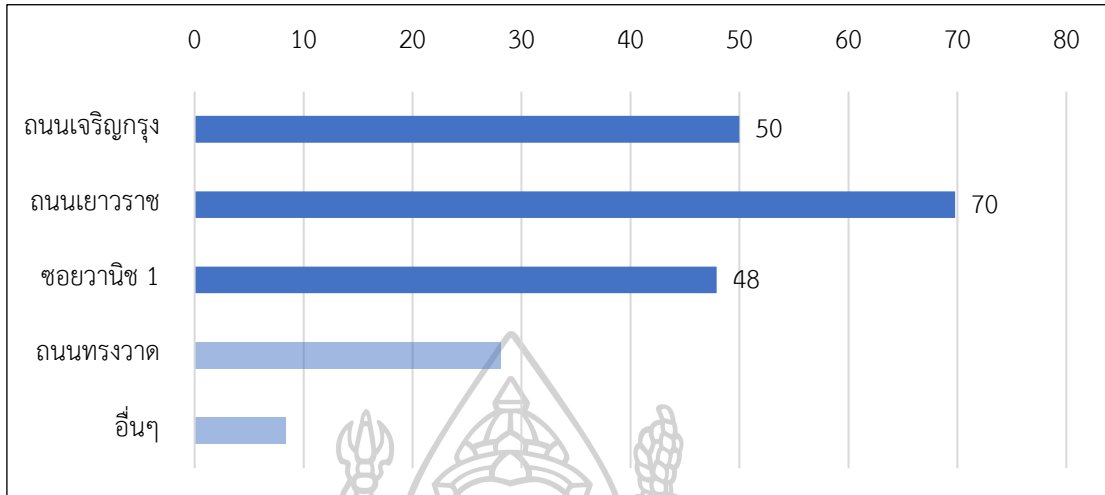
1. ความรู้สึกของผู้คนต่อความมีชีวิตชีวาของพื้นที่

รูปที่ 219 สัดส่วนร้อยละของระดับความรู้สึกต่อความคึกคักของพื้นที่

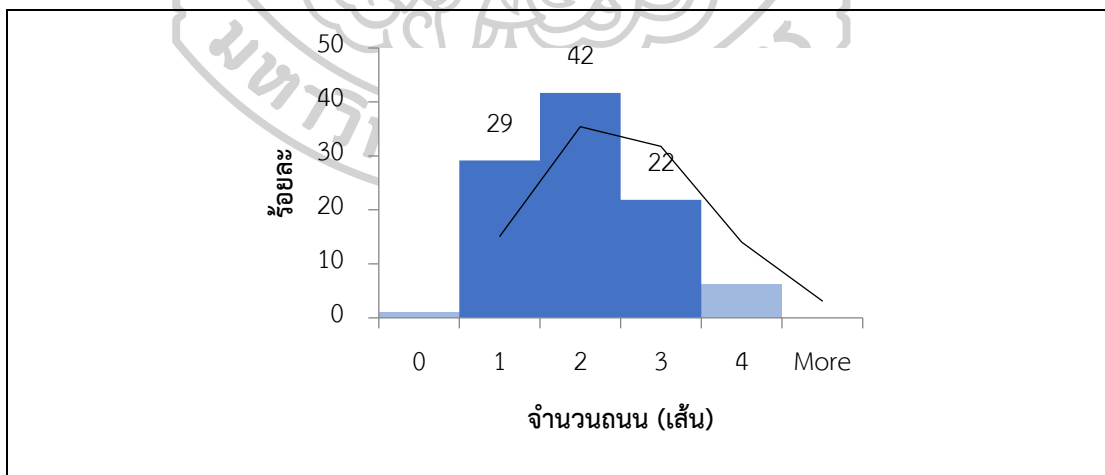
อาสาสมัครส่วนใหญ่รู้สึกว่พื้นที่บริเวณนี้มีความคึกคัก

2. จำนวนถนนที่ได้เดินต่อวัน

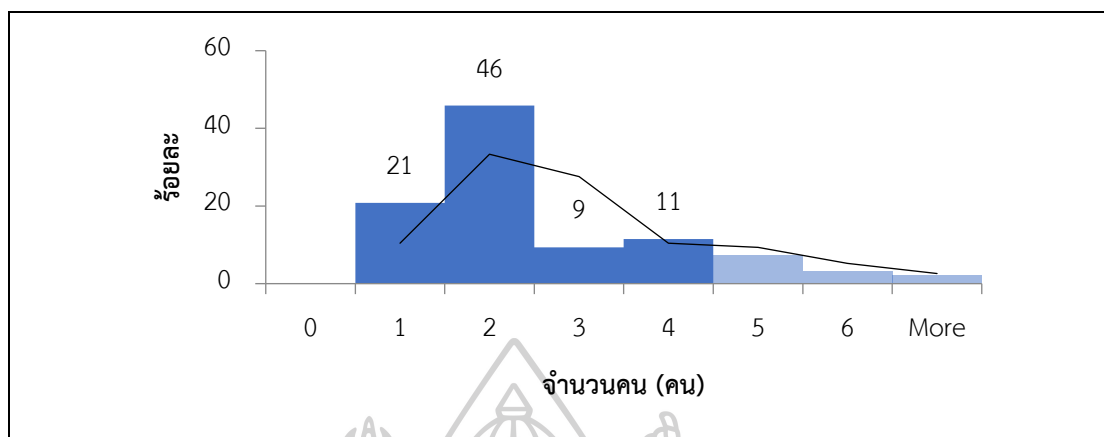
รูปที่ 220 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ได้เดินในถนนแต่ละเส้น

อาสาสมัครส่วนมากได้เดินถนนหลาย 1-3 เส้น โดยส่วนใหญ่เดินถนน 2 เส้น โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่ได้เดินในถนนแต่ละเส้นมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อย ใน 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ถนนเยาวราชร้อยละ 70 ถนนเจริญกรุงร้อยละ 50 และซอยวานิช ๑ ร้อยละ 48 ตามลำดับ

รูปที่ 221 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องถนนที่ได้เดินต่อวัน

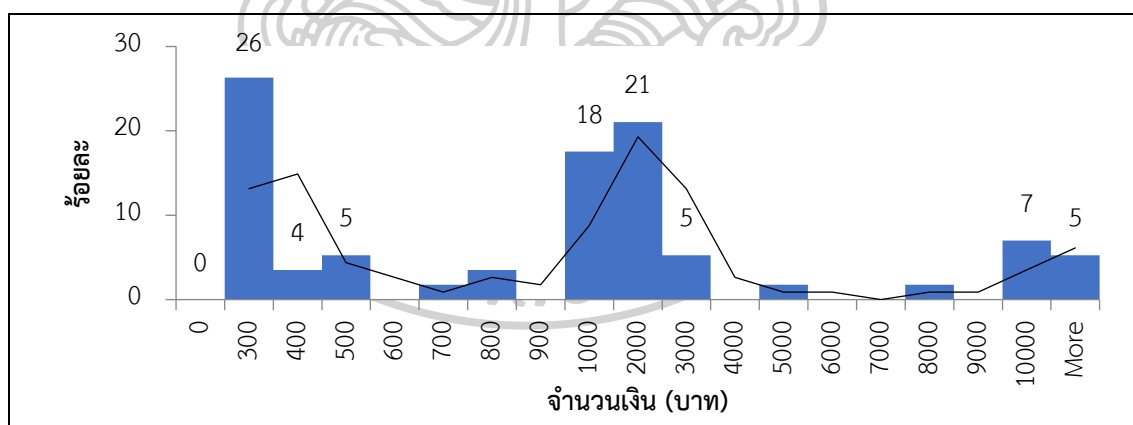
3. จำนวนคนที่มาเดินด้วยกัน (คน)

รูปที่ 222 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคนที่มาเดินด้วยกัน

อาสาสมัครส่วนมากมาเดินด้วยกัน 1-4 คน โดยส่วนใหญ่มาเดิน 2 คน ร้อยละ 46 มากคนเดียว ร้อยละ 20 และมา 4 คน ร้อยละ 11 โดยมีคนมาเดินด้วยกันมากกว่า 6 คน ร้อยละ 2

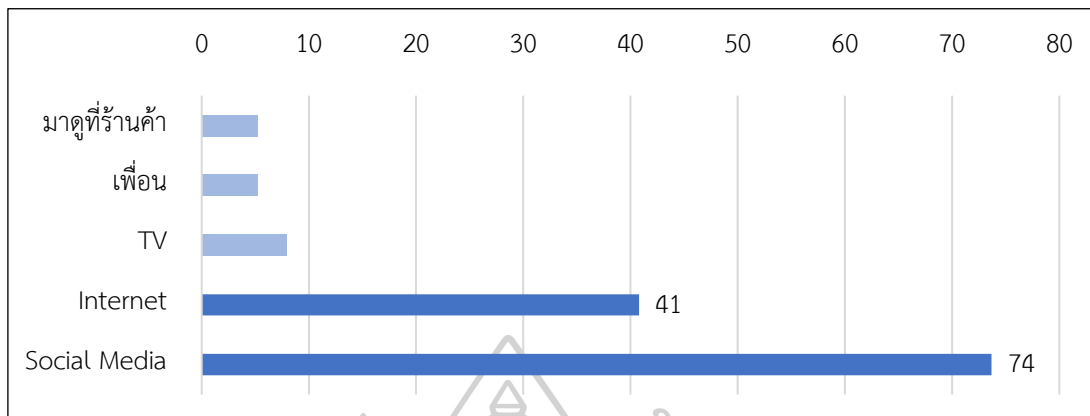
4. การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน

รูปที่ 223 สัดส่วนร้อยละของการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในย่านนี้ของผู้คนต่อวัน

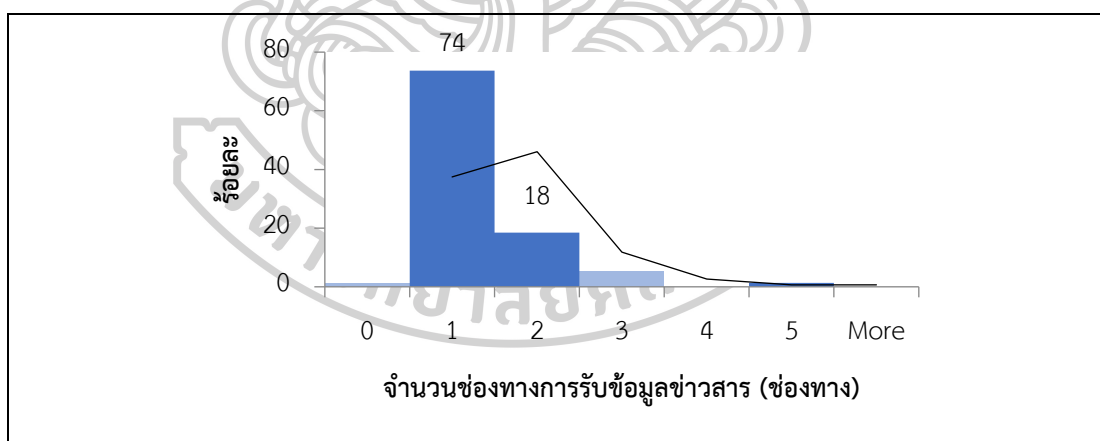
การใช้จ่ายเงินในย่านของอาสาสมัครในช่วงเวลาที่อยู่ในพื้นที่ส่วนมากใช้จ่ายไม่เกิน 5800 บาท ส่วนใหญ่ใช้จ่าย 1,000 บาท โดยแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มใช้จ่ายไม่เกิน 500 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ใช้จ่าย 300 บาท 2) กลุ่มใช้จ่ายตั้งแต่ 500-ไม่เกิน 5,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้จ่าย 1,000 บาท-2,000 บาท และ 3) กลุ่มใช้จ่ายมากกว่า 5,000 บาท ขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่ใช้จ่าย 10,000 บาท โดยมียอดใช้จ่ายสูงสุด 100,000 บาท

5. ช่องทางในการรับข่าวสารเรื่องสินค้าและบริการ

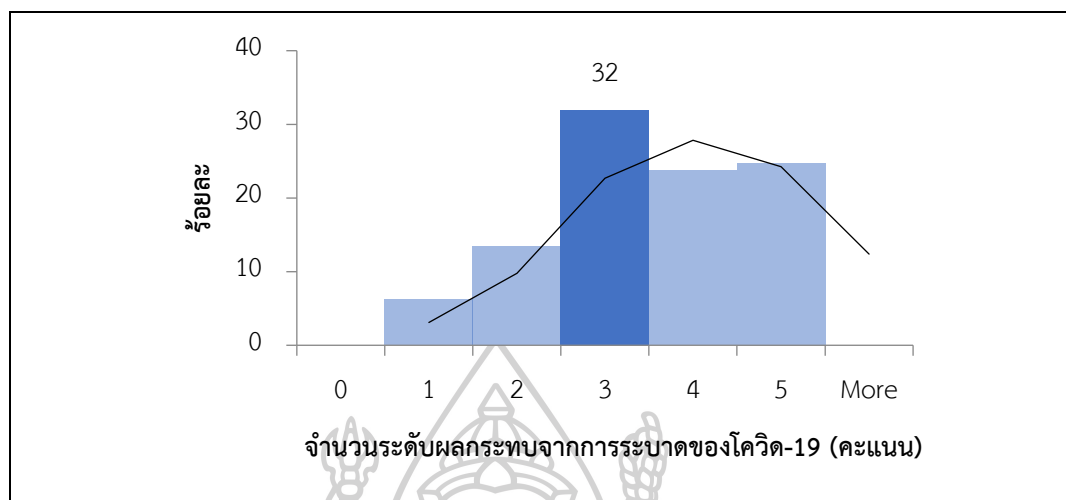
รูปที่ 224 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่รับข้อมูลข่าวสารจากแต่ละช่องทาง

อาสาสมัครส่วนมากรับข้อมูลข่าวสารเรื่องสินค้าและบริการ 1-2 ช่องทาง ส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารผ่านสื่อเพียงช่องทางเดียว โดยเมื่อพิจารณาจากคนทั้งหมดที่รับข้อมูลข่าวสารจากแต่ละช่องทางมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 2 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ โซเชียลมีเดีย (Social Media) ร้อยละ 74 และอินเทอร์เน็ต (Internet) ร้อยละ 41

รูปที่ 225 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร

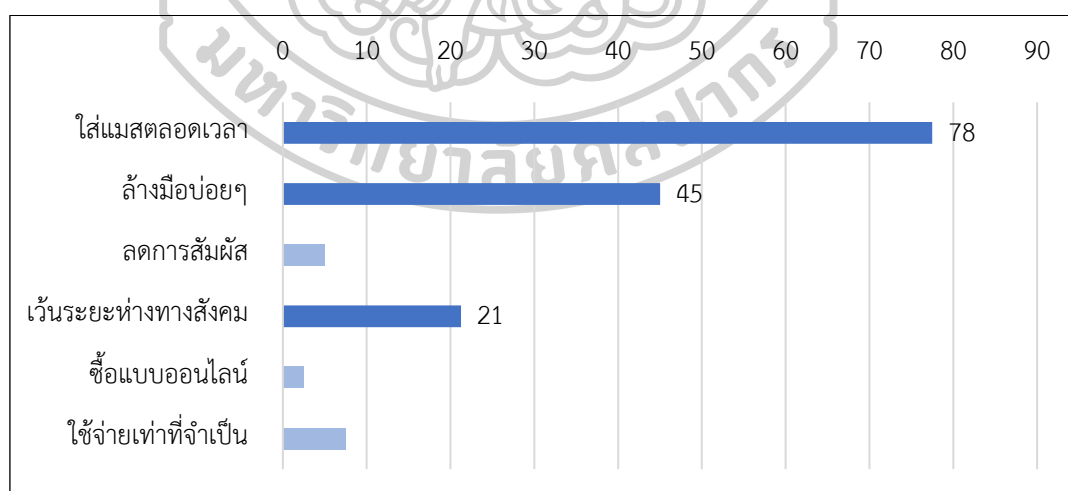
6. ผลกระทบของการระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาในย่านนี้

รูปที่ 226 สัดส่วนร้อยละของระดับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19

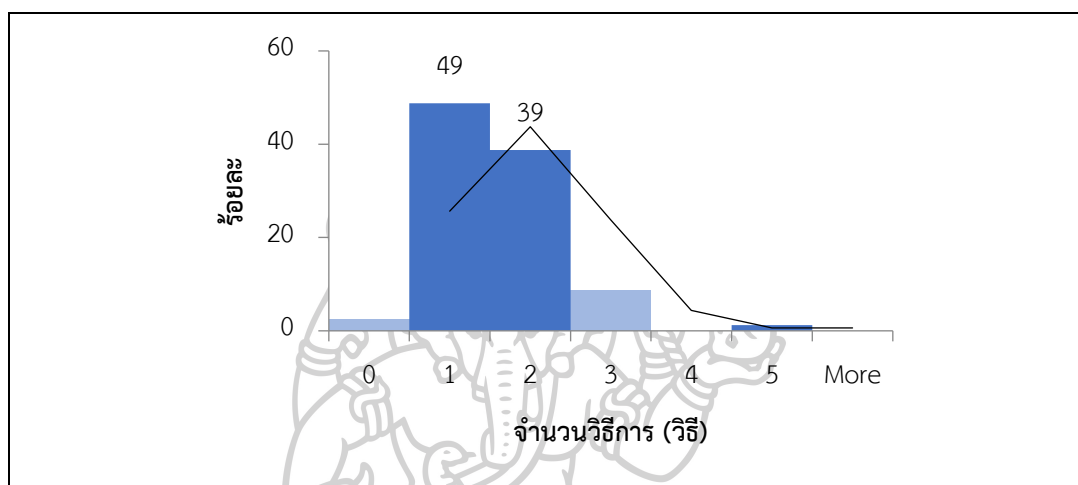
การระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อการตัดสินใจมาในย่านนี้ของอาสาสมัครส่วนใหญ่ในระดับปานกลาง

7. การปรับตัวเพื่อเดินทางท่องเที่ยว หรือ จับจ่ายใช้สอยเมื่อต้องเฝ้าระวังการระบาดของโควิด-19

รูปที่ 227 สัดส่วนร้อยละของคนทั้งหมดที่ปรับตัวในแต่ละวิธีการ

เพื่อเดินทางท่องเที่ยวหรือจับจ่ายใช้สอยเมื่อต้องเฝ้าระวังการระบาดของโควิด-19 ในปัจจุบันอาสาสมัครส่วนมากปรับตัวด้วยใช้การป้องกัน 1-2 วิธีร่วมกัน โดยส่วนใหญ่ใส่แมสตลอดเวลา โดยพิจารณาจากคนทั้งหมดที่ปรับตัวในแต่ละวิธีการมีสัดส่วนร้อยละเมื่อเรียงจากมากไปหาน้อยใน 3 อันดับแรกที่สำคัญ ได้แก่ ใส่แมสตลอดเวลา ร้อยละ 78 ล้างมือบ่อยๆ โดยพกเจลล้างมือหรือสเปรย์แอลกอฮอล์ไว้ปิดตัว ร้อยละ 45 และ เว้นระยะห่างทางสังคม ร้อยละ 21 ตามลำดับ

รูปที่ 228 สัดส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบเรื่องการปรับตัวเมื่อต้องเฝ้าระวังการระบาดของโควิด-19

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายมนตรี สมบัติวิชาวรร
วัน เดือน ปี เกิด	9 ตุลาคม 2523
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2546 สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2565 การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหาดบัณฑิต คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	86/26 ถ.สุนทรโกษา แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 Email Address : tommontreegreen@gmail.com
รางวัลที่ได้รับ	พ.ศ. 2546 รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 โครงการประกวดแบบ "บ้าน เจ้าพระยา...ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและการเรียนรู้" จัดโดย บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ไทยเดย์ ดีอท คอม จำกัด พ.ศ. 2564 รางวัลชมเชย (ส่งผลงานเป็นทีมในนาม บริษัท เอเชีย สเปนซ์ แพ ลนนิ่ง จำกัด) โครงการประกวดแบบ แก่งคอยเมืองสร้างสรรค์ ภายใต้ แนวคิด "Green City" จัดโดย สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์

